

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Υπουργείο Παιδείας, Θρησκευμάτων
και Αθλητισμού

Στέλεχος Ασφαλείας Προσώπων και Υποδομών

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ ΣΑΕΚ

ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 2026

ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ

Στέλεχος Ασφαλείας Προσώπων και Υποδομών

ΣΑΕΚ

ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 2026

**ΣΥΓΓΡΑΦΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟΥ
ΣΤΗΝ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ
«ΣΤΕΛΕΧΟΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΠΡΟΣΩΠΩΝ
ΚΑΙ ΥΠΟΔΟΜΩΝ»**

Συγγραφική ομάδα

Λεωνίδα Αναστασόπουλος

Γεώργιος Αποστολίδης

Άγγελος Λουκάκης

Ιορδάνης Μαγειράκης

Αναστάσιος Παπαθανασίου

Μαρία Χατζηπέτρου

**Σύμβουλος μεθοδολογίας ανάπτυξης
του εκπαιδευτικού εγχειριδίου**

Ευγενία Γιαλιά

Γλωσσική επιμέλεια

Εκδόσεις Σοκόλη

Σχεδιασμός-σελιδοποίηση

Mr. Moschos / WINK DESIGN

Το περιεχόμενο του εκπαιδευτικού εγχειριδίου της ειδικότητας διαμορφώθηκε από τη συγγραφική ομάδα με βάση μεθοδολογικές προδιαγραφές και ειδικά πρότυπα που επεξεργάστηκε το ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ στο πλαίσιο της Πράξης «ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΟΔΗΓΩΝ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΩΝ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ (ΙΕΚ)» (κωδικός ΟΠΣ [MIS] 5069281) του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση 2014-2020», που υλοποιήθηκε με σύμπραξη των κοινωνικών εταίρων και, ειδικότερα, από το ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ (επικεφαλής εταίρο της κοινοπραξίας), το ΙΝΕ/ΓΣΕΕ, το ΙΜΕ/ΓΣΕΒΕΕ, το ΚΑΕΛΕ/ΕΣΕΕ, το ΙΝΣΕΤΕ και τον ΕΟΠΠΕΠ, και συγχρηματοδοτήθηκε από την Ελλάδα και την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ε.Κ.Τ.). Το παρόν εκπαιδευτικό εγχειρίδιο αναπτύχθηκε με την ευθύνη του ΙΜΕ/ΓΣΕΒΕΕ, τα επιστημονικά στελέχη του οποίου παρακολούθησαν και υποστήριξαν τον συντονισμό του έργου σε όλες του τις φάσεις.

Περιεχόμενα

1	Πρόλογος	7
2	Εισαγωγή	9
A	Περιγραφή ειδικότητας	11
1	Τίτλος της ειδικότητας και ομάδα προσανατολισμού	11
1 . 1	Τίτλος ειδικότητας	11
1 . 2	Ομάδα προσανατολισμού (επαγγελματικός τομέας)	11
2	Συνοπτική περιγραφή ειδικότητας	12
2 . 1	Ορισμός ειδικότητας	12
2 . 2	Αρμοδιότητες/Καθήκοντα	12
2 . 3	Προοπτικές απασχόλησης στον κλάδο ή τομέα	14
2 . 4	Πρόσθετες πηγές πληροφόρησης	14
B	Σκοπός και προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα του προγράμματος κατάρτισης της ειδικότητας	16
1	Σκοπός του προγράμματος κατάρτισης της ειδικότητας	16
2	Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα του προγράμματος κατάρτισης	17
Γ	Βασικές εκπαιδευτικές προδιαγραφές και αναλυτικό περιεχόμενο του προγράμματος της θεωρητικής και εργαστηριακής κατάρτισης	20
1	Ωρολόγιο πρόγραμμα	21
2	Αναλυτικό περιεχόμενο προγράμματος θεωρητικής και εργαστηριακής κατάρτισης	23
2 . 1	ΕΞΑΜΗΝΟ Α΄	23
2 . 1 . A	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΚΑΙ ΣΤΟΝ ΚΛΑΔΟ ΤΗΣ ΙΔΙΩΤΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ	23
2 . 1 . B	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΟ ΔΙΚΑΙΟ	29
2 . 1 . Γ	ΚΑΝΟΝΕΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑΣ	34
2 . 1 . Δ	ΑΤΟΜΙΚΑ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ	40
2 . 1 . Ε	ΕΓΚΛΗΜΑΤΟΛΟΓΙΑ	46
2 . 1 . ΣΤ	ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΟ ΠΟΙΝΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ – ΓΕΝΙΚΟ ΜΕΡΟΣ	53
2 . 1 . Ζ	ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΥΠΟΔΟΜΩΝ	59
2 . 1 . Η	ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΣΤΗΝ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ	65

2 . 2	ΕΞΑΜΗΝΟ Β΄	72
2 . 2 . Α	ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΣΤΗΝ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ	72
2 . 2 . Β	ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑ	78
2 . 2 . Γ	ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΟ ΠΟΙΝΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ – ΕΙΔΙΚΟ ΜΕΡΟΣ	84
2 . 2 . Δ	ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΦΥΣΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΩΝ	90
2 . 2 . Ε	ΤΕΧΝΙΚΟΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ – ΤΕΧΝΙΚΑ ΜΕΤΡΑ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ	96
2 . 2 . ΣΤ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ	103
2 . 2 . Ζ	ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ	109
2 . 2 . Η	ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ	114
2 . 3	ΕΞΑΜΗΝΟ Γ΄	121
2 . 3 . Α	ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΣΤΗΝ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ	121
2 . 3 . Β	ΕΙΔΙΚΟΙ ΠΟΙΝΙΚΟΙ ΝΟΜΟΙ	127
2 . 3 . Γ	ΚΑΝΟΝΕΣ ΑΥΤΟΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΑΥΤΟΑΜΥΝΑΣ	134
2 . 3 . Δ	ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΣΗ ΣΕ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΑ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΝΘΡΩΠΟΓΕΝΩΝ ΚΡΙΣΕΩΝ ΚΑΙ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΩΝ	140
2 . 3 . Ε	ΑΣΦΑΛΗΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΧΡΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΑΞΙΩΝ	147
2 . 3 . ΣΤ	ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ ΚΑΙ ΕΡΓΑΤΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ	152
2 . 3 . Ζ	ΠΑΡΟΧΗ ΠΡΩΤΩΝ ΒΟΗΘΕΙΩΝ	159
2 . 4	ΕΞΑΜΗΝΟ Δ΄	167
2 . 4 . Α	ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΣΤΗΝ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ	167
2 . 4 . Β	ΚΑΝΟΝΕΣ ΑΥΤΟΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΑΥΤΟΑΜΥΝΑΣ	173
2 . 4 . Γ	ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΣΗ ΣΕ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΑ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΝΘΡΩΠΟΓΕΝΩΝ ΚΡΙΣΕΩΝ ΚΑΙ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΩΝ	179
2 . 4 . Δ	ΠΟΙΝΙΚΟ ΔΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ	185
2 . 4 . Ε	ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΘΕΑΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ	191
2 . 4 . ΣΤ	ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ, ΗΓΕΣΙΑ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑ	197
2 . 4 . Ζ	ΟΠΛΟΤΕΧΝΙΚΗ – ΣΚΟΠΟΒΟΛΗ	203
3	Διδακτική μεθοδολογία	210
4	Υγεία και ασφάλεια κατά τη διάρκεια της κατάρτισης	213
4 . 1	Βασικοί κανόνες υγείας και ασφάλειας	213
4 . 2	Μέσα ατομικής προστασίας	214
Δ	Προδιαγραφές υλοποίησης πρακτικής άσκησης	215
1	Ο θεσμός της πρακτικής άσκησης	216
2	Οδηγίες για τον/την πρακτικά ασκούμενο/-η	218
2 . 1	Προϋποθέσεις εγγραφής στο πρόγραμμα πρακτικής άσκησης	218

2 . 2	Δικαιώματα και υποχρεώσεις του/της πρακτικά ασκουμένου/-ης	218
2 . 3	Φορείς υλοποίησης πρακτικής άσκησης	220
3	Ο ρόλος του/της εκπαιδευτή/-τριας της πρακτικής άσκησης	222
4	Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα της πρακτικής άσκησης	223
5	Αναλυτικό περιεχόμενο προγράμματος πρακτικής άσκησης	227
5 . 1 . Α	ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΠΡΟΣΩΠΩΝ, ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ, ΧΡΗΜΑΤΑΠΟΣΤΟΛΩΝ	227
5 . 1 . Β	ΦΡΟΥΡΗΣΗ, ΕΠΙΤΗΡΗΣΗ ΚΑΙ ΠΕΡΙΠΟΛΙΑ	228
5 . 1 . Γ	ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΠΕΙΛΩΝ, ΑΤΥΧΗΜΑΤΩΝ, ΚΡΙΣΕΩΝ ΚΑΙ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΩΝ	229
5 . 1 . Δ	ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΝΟΜΙΚΩΝ ΓΝΩΣΕΩΝ ΚΑΙ ΛΟΙΠΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ	230
5 . 1 . Ε	ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ ΚΑΙ ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΕΙΔΙΚΩΝ ΟΔΗΓΙΩΝ ΚΑΙ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ	231
5 . 2	Μεθοδολογία υλοποίησης πρακτικής άσκησης	232
	Βιβλιογραφία	234
A	Βιβλιογραφικές αναφορές σχετικές με την ειδικότητα	235
B	Βιβλιογραφικές αναφορές σχετικές με τη μεθοδολογία ανάπτυξης των εκπαιδευτικών εγχειριδίων	244
Γ	Σχετική εθνική νομοθεσία	247

1 | Πρόλογος

Το εκπαιδευτικό εγχειρίδιο της ειδικότητας «Στέλεχος Ασφαλείας Προσώπων και Υποδομών» αναπτύχθηκε στο πλαίσιο της Πράξης «ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΟΔΗΓΩΝ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΩΝ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ (ΙΕΚ)» [κωδικός ΟΠΣ (MIS) 5069281], η οποία υλοποιήθηκε από σύμπραξη των κοινωνικών εταίρων και ειδικότερα από το ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ (επικεφαλής εταίρο της κοινοπραξίας), το ΙΝΕ/ΓΣΕΕ, το ΙΜΕ/ΓΣΕΒΕΕ, το ΚΑΕΛΕ/ΕΣΕΕ, το ΙΝΣΕΤΕ και τον ΕΟΠΠΕΠ, και συγχρηματοδοτήθηκε από το ΕΠ «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση».

Το έργο αυτό αποτέλεσε μια ολοκληρωμένη παρέμβαση για τη βελτίωση και την ενίσχυση του θεσμού της αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης σε μια περίοδο κατά την οποία, περισσότερο από ποτέ, το αίτημα της διασύνδεσής του με την αγορά εργασίας είναι επιτακτικό και επίκαιρο. Ιδιαίτερα, μετά τη μακρά περίοδο οικονομικής κρίσης και ύφεσης, την οποία αντιμετώπισε η ελληνική κοινωνία, αλλά και τις συνέπειες από την πανδημική κρίση COVID-19, οι αναδυόμενες προκλήσεις καθιστούν αναγκαία στοχευμένα μέτρα εκσυγχρονισμού του θεσμού. Το συγκεκριμένο έργο αποτέλεσε μια συστηματική προσπάθεια αντιμετώπισης χρόνιων αδυναμιών του πεδίου, αναβάθμισης του επιπέδου των παρεχόμενων γνώσεων, δεξιοτήτων και ικανοτήτων και βελτίωσης των μαθησιακών αποτελεσμάτων που απορρέουν από την επαγγελματική κατάρτιση σε συγκεκριμένες ειδικότητες.

Εμπερικλείοντας μια καινοτόμο δέσμη αλληλοσυμπληρούμενων δράσεων, μεθόδων και πρακτικών, επιδίωξε να συμβάλει με πολλαπλασιαστικό τρόπο στην ενίσχυση της ποιότητας και της αποτελεσματικότητας του πεδίου της αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης. Ειδικότερα, στο πλαίσιο του έργου:

- Διεξήχθη ποιοτική έρευνα με στόχο τη διερεύνηση των χαρακτηριστικών και της δυναμικής που διέπει το πεδίο της αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης στη χώρα μας και στον ευρωπαϊκό χώρο, με στόχο τη διαμόρφωση σχετικών προτάσεων πολιτικής.
- Αναπτύχθηκαν:
 - Επικαιροποιημένοι «οδηγοί κατάρτισης» για 130 ειδικότητες αρχικής κατάρτισης,
 - Αντίστοιχα εκπαιδευτικά εγχειρίδια για την υποστήριξη της κατάρτισης/εκπαίδευσης των σπουδαστών/-τριών,
 - Συναφείς τράπεζες θεμάτων για κάθε ειδικότητα.
- Το σύνολο των παραπάνω στηρίχθηκε σε ένα ενιαίο μεθοδολογικό πλαίσιο, μέσω του οποίου επιδιώχθηκε η σύνδεση της κοινωνικής εμπειρίας της εργασίας, της

εκπαίδευσης και της πιστοποίησής της, λαμβάνοντας υπόψη το ισχύον θεσμικό πλαίσιο, καθώς και τις ιδιαιτερότητες του πεδίου της αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης.

- Τέλος, με γνώμονα την ενίσχυση της θετικής επενέργειας του έργου σε θεσμικό επίπεδο, αναπτύχθηκε μια μεθοδολογία ευέλικτης τακτικής περιοδικής επανεξέτασης και επικαιροποίησης των περιεχομένων των οδηγιών κατάρτισης, των εγχειριδίων και των τραπεζών θεμάτων, ώστε αυτά να βρίσκονται –κατά το δυνατόν– σε αντιστοιχία με τα νέα τεχνολογικά, οργανωσιακά, εργασιακά, περιβαλλοντικά, κοινωνικά και οικονομικά δεδομένα και τις ανάγκες της αγοράς εργασίας και των εκπαιδευομένων.

2 | Εισαγωγή

Το παρόν εγχειρίδιο, εκκινώντας από την περιγραφή της ειδικότητας, εστιάζεται στο αναλυτικό περιεχόμενο και τις βασικές εκπαιδευτικές προδιαγραφές ενός προγράμματος κατάρτισης στην ειδικότητα «Στέλεχος Ασφαλείας Προσώπων και Υποδομών». Στοχεύει στην ενημέρωση του συνόλου των συντελεστών του προγράμματος κατάρτισης, λαμβάνοντας υπόψη το περιεχόμενο των καθηκόντων και τις ιδιαιτερότητές της, καθώς και τους ισχύοντες θεσμικούς περιορισμούς στο πεδίο.

Απευθύνεται κυρίως στους/στις εκπαιδευόμενους/-ες, αλλά και στους/στις εκπαιδευτές/-τριες των προγραμμάτων αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης. Επιπλέον, αποτελεί ένα χρήσιμο εγχειρίδιο για τα στελέχη σχεδιασμού, τους σχετικούς φορείς υλοποίησής τους –τις Σχολές Ανώτερης Επαγγελματικής Κατάρτισης–, αλλά και για το σύνολο των υπόλοιπων δυνάμει συντελεστών ενός προγράμματος αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης, ιδιαίτερα για όσους/-ες συμμετέχουν στην υλοποίηση της πρακτικής άσκησης.

Το εγχειρίδιο αυτό αποτελεί μια συστηματική βάση, η οποία περιλαμβάνει βασικά στοιχεία για την κατανόηση του πεδίου της συγκεκριμένης ειδικότητας, αλλά κυρίως εστιάζεται στην ανάλυση των μαθησιακών ενοτήτων και των εκπαιδευτικών προδιαγραφών της θεωρητικής και της εργαστηριακής κατάρτισης, καθώς και στην υλοποίηση της πρακτικής άσκησης.

Στην κατεύθυνση αυτή, για το κάθε πρόγραμμα αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης, το οποίο δύναται να υλοποιηθεί, είναι απαραίτητο να ληφθούν συστηματικά υπόψη τα εκπαιδευτικά περιεχόμενα όπως και οι μεθοδολογικές προδιαγραφές που περιλαμβάνονται.

Ειδικότερα, το εκπαιδευτικό εγχειρίδιο αποτελείται από τέσσερα (Α΄-Δ΄) Μέρη.

- **Το Μέρος Α΄ παρέχει συνοπτικά τις πληροφορίες που αφορούν την περιγραφή της ειδικότητας.**

Περιλαμβάνει την περιγραφή της ειδικότητας, των κύριων εργασιακών καθηκόντων της, των προοπτικών απασχόλησης σε αυτήν, ενώ γίνεται αναφορά σε βασικές πηγές πληροφόρησης σε σχέση με την ειδικότητα.

- **Το Μέρος Β΄ εστιάζεται στον καθορισμό των ευρύτερων, αλλά και των επιμέρους ενοτήτων προσδοκώμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων του προγράμματος κατάρτισης.**

Αναφέρεται στις δραστηριότητες που θα είναι σε θέση να επιτελέσουν οι εκπαιδευόμενοι/-ες μετά το πέρας της συνολικής κατάρτισής τους στη συγκεκριμένη ειδικότητα.

- **Το Μέρος Γ΄ εστιάζεται στο περιεχόμενο και τη διάρθρωση του προγράμματος θεωρητικής και εργαστηριακής κατάρτισης, καθώς και σε βασικές εκπαιδευτικές προδιαγραφές υλοποίησής του.**

Το Μέρος Γ΄ περιλαμβάνει το ωρολόγιο πρόγραμμα, καθώς και την περίληψη, τα προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα, τις ώρες διδασκαλίας ανά εβδομάδα, τις βασικές έννοιες και λέξεις-κλειδιά, ένα κείμενο αναφοράς και τις προτεινόμενες πηγές μελέτης κάθε μαθησιακής ενότητας. Επιπλέον, αναφέρεται στην προτεινόμενη διδακτική μεθοδολογία, όπως και σε σημαντικές πληροφορίες που αφορούν την υγεία και την ασφάλεια κατά τη διάρκεια της κατάρτισης.

- **Το Μέρος Δ΄ εστιάζεται στην περιγραφή του περιεχομένου, των χαρακτηριστικών και των προδιαγραφών υλοποίησης της πρακτικής άσκησης.**

Περιλαμβάνεται η περιγραφή του θεσμού της πρακτικής άσκησης και παρέχονται χρήσιμες οδηγίες για τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες και τους/τις εκπαιδευτές/-τριες στον χώρο εργασίας. Στα περιεχόμενα συγκαταλέγονται, επίσης, οι ενότητες μαθησιακών αποτελεσμάτων της πρακτικής άσκησης, ενδεικτικές εργασίες, τις οποίες θα εκτελέσουν οι εκπαιδευόμενοι/-ες, καθώς και οι ειδικές προδιαγραφές υλοποίησης που αφορούν τον εξοπλισμό. Αναλύονται οι ενότητες μαθησιακών αποτελεσμάτων, ενώ προτείνονται βασικές μεθοδολογικές αρχές για την υλοποίηση της πρακτικής άσκησης.

Το εκπαιδευτικό εγχειρίδιο και η τράπεζα θεμάτων της ειδικότητας συνδέονται οργανικά με τον αντίστοιχο οδηγό κατάρτισης της ειδικότητας¹.

Για τη συγγραφή της μεθοδολογίας ανάπτυξης των εκπαιδευτικών εγχειριδίων συνεργάστηκαν οι Ρένα Βαρβιτσιώτη, Ελένη Θεοδωρή, Κωνσταντίνος Μαρκίδης και Δέσποινα Μπαμπανέλου, η οποία ανέλαβε και τη συντακτική της επιμέλεια. Η μεθοδολογία αυτή εκπονήθηκε στο πλαίσιο της «Οριζόντιας Εκπαιδευτικής Μεθοδολογίας» της εν λόγω Πράξης «ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΟΔΗΓΩΝ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΩΝ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ (ΙΕΚ)» και με βάση μια κατάλληλα προσαρμοσμένη εκδοχή του προτύπου ανάπτυξης εκπαιδευτικών υλικών του ΙΝΕ/ΓΣΕΕ (Γούλας, Μαρκίδης & Μπαμπανέλου, 2021).

1 Αναστασόπουλος, Λ., Αποστολίδης, Γ., Μαγειράκης, Ι. & Χαϊνάς, Ε. (2022). *Οδηγός Κατάρτισης ειδικότητας ΙΕΚ «Στέλεχος Ασφαλείας Προσώπων και Υποδομών»*. Αθήνα: Γενική Γραμματεία Επαγγελματικής Εκπαίδευσης Κατάρτισης και Διά Βίου Μάθησης.

A

Περιγραφή ειδικότητας

1 | Τίτλος της ειδικότητας και ομάδα προσανατολισμού

1.1 • Τίτλος ειδικότητας

«Στέλεχος Ασφαλείας Προσώπων και Υποδομών»².

1.2 • Ομάδα προσανατολισμού (επαγγελματικός τομέας)

Η ειδικότητα ανήκει στην ομάδα προσανατολισμού «Επιμέρους τομείς και επαγγέλματα».

2 ΦΕΚ 2661/Β'/30-5-2022

2 | Συνοπτική περιγραφή ειδικότητας

2.1 • Ορισμός ειδικότητας

Το «Στέλεχος Ασφαλείας Προσώπων και Υποδομών» είναι ο/η επαγγελματίας ο/η οποίος/-α με τις εξειδικευμένες γνώσεις και δεξιότητες που έχει αποκτήσει κατά την εκπαίδευσή του/της θα παρέχει υπηρεσίες ασφάλειας, που αποσκοπούν στην πρόληψη και στον έλεγχο εγκληματικών δραστηριοτήτων, στην προστασία περιουσιών, αγαθών, εγκαταστάσεων, θεαμάτων, εκδηλώσεων και φυσικών προσώπων από απρόβλεπτους ή εσκεμμένους κινδύνους που λαμβάνουν χώρα εντός των χώρων αρμοδιότητάς του/της.

Επιπρόσθετα, αναλαμβάνει τη διαχείριση ανθρωπογενών και φυσικών κρίσεων και καταστροφών, τη χρήση σύγχρονων τεχνικών και τεχνολογικών μέσων ασφαλείας και επιτήρησης χώρων, την αποκλιμάκωση ακραίων συμπεριφορών, τη διαχείριση πλήθους ατόμων και την πρόληψη και αντιμετώπιση ατυχημάτων, σύμφωνα με το εγκεκριμένο σχέδιο ασφαλείας και τους οικείους νόμους και τις διατάξεις που διέπουν τον χώρο στον οποίο εργάζεται, αναπτύσσοντας παράλληλα συνεργατικούς δεσμούς με τις αρμόδιες δημόσιες αρχές.

Τέλος, αποκτά υψηλού επιπέδου εξειδικευμένες γνώσεις και δύναται να αναλάβει θέσεις προϊσταμένων και βαθμοφόρων οργάνων που συντελούν τόσο στη διοίκηση του προσωπικού ιδιωτικής ασφάλειας όσο και στη συγκρότηση, εποπτεία και έλεγχο εφαρμογής ειδικών οδηγιών, τυποποιημένων διαδικασιών και μέτρων ασφαλείας, καθώς και επιχειρησιακών σχεδίων ασφαλείας.

2.2 • Αρμοδιότητες/Καθήκοντα

Το «Στέλεχος Ασφαλείας Προσώπων και Υποδομών» ασκεί (ενδεικτικά και όχι περιοριστικά) τις παρακάτω αρμοδιότητες/καθήκοντα:

- Διασφαλίζει την προστασία των εγκαταστάσεων και του κοινού μέσα σε αυτές,
- Διασφαλίζει την προστασία του κοινού που παρευρίσκεται σε θεάματα, εκθέσεις, συνέδρια, αθλητικές και κάθε είδους εκδηλώσεις,
- Προστατεύει τη ζωή και τη σωματική ακεραιότητα φυσικών προσώπων,
- Παρέχει υπηρεσίες προστασίας χρηματαποστολών και ασφαλούς μεταφοράς χρημάτων, αξιών και πολύτιμων αντικειμένων,
- Διαχειρίζεται σήματα συναγερμού μέσω του κεντρικού σταθμού λήψης σημάτων,
- Εφαρμόζει τους κανόνες της επαγγελματικής δεοντολογίας και τις τεχνικές επικοινωνίας και δημοσίων σχέσεων,
- Εφαρμόζει τους γενικούς κανόνες υγείας και ασφάλειας,
- Ελέγχει εισερχόμενα άτομα, αντικείμενα και οχήματα για τυχόν παραβατικές ενέργειες,

- Εκτελεί πεζές ή εποχούμενες περιπολίες και σταθερές φυλάξεις προς επιτήρηση εξωτερικών περιμέτρων των εγκαταστάσεων,
- Χειρίζεται σύγχρονα τεχνικά και τεχνολογικά μέσα ασφαλείας και επιτήρησης χώρων,
- Ενημερώνει τους/τις προϊσταμένους/-ες του/της και τις αρμόδιες δημόσιες αρχές για κάθε περιστατικό που λαμβάνει χώρα στον τομέα αρμοδιότητάς του/της,
- Παρέχει πρώτες βοήθειες σε τραυματίες και ασθενείς έως την άφιξη εξειδικευμένης βοήθειας,
- Εφαρμόζει τις βασικές αρχές της αυτοάμυνας και της αυτοπροστασίας κατά τη διαχείριση εγκληματικών περιστατικών και συμβάντων,
- Διαχειρίζεται φυσικές καταστροφές,
- Διαχειρίζεται ανθρωπογενείς κρίσεις και καταστροφές,
- Διαφυλάσσει τη σκηνή του εγκλήματος μέχρι την άφιξη των αρμοδίων αρχών,
- Υιοθετεί τις αρχές του ουσιαστικού ποινικού δικαίου και των ειδικών ποινικών νόμων,
- Αναγνωρίζει τις διαδικασίες και τις μεθόδους που ακολουθούνται μετά τη διάπραξη αξιόποινων πράξεων,
- Εφαρμόζει τους κανόνες που διέπουν τις εργασιακές σχέσεις, τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των εργοδοτών/-τριών και εργαζομένων και τις λοιπές ρυθμιστικές διατάξεις του εργατικού και εταιρικού δικαίου,
- Αναγνωρίζει το κοινωνικό πρόβλημα του εγκλήματος, τις σύγχρονες μορφές εγκληματικότητας και τις μεθόδους πρόληψης και καταστολής τους,
- Συνεισφέρει στην προάσπιση των ατομικών και κοινωνικών δικαιωμάτων των πολιτών,
- Διαχειρίζεται άτομα και ομάδες,
- Διοικεί το προσωπικό ιδιωτικής ασφάλειας που απασχολείται στον τομέα ευθύνης του/της,
- Καθοδηγεί το προσωπικό πεζών και εποχούμενων περιπολιών ("Patrol") και σταθερών φυλάξεων σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης,
- Συμμετέχει στον σχεδιασμό τυποποιημένων διαδικασιών και επιχειρησιακών σχεδίων ασφαλείας, καθώς και σχεδίων αντιμετώπισης εκτάκτων αναγκών,
- Μεριμνά για την εφαρμογή των μέτρων και διαδικασιών ασφαλείας, προωθώντας τις απαιτούμενες διορθωτικές ενέργειες αποκατάστασης τυχόν ελλείψεων ή αδυναμιών που επισημάνθηκαν.³

3 ΕΚΕΠΙΣ (χ.χ.). *Πιστοποιημένο επαγγελματικό περίγραμμα «Ιδιωτικό Προσωπικό Παροχής Υπηρεσιών Ασφάλειας»*. Ανακτήθηκε στις 23 Μαρτίου 2022, από: [https://ergonesti.eoppep.gr/ΦΕΚ 209/Α΄/08-10-2008.Νόμος υπ΄ αριθμ. 3707/2008.Ρύθμιση θεμάτων ΙΕΠΥΑ και γραφείων ιδιωτικών ερευνών](https://ergonesti.eoppep.gr/ΦΕΚ%20209/Α΄/08-10-2008.Νόμος%20υπ΄%20αριθμ.%203707/2008.Ρύθμιση%20θεμάτων%20ΙΕΠΥΑ%20και%20γραφείων%20ιδιωτικών%20ερευνών). Ανακτήθηκε στις 23 Μαρτίου 2022, από: <https://www.e-nomothesia.gr/kat-epikheireseis/kat-idiotikes-epikheireseis-uperesion/n-3707-2008.html>

2.3 • Προοπτικές απασχόλησης στον κλάδο ή τομέα

Στη χώρα μας, το μεγαλύτερο ποσοστό των κατόχων διπλώματος της ειδικότητας «Στέλεχος Ασφαλείας Προσώπων και Υποδομών» απασχολείται (ενδεικτικά και όχι περιοριστικά) είτε απευθείας ως προσωπικό εσωτερικής ασφάλειας των ίδιων των φυλάσσόμενων επιχειρήσεων και οργανισμών (“in-house security”, υπεύθυνοι/-ες ασφάλειας διάφορων επιχειρήσεων και οργανισμών κ.ά.) είτε ως προσωπικό των Ιδιωτικών Επιχειρήσεων Παροχής Υπηρεσιών Ασφάλειας (ΙΕΠΥΑ) στις ακόλουθες ειδικότητες:

1. Ιδιωτικό Προσωπικό Παροχής Υπηρεσιών Ασφάλειας Σταθερών Φυλάξεων σε:
 - Πολυκαταστήματα, εμπορικά κέντρα και καταστήματα λιανικού εμπορίου,
 - Βιομηχανικούς χώρους (βιομηχανίες και βιοτεχνίες),
 - Μαζικές εκδηλώσεις (καλλιτεχνικών, αθλητικών, πολιτιστικών και λοιπών θεαμάτων και εκδηλώσεων),
 - Κτίρια, οικίες, οικισμούς και χωριά,
 - Στόχους υψηλής ευθύνης (όπως πρεσβείες, διεθνείς οργανισμοί, εγκαταστάσεις υψηλού κινδύνου, υποδομές ζωτικής σημασίας),
 - Αερολιμένες, σιδηροδρομικές εγκαταστάσεις και συρμούς, λιμένες και εν γένει λιμενικές εγκαταστάσεις,
 - Μουσεία, μνημεία και αρχαιολογικούς χώρους,
 - Εγκαταστάσεις οικονομικού ενδιαφέροντος,
 - Νοσοκομεία και υγειονομικές μονάδες,
 - Ξενοδοχειακές μονάδες και τουριστικές υποδομές,
 - Δημόσιους και ιδιωτικούς οργανισμούς, οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης α΄ και β΄ βαθμού, Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου και Ιδιωτικού Δικαίου,
 - Κέντρα πρώτης υποδοχής και εγκαταστάσεις κράτησης παράνομα διαμενόντων αλλοδαπών στη χώρα,
 - Προστασία φυσικών προσώπων,
2. Ιδιωτικό Προσωπικό Παροχής Υπηρεσιών Ασφάλειας Εποχούμενης Φύλαξης (ελεγκτών/-τριών σημείων και μονάδων άμεσης επέμβασης «Patrol»),
3. Ιδιωτικό Προσωπικό Παροχής Υπηρεσιών Ασφάλειας Χρηματοποστολών, Μεταφοράς Χρημάτων, Αξιών και Πολυτίμων Αντικειμένων,
4. Ιδιωτικό Προσωπικό Παροχής Υπηρεσιών Ασφάλειας σε Κεντρικό Σταθμό Λήψης Σημάτων.

2.4 • Πρόσθετες πηγές πληροφόρησης

- Επαγγελματικό περίγραμμα «Ιδιωτικό Προσωπικό Παροχής Υπηρεσιών Ασφάλειας»: <https://ergonesti.eoppep.gr/>

- Εθνικός Οργανισμός Πιστοποίησης Προσόντων και Επαγγελματικού Προσανατολισμού (ΕΟΠΠΕΠ):
<https://www.eoppep.gr>
- Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη:
<http://www.mopocp.gov.gr>
- Υπουργείο Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας:
<https://www.civilprotection.gr>
- Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής:
<https://www.ynanp.gr>
- Ελληνική Αστυνομία:
<http://www.astynomia.gr>
- Πυροσβεστικό Σώμα Ελλάδος:
<https://www.fireservice.gr>
- Αρχηγείο Λιμενικού Σώματος – Ελληνικής Ακτοφυλακής:
<https://www.hcg.gr>
- Κέντρο Μελετών Ασφάλειας (ΚΕΜΕΑ):
<http://www.kemea.gr>
- Υπηρεσία Πολιτικής Αεροπορίας (ΥΠΑ):
<http://www.ypa.gr>
- Ομοσπονδία Υπαλλήλων Προσωπικού Ασφαλείας Ελλάδος (ΟΜΥΠΑΕ):
<http://www.omypae.gr>

B

Σκοπός και προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα του προγράμματος κατάρτισης της ειδικότητας

1 | Σκοπός του προγράμματος κατάρτισης της ειδικότητας

Ο βασικός σκοπός του προγράμματος κατάρτισης της ειδικότητας είναι να προετοιμάσει τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες για την επαγγελματική τους σταδιοδρομία στην ειδικότητα «Στέλεχος Ασφαλείας Προσώπων και Υποδομών».

2 | Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα του προγράμματος κατάρτισης

Οι γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες που θα αποκτήσουν οι εκπαιδευόμενοι/-ες κατά τη διάρκεια της κατάρτισής τους οργανώνονται σε ενότητες προσδοκώμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων.

Στον πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζονται τα επιμέρους προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα ανά ενότητα.

Πίνακας 1 /// Ενότητες προσδοκώμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων

ΕΝΟΤΗΤΕΣ ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΩΝ ΜΑΘΗΣΙΑΚΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ	
ΕΝΟΤΗΤΑ ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΩΝ ΜΑΘΗΣΙΑΚΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ	Επιμέρους προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα Με την ολοκλήρωση του προγράμματος κατάρτισης, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι ικανοί/-ές να:
A. «Ασφάλεια και προστασία προσώπων, εγκαταστάσεων και χρηματαποστολών»	• Διασφαλίζουν την προστασία των εγκαταστάσεων και του κοινού μέσα σε αυτές, σύμφωνα με το ισχύον σχέδιο ασφαλείας, • Διασφαλίζουν την προστασία του κοινού που παρευρίσκεται σε θεάματα, εκθέσεις, συνέδρια, αθλητικές και κάθε είδους εκδηλώσεις, εφαρμόζοντας κατάλληλες διαδικασίες και τεχνικές διαχείρισης πλήθους, • Προστατεύουν τη ζωή και τη σωματική ακεραιότητα φυσικών προσώπων, εφαρμόζοντας κατάλληλες διαδικασίες και μέτρα ασφαλείας, • Παρέχουν υπηρεσίες προστασίας χρηματαποστολών και ασφαλούς μεταφοράς χρημάτων, αξιών και πολύτιμων αντικειμένων με ειδικά διασκευασμένα-τεθωρακισμένα οχήματα, • Διαχειρίζονται σήματα συναγερμού μέσω του κεντρικού σταθμού λήψης σημάτων, ακολουθώντας το μνημόνιο ενεργειών.
B. «Φρούρηση, επιτήρηση και περιπολία» συνέχεια >>	• Εφαρμόζουν αποτελεσματικά τους κανόνες της επαγγελματικής δεοντολογίας και τις τεχνικές επικοινωνίας και δημοσίων σχέσεων κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους, • Εφαρμόζουν τους γενικούς κανόνες υγείας και ασφάλειας στον χώρο στον οποίο εργάζονται, • Ελέγχουν εισερχόμενα άτομα, αντικείμενα και οχήματα για τυχόν παραβατικές ενέργειες, ακολουθώντας νόμιμες και τυποποιημένες διαδικασίες ασφαλείας,

συνέχεια >>

Πίνακας 1 /// Ενότητες προσδοκώμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων

ΕΝΟΤΗΤΕΣ ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΩΝ ΜΑΘΗΣΙΑΚΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ	
ΕΝΟΤΗΤΑ ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΩΝ ΜΑΘΗΣΙΑΚΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ	Επιμέρους προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα Με την ολοκλήρωση του προγράμματος κατάρτισης, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι ικανοί/-ές να:
« συνέχεια Β. «Φρούρηση, επιτήρηση και περιπολία»	- Εκτελούν πεζές ή εποχούμενες περιπολίες και σταθερές φυλάξεις προς επιτήρηση των εξωτερικών περιμέτρων των εγκαταστάσεων, λαμβάνοντας τα απαραίτητα μέτρα αυτοπροστασίας, - Χειρίζονται αποτελεσματικά σύγχρονα τεχνικά και τεχνολογικά μέσα ασφαλείας και επιτήρησης χώρων, τηρώντας κάθε διαδικασία του πρωτοκόλλου ασφαλείας, εμπιστευτικότητας και επεξεργασίας προσωπικών δεδομένων.
Γ. «Διαχείριση απειλών, ατυχημάτων, κρίσεων και καταστροφών»	- Ενημερώνουν άμεσα, με κάθε πρόσφορο μέσο και τρόπο, τους/τις προϊσταμένους/-ες τους και τις αρμόδιες δημόσιες αρχές για κάθε περιστατικό που λαμβάνει χώρα στον τομέα αρμοδιότητάς τους, - Παρέχουν πρώτες βοήθειες σε τραυματίες και ασθενείς έως την άφιξη εξειδικευμένης βοήθειας, προκειμένου να αποφευχθεί επιδείνωση της κατάστασής τους, - Εφαρμόζουν τις βασικές αρχές της αυτοάμυνας και της αυτοπροστασίας κατά τη διαχείριση εγκληματικών περιστατικών και συμβάντων που λαμβάνουν χώρα στον τομέα αρμοδιότητάς τους, - Διαχειρίζονται φυσικές καταστροφές, ακολουθώντας το ισχύον σχέδιο ασφαλείας, - Διαχειρίζονται ανθρωπογενείς κρίσεις και καταστροφές, ακολουθώντας το ισχύον σχέδιο ασφαλείας, - Διαφυλάσσουν ακέραιη και ανέπαφη τη σκηνή του εγκλήματος μέχρι την άφιξη των αρμόδιων αρχών.
Δ. «Στοιχεία νομικών γνώσεων και λοιπών επισημών» συνέχεια >>	- Υιοθετούν τις αρχές του ουσιαστικού ποινικού δικαίου και των ειδικών ποινικών νόμων κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους, - Αναγνωρίζουν τις διαδικασίες και τις μεθόδους που ακολουθούνται μετά τη διάπραξη αξιόποινων πράξεων βάσει των διατάξεων του ποινικού δικονομικού δικαίου, - Εφαρμόζουν τους κανόνες που διέπουν τις εργασιακές σχέσεις, τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των εργοδοτών/-τριών και εργαζομένων και τις λοιπές ρυθμιστικές διατάξεις του εργατικού και εταιρικού δικαίου, - Αναγνωρίζουν το κοινωνικό πρόβλημα του εγκλήματος, τις σύγχρονες μορφές εγκληματικότητας και τις μεθόδους πρόληψης και καταστολής τους, ώστε να αντεπεξέλθουν με αποτελεσματικότητα στον χώρο εργασίας τους,

συνέχεια >>

Πίνακας 1 /// Ενότητες προσδοκώμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων

ΕΝΟΤΗΤΕΣ ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΩΝ ΜΑΘΗΣΙΑΚΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ	
ΕΝΟΤΗΤΑ ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΩΝ ΜΑΘΗΣΙΑΚΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ	Επιμέρους προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα Με την ολοκλήρωση του προγράμματος κατάρτισης, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι ικανοί/-ές να:
« συνέχεια Δ. «Στοιχεία νομικών γνώσεων και λοιπών επιστημών»	• Συνεισφέρουν στην προάσπιση των ατομικών και κοινωνικών δικαιωμάτων των πολιτών κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους, • Διαχειρίζονται άτομα και ομάδες, ερμηνεύοντας τις συμπεριφορές τους με όρους της ψυχολογίας.
Ε. «Διοίκηση ανθρώπινου δυναμικού και συγκρότηση ειδικών οδηγιών και διαδικασιών ασφαλείας»	• Διοικούν το προσωπικό ιδιωτικής ασφάλειας που απασχολείται στον τομέα ευθύνης τους, εφαρμόζοντας στρατηγικές διοίκησης ανθρώπινου δυναμικού, • Καθοδηγούν το προσωπικό πεζών και εποχούμενων περιπολιών ("Patrol") και σταθερών φυλάξεων, μέσω σύγχρονων συστημάτων επικοινωνίας, σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης, • Συμμετέχουν στον σχεδιασμό τυποποιημένων διαδικασιών και επιχειρησιακών σχεδίων ασφαλείας, καθώς και σχεδίων αντιμετώπισης εκτάκτων αναγκών, σύμφωνα με τις ιδιαιτερότητες της εγκατάστασης, • Μεριμνούν για την αποτελεσματική εφαρμογή των μέτρων και διαδικασιών ασφαλείας, προωθώντας τις απαιτούμενες διορθωτικές ενέργειες αποκατάστασης τυχόν ελλείψεων ή αδυναμιών που επισημάνθηκαν.

Βασικές εκπαιδευτικές προδιαγραφές και αναλυτικό περιεχόμενο του προγράμματος της θεωρητικής και εργαστηριακής κατάρτισης

1 | Ωρολόγιο πρόγραμμα

Παρατίθεται το ωρολόγιο πρόγραμμα της ειδικότητας «Στέλεχος Ασφαλείας Προσώπων και Υποδομών», με παρουσίαση των εβδομαδιαίων ωρών θεωρίας (Θ), εργαστηρίων (Ε), καθώς και του συνόλου τους (Σ) ανά μαθησιακή ενότητα και ανά εξάμηνο:

Πίνακας 2 /// Ωρολόγιο πρόγραμμα

ΕΞΑΜΗΝΟ		Α			Β			Γ			Δ		
Α/Α	ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ	Θ	Ε	Σ	Θ	Ε	Σ	Θ	Ε	Σ	Θ	Ε	Σ
1	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΚΑΙ ΣΤΟΝ ΚΛΑΔΟ ΤΗΣ ΙΔΙΩΤΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ	2		2									
2	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΟ ΔΙΚΑΙΟ	2		2									
3	ΚΑΝΟΝΕΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑΣ	2		2									
4	ΑΤΟΜΙΚΑ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ	2		2									
5	ΕΓΚΛΗΜΑΤΟΛΟΓΙΑ	2		2									
6	ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΟ ΠΟΙΝΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ – ΓΕΝΙΚΟ ΜΕΡΟΣ	3		3									
7	ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΥΠΟΔΟΜΩΝ	2	2	4									
8	ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΣΤΗΝ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ		3	3		3	3		3	3		3	3
9	ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑ				2		2						
10	ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΟ ΠΟΙΝΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ – ΕΙΔΙΚΟ ΜΕΡΟΣ				2		2						
11	ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΦΥΣΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΩΝ				1	2	3						
12	ΤΕΧΝΙΚΟΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ – ΤΕΧΝΙΚΑ ΜΕΤΡΑ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ				1	2	3						
13	ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ				2		2						
14	ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ				2		2						
15	ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ				1	2	3						
16	ΕΙΔΙΚΟΙ ΠΟΙΝΙΚΟΙ ΝΟΜΟΙ							2		2			
17	ΚΑΝΟΝΕΣ ΑΥΤΟΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΑΥΤΟΑΜΥΝΑΣ							1	2	3	1	2	3

συνέχεια >>

Πίνακας 2 /// Ωρολόγιο πρόγραμμα

ΕΞΑΜΗΝΟ		Α			Β			Γ			Δ		
Α/Α	ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ	Θ	Ε	Σ	Θ	Ε	Σ	Θ	Ε	Σ	Θ	Ε	Σ
18	ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΣΗ ΣΕ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΑ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΝΘΡΩΠΟΓΕΝΩΝ ΚΡΙΣΕΩΝ ΚΑΙ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΩΝ							1	2	3	1	2	3
19	ΑΣΦΑΛΗΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΧΡΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΑΞΙΩΝ							1	2	3			
20	ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΙΕΙΣ ΚΑΙ ΕΡΓΑΤΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ							3		3			
21	ΠΑΡΟΧΗ ΠΡΩΤΩΝ ΒΟΗΘΕΙΩΝ							1	2	3			
22	ΠΟΙΝΙΚΟ ΔΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ										3		3
23	ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΘΕΑΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ										1	1	2
24	ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ, ΗΓΕΣΙΑ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑ										3		3
25	ΟΠΛΟΤΕΧΝΙΚΗ – ΣΚΟΠΟΒΟΛΗ										1	2	3
ΣΥΝΟΛΟ		15	5	20	11	9	20	9	11	20	10	10	20

2 | Αναλυτικό περιεχόμενο προγράμματος θεωρητικής και εργαστηριακής κατάρτισης

2.1 • ΕΞΑΜΗΝΟ Α΄

2.1.Α • ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΚΑΙ ΣΤΟΝ ΚΛΑΔΟ ΤΗΣ ΙΔΙΩΤΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ

Περίληψη της μαθησιακής ενότητας

Σκοπός της μαθησιακής ενότητας είναι να εισαγάγει τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες στον τομέα της δημόσιας και της ιδιωτικής ασφάλειας. Συγκεκριμένα πραγματεύεται θέματα, όπως είναι η ανάλυση βασικών εννοιών της ασφάλειας σε security και safety, της επικινδυνότητας, του κινδύνου, της τρωτότητας, της πρόληψης, της έκτακτης ανάγκης, της κρίσης, της καταστροφής κ.λπ. Επιπρόσθετα, περιγράφονται οι βασικές μορφές εγκληματικότητας και ιδίως οι οργανωμένες μορφές αυτής και τα χαρακτηριστικά της, καθώς και ζητήματα τρομοκρατίας. Επίσης, κατηγοριοποιούνται οι φορείς ιδιωτικής ασφάλειας, το νομικό πλαίσιο λειτουργίας τους με εκτενή αναφορά και ανάλυση του Ν. 2518/1997, όπως ισχύει σήμερα. Αναλύονται ζητήματα αδειοδότησης των ΙΕΠΥΑ, του προσωπικού ασφαλείας αυτών, των αδειών εργασίας, της εκπαίδευσης του προσωπικού ασφαλείας των ΙΕΠΥΑ, των υλικών μέσων και του προσωπικού εξοπλισμού. Τέλος, αναφέρονται οι αρμόδιες δημόσιες αρχές με τις οποίες μπορούν τα Στελέχη Ασφαλείας Προσώπων και Υποδομών να έρθουν σε επαφή κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους, καθώς και οι βασικοί τηλεφωνικοί αριθμοί για αυτόν τον σκοπό.

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι ικανοί /-ές να:

- Ορίζουν βασικές έννοιες αναφορικά με την ασφάλεια,
- Περιγράφουν βασικές μορφές εγκληματικότητας, μελετώντας πραγματικά εγκληματικά περιστατικά,
- Συγκρίνουν τη δημόσια ασφάλεια σε σχέση με την ιδιωτική ασφάλεια,
- Χρησιμοποιούν ορθά την ορολογία ασφάλειας,
- Τηρούν τις υποχρεώσεις των Ιδιωτικών Επιχειρήσεων Παροχής Υπηρεσιών Ασφαλείας (ΙΕΠΥΑ) και τις υποχρεώσεις τους ως Στελεχών Ασφαλείας Προσώπων και Υποδομών,
- Χρησιμοποιούν ορθά και αποτελεσματικά τον προσωπικό εξοπλισμό κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους,
- Διαχειρίζονται καταλόγους τηλεφωνικών αριθμών επικοινωνίας σε περιπτώσεις περιστατικών, ατυχημάτων, συμβάντων, απειλών, κρίσεων και καταστροφών,

- Αναπτύσσουν συνεργατικούς δεσμούς με τις αρμόδιες δημόσιες αρχές στο πλαίσιο εκτέλεσης των καθηκόντων τους,
- Κωδικοποιούν το νομοθετικό πλαίσιο του κλάδου της ιδιωτικής ασφάλειας,
- Ευαισθητοποιούνται ως προς την αναγκαιότητα ύπαρξης της ιδιωτικής ασφάλειας αναφορικά με την πρόληψη του εγκλήματος,
- Υιοθετούν κουλτούρα ασφαλείας κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους.

Βασικές έννοιες και λέξεις-κλειδιά

Ανθρωπογενείς – μη ανθρωπογενείς απειλές / Έγκλημα / Εγκληματική οργάνωση / Τρομοκρατία / ΟΜΚ / Ομηρία / Έκτακτη ανάγκη / Ατύχημα / Ευπάθεια / Τρωτότητα / Επικινδυνότητα / Κίνδυνος / Διαχείριση κινδύνου / Κρίση / Καταστροφή / ΙΕΠΥΑ / Security / Safety.

Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα

Θεωρία (2), Εργαστήριο (0), Σύνολο (2).

Διάρθρωση της μαθησιακής ενότητας σε υποενότητες

Α/Α	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΣΙΑΚΗΣ ΥΠΟΕΝΟΤΗΤΑΣ
1	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΟΝ ΟΡΙΣΜΟ ΚΑΙ ΣΤΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΗΣ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑΣ
2	ΒΑΣΙΚΟΙ ΟΡΙΣΜΟΙ ΚΑΙ ΕΝΝΟΙΕΣ ΤΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ
3	ΜΟΡΦΕΣ ΑΠΛΗΣ ΚΑΙ ΣΥΝΘΕΤΗΣ ΕΓΚΛΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ
4	ΕΘΝΙΚΟ ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΦΟΡΕΩΝ ΙΔΙΩΤΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ
5	ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ, ΟΡΘΗ ΚΑΙ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΗ ΧΡΗΣΗ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΡΓΑΣΙΑ
6	ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΑΡΜΟΔΙΕΣ ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΑΡΧΕΣ

Κείμενο αναφοράς

2.1.A.1 | ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΟΝ ΟΡΙΣΜΟ ΚΑΙ ΣΤΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΗΣ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑΣ

Η πρώτη μαθησιακή υποενότητα αποτελεί εισαγωγή για μια σύντομη και περιεκτική περιγραφή του επαγγέλματος (job profile). Σκοπός της είναι η τοποθέτηση ενός γενικού πλαισίου που θα διασαφηνίζει στους/στις εκπαιδευόμενους/-ες τους τομείς δραστηριοτήτων στους οποίους δύνανται να απασχοληθούν στην αγορά εργασίας μετά από την ολοκλήρωση των σπουδών τους. Προς τούτο απαριθμούνται, διατυπώνονται και προσδιορίζονται όλοι οι τομείς δραστηριότητας του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα της ειδικότητας στους οποίους θα μπορούσε να αναλάβει θέση ένα Στέλεχος Ασφαλείας Προσώπων και Υποδομών με σχέση εξαρτημένης ή μη εργασίας.

Σε δεύτερο χρόνο, τους ευαισθητοποιεί ως προς την αναγκαιότητα ύπαρξης της ιδιωτικής ασφάλειας και τους καθιστά γνωστά τα σαφή και διακριτά όριά της και τη σχέση της με τη δημόσια ασφάλεια. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στην αξία της πρόληψης,

καθώς και των εφαρμοζόμενων προληπτικών μέτρων. Διατυπώνονται στοχευμένα παραδείγματα προληπτικών μέτρων και ερμηνεύεται ο αντίκτυπός τους στην καθημερινότητα των πολιτών. Σκοπός είναι η εφαρμογή αυτών των μεθόδων και η αρχική υιοθέτηση μιας γενικότερης κουλτούρας ασφάλειας. Ενδεδειγμένη εκπαιδευτική πρακτική για τους/τις εκπαιδευτές/-τριες, σε ό,τι αφορά την κατανόηση του εύρους πλαισίου της ειδικότητας, είναι η παράθεση παραδειγμάτων ανά τομέα δραστηριότητας. Σε ό,τι αφορά δε την αναγκαιότητα ευαισθητοποίησης ως προς την ειδικότητα και της σαφούς διακριτοποίησης της δημόσιας σε σχέση με την ιδιωτική ασφάλεια, ενδεικτικά θα μπορούσε να ακολουθηθεί η σύγκριση αυτών μέσω της παράθεσης πρακτικών παραδειγμάτων.

Η συγκεκριμένη εκπαιδευτική μέθοδος θα οδηγήσει τόσο στη σαφή οριοθέτηση και διακριτοποίηση της ιδιωτικής και της δημόσιας ασφάλειας όσο και τελικά στη βιωματική υιοθέτηση εκ μέρους των εκπαιδευομένων της σπουδαιότητας των προληπτικών ενεργειών.

2.1.A.2 | ΒΑΣΙΚΟΙ ΟΡΙΣΜΟΙ ΚΑΙ ΕΝΝΟΙΕΣ ΤΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ

Έχοντας διαμορφωθεί επαρκώς ο παραπάνω γενικός γνωστικός και εννοιολογικός βαθύρας, η δεύτερη μαθησιακή υποεπένδυση προχωρά ένα βήμα παραπάνω και αρχικά ορίζει, ενώ εν συνεχεία επεξηγεί, βασικούς όρους και έννοιες που εμπεριέχονται στους τομείς δραστηριοτήτων των Στελεχών Ασφαλείας Προσώπων και Υποδομών. Έννοιες όπως security και safety, που για έναν μέσο πολίτη είναι ταυτόσημες, προσδιορίζονται και ερμηνεύονται σύμφωνα με την ορολογία της ασφάλειας.

Επιπλέον, διατυπώνονται, προσδιορίζονται, ερμηνεύονται και συγκρίνονται όροι και έννοιες, όπως η επικινδυνότητα, η τρωτότητα, ο κίνδυνος, η απειλή, η κρίση, η καταστροφή κ.λπ. Οι παραπάνω κρίνονται ως ιδιαίτερως σημαντικοί, αφού η ορθή χρήση τους θα είναι ικανή να διαμορφώσει την κοινή επαγγελματική γλώσσα που απαιτείται για την άσκηση της ειδικότητας και, ως εκ τούτου, ενθαρρύνεται εκ μέρους των εκπαιδευτών/-τριών η υιοθέτηση και η χρήση τους. Σημείο ιδιαίτερης προσοχής αποτελεί η κατανόηση των παραπάνω όρων και η ορθή χρήση τους, δεδομένου ότι μια εσφαλμένη χρησιμοποίηση της ορολογίας ασφάλειας θα μπορούσε να οδηγήσει σε προβλήματα επικοινωνίας τόσο μεταξύ του προσωπικού ΙΕΠΥΑ όσο και μεταξύ αυτού και των άλλων δημόσιων υπηρεσιών.

Μια καλή εκπαιδευτική πρακτική για τους/τις εκπαιδευτές/-τριες θα μπορούσε να είναι αρχικά η εισήγηση, η οποία θα περιλαμβάνει την επεξήγηση και την ερμηνεία των σημαντικών όρων και εννοιών, ενώ σε δεύτερο χρόνο θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν μελέτες περίπτωσης, στις οποίες θα κληθούν οι εκπαιδευόμενοι/-ες να αντικαταστήσουν λέξεις και φράσεις της καθομιλουμένης με τους κατάλληλους όρους ασφάλειας. Απώτερος σκοπός είναι η ενθάρρυνση χρησιμοποίησης της συγκεκριμένης ορολογίας κατά την εργασία τους και η υιοθέτηση μιας κοινής ενδεδειγμένης επαγγελματικής ορολογίας ασφάλειας.

2.1.A.3 | ΜΟΡΦΕΣ ΑΠΛΗΣ ΚΑΙ ΣΥΝΘΕΤΗΣ ΕΓΚΛΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

Η μαθησιακή υποεπενότητα που ακολουθεί αποτελεί τη λογική συνέχεια της προηγούμενης, καθόσον περιγράφει μορφές απλών αλλά και σύνθετων εγκληματικών συμπεριφορών, ενώ παράλληλα υπεισέρχεται και σε μελέτες περίπτωσης πραγματικών περιστατικών ασφαλείας. Ειδικότερα, απαριθμούνται και προσδιορίζονται μορφές εγκληματικών συμπεριφορών, ενώ παράλληλα συγκρίνονται ως προς τον αντίκτυπο που αυτές έχουν στην κοινωνία και τους πολίτες. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στο οργανωμένο έγκλημα και προσδιορίζεται το εύρος των εγκληματικών δραστηριοτήτων που αυτό περιέχει.

Απαριθμούνται τα χαρακτηριστικά εγκληματιών ανά περίπτωση, αλλά και ιδιαίτερα των εγκληματικών οργανώσεων και διακρίνεται, αναλύεται και επαληθεύεται ο τρόπος δράσης τους. Ζητήματα που αφορούν εσωτερική και εξωτερική τρομοκρατία αναπτύσσονται με διεξοδικότητα και παροτρύνονται οι εκπαιδευόμενοι/-ες επί της αρχής να υιοθετούν άμεσες ενέργειες ενημέρωσης και συνεργασίας με αρμόδιες δημόσιες αρχές για αυτές τις περιπτώσεις.

Όλα τα παραπάνω υλοποιούνται πλέον στο πλαίσιο της μαθησιακής διαδικασίας μέσω εκπαιδευτικών μεθόδων ενηλίκων, όπως η εισήγηση, τα παραδείγματα από την πραγματικότητα ως μελέτες περίπτωσης, ο καταγισμός ιδεών, οι ομάδες εργασίας, όπου τίθεται προς συζήτηση η αναζήτηση χαρακτηριστικών μιας εγκληματικής ομάδας κ.λπ. Παράλληλα, στις περιγραφές τόσο των απλών όσο και των συνθετότερων εγκληματικών συμπεριφορών γίνεται πλέον χρήση των όρων και των εννοιών της προηγούμενης υποεπενότητας. Το γεγονός αυτό οδηγεί αναπόδραστα τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες να αντιλαμβάνονται πλέον βιωματικά την ορθή χρήση της ορολογίας της ασφάλειας και να κατανοούν στην πράξη τη σημασία τους.

2.1.A.4 | ΕΘΝΙΚΟ ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΦΟΡΕΩΝ ΙΔΙΩΤΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ

Η τέταρτη μαθησιακή υποεπενότητα είναι αυτή που διασυνδέει όλες τις προηγούμενες μέσω του ισχύοντος εθνικού νομοθετικού πλαισίου, ενώ η λογική επιλογή των σχετικών νομοθετημάτων της κείμενης εθνικής νομοθεσίας που αφορούν την ιδιωτική ασφάλεια εκ μέρους των εκπαιδευτών/-τριών είναι ικανή να οδηγήσει σε μια αποτελεσματική κωδικοποίηση του ισχύοντος νομοθετικού πλαισίου.

Σκοπός είναι τα Στελέχη Ασφαλείας Προσώπων και Υποδομών να γνωρίσουν το θεσμικό πλαίσιο που διέπει τη λειτουργία της ειδικότητάς τους και παράλληλα να επαληθεύουν τα καθήκοντα και τις υποχρεώσεις τους χρησιμοποιώντας αυτό ως γνώμονα. Κομβικό σημείο θα πρέπει να αποτελέσει για κάθε εκπαιδευτή/-τρια ο εξαντλητικός προσδιορισμός και η ερμηνεία των υποχρεώσεων τόσο των Ιδιωτικών Επιχειρήσεων Παροχής Υπηρεσιών Ασφαλείας όσο και αυτών των Στελεχών Ασφαλείας Προσώπων και Υποδομών, οι οποίες, σε συνδυασμό με την ανάπτυξη των προηγούμενων υποεπενότητων, οδηγούν αβίαστα στην κατανόηση των λόγων εφαρμογής τους. Νομοθετήματα, όπως ο Ν. 2518/1997, ο Ν. 3707/2008, καθώς και άλλοι συναφείς με

την ειδικότητα νόμοι θα πρέπει να τυγχάνουν ιδιαίτερης ανάλυσης και ερμηνείας, προκειμένου οι εκπαιδευόμενοι/-ες να παροτρύνονται να ανατρέχουν σε αυτούς κάθε φορά που οι εργασιακές συνθήκες το απαιτούν.

Μια καλή εκπαιδευτική τεχνική που μπορούν να ακολουθούν οι εκπαιδευτές/-τριες είναι η άμεση αντιστοίχιση των καθηκόντων και των υποχρεώσεων των Στελεχών Ασφαλείας Προσώπων και Υποδομών με τις προβλέψεις της κείμενης εθνικής νομοθεσίας. Με αυτόν τον τρόπο, αφενός επιτυγχάνεται ευκολότερα η κωδικοποίηση της νομοθεσίας, αλλά παράλληλα ενθαρρύνεται και η συχνή ανάγνωση με ταυτόχρονη πρακτική αξιοποίηση και χρήση των σχετικών με την ειδικότητα νομοθετημάτων.

2.1.A.5 | ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ, ΟΡΘΗ ΚΑΙ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΗ ΧΡΗΣΗ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΡΓΑΣΙΑ

Η πέμπτη μαθησιακή υποενότητα, χρησιμοποιώντας τις αποκτηθείσες γνώσεις του ισχύοντος εθνικού νομοθετικού πλαισίου, προβαίνει σε μια αναλυτικότερη περιγραφή του επιχειρησιακού και μη εξοπλισμού που απαιτείται κατά την εργασία. Σκοπός της είναι να επεκτείνει το εύρος που παρέχει το νομοθετικό πλαίσιο για τον προσωπικό εξοπλισμό των Στελεχών Ασφαλείας Προσώπων και Υποδομών σε ένα κανονιστικό και τεχνικό πλαίσιο όπου θα διατυπώνονται, αναλύονται και απαριθμούνται τεχνικοί αλλά και λοιποί κανόνες λειτουργίας, οι οποίοι θα συμβάλλουν στην αποτελεσματικότερη χρήση του.

Ειδικότερα, στο πλαίσιο κοινών πρακτικών προσδιορίζονται πιθανά λάθη κατά τη χρήση του, ενώ ιδιαίτερη έμφαση θα πρέπει να δοθεί εκ μέρους των εκπαιδευτών/-τριών στην ανάλυση των τεχνικών χαρακτηριστικών του προσωπικού εξοπλισμού, προκειμένου κάθε εκπαιδευόμενος/-η να είναι σε θέση να ελαχιστοποιεί τον κίνδυνο αναποτελεσματικής χρήσης λόγω έλλειψης γνώσεων των τεχνικών προδιαγραφών. Πέραν του παραπάνω, απαριθμούνται πιθανά προβλήματα που μπορεί να ανακύψουν στο πλαίσιο της επικοινωνίας κατά την εκτέλεση των καθηκόντων, ενώ παράλληλα παρατίθενται και υιοθετούνται καλές πρακτικές ορθής και αποτελεσματικής χρήσης του προσωπικού εξοπλισμού.

Όλα τα παραπάνω μπορούν να επιτευχθούν ομαλότερα εκ μέρους των εκπαιδευτών/-τριών στο πλαίσιο εκπαιδευτικών μεθόδων, όπως η ανάπτυξη ομάδων εργασίας, όπου θα μπορούσαν να επισημανθούν τυχόν λάθη και παραλείψεις μέσα από επιλεγμένα πρακτικά παραδείγματα, η παρουσίαση βίντεο, η επίδειξη χρήσης τεχνικού ατομικού εξοπλισμού αλλά και μέσω πρακτικής άσκησης στη χρήση ατομικών ραδιοτηλεφώνων από τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες κ.λπ.

2.1.A.6 | ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΑΡΜΟΔΙΕΣ ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΑΡΧΕΣ

Τέλος, η έκτη μαθησιακή υποενότητα αποτελεί το επιστέγασμα των ήδη αποκτηθεισών γνώσεων, δεξιοτήτων και στάσεων, καθώς και μια λογική σύνοψη συμπερασμάτων, η οποία θα ενισχύει την αναγκαιότητα της συνεργασίας με τις δημόσιες αρχές.

Σκοπός της είναι τα Στελέχη Ασφαλείας Προσώπων και Υποδομών να αντιληφθούν την ανάγκη ανάπτυξης συνεργατικών δεσμών με αυτές. Προκειμένου τούτο να επιτευχθεί αμεσότερα κατά την εκτέλεση της υπηρεσίας τους σε δεδομένη στιγμή, δίνεται ιδιαίτερη έμφαση στην αναγνώριση σημαντικών τηλεφωνικών αριθμών δημόσιων υπηρεσιών και παροτρύνεται η υιοθέτηση κλίματος συνεργασίας με αυτές. Προσδιορίζονται και προτείνονται ενδεδειγμένοι κανόνες που συμβάλλουν στην αποτελεσματικότερη συνεργασία. Επισημαίνονται και απορρίπτονται οι πρακτικές που οδηγούν σε ρήξη και ένταση κατά την επικοινωνία με δημόσιες αρχές. Επιπλέον, προωθείται η κινητοποίηση ενός γενικότερου κλίματος ασφάλειας και η υιοθέτηση της κουλτούρας αυτής κατά την εργασία τους.

Ενδεδειγμένη μαθησιακή μέθοδος προς τούτο εκ μέρους των εκπαιδευτών/-τριών θα μπορούσε να είναι η παρουσίαση επιλεγμένων βίντεο, στα οποία αναδεικνύεται η σημασία της συνεργασίας των Στελεχών Ασφαλείας Προσώπων και Υποδομών και η διασύνδεση αυτής με την επίτευξη των γενικότερων επιδιωκόμενων κοινών στόχων της ασφάλειας, η ανάπτυξη ομάδων εργασίας και η συζήτηση πάνω σε ένα επιλεγμένο πρακτικό θέμα δοσμένο από την πραγματικότητα, στο οποίο το ζητούμενο θα είναι η ανάδειξη των πλεονεκτημάτων συνεργασίας ανάμεσα στους/στις εργαζόμενους/-ες των ΙΕΠΥΑ και στις δημόσιες αρχές κ.λπ.

Προτεινόμενες πηγές μελέτης

Κύριες

1. ΦΕΚ 164/Α/21-8-1997. Νόμος 2518/1997. *Προϋποθέσεις λειτουργίας ιδιωτικών επιχειρήσεων παροχής υπηρεσιών ασφαλείας, προσόντα και υποχρεώσεις προσωπικού αυτών και άλλες διατάξεις.*
2. ΦΕΚ 209/Α/8-10-2008. Νόμος 3707/2008. *Ρύθμιση θεμάτων ιδιωτικών επιχειρήσεων παροχής υπηρεσιών ασφαλείας και γραφείων ιδιωτικών ερευνών.*

Συμπληρωματικές

1. Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη. (2022). *Εγχειρίδιο εξετάσεων πιστοποίησης προσωπικού ιδιωτικής ασφάλειας* (επιμ. Κέντρο Μελετών Ασφάλειας, Τομέας Εκπαίδευσης και Πιστοποίησης). Αθήνα: Εκδόσεις Παπαζήση.
2. Μονοβάσιος, Ε., Πετρόπουλος, Ν. & Χασάπης, Γ. (επιμ.). (2022). *Περί ιδιωτικής ασφάλειας: επιχειρώντας μία ολιστική προσέγγιση*. Αθήνα: Εκδόσεις Παπαζήση.

2.1.B • ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΟ ΔΙΚΑΙΟ

Περίληψη της μαθησιακής ενότητας

Σκοπός της μαθησιακής ενότητας είναι να εισαγάγει τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες στην επιστήμη του δικαίου που θα πρέπει να εφαρμόζουν πιστά σε κάθε πτυχή της επαγγελματικής τους σταδιοδρομίας ως Στελέχη Ασφαλείας Προσώπων και Υποδομών. Αναλύεται η έννοια του δικαίου και οι πηγές του, καθώς και η διάκρισή του σε εσωτερικό και διεθνές. Επιπρόσθετα, γίνεται η διάκριση του εσωτερικού δικαίου σε δημόσιο δίκαιο (συνταγματικό, διοικητικό, ποινικό κ.λπ.) και ιδιωτικό δίκαιο (αστικό, εμπορικό, εργατικό κ.λπ.), καθώς και των υποσυνόλων τους, και επεξηγείται τι ρυθμίζει το καθένα από αυτά. Περαιτέρω, γίνεται εκτενής αναφορά στο συνταγματικό δίκαιο και σε βασικά άρθρα του Συντάγματος, που χαρακτηρίζεται ως ο υπέρτατος και θεμελιώδης νόμος της Πολιτείας. Ακόμα, γίνεται αναφορά στους νόμους, στα κανονιστικά διατάγματα, στις υπουργικές αποφάσεις και στην ιεράρχησή τους, καθώς και αναφορά στους γενικώς αναγνωρισμένους κανόνες του διεθνούς δικαίου και στο δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Τέλος, αναλύονται τα υποκείμενα του δικαίου, φυσικά και νομικά πρόσωπα, η έννοια του δικαιώματος, ζητήματα σχετικά με την κτήση, άσκηση, απώλεια, διάκριση και κατάχρηση αυτού.

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι ικανοί /-ές να:

- Ερμηνεύουν βασικές νομικές έννοιες αναφορικά με την επιστήμη του δικαίου,
- Διακρίνουν το δίκαιο ως προς τις κατηγορίες του,
- Κατατάσσουν τους γραπτούς κανόνες δικαίου ως προς την ιεραρχία τους,
- Αναλύουν τους κλάδους του δημόσιου και ιδιωτικού δικαίου και το αντικείμενο εκάστου,
- Χρησιμοποιούν ορθά νομικές έννοιες του δικαίου,
- Εφαρμόζουν το δίκαιο κατά την άσκηση των καθηκόντων τους,
- Αναλύουν τα υποκείμενα του δικαίου σε φυσικά και νομικά πρόσωπα,
- Κωδικοποιούν τα νομοθετικά κείμενα των επιμέρους κλάδων του δικαίου,
- Αναλύουν την έννοια του δικαιώματος και τα σχετικά με την κτήση, άσκηση, απώλεια, διάκριση και κατάχρηση αυτού,
- Ευαισθητοποιούνται ως προς τη σημασία τήρησης των κανόνων δικαίου, στο πλαίσιο άσκησης των καθηκόντων τους,
- Υιοθετούν νομικές έννοιες και ορολογία κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους.

Βασικές έννοιες και λέξεις-κλειδιά

Δίκαιο / Πηγές δικαίου / Συνταγματικό δίκαιο / Ιεραρχία κανόνων δικαίου / Υποκείμενα δικαίου / Δικαίωμα.

Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα

Θεωρία (2), Εργαστήριο (0), Σύνολο (2).

Διάρθρωση της μαθησιακής ενότητας σε υποενότητες

A/A	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΣΙΑΚΗΣ ΥΠΟΕΝΟΤΗΤΑΣ
1	ΕΝΝΟΙΑ, ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΙ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ
2	ΓΡΑΠΤΟΙ ΚΑΝΟΝΕΣ ΔΙΚΑΙΟΥ ΚΑΙ ΠΗΓΕΣ ΤΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ
3	ΔΙΑΚΡΙΣΕΙΣ ΚΑΙ ΔΙΑΧΩΡΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ
4	ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ
5	ΙΕΡΑΡΧΙΑ ΚΑΝΟΝΩΝ ΔΙΚΑΙΟΥ ΚΑΙ ΚΑΝΟΝΕΣ ΤΟΥ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΔΙΚΑΙΟΥ
6	ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΑ ΔΙΚΑΙΟΥ ΚΑΙ ΕΝΝΟΙΑ ΤΟΥ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΟΣ

Κείμενο αναφοράς

2.1.B.1 | ΕΝΝΟΙΑ, ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΙ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

Η πρώτη μαθησιακή υποενότητα αποτελεί εισαγωγή στην έννοια του δικαίου, καθότι οποιαδήποτε εισαγωγή στην επιστήμη του δικαίου οφείλει να εκκινήσει από το αντικείμενό της, δηλαδή από την έννοια του δικαίου.

Σε αυτή την υποενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες κατανοούν την έννοια του δικαίου, που είναι το βασικότερο στοιχείο από πλευράς δικαίου που θα πρέπει να γνωρίζει και να χρησιμοποιεί ορθά ένα Στέλεχος Ασφαλείας Προσώπων και Υποδομών. Σημείο προσοχής είναι η πλήρης και ολοκληρωμένη κατανόηση του ορισμού της έννοιας του δικαίου, που ουσιαστικά είναι το σύνολο των γενικών και αφηρημένων κανόνων, οι οποίοι ρυθμίζουν την εξωτερική συμπεριφορά των μελών μιας κοινωνίας που είναι οργανωμένη σε κράτος.

Στη συνέχεια, οι εκπαιδευόμενοι/-ες κατανοούν τα στοιχεία και τα χαρακτηριστικά που απαρτίζουν την έννοια του δικαίου, τα οποία αποτελούν αλληλένδετη γνώση με την έννοια του δικαίου και τα οποία ουσιαστικά αποτελούν τον σκοπό του και κατατάσσονται σε τέσσερις (4) κατηγορίες: α) ρύθμιση εξωτερικής συμπεριφοράς των μελών μιας κοινωνίας και όχι του εσωτερικού κόσμου των ανθρώπων, β) ρύθμιση επιτακτική, δηλαδή υποχρεωτική, γ) ρύθμιση ετερόνομη, αφού πρόκειται για κανόνες που επιβάλλονται στον άνθρωπο από το κράτος, ανεξάρτητα από τη βούληση του ανθρώπου, και δ) ρύθμιση γενική και αφηρημένη, δηλαδή οι κανόνες του δικαίου είναι απρόσωποι και αφηρημένοι, δεν αφορούν μία συγκεκριμένη περίπτωση.

Προτεινόμενη εκπαιδευτική τεχνική και προσέγγιση είναι η εμπλουτισμένη εισήγηση, ενώ στη συνέχεια θα ακολουθήσει παράθεση μελετών περίπτωσης και θα ζητηθεί από τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες να γίνει αντιστοίχιση – υπαγωγή σε κάποιο από τα επιμέρους στοιχεία και χαρακτηριστικά της έννοιας του δικαίου.

2.1.B.2 | ΓΡΑΠΤΟΙ ΚΑΝΟΝΕΣ ΔΙΚΑΙΟΥ ΚΑΙ ΠΗΓΕΣ ΤΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

Η μαθησιακή υποεπάρκεια που ακολουθεί αποτελεί τη λογική συνέχεια της προηγούμενης, καθώς όσον περιγράφονται και αναλύονται οι γραπτοί κανόνες δικαίου και οι πηγές του δικαίου. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες έρχονται σε επαφή με τις πηγές του δικαίου στην ελληνική έννομη τάξη, οι οποίες αποτελούν αναντίλεκτα μια θεματική υποεπάρκεια, η μελέτη της οποίας είναι πρωταρχικής σημασίας για την κατανόηση του ευρύτερου φαινομένου της επιστήμης του δικαίου, χρήσιμη και ουσιώδης για τα Στελέχη Ασφαλείας Προσώπων και Υποδομών και απόλυτα συναφής με τα καθήκοντά τους.

Σημεία προσοχής στην παρούσα υποεπάρκεια αποτελούν τόσο οι γραπτοί κανόνες δικαίου όσο και οι πηγές του δικαίου, όπως ορίζονται στο άρθρο 1 του Αστικού Κώδικα, οι οποίες είναι: α) ο νόμος, για τον οποίο θα πρέπει να γνωρίζουν αρχικά την έννοιά του και ότι διακρίνεται περαιτέρω σε: i) τυπικό νόμο, ii) ουσιαστικό νόμο, και β) το έθιμο, του οποίου ομοίως θα πρέπει να γνωρίζουν τον ορισμό ως πηγής δικαίου, δηλαδή θα πρέπει να γνωρίζουν τις δύο βασικές πηγές που είναι το γραπτό και το άγραφο δίκαιο. Επιπλέον, θα αποσαφηνιστεί και ο όρος πηγή του δικαίου, ο οποίος αναφέρεται τόσο στον τρόπο όσο και στον φορέα παραγωγής του δικαίου, καθώς και στη νομική μορφή που λαμβάνει ο κανόνας δικαίου, ενώ θα γνωρίσουν ποιες είναι οι πρωτογενείς και ποιες οι δευτερογενείς πηγές του δικαίου.

Εκπαιδευτικές προσεγγίσεις που μπορούν να ακολουθηθούν για την ανάπτυξη της συγκεκριμένης υποεπάρκειας είναι η αναλυτική παρουσίαση των πηγών δικαίου και η διαδικασία ερωτήσεων και απαντήσεων προς τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες, προκειμένου να διαπιστωθεί η σε βάθος κατανόηση της υποεπάρκειας.

2.1.B.3 | ΔΙΑΚΡΙΣΕΙΣ ΚΑΙ ΔΙΑΧΩΡΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

Μετά την αναφορά στη γενική έννοια του δικαίου από νομικής πλευράς και τις πηγές του δικαίου που αφορούν την ελληνική έννομη τάξη, σε αυτή την υποεπάρκεια θα αναπτυχθούν οι βασικές διακρίσεις του δικαίου, το οποίο ρυθμίζει πολλές και διαφορετικές συμπεριφορές και πτυχές της κοινωνικής ζωής και τον λόγο για τον οποίο αυτό διαχωρίζεται και συστηματοποιείται σε υποσύνολα, ανάλογα με το αντικείμενο που κάθε φορά ρυθμίζει. Αποτελεί χρήσιμη και πρακτική γνώση για τα Στελέχη Ασφαλείας Προσώπων και Υποδομών, προκειμένου να κατανοήσουν και να διακρίνουν τις επιμέρους διακρίσεις του δικαίου και σε ποιο υποσύνολο δικαίου υπάγονται τα διάφορα περιστατικά που μπορεί να τύχουν κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους.

Σημεία προσοχής και εστίασης στην παρούσα μαθησιακή υποεπάρκεια είναι η γνώση της βασικής διάκρισης του δικαίου από τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες σε δημόσιο και ιδιωτικό δίκαιο και τη ρυθμίζει η κάθε κατηγορία, η πρακτική και ουσιαστική σημασία της ανωτέρω διάκρισης και η σχέση της με τη δικαιοδοσία των δικαστηρίων. Περαιτέρω σημεία προσοχής σε αυτή την υποεπάρκεια είναι τα επιμέρους υποσύνολα-κλάδοι του δημόσιου δικαίου (συνταγματικό, διοικητικό, ποινικό, δικονομικό κ.λπ.

δίκαιο) και του ιδιωτικού δικαίου (αστικό, εμπορικό, εργατικό κ.λπ. δίκαιο), το αντικείμενο ρύθμισης ενός εκάστου και τα νομοθετικά κείμενα των επιμέρους κλάδων.

Στη συγκεκριμένη υποενότητα μπορεί ως εκπαιδευτική τεχνική να ακολουθηθεί μια αναλυτική παρουσίαση και εισήγηση, συνοδευόμενη από σχήματα, όπου θα παρουσιάζονται σχηματικά οι διακρίσεις και τα υποσύνολα του δικαίου για την ευχερέστερη κατανόησή τους, ενώ προτείνεται η ανάπτυξη πρακτικών παραδειγμάτων-μελετών περίπτωσης με αναφορά στο δίκαιο από το οποίο ρυθμίζονται κάθε φορά, με την ανάλογη αιτιολόγηση.

2.1.B.4 | ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

Στη μαθησιακή υποενότητα που ακολουθεί, η οποία, σημειωτέον, βρίσκεται σε λογική ακολουθία και συνέχεια με την προηγούμενη, γίνεται εκτενής αναφορά στο συνταγματικό δίκαιο που αποτελεί υποσύνολο-κλάδο του δημόσιου δικαίου.

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες σε αυτή τη συγκεκριμένη υποενότητα έρχονται σε επαφή με βασικά άρθρα του Συντάγματος. Στο σημείο αυτό επισημαίνεται ότι το Σύνταγμα είναι το γραπτό κείμενο που χαρακτηρίζεται ως ο υπέρτατος και θεμελιώδης νόμος της Πολιτείας, στοιχειώδης και βασική γνώση για τα Στελέχη Ασφαλείας Προσώπων και Υποδομών, επειδή περιέχει τους βασικούς κανόνες για την οργάνωση του κράτους και την άσκηση της κρατικής εξουσίας. Είναι επίσης ιδιαίτερα σημαντικό, καθώς οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα γνωρίζουν τα καθήκοντα και τα όρια των αρμοδιοτήτων τους.

Σημεία προσοχής στη συγκεκριμένη υποενότητα είναι οι κατηγορίες στις οποίες διακρίνονται οι διατάξεις του Συντάγματος, το περιεχόμενο του άρθρου 1 του Συντάγματος και η μορφή του πολιτεύματος. Έμφαση επίσης θα δοθεί στην κατοχύρωση των δικαιωμάτων στο Σύνταγμα, στις περαιτέρω ομάδες στις οποίες διακρίνονται τα θεμελιώδη δικαιώματα των πολιτών, καθώς και στην αρχή της διάκρισης των λειτουργιών, ως οργανωτική βάση του πολιτεύματος.

Ενδεδειγμένη εκπαιδευτική τεχνική για την ανάπτυξη της συγκεκριμένης υποενότητας είναι η εμπλουτισμένη εισήγηση, καθώς και η παρουσίαση του Συντάγματος, των σχετικών άρθρων και σχετικών ενοτήτων από τον ιστότοπο της Βουλής των Ελλήνων (<https://www.hellenicparliament.gr/>).

2.1.B.5 | ΙΕΡΑΡΧΙΑ ΚΑΝΟΝΩΝ ΔΙΚΑΙΟΥ ΚΑΙ ΚΑΝΟΝΕΣ ΤΟΥ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΔΙΚΑΙΟΥ

Στην παρούσα υποενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες, αφού έχουν αναγνωρίσει από τις προηγούμενες υποενότητες τους βασικούς κανόνες δικαίου της ελληνικής έννομης τάξης, θα εξοικειωθούν με τους λοιπούς κανόνες δικαίου (τα προεδρικά διατάγματα, τις υπουργικές αποφάσεις, τις κανονιστικές πράξεις της Διοίκησης κ.λπ.) και στη συνέχεια θα αναπαριστούν την ιεράρχησή τους συνολικά, δηλαδή πώς τοποθετούνται πυραμιδικά και ποια είναι η ιεραρχική σχέση μεταξύ τους.

Στη συνέχεια της υποενότητας θα γίνει αναφορά στους γενικώς αναγνωρισμένους κανόνες του διεθνούς δικαίου και στο δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και στον

τρόπο που αυτοί κατατάσσονται και εντάσσονται στην πυραμίδα ιεράρχησης κανόνων δικαίου. Τα Στελέχη Ασφαλείας Προσώπων και Υποδομών είναι απαραίτητο να κατανοούν και συνάμα να εξηγούν ότι οι κανόνες δικαίου δεν έχουν όλοι την ίδια ισχύ και ταυτόχρονα να αναλύουν πώς αυτοί κατατάσσονται σχηματικά ως μια πυραμίδα, γεγονός που αποτελεί το σημείο προσοχής στη συγκεκριμένη μαθησιακή υποενοότητα.

Προτείνεται ως εκπαιδευτική τεχνική να ακολουθηθεί μια αναλυτική παρουσίαση και εμπλουτισμένη εισήγηση όλων των κανόνων δικαίου, συνοδευόμενη και από το ανάλογο σχήμα της πυραμίδας ιεράρχησης κανόνων δικαίου, προκειμένου να είναι ευχερής η διάκρισή τους, ενώ μπορούν να δίδονται διάφορα παραδείγματα κανόνων δικαίου και οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα κληθούν να προβούν σε κατάταξη και να εξηγήσουν ποια είναι η ιεραρχική σχέση μεταξύ τους.

2.1.B.6 | ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΑ ΔΙΚΑΙΟΥ ΚΑΙ ΕΝΝΟΙΑ ΤΟΥ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΟΣ

Στην τελευταία αυτή υποενοότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα κατανοήσουν τι συνιστά η έννοια «υποκείμενα δικαίου», δηλαδή ποιοι είναι οι φορείς εννόμων σχέσεων (δικαιωμάτων, υποχρεώσεων κ.λπ.), γεγονός που αποτελεί απαραίτητη και βασική νομική γνώση για τα Στελέχη Ασφαλείας Προσώπων και Υποδομών. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα εντοπίσουν ποια πρόσωπα έχουν ικανότητα δικαίου, η οποία μάλιστα είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με την ελευθερία, ενώ περαιτέρω θα αναλύσουν τα υποκείμενα του δικαίου σε φυσικά και νομικά πρόσωπα, γεγονός που αποτελεί και βασικό σημείο εστίασης της υποενοότητας.

Στη συνέχεια, θα παρουσιαστεί η έννοια του δικαιώματος σύμφωνα με τον Αστικό Κώδικα, η οποία αποτελεί θεμελιώδη έννοια όχι μόνο του ιδιωτικού αλλά και των λοιπών κλάδων του δικαίου, ενώ θα αναπτυχθούν και θα αναλυθούν ζητήματα σχετικά με τις διακρίσεις αυτού καθώς και σχετικά με την κτήση, αλλοίωση, απώλεια, άσκηση και κατάχρηση αυτού, που αποτελούν τα επόμενα σημεία προσοχής.

Τέλος, στην υποενοότητα αυτή θα γίνει σύντομη αναφορά στο τι συνιστά «κατοικία», σύμφωνα με τον Αστικό Κώδικα και ποιες είναι οι διακρίσεις αυτής, προκειμένου οι εκπαιδευόμενοι/-ες κατά την άσκηση των καθηκόντων τους να γνωρίζουν πρακτικά πότε κάποιος χώρος συνιστά κατοικία και διαφοροποιείται από τον δημόσιο χώρο, ενώ συνάμα θα αναγνωρίσουν ότι κατοχυρώνεται και συνταγματικά ως ατομικό δικαίωμα το άσυλο της κατοικίας, ως χώρος της ιδιωτικής ζωής του κάθε ανθρώπου.

Ενδεδειγμένες εκπαιδευτικές τεχνικές για την ανάπτυξη της συγκεκριμένης υποενοότητας είναι η εμπλουτισμένη εισήγηση και παρουσίαση, συνοδευόμενη από πρακτικά νομικά σενάρια και μελέτες περίπτωσης.

Προτεινόμενες πηγές μελέτης

Κύριες

1. Γεωργιάδης, Α. (2012). *Γενικές αρχές αστικού δικαίου* (4η έκδοση). Αθήνα: Εκδόσεις Σάκκουλα.
2. Σταμάτης, Κ. & Τάκης, Α. (2018). *Εισαγωγή στην επιστήμη του δικαίου* (2η έκδοση). Αθήνα: Εκδόσεις Σάκκουλα.

Συμπληρωματικές

1. Αγαλλοπούλου, Π. (2016). *Βασικές έννοιες αστικού δικαίου* (4η έκδοση). Αθήνα: Εκδόσεις Σάκκουλα.
2. Κέντρο Μελετών Ασφάλειας (ΚΕΜΕΑ). (2022). *Περί ιδιωτικής ασφάλειας: επιχειρώντας μία ολιστική προσέγγιση* (τόμος Α΄). Αθήνα: Εκδόσεις Παπαζήση.
3. Παπαϊωάννου, Ζ. (2018). *Δίκαιο της ιδιωτικής ασφάλειας*. Αθήνα: Εκδόσεις Σάκκουλα.

2.1.Γ • ΚΑΝΟΝΕΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑΣ

Περίληψη της μαθησιακής ενότητας

Σκοπός της μαθησιακής ενότητας είναι να εισαγάγει τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες στους κανόνες επαγγελματικής δεοντολογίας, τους οποίους θα πρέπει να ακολουθούν και να εφαρμόζουν σε όλο το φάσμα της επαγγελματικής τους δραστηριότητας. Πιο συγκεκριμένα, η μαθησιακή ενότητα αναφέρεται στην τήρηση του Συντάγματος και των νόμων του κράτους και στον σεβασμό της αξίας του ανθρώπου. Επιπρόσθετα, αναλύονται οι αρχές της νομιμότητας, της αναλογικότητας, της επιείκειας, της ίσης μεταχείρισης και του σεβασμού της διαφορετικότητας των ατόμων, η αμεροληψία, η αντικειμενικότητα, η διαφάνεια, η σύνεση, η αυτοκυριαρχία, η σταθερότητα, η αποφασιστικότητα, η αξιοπρέπεια, η ψυχραιμία, η ευγένεια, η αποφυγή προκαταλήψεων και πράξεων βασανισμού ή απάνθρωπης ή εξευτελιστικής μεταχείρισης ατόμων, η διασφάλιση του απορρήτου και της εχεμύθειας για επαγγελματικά δεδομένα και πληροφορίες. Τέλος, τονίζονται η προστασία και η ιδιαίτερη φροντίδα, ιδίως των παιδιών, των υπερηλίκων και των ατόμων με αναπηρία.

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι ικανοί /-ές να:

- Ορίζουν βασικές έννοιες σε σχέση με την επαγγελματική δεοντολογία,
- Αναγνωρίζουν τους κανόνες επαγγελματικής δεοντολογίας σε σχέση με την άσκηση των καθηκόντων τους,

- Συνθέτουν κώδικες επαγγελματικής δεοντολογίας κατά την άσκηση των καθηκόντων τους,
- Τηρούν το Σύνταγμα και τους νόμους του κράτους κατά την εργασία,
- Εφαρμόζουν τους κανόνες επαγγελματικής δεοντολογίας,
- Επιδεικνύουν σεβασμό στα δικαιώματα των ανθρώπων,
- Ελέγχουν την τήρηση των κανόνων επαγγελματικής δεοντολογίας από τους/τις υφισταμένους/-ες τους,
- Αναπτύσσουν συνεργατικούς δεσμούς με συναδέλφους και δημόσιες αρχές,
- Τηρούν εχεμύθεια για επαγγελματικά δεδομένα και πληροφορίες,
- Εφαρμόζουν τον κανονισμό της στολής, επιδεικνύοντας επαγγελματισμό,
- Ευαισθητοποιούνται ως προς την αναγκαιότητα ύπαρξης κανόνων επαγγελματικής δεοντολογίας κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους,
- Αναγνωρίζουν την ανάγκη αυξημένης προστασίας και ιδιαίτερης φροντίδας ιδίως σε παιδιά, υπερήλικες και άτομα με αναπηρία,
- Υιοθετούν κανόνες επαγγελματικής δεοντολογίας ως προς την άσκηση των καθηκόντων τους.

Βασικές έννοιες και λέξεις-κλειδιά

Τυπικά και ουσιαστικά προσόντα / Ανθρώπινα δικαιώματα / Σύνταγμα και νόμοι του κράτους / Ηθικοί κανόνες / Ηθικές επαγγελματικές αρχές / Κανόνες συμπεριφοράς / Προσωπική εικόνα / Επαγγελματική αγωγή και σκέψη.

Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα

Θεωρία (2), Εργαστήριο (0), Σύνολο (2).

Διάρθρωση της μαθησιακής ενότητας σε υποενότητες

A/A	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΣΙΑΚΗΣ ΥΠΟΕΝΟΤΗΤΑΣ
1	ΒΑΣΙΚΟΙ ΟΡΙΣΜΟΙ, ΕΝΝΟΙΕΣ ΚΑΙ ΓΕΝΙΚΕΣ ΟΔΗΓΙΕΣ ΤΩΝ ΚΑΝΟΝΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑΣ
2	ΤΗΡΗΣΗ ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΝΟΜΩΝ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ
3	ΓΕΝΙΚΕΣ ΝΟΜΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ
4	ΣΕΒΑΣΜΟΣ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΕΛΕΥΘΕΡΙΩΝ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ
5	ΗΘΙΚΟΙ ΚΑΝΟΝΕΣ, ΗΘΙΚΕΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΚΑΙ ΠΡΟΣΩΠΙΚΗ ΕΙΚΟΝΑ
6	ΚΑΝΟΝΕΣ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ ΣΕ ΕΥΑΛΩΤΕΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΟΜΑΔΕΣ

Κείμενο αναφοράς

2.1.Γ.1 | ΒΑΣΙΚΟΙ ΟΡΙΣΜΟΙ, ΕΝΝΟΙΕΣ ΚΑΙ ΓΕΝΙΚΕΣ ΟΔΗΓΙΕΣ ΤΩΝ ΚΑΝΟΝΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑΣ

Η πρώτη μαθησιακή υποενότητα αποτελεί ουσιαστικά την εισαγωγή των εκπαιδευομένων στους κανόνες επαγγελματικής δεοντολογίας. Σκοπός της είναι αρχικά να ορίσει ένα πλαίσιο κανόνων, να διατυπώσει και εν συνεχεία να ερμηνεύσει βασικές έννοιες οι οποίες περιλαμβάνονται εντός του εύρους της επαγγελματικής δεοντολογίας. Προς τούτο ιδιαίτερη έμφαση δίνεται εκ μέρους των εκπαιδευτών/-τριών σε ερμηνείες κύριων εννοιών, όπως το προφίλ που θα πρέπει να έχει ένα Στέλεχος Ασφαλείας Προσώπων και Υποδομών, τα απαιτούμενα τυπικά προσόντα, τα απαιτούμενα ουσιαστικά επαγγελματικά προσόντα κ.λπ.

Σε δεύτερο χρόνο, απαριθμούνται, προσδιορίζονται και διατυπώνονται γενικές οδηγίες που θα πρέπει να τηρούν οι εργαζόμενοι/-ες της ειδικότητας τόσο πριν όσο και κατά την εργασία τους και οι οποίες είναι άμεσα διασυνδεδεμένες με ειδικότερους όρους και έννοιες, όπως παρατηρητικότητα, πειθαρχία, ομαδικότητα και συνεργασία με δημόσιες αρχές, συμπεριφορά, ευθύτητα για επαγγελματικά δεδομένα και πληροφορίες, επαγγελματική αγωγή και σκέψη, ενδεδειγμένη εμφάνιση κ.λπ.

Απώτερος στόχος είναι η ευαισθητοποίηση ως προς την αναγκαιότητα ύπαρξης αυτών των κανόνων, η αναγνώριση της αξίας τους, η ανάγκη εφαρμογής τους κατά την άσκηση των καθηκόντων τους και τελικά η υιοθέτησή τους.

Ενδεδειγμένες εκπαιδευτικές τεχνικές εκ μέρους των εκπαιδευτών/-τριών στο πλαίσιο της μαθησιακής διαδικασίας θα μπορούσαν να είναι αρχικά η εισήγηση, προκειμένου να αναπτυχθεί το γνωστικό υπόβαθρο των εκπαιδευομένων, και εν συνεχεία η ανάπτυξη μικρών ομάδων εργασίας με σκοπό τον προσδιορισμό, την εφαρμογή και την υπεράσπιση των κανόνων επαγγελματικής δεοντολογίας μέσα από στοχευμένα πρακτικά προς συζήτηση παραδείγματα. Η τελευταία εκπαιδευτική μέθοδος θα μπορούσε να διανθιστεί με βίντεο, φωτογραφίες, PowerPoint κ.λπ.

2.1.Γ.2 | ΤΗΡΗΣΗ ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΝΟΜΩΝ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

Η δεύτερη μαθησιακή υποενότητα εστιάζεται στην απαίτηση του κράτους δικαίου για εφαρμογή και τήρηση του Συντάγματος και των νόμων του κράτους από κάθε εργαζόμενο/-η, είτε αυτός/-ή ανήκει στη δημόσια είτε στην ιδιωτική σφαίρα. Αυτό αποτελεί ουσιαστικά και τον έναν εκ των δύο βασικών πυλώνων που συνθέτουν την έννοια της επαγγελματικής δεοντολογίας. Η τήρηση όλων των παραπάνω θα πρέπει να αποτελεί για ένα Στέλεχος Ασφαλείας Προσώπων και Υποδομών την πρώτη βασική επιδίωξή του κατά την ενάσκηση των καθηκόντων του και, ως εκ τούτου, κρίνεται από τον/την εκπαιδευτή/-τρια ως κομβικής σημασίας προτεραιότητα.

Επιπλέον, θα αναπτυχθούν διεξοδικά ζητήματα, όπως αυτά τα οποία διασυνδέουν την ύπαρξη των προαναφερόμενων τυπικών προσόντων με τη γνώση και την

εφαρμογή του Συντάγματος και των νόμων του κράτους, προκειμένου τελικά να δημιουργηθεί ένα γόνιμο έδαφος για την ανάλυση των κύριων γενικών νομικών αρχών που στη συνέχεια θα ακολουθήσει.

Ενδεδειγμένη εκπαιδευτική μαθησιακή διαδικασία για την κατανόηση αυτής της υποενότητας θα μπορούσε να είναι: α) η μέθοδος της εισήγησης, β) η ανάπτυξη μέσω παραδειγμάτων των νομικών επιπτώσεων που επιφέρει η μη τήρηση του Συντάγματος και των νόμων κατά την εκτέλεση των καθηκόντων, καθώς και γ) η παρουσίαση και ο σχολιασμός επιλεκτικών βίντεο εκ μέρους των εκπαιδευτών/-τριών μέσα από τα οποία θα προσδιορίζονται οι νόμοι του κράτους που τυγχάνουν εφαρμογής σε σχέση με συγκεκριμένες εργασίες της ειδικότητας «Στέλεχος Ασφαλείας Προσώπων και Υποδομών».

2.1.Γ.3 | ΓΕΝΙΚΕΣ ΝΟΜΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ

Η τρίτη μαθησιακή υποενότητα αποτελεί τη λογική εξειδίκευση της παραπάνω μαθησιακής υποενότητας και ουσιαστικά απαριθμεί, ορίζει και ερμηνεύει αρχικά τις κύριες γενικές νομικές αρχές που θα πρέπει να έχει πάντα υπόψη του κάθε Στέλεχος Ασφαλείας Προσώπων και Υποδομών, προκειμένου οι ενέργειές του κατά την εργασία να διέπονται από ασφάλεια δικαίου. Νομικές αρχές όπως αυτή της νομιμότητας, της αναλογικότητας, της επιείκειας, της ίσης μεταχείρισης, του σεβασμού της διαφορετικότητας των ατόμων κ.λπ. θα πρέπει να είναι ξεκάθαρα διακριτές για τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες της ειδικότητας αυτής. Ιδιαίτερη σημασία θα δοθεί επίσης στον τρόπο αντιστοίχισης και τελικά στην επαλήθευση των παραπάνω νομικών αρχών με πιθανά καθήκοντα και υποχρεώσεις κατά την εργασία τους.

Απώτερος σκοπός είναι η σύνθεση και η εφαρμογή κωδίκων επαγγελματικής δεοντολογίας, η υιοθέτηση ενδεδειγμένων επαγγελματικών συμπεριφορών και η δημιουργία προσόντων υπό το φως των παραπάνω.

Ως ενδεδειγμένη μαθησιακή διαδικασία που θα μπορούσαν να ακολουθήσουν οι εκπαιδευτές/-τριες, προκειμένου να ευαισθητοποιήσουν τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες της ειδικότητας αναφορικά με τη γνώση, εφαρμογή και τελικά υιοθέτηση των παραπάνω νομικών αρχών, είναι: η ανάπτυξη στοχευμένων μελετών περίπτωσης, στις οποίες διά της συζήτησης και της ανταλλαγής ιδεών θα διαπιστώνεται τόσο η αξία της ορθής ερμηνείας των παραπάνω κατά την εργασία όσο και η δημιουργία κλίματος ασφάλειας δικαίου κατά την εφαρμογή τους.

2.1.Γ.4 | ΣΕΒΑΣΜΟΣ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΕΛΕΥΘΕΡΙΩΝ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

Η τέταρτη μαθησιακή υποενότητα αποτελεί τον δεύτερο σταθερό πυλώνα των κανόνων επαγγελματικής δεοντολογίας. Εστιάζεται στην απαίτηση του πολιτισμένου κόσμου για αναγνώριση, εφαρμογή και τελικά υιοθέτηση των κατοχυρωμένων διεθνών συμβάσεων και αρχών που αναφέρονται στον σεβασμό των δικαιωμάτων και των ελευθεριών κάθε ανθρώπου. Πανανθρώπινες αξίες όπως η προστασία κάθε

ανθρώπινης ζωής, η τιμή, η αξιοπρέπεια κ.λπ. απαριθμούνται, αναγνωρίζονται και προσδιορίζονται διεξοδικά.

Επιπλέον, ερμηνεύονται και διασυνδέονται ως προς την εφαρμογή τους μέσα στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων της ειδικότητας. Σημείο προσοχής αποτελεί η αναγνώριση της αξίας της ανθρώπινης ζωής και η υιοθέτηση σεβασμού στα δικαιώματα και τις ελευθερίες των ανθρώπων υπό το φως των κατοχυρωμένων διεθνών συμβάσεων. Κομβικής σημασίας είναι και η ανάπτυξη ζητημάτων που διασυνδέουν τα προαναφερόμενα ουσιαστικά προσόντα της ειδικότητας με τη γνώση, εφαρμογή και τελικά την υιοθέτηση του σεβασμού των δικαιωμάτων και των ελευθεριών κάθε ανθρώπου. Ειδικά το παραπάνω εδραίωνει ένα γόνιμο έδαφος για την ανάλυση των ηθικών κανόνων, των ηθικών επαγγελματικών αρχών και της προσωπικής εικόνας που στη συνέχεια θα ακολουθήσει.

Απώτερος σκοπός είναι η σύνθεση και η εφαρμογή κωδίκων επαγγελματικής δεοντολογίας, η υιοθέτηση ενδεδειγμένων επαγγελματικών συμπεριφορών και η δημιουργία προσόντων υπό το φως συνολικά πλέον όλων των παραπάνω. Ως ενδεδειγμένη εκπαιδευτική μέθοδος προτείνεται η παρουσίαση και η ανάλυση αποφάσεων διεθνών δικαστηρίων σε υποθέσεις στις οποίες διαπιστώθηκε παραβίαση δικαιωμάτων, ελευθεριών και πανανθρώπινων αξιών. Τούτο αφενός θα ενδυναμώσει την ευαισθητοποίηση των εκπαιδευόμενων ως προς τον σεβασμό των ανωτέρω δικαιωμάτων και αφετέρου θα αποτελέσει ένα ισχυρό κίνητρο για την υιοθέτηση ανάλογων συμπεριφορών κατά την εργασία τους.

2.1.Γ.5 | ΗΘΙΚΟΙ ΚΑΝΟΝΕΣ, ΗΘΙΚΕΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΚΑΙ ΠΡΟΣΩΠΙΚΗ ΕΙΚΟΝΑ

Η συγκεκριμένη μαθησιακή υποενότητα αποτελεί τη λογική εξειδίκευση της προηγούμενης. Εδώ περιγράφεται, προσδιορίζεται και αναλύεται αρχικά το περιεχόμενο των ηθικών κανόνων, των ηθικών επαγγελματικών αρχών και της προσωπικής εικόνας που θα πρέπει να γνωρίζει κάθε εκπαιδευόμενος/-η. Ενδεδειγμένες στάσεις και συμπεριφορές όπως η κόσμια και ευπρεπής εμφάνιση, η περιποιημένη και καθαρή υπηρεσιακή στολή, ο καθημερινός έλεγχος του υπηρεσιακού εξοπλισμού, προτείνονται από τους/τις εκπαιδευτές/-τριες. Ιδιαίτερη σημασία δίνεται επίσης και στον έλεγχο που θα πρέπει να διενεργούν καθημερινά τα Στελέχη Ασφαλείας Προσώπων και Υποδομών αναφορικά με την τήρηση των κανόνων αυτών και από τους/τις υφιστάμενους/-ες τους.

Η ανάγκη για σωστή διαχείριση συναισθημάτων όπως ο φόβος, ο θυμός και το άγχος επισημαίνεται και προτείνονται τρόποι και μέθοδοι αντιμετώπισης. Χαρακτηριστικά μιας σωστής επαγγελματικής αγωγής όπως αυτά της εγρήγορσης, κρίσης, αυτοπεποίθησης, διακριτικότητας, αυτοσυγκράτησης, συνεργασίας κ.λπ. περιγράφονται και ενθαρρύνονται για εφαρμογή και υιοθέτηση. Ιδιαίτερη σημασία θα δοθεί επίσης στον τρόπο αντιστοίχισης των ουσιαστικών προσόντων και τελικά στην επαλήθευση των παραπάνω με πιθανά καθήκοντα και υποχρεώσεις κατά την εργασία των εργαζομένων της ειδικότητας.

Ενδεδειγμένες μαθησιακές μέθοδοι εκ μέρους των εκπαιδευτών/-τριών, πέραν της αρχικής εισήγησης, θα μπορούσαν να είναι η αναζήτηση αυτών των ηθικών κανόνων και των ηθικών επαγγελματικών αρχών σε συγκεκριμένες εργασίες που περιλαμβάνονται εντός του εύρους του πλαισίου των δραστηριοτήτων της ειδικότητας. Ειδικά αυτός ο τρόπος θα ενισχύσει βιωματικά αυτές τις συμπεριφορές των εκπαιδευομένων και θα τους/τις ενθαρρύνει για την άμεση εφαρμογή τους.

2.1.Γ.6 | ΚΑΝΟΝΕΣ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ ΣΕ ΕΥΑΛΩΤΕΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΟΜΑΔΕΣ

Η τελευταία μαθησιακή υποενότητα περιλαμβάνει τους κανόνες επαγγελματικής δεοντολογίας που πρέπει να εφαρμόσει κάθε Στέλεχος Ασφαλείας Προσώπων και Υποδομών όταν συντρέχουν ειδικοί λόγοι. Αυτό περιλαμβάνει αρχικά τον ειδικό προσδιορισμό συμπεριφορών, την εφαρμογή αυτών αλλά και την ανάγκη υιοθέτησης αυξημένων μέτρων προστασίας έναντι παιδιών, ατόμων με διαφορετική πολιτισμική ταυτότητα, υπερηλίκων, ατόμων με αναπηρία κ.λπ. Σκοπός είναι η αναγνώριση από τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες της ανάγκης για αυξημένη προστασία και ιδιαίτερη φροντίδα των παραπάνω ευάλωτων κοινωνικών ομάδων, αλλά και η γνώση του ενδεδειγμένου τρόπου παροχής υπηρεσιών σε αυτές στο πλαίσιο των καθηκόντων τους.

Σημείο ιδιαίτερης προσοχής εκ μέρους των εκπαιδευτών/-τριών θα πρέπει να είναι η σαφής διάκριση ανάμεσα στις έννοιες του σεβασμού και του εφησυχασμού, προκειμένου να αποφευχθούν πιθανοί κίνδυνοι προερχόμενοι από εκδηλώσεις επιθετικών συμπεριφορών. Επιπλέον, σημαντικό, άξιο επισημάνσης σημείο είναι η ενθάρρυνση για υιοθέτηση συμπεριφορών όπως, για παράδειγμα η αποφυγή προσβλητικών εκφράσεων, η αποφυγή προσβολής ιερών συμβόλων άλλων θρησκειών, η αποφυγή υποτιμητικής αναφοράς στον γενετήσιο προσανατολισμό του ανθρώπου και η επιλογή κατάλληλου τρόπου προσέγγισης και βοήθειας του πολίτη εκ μέρους των Στελεχών Ασφαλείας Προσώπων και Υποδομών, με γνώμονα την ευαλωτότητά του.

Ενδεδειγμένη εκπαιδευτική μαθησιακή διαδικασία που θα μπορούσε να οδηγήσει στην κατανόηση συγκεκριμένων επαγγελματικών συμπεριφορών και στη διαμόρφωση κατάλληλων κανόνων επαγγελματικής δεοντολογίας για τις παραπάνω περιπτώσεις είναι η παρουσίαση επιλεκτικών παραδειγμάτων μέσω βίντεο και η συζήτηση για πιθανά λάθη ή ενδεδειγμένες ενέργειες. Πέραν αυτού, η απαρίθμηση και η παράθεση εκ μέρους των εκπαιδευτών/-τριών συγκεκριμένων φράσεων που θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν σε αντίστοιχες περιπτώσεις θα μπορούσε να συμβάλει στην υιοθέτηση ανάλογων συμπεριφορών.

Προτεινόμενες πηγές μελέτης

Κύριες

1. Συμβούλιο της Ευρώπης. (χ.χ.). *Ευρωπαϊκή Σύμβαση Δικαιωμάτων του Ανθρώπου*. Ανακτήθηκε από: https://www.echr.coe.int/documents/d/echr/convention_ell
2. Ευρωπαϊκή Ένωση. (χ.χ.). *Χάρτης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης*. Ανακτήθηκε από: <https://eur-lex.europa.eu/EL/legal-content/summary/charter-of-fundamental-rights-of-the-european-union.html>

Συμπληρωματικές

1. Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη. (2014). *Εγχειρίδιο επαγγελματικής κατάρτισης προσωπικού ιδιωτικής ασφάλειας*. Αθήνα: Εκδόσεις Κέντρου Μελετών Ασφάλειας.
2. Μπαλάνος, Ε. (2010). «Φρούρηση στόχων», στο: *Αστυνομική Ανασκόπηση*, 262, σσ. 18-21.

2.1.Δ • ΑΤΟΜΙΚΑ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ

Περίληψη της μαθησιακής ενότητας

Σκοπός της μαθησιακής ενότητας είναι να εισαγάγει τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες στα ατομικά και κοινωνικά δικαιώματα που προστατεύονται από το Σύνταγμα και τα οποία οφείλουν να γνωρίζουν ως επαγγελματίες στον χώρο της ιδιωτικής ασφάλειας. Πιο συγκεκριμένα, αναλύονται οι φορείς και οι αποδέκτες των ατομικών και κοινωνικών δικαιωμάτων, οι περιορισμοί των δικαιωμάτων, η συρροή και η σύγκρουση των δικαιωμάτων. Επιπρόσθετα, γίνεται εκτενής αναφορά σε δικαιώματα, όπως η ισότητα, η ελευθερία ανάπτυξης της προσωπικότητας, η προσωπική ελευθερία, η προσωπική ασφάλεια, η προφυλάκιση, η απαγόρευση των βασανιστηρίων, το δικαίωμα του νόμιμου δικαστή, το άσυλο της κατοικίας, η προστασία των προσωπικών δεδομένων, το δικαίωμα αναφοράς προς τις αρχές, το δικαίωμα του συνέρχεσθαι και του συνεταίριζεσθαι, η θρησκευτική ελευθερία, η ελευθερία του τύπου, η παιδεία, η προστασία της ιδιοκτησίας, το απόρρητο των επιστολών, η έννομη προστασία και το δικαίωμα της προηγούμενης ακρόασης, η προστασία της οικογένειας και της παιδικής ηλικίας, τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες, η προστασία της εργασίας, η συνδικαλιστική ελευθερία, η προστασία του περιβάλλοντος, η αρχή του κοινωνικού κράτους δικαίου, η προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων με έμφαση στην αρχή της αναλογικότητας και στην καταχρηστική άσκηση δικαιώματος. Περαιτέρω, γίνεται αναφορά στην Οικουμενική Διακήρυξη των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών (ΟΗΕ) και στην Ευρωπαϊκή Σύμβαση Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (ΕΣΔΑ).

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι ικανοί /-ές να:

- Ορίζουν βασικές έννοιες σε σχέση με τα ατομικά και κοινωνικά δικαιώματα,
- Κατατάσσουν τα ανθρώπινα δικαιώματα σε κατηγορίες,
- Αναγνωρίζουν τα ατομικά και κοινωνικά δικαιώματα,
- Εκτελούν τα καθήκοντά τους με γνώμονα τις αρχές της νομιμότητας, της αναγκαιότητας και της αναλογικότητας,
- Αναλύουν τους φορείς και τους αποδέκτες των ατομικών και κοινωνικών δικαιωμάτων,
- Επιδεικνύουν σεβασμό στην προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων,
- Χρησιμοποιούν ορθά τις έννοιες των ατομικών και κοινωνικών δικαιωμάτων,
- Ελέγχουν την τήρηση του σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων,
- Κωδικοποιούν τα νομοθετικά κείμενα που προστατεύουν τα ανθρώπινα δικαιώματα,
- Ευαισθητοποιούνται ως προς τη σημασία του σεβασμού των ατομικών και κοινωνικών δικαιωμάτων κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους,
- Υιοθετούν την τήρηση των αρχών της νομιμότητας, της αναγκαιότητας και της αναλογικότητας ως προς την άσκηση των καθηκόντων τους.

Βασικές έννοιες και λέξεις-κλειδιά

Φορείς και αποδέκτες των ατομικών και κοινωνικών δικαιωμάτων / Σύγκρουση και συρροή των δικαιωμάτων / Γενική αρχή της ισότητας / Δικαιώματα προσωπικής ελευθερίας / Δικαιώματα προσωπικής ασφάλειας / Δικαιώματα ιδιωτικής σφαίρας / Πολιτικά δικαιώματα / Δικαιώματα συλλογικής δράσης και ελευθερίας / Κοινωνικά δικαιώματα.

Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα

Θεωρία (2), Εργαστήριο (0), Σύνολο (2).

Διάρθρωση της μαθησιακής ενότητας σε υποενότητες

A/A	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΣΙΑΚΗΣ ΥΠΟΕΝΟΤΗΤΑΣ
1	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΑ ΑΤΟΜΙΚΑ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΚΑΙ ΣΤΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΝΟΜΟΘΕΤΗΜΑΤΑ/ΘΕΣΜΙΚΑ ΚΕΙΜΕΝΑ
2	ΦΟΡΕΙΣ ΚΑΙ ΑΠΟΔΕΚΤΕΣ ΑΤΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ. ΣΥΡΡΟΗ ΚΑΙ ΣΥΓΚΡΟΥΣΗ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ
3	Η ΓΕΝΙΚΗ ΑΡΧΗ ΤΗΣ ΙΣΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΤΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΗΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ, ΤΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΙΔΙΩΤΙΚΗΣ ΣΦΑΙΡΑΣ
4	ΠΟΛΙΤΙΚΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΣΥΛΛΟΓΙΚΗΣ ΔΡΑΣΗΣ ΚΑΙ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ
5	ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ
6	ΛΟΙΠΑ ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΑΤΟΜΙΚΑ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ

Κείμενο αναφοράς

2.1.Δ.1 | ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΑ ΑΤΟΜΙΚΑ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΚΑΙ ΣΤΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΝΟΜΟΘΕΤΗΜΑΤΑ/ΘΕΣΜΙΚΑ ΚΕΙΜΕΝΑ

Σκοπός της μαθησιακής υποεπένδυσης είναι να εισαγάγει τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες στη γενική θεωρία των ατομικών και κοινωνικών δικαιωμάτων που προστατεύονται από το Σύνταγμα και η οποία αποτελεί χρήσιμη και απαραίτητη γνώση για τους/τις επαγγελματίες στον χώρο της ιδιωτικής ασφάλειας, καθώς με την ολοκλήρωση της υποεπένδυσης οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα έχουν αποκτήσει τις απαραίτητες βασικές γνώσεις για τα ατομικά και κοινωνικά δικαιώματα και θα είναι σε θέση να τα προσταπίζουν, γνωρίζοντας τους αντίστοιχους μηχανισμούς προστασίας τους.

Αρχικά, θα παρουσιαστεί η έννοια και η σημασία των ατομικών δικαιωμάτων, ώστε οι εκπαιδευόμενοι/-ες να ορίζουν βασικές έννοιες σε σχέση με τα ατομικά και κοινωνικά δικαιώματα και να τις χρησιμοποιούν ορθά, ενώ θα πραγματοποιηθεί και σύντομη παρουσίαση της ιστορικής εξέλιξης της κατοχύρωσης των ατομικών και κοινωνικών δικαιωμάτων, καθώς και κάποιων σημαντικών στιγμών από την ιστορία των δικαιωμάτων.

Περαιτέρω, θα παρουσιαστούν τα θεσμικά-νομικά κείμενα που κατοχυρώνουν και προστατεύουν τα ανθρώπινα δικαιώματα τόσο από την εθνική νομοθεσία (Σύνταγμα) όσο και από το ευρωπαϊκό και το διεθνές δίκαιο, ώστε οι εκπαιδευόμενοι/-ες να τα κωδικοποιούν ορθά. Συγκεκριμένα, θα γίνει εκτενής αναφορά στο Σύνταγμα της Ελλάδας που κατοχυρώνει τα ατομικά, πολιτικά και κοινωνικά δικαιώματα του ατόμου. Αντίστοιχες διατάξεις περιλαμβάνουν ευρωπαϊκά θεσμικά κείμενα, όπως η Ευρωπαϊκή Σύμβαση Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (ΕΣΔΑ), ενώ η διεθνής προστασία των δικαιωμάτων κατοχυρώνεται με την Οικουμενική Διακήρυξη των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών (ΟΗΕ) και άλλες διεθνείς συμβάσεις που έχουν επικυρώσει τόσο η Ελλάδα όσο και τα περισσότερα κράτη του κόσμου.

Προτεινόμενη εκπαιδευτική τεχνική είναι η εμπλουτισμένη εισήγηση βασικών εννοιών και θεσμικών κειμένων σχετικά με το αντικείμενο της θεματικής.

2.1.Δ.2 | ΦΟΡΕΙΣ ΚΑΙ ΑΠΟΔΕΚΤΕΣ ΑΤΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ. ΣΥΡΡΟΗ ΚΑΙ ΣΥΓΚΡΟΥΣΗ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

Στη μαθησιακή υποεπένδυση που ακολουθεί, οι εκπαιδευόμενοι/-ες αναλύουν τους φορείς των ατομικών και κοινωνικών δικαιωμάτων, οι οποίοι είναι τόσο φυσικά όσο και νομικά πρόσωπα, καθώς και τις εξαιρέσεις που επιβάλλονται από το Σύνταγμα, ενώ θα γίνει μνεία στις ιδιαίτερες κατηγορίες φορέων.

Εν συνεχεία, θα παρουσιαστούν και θα αναλυθούν οι αποδέκτες των ατομικών δικαιωμάτων με αναφορά στο κράτος και στον δημόσιο τομέα, καθώς και το θέμα της ισχύος των συνταγματικών δικαιωμάτων και των σχέσεων μεταξύ ιδιωτών.

Επόμενο θέμα στο οποίο θα δοθεί βαρύτητα στην παρούσα υποενότητα είναι οι περιορισμοί των ατομικών και κοινωνικών δικαιωμάτων που τίθενται από τον νομοθέτη. Θα αναπτυχθούν οι γενικοί περιορισμοί, η απαγόρευση της καταχρηστικής άσκησης δικαιώματος και οι ειδικοί περιορισμοί, με στόχο οι εκπαιδευόμενοι/-ες να διακρίνουν ορθά τους περιορισμούς των ατομικών δικαιωμάτων.

Περαιτέρω, στην υποενότητα αυτή οι εκπαιδευόμενοι/-ες κατανοούν τις έννοιες που αφορούν τη σύγκρουση και τη συρροή των δικαιωμάτων και θα τις διακρίνουν ορθά.

Συνολικά, η μαθησιακή υποενότητα προσφέρει τις απαραίτητες γνώσεις και δεξιότητες, προκειμένου οι εκπαιδευόμενοι/-ες να αναλύουν τους φορείς και τους αποδέκτες των ατομικών και κοινωνικών δικαιωμάτων και να επιδεικνύουν σεβασμό στην προστασία των δικαιωμάτων των πολιτών κατά την άσκηση των καθηκόντων τους.

Στη συγκεκριμένη υποενότητα, προτείνεται ως εκπαιδευτική τεχνική η εμπλουτισμένη εισήγηση και παρουσίαση τόσο των φορέων όσο και των αποδεκτών των ατομικών και κοινωνικών δικαιωμάτων. Επιπλέον, προτείνεται να παρουσιαστούν πρακτικά παραδείγματα και μελέτες περίπτωσης περιορισμών των ατομικών και κοινωνικών δικαιωμάτων αλλά και περιπτώσεων καταχρηστικής άσκησης δικαιώματος, με έμφαση σε περιπτώσεις και περιστατικά που μπορεί να σχετίζονται με την άσκηση των καθηκόντων του προσωπικού ιδιωτικής ασφάλειας.

2.1.Δ.3 | Η ΓΕΝΙΚΗ ΑΡΧΗ ΤΗΣ ΙΣΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΤΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΗΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ, ΤΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΙΔΙΩΤΙΚΗΣ ΣΦΑΙΡΑΣ

Η συγκεκριμένη μαθησιακή υποενότητα αποτελεί ένα σημαντικό μέρος της μαθησιακής ενότητας «Ατομικά και κοινωνικά δικαιώματα», καθώς επιδιώκει να παρέχει στους/στις εκπαιδευόμενους/-ες τις απαραίτητες γνώσεις, ώστε να ορίζουν ορθά την αρχή της ισότητας, η οποία ρυθμίζεται στο άρθρο 4 του Συντάγματος (εφεξής Σ.) και η οποία έχει ιδιαίτερη σημασία για το σύνολο των δικαιωμάτων, απαραίτητη γνώση για τα Στελέχη Ασφαλείας Προσώπων και Υποδομών, προκειμένου να υιοθετούν την τήρηση των αρχών της νομιμότητας, της ισότητας, της αναγκαιότητας και της αναλογικότητας κατά την άσκηση των καθηκόντων τους.

Ειδικότερα, το άρθρο 4 παρ. 1 Σ. αναφέρεται στη γενική αρχή της ισότητας, η οποία αποτελεί ένα ιδιότυπο δικαίωμα. Η γενική αρχή της ισότητας στην προστασία των δικαιωμάτων είναι ο απόλυτος κανόνας, ο οποίος συμβάλλει στην ερμηνεία του συνόλου των δικαιωμάτων της έννομης τάξης και για τον λόγο αυτόν αποτελεί σημαντική γνώση. Έμφαση δίδεται ακόμη στο γεγονός ότι η ισότητα αυτή δεσμεύει τόσο τη Βουλή που θεσπίζει τους νόμους όσο και τη διοίκηση και τα δικαστήρια. Αυτό σημαίνει ότι οι νόμοι, τα όργανα της διοίκησης και οι δικαστές πρέπει να αντιμετωπίζουν ισότιμα όλους τους πολίτες.

Επιπρόσθετα, στην υποενότητα αυτή γίνεται εκτενής αναφορά και σε λοιπά επιμέρους ατομικά δικαιώματα, όπως η ελεύθερη ανάπτυξη της προσωπικότητας, με έμφαση στην προσωπική ελευθερία, στην προσωπική ασφάλεια, στην προφυλάκιση,

στη σύλληψη, στο αυτόφωρο έγκλημα, στην απαγόρευση των βασανιστηρίων, στο δικαίωμα του νόμιμου δικαστή, στα έκτακτα δικαστήρια που σχετίζονται άμεσα με τα καθήκοντα των εκπαιδευομένων.

Στη συγκεκριμένη υποενότητα, ως εκπαιδευτική τεχνική προτείνεται η αναλυτική παρουσίαση της γενικής αρχής της ισότητας και των επιμέρους δικαιωμάτων με πρακτικά παραδείγματα.

2.1.Δ.4 | ΠΟΛΙΤΙΚΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΣΥΛΛΟΓΙΚΗΣ ΔΡΑΣΗΣ ΚΑΙ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ

Στην εν λόγω υποενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες εξοικειώνονται με την έννοια των πολιτικών δικαιωμάτων, τα οποία έχουν ως αντικείμενο τη συμμετοχή του πολίτη (λαϊκή κυριαρχία). Σκοπός τους είναι να εξασφαλίσουν τη λειτουργία του δημοκρατικού πολιτεύματος, που αποτελεί εγγύηση για όλα τα δικαιώματα του ατόμου. Τα πολιτικά δικαιώματα κατοχυρώνονται στο Σύνταγμα.

Επόμενο σημαντικό σημείο της υποενότητας είναι η ανάπτυξη των δικαιωμάτων συλλογικής δράσης και ελευθερίας. Ειδικότερα, θα καλυφθούν το δικαίωμα του συνέρχεσθαι και του συνεταιρίζεσθαι και πιο συγκεκριμένα το δικαίωμα συνάθροισης, η νομική φύση και το περιεχόμενο του δικαιώματος, το δικαίωμα συνένωσης και το θετικό περιεχόμενο του δικαιώματος, η συνδικαλιστική ελευθερία, καθώς και η θεμελίωση, η νομική φύση και το περιεχόμενο.

Έμφαση θα δοθεί στο άρθρο 5 παρ. 1 του ισχύοντος Συντάγματος που ορίζει: «Καθένας έχει δικαίωμα να αναπτύσσει ελεύθερα την προσωπικότητά του και να συμμετέχει στην κοινωνική, οικονομική και πολιτική ζωή της χώρας, εφόσον δεν προσβάλλει τα δικαιώματα των άλλων και δεν παραβιάζει το Σύνταγμα ή τα χρηστά ήθη».

Συνολικά, η μαθησιακή υποενότητα προσφέρει τις απαραίτητες γνώσεις για τα πολιτικά δικαιώματα και τα δικαιώματα συλλογικής δράσης και ελευθερίας, οι οποίες αποτελούν στοιχειώδη και βασική γνώση για τα Στελέχη Ασφαλείας Προσώπων και Υποδομών, καθώς αφορά τους βασικούς κανόνες για την οργάνωση του κράτους και τη συμμετοχή του πολίτη (λαϊκή κυριαρχία).

Στη συγκεκριμένη υποενότητα, προτείνεται ως εκπαιδευτική τεχνική η εμπλουτισμένη εισήγηση και η παρουσίαση τόσο των πολιτικών δικαιωμάτων όσο και των δικαιωμάτων συλλογικής δράσης και ελευθερίας, ενώ προτείνεται να παρουσιαστούν τα σχετικά άρθρα του Συντάγματος στα οποία κατοχυρώνονται τα ως άνω δικαιώματα, καθώς και πρακτικά παραδείγματα και μελέτες περίπτωσης τέτοιων δικαιωμάτων.

2.1.Δ.5 | ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ

Στη συγκεκριμένη μαθησιακή υποενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα έρθουν σε επαφή με τα κοινωνικά δικαιώματα, γνώση χρήσιμη για τα Στελέχη Ασφαλείας Προσώπων και Υποδομών, προκειμένου να ευαισθητοποιηθούν ως προς τη σημασία του σεβασμού των ατομικών και κοινωνικών δικαιωμάτων κατά την εκτέλεση των καθη-

κόντων τους. Το Σύνταγμα της Ελλάδος κατοχυρώνει μια σειρά από κοινωνικά δικαιώματα, όπως το δικαίωμα στην παιδεία, το δικαίωμα στην υγεία ή το δικαίωμα στην κοινωνική ασφάλιση. Τα δικαιώματα αυτά υποχρεώνουν το κράτος να διασφαλίζει στους πολίτες ορισμένα κοινωνικά αγαθά. Προς τον σκοπό αυτόν, το κράτος οργανώνει ένα πλέγμα θεσμών και δημόσιων υπηρεσιών, δηλαδή δημόσια συστήματα, που αποστολή τους είναι να παρέχουν στους πολίτες κοινωνικές υπηρεσίες. Τις υπηρεσίες αυτές τις χαρακτηρίζουμε κοινωνικές και, αν δεν υπήρχαν τα δημόσια συστήματα, οι πολίτες θα έπρεπε να αναζητήσουν τις ίδιες υπηρεσίες από την αγορά.

Επιπλέον, θα εξεταστούν τα δικαιώματα που αφορούν την προστασία της οικογένειας, του γάμου, της μητρότητας και της παιδικής ηλικίας και θα παρουσιαστούν οι έννοιες της οικογένειας, του γάμου και της μητρότητας, η θεσμική εγγύηση του γάμου και της οικογένειας, καθώς και η συνταγματική προστασία της παιδικής ηλικίας.

Επίσης, θα παρουσιαστούν το δικαίωμα στην υγεία, το δικαίωμα στην εργασία, το δικαίωμα στην κοινωνική ασφάλιση με μνεία στο συνταγματικό έρεισμα και στον χαρακτήρα της κοινωνικής ασφάλισης, η ασφάλιση ως κοινωνικό δικαίωμα και η θεσμική εγγύηση της κοινωνικής ασφάλισης. Ακόμη, θα αναλυθούν τα δικαιώματα στην κοινωνική πρόνοια και στη στέγαση και οι έννοιες της κοινωνικής πρόνοιας και της στέγασης.

Προτεινόμενη εκπαιδευτική τεχνική για την υποενότητα είναι η εμπλουτισμένη εισήγηση, με αναλυτική παρουσίαση των κοινωνικών δικαιωμάτων.

2.1.Δ.6 | ΛΟΙΠΑ ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΑΤΟΜΙΚΑ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ

Στην τελευταία υποενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα έρθουν σε επαφή με τα λοιπά επιμέρους ατομικά και κοινωνικά δικαιώματα. Είναι ιδιαιτέρως σημαντικό για το προσωπικό ιδιωτικής ασφάλειας να εξοικειωθεί αρχικά με δικαιώματα της ιδιωτικής σφαίρας, τα οποία μαζί με τα δικαιώματα της ελεύθερης ανάπτυξης της προσωπικότητας, της τιμής, της ανθρώπινης αξιοπρέπειας, της αξίας του ανθρώπου αποτελούν τον σκληρό πυρήνα των ατομικών δικαιωμάτων, προκειμένου να επιδεικνύει τον ανάλογο σεβασμό στην τήρηση και προστασία τους κατά την ενάσκηση των καθηκόντων του.

Στην ιδιωτική σφαίρα (privacy) ειδικότερες εκφάνσεις δικαιωμάτων αποτελούν: η ιδιωτική και οικογενειακή ζωή του ατόμου και το απαραβίαστο αυτής, το άσυλο της κατοικίας, το απόρρητο της επικοινωνίας και η θρησκευτική ελευθερία, τα οποία θα αναλυθούν εκτενώς, προκειμένου οι εκπαιδευόμενοι/-ες να αποκτήσουν εκείνες τις γνώσεις, ώστε να τα διαχωρίζουν και να κατανοούν τη σημασία τους.

Ακόμη, θα παρουσιαστούν λοιπά επιμέρους ατομικά και κοινωνικά δικαιώματα, όπως η προστασία των προσωπικών δεδομένων, το δικαίωμα αναφοράς προς τις αρχές, η ελευθερία του τύπου, η παιδεία, η προστασία της ιδιοκτησίας, το απόρρητο των επιστολών, η έννομη προστασία και το δικαίωμα της προηγούμενης ακρόασης, τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες, η προστασία της εργασίας, η προστασία του περιβάλλοντος, η προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων με έμφαση στην αρχή της

αναλογικότητας και στην καταχρηστική άσκηση δικαιώματος, ώστε να υιοθετούν την τήρηση των αρχών της νομιμότητας, της αναγκαιότητας και της αναλογικότητας ως προς την άσκηση των καθηκόντων τους και να εκτελούν τα καθήκοντά τους με γνώμονα αυτές τις αρχές.

Στη συγκεκριμένη υποενότητα, προτείνεται ως εκπαιδευτική τεχνική η εμπλουτισμένη εισήγηση και παρουσίαση.

Προτεινόμενες πηγές μελέτης

Κύριες

1. Βλαχόπουλος, Σ. & Χρυσόγονος, Κ. (2017). *Ατομικά και κοινωνικά δικαιώματα* (4η έκδοση). Αθήνα: Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη.
2. Χρυσόγονος, Κ. (2023). *Ατομικά και κοινωνικά δικαιώματα* (5η έκδοση). Αθήνα: Εκδόσεις Σάκκουλα.

Συμπληρωματικές

1. Βλαχόπουλος, Σ. (2022). *Θεμελιώδη δικαιώματα* (2η έκδοση). Αθήνα: Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη.
2. Δαγτόγλου, Π. (2012). *Συνταγματικό δίκαιο: ατομικά δικαιώματα* (4η έκδοση). Αθήνα: Εκδόσεις Σάκκουλα.
3. ΦΕΚ 211/Α/24-12-2019. *Σύνταγμα της Ελλάδας: αναθεωρημένο*.

2.1.Ε • ΕΓΚΛΗΜΑΤΟΛΟΓΙΑ

Περίληψη της μαθησιακής ενότητας

Σκοπός της μαθησιακής ενότητας είναι να εισαγάγει τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες στην επιστήμη της εγκληματολογίας, που ασχολείται με τη συστηματική μελέτη του εγκλήματος ως κοινωνικού φαινομένου, καθώς και στις μεθόδους πρόληψης και καταστολής του, και πιο συγκεκριμένα, στους κλάδους της εγκληματολογίας και στις έννοιες «έγκλημα», «εγκληματίας», «θύμα», «εγκληματικότητα», «αντεγκληματική πολιτική». Επιπρόσθετα, αναλύονται οι εγκληματολογικές θεωρίες, τα στατιστικά δεδομένα, η ανάλυση ουσιαστικών αντεγκληματικών πρακτικών που υιοθετούνται σήμερα από τις αρχές επιβολής του νόμου, η πρόληψη του εγκλήματος μέσω περιβαλλοντικού σχεδιασμού, ο διαχωρισμός της εμφανούς και αφανούς εγκληματικότητας. Ακόμα, επιτυγχάνεται η περιγραφή βασικών μορφών εγκληματικότητας, όπως τα «εγκλήματα λευκού κολάρου», το «ηλεκτρονικό έγκλημα», το «οργανωμένο έγκλημα» κ.λπ. Τέλος, γίνεται εκτενής αναφορά στην ανακριτική, η οποία ασχολείται με την επιστημονικά τεκμηριωμένη και με σεβασμό στα ανθρώπινα δικαιώματα έρευνα σχετικά με την τέλεση του εγκλήματος, καθώς και στα εγκληματολογικά εργαστήρια, στον

τόπο του εγκλήματος και στα μέσα τέλεσης του εγκλήματος. Επίσης, γίνεται αναφορά στη διεθνή αστυνομική συνεργασία της Ελληνικής Αστυνομίας με την Interpol και την Europol και στη συμβολή τους στην εξιχνίαση αξιόποινων πράξεων.

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι ικανοί /-ές να:

- Συσχετίζουν το αντικείμενο της εγκληματολογίας με τον κλάδο της ιδιωτικής ασφάλειας,
- Περιγράφουν εγκληματολογικές θεωρίες για την πρόληψη και καταστολή του εγκλήματος,
- Διακρίνουν τους επιμέρους κλάδους της επιστήμης της εγκληματολογίας,
- Χρησιμοποιούν τους όρους και τις έννοιες της επιστήμης της εγκληματολογίας,
- Εφαρμόζουν εγκληματολογικές θεωρίες,
- Χρησιμοποιούν ορθή ορολογία για την περιγραφή βασικών μορφών εγκληματικότητας,
- Εφαρμόζουν μέτρα και τεχνικές πρόληψης εγκληματικών συμπεριφορών,
- Σχεδιάζουν την πρόληψη του εγκλήματος μέσω του περιβαλλοντικού σχεδιασμού,
- Εφαρμόζουν μέτρα προστασίας της σκηνής του εγκλήματος,
- Ευαισθητοποιούνται ως προς την αναγκαιότητα πρόληψης του εγκλήματος κατά την άσκηση των καθηκόντων τους,
- Υιοθετούν εγκληματολογικές θεωρίες σε σχέση με την πρόληψη του εγκλήματος.

Βασικές έννοιες και λέξεις-κλειδιά

Έγκλημα / Εγκληματίας / Δίκαιο / Νόμος / Θύμα / Αντεγκληματική πολιτική / Πρόληψη εγκλήματος / Είδη εγκλήματος / Σύστημα ποινικής δικαιοσύνης / Αστυνομία / Εξιχνίαση εγκλημάτων / Ανακριτική / Κοινωνικός έλεγχος / Εμφανής εγκληματικότητα / Αφανής εγκληματικότητα.

Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα

Θεωρία (2), Εργαστήριο (0), Σύνολο (2).

Διάρθρωση της μαθησιακής ενότητας σε υποενότητες

Α/Α	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΣΙΑΚΗΣ ΥΠΟΕΝΟΤΗΤΑΣ
1	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΕΓΚΛΗΜΑΤΟΛΟΓΙΑ
2	ΕΓΚΛΗΜΑ ΚΑΙ ΝΟΜΟΣ
3	ΕΓΚΛΗΜΑΤΟΛΟΓΙΚΕΣ ΘΕΩΡΙΕΣ
4	ΚΑΤΗΓΟΡΙΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΕΓΚΛΗΜΑΤΟΣ
5	ΠΡΟΛΗΨΗ ΤΟΥ ΕΓΚΛΗΜΑΤΟΣ
6	ΕΞΙΧΝΙΑΣΗ ΕΓΚΛΗΜΑΤΩΝ
7	ΕΓΚΛΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ, ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΔΙΕΘΝΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ

Κείμενο αναφοράς

2.1.Ε.1 | ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΕΓΚΛΗΜΑΤΟΛΟΓΙΑ

Η μαθησιακή υποενότητα «Εισαγωγή στην εγκληματολογία» έχει ως στόχο να προσφέρει μια πρώτη επαφή με την επιστήμη της εγκληματολογίας, η οποία μελετά και αναλύει με συστηματικό τρόπο τα χαρακτηριστικά και τις αιτίες του εγκλήματος ως ένα διαχρονικό κοινωνικό φαινόμενο το οποίο εμφανίζεται σε όλες τις κοινωνίες. Παράλληλα, η εγκληματολογία επιχειρεί να προτείνει τρόπους παρέμβασης και αντιμετώπισης του εγκλήματος. Ενδεικτικά, ένας/μία εγκληματολόγος προσπαθεί να δώσει επιστημονικά τεκμηριωμένες απαντήσεις σε ερωτήματα όπως: Γιατί υπάρχει το έγκλημα; Πώς κάποιος αποκτά την ιδιότητα του εγκληματία; Πώς μπορούμε να αποτρέψουμε το έγκλημα; Πώς μπορούμε να αντιμετωπίσουμε την εγκληματικότητα;

Η πρώτη αυτή μαθησιακή υποενότητα είναι ιδιαίτερα σημαντική για τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες, γιατί τους/τις εισάγει σε βασικές έννοιες, όπως έγκλημα, εγκληματίας, θύμα, προστασία, κοινωνικός έλεγχος κ.λπ., οι οποίες θα είναι χρήσιμες τόσο κατά τη διάρκεια της εκπαίδευσής τους όσο και κατά τη διάρκεια της επαγγελματικής τους σταδιοδρομίας. Παράλληλα, τους/τις μαθαίνει ότι το έγκλημα είναι στην ουσία ένα σύστημα το οποίο αποτελείται από διαφορετικούς παράγοντες, όπως δράστης, θύμα, περιβάλλον, έλεγχος κ.λπ., τα οποία αλληλεπιδρούν. Συνεπώς, αν κατορθώσουμε να ελέγξουμε κάποιους από αυτούς τους παράγοντες, μπορούμε να αποτρέψουμε ή έστω να μειώσουμε την πιθανότητα εκδήλωσης του εγκλήματος. Κρίνεται, λοιπόν, εξαιρετικά σημαντικό τα μελλοντικά Στελέχη Ασφαλείας Προσώπων και Υποδομών να εξοικειωθούν από την αρχή των σπουδών τους με τις έννοιες και το αντικείμενο της εγκληματολογίας, όπως παρουσιάζονται στην υποενότητα αυτή, καθώς βασικό αντικείμενο της ιδιωτικής ασφάλειας, η οποία είναι το αντικείμενο της εκπαίδευσής τους, είναι η αποτροπή του εγκλήματος.

Στη συγκεκριμένη υποενότητα, προτείνεται ως εκπαιδευτική τεχνική η εμπλουτισμένη εισήγηση και παρουσίαση.

2.1.Ε.2 | ΕΓΚΛΗΜΑ ΚΑΙ ΝΟΜΟΣ

Το αντικείμενο της δεύτερης εκπαιδευτικής υποενότητας είναι η σχέση που έχει το έγκλημα με το δίκαιο και τους νόμους. Στο πλαίσιο αυτό, οι εκπαιδευόμενοι/-ες κατανοούν ότι για να χαρακτηριστεί μια πράξη ως εγκληματική θα πρέπει να παραβιάζει κάποιον νόμο. Συνεπώς, εγκλήματα είναι οι πράξεις που απαγορεύονται από τον νόμο. Παράλληλα, μέσα από τη χρήση παραδειγμάτων μαθαίνουν τις συνέπειες που επιφέρει η παραβίαση του νόμου, δηλαδή αυτό που ονομάζεται σύστημα ποινικής δικαιοσύνης. Αναλυτικότερα, τα μελλοντικά Στελέχη Ασφαλείας Προσώπων και Υποδομών κατανοούν πως οι παραβάτες του νόμου αρχικά έρχονται αντιμέτωποι με την αστυνομία, η οποία έχει ως καθήκον να εξιχνιάσει την υπόθεση, να συλλάβει τους δράστες του εγκλήματος και να τους παραδώσει στο δικαστικό σύστημα. Στη συνέχεια, κατά τη διάρκεια της δίκης, το δικαστήριο καλείται να κρίνει την ενοχή του κατηγορουμένου. Αν η ενοχή αποδειχθεί, τότε ο παραβάτης έρχεται αντιμέτωπος με το σωφρονιστικό σύστημα, δηλαδή τις φυλακές. Τέλος, παρουσιάζεται η διάκριση πλημμελήματος και κακουργήματος με βάση τη βαρύτητα της ποινής που ορίζεται από τον νόμο και επιβάλλεται από το δικαστήριο.

Η υποενότητα αυτή χαρακτηρίζεται ως σημαντική, γιατί μαθαίνει στους/στις εκπαιδευόμενους/-ες τη σημασία του νόμου και του δικαίου. Είναι σημαντικό, λοιπόν, να κατανοήσουν ότι το έγκλημα δεν είναι ανεξάρτητο από τον νόμο, οπότε γνωρίζοντας τι απαγορεύει ο νόμος, ουσιαστικά γνωρίζουν τον βασικό τομέα αρμοδιοτήτων τους ως Στελέχη Ασφαλείας Προσώπων και Υποδομών.

Στη συγκεκριμένη υποενότητα, προτείνεται ως εκπαιδευτική τεχνική η εμπλουτισμένη εισήγηση και παρουσίαση με χρήση παραδειγμάτων από πραγματικά περιστατικά, τα οποία παρουσιάζουν εγκληματικές συμπεριφορές και τις συνέπειές τους.

2.1.Ε.3 | ΕΓΚΛΗΜΑΤΟΛΟΓΙΚΕΣ ΘΕΩΡΙΕΣ

Βασική στόχευση της υποενότητας είναι να παρουσιάσει τις διαφορετικές θεωρίες που προσπαθούν να απαντήσουν στο γενικό ερώτημα: Γιατί υπάρχει το έγκλημα και πώς αποκτάται η ιδιότητα του εγκληματία; Ξεκινώντας, οι εκπαιδευόμενοι/-ες μαθαίνουν τις δύο βασικές προσεγγίσεις: της συναίνεσης και της σύγκρουσης. Σύμφωνα με την πρώτη, τα μέλη μιας κοινωνίας συμφωνούν στις κυρίαρχες αξίες και στις επιτρεπτές συμπεριφορές με σκοπό την τάξη και την κοινωνική συνοχή, το έγκλημα είναι μια πράξη αντίθετη με τις κυρίαρχες αξίες και τις αποδεκτές συμπεριφορές και συνεπώς πρέπει να τιμωρηθεί. Η δεύτερη πρεσβεύει ότι στο πλαίσιο της κοινωνίας διαφορετικές ομάδες συγκρούονται με σκοπό να εξασφαλίσουν τα συμφέροντά τους. Η ισχυρότερη ομάδα νομοθετεί έχοντας ως στόχο την προάσπιση των συμφερόντων της. Το έγκλημα, λοιπόν, αντιτίθεται στα νομοθετημένα συμφέροντα των ισχυρών ομάδων. Στη συνέχεια, παρουσιάζονται οι βιολογικές προσεγγίσεις για την προέλευση του εγκλήματος και των εγκληματιών, δηλαδή ότι γενετικοί παράγοντες, νευροδιabιβαστές και ορμόνες είναι υπεύθυνοι/-ες για τη δημιουργία εγκληματιών. Τέλος, οι

εκπαιδευόμενοι/-ες έρχονται σε επαφή με τις κοινωνιολογικές θεωρίες για την προέλευση του εγκλήματος, οι οποίες αποδίδουν το έγκλημα σε κοινωνικές διεργασίες όπως η κοινωνική μάθηση, ο κοινωνικός έλεγχος και η απόδοση ετικέτας.

Το αντικείμενο αυτής της υποενότητας συνδέεται άμεσα με την ουσία του επαγγέλματος του Στελέχους Ασφαλείας Προσώπων και Υποδομών, καθώς του παρέχει τα κατάλληλα εργαλεία για να κατανοήσει και να εξηγήσει γιατί οι άνθρωποι παρανομούν. Γνωρίζοντας, λοιπόν, τον μηχανισμό που οδηγεί στο έγκλημα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες μπορούν να εφαρμόσουν αυτές τις γνώσεις, ώστε είτε να λάβουν τα απαραίτητα προληπτικά μέτρα είτε να εφαρμόσουν τις κατάλληλες πρακτικές καταστολής του εγκλήματος.

Στη συγκεκριμένη υποενότητα, προτείνεται ως εκπαιδευτική τεχνική η εμπλουτισμένη εισήγηση και παρουσίαση.

2.1.E.4 | ΚΑΤΗΓΟΡΙΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΕΓΚΛΗΜΑΤΟΣ

Στις προηγούμενες υποενότητες οι εκπαιδευόμενοι/-ες κατανόησαν τι είναι το έγκλημα και ποιες είναι οι συνθήκες που εξηγούν την εμφάνισή του. Στην παρούσα ενότητα αναλύονται οι διαφορετικοί τύποι εγκλήματος που τα μελλοντικά Στελέχη Ασφαλείας Προσώπων και Υποδομών μπορεί να συναντήσουν. Αναλυτικότερα, η υποενότητα ξεκινάει με τη βασική διάκριση μεταξύ βίαιου εγκλήματος και εγκλήματος κατά της ιδιοκτησίας. Η πρώτη κατηγορία περιλαμβάνει όλες τις έκνομες πράξεις που εμπεριέχουν απειλή τραυματισμού ή απειλή ή χρήση πραγματικής βίας. Η δεύτερη κατηγορία αναφέρεται σε εγκλήματα που σχετίζονται με παράνομη απόκτηση ή καταστροφή περιουσίας. Στη συνέχεια, παρουσιάζονται διαφορετικά είδη εγκλημάτων όπως τα εγκλήματα λευκού κολάρου, που αναφέρονται κυρίως σε οικονομικά εγκλήματα και εργασιακές παρεκκλίσεις. Επίσης, παρουσιάζεται το εταιρικό έγκλημα και το κρατικό έγκλημα. Ειδική αναφορά γίνεται στα εγκλήματα μίσους, τα οποία πηγάζουν εξ ολοκλήρου ή εν μέρει από το γεγονός ότι τα θύματα διαφέρουν ποικιλοτρόπως από τους θύτες. Τέλος, παρουσιάζονται αναλυτικά τόσο το οργανωμένο έγκλημα όσο και το ηλεκτρονικό ή κυβερνοέγκλημα, το οποίο αναφέρεται στη χρήση υπολογιστών, λογισμικού και του Διαδικτύου από άτομα με σκοπό να διαπράξουν παραιοδικά εγκλήματα.

Η γνώση που θα αποκτηθεί από τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες στο πλαίσιο της συγκεκριμένης ενότητας θα τους/τις βοηθήσει να αναγνωρίσουν τους διαφορετικούς τύπους εγκλημάτων και τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά αυτών, με σκοπό να μπορούν να τα περιγράψουν ορθά και να είναι σε θέση να θέσουν σε εφαρμογή τα κατάλληλα μέτρα και τεχνικές πρόληψης εγκληματικών συμπεριφορών.

Στη συγκεκριμένη υποενότητα, προτείνεται ως εκπαιδευτική τεχνική η εμπλουτισμένη εισήγηση και η παρουσίαση πραγματικών περιπτώσεων εγκλημάτων διαφορετικού τύπου.

2.1.Ε.5 | ΠΡΟΛΗΨΗ ΤΟΥ ΕΓΚΛΗΜΑΤΟΣ

Στην υποενότητα αυτή οι εκπαιδευόμενοι/-ες κατανοούν όλα όσα περιλαμβάνονται στον ευρύ ορισμό της πρόληψης του εγκλήματος και το γιατί είναι απαραίτητες οι ενέργειες πρόληψης. Αναλυτικότερα, η πρόληψη του εγκλήματος αναφέρεται σε όλες τις κρατικές και ιδιωτικές ενέργειες που σκοπό έχουν την αποτροπή τέλεσης πράξεων που χαρακτηρίζονται ως εγκληματικές. Στο πλαίσιο αυτό παρουσιάζονται οι δύο βασικές κατηγοριοποιήσεις πρόληψης: α) η αναλογία του μοντέλου δημόσιας υγείας και β) η περιστασιακή και κοινωνική πρόληψη. Έμφαση θα δοθεί στην πρωτογενή πρόληψη που στόχο έχει να ελεγχθεί άμεσα το φυσικό και κοινωνικό περιβάλλον, ώστε να μειωθούν οι ευκαιρίες για τη διάπραξη εγκληματικών πράξεων. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα κατανοήσουν ότι τα μέτρα προς αυτή την κατεύθυνση είναι ο περιβαλλοντικός σχεδιασμός, οι περιπολίες της γειτονιάς, η ιδιωτική ασφάλεια και η εκπαίδευση γύρω από το έγκλημα. Στη συνέχεια, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα αποδεχθούν την αναγκαιότητα της πρόληψης και της αστυνόμευσης και τα οφέλη που μπορούν να επιφέρουν στο κοινωνικό σύνολο, δηλαδή την ενδυνάμωση του αισθήματος ασφάλειας, τη μείωση του φόβου, την ελάττωση του αισθήματος του αβοήθητου, την ενδυνάμωση της κοινωνικής συνοχής στο πλαίσιο της γειτονιάς και τελικά τη βελτίωση της ποιότητας ζωής των κατοίκων.

Η υποενότητα αυτή κρίνεται ως εξαιρετικά σημαντική, καθώς απαντά στο ερώτημα: ποια είναι η χρησιμότητα της εργασίας ενός Στελέχους Ασφαλείας Προσώπων και Υποδομών; Μέσα από τις γνώσεις που θα αποκτήσουν στο πλαίσιο αυτής της υποενότητας οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι σε θέση να σχεδιάζουν και να εφαρμόζουν τα κατάλληλα περιβαλλοντικά μέτρα και τεχνικές πρόληψης του εγκλήματος στον χώρο εργασίας τους.

Στη συγκεκριμένη υποενότητα, προτείνεται ως εκπαιδευτική τεχνική η εμπλουτισμένη εισήγηση και παρουσίαση, καθώς και η επεξεργασία μελετών περίπτωσης, στις οποίες οι εκπαιδευόμενοι/-ες προτείνουν την εφαρμογή μέτρων και τεχνικών πρόληψης εγκληματικών συμπεριφορών.

2.1.Ε.6 | ΕΞΙΧΝΙΑΣΗ ΕΓΚΛΗΜΑΤΩΝ

Η υποενότητα αυτή είναι αφιερωμένη στην εξιχνίαση των εγκλημάτων, οπότε και γίνεται εκτενής αναφορά στον ρόλο της αστυνομίας, στη χρησιμότητα των εγκληματολογικών εργαστηρίων καθώς και στην ανακριτική ως μια διαδικασία διαλεύκανσης του εγκλήματος. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα κατανοήσουν ότι για την εξιχνίαση ενός εγκλήματος απαιτείται η κινητοποίηση μιας σειράς ατόμων από διαφορετικά επαγγέλματα και επιστημονικούς κλάδους. Παράλληλα, απαιτείται η χρήση καινοτόμων τεχνικών, νέων τεχνολογιών αλλά και ανατρεπτικής σκέψης. Έμφαση θα δοθεί στη σημασία της ανάκρισης για την εξιχνίαση των εγκλημάτων, η οποία έχει ως στόχο τη συλλογή των απαραίτητων στοιχείων που θα οδηγήσουν στη διαλεύκανση της υπόθεσης. Θα κατανοήσουν ότι ο κλάδος της επιστήμης που ασχολείται με τα παραπά-

νω ονομάζεται ανακριτική και έχει ως αντικείμενο την επιστημονικά τεκμηριωμένη έρευνα, με σεβασμό στα ανθρώπινα δικαιώματα, σχετικά με την τέλεση του εγκλήματος. Τέλος, γίνεται αναφορά στη χρήση νέων τεχνολογιών και στην ανάλυση γονιδιώματος (DNA) για την εξιχνίαση εγκλημάτων.

Στην υποενότητα αυτή μέσα από τη χρήση παραδειγμάτων από πραγματικά εγκλήματα τόσο από την Ελλάδα όσο και από ολόκληρο τον κόσμο, οι εκπαιδευόμενοι/-ες κατανοούν τα διαδοχικά στάδια που οδηγούν από την τέλεση του εγκλήματος στην εξιχνίασή του. Η γνώση αυτή χαρακτηρίζεται ουσιώδης, καθώς μαθαίνει στα μελλοντικά Στελέχη Ασφαλείας Προσώπων και Υποδομών το πώς να δράσουν επικουρικά προς την αστυνομία για την προστασία της σκηνής του εγκλήματος και το πώς να μην καταστρέψουν ακούσια ουσιώδη για την έρευνα στοιχεία.

2.1.E.7 | ΕΓΚΛΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ, ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΔΙΕΘΝΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ

Η τελευταία αυτή υποενότητα αναφέρεται στην έννοια της εγκληματικότητας, στους δείκτες που τη μετρούν τόσο στην Ελλάδα όσο και στην Ευρώπη. Αρχικά, οι εκπαιδευόμενοι/-ες έρχονται σε επαφή με την έννοια της εγκληματικότητας και το πώς συνδέεται με τις έννοιες «κοινωνική ομάδα», «τόπος» και «χρόνος». Παράλληλα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες κατανοούν ότι ανάλογα με το εάν η εγκληματικότητα μπορεί να μετρηθεί ή όχι διακρίνεται σε εμφανή ή αφανή. Η πρώτη αναφέρεται στις επίσημες στατιστικές για τα εγκλήματα, ενώ η δεύτερη περιλαμβάνει όλα τα εγκλήματα που δεν καταγγέλλονται και συνεπώς δεν καταγράφονται ποτέ. Στη συνέχεια, επιχειρείται να αναδειχθούν μέσα από τη χρήση στατιστικών και παραδειγμάτων οι κύριες μορφές εγκληματικότητας στη χώρα. Τέλος, γίνεται αναφορά στις διεθνείς συνεργασίες της Ελληνικής Αστυνομίας και στη χρησιμότητά τους, καθώς οι μετακινήσεις είναι πολύ εύκολες και το έγκλημα διεθνοποιείται.

Η γνώση που θα αποκτήσουν οι εκπαιδευόμενοι/-ες από αυτή την υποενότητα είναι εξαιρετικά σημαντική, καθώς αποτελεί μια προετοιμασία για τις μορφές εγκληματικότητας που αναμένεται να συναντήσουν και τελικά, στο μέτρο του δυνατού, να αποτρέψουν ως μελλοντικά Στελέχη Ασφαλείας Προσώπων και Υποδομών.

Στη συγκεκριμένη υποενότητα, προτείνεται ως εκπαιδευτική τεχνική η εμπλουτισμένη εισήγηση καθώς και η επεξεργασία μελετών πραγματικών περιπτώσεων, ώστε να γίνει κατανοητή η σύνδεση μεταξύ της αύξησης της εγκληματικότητας και της ανάγκης για ιδιωτική φύλαξη. Για παράδειγμα, η αύξηση των ληστειών στις τράπεζες οδήγησε στη χρήση χρηματοκιβωτίων με χρονοκαθυστέρηση, στην παροχή υπηρεσιών ιδιωτικής ασφάλειας και στην αντικατάσταση πορτών και υαλοπινάκων. Στο πλαίσιο αυτό, οι εκπαιδευόμενοι/-ες προτείνουν την εφαρμογή μέτρων και τεχνικών πρόληψης εγκληματικών συμπεριφορών.

Προτεινόμενες πηγές μελέτης

Κύριες

1. Βιδάλη, Σ. (2022). *Εισαγωγή στην εγκληματολογία* (2η έκδοση). Αθήνα: Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη.
2. Οικονομόπουλος, Ι.-Σ. (2022). «Εισαγωγή στην εγκληματολογία». *Open Schools Journal for Open Science*, 5(1), 15 σελ. Ανακτήθηκε από: <https://ejournals.epublishing.ekt.gr/index.php/openschoolsjournal/article/view/30337/24029>

Συμπληρωματικές

1. Αρχιμανδρίτου, Μ. (2022). *Εισαγωγή στην εγκληματολογία* (3η έκδοση). Αθήνα/ Κομοτηνή: Εκδόσεις Σάκκουλα.
2. Σπινέλλη, Κ. Δ. (2005). *Εγκληματολογία: σύγχρονες και παλαιότερες κατευθύνσεις*. Αθήνα/Κομοτηνή: Εκδόσεις Σάκκουλα.

2.1.ΣΤ • ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΟ ΠΟΙΝΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ – ΓΕΝΙΚΟ ΜΕΡΟΣ

Περίληψη της μαθησιακής ενότητας

Σκοπός της μαθησιακής ενότητας είναι να εισαγάγει τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες στο ουσιαστικό ποινικό δίκαιο και πιο συγκεκριμένα στο γενικό μέρος του Ποινικού Κώδικα (ΠΚ), γνωστικό πεδίο που θα τους είναι χρήσιμο και αναγκαίο στην καθημερινή εκτέλεση των καθηκόντων τους ως Στελεχών Ασφαλείας Προσώπων και Υποδομών. Αναλύονται οι βασικές αρχές του ποινικού δικαίου, οι βασικές έννοιες του Ποινικού Κώδικα, η έννοια της αξιόποινης πράξης, ο τόπος και ο χρόνος τέλεσης της πράξης, οι κατηγορίες των αξιόποινων πράξεων, οι λόγοι άρσης του άδικου χαρακτήρα της πράξης, οι μορφές υπαιτιότητας, οι λόγοι άρσης του καταλογισμού. Τέλος, αναλύονται η έννοια της απόπειρας και οι μορφές συμμετοχής στο έγκλημα, οι ποινές και τα μέτρα ασφαλείας, η συρροή εγκλημάτων και οι λόγοι εξάλειψης του αξιοποίνου και η παραγραφή ποινών.

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι ικανοί /-ές να:

- Ορίζουν την έννοια της αξιόποινης πράξης, αναλύοντας τον Ποινικό Κώδικα,
- Κατηγοριοποιούν τις αξιόποινες πράξεις ως προς τη βαρύτητά τους,
- Αναγνωρίζουν τις μορφές υπαιτιότητας, μελετώντας άρθρα του Ποινικού Κώδικα,
- Εφαρμόζουν τις διατάξεις του γενικού μέρους του Ποινικού Κώδικα,

- Χρησιμοποιούν βασικές έννοιες του γενικού μέρους του ουσιαστικού ποινικού δικαίου,
- Χρησιμοποιούν ορθά τον Ποινικό Κώδικα,
- Κωδικοποιούν τους λόγους άρσης του άδικου χαρακτήρα της πράξης,
- Αναλύουν την έννοια και τα στοιχεία της απόπειρας στο έγκλημα,
- Αναλύουν τις μορφές συμμετοχής στο έγκλημα,
- Ευαισθητοποιούνται ως προς τη σημασία τήρησης των διατάξεων του γενικού μέρους του ουσιαστικού ποινικού δικαίου, στο πλαίσιο άσκησης των καθηκόντων τους,
- Υιοθετούν νομικές έννοιες και την ορολογία του γενικού μέρους του ουσιαστικού ποινικού δικαίου κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους.

Βασικές έννοιες και λέξεις-κλειδιά

Αξιόποινη πράξη / Ειδική υπόσταση του εγκλήματος / Αντικειμενική και υποκειμενική υπόσταση του εγκλήματος / Άρση του αδικού και του καταλογισμού / Απόπειρα / Συμμετοχή / Ποινή / Μέτρο ασφαλείας.

Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα

Θεωρία (3), Εργαστήριο (0), Σύνολο (3).

Διάρθρωση της μαθησιακής ενότητας σε υποενότητες

A/A	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΣΙΑΚΗΣ ΥΠΟΕΝΟΤΗΤΑΣ
1	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΟ ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΟ ΠΟΙΝΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ ΚΑΙ ΣΕ ΒΑΣΙΚΟΥΣ ΟΡΟΥΣ ΤΟΥ ΠΟΙΝΙΚΟΥ ΚΩΔΙΚΑ
2	Η ΕΝΝΟΙΑ ΤΗΣ ΑΞΙΟΠΟΙΗΤΗΣ ΠΡΑΞΗΣ ΚΑΙ ΟΙ ΔΙΑΚΡΙΣΕΙΣ ΤΩΝ ΕΓΚΛΗΜΑΤΩΝ
3	Η ΕΝΝΟΙΑ ΤΗΣ ΕΙΔΙΚΗΣ ΥΠΟΣΤΑΣΗΣ ΤΟΥ ΕΓΚΛΗΜΑΤΟΣ
4	ΛΟΓΟΙ ΑΡΣΗΣ ΤΟΥ ΑΔΙΚΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΚΑΤΑΛΟΓΙΣΜΟΥ
5	Η ΑΠΟΠΕΙΡΑ ΚΑΙ Η ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΤΟ ΕΓΚΛΗΜΑ
6	ΟΙ ΠΟΙΝΕΣ ΚΑΙ ΤΑ ΜΕΤΡΑ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΚΑΤΑ ΤΟΝ ΠΟΙΝΙΚΟ ΚΩΔΙΚΑ

Κείμενο αναφοράς

2.1.ΣΤ.1 | ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΟ ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΟ ΠΟΙΝΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ ΚΑΙ ΣΕ ΒΑΣΙΚΟΥΣ ΟΡΟΥΣ ΤΟΥ ΠΟΙΝΙΚΟΥ ΚΩΔΙΚΑ

Σκοπός της μαθησιακής υποενότητας είναι να εισαγάγει τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες στο ουσιαστικό ποινικό δίκαιο και πιο συγκεκριμένα στο γενικό μέρος του Ποινικού Κώδικα (ΠΚ), επιστημονικό κλάδο που θα είναι χρήσιμος στα Στελέχη Ασφαλείας Προσώπων και Υποδομών στην καθημερινή εκτέλεση των καθηκόντων τους.

Περαιτέρω, επειδή το προσωπικό ιδιωτικής ασφάλειας φέρει πολλές φορές χαρακτηριστικά και ασκεί αρμοδιότητες που προσομοιάζουν με εξουσίες που προβλέπονται και ασκούνται αποκλειστικά από τους/τις υπηρετούντες/-ούσες στην Ελληνική Αστυνομία, για τον λόγο αυτόν είναι απαραίτητη η εισαγωγή σε βασικές έννοιες και όρους του Ποινικού Κώδικα (ΠΚ), όπως αυτοί χρησιμοποιούνται με τη νομική τους σημασία στο άρθρο 13 του ΠΚ (όπως ενδεικτικά τι συνιστά ο όρος οικείος, έγγραφο, σωματική βία κ.λπ.), ώστε οι εκπαιδευόμενοι/-ες να υιοθετήσουν νομικές έννοιες και την ορολογία του γενικού μέρους του ουσιαστικού ποινικού δικαίου και να τις χρησιμοποιούν ορθά κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους.

Ακόμη, αναλύονται οι βασικές αρχές (αρχή της νομιμότητας, αρχή της αναλογικότητας κ.λπ.) που διέπουν τον Ποινικό Κώδικα, προκειμένου να ευαισθητοποιηθούν οι εκπαιδευόμενοι/-ες ως προς τη σημασία τήρησής τους στο πλαίσιο άσκησης και εκτέλεσης των καθηκόντων τους, ενώ ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί στην αρχή «Κανένα έγκλημα, καμία ποινή χωρίς νόμο» (άρθρο 1 ΠΚ) καθώς και στην αναδρομική εφαρμογή του επιεικέστερου ποινικού νόμου (άρθρο 2 ΠΚ) και τη δικαιολογητική βάση αυτού.

Προτεινόμενη εκπαιδευτική τεχνική είναι η εμπλουτισμένη εισήγηση, ενώ στη συνέχεια, και προκειμένου να εξοικειωθούν οι εκπαιδευόμενοι/-ες με τον Ποινικό Κώδικα, το βασικό νομοθέτημα του ουσιαστικού ποινικού δικαίου, θα παρατεθούν αυτούσιες βασικές διατάξεις του, ώστε να αρχίζουν να υιοθετούν ορθά τις σχετικές νομικές έννοιες και ορολογία.

2.1.ΣΤ.2 | Η ΕΝΝΟΙΑ ΤΗΣ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗΣ ΠΡΑΞΗΣ ΚΑΙ ΟΙ ΔΙΑΚΡΙΣΕΙΣ ΤΩΝ ΕΓΚΛΗΜΑΤΩΝ

Στη μαθησιακή υποενότητα που ακολουθεί, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα έρθουν αρχικά σε επαφή με την έννοια της αξιόποινης πράξης, όπως αυτή προσδιορίζεται νομικά στο άρθρο 14 ΠΚ.

Θα κατανοήσουν τα στοιχεία που πρέπει να συντρέχουν για να υπάρξει έγκλημα, ενώ ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί στο ότι στην έννοια της πράξης περιλαμβάνεται και η παράλειψη, η οποία ορίζεται στο άρθρο 15 ΠΚ, καθώς και στο ότι υποκείμενο εγκλήματος είναι μόνο ο άνθρωπος.

Μια αντιστοίχως χρήσιμη έννοια στο ποινικό δίκαιο είναι και η έννοια του παθόντος από το έγκλημα, με απλά λόγια του θύματος, την οποία θα είναι σε θέση να αναλύουν οι εκπαιδευόμενοι/-ες.

Περαιτέρω, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα αποκτήσουν εκείνες τις γνώσεις και τις δεξιότητες που απαιτούνται, ώστε να προβαίνουν στην αποτελεσματική αναγνώριση των διακρίσεων των εγκλημάτων, σύμφωνα με τον Ποινικό Κώδικα, σε δύο κατηγορίες, ανάλογα με τη βαρύτητά τους και την προβλεπόμενη για αυτά ποινή, ήτοι στα κακούργηματα και στα πλημμελήματα. Επίσης, σκοπός της υποενότητας είναι οι εκπαιδευόμενοι/-ες να ορίζουν τι συνιστά κακούργημα, σύμφωνα με τον Ποινικό Κώδικα, που είναι κάθε πράξη που τιμωρείται με ποινή ισόβιας κάθειρξης ή πρόσκαιρης κάθειρξης από πέντε έως δεκαπέντε έτη, τι συνιστά πλημμέλημα, που είναι κάθε πρά-

ξη που τιμωρείται με φυλάκιση ή περιορισμό σε ειδικό κατάστημα κράτησης νέων ή μόνο με χρηματική ποινή ή παροχή κοινωνικού εργασίου, ενώ θα πρέπει να επισημανθεί ότι κάποια εγκλήματα μπορεί να είναι, ανάλογα με τον τρόπο που έχουν τελεστεί, κακουργήματα ή πλημμελήματα.

Προτεινόμενη εκπαιδευτική τεχνική για την υποενότητα είναι η εμπλουτισμένη εισήγηση με αναλυτική παρουσίαση των διακρίσεων των εγκλημάτων.

2.1.ΣΤ.3 | Η ΕΝΝΟΙΑ ΤΗΣ ΕΙΔΙΚΗΣ ΥΠΟΣΤΑΣΗΣ ΤΟΥ ΕΓΚΛΗΜΑΤΟΣ

Η συγκεκριμένη μαθησιακή υποενότητα αποτελεί ένα σημαντικό μέρος της μαθησιακής ενότητας «Ουσιαστικό ποινικό δίκαιο», καθώς επιδιώκει να παρέχει στους/στις εκπαιδευόμενους/-ες τις απαραίτητες γνώσεις και δεξιότητες, ώστε να ορίζουν ορθά την έννοια της ειδικής υπόστασης του εγκλήματος, η οποία απαρτίζεται από την αντικειμενική και την υποκειμενική υπόσταση του εγκλήματος.

Στη συνέχεια, θα αναλυθεί ειδικότερα το περιεχόμενο και η σημασία της αντικειμενικής υπόστασης, καθώς και τα στοιχεία που τη συνθέτουν, με ιδιαίτερη έμφαση στον τόπο τέλεσης μιας αξιόποινης πράξης, όπως ορίζεται στον Ποινικό Κώδικα, και ποια είναι η πρακτική σημασία του προσδιορισμού του.

Επίσης, έμφαση θα δοθεί και στον χρόνο τέλεσης της πράξης, όπως προσδιορίζεται στον Ποινικό Κώδικα, και στην πρακτική σπουδαιότητά του, ειδικά ως προς την παραγραφή των εγκλημάτων κ.λπ.

Έπειτα, θα αναλυθεί η έννοια της υποκειμενικής υπόστασης ως επιμέρους συστατικό της ειδικής υπόστασης του εγκλήματος, η οποία ουσιαστικά συγκροτεί τα εσωτερικά στοιχεία που υπάρχουν στο υποκείμενο του δράστη, ενώ ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί στην έννοια και σημασία της υπαιτιότητας στο ποινικό δίκαιο, που είναι η ψυχική σύνδεση του δράστη προς την πράξη.

Εν συνεχεία, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι σε θέση να αναλύουν τους δύο βαθμούς υπαιτιότητας, οι οποίοι είναι: α) ο δόλος, με τις επιμέρους διακρίσεις του σε άμεσο δόλο α' και β' βαθμού και σε ενδεχόμενο δόλο, και β) η αμέλεια, η οποία χωρίζεται με τη σειρά της σε ενσυνείδητη αμέλεια και σε άνευ συνειδήσεως αμέλεια.

Στη συγκεκριμένη υποενότητα, ως εκπαιδευτική τεχνική προτείνεται η αναλυτική παρουσίαση της ειδικής υπόστασης του εγκλήματος και των επιμέρους στοιχείων της, με πρακτικά παραδείγματα.

2.1.ΣΤ.4 | ΛΟΓΟΙ ΑΡΣΗΣ ΤΟΥ ΑΔΙΚΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΚΑΤΑΛΟΓΙΣΜΟΥ

Στη συγκεκριμένη μαθησιακή υποενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα έρθουν σε επαφή με εκείνες τις περιπτώσεις κατά τις οποίες μία αρχικώς άδικη πράξη δεν είναι και τελειωτικώς άδικη, διότι συντρέχει κάποιος λόγος που αποκλείει τον άδικο χαρακτήρα της πράξης. Οι λόγοι άρσης του αδικού που προκύπτουν από τον Ποινικό Κώδικα διακρίνονται σε: α) γενικούς, όπως είναι η προσταγή, η άμυνα και η κατάσταση ανάγκης, που έχουν εφαρμογή σε όλα τα εγκλήματα κατά κανόνα, και β) ειδικούς, που

αναφέρονται ρητά σε ορισμένο κάθε φορά έγκλημα. Ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί στους γενικούς λόγους, τους οποίους θα πρέπει να κωδικοποιεί το προσωπικό ιδιωτικής ασφάλειας και μπορεί να τύχουν εφαρμογής κατά την άσκηση των καθηκόντων του.

Επίσης, στο πλαίσιο της υποενότητας οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα κατανοήσουν ποια συστατικά στοιχεία θα πρέπει να συντρέχουν κάθε φορά, ώστε να υπάρξει είτε προσταγή είτε άμυνα είτε κατάσταση ανάγκης και στη συνέχεια να γίνει λόγος για άρση του αδικού μίας αξιόποινης συμπεριφοράς.

Επιπλέον, μέσω της υποενότητας αυτής, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα εξετάσουν την έννοια της άρσης του καταλογισμού, ενώ περαιτέρω θα διακρίνουν και θα αναλύουν τους λόγους που υπάρχουν στο ποινικό δίκαιο, όπως ενδεικτικά η πραγματική πλάνη, η νομική πλάνη κ.λπ., σύμφωνα με τους οποίους αίρεται ο καταλογισμός στον δράστη.

Στη συγκεκριμένη υποενότητα, προτείνεται ως εκπαιδευτική τεχνική η εμπλουτισμένη εισήγηση και παρουσίαση των λόγων άρσης του αδικού και του καταλογισμού, ενώ προτείνεται να παρουσιαστούν πρακτικά παραδείγματα περιπτώσεων άμυνας και κατάστασης ανάγκης, που είναι οι συχνότερες περιπτώσεις που μπορεί να τύχουν εφαρμογής κατά την άσκηση των καθηκόντων του προσωπικού ιδιωτικής ασφάλειας.

2.1.ΣΤ.5 | Η ΑΠΟΠΕΙΡΑ ΚΑΙ Η ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΤΟ ΕΓΚΛΗΜΑ

Στην εν λόγω υποενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες εξοικειώνονται με την έννοια της απόπειρας, όπως αυτή ορίζεται στο ποινικό δίκαιο, η οποία συνίσταται σε αποφασισθείσα αλλά μη ολοκληρωθείσα πράξη και βρίσκεται μεταξύ των προπαρασκευαστικών πράξεων και της ολοκλήρωσης του εγκλήματος. Ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί στα επιμέρους στοιχεία και τις προϋποθέσεις που πρέπει να συντρέχουν για να έχουμε απόπειρα, ήτοι: απόφαση τέλεσης κακουργήματος ή πλημμελήματος, αρχή εκτέλεσης και μη ολοκλήρωση του εγκλήματος, έτσι ώστε οι εκπαιδευόμενοι/-ες να αποκτήσουν τις απαραίτητες γνώσεις και δεξιότητες και να αναγνωρίζουν συμπεριφορές και αξιόπρινες πράξεις που βρίσκονται στο στάδιο της απόπειρας. Αποτελεί ιδιαίτερα χρήσιμη γνώση για το προσωπικό ιδιωτικής ασφάλειας η κατανόηση της έννοιας της απόπειρας, γιατί πολύ συχνά μπορεί να έρθει αντιμέτωπο με περιστατικά και αξιόπρινες πράξεις που δεν ολοκληρώθηκαν και παρέμειναν στο στάδιο της απόπειρας για κάποιον λόγο ανεξάρτητο από τη βούληση του δράστη, ακόμη και εξαιτίας τυχαίου γεγονότος. Επίσης, θα αναλυθεί και η έννοια της υπαναχώρησης από την απόπειρα.

Η εν λόγω υποενότητα εστιάζεται περαιτέρω στην ενίσχυση της ευαισθητοποίησης του προσωπικού ιδιωτικής ασφάλειας σχετικά με τη συμμετοχική δραστηριότητα που μπορεί να υπάρχει σε ένα έγκλημα, καθότι όταν το έγκλημα τελείται από έναν μόνο δράστη, τότε αυτός λέγεται αυτουργός του εγκλήματος, ενώ όταν στο έγκλημα εμπλακούν και συμμετάσχουν περισσότερα πρόσωπα, τότε λέμε ότι έχουμε συμμετοχή στο έγκλημα και ανάλογα με τον ρόλο του καθενός στην τέλεση του εγκλήματος, αυτός χαρακτηρίζεται ως συναυτουργός, ηθικός αυτουργός και συνεργός.

Στη συγκεκριμένη υποενότητα, προτείνεται ως εκπαιδευτική τεχνική να ακολουθηθεί η εμπλουτισμένη εισήγηση, καθώς και η μελέτη υποθέσεων απόπειρας και συμμετοχής σε ένα έγκλημα.

2.1.ΣΤ.6 | ΟΙ ΠΟΙΝΕΣ ΚΑΙ ΤΑ ΜΕΤΡΑ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΚΑΤΑ ΤΟΝ ΠΟΙΝΙΚΟ ΚΩΔΙΚΑ

Στην τελευταία υποενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα έρθουν σε επαφή με τις ποινές και τα μέτρα ασφαλείας, που αποτελούν ένα σημαντικό κεφάλαιο στο ουσιαστικό ποινικό δίκαιο. Είναι ιδιαιτέρως σημαντικό για το προσωπικό ιδιωτικής ασφάλειας να εξοικειωθεί με την έννοια και τον ορισμό της ποινής σύμφωνα με τον Ποινικό Κώδικα, που αποτελεί και το τέταρτο στοιχείο της έννοιας του εγκλήματος, και να κατανοήσει τις δύο κατηγορίες ποινών, ήτοι τις κύριες και τις παρεπόμενες.

Περαιτέρω, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα εμβαθύνουν στην πρακτική δυνατότητα που υπάρχει από το ποινικό δίκαιο να εξαλείφεται το αξιόποιο της άδικης πράξης ή παράλειψης που τελέστηκε, όταν συντρέχουν συγκεκριμένες προϋποθέσεις. Ακόμη, θα διαχωρίζουν τα δύο είδη παραγραφής, δηλαδή αφενός την παραγραφή του αξιοποίνου της πράξης και αφετέρου την παραγραφή της ποινής που επιβλήθηκε, καθώς και τα σχετικά χρονικά πλαίσια παραγραφής.

Εκτός από τις ποινές, κρίνεται ιδιαίτερα σημαντικό οι εκπαιδευόμενοι/-ες στην υποενότητα αυτή να κατανοήσουν ότι υπάρχουν και τα μέτρα ασφαλείας, τα οποία διαφοροποιούνται από την ποινή, καθώς και τις διακρίσεις τους, ενώ θα γίνει σχετική αναφορά στην ύπαρξη ειδικών διατάξεων για την ποινική μεταχείριση των ανηλίκων, καθώς και για τα αναμορφωτικά και θεραπευτικά μέτρα.

Στη συγκεκριμένη υποενότητα, ως εκπαιδευτική τεχνική προτείνεται η αναλυτική παρουσίαση των διακρίσεων των ποινών και των μέτρων ασφαλείας, να παρατεθούν πρακτικά παραδείγματα περιπτώσεων εγκλημάτων και ποινών και να υπολογιστούν από τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες οι χρόνοι παραγραφής, ώστε να ελέγχεται ταυτόχρονα ότι έχουν αποκτήσει τις απαραίτητες γνώσεις και δεξιότητες.

Προτεινόμενες πηγές μελέτης

Κύριες

1. Μυλωνόπουλος, Χ. (2021). *Ποινικό δίκαιο: γενικό μέρος* (2η έκδοση). Αθήνα: Εκδόσεις Σάκκουλα.
2. ΦΕΚ 95/Α/11-6-2019. Νόμος 4619/2019. *Κύρωση του νέου Ποινικού Κώδικα*.

Συμπληρωματικές

1. Κέντρο Μελετών Ασφάλειας (ΚΕΜΕΑ). (2022). *Περί ιδιωτικής ασφάλειας: επιχειρώντας μία ολιστική προσέγγιση* (τόμος Α΄). Αθήνα: Εκδόσεις Παπαζήση.
2. Κοτσαλής, Λ. (2022). *Ποινικό δίκαιο: γενικό μέρος* (3η έκδοση). Αθήνα: Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη.
3. Σατλάνης, Χ. (2022). *Εισαγωγή στο ποινικό δίκαιο: γενικό μέρος* (3η έκδοση). Αθήνα: Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη.

2.1.Ζ • ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΥΠΟΔΟΜΩΝ

Περίληψη της μαθησιακής ενότητας

Σκοπός της μαθησιακής ενότητας είναι να εισαγάγει τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες στον τομέα της επιτήρησης και φύλαξης κινητών ή ακινήτων περιουσιακών αγαθών και εγκαταστάσεων. Πιο συγκεκριμένα, αναλύονται οι εγκαταστάσεις που θεωρούνται πιθανοί στόχοι, οι υποδομές ζωτικής σημασίας και οι κρίσιμες υποδομές, τα σχέδια ασφαλείας και η κατάρτισή τους. Επιπρόσθετα, περιγράφονται οι βασικοί πυλώνες της μελέτης ασφαλείας μιας υποδομής και τα βασικά στοιχεία που περιλαμβάνει. Ακόμα, δίνεται έμφαση στην ασφάλεια φυσικών εγκαταστάσεων με ανάλυση του συστήματος περιμετρικής προστασίας, της αρχής «ασφάλεια σε βάθος», στον διαχωρισμό της εγκατάστασης σε ζώνες ασφαλείας, καθώς και στις βασικές αρχές λήψης μέτρων και διαδικασιών ασφαλείας. Περαιτέρω, αναλύονται διαφορετικού τύπου εγκαταστάσεις στις οποίες θα κληθούν να παράσχουν υπηρεσίες, καθώς και οι ιδιαιτερότητες και απαιτήσεις ασφαλείας καθεμιάς από αυτές. Τέλος, γίνεται η ανάλυση των βασικών καθηκόντων του Στελέχους Ασφαλείας Προσώπων και Υποδομών στην ασφάλεια και προστασία υποδομών.

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι ικανοί/-ές να:

- Ορίζουν βασικές έννοιες ως προς την ασφάλεια των υποδομών,
- Διακρίνουν υποδομές που αποτελούν πιθανούς στόχους για επίθεση,

- Αναγνωρίζουν ιδιαιτερότητες και απαιτήσεις ασφαλείας σε διαφορετικού τύπου εγκαταστάσεις, αναλύοντας πραγματικά περιστατικά,
- Συντάσσουν μελέτες ασφαλείας,
- Εφαρμόζουν μέτρα ασφαλείας για τη φυσική ασφάλεια εγκαταστάσεων,
- Ελέγχουν υποδομές για τον προσδιορισμό τρωτοτήτων,
- Χρησιμοποιούν μέτρα για την ασφάλεια των πληροφοριών,
- Εφαρμόζουν ιδιαίτερα μέτρα ασφαλείας σε αερολιμένες και λιμένες σύμφωνα με το νομοθετικό πλαίσιο,
- Σχεδιάζουν συστήματα περιμετρικής προστασίας εγκαταστάσεων,
- Ευαισθητοποιούνται ως προς την αναγκαιότητα ασφάλειας και προστασίας των εγκαταστάσεων και υποδομών κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους,
- Υιοθετούν βασικές αρχές ασφαλείας και προστασίας υποδομών, κατά την άσκηση των καθηκόντων τους.

Βασικές έννοιες και λέξεις-κλειδιά

Ευπαθείς στόχοι / Υποδομές ζωτικής σημασίας / Κρίσιμες υποδομές / Μελέτη ασφαλείας / Εκτίμηση επικινδυνότητας και τρωτότητας υποδομών ζωτικής σημασίας / Σχέδια ασφαλείας / Ασφάλεια φυσικών εγκαταστάσεων / Ασφάλεια των πληροφοριών.

Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα

Θεωρία (2), Εργαστήριο (2), Σύνολο (4).

Διάρθρωση της μαθησιακής ενότητας σε υποενότητες

A/A	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΣΙΑΚΗΣ ΥΠΟΕΝΟΤΗΤΑΣ
1	ΒΑΣΙΚΕΣ ΕΝΝΟΙΕΣ ΣΤΗΝ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΩΝ ΥΠΟΔΟΜΩΝ
2	ΜΕΛΕΤΗ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ
3	ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΦΥΣΙΚΩΝ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ
4	ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΑΕΡΟΛΙΜΕΝΩΝ ΚΑΙ ΛΙΜΕΝΩΝ
5	ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΕΙΔΙΚΩΝ ΤΥΠΩΝ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΣΤΙΣ ΟΠΟΙΕΣ ΠΑΡΕΧΟΝΤΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ
6	ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΤΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ

Κείμενο αναφοράς

2.1.Z.1 | ΒΑΣΙΚΕΣ ΕΝΝΟΙΕΣ ΣΤΗΝ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΩΝ ΥΠΟΔΟΜΩΝ

Η πρώτη μαθησιακή υποενότητα αποτελεί εισαγωγή στην ασφάλεια και προστασία των υποδομών. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες, πριν από οποιαδήποτε ανάλυση, είναι αναγκαίο να κατανοήσουν τους κύριους όρους και τις έννοιες που αφορούν την ασφάλεια και προ-

στασία των υποδομών, όπως οι όροι “Security” και “Safety” και η διάκριση μεταξύ τους, καθώς και οι έννοιες απειλή, κίνδυνος, επικινδυνότητα και τρωτότητα-ευαλωτότητα.

Σκοπός επίσης της υποενοότητας είναι οι εκπαιδευόμενοι/-ες να είναι σε θέση να αναγνωρίζουν ποιες υποδομές αποτελούν πιθανούς στόχους για επίθεση, με τους/τις εκπαιδευτές/-τριες να δίνουν ιδιαίτερη έμφαση στους τύπους εγκαταστάσεων που παρουσιάζουν τη μεγαλύτερη τρωτότητα-ευαλωτότητα και παράλληλα να παρουσιάζονται παραδείγματα αυτών των τύπων εγκαταστάσεων.

Σημείο ιδιαίτερης προσοχής αποτελεί η διαμόρφωση ενός γενικότερου πλαισίου, το οποίο ορίζει, περιγράφει και διατυπώνει τους όρους και τις έννοιες «υποδομές ζωτικής σημασίας» και «κρίσιμες υποδομές», προωθεί την κατανόηση της σημασίας τους και βοηθάει τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες να διακρίνουν τις συγκεκριμένες κτιριακές εγκαταστάσεις που περιλαμβάνονται σε αυτές τις κατηγορίες.

Για να επιτευχθούν αυτά τα μαθησιακά αποτελέσματα, συστήνεται η χρήση εκπαιδευτικών τεχνικών, όπως η εισήγηση, προκειμένου να αναλυθούν με επάρκεια οι ανωτέρω όροι και έννοιες, και εν συνεχεία η αντιστοίχιση βάσει επαλήθευσης της κατανόησης των όρων και των εννοιών της ασφάλειας και προστασίας των υποδομών που επισημάνθηκαν παραπάνω. Η απόκτηση των ανωτέρω γνώσεων αποτελεί τη βάση για την κατανόηση του περιεχομένου των ακόλουθων υποενοτήτων.

2.1.Z.2 | ΜΕΛΕΤΗ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ

Στη δεύτερη μαθησιακή υποενοότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα αποκτήσουν ουσιαστικές γνώσεις και δεξιότητες που αφορούν την ανάλυση και τη μελέτη ασφαλείας μιας υποδομής. Θα παρουσιαστούν οι βασικοί πυλώνες της μελέτης ασφαλείας, περιλαμβάνοντας την ασφάλεια των φυσικών εγκαταστάσεων, την ασφάλεια του προσωπικού και την ασφάλεια των πληροφοριών.

Μέσω της εκπαιδευτικής διαδικασίας, οι εκπαιδευτές/-τριες θα απαριθμήσουν, θα προσδιορίσουν και θα περιγράψουν ποια είναι τα προαπαιτούμενα που θα πρέπει να ληφθούν υπόψη για να εκπονηθεί ένα σχέδιο ασφαλείας, με απώτερο σκοπό οι εκπαιδευόμενοι/-ες να αναπτύξουν τις απαραίτητες γνώσεις και δεξιότητες, ώστε να είναι σε θέση να αναλύουν την υφιστάμενη κατάσταση της εγκατάστασης από πλευράς ασφαλείας, να εκτιμούν την επικινδυνότητά της, να προσδιορίζουν την τρωτότητα-ευαλωτότητά της και να προτείνουν μέτρα ασφαλείας, προκειμένου να δυσχεραίνεται η δυνατότητα εγκληματικής ενέργειας.

Επιπρόσθετα, μέσω της συγκεκριμένης μαθησιακής υποενοότητας, θα αναπτυχθεί μεθοδικά και βήμα-βήμα η διαδικασία σχεδιασμού ασφαλείας και η δημιουργία σχεδίου ανταπόκρισης, ώστε οι εκπαιδευόμενοι/-ες να εξοικειωθούν με τα παραπάνω θέματα που θα τους/τις επιτρέψουν να προσδιορίζουν προβλήματα ασφαλείας και να εφαρμόζουν κατάλληλα μέτρα πρόληψης. Με την ολοκλήρωση της συγκεκριμένης υποενοότητας οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα αποκτήσουν τις αναγκαίες γνώσεις και τις δεξιότητες που απαιτούνται για να συντάσσουν μελέτες ασφαλείας για διάφορους τύπους υποδομών.

Ως ενδεδειγμένη εκπαιδευτική μέθοδος προτείνεται, πέραν της αρχικής εισήγησης, η παρουσίαση και η ανάλυση μελετών ασφαλείας υπαρχουσών εγκαταστάσεων, καθώς και η ανάθεση εργασιών σύνταξης μελετών ασφαλείας στους/στις εκπαιδευόμενους/-ες, για εγκαταστάσεις στις οποίες θα έχει προηγουμένως πραγματοποιηθεί εκπαιδευτική επίσκεψη.

2.1.Z.3 | ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΦΥΣΙΚΩΝ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ

Η τρίτη μαθησιακή υποενότητα αποτελεί τη συνέχεια της προηγούμενης, αφού οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα αποκτήσουν γνώσεις και δεξιότητες που αφορούν την ασφάλεια φυσικών εγκαταστάσεων, η οποία αποτελεί τον πρώτο πυλώνα της μελέτης ασφαλείας μιας υποδομής.

Αρχικά, θα εξεταστεί ο σημαντικός ρόλος που επιτελεί το ολοκληρωμένο σύστημα περιμετρικής προστασίας για τη μέγιστη θωράκιση μιας εγκατάστασης και εν συνεχεία θα προσδιοριστεί και θα περιγραφεί η αρχή της «ασφάλειας σε βάθος». Επιπλέον, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα εξετάσουν τη σημασία του διαχωρισμού του χώρου της εγκατάστασης σε ζώνες ασφαλείας (ζώνες περιορισμένης και ελεύθερης πρόσβασης).

Ακολούθως, αφού κατανοηθούν και υιοθετηθούν τα ανωτέρω, θα απαριθμηθούν και θα προσδιοριστούν τα μέτρα ασφαλείας που υιοθετούνται από τις επιχειρήσεις ή από τους οργανισμούς/φορείς και θα κατηγοριοποιηθούν σε μέτρα που αφορούν το ανθρώπινο δυναμικό, τον τεχνικό και τεχνολογικό εξοπλισμό και τις τυποποιημένες διαδικασίες ασφαλείας.

Τέλος, θα εξεταστούν τα βασικά καθήκοντα και οι ενέργειες του Στελέχους Ασφαλείας Προσώπων και Υποδομών, το οποίο εκτελεί καθήκοντα φρούρησης στόχου και θα διαχωριστούν σε ενέργειες που λαμβάνουν χώρα πριν από την ανάληψη υπηρεσίας (προετοιμασία), κατά την εκτέλεση της υπηρεσίας και σε εκείνες στις οποίες θα απαιτηθεί να προβούν οι εκπαιδευόμενοι/-ες σε περίπτωση εκδήλωσης απειλής ή έκτακτης ανάγκης.

Ως καταλληλότερες εκπαιδευτικές τεχνικές συστήνονται η εισήγηση, οι πρακτικές ασκήσεις ή η εξάσκηση με ενδεικτικά σενάρια, η μελέτη περίπτωσης με σκοπό την αξιολόγηση των υφιστάμενων μέτρων ασφαλείας μιας εγκατάστασης και, σε περίπτωση ανεπάρκειάς τους, οι εκπαιδευόμενοι/-ες να προτείνουν πρόσθετα μέτρα ασφαλείας. Επίσης, η οργανωμένη συζήτηση για την ανταλλαγή απόψεων και εμπειριών και οι ερωτήσεις-απαντήσεις αποτελούν πολύτιμα εκπαιδευτικά εργαλεία που θα εμπλουτίζουν τις γνώσεις των εκπαιδευομένων.

2.1.Z.4 | ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΑΕΡΟΛΙΜΕΝΩΝ ΚΑΙ ΛΙΜΕΝΩΝ

Η τέταρτη μαθησιακή υποενότητα αναφέρεται στην ασφάλεια αερολιμένων και λιμένων και χωρίζεται σε δύο κύρια μέρη. Στο πρώτο μέρος οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα αποκτήσουν γνώσεις σχετικά με το νομικό πλαίσιο που διέπει την ασφάλεια της πο-

λιτικής αεροπορίας. Θα εξοικειωθούν με τον ρόλο και τις υποχρεώσεις των ΙΕΠΥΑ και του προσωπικού τους που απασχολείται στους αερολιμένες και θα γίνει ιδιαίτερη αναφορά στην ειδική εκπαίδευση που οφείλουν να λάβουν.

Κομβικής σημασίας είναι τα ιδιαίτερα μέτρα ασφαλείας που απαιτείται να ληφθούν για την προστασία του αερολιμένα. Ειδικότερα, απαριθμούνται, αναγνωρίζονται και περιγράφονται ο εξοπλισμός ασφαλείας αερολιμένων και οι υπηρεσίες που το Στέλεχος Ασφαλείας Προσώπων και Υποδομών εκτελεί, όπως ο έλεγχος ασφάλειας πληρωμάτων, επιβατών, χειραποσκευών, αποσκευών, φορτίου, ταχυδρομικού υλικού και οχημάτων, η ασφάλεια αεροσκαφών και αεροπορικών εγκαταστάσεων, ο έλεγχος πρόσβασης και φύλαξης στους χώρους αυτούς, καθώς και λοιπές διαδικασίες ασφάλειας που είναι αποδεκτές από την Υπηρεσία Πολιτικής Αεροπορίας (ΥΠΑ).

Στο δεύτερο μέρος, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα εμπλουτίσουν τις γνώσεις τους στην ασφάλεια λιμένων-λιμενικών εγκαταστάσεων και θα επικεντρωθούν στις παρεχόμενες υπηρεσίες ασφαλείας, όπως η φύλαξη και ο έλεγχος πρόσβασης των χώρων αυτών και ο έλεγχος ατόμων, οχημάτων, χειραποσκευών, αποσκευών, φορτίων, ταχυδρομείου, εφοδίων και αποθεμάτων. Επίσης, θα αναλύσουν τα είδη των απειλών και τον εξοπλισμό και τα συστήματα ασφαλείας που χρησιμοποιούνται για την αντιμετώπισή τους.

Ενδεδειγμένες εκπαιδευτικές τεχνικές αποτελούν η εισήγηση και η προβολή βίντεο, οι ερωτήσεις-απαντήσεις για διευκρίνιση αποριών, οι οργανωμένες συζητήσεις, η ανάλυση πραγματικών περιστατικών διεθνώς και στην Ελλάδα, η προσομοίωση καταστάσεων για την αντιμετώπιση πραγματικών προκλήσεων και, τέλος, η πραγματοποίηση εκπαιδευτικών επισκέψεων στις ανωτέρω υποδομές.

2.1.Ζ.5 | ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΕΙΔΙΚΩΝ ΤΥΠΩΝ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΣΤΙΣ ΟΠΟΙΕΣ ΠΑΡΕΧΟΝΤΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ

Η πέμπτη μαθησιακή υποενότητα αποτελεί συνέχεια της προηγούμενης και περιλαμβάνει τις κυριότερες κατηγορίες εγκαταστάσεων ειδικού τύπου στις οποίες το Στέλεχος Ασφαλείας Προσώπων και Υποδομών θα κληθεί να παράσχει υπηρεσίες ασφάλειας.

Αρχικά, θα αναλυθούν οι ιδιαιτερότητες των εγκαταστάσεων χερσαίων μέσων μαζικής μεταφοράς, οι οποίες αποτελούν χώρους στους οποίους παρουσιάζεται μεγάλος συνωστισμός ατόμων, και θα παρουσιαστούν περιστατικά που σχετίζονται με την καθημερινή παραβατικότητα, τόσο στην Ελλάδα όσο και σε διεθνές επίπεδο.

Ακολούθως, θα εξετάσουν την παροχή υπηρεσιών ασφάλειας σε ξενοδοχειακές μονάδες και τουριστικές υποδομές, εστιάζοντας στις ιδιαιτερότητές τους, στους πιθανούς κινδύνους που χρήζουν άμεσης αναγνώρισης και αντιμετώπισης και στα κατάλληλα μέτρα ασφαλείας που πρέπει να λαμβάνονται για την προστασία των επισκεπτών και του προσωπικού.

Επιπλέον, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα εξετάσουν την ασφάλεια σε νοσοκομεία και υγειονομικές μονάδες, θα κατανοήσουν τα καθήκοντά τους και θα αναλύσουν τους χώρους εντός των υγειονομικών μονάδων, που χρήζουν ιδιαίτερης προσοχής και απαιτούν αυξημένα επίπεδα ετοιμότητας.

Άλλες κατηγορίες εγκαταστάσεων ειδικού τύπου που περιλαμβάνονται στη συγκεκριμένη υποενότητα είναι τα καζίνο, οι εγκαταστάσεις οικονομικού ενδιαφέροντος, οι εγκαταστάσεις μεικτών χώρων ή πολλαπλών χρήσεων και οι δομές υποδοχής και φιλοξενίας και οι χώροι κράτησης υπηκόων τρίτων χωρών, για τις οποίες οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα αποκτήσουν γνώσεις και δεξιότητες που αφορούν τα καθήκοντά τους, τις ιδιαιτερότητές τους και τους πιθανούς κινδύνους που μπορεί να παρουσιάσουν σε καθεμία από αυτές.

Οι εκπαιδευτές/-τριες θα εστιαστούν στην παρουσίαση πραγματικών περιστατικών και, με τη χρήση προσομοιώσεων καταστάσεων, μελετών περίπτωσης και οργανωμένων συζητήσεων, μπορούν να εμπλουτίσουν την κατανόηση των εκπαιδευόμενων σχετικά με τις πρακτικές λεπτομέρειες και τις ειδικές απαιτήσεις ασφαλείας που αφορούν τις προαναφερόμενες εγκαταστάσεις.

2.1.Z.6 | ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΤΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ

Η έκτη μαθησιακή υποενότητα αναφέρεται στην ασφάλεια των πληροφοριών, η οποία αποτελεί τον τρίτο πυλώνα της μελέτης ασφαλείας μιας υποδομής.

Αρχικά, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα κατανοήσουν τις βασικές έννοιες των πληροφοριακών συστημάτων και της ασφαλείας πληροφοριακών συστημάτων. Εν συνεχεία, θα εξοικειωθούν με τα μέτρα ασφαλείας που χρησιμοποιούνται για την προστασία των πληροφοριών και την αποτροπή ανεπιθύμητης πρόσβασης σε αυτές.

Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στο κλασικό τρίπτυχο της ασφαλείας πληροφοριών, ήτοι εμπιστευτικότητα, ακεραιότητα και διαθεσιμότητα, στις πρακτικές και τα εργαλεία ασφαλείας πληροφοριών με τα οποία ένας φορέας ή μια επιχείρηση μπορεί να διατηρήσει, να βελτιώσει και να ενισχύσει την ασφάλεια πληροφοριών, ενώ, τέλος, παρατίθεται μια λίστα με προφυλάξεις ασφαλείας που το Στέλεχος Ασφαλείας Προσώπων και Υποδομών μπορεί να εφαρμόσει.

Επιπλέον, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα επικεντρωθούν στη φυσική ασφάλεια, στις απαιτήσεις που απορρέουν από τη χρήση φυσικών μέσων αποθήκευσης και στα μέτρα που λαμβάνονται για τον έλεγχο της πρόσβασης του προσωπικού σε ευαίσθητες πληροφορίες και χώρους.

Τέλος, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα εξετάσουν την ασφάλεια των δικτύων και τη χρήση τηλεπικοινωνιακών μέσων, καθώς και τις βασικές πρακτικές και αρχές ασφαλείας που πρέπει να τηρούν για να εξασφαλίσουν την ακεραιότητα και την εμπιστευτικότητα των πληροφοριών.

Για την επίτευξη των ανωτέρω μαθησιακών αποτελεσμάτων, προτείνεται η εισήγηση και οι ερωτήσεις-απαντήσεις για την κατανόηση των βασικών εννοιών και αρ-

χών της ασφάλειας των πληροφοριών, οι πρακτικές ασκήσεις με σκοπό την εφαρμογή των πρακτικών και εργαλείων ασφαλείας πληροφοριών σε πραγματικές καταστάσεις και η μελέτη περίπτωσης, ώστε να ενισχυθούν η κριτική τους σκέψη και η ικανότητά τους να αναλύουν και να αντιμετωπίζουν πιθανές απειλές ασφαλείας που αφορούν τις πληροφορίες.

Προτεινόμενες πηγές μελέτης

Κύριες

1. Κέντρο Μελετών Ασφάλειας (ΚΕΜΕΑ). (2014). *Εγχειρίδιο επαγγελματικής κατάρτισης προσωπικού ιδιωτικής ασφάλειας*. Ανακτήθηκε από: <https://saek-kardits.kar.sch.gr/openeclass/modules/document/file.php/162/%CE%95%CE%B3%CF%87%CE%B5%CE%B9%CF%81%CE%AF%CE%B4%CE%B9%CE%BF%20ΚΕΜΕΑ-final.pdf>
2. Κέντρο Μελετών Ασφάλειας (ΚΕΜΕΑ). (2022). *Περί ιδιωτικής ασφάλειας: επιχειρώντας μία ολιστική προσέγγιση* (τόμος Β΄). Αθήνα: Εκδόσεις Παπαζήση.

Συμπληρωματικές

1. Κέντρο Μελετών Ασφάλειας (ΚΕΜΕΑ). (2018). *Εγχειρίδιο: εκπαιδεύσεις για την προστασία των υποδομών ζωτικής σημασίας*. Ανακτήθηκε από: <http://www.ciprotection.gr/images/CIPManual/CIPmanual.pdf>
2. Ταρνάρης, Β. (2020). *Επιχειρησιακή ασφάλεια και προστασία φυσικών προσώπων*. Αθήνα: Εκδόσεις Athens Dynamic Services.

2.1.Η • ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΣΤΗΝ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ

Περίληψη της μαθησιακής ενότητας

Σκοπός της μαθησιακής ενότητας είναι να εισαγάγει, μέσω τεχνικών εκπαίδευσης ενηλίκων και πρακτικών μεθόδων, τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες στον τομέα της ασφάλειας και στον κλάδο της ιδιωτικής ασφάλειας στον οποίο επέλεξαν να εργαστούν ως Στελέχη Ασφαλείας Προσώπων και Υποδομών. Επίσης, γίνεται διατύπωση των κανόνων επαγγελματικής δεοντολογίας που πρέπει να εφαρμόζουν στο πλαίσιο επιτέλεσης των καθηκόντων τους και επιδιώκεται η κατανόηση βασικών εννοιών του δικαίου με πρακτικά παραδείγματα, και ιδίως εννοιών του ουσιαστικού ποινικού δικαίου, καθώς και η εμπέδωση των ατομικών και κοινωνικών δικαιωμάτων.

Σκοπός της ενότητας είναι επίσης η πρακτική προσέγγιση της επιστήμης της εγκληματολογίας και η σημασία της στην πρόληψη και καταστολή του εγκλήματος, η πρακτική σημασία της ασφάλειας και προστασίας των υποδομών των οποίων έχουν αναλάβει τη φύλαξη, η εφαρμογή της εκπαιδευτικής τεχνικής της «εκπαιδευ-

τικής επίσκεψης», ακολουθώντας την προβλεπόμενη διαδικασία, ιδίως σε Ιδιωτικές Επιχειρήσεις Παροχής Υπηρεσιών Ασφαλείας (ΙΕΠΥΑ), προκειμένου οι εκπαιδευόμενοι/-ες να αποκτήσουν εικόνα σχετικά τόσο για τα καθήκοντα του προσωπικού ασφαλείας των ΙΕΠΥΑ όσο και για τον υπάρχοντα εξοπλισμό που χρησιμοποιείται για την επιτέλεση των καθηκόντων τους σε δικαστήρια, σε εγκληματολογικά εργαστήρια, σε εγκαταστάσεις διαφορετικού τύπου, όπως σε αερολιμένες, σε λιμένες-λιμενικές εγκαταστάσεις, σε χερσαία μέσα μαζικής μεταφοράς (ΜΜΜ), σε ξενοδοχειακές μονάδες και τουριστικές υποδομές, σε νοσοκομεία και υγειονομικές μονάδες, σε εμπορικά καταστήματα, σε δημόσιες υπηρεσίες, σε μουσεία και αρχαιολογικούς χώρους, αποτυπώνοντας με πρακτικό τρόπο ζητήματα ασφαλείας και προστασίας. Επιπρόσθετα, αναλύεται η εφαρμογή της εκπαιδευτικής τεχνικής «συνέντευξη από ειδικό», με επαγγελματίες ιδίως από τον χώρο της δημόσιας και ιδιωτικής ασφάλειας, καθώς και από τον χώρο της απονομής της δικαιοσύνης.

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι ικανοί /-ές να:

- Ερμηνεύουν με πρακτικό τρόπο βασικές έννοιες σχετικά με την ασφάλεια και τον κλάδο της ιδιωτικής ασφάλειας,
- Χρησιμοποιούν νομικές έννοιες κατά την άσκηση των καθηκόντων τους,
- Συγκρίνουν τη θεωρία με την πράξη, υλοποιώντας εκπαιδευτικές επισκέψεις,
- Εφαρμόζουν το δίκαιο και τους κανόνες δικαίου κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους,
- Επιδεικνύουν επαγγελματική συμπεριφορά κατά την επιτέλεση του έργου τους,
- Χρησιμοποιούν τις αποκτηθείσες γνώσεις ασφαλείας στο πλαίσιο άσκησης των καθηκόντων τους,
- Επαληθεύουν τη θεωρία με την πράξη, επισκεπτόμενοι διάφορες εγκαταστάσεις,
- Σχεδιάζουν πρακτικά ένα ασφαλές περιβάλλον εργασίας, προστατευμένο από απειλές και κινδύνους,
- Κωδικοποιούν με πρακτικό τρόπο τις ενέργειές τους σε κάθε περιστατικό ασφαλείας,
- Ευαισθητοποιούνται ως προς τη σημασία των κανόνων δικαίου κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους,
- Υιοθετούν βασικές αρχές ασφαλείας κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους.

Βασικές έννοιες και λέξεις-κλειδιά

Ιδιωτική ασφάλεια / Δίκαιο / Επαγγελματική δεοντολογία / Ατομικά και κοινωνικά δικαιώματα / Εγκληματικότητα / Αξιόποινη πράξη / Κρίσιμη υποδομή.

Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα

Θεωρία (0), Εργαστήριο (3), Σύνολο (3).

Διάρθρωση της μαθησιακής ενότητας σε υποενότητες

Α/Α	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΣΙΑΚΗΣ ΥΠΟΕΝΟΤΗΤΑΣ
1	Ο ΚΛΑΔΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΚΑΙ ΙΔΙΩΤΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ
2	ΚΑΝΟΝΕΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑΣ
3	ΒΑΣΙΚΕΣ ΕΝΝΟΙΕΣ ΤΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΚΑΙ Η ΠΡΟΑΣΠΙΣΗ ΑΤΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ
4	Η ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΤΗΣ ΕΓΚΛΗΜΑΤΟΛΟΓΙΑΣ ΣΤΗΝ ΠΡΑΞΗ
5	ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΜΕΡΟΥΣ ΤΟΥ ΠΟΙΝΙΚΟΥ ΚΩΔΙΚΑ (ΠΚ)
6	ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΣΤΗΝ ΠΡΑΞΗ

Κείμενο αναφοράς

2.1.Η.1 | Ο ΚΛΑΔΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΚΑΙ ΙΔΙΩΤΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ

Η μαθησιακή υποενότητα «Ο κλάδος της δημόσιας και ιδιωτικής ασφάλειας» αποσκοπεί στο να εισαγάγει τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες στον τομέα της δημόσιας και της ιδιωτικής ασφάλειας. Πιο συγκεκριμένα, στην εν λόγω υποενότητα αναλύονται βασικές έννοιες του τομέα της ασφάλειας όπως οι έννοιες “security”, “safety”, η επικινδυνότητα, ο κίνδυνος, η τρωτότητα, η προετοιμασία, η πρόληψη, η απόκριση, η αποκατάσταση, η έκτακτη ανάγκη, η κρίση, η καταστροφή, η διακινδύνευση κ.λπ. με πρακτικό τρόπο και μέσω παραδειγμάτων, ώστε να είναι απόλυτα κατανοητές από τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες.

Επιπλέον, μέσω της υποενότητας αυτής, περιγράφονται οι βασικές μορφές της εγκληματικότητας και ιδίως οι οργανωμένες μορφές αυτής και τα χαρακτηριστικά της, καθώς και ζητήματα τρομοκρατίας.

Κατά τη διάρκεια της εκπαίδευσης, θα κατηγοριοποιηθούν οι φορείς ιδιωτικής ασφάλειας, θα κωδικοποιηθεί το νομικό πλαίσιο λειτουργίας τους με εκτενή αναφορά και ανάλυση του Ν. 2518/1997 «Προϋποθέσεις λειτουργίας ιδιωτικών επιχειρήσεων παροχής υπηρεσιών ασφαλείας. Προσόντα και υποχρεώσεις του προσωπικού αυτών και άλλες διατάξεις», και θα αναλυθούν ζητήματα αδειοδότησης των ΙΕΠΥΑ, του προσωπικού ασφαλείας αυτών, των κατηγοριών αδειών εργασίας, της εκπαίδευσης του προσωπικού ασφαλείας, των υλικών μέσων και του προσωπικού εξοπλισμού που πρέπει να διαθέτουν κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους.

Στην εν λόγω υποενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες εξοικειώνονται με τις αρμόδιες δημόσιες αρχές με τις οποίες μπορούν ως αυριανά Στελέχη Ασφαλείας Προσώπων και Υποδομών να έρθουν σε επαφή κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους (π.χ. Ελληνική Αστυνομία, Πυροσβεστικό Σώμα κ.λπ.), καθώς και με τους βασικούς τηλεφωνικούς αριθμούς για αυτόν τον σκοπό, με έμφαση στον ευρωπαϊκό αριθμό έκτακτης ανάγκης (112).

Συνολικά, η μαθησιακή υποεπάρκεια προσφέρει τις απαραίτητες γνώσεις στον τομέα της δημόσιας και ιδιωτικής ασφάλειας, αλλά και την ανάπτυξη συνεργατικών δεσμών με τις αρμόδιες δημόσιες αρχές.

2.1.H.2 | ΚΑΝΟΝΕΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑΣ

Η μαθησιακή υποεπάρκεια «Κανόνες επαγγελματικής δεοντολογίας» ασχολείται με τους κανόνες επαγγελματικής δεοντολογίας, τους οποίους θα πρέπει να ακολουθούν και να εφαρμόζουν σε όλο το φάσμα της επαγγελματικής τους δραστηριότητας τα Στελέχη Ασφαλείας Προσώπων και Υποδομών, αποκτώντας όλες τις γνώσεις και δεξιότητες. Για τον λόγο αυτόν, κρίνεται σκόπιμο οι εκπαιδευόμενοι/-ες να εστιαστούν στην τήρηση του Συντάγματος, των νόμων του κράτους και στον σεβασμό της αξίας του ανθρώπου.

Επιπρόσθετα, στην εν λόγω υποεπάρκεια, με πρακτικό τρόπο και με ανάλυση μελετών περίπτωσης, αναλύονται σημαντικές αρχές που πρέπει να ακολουθούνται σε κάθε στιγμή της επαγγελματικής τους πορείας, όπως η αρχή της νομιμότητας, της αναλογικότητας, της επιείκειας, της ίσης μεταχείρισης και του σεβασμού της διαφορετικότητας των ατόμων, η αμεροληψία, η αντικειμενικότητα, η διαφάνεια, η σύνεση, η αυτοκυριαρχία, η σταθερότητα, η αποφασιστικότητα, η αξιοπρέπεια, η ψυχραιμία, η ευγένεια, η αποφυγή προκαταλήψεων και πράξεων βασανισμού ή απάνθρωπης ή εξευτελιστικής μεταχείρισης ατόμων, η διασφάλιση του απορρήτου και της εχεμύθειας για επαγγελματικά δεδομένα και πληροφορίες.

Επιπλέον, μέσω της υποεπάρκειας αυτής, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα εξετάσουν την προστασία και την ιδιαίτερη φροντίδα που θα πρέπει να παρέχουν ιδίως σε παιδιά, υπερήλικες και άτομα με αναπηρία.

Ο στόχος της εκπαιδευτικής υποεπάρκειας είναι να προετοιμάσει τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες να είναι άφοβοι επαγγελματίες στον τομέα της ιδιωτικής ασφάλειας.

2.1.H.3 | ΒΑΣΙΚΕΣ ΕΝΝΟΙΕΣ ΤΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΚΑΙ Η ΠΡΟΑΣΠΙΣΗ ΑΤΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

Η μαθησιακή υποεπάρκεια «Βασικές έννοιες του δικαίου και η προάσπιση ατομικών και κοινωνικών δικαιωμάτων» αποσκοπεί στην εισαγωγή και στην κατανόηση βασικών εννοιών του δικαίου και στην προάσπιση των ατομικών και κοινωνικών δικαιωμάτων. Η εν λόγω μαθησιακή υποεπάρκεια προσφέρει τη βάση για την απόκτηση γνώσεων και δεξιοτήτων που απαιτούνται για την εισαγωγή των εκπαιδευομένων στην επιστήμη του δικαίου που θα πρέπει να εφαρμόζουν πιστά σε κάθε πτυχή της επαγγελματικής τους σταδιοδρομίας ως Στελέχη Ασφαλείας Προσώπων και Υποδομών. Για τον λόγο αυτόν, κρίνεται σκόπιμο οι εκπαιδευόμενοι/-ες να εστιαστούν στην ανάλυση της έννοιας του δικαίου και των πηγών του, στη διάκρισή του σε εσωτερικό και διεθνές.

Επιπρόσθετα, στην εν λόγω υποεπάρκεια, γίνεται η διάκριση του εσωτερικού δικαίου σε δημόσιο (συνταγματικό, διοικητικό, ποινικό κ.λπ.) και ιδιωτικό δίκαιο (αστι-

κό, εμπορικό, εργατικό κ.λπ.), καθώς και των υποσυνόλων τους, και επεξηγείται τη ρυθμίζει το καθένα από αυτά με τρόπο πρακτικό και την ανάλυση μελετών περίπτωσης, ώστε να είναι ευχερής η διάκρισή τους από τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες.

Κατά τη διάρκεια της εκπαίδευσης, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα εξοικειωθούν επίσης με τα ατομικά και κοινωνικά δικαιώματα που προστατεύονται από το Σύνταγμα και τα οποία οφείλουν να γνωρίζουν ως επαγγελματίες στον χώρο της ιδιωτικής ασφάλειας. Μέσω πρακτικών ασκήσεων και παραδειγμάτων, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα κατανοήσουν τους φορείς και τους αποδέκτες των ατομικών και κοινωνικών δικαιωμάτων και θα είναι σε θέση να συνεισφέρουν στην προάσπιση αυτών στο πλαίσιο άσκησης των καθηκόντων τους.

2.1.H.4 | Η ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΤΗΣ ΕΓΚΛΗΜΑΤΟΛΟΓΙΑΣ ΣΤΗΝ ΠΡΑΞΗ

Η μαθησιακή υποενότητα «Η επιστήμη της εγκληματολογίας στην πράξη» αποσκοπεί στο να εισαγάγει τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες, με τρόπο πρακτικό και συμμετοχικό, στην επιστήμη της εγκληματολογίας, καθώς επιδιώκει να παρέχει στους/στις εκπαιδευόμενους/-ες τις απαραίτητες γνώσεις και δεξιότητες στον τομέα αυτόν.

Στο πλαίσιο αυτής της υποενότητας, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα ασχοληθούν με τη συστηματική μελέτη του εγκλήματος, τις μεθόδους πρόληψης και καταστολής του, τους κλάδους της εγκληματολογίας και τις έννοιες «έγκλημα», «εγκληματίας», «θύμα», «εγκληματικότητα», «αντεγκληματική πολιτική», με την παράθεση πραγματικών περιστατικών, ώστε να είναι ευχερής η διάκρισή τους. Κατά τη διάρκεια της εκπαίδευσης, θα εξοικειωθούν με πρακτικά παραδείγματα και ασκήσεις που ανταποκρίνονται σε πραγματικές καταστάσεις. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα αναλύσουν τις βασικότερες εγκληματολογικές θεωρίες και θα είναι σε θέση να διακρίνουν την εγκληματικότητα σε εμφανή και αφανή. Μέσω πρακτικών ασκήσεων και παραδειγμάτων, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα κατανοήσουν τις βασικές μορφές εγκληματικότητας, όπως τα «εγκλήματα του λευκού κολάρου», το «ηλεκτρονικό έγκλημα», το «οργανωμένο έγκλημα» κ.λπ., αναλύοντας και πραγματικά περιστατικά από την Ελλάδα και το εξωτερικό.

Επιπλέον, η υποενότητα ασχολείται με τα εγκληματολογικά εργαστήρια, τον τόπο του εγκλήματος και δύναται να υλοποιούνται εκπαιδευτικές επισκέψεις σε φορείς (π.χ. Διεύθυνση Εγκληματολογικών Ερευνών της Ελληνικής Αστυνομίας κ.λπ.) προς επίτευξη του σκοπού, έτσι ώστε οι εκπαιδευόμενοι/-ες να μπορούν με τρόπο πρακτικό να κατανοήσουν τη θεωρία.

2.1.H.5 | ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΜΕΡΟΥΣ ΤΟΥ ΠΟΙΝΙΚΟΥ ΚΩΔΙΚΑ (ΠΚ)

Με τη συγκεκριμένη μαθησιακή υποενότητα «Βασικές αρχές γενικού μέρους του Ποινικού Κώδικα (ΠΚ)» οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα λάβουν τις απαραίτητες γνώσεις και θα αναπτύξουν δεξιότητες πάνω στο γενικό μέρος του Ποινικού Κώδικα (ΠΚ), γνωστικό πεδίο που θα τους είναι χρήσιμο και αναγκαίο στην καθημερινή εκτέλεση των καθηκόντων τους ως Στελεχών Ασφαλείας Προσώπων και Υποδομών.

Η μαθησιακή αυτή υποενότητα εστιάζεται στην κατανόηση και εφαρμογή βασικών εννοιών του γενικού μέρους του Ποινικού Κώδικα, όπως η έννοια της αξιόποινης πράξης, ο τόπος και ο χρόνος τέλεσης του εγκλήματος, οι κατηγορίες των αξιόποινων πράξεων (πλημμελήματα, κακουργήματα), οι λόγοι άρσης του άδικου χαρακτήρα της πράξης (άμυνα, κατάσταση ανάγκης που αποκλείει το άδικο κ.λπ.), οι μορφές υπαιτιότητας (δόλος, αμέλεια), οι λόγοι άρσης του καταλογισμού.

Επιπλέον, η μαθησιακή υποενότητα ασχολείται με την ανάλυση της έννοιας της απόπειρας, αναλύοντας τα είδη της και τις μορφές συμμετοχής στο έγκλημα σε όλες τις μορφές της, μέσω της ανάλυσης πραγματικών περιστατικών, ώστε να είναι ευχερής η κατανόηση των εννοιών αυτών.

Στο πλαίσιο αυτής της υποενότητας οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα εξοικειωθούν επίσης με τις ποινές που προβλέπονται σε κάθε αξιόποινη πράξη κάνοντας χρήση του Ποινικού Κώδικα (ΠΚ), τα μέτρα ασφαλείας, τη συρροή εγκλημάτων και τους λόγους εξάλειψης του αξιοποιού και την παραγραφή ποινών.

Με την απόκτηση αυτών των γνώσεων, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα εξοικειωθούν με πρακτικά παραδείγματα και ασκήσεις που ανταποκρίνονται σε πραγματικές καταστάσεις, έτσι ώστε να κατανοήσουν με πρακτικό τρόπο τις νομικές έννοιες του Ποινικού Κώδικα (ΠΚ).

2.1.Η.6 | ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΣΤΗΝ ΠΡΑΞΗ

Με τη συγκεκριμένη μαθησιακή υποενότητα «Βασικές αρχές ασφάλειας εγκαταστάσεων στην πράξη» οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα λάβουν τις απαραίτητες γνώσεις και θα αναπτύξουν δεξιότητες στον τομέα της επιτήρησης και φύλαξης κινητών ή ακινήτων περιουσιακών αγαθών και εγκαταστάσεων.

Στο πλαίσιο αυτής της υποενότητας, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα γνωρίσουν τις εγκαταστάσεις που θεωρούνται ως πιθανοί στόχοι, τις υποδομές ζωτικής σημασίας και τις κρίσιμες υποδομές, τα σχέδια ασφαλείας και τη διαδικασία κατάρτισής τους, με τρόπο πρακτικό. Σκόπιμο, επομένως, θα ήταν να πραγματοποιηθεί εξάσκηση στη σύνταξη μελέτης ασφαλείας μιας υποδομής, προκειμένου να γίνουν κατανοητά τα βασικά στοιχεία που περιλαμβάνει.

Κατά τη διάρκεια αυτής της υποενότητας, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα εξοικειωθούν με πρακτικό τρόπο με την ασφάλεια φυσικών εγκαταστάσεων μέσω της ανάλυσης του συστήματος περιμετρικής προστασίας, της αρχής «ασφάλεια σε βάθος», του διαχωρισμού της εγκατάστασης σε ζώνες ασφαλείας, καθώς και των βασικών αρχών λήψης μέτρων και διαδικασιών ασφαλείας, μέσω πρακτικών ασκήσεων και παραδειγμάτων.

Επιπλέον, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα εξοικειωθούν με την ανάλυση διαφορετικών τύπων εγκαταστάσεων στις οποίες θα κληθούν να παράσχουν υπηρεσίες, καθώς και με τις ιδιαιτερότητες και απαιτήσεις ασφαλείας που παρουσιάζει καθεμία από αυτές και προς τον σκοπό αυτόν, κρίνεται επιβεβλημένη η εκπαιδευτική επίσκεψη σε διαφορετικού τύπου εγκαταστάσεις (π.χ. εμπορικά καταστήματα, μονάδες υγείας, μουσεία,

αερολιμένες, λιμενικές εγκαταστάσεις, αθλητικές εγκαταστάσεις, ξενοδοχειακές μονάδες κ.λπ.), ώστε με την απόκτηση αυτών των γνώσεων, οι εκπαιδευόμενοι/-ες να είναι έτοιμοι/-ες να εργαστούν στους χώρους αυτούς ως Στελέχη Ασφαλείας Προσώπων και Υποδομών, γνωρίζοντας τις εκάστοτε ιδιαιτερότητές τους.

Προτεινόμενες πηγές μελέτης

Κύριες

1. Κέντρο Μελετών Ασφάλειας (ΚΕΜΕΑ). (2022). *Περί ιδιωτικής ασφάλειας: επιχειρώντας μία ολιστική προσέγγιση* (τόμοι Α΄-Β΄). Αθήνα: Εκδόσεις Παπαζήση.
2. Μυλωνόπουλος, Χ. (2021). *Ποινικό δίκαιο: γενικό μέρος* (2η έκδοση). Αθήνα: Εκδόσεις Σάκκουλα.
3. Παπαϊωάννου, Ζ. (2018). *Δίκαιο της ιδιωτικής ασφάλειας*. Αθήνα: Εκδόσεις Σάκκουλα.
4. Ταρνάρης, Β. (2020). *Επιχειρησιακή ασφάλεια και προστασία φυσικών προσώπων*. Αθήνα: Εκδόσεις Athens Dynamic Services.
5. Χρυσόγονος, Κ. (2023). *Ατομικά και κοινωνικά δικαιώματα* (5η έκδοση). Αθήνα: Εκδόσεις Σάκκουλα.

Συμπληρωματικές

1. Κέντρο Μελετών Ασφάλειας (ΚΕΜΕΑ). (2018). *Εγχειρίδιο: εκπαιδεύσεις για την προστασία των υποδομών ζωτικής σημασίας*. Ανακτήθηκε από: <http://www.ciprotection.gr/images/CIPManual/CIPmanual.pdf>
2. ΦΕΚ 95/Α/11-6-2019. Νόμος 4619/2019. *Κύρωση του νέου Ποινικού Κώδικα*.
3. ΦΕΚ 211/Α/24-12-2019. *Σύνταγμα της Ελλάδας: αναθεωρημένο*.

2.2 • ΕΞΑΜΗΝΟ Β΄

2.2.A • ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΣΤΗΝ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ

Περίληψη της μαθησιακής ενότητας

Σκοπός της μαθησιακής ενότητας είναι να εισαγάγει, μέσω τεχνικών εκπαίδευσης ενηλίκων και πρακτικών μεθόδων, τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες στον διεπιστημονικό τομέα της Υγείας και Ασφάλειας στην Εργασία (ΥΑΕ). Αναλύονται η πρακτική επίλυση ζητημάτων της καθημερινότητας του Στελέχους Ασφαλείας Προσώπων και Υποδομών σχετικών με αξιόποινες πράξεις, η αναγνώριση της αντικειμενικής και υποκειμενικής τους υπόστασης, καθώς και η ποινική αντιμετώπιση των δραστών. Επίσης, γίνεται αναφορά στη διαχείριση φυσικών καταστροφών με πρακτικές μεθόδους, όπως οι ενέργειες του προκαταστροφικού σταδίου και οι ενέργειες αντιμετώπισής τους.

Σκοπός της ενότητας είναι επίσης η γνωριμία των εκπαιδευόμενων με τον τεχνικό και τεχνολογικό εξοπλισμό και τα τεχνικά μέτρα ασφαλείας, τα οποία θα τους βοηθήσουν ως Στελέχη Ασφαλείας Προσώπων και Υποδομών στην ασφάλεια και προστασία των υποδομών των οποίων έχουν αναλάβει τη φύλαξη, η πρακτική εφαρμογή τεχνικών επικοινωνίας, λεκτικής και μη λεκτικής, και βασικών αρχών δημοσίων σχέσεων, η πρακτική εφαρμογή πεζών σχηματισμών και σεναρίων για την προστασία φυσικών προσώπων, η εφαρμογή γνώσεων κοινωνικής ψυχολογίας, η υλοποίηση της εκπαιδευτικής τεχνικής της «εκπαιδευτικής επίσκεψης», ακολουθώντας την προβλεπόμενη διαδικασία, ιδίως σε Ιδιωτικές Επιχειρήσεις Παροχής Υπηρεσιών Ασφαλείας (ΙΕΠΥΑ), προκειμένου οι εκπαιδευόμενοι/-ες να αποκτήσουν εικόνα σχετικά τόσο για τα καθήκοντα του προσωπικού ασφαλείας των ΙΕΠΥΑ όσο και για τον υπάρχοντα εξοπλισμό που χρησιμοποιείται για την επιτέλεση των καθηκόντων τους σε υποδομές, με κύριο σκοπό τη διασφάλιση της υγείας και ασφάλειας στην εργασία και την εξοικείωση με τον τεχνικό και τεχνολογικό εξοπλισμό, καθώς και σε δικαστικές αίθουσες. Τέλος, παρουσιάζεται η εφαρμογή της εκπαιδευτικής τεχνικής «συνέντευξη από ειδικό», με επαγγελματίες ιδίως από τον χώρο της δημόσιας και ιδιωτικής ασφάλειας, από τον χώρο της απονομής της δικαιοσύνης και της πολιτικής προστασίας, καθώς και με κοινωνιολόγους και τεχνικούς ασφαλείας.

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι ικανοί /-ές να:

- Ερμηνεύουν με πρακτικό τρόπο βασικές έννοιες σχετικά με την ασφάλεια και τον κλάδο της ιδιωτικής ασφάλειας,
- Χρησιμοποιούν νομικές έννοιες κατά την άσκηση των καθηκόντων τους,
- Συγκρίνουν τη θεωρία με την πράξη, υλοποιώντας εκπαιδευτικές επισκέψεις,

- Εφαρμόζουν το δίκαιο και τους κανόνες δικαίου κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους,
- Επιδεικνύουν επαγγελματική συμπεριφορά κατά την επιτέλεση του έργου τους,
- Χρησιμοποιούν τις αποκτηθείσες γνώσεις ασφαλείας στο πλαίσιο άσκησης των καθηκόντων τους,
- Επαληθεύουν τη θεωρία με την πράξη, επισκεπτόμενοι διάφορες εγκαταστάσεις,
- Σχεδιάζουν πρακτικά ένα ασφαλές περιβάλλον εργασίας, προστατευμένο από απειλές και κινδύνους,
- Κωδικοποιούν με πρακτικό τρόπο τις ενέργειές τους σε κάθε περιστατικό ασφαλείας,
- Ευαισθητοποιούνται ως προς τη σημασία των κανόνων δικαίου κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους,
- Υιοθετούν βασικές αρχές ασφαλείας κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους.

Βασικές έννοιες και λέξεις-κλειδιά

Υγεία και Ασφάλεια στην Εργασία (ΥΑΕ) / Αξιόποινη πράξη / Φυσική καταστροφή / Τεχνικός και τεχνολογικός εξοπλισμός / Λεκτική και μη λεκτική επικοινωνία / Δημόσιες σχέσεις / Δελτίο τύπου / Επίσημο πρόσωπο.

Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα

Θεωρία (0), Εργαστήριο (3), Σύνολο (3).

Διάρθρωση της μαθησιακής ενότητας σε υποενότητες

Α/Α	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΣΙΑΚΗΣ ΥΠΟΕΝΟΤΗΤΑΣ
1	ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΚΑΝΟΝΩΝ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΡΓΑΣΙΑ
2	ΟΙ ΑΞΙΟΠΟΙΝΕΣ ΠΡΑΞΕΙΣ ΤΟΥ ΕΙΔΙΚΟΥ ΜΕΡΟΥΣ ΤΟΥ ΠΟΙΝΙΚΟΥ ΚΩΔΙΚΑ (ΠΚ)
3	ΤΟ ΠΡΟΚΑΤΑΣΤΡΟΦΙΚΟ ΚΑΙ ΜΕΤΑΚΑΤΑΣΤΡΟΦΙΚΟ ΣΤΑΔΙΟ ΤΩΝ ΦΥΣΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΩΝ
4	ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΙΚΟΥ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟΥ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ
5	ΚΑΝΟΝΕΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ, ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ
6	ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΕΠΙΣΗΜΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ (VIP) ΣΤΗΝ ΠΡΑΞΗ

Κείμενο αναφοράς

2.2.A.1 | ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΚΑΝΟΝΩΝ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΡΓΑΣΙΑ

Η μαθησιακή υποενότητα «Εφαρμογή κανόνων υγείας και ασφαλείας στην εργασία» αποσκοπεί στην πρακτική κατανόηση των βασικών αρχών της Υγείας και Ασφάλειας στην Εργασία (ΥΑΕ), που αποτελεί τον διεπιστημονικό τομέα που ασχολείται με την προστασία της ανθρώπινης ζωής στο περιβάλλον εργασίας.

Η μαθησιακή αυτή υποεπάρκεια εστιάζεται στην κατανόηση και εφαρμογή βασικών εννοιών, όπως «πηγή κινδύνου», «κίνδυνος», «εκτίμηση κινδύνου», «ασφάλεια», «υγεία», «επαγγελματική ασθένεια», «εργατικό ατύχημα», «πρόληψη», «ιατρός εργασίας», «τεχνικός ασφαλείας» κ.λπ. Για τον λόγο αυτόν, κρίνεται σκόπιμο οι εκπαιδευόμενοι/-ες να εστιαστούν στα Μέσα Ατομικής Προστασίας (ΜΑΠ), στον αναγκαίο εξοπλισμό εργασίας και στη χρησιμότητα καθενός από αυτά.

Στο πλαίσιο αυτής της υποεπάρκειας, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα γνωρίσουν τις πιθανές επιπτώσεις του στρες στη ζωή του Στελέχους Ασφαλείας Προσώπων και Υποδομών, μέσω της ανάλυσης πραγματικών περιστατικών.

Κατά τη διάρκεια της εκπαίδευσης, τονίζεται επίσης η σημασία του/της τεχνικού ασφαλείας και του/της ιατρού εργασίας και οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα εξοικειωθούν με πρακτικά παραδείγματα και ασκήσεις που ανταποκρίνονται σε πραγματικές καταστάσεις για τον ρόλο τους στους χώρους εργασίας.

Μέσω πρακτικών ασκήσεων και παραδειγμάτων, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα κατανοήσουν τη σχετική νομοθεσία σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο για την επαγγελματική υγεία και ασφάλεια, με ιδιαίτερη έμφαση στον Ν. 3850/2010 «Κύρωση του Κώδικα νόμων για την υγεία και την ασφάλεια των εργαζομένων», όπως ισχύει σήμερα.

Συνολικά, η μαθησιακή υποεπάρκεια προσφέρει τις απαραίτητες γνώσεις των κανόνων υγείας και ασφαλείας στους χώρους εργασίας.

2.2.A.2 | ΟΙ ΑΞΙΟΠΟΙΝΕΣ ΠΡΑΞΕΙΣ ΤΟΥ ΕΙΔΙΚΟΥ ΜΕΡΟΥΣ ΤΟΥ ΠΟΙΝΙΚΟΥ ΚΩΔΙΚΑ (ΠΚ)

Με τη συγκεκριμένη μαθησιακή υποεπάρκεια «Οι αξιόποινες πράξεις του ειδικού μέρους του Ποινικού Κώδικα (ΠΚ)», οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα έρθουν με πρακτικό τρόπο σε επαφή με το ειδικό μέρος του Ποινικού Κώδικα (ΠΚ), προκειμένου να γνωρίσουν τις αξιόποινες πράξεις που αναφέρονται σε αυτό.

Στην εν λόγω υποεπάρκεια, οι εκπαιδευόμενοι/-ες εξοικειώνονται με τα κεφάλαια του ειδικού μέρους του Ποινικού Κώδικα που παρουσιάζουν μεγαλύτερο ενδιαφέρον. Στο πλαίσιο αυτής της υποεπάρκειας, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι σε θέση να αναγνωρίζουν με τρόπο πρακτικό τα προσβαλλόμενα έννομα αγαθά ανά αξιόποινη πράξη, τις προϋποθέσεις πλήρωσης τόσο της αντικειμενικής όσο και της υποκειμενικής υπόστασης αυτών, καθώς και τον τρόπο δίωξης.

Κατά τη διάρκεια της εκπαίδευσης, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα εξοικειωθούν με πρακτικά παραδείγματα και ασκήσεις που ανταποκρίνονται σε πραγματικές καταστάσεις και αφορούν εγκλήματα των παρακάτω κεφαλαίων του ειδικού μέρους του Ποινικού Κώδικα (ΠΚ): «Κοινώς επικίνδυνα εγκλήματα», «Εγκλήματα κατά της ζωής και προσβολές του εμβρύου», «Εγκλήματα κατά της σωματικής ακεραιότητας», «Εγκλήματα κατά της προσωπικής ελευθερίας», «Εγκλήματα κατά της γενετήσιας ελευθερίας και τα εγκλήματα οικονομικής εκμετάλλευσης της γενετήσιας ζωής», «Εγκλήματα κατά της τιμής», «Εγκλήματα κατά περιουσιακών αγαθών».

Με την απόκτηση αυτών των γνώσεων, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι σε θέση να αναγνωρίζουν αν μια ανθρώπινη συμπεριφορά αποδοκιμάζεται και αποτελεί αξιόποινη πράξη ή όχι, έτσι ώστε να προσαρμόζουν ανάλογα τις περαιτέρω ενέργειές τους ως Στελέχη Ασφαλείας Προσώπων και Υποδομών.

2.2.A.3 | ΤΟ ΠΡΟΚΑΤΑΣΤΡΟΦΙΚΟ ΚΑΙ ΜΕΤΑΚΑΤΑΣΤΡΟΦΙΚΟ ΣΤΑΔΙΟ ΤΩΝ ΦΥΣΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΩΝ

Η μαθησιακή υποεπάρκεια «Το προκαταστροφικό και μετακαταστροφικό στάδιο των φυσικών καταστροφών» αποσκοπεί στην εισαγωγή και στην κατανόηση των βασικών αρχών στον κλάδο της διαχείρισης των καταστροφών, των οποίων ο γενεσιουργός μηχανισμός έγκειται σε διεργασίες που λαμβάνουν χώρα στη φύση. Επιπλέον, μέσω της υποεπάρκειας αυτής, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα εξετάσουν τα καταστροφικά φαινόμενα από φυσικά αίτια που ολοένα και απασχολούν την κοινωνία, λόγω της κλιματικής αλλαγής και κρίσης που παρατηρείται και έχει επηρεάσει ολόκληρο τον πλανήτη.

Κατά τη διάρκεια αυτής της υποεπάρκειας, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα εξοικειωθούν με την κατηγοριοποίηση των καταστροφών στις βασικές τους κατηγορίες (γεωλογικές, υδρομετεωρολογικές, βιολογικές) και την περαιτέρω ανάλυσή τους. Συνολικά, η μαθησιακή υποεπάρκεια προσφέρει τις απαραίτητες γνώσεις και εργαλεία για την ορθή ανάλυση των φυσικών καταστροφών που απασχολούν περισσότερο, όπως οι σεισμοί, οι κατολισθήσεις, οι πλημμύρες, οι δασικές πυρκαγιές, τα έντονα καιρικά φαινόμενα, οι πανδημίες, καθώς και για την πρακτική ανάλυση των αντίστοιχων σχεδίων για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών που έχουν εκδοθεί από τη Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας, καθώς και των αντίστοιχων οδηγιών προστασίας που έχουν εκδοθεί για αυτές. Για τον λόγο αυτόν, κρίνεται σκόπιμο οι εκπαιδευόμενοι/-ες να εστιαστούν στον κύκλο διαχείρισης καταστροφών. Μέσω πρακτικών ασκήσεων και παραδειγμάτων, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα κατανοήσουν την επιστήμη της διαχείρισης των φυσικών καταστροφών και θα αντιληφθούν τη βαρύνουσα σημασία του προκαταστροφικού σταδίου.

Με την απόκτηση αυτών των γνώσεων, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι σε θέση να κατανοήσουν τα στάδια διαχείρισης των φυσικών καταστροφών.

2.2.A.4 | ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΙΚΟΥ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟΥ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ

Η μαθησιακή υποεπάρκεια «Χρήση τεχνικού και τεχνολογικού εξοπλισμού» αποσκοπεί στην εισαγωγή και την πρακτική κατανόηση των βασικών αρχών λειτουργίας και χρήσης τεχνικού και τεχνολογικού εξοπλισμού που υπάρχει σε μια εγκατάσταση, σε μια εποχή συνεχούς τεχνολογικής εξέλιξης, καθώς και στη βαρύνουσα συνεισφορά του, καθώς λειτουργεί επικουρικά στο προσωπικό ασφαλείας.

Μέσω πρακτικών ασκήσεων και παραδειγμάτων, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα κατανοήσουν τη χρήση του τεχνικού και τεχνολογικού εξοπλισμού, όπως η περίφραξη, το ηλεκτρονικό σύστημα ελέγχου πρόσβασης, το ηλεκτρονικό σύστημα ταυτοπροσωπί-

ας ατόμου, το ηλεκτρονικό σύστημα συναγερμού, το σύστημα κλειστού κυκλώματος τηλεόρασης (CCTV), το σύστημα ελέγχου οχημάτων, το σύστημα ελέγχου αποσκευών και δεμάτων – ακτινοσκοπικός εξοπλισμός, οι πύλες ανίχνευσης μεταλλικών αντικειμένων, οι φορητοί ανιχνευτές μετάλλων, οι σαρωτές ασφαλείας κ.λπ.

Η εν λόγω μαθησιακή υποενότητα προσφέρει τις γνώσεις και τις δεξιότητες που απαιτούνται για ορθή χρήση όλου του ανωτέρω εξοπλισμού, ενώ είναι δυνατόν να υλοποιούνται εκπαιδευτικές επισκέψεις σε εγκαταστάσεις, με σκοπό οι εκπαιδευόμενοι/-ες να μπορέσουν να αντιληφθούν τη σημασία τους στην ασφάλεια και προστασία των υποδομών. Σκόπιμο, επομένως, θα ήταν να πραγματοποιηθεί εξάσκηση των εκπαιδευομένων στη σωστή χρήση τεχνικού και τεχνολογικού εξοπλισμού, προκειμένου να είναι ευχερής τόσο η ορθή χρήση του όσο και η κατανόηση της σπουδαιότητάς του, καθώς συνεπικουρεί το προσωπικό ασφαλείας.

Επιπλέον, η μαθησιακή υποενότητα ασχολείται με την πρακτική λειτουργία των Κέντρων Λήψης Σημάτων και τη χρησιμότητά τους στην ιδιωτική ασφάλεια.

2.2.A.5 | ΚΑΝΟΝΕΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ, ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ

Η μαθησιακή υποενότητα «Κανόνες κοινωνικής ψυχολογίας, τεχνικών επικοινωνίας και δημοσίων σχέσεων» αποσκοπεί στην εισαγωγή και στην κατανόηση με πρακτικό τρόπο των βασικών αρχών των κλάδων της κοινωνικής ψυχολογίας, των τεχνικών επικοινωνίας και των δημοσίων σχέσεων.

Επιπλέον, η μαθησιακή υποενότητα ασχολείται με τη μελέτη των εννοιών των στερεοτυπικών αντιλήψεων και προκαταλήψεων για πρόσωπα και ομάδες, των συμπεριφορών διάκρισης και των συνεπειών τους, της δυναμικής της ομάδας κ.λπ., με πρακτικές ασκήσεις και παραδείγματα.

Επιπρόσθετα, μέσω της υποενότητας αυτής, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα εξετάσουν με πρακτικό τρόπο την έννοια της επικοινωνίας, τους τρόπους και τις μεθόδους επικοινωνίας, τα είδη και τα στάδια της επικοινωνίας. Μέσω πρακτικών ασκήσεων και παραδειγμάτων, ομοίως, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα κατανοήσουν τους παράγοντες της ομιλίας, της ακρόασης, της σύνταξης, της ανάγνωσης, της γλώσσας του σώματος. Με την απόκτηση αυτών των γνώσεων, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι σε θέση να συντάσσουν εκθέσεις, να χρησιμοποιούν ορθά το ραδιοτηλέφωνο, να καταγράφουν στο σημειωματάριό τους χρήσιμες πληροφορίες και να διαχειρίζονται συγκρούσεις στον χώρο της εργασίας τους.

Επιπλέον, η εν λόγω μαθησιακή υποενότητα προσφέρει τις πρακτικές γνώσεις και τις δεξιότητες που απαιτούνται για την ορθή άσκηση αποτελεσματικών δημοσίων σχέσεων και τη σύνταξη δελτίων τύπου.

Με την απόκτηση αυτών των γνώσεων, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι σε θέση να εφαρμόζουν τους κανόνες κοινωνικής ψυχολογίας, τεχνικών επικοινωνίας και δημοσίων σχέσεων ως Στελέχη Ασφαλείας Προσώπων και Υποδομών.

2.2.A.6 | ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΕΠΙΣΗΜΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ (VIP) ΣΤΗΝ ΠΡΑΞΗ

Με τη συγκεκριμένη μαθησιακή υποενότητα «Προστασία επισήμων προσώπων (VIP) στην πράξη», οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα λάβουν τις απαραίτητες γνώσεις και θα αναπτύξουν δεξιότητες στον τομέα της προστασίας φυσικών προσώπων.

Στην εν λόγω υποενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες εξοικειώνονται με την αντίληψη των κινδύνων που απειλούν τα προστατευόμενα πρόσωπα, τα είδη των απειλών, τις αιτίες των κινδύνων και των απειλών, ενώ αναλύονται πραγματικά περιστατικά για την καλύτερη κατανόηση αυτών από την Ελλάδα και το εξωτερικό.

Στο πλαίσιο αυτής της υποενότητας, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα γνωρίσουν τα βασικά προσόντα των μελών της Συνοδευτικής Ομάδας Ασφαλείας (ΣΟΑ), τον απαιτούμενο εξοπλισμό που θα πρέπει να φέρει η ομάδα. Σκόπιμο, επομένως, θα ήταν οι εκπαιδευόμενοι/-ες να συμμετάσχουν με τρόπο πρακτικό στους βασικούς πεζούς σχηματισμούς (σφήνα, διαμάντι, εκτεταμένο διαμάντι κ.λπ.) μιας Συνοδευτικής Ομάδας Ασφαλείας (ΣΟΑ), εναλλάσσοντας τους ρόλους μεταξύ τους κάθε φορά.

Κατά τη διάρκεια αυτής της υποενότητας, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα εξοικειωθούν με πρακτικό τρόπο με τα σημεία και τους χώρους που είναι δυνατόν να επιλεγούν για επιθέσεις εναντίον των προστατευόμενων προσώπων κατά τις αφίξεις και αναχωρήσεις τους και κατά τις αυτοψίες χώρων (π.χ. εστιατορίου, ξενοδοχείου κ.λπ.).

Κατά τη διάρκεια της εκπαίδευσης, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα εξοικειωθούν με πρακτικά παραδείγματα και ασκήσεις που ανταποκρίνονται σε πραγματικές καταστάσεις, έτσι ώστε να είναι ικανοί/-ές να προστατεύσουν τη ζωή του προστατευόμενου προσώπου του οποίου έχουν αναλάβει την προστασία.

Προτεινόμενες πηγές μελέτης

Κύριες

1. Κέντρο Μελετών Ασφάλειας (ΚΕΜΕΑ). (2018). *Εγχειρίδιο: εκπαιδεύσεις για την προστασία των υποδομών ζωτικής σημασίας*. Ανακτήθηκε από: <http://www.ciprotection.gr/images/CIPManual/CIPmanual.pdf>
2. Κέντρο Μελετών Ασφάλειας (ΚΕΜΕΑ). (2022). *Περί ιδιωτικής ασφάλειας: επιχειρώντας μία ολιστική προσέγγιση (τόμοι Α' - Β')*. Αθήνα: Εκδόσεις Παπαζήση.
3. Παπαϊωάννου, Ζ. (2018). *Δίκαιο της ιδιωτικής ασφάλειας*. Αθήνα: Εκδόσεις Σάκκουλα.

Συμπληρωματικές

1. Μαγκανιάρη, Μ. (2016). *Συστήματα ελέγχου και ασφαλείας*. Πάτρα: Ινστιτούτο Τεχνολογίας Υπολογιστών και Εκδόσεων «ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ».
2. Νεκτάριος, Μ. (2014). *Ιδιωτική ασφάλιση και διαχείριση κινδύνων*. Αθήνα: Εκδόσεις Παπαζήση.
3. Τσιούστας, Π. (2009). *Προστασία επισημών προσώπων, φρούρηση ευπαθών στόχων*. Αθήνα: Ιδιωτική έκδοση.

2.2.B • ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑ

Περίληψη της μαθησιακής ενότητας

Σκοπός της μαθησιακής ενότητας είναι να εισαγάγει τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες στην Υγεία και Ασφάλεια στην Εργασία (ΥΑΕ), που αποτελεί τον διεπιστημονικό τομέα που ασχολείται με την προστασία της ανθρώπινης ζωής στο περιβάλλον εργασίας. Πιο συγκεκριμένα, γίνεται ανάλυση βασικών εννοιών, όπως η «πηγή κινδύνου», ο «κίνδυνος», η «εκτίμηση κινδύνου», η «ασφάλεια», η «υγεία», η «επαγγελματική ασθένεια», το «εργατικό ατύχημα», η «πρόληψη». Επιπρόσθετα, αναφέρονται τα Μέσα Ατομικής Προστασίας (ΜΑΠ) και ο εξοπλισμός εργασίας. Ακόμα, γίνεται αναφορά στο στρες και στις πιθανές επιπτώσεις του στη ζωή του Στελέχους Ασφαλείας Προσώπων και Υποδομών. Τονίζεται επίσης η σημασία του/της τεχνικού ασφαλείας και του/της ιατρού εργασίας. Τέλος, αναλύεται η σχετική νομοθεσία σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο για την επαγγελματική υγεία και ασφάλεια, με έμφαση στον Ν. 3850/2010 «Κύρωση του Κώδικα νόμων για την υγεία και την ασφάλεια των εργαζομένων».

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι ικανοί /-ές να:

- Ορίζουν βασικές έννοιες σε σχέση με την Υγεία και Ασφάλεια στην Εργασία,

- Αναγνωρίζουν τη σημασία των Μέσων Ατομικής Προστασίας (ΜΑΠ), αναλύοντας πραγματικά περιστατικά εργατικών ατυχημάτων,
- Συσχετίζουν την πρόληψη των επαγγελματικών κινδύνων με την πρόκληση εργατικών ατυχημάτων και επαγγελματικών ασθενειών,
- Εφαρμόζουν τα αναγκαία μέτρα για τη διασφάλιση της Υγείας και Ασφάλειας στην Εργασία (ΥΑΕ),
- Χρησιμοποιούν Μέσα Ατομικής Προστασίας (ΜΑΠ),
- Διαχειρίζονται αποτελεσματικά το στρες και τις επιπτώσεις του,
- Ελέγχουν τους επαγγελματικούς χώρους για την ύπαρξη επαγγελματικών κινδύνων,
- Δίνουν προτεραιότητα στην πρόληψη των επαγγελματικών κινδύνων,
- Κωδικοποιούν τη νομοθεσία που σχετίζεται με την Υγεία και Ασφάλεια στην Εργασία (ΥΑΕ),
- Ευαισθητοποιούνται ως προς τη σημασία της επαγγελματικής υγείας και ασφάλειας κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους,
- Υιοθετούν αρχές πρόληψης επαγγελματικών κινδύνων κατά την άσκηση των καθηκόντων τους.

Βασικές έννοιες και λέξεις-κλειδιά

Εργασία – Υγεία και ασφάλεια / Εκτίμηση κινδύνου / Επαγγελματική ασθένεια / Εργατικό ατύχημα / Αρχές πρόληψης / Μέσα Ατομικής Προστασίας / Στρες – επιπτώσεις – διαχείριση.

Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα

Θεωρία (2), Εργαστήριο (0), Σύνολο (2).

Διάρθρωση της μαθησιακής ενότητας σε υποενότητες

Α/Α	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΣΙΑΚΗΣ ΥΠΟΕΝΟΤΗΤΑΣ
1	ΟΡΙΣΜΟΙ ΒΑΣΙΚΩΝ ΕΝΝΟΙΩΝ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΡΓΑΣΙΑ
2	ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΙ ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΚΑΙ ΜΕΣΑ ΑΤΟΜΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ
3	ΑΙΤΙΕΣ ΚΑΙ ΠΡΟΛΗΨΗ ΕΡΓΑΤΙΚΩΝ ΑΤΥΧΗΜΑΤΩΝ
4	ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΕΣ ΑΣΘΕΝΕΙΕΣ
5	ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΓΙΕΙΝΗ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΣΤΗΝ ΕΡΓΑΣΙΑ
6	ΤΟ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟ ΣΤΡΕΣ ΚΑΙ Η ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΟΥ

Κείμενο αναφοράς

2.2.B.1 | ΟΡΙΣΜΟΙ ΒΑΣΙΚΩΝ ΕΝΝΟΙΩΝ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΡΓΑΣΙΑ

Η πρώτη υποενότητα αποτελεί μια εισαγωγή στις έννοιες που σχετίζονται με την υγεία και την ασφάλεια των εργαζομένων στους χώρους στους οποίους θα μπορού-

σε να δραστηριοποιηθεί ένα Στέλεχος Ασφαλείας Προσώπων και Υποδομών. Σκοπός της είναι να διατυπώσει, να προσδιορίσει και να ερμηνεύσει βασικούς όρους και έννοιες που σχετίζονται άμεσα με το πεδίο δράσης του/της εργαζομένου/-ης της συγκεκριμένης ειδικότητας, όπως είναι ο κίνδυνος και η εκτίμηση κινδύνου, οι πηγές κινδύνου, η υγεία, η επαγγελματική ασθένεια, το εργατικό ατύχημα. Επιπλέον, επιχειρείται να ευαισθητοποιηθούν οι εκπαιδευόμενοι/-ες ως προς την αναγκαιότητα της λήψης μέτρων που αφορούν την ασφάλεια στους εκάστοτε χώρους εργασίας, καθώς και την αξία της πρόληψης και των εφαρμοζόμενων προληπτικών μέτρων. Μπορούν να διατυπωθούν από τους/τις εκπαιδευτές/-τριες σχετικά παραδείγματα λήψης μέτρων για την ασφάλεια και την πρόληψη, ώστε να ενθαρρυνθούν οι εκπαιδευόμενοι/-ες στην υιοθέτηση και εφαρμογή τους κατά την άσκηση των καθηκόντων τους. Μια προτεινόμενη εκπαιδευτική πρακτική για τους/τις εκπαιδευτές/-τριες θα μπορούσε να είναι αρχικά η εισήγηση, κατά την οποία θα επιχειρηθεί η διατύπωση και η ερμηνεία των σημαντικών όρων και εννοιών, ενώ σε δεύτερο χρόνο θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν μελέτες περίπτωσης, όπου θα κληθούν οι εκπαιδευόμενοι/-ες να χρησιμοποιήσουν ορθά τους κατάλληλους σχετικούς όρους και έννοιες της υγείας και της ασφάλειας. Απώτερος σκοπός είναι η ενθάρρυνση χρησιμοποίησης της συγκεκριμένης ορολογίας κατά την εργασία τους και η υιοθέτηση μιας κοινής ενδεδειγμένης επαγγελματικής ορολογίας υγείας και ασφάλειας.

2.2.B.2 | ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΙ ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΚΑΙ ΜΕΣΑ ΑΤΟΜΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

Με τη συγκεκριμένη υποενότητα ξεκινάει η εμβάθυνση στις επιμέρους έννοιες που ορίστηκαν και αναλύθηκαν στην πρώτη υποενότητα. Συγκεκριμένα, εδώ επιχειρείται η ανάλυση των κινδύνων που μπορεί να συναντήσουν τα Στελέχη Ασφαλείας Προσώπων και Υποδομών στους εκάστοτε χώρους εργασίας τους, ενώ επίσης παρουσιάζονται τα Μέσα Ατομικής Προστασίας (ΜΑΠ) και η ορθή χρήση τους κατά περίπτωση, όταν απαιτείται και δεν επαρκεί κανένας άλλος τρόπος προστασίας των εργαζομένων. Κατά την ανάπτυξη της υποενότητας προσφέρονται απαντήσεις σε βασικά ερωτήματα όπως: α) ποια είναι η διαδικασία εντοπισμού των απειλών, καταγραφής και αξιολόγησης των κινδύνων, β) ποια είναι τα ζωτικά σημεία σε μια υποδομή και πώς θα πρέπει να βαθμονομηθούν, γ) τι συνιστά επίπτωση για το σύστημα και πώς θα πρέπει να αξιολογηθούν κατά περίπτωση οι επιπτώσεις αυτές, δ) ποιες ανάγκες πρέπει να ληφθούν υπόψη για την ανάπτυξη και την εφαρμογή μιας μεθοδολογίας για την εκτίμηση του κινδύνου και της τρωτότητας των υποδομών και, τέλος, ε) ποια είναι η ανάγκη συναντίληψης των εννοιών από όλους τους εμπλεκόμενους. Επιπλέον, παρουσιάζονται τα διάφορα είδη που αποτελούν τον εξοπλισμό ατομικής προστασίας και την κατάλληλη, ανάλογα με την περίπτωση, ορθή χρήση τους. Ως εκπαιδευτικές τεχνικές, οι εκπαιδευτές/-τριες μπορούν να χρησιμοποιήσουν την εισήγηση με ταυτόχρονη χρήση σχετικού βίντεο για την παρουσίαση των ΜΑΠ. Για την ενεργοποίηση των εκπαιδευομένων και τη συμμετοχή τους, κατάλληλες εκπαιδευτικές τεχνικές αποτε-

λούν η μελέτη περίπτωσης, που δίνει την ευκαιρία στους/στις συμμετέχοντες/-ουσες να αναλύσουν σε βάθος ένα υποθετικό παράδειγμα το οποίο αντανάκλα μια ευρύτερη κατάσταση και να εξαγάγουν συμπεράσματα που αφορούν γενικότερες καταστάσεις, όπως και ο καταγισμός ιδεών.

2.2.B.3 | ΑΙΤΙΕΣ ΚΑΙ ΠΡΟΛΗΨΗ ΕΡΓΑΤΙΚΩΝ ΑΤΥΧΗΜΑΤΩΝ

Η υποεπάρκεια αυτή συνδέεται εννοιολογικά με τις προηγούμενες, αφού η Υγεία και Ασφάλεια στην Εργασία είναι ο διεπιστημονικός τομέας που ασχολείται με την προστασία της ανθρώπινης ζωής στο εργασιακό περιβάλλον, πρωτίστως μέσω της πρόληψης των επαγγελματικών κινδύνων που υπάρχουν σε κάθε εργασιακή δραστηριότητα και σε κάθε χώρο εργασίας και οι οποίοι ευθύνονται για την πρόκληση εργατικών ατυχημάτων και επαγγελματικών ασθενειών. Για τον σκοπό αυτόν, αρχικά, ορίζεται το εργατικό ατύχημα και κατόπιν αναλύονται διεξοδικά τα αίτια των ατυχημάτων. Από εκτεταμένες στατιστικές προκύπτει ότι, όταν το περιβάλλον εργασίας δεν πληροί τους απαιτούμενους όρους ασφαλείας, δεν είναι υγιεινό και τα μέσα παραγωγής (π.χ. εργαλεία, μηχανήματα, υλικά κ.λπ.) δεν ανταποκρίνονται στους στοιχειώδεις κανόνες ασφαλείας, συμβαίνουν πολλά και σοβαρά ατυχήματα. Σε δεύτερο χρόνο, απαριθμούνται τα μέτρα πρόληψης των εργατικών ατυχημάτων, αφού σχεδόν όλα τα ατυχήματα μπορούν να προληφθούν, καθώς κύριος υπεύθυνος των ατυχημάτων είναι ο άνθρωπος. Για την επιτυχή διαχείριση της πρόληψης ατυχημάτων απαιτείται η αποτελεσματική εξουδετέρωση και αντιμετώπιση των αιτιών που τα προκαλούν. Για τον σκοπό αυτόν και στο πλαίσιο των εκπαιδευτικών μαθησιακών μεθόδων, οι εκπαιδευτές/-τριες μπορούν να χρησιμοποιήσουν προβολή σχετικών βίντεο σε συνδυασμό με εισήγηση, ώστε οι εκπαιδευόμενοι/-ες να μπορούν να συσχετίζουν την πρόκληση των ατυχημάτων με τα ενδεδειγμένα μέτρα πρόληψης και προστασίας. Επιπρόσθετα, χρήσιμη θα ήταν η παρουσίαση κατάλληλων παραδειγμάτων από την πραγματικότητα ως μελετών περίπτωσης, ο καταγισμός ιδεών, οι ομάδες εργασίας, στις οποίες τίθεται προς συζήτηση η αναζήτηση των ενδεδειγμένων προληπτικών μέτρων ανάλογα με τα αίτια των εργατικών ατυχημάτων.

2.2.B.4 | ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΕΣ ΑΣΘΕΝΕΙΕΣ

Η συγκεκριμένη μαθησιακή υποεπάρκεια ασχολείται με τις ασθένειες που προκαλούνται εξαιτίας της επίδρασης στον ανθρώπινο οργανισμό των βλαπτικών παραγόντων του εργασιακού περιβάλλοντος και ορίζονται ως επαγγελματικές. Ειδικότερα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα ορίσουν τις επαγγελματικές ασθένειες, θα αναγνωρίσουν τα είδη των επαγγελματικών ασθενειών, τους κυριότερους παράγοντες που ενοχοποιούνται για την πρόκλησή τους, ενώ παράλληλα θα μπορούν να τις διακρίνουν από τα επαγγελματικά ατυχήματα. Επιπλέον, θα συγκρίνουν τις διαφορές μεταξύ των επαγγελματικών και των σχετιζόμενων με την εργασία ασθενειών. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στους βλαπτικούς παράγοντες που πιθανόν να συναντήσει ο/η εργαζόμενος/-η

στο εργασιακό του/της περιβάλλον, η έκθεση στους οποίους μπορεί να αποτελέσει αίτιο ανάπτυξης παθολογικών καταστάσεων και να έχει ως αποτέλεσμα τον θάνατο ή την προσωρινή ή μόνιμη ανικανότητά του/της, αλλά και στη δήλωση της επαγγελματικής ασθένειας, που είναι υποχρεωτική. Η υποεπαιδευτικότητα αυτή αποτελεί τη διασύνδεση με τις προηγούμενες, καθώς οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι ικανοί/-ές να συσχετίζουν την πρόληψη των επαγγελματικών κινδύνων με την πρόκληση εργατικών ατυχημάτων και επαγγελματικών ασθενειών, αλλά και την ορθή χρήση των ΜΑΠ. Όλα τα παραπάνω οι εκπαιδευτές/-τριες μπορούν να τα υλοποιούν με τη χρήση των εκπαιδευτικών μαθησιακών μεθόδων ενηλίκων, όπως της εμπλουτισμένης εισήγησης, των μελετών περίπτωσης, του καταγισμού ιδεών, των ομάδων εργασίας, όπου τίθεται προς συζήτηση η αναζήτηση των αιτιών των επαγγελματικών ασθενειών και η αναζήτηση των κατάλληλων μέσων προστασίας και πρόληψής τους.

2.2.B.5 | ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΣΤΗΝ ΕΡΓΑΣΙΑ

Η πέμπτη μαθησιακή υποεπαιδευτικότητα διασυνδέει όλες τις προηγούμενες, αφού ασχολείται με την ισχύουσα εθνική νομοθεσία για την Υγεία και Ασφάλεια στην Εργασία. Σκοπός είναι τα Στελέχη Ασφαλείας Προσώπων και Υποδομών να γνωρίσουν το θεσμικό πλαίσιο που περιλαμβάνει πληθώρα επιμέρους νομοθετημάτων (ιδίως με τη μορφή π.δ.) για γενικούς και ειδικούς επαγγελματικούς κινδύνους ή χώρους εργασίας. Ειδικό σημείο αναφοράς από τους/τις εκπαιδευτές/-τριες θα αποτελέσει ο Κώδικας Νόμων για την Υγεία και Ασφάλεια στην Εργασία (ΚΝΥΑΕ), που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του Ν. 3850/2010 (ΦΕΚ Α' 84) και στον οποίο, μεταξύ άλλων, διατυπώνεται η νομική αρχή της αποκλειστικής ευθύνης του/της εργοδότη/-τριας και περιγράφονται οι βασικές απαιτήσεις εργοδοτών και εργαζομένων, καθώς και οι συναφείς θεσμοί παροχής υπηρεσιών προστασίας και πρόληψης (τεχνικός ασφαλείας, ιατρός εργασίας, Επιτροπή Υγείας και Ασφαλείας). Σε συνέχεια των παραπάνω, θα επισημανθεί στους/στις εκπαιδευόμενους/-ες, σύμφωνα με τον Ν. 1568/85 για την «Υγιεινή και ασφάλεια των εργαζομένων», ότι ο/η εργοδότης/-τρια έχει την υποχρέωση να χρησιμοποιεί τις υπηρεσίες τεχνικού ασφαλείας και ιατρού εργασίας, όταν απασχολεί κατά ετήσιο μέσο όρο πάνω από πενήντα (50) εργαζόμενους/-ες. Μια καλή εκπαιδευτική τεχνική που μπορούν να ακολουθούν οι εκπαιδευτές/-τριες, πέραν της εισήγησης, είναι η μελέτη περίπτωσης, όπου μπορεί να επιχειρηθεί η αντιστοίχιση των καθηκόντων και των υποχρεώσεων των εργαζομένων και των εργοδοτών/-τριών με τις προβλέψεις της κείμενης εθνικής νομοθεσίας.

2.2.B.6 | ΤΟ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟ ΣΤΡΕΣ ΚΑΙ Η ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΟΥ

Η τελευταία μαθησιακή υποεπαιδευτικότητα ασχολείται με ένα πολύ ζωτικό θέμα, που αφορά τους/τις περισσότερους/-ες επαγγελματίες, αφού το στρες έχει αναγνωριστεί ως ένας σημαντικός παράγοντας της κακής υγείας και ιδιαίτερα της ψυχολογικής. Το επαγγελματικό στρες είναι μια κατάσταση άγχους που συνήθως προκαλείται από την

εργασία και τις απαιτήσεις που συνοδεύουν το επαγγελματικό περιβάλλον. Διεθνείς έρευνες σε χώρους εργασίας αναφέρουν ότι οι εργαζόμενοι/-ες θεωρούν ότι το εργασιακό στρες είναι ένας σημαντικός παράγοντας, που έχει επιπτώσεις στην υγεία και την ευεξία τους. Σκοπός της υποενοτήτας είναι να ευαισθητοποιήσει τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες ως προς τα αίτια πρόκλησης του στρες, στις πιθανές πηγές του στον εργασιακό χώρο και να τους βοηθήσει να αποκτήσουν δεξιότητες διαχείρισης του επαγγελματικού στρες για τη διασφάλιση της σωματικής και ψυχικής ευεξίας τους. Υπάρχουν τεχνικές και στρατηγικές που μπορούν να βοηθήσουν στη διαχείρισή του και να αυξήσουν την ανθεκτικότητα του ατόμου. Η κοινωνική υποστήριξη είναι μια πιθανή πηγή αντιμετώπισης του στρες, υπάρχουν όμως και πολλοί άλλοι τρόποι με τους οποίους τα άτομα αντιμετωπίζουν το στρες. Τα προγράμματα διαχείρισης του στρες μπορούν να αποβούν χρήσιμα στην επέκταση των στρατηγικών αντιμετώπισης του στρες που διαθέτουν τα άτομα με την εισαγωγή τους σε νέες τεχνικές. Μερικά προγράμματα εστιάζονται αποκλειστικά σε μία τεχνική, όπως για παράδειγμα στην εκμάθηση τεχνικών χαλάρωσης. Άλλα είναι πολυδιάστατα στην προσέγγισή τους, συνδυάζοντας εκπαιδευτικές δραστηριότητες με μια σειρά διαφορετικών γνωστικών και συμπεριφοριστικών μεθόδων. Ενδεικτική μαθησιακή μέθοδος εκ μέρους των εκπαιδευτών/-τριών θα μπορούσε να είναι η παρουσίαση μελετών περίπτωσης για την αναζήτηση των πηγών στρες στο επαγγελματικό περιβάλλον, καθώς και η χρήση παιχνιδιού ρόλων.

Προτεινόμενες πηγές μελέτης

Κύριες

1. Μονοβάσιος, Ε., Πετρόπουλος, Ν. & Χασάπης, Γ. (επιμ.). (2022). *Περί ιδιωτικής ασφάλειας: επιχειρώντας μία ολιστική προσέγγιση*. Αθήνα: Εκδόσεις Παπαζήση.
2. Νεκτάριος, Μ. (2014). *Ιδιωτική ασφάλιση και διαχείριση κινδύνων*. Αθήνα: Εκδόσεις Παπαζήση.

Συμπληρωματικές

1. Αντωνίου, Α. Σ. & Cooper, C. L. (επιμ.). (2006). *Αποτελεσματική διαχείριση εργασιακού στρες*. Αθήνα: Εκδόσεις Κλειδάριθμος.
2. Κηρυττόπουλος, Κ. (2021). *Διαχείριση κινδύνων σε έργα και οργανισμούς*. Αθήνα: Εκδόσεις Κλειδάριθμος.

Περίληψη της μαθησιακής ενότητας

Σκοπός της μαθησιακής ενότητας είναι να εισαγάγει τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες στο ειδικό μέρος του Ποινικού Κώδικα (ΠΚ), προκειμένου να γνωρίσουν τις αξιόποινες πράξεις που αναφέρονται σε αυτό, με ιδιαίτερη έμφαση στα κεφάλαια του Ποινικού Κώδικα που παρουσιάζουν μεγαλύτερο ενδιαφέρον και σε αξιόποινες πράξεις που ενδέχεται να αντιμετωπίσουν στο πλαίσιο εκτέλεσης των καθηκόντων τους. Χαρακτηριστικά, θα είναι σε θέση να αναγνωρίζουν τα προσβαλλόμενα έννομα αγαθά ανά αξιόποινη πράξη, καθώς και τις προϋποθέσεις πλήρωσης της αντικειμενικής και υποκειμενικής υπόστασής τους, όπως και τον τρόπο δίωξης. Πιο συγκεκριμένα, γίνεται ανάλυση κεφαλαίων του ειδικού μέρους του Ποινικού Κώδικα (ΠΚ) σχετικά με τα «Εγκλήματα κατά της δημόσιας τάξης», τα «Εγκλήματα σχετικά με το νόμισμα, άλλα μέσα πληρωμής και ένσημα», τα «Εγκλήματα σχετικά με τα υπομνήματα», τα «Κοινώς επικίνδυνα εγκλήματα», τα «Εγκλήματα κατά συγκοινωνιών, τηλεπικοινωνιών και άλλων κοινωφελών εγκαταστάσεων», τα «Εγκλήματα κατά της ζωής και προσβολές του εμβρύου», τα «Εγκλήματα κατά της σωματικής ακεραιότητας», τα «Εγκλήματα κατά της προσωπικής ελευθερίας», τα «Εγκλήματα κατά της γενετήσιας ελευθερίας και εγκλήματα οικονομικής εκμετάλλευσης της γενετήσιας ζωής», τα «Εγκλήματα κατά της τιμής», τα «Εγκλήματα κατά περιουσιακών αγαθών».

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι ικανοί/-ές να:

- Αναγνωρίζουν τις αξιόποινες πράξεις, αναλύοντας πραγματικά περιστατικά,
- Διακρίνουν τις αξιόποινες πράξεις, μελετώντας πρακτικά παραδείγματα,
- Κατηγοριοποιούν τις αξιόποινες πράξεις, προσδιορίζοντας το έννομο αγαθό που προσβάλλουν,
- Αναλύουν την αντικειμενική και υποκειμενική υπόσταση των εγκλημάτων,
- Ερμηνεύουν βασικές έννοιες του ειδικού μέρους του Ποινικού Κώδικα,
- Εφαρμόζουν τις διατάξεις του ειδικού μέρους του Ποινικού Κώδικα,
- Κωδικοποιούν τις αξιόποινες πράξεις βάσει του προσβαλλόμενου έννομου αγαθού,
- Χρησιμοποιούν τον Ποινικό Κώδικα,
- Ελέγχουν την εφαρμογή των διατάξεων του ειδικού μέρους του Ποινικού Κώδικα,
- Ευαισθητοποιούνται ως προς τη σημασία τήρησης των διατάξεων του ειδικού μέρους του ουσιαστικού ποινικού δικαίου, στο πλαίσιο άσκησης των καθηκόντων τους,
- Υιοθετούν νομικές έννοιες και την ορολογία του ειδικού μέρους του ουσιαστικού ποινικού δικαίου κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους.

Βασικές έννοιες και λέξεις-κλειδιά

Δημόσια τάξη / Εγκλήματα κατά της ζωής και της σωματικής ακεραιότητας / Κοινώς επικίνδυνα εγκλήματα / Εγκλήματα κατά της ιδιοκτησίας και της περιουσίας / Εγκλήματα κατά της προσωπικής ελευθερίας / Εγκλήματα κατά της γενετήσιας ελευθερίας / Εγκλήματα κατά της τιμής / Εγκλήματα κατά των τηλεπικοινωνιών / Εγκλήματα σχετικά με τα υπομνήματα / Εγκλήματα σχετικά με το νόμισμα, άλλα μέσα πληρωμής και ένσημα.

Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα

Θεωρία (2), Εργαστήριο (0), Σύνολο (2).

Διάρθρωση της μαθησιακής ενότητας σε υποενότητες

Α/Α	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΣΙΑΚΗΣ ΥΠΟΕΝΟΤΗΤΑΣ
1	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΟ ΕΙΔΙΚΟ ΜΕΡΟΣ ΤΟΥ ΠΟΙΝΙΚΟΥ ΚΩΔΙΚΑ ΚΑΙ ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΤΑΞΗΣ
2	ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΖΩΗΣ, ΠΡΟΣΒΟΛΕΣ ΤΟΥ ΕΜΒΡΥΟΥ ΚΑΙ ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΣΩΜΑΤΙΚΗΣ ΑΚΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ
3	ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΚΑΤΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΩΝ ΑΓΑΘΩΝ (ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ, ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ κ.λπ.)
4	ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ, ΤΗΣ ΓΕΝΕΤΗΣΙΑΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ, ΤΑ ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ ΤΗΣ ΓΕΝΕΤΗΣΙΑΣ ΖΩΗΣ ΚΑΙ ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΤΙΜΗΣ
5	ΚΟΙΝΩΣ ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΑ ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΚΑΤΑ ΤΩΝ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΑΙ ΑΛΛΩΝ ΚΟΙΝΩΦΕΛΩΝ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ
6	ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΑ ΥΠΟΜΝΗΜΑΤΑ, ΤΟ ΝΟΜΙΣΜΑ, ΑΛΛΑ ΜΕΣΑ ΠΛΗΡΩΜΗΣ ΚΑΙ ΕΝΣΗΜΑ

Κείμενο αναφοράς

2.2.Γ.1 | ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΟ ΕΙΔΙΚΟ ΜΕΡΟΣ ΤΟΥ ΠΟΙΝΙΚΟΥ ΚΩΔΙΚΑ ΚΑΙ ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΤΑΞΗΣ

Σκοπός της μαθησιακής υποενότητας είναι να εισαγάγει αρχικά τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες στο ειδικό μέρος του Ποινικού Κώδικα (ΠΚ), το οποίο είναι χρήσιμο στα Στελέχη Ασφαλείας Προσώπων και Υποδομών στην καθημερινή εκτέλεση των καθηκόντων τους.

Περαιτέρω, θα παρουσιαστεί η διάρθρωση και τα περιεχόμενα του ειδικού μέρους του Ποινικού Κώδικα σε βιβλία και κεφάλαια, ενώ θα πραγματοποιηθεί γενική αναφορά και στα προστατευόμενα έννομα αγαθά κάθε κεφαλαίου, ώστε σε κάθε έγκλημα οι εκπαιδευόμενοι/-ες να κατηγοριοποιούν τις αξιόποινες πράξεις, προσδιορίζοντας το έννομο αγαθό που προσβάλλεται κάθε φορά, καθώς και να αναλύουν την υπόσταση των εγκλημάτων και να ερμηνεύουν ορθά τις βασικές έννοιες του ειδικού μέρους του Ποινικού Κώδικα.

Στη συνέχεια της υποενότητας θα παρουσιαστούν τα εγκλήματα κατά της δημόσιας τάξης του οικείου κεφαλαίου του ειδικού μέρους του Ποινικού Κώδικα, όπου αρχικά θα αναλυθεί η έννοια της δημόσιας τάξης.

Στη συνέχεια, θα παρουσιαστούν και θα αναλυθούν τα κατ' ιδίαν εγκλήματα του κεφαλαίου με τα οποία είναι πιθανό να έρθει αντιμέτωπο το προσωπικό ιδιωτικής ασφάλειας κατά την άσκηση των καθηκόντων του και ειδικότερα: άρθρο 183 ΠΚ (Ν. 4619/2019) – Διέγερση σε ανυπακοή, άρθρο 184 ΠΚ – Διέγερση σε διάπραξη εγκλημάτων, βιαιοπραγίες ή διχόνοια, άρθρο 186 ΠΚ – Πρόκληση και προσφορά για την τέλεση εγκλήματος, άρθρο 187 ΠΚ – Εγκληματική οργάνωση, άρθρο 187Α ΠΚ – Τρομοκρατικές πράξεις – Τρομοκρατική οργάνωση, άρθρο 189 ΠΚ – Διατάραξη της κοινής ειρήνης, άρθρο 190 ΠΚ – Απειλή διάπραξης εγκλημάτων, άρθρο 191 ΠΚ – Διασπορά ψευδών ειδήσεων, άρθρο 191Α ΠΚ – Προσβολή συμβόλων ή τόπων ιδιαίτερης εθνικής ή θρησκευτικής σημασίας.

2.2.Γ.2 | ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΖΩΗΣ, ΠΡΟΣΒΟΛΕΣ ΤΟΥ ΕΜΒΡΥΟΥ ΚΑΙ ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΣΩΜΑΤΙΚΗΣ ΑΚΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ

Η συγκεκριμένη μαθησιακή υποενότητα επιδιώκει να παρέχει στους/στις εκπαιδευόμενους/-ες τις απαραίτητες γνώσεις και δεξιότητες, ώστε να ορίζουν ορθά τις έννοιες της ζωής και της σωματικής ακεραιότητας, σύμφωνα με τον Ποινικό Κώδικα, και να διακρίνουν τις αξιόποινες πράξεις μέσα από πρακτικά παραδείγματα.

Θα παρουσιαστούν και θα αναλυθούν τα εγκλήματα βλάβης της ζωής του ανθρώπου, με έμφαση στα εγκλήματα εκείνα που μπορεί να απασχολήσουν συχνά το προσωπικό ιδιωτικής ασφάλειας και ειδικότερα: άρθρο 299 ΠΚ (Ν. 4619/2019) – Ανθρωποκτονία με δόλο, άρθρο 300 ΠΚ – Ανθρωποκτονία κατ' απαίτηση, άρθρο 301 ΠΚ – Συμμετοχή σε αυτοκτονία, άρθρο 302 ΠΚ – Ανθρωποκτονία από αμέλεια. Βαρύτητα θα δοθεί στα εγκλήματα διακινδύνευσης της ζωής: άρθρο 306 ΠΚ – Έκθεση, άρθρο 307 ΠΚ – Παράλειψη προσφοράς βοήθειας, καθώς και στα εγκλήματα που στρέφονται κατά της σωματικής ακεραιότητας: άρθρο 308 ΠΚ – Σωματική βλάβη, άρθρο 309 ΠΚ – Επικίνδυνη σωματική βλάβη, άρθρο 310 ΠΚ – Βαριά σωματική βλάβη, άρθρο 311 ΠΚ – Θανατηφόρα σωματική βλάβη, άρθρο 312 ΠΚ – Σωματική βλάβη αδυνάμων ατόμων, άρθρο 313 ΠΚ – Συμπλοκή, άρθρο 314 ΠΚ – Σωματική βλάβη από αμέλεια. Από τα προαναφερόμενα εγκλήματα, εκτενή αναφορά θα γίνει στο άρθρο 307 ΠΚ – Παράλειψη προσφοράς βοήθειας και σε ποιες περιπτώσεις το προσωπικό ιδιωτικής ασφάλειας μπορεί να κατηγορηθεί για το αδίκημα αυτό, εάν παραλείψει να σώσει άλλον από κίνδυνο ζωής.

Προτεινόμενη εκπαιδευτική τεχνική για την υποενότητα είναι η εμπλουτισμένη εισήγηση με αναλυτική παρουσίαση των διακρίσεων των εγκλημάτων, με πρακτικά παραδείγματα και μελέτες περίπτωσης, όπου θα κληθούν οι εκπαιδευόμενοι/-ες να σχολιάσουν και να υπαγάγουν νομικά τις πράξεις.

2.2.Γ.3 | ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΚΑΤΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΩΝ ΑΓΑΘΩΝ (ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ, ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ κ.λπ.)

Στη μαθησιακή υποενότητα που ακολουθεί, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα έρθουν σε επαφή με τα εγκλήματα που στρέφονται κατά των περιουσιακών αγαθών, απαραίτητη γνώση για τα Στελέχη Ασφαλείας Προσώπων και Υποδομών, καθόσον είναι τα συχνότερα αδικήματα που συμβαίνουν κατά την καθημερινή εκτέλεση των καθηκόντων τους (κλοπές, φθορές ξένης ιδιοκτησίας κ.λπ.).

Αρχικά, θα αναλυθούν οι έννοιες της ιδιοκτησίας και της περιουσίας, σύμφωνα με τον Ποινικό Κώδικα, ώστε να διακρίνουν ευχερώς τις έννοιες αυτές, και στη συνέχεια θα παρουσιαστούν και θα αναλυθούν τα κατ' ιδίαν εγκλήματα του κεφαλαίου «Εγκλήματα κατά της ιδιοκτησίας» και ειδικότερα: άρθρο 372 ΠΚ (Ν. 4619/2019) – Κλοπή, άρθρο 374 ΠΚ – Διακεκριμένη κλοπή, άρθρο 374Α ΠΚ – Αυθαίρετη χρήση μεταφορικού μέσου, άρθρο 375 ΠΚ – Υπεξαίρεση, άρθρο 377 ΠΚ – Κλοπή και υπεξαίρεση μικρής αξίας, άρθρο 378 ΠΚ – Φθορά ξένης ιδιοκτησίας, άρθρο 379 ΠΚ – Φθορά ψηφιακών δεδομένων, άρθρο 379Α ΠΚ – Διακεκριμένες περιπτώσεις στο πλαίσιο εγκληματικής οργάνωσης, άρθρο 380 ΠΚ – Ληστεία. Έπειτα, θα ακολουθήσουν τα κατ' ιδίαν εγκλήματα του κεφαλαίου «Εγκλήματα κατά της περιουσίας» και ειδικότερα: άρθρο 385 ΠΚ – Εκβίαση, άρθρο 386 ΠΚ – Απάτη, άρθρο 386Α ΠΚ – Απάτη με υπολογιστή, άρθρο 394 ΠΚ – Αποδοχή και διάθεση προϊόντων εγκλήματος, άρθρο 394Α ΠΚ – Διακεκριμένη περίπτωση στο πλαίσιο εγκληματικής οργάνωσης, άρθρο 396 ΠΚ – Δωροληψία και δωροδοκία στον ιδιωτικό τομέα και άρθρο 404 ΠΚ – Τοκογλυφία.

Προτεινόμενη εκπαιδευτική τεχνική είναι η εμπλουτισμένη εισήγηση με έμφαση στα άρθρα εκείνα του ΠΚ που μπορεί να συναντήσουν συχνότερα στην πράξη οι εκπαιδευόμενοι/-ες κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους.

2.2.Γ.4 | ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ, ΤΗΣ ΓΕΝΕΤΗΣΙΑΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ, ΤΑ ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ ΤΗΣ ΓΕΝΕΤΗΣΙΑΣ ΖΩΗΣ ΚΑΙ ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΤΙΜΗΣ

Στη συγκεκριμένη μαθησιακή υποενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα έρθουν σε επαφή με εγκλήματα κατά της προσωπικής ελευθερίας και ειδικότερα: άρθρο 322 ΠΚ – Αρπαγή, άρθρο 323Α ΠΚ – Εμπορία ανθρώπων, άρθρο 324 ΠΚ – Αρπαγή ανηλίκων, άρθρο 325 ΠΚ – Παράνομη κατακράτηση, άρθρο 330 ΠΚ – Παράνομη βία, άρθρο 331 ΠΚ – Αυτοδικία, άρθρο 333 ΠΚ – Απειλή, άρθρο 334 ΠΚ – Διατάραξη οικιακής ειρήνης.

Στη συνέχεια, θα παρουσιαστούν τα εγκλήματα κατά της γενετήσιας ελευθερίας και τα εγκλήματα οικονομικής εκμετάλλευσης της γενετήσιας ζωής, ήτοι: άρθρο 336 ΠΚ – Βιασμός, άρθρο 337 ΠΚ – Προσβολή της γενετήσιας αξιοπρέπειας, άρθρο 338 ΠΚ – Κατάχρηση ανικάνου προς αντίσταση σε γενετήσια πράξη, άρθρο 339 ΠΚ – Γενετήσιες πράξεις με ανηλίκους ή ενώπιόν τους, άρθρο 342 ΠΚ – Κατάχρηση ανηλίκων, άρθρο 343 ΠΚ – Κατάχρηση σε γενετήσια πράξη, άρθρο 345 ΠΚ – Γενετήσια πράξη μεταξύ συγγενών, άρθρο 346 ΠΚ – Εκδικητική πορνογραφία, άρθρο 348 ΠΚ – Διευκόλυνση προσβολών της ανηλικότητας, άρθρο 348Α ΠΚ – Πορνογραφία ανηλίκων,

άρθρο 348B ΠΚ – Προσέλκυση παιδιών για γενετήσιους λόγους, άρθρο 348Γ ΠΚ – Πορνογραφικές παραστάσεις ανηλίκων, άρθρο 349 ΠΚ – Μαστροπεία.

Τέλος, θα διακρίνουν και θα κωδικοποιούν τα εγκλήματα κατά της τιμής και πιο συγκεκριμένα: άρθρο 361 ΠΚ – Εξύβριση, άρθρο 362 ΠΚ – Δυσφήμιση, άρθρο 363 ΠΚ – Συκοφαντική δυσφήμιση, άρθρο 365 ΠΚ – Προσβολή μνήμης νεκρού.

Συνολικά, η μαθησιακή υποεπνότητα προσφέρει τις απαραίτητες γνώσεις, ώστε οι εκπαιδευόμενοι/-ες να ευαισθητοποιηθούν ως προς τις εγκληματικές συμπεριφορές που στρέφονται κατά της προσωπικής ελευθερίας, της γενετήσιας ελευθερίας, καθώς και ως προς τα εγκλήματα οικονομικής εκμετάλλευσης της γενετήσιας ζωής και τα εγκλήματα κατά της τιμής.

2.2.Γ.5 | ΚΟΙΝΩΣ ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΑ ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ

ΚΑΤΑ ΤΩΝ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΑΙ ΑΛΛΩΝ ΚΟΙΝΩΦΕΛΩΝ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ

Στην εν λόγω υποεπνότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες εξοικειώνονται με την έννοια των κοινώς επικίνδυνων εγκλημάτων, όπως περιγράφονται στον Ποινικό Κώδικα. Εξετάζεται η έννοια του κινδύνου, οι μορφές διακινδύνευσης, ο κοινός κίνδυνος, το ενιαίο στοιχείο σύνδεσης των εγκλημάτων σε ενιαίο κεφάλαιο, καθώς και η συστηματική ταξινόμησή τους.

Περαιτέρω, αναλύονται τα κατ' ιδίαν εγκλήματα: άρθρο 264 ΠΚ (Ν. 4619/2019) – Εμπρησμός, άρθρο 265 ΠΚ – Εμπρησμός σε δάση, άρθρο 268 ΠΚ – Πλημμύρα, άρθρο 270 ΠΚ – Έκρηξη, άρθρο 272 ΠΚ – Κατασκευή και κατοχή εκρηκτικών υλών, άρθρο 273 ΠΚ – Κοινώς επικίνδυνη βλάβη, άρθρο 281 ΠΚ – Επιβλαβή φάρμακα, άρθρο 285 ΠΚ – Παραβίαση μέτρων για την πρόληψη ασθενειών, άρθρο 286 ΠΚ – Παραβίαση κανόνων οικοδομικής, άρθρο 288 ΠΚ – Παρεμπόδιση αποτροπής κοινού κινδύνου και παράλειψη οφειλόμενης βοήθειας.

Στο δεύτερο σκέλος αυτής της υποεπνότητας γίνεται λόγος για τα εγκλήματα κατά των τηλεπικοινωνιών και άλλων κοινωφελών εγκαταστάσεων και ειδικότερα: άρθρο 292Α ΠΚ (Ν. 4619/2019) – Εγκλήματα κατά της ασφάλειας των τηλεφωνικών επικοινωνιών, άρθρο 292Β ΠΚ – Παρακώλυση λειτουργίας πληροφοριακών συστημάτων, άρθρο 292Γ ΠΚ – Παραγωγή, προμήθεια, πώληση κ.λπ. συσκευών ή κωδικών για διάπραξη εγκλήματος παρακώλυσης λειτουργίας πληροφοριακών συστημάτων, άρθρο 292Δ ΠΚ – Προσβολές του απορρήτου των τηλεπικοινωνιών του κοινού, άρθρο 292Ε ΠΚ – Παρακώλυση των τηλεπικοινωνιών και άρθρο 293 ΠΚ – Παρακώλυση της λειτουργίας άλλων κοινωφελών εγκαταστάσεων.

Στη συγκεκριμένη υποεπνότητα, προτείνεται ως εκπαιδευτική τεχνική η εμπλουτισμένη εισήγηση και παρουσίαση των εγκλημάτων, με έμφαση στα άρθρα που μπορεί να συναντήσουν συχνότερα στην πράξη οι εκπαιδευόμενοι/-ες κατά την άσκηση και εκτέλεση των καθηκόντων τους.

2.2.Γ.6 | ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΑ ΥΠΟΜΝΗΜΑΤΑ, ΤΟ ΝΟΜΙΣΜΑ, ΑΛΛΑ ΜΕΣΑ ΠΛΗΡΩΜΗΣ ΚΑΙ ΕΝΣΗΜΑ

Στην τελευταία υποενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα έρθουν σε επαφή με τα εγκλήματα σχετικά με τα υπομνήματα, καθώς είναι σημαντικά για το προσωπικό ιδιωτικής ασφάλειας να εξοικειωθεί με αυτού του είδους τα εγκλήματα, προκειμένου οι εκπαιδευόμενοι/-ες να μπορούν να κατηγοριοποιούν τις αξιόποινες πράξεις, προσδιορίζοντας το έννομο αγαθό που προσβάλλουν.

Αρχικά, θα παρουσιαστεί και θα αναλυθεί η έννοια του υπομνήματος σύμφωνα με τον Ποινικό Κώδικα, ενώ στη συνέχεια θα παρουσιαστούν τα οικεία εγκλήματα του κεφαλαίου και πιο συγκεκριμένα τα ακόλουθα: άρθρο 216 ΠΚ (Ν. 4619/2019) – Πλαστογραφία, άρθρο 217 ΠΚ – Πλαστογραφία πιστοποιητικών, άρθρο 220 ΠΚ – Υφαρπαγή ψευδούς βεβαίωσης, άρθρο 221 ΠΚ – Ψευδείς ιατρικές πιστοποιήσεις, άρθρο 222 ΠΚ – Υπεξαγωγή εγγράφων. Στη συνέχεια της υποενότητας θα παρουσιαστούν και θα αναλυθούν τα εγκλήματα σχετικά με το νόμισμα, άλλα μέσα πληρωμής και ένσημα και ειδικότερα τα ακόλουθα εγκλήματα: άρθρο 207 ΠΚ – Παραχάραξη νομίσματος και άλλων υλικών μέσων πληρωμής, άρθρο 208 ΠΚ – Κυκλοφορία πλαστών νομισμάτων και άλλων μέσων πληρωμής, άρθρο 208Α ΠΚ – Καθ' υπέρβαση κατασκευή νομίσματος, άρθρο 208Β ΠΚ – Παράνομη παραγωγή, πώληση κ.λπ. μεταλλίων με σύμβολο «ευρώ», άρθρο 208Γ ΠΚ – Πλαστογραφία και κατάχρηση ενσήμων, άρθρο 209 ΠΚ – Παραποίηση και νόθευση άυλων μέσων πληρωμής, άρθρο 210 ΠΚ – Παράνομη απόκτηση άυλων μέσων πληρωμής, άρθρο 210Β ΠΚ – Διακεκριμένες περιπτώσεις στο πλαίσιο εγκληματικής οργάνωσης και άρθρο 211 ΠΚ – Προπαρασκευαστικές πράξεις.

Στη συγκεκριμένη υποενότητα, ως εκπαιδευτική τεχνική προτείνεται η αναλυτική παρουσίαση των εγκλημάτων, με έμφαση στα άρθρα που μπορεί να συναντήσουν συχνότερα στην πράξη οι εκπαιδευόμενοι/-ες και να παρατεθούν πρακτικά παραδείγματα περιπτώσεων εγκλημάτων.

Προτεινόμενες πηγές μελέτης

Κύριες

1. Μαργαρίτης, Μ. (2022). *Ποινικός Κώδικας: ερμηνεία και εφαρμογή*. Αθήνα: Εκδόσεις Σάκκουλα.
2. ΦΕΚ 95/Α/11-6-2019. Νόμος 4619/2019. *Κύρωση του νέου Ποινικού Κώδικα*.

Συμπληρωματικές

1. Κέντρο Μελετών Ασφάλειας (ΚΕΜΕΑ). (2022). *Περί ιδιωτικής ασφάλειας: επιχειρώντας μία ολιστική προσέγγιση* (τόμος Α'). Αθήνα: Εκδόσεις Παπαζήση.
2. Μυλωνόπουλος, Χ. (2021). *Ποινικό δίκαιο: ειδικό μέρος* (4η έκδοση). Αθήνα: Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη.
3. Σατλάνης, Χ. (2022). *Εισαγωγή στο ποινικό δίκαιο: ειδικό μέρος* (3η έκδοση). Αθήνα: Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη.
4. Χαραλαμπίκης, Α. (2020). *Ο νέος Ποινικός Κώδικας: ερμηνεία κατ' άρθρο του Ν. 4619/2019*. Αθήνα: Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη.

2.2.Δ • ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΦΥΣΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΩΝ

Περίληψη της μαθησιακής ενότητας

Σκοπός της μαθησιακής ενότητας είναι να εισαγάγει τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες στον κλάδο της διαχείρισης των καταστροφών, όπου ο γενεσιουργός μηχανισμός έγκειται σε διεργασίες που λαμβάνουν χώρα στη φύση. Πιο συγκεκριμένα, γίνεται αναφορά στα καταστροφικά φαινόμενα από φυσικά αίτια που ολόένα και απασχολούν την κοινωνία, λόγω της κλιματικής αλλαγής και κρίσης που παρατηρείται στον πλανήτη. Ακόμα, γίνεται κατηγοριοποίηση των καταστροφών σε γεωλογικές, υδρομετεωρολογικές και βιολογικές, καθώς και ανάλυση των ειδικότερων καταστροφών που υπάγονται σε κάθε κατηγορία. Περαιτέρω, αναλύονται οι φυσικές καταστροφές που απασχολούν περισσότερο, όπως οι σεισμοί, οι πλημμύρες, οι δασικές πυρκαγιές, τα έντονα καιρικά φαινόμενα, οι πανδημίες, καθώς και τα αντίστοιχα γενικά σχέδια για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών από τη Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας, καθώς και οι αντίστοιχες οδηγίες προστασίας που έχουν εκδοθεί για αυτές. Επιπρόσθετα, γίνεται αναφορά στον κύκλο διαχείρισης καταστροφών. Τέλος, αναλύεται η νομοθεσία που σχετίζεται με την αντιμετώπιση καταστροφών, με έμφαση στον Ν. 4662/2020 «Εθνικός Μηχανισμός Διαχείρισης Κρίσεων και Αντιμετώπισης Κινδύνων», στην ΥΑ 1299/2003 «Έγκριση του από 7.4.2003 Γενικού Σχεδίου Πολιτικής Προστασίας με τη συνθηματική λέξη “ΞΕΝΟΚΡΑΤΗΣ”».

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι ικανοί /-ές να:

- Ορίζουν βασικές έννοιες στη διαχείριση των καταστροφών, μελετώντας το θεσμικό πλαίσιο,
- Αναθεωρούν τα σχέδια αντιμετώπισης καταστροφών, αναγνωρίζοντας την πρακτική σημασία τους,
- Αναγνωρίζουν τα είδη των φυσικών καταστροφών, μελετώντας πραγματικά περιστατικά,
- Κωδικοποιούν τις φυσικές καταστροφές σε υποκατηγορίες,
- Διαχειρίζονται αποτελεσματικά φυσικές καταστροφές,
- Συντάσσουν σχέδια αντιμετώπισης φυσικών καταστροφών,
- Εφαρμόζουν το θεσμικό πλαίσιο των καταστροφών,
- Χρησιμοποιούν ορθά τα σχέδια εκκένωσης των εγκαταστάσεων,
- Δίνουν μεγάλη προσοχή στο προκαταστροφικό στάδιο στη διαχείριση των καταστροφών,
- Ευαισθητοποιούνται ως προς την κλιματική αλλαγή και κρίση κατά την άσκηση των καθηκόντων τους,
- Υιοθετούν βασικές αρχές πρόληψης φυσικών καταστροφών κατά την άσκηση των καθηκόντων τους.

Βασικές έννοιες και λέξεις-κλειδιά

Φυσική καταστροφή / Κλιματική αλλαγή / Κύκλος διαχείρισης καταστροφών / Πρόληψη / Απόκριση / Σχέδιο αντιμετώπισης φυσικών καταστροφών / Σχέδιο εκκένωσης.

Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα

Θεωρία (1), Εργαστήριο (2), Σύνολο (3).

Διάρθρωση της μαθησιακής ενότητας σε υποενότητες

Α/Α	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΣΙΑΚΗΣ ΥΠΟΕΝΟΤΗΤΑΣ
1	ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΦΥΣΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΩΝ
2	Η ΕΝΝΟΙΑ ΤΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΩΝ ΦΥΣΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΩΝ
3	ΣΧΕΔΙΟ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΩΝ
4	ΣΕΙΣΜΟΙ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΣΕΙΣΜΙΚΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ
5	ΠΛΗΜΜΥΡΙΚΑ ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΠΛΗΜΜΥΡΙΚΩΝ ΦΑΙΝΟΜΕΝΩΝ
6	ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΔΑΣΙΚΩΝ ΠΥΡΚΑΓΙΩΝ

Κείμενο αναφοράς

2.2.Δ.1 | ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΦΥΣΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΩΝ

Η μαθησιακή υποεπενότητα «Κατηγορίες φυσικών καταστροφών» αποσκοπεί στην εισαγωγή στην επιστήμη των φυσικών καταστροφών, όταν ο γενεσιουργός μηχανισμός έγκειται στις φυσικές διεργασίες της Γης και στο φυσικό περιβάλλον με ή χωρίς την ανθρώπινη παρουσία (π.χ. σεισμοί, ηφαίστεια, πλημμύρες, δασικές πυρκαγιές, επιδημίες κ.λπ.).

Στο πλαίσιο αυτής της υποεπενότητας, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα γνωρίσουν τις κατηγορίες των φυσικών καταστροφών, ήτοι: α) τις γεωλογικές καταστροφές, στις οποίες περιλαμβάνονται οι σεισμοί, οι κατολισθήσεις, τα τσουνάμι, η παράκτια διάβρωση, οι ανθρωπογενείς γεωλογικές καταστροφές, β) τις υδρομετεωρολογικές καταστροφές, στις οποίες περιλαμβάνονται οι πλημμύρες, οι καταιγίδες, οι ανεμοστρόβιλοι, οι χιονοθύελλες, οι ακραίες θερμοκρασίες, οι δασικές πυρκαγιές, η ξηρασία, η ερημοποίηση και γ) τις βιολογικές καταστροφές, στις οποίες περιλαμβάνονται οι επιδημίες, οι ασθένειες καλλιεργείων και ζώων, οι επιδρομές εντόμων και τρωκτικών.

Κατά τη διάρκεια της εκπαίδευσης, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα εξοικειωθούν με πρακτικά παραδείγματα και ασκήσεις που ανταποκρίνονται σε πραγματικές καταστάσεις φυσικών καταστροφών κάθε υποκατηγορίας, εξάγοντας συμπεράσματα για το ποιες είναι οι συχνότερα εμφανιζόμενες φυσικές καταστροφές και ποιες προκαλούν τις μεγαλύτερες ζημιές. Μέσω πρακτικών ασκήσεων και παραδειγμάτων, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα κατανοήσουν και θα μπορούν να αναγνωρίζουν σε ποια υποκατηγορία ανήκει κάθε φυσική καταστροφή.

Επιπλέον, θα αναλυθούν πραγματικά περιστατικά από την Ελλάδα και τον υπόλοιπο κόσμο ανά κατηγορία φυσικών καταστροφών και οι επιπτώσεις που επιφέρουν στον άνθρωπο, στις υποδομές και στο φυσικό περιβάλλον.

Με την απόκτηση αυτών των γνώσεων, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι σε θέση να κατηγοριοποιούν τις φυσικές καταστροφές, με σκοπό να λαμβάνουν όλα τα αναγκαία μέτρα διαχείρισής τους στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους.

2.2.Δ.2 | Η ΕΝΝΟΙΑ ΤΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΩΝ ΦΥΣΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΩΝ

Η μαθησιακή υποεπενότητα «Η έννοια της διαχείρισης των φυσικών καταστροφών» αποσκοπεί στην απόκτηση γνώσεων και δεξιοτήτων στο επιστημονικό πεδίο της διαχείρισης των φυσικών καταστροφών.

Στο πλαίσιο αυτής της υποεπενότητας, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα γνωρίσουν και θα αναλύσουν το στάδιο πριν από την εμφάνιση της φυσικής καταστροφής, ήτοι το προκαταστροφικό στάδιο, το χρονικό σημείο εμφάνισης της φυσικής καταστροφής, αλλά και το στάδιο μετά την εμφάνιση μιας φυσικής καταστροφής, ήτοι το μετακαταστροφικό στάδιο.

Μέσω πρακτικών ασκήσεων και παραδειγμάτων, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα κατανοήσουν τη σημασία του κύκλου διαχείρισης των φυσικών καταστροφών. Η μαθησιακή αυτή υποενότητα εστιάζεται στην κατανόηση και εφαρμογή των εννοιών της προετοιμασίας, της πρόληψης, της απόκρισης και της αποκατάστασης. Κατά τη διάρκεια της εκπαίδευσης, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα εξοικειωθούν με πρακτικά παραδείγματα και ασκήσεις που ανταποκρίνονται σε πραγματικές καταστάσεις φυσικών καταστροφών και τη διαχείρισή τους, τόσο σε προκαταστροφικό όσο και σε μετακαταστροφικό στάδιο. Σκόπιμο, επομένως, θα ήταν να πραγματοποιηθεί εξάσκηση στη διαχείριση των φυσικών καταστροφών. Η μαθησιακή αυτή υποενότητα εστιάζεται στην κατανόηση της σημασίας του προκαταστροφικού σταδίου στη διαχείριση των φυσικών καταστροφών μέσω της λήψης προληπτικών μέτρων, με σκοπό τον μετριασμό των επιπτώσεων στην κοινωνία.

Με την απόκτηση αυτών των γνώσεων, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι σε θέση να σχεδιάζουν μέτρα για την αποτελεσματικότερη διαχείριση των φυσικών καταστροφών.

2.2.Δ.3 | ΣΧΕΔΙΟ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΩΝ

Η μαθησιακή υποενότητα «Σχέδιο αντιμετώπισης καταστροφών» αποσκοπεί στην εισαγωγή και στην κατανόηση σε πρακτικό επίπεδο των βασικών αρχών σύνταξης ενός σχεδίου αντιμετώπισης καταστροφών, όπως ενός σεισμού, μιας πλημμύρας, μιας δασικής πυρκαγιάς κ.λπ.

Η εν λόγω μαθησιακή υποενότητα προσφέρει τη βάση για την απόκτηση γνώσεων και δεξιοτήτων που απαιτείται να έχει το Στέλεχος Ασφαλείας Προσώπων και Υποδομών, προκειμένου να συμμετάσχει στον σχεδιασμό της διαχείρισης μιας φυσικής καταστροφής, τόσο σε προκαταστροφικό όσο και σε μετακαταστροφικό στάδιο. Στο πλαίσιο αυτής της υποενότητας, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα γνωρίσουν σε πρακτικό επίπεδο τους στόχους ενός σχεδίου αντιμετώπισης καταστροφών, κυρίαρχος μεταξύ των οποίων είναι η προστασία της ανθρώπινης ζωής.

Κατά τη διάρκεια της εκπαίδευσης, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα εξοικειωθούν με πρακτικά παραδείγματα και ασκήσεις που ανταποκρίνονται σε πραγματικές καταστάσεις και θα προσπαθήσουν να συντάξουν σχέδια αντιμετώπισης καταστροφών για διαφορετικού είδους φυσικές καταστροφές. Μέσω πρακτικών ασκήσεων και παραδειγμάτων, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα κατανοήσουν όλα τα μέρη του σχεδίου αντιμετώπισης καταστροφών, ήτοι την προετοιμασία, την πρόληψη, την απόκριση και την αποκατάσταση. Σκόπιμο, επομένως, θα ήταν να πραγματοποιηθεί εξάσκηση στη σύνταξη σχεδίων αντιμετώπισης φυσικών καταστροφών, ιδίως για σεισμούς, πλημμύρες, δασικές πυρκαγιές κ.λπ. Επιπρόσθετα, θα μελετήσουν και θα αναλύσουν τα γενικά σχέδια αντιμετώπισης εκτάκτων αναγκών που έχει εκπονήσει η Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας (π.χ. «Εγκέλαδος», «Δάρδανος», «Ιόλαος» κ.λπ.), καθώς και τη βασική νομοθεσία στην επιστήμη των φυσικών καταστροφών.

Ο στόχος της μαθησιακής υποεπενότητας είναι να προσφέρει τις απαραίτητες γνώσεις και εργαλεία για τη σύνταξη σχεδίων αντιμετώπισης καταστροφών.

2.2.Δ.4 | ΣΕΙΣΜΟΙ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΣΕΙΣΜΙΚΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ

Η μαθησιακή υποεπενότητα «Σεισμοί και διαχείριση σεισμικού κινδύνου» αποσκοπεί στην εισαγωγή στο πεδίο της διαχείρισης των σεισμικών φαινομένων και στην κατανόηση των ειδών των σεισμών, τα είδη των ρηγμάτων, τα όργανα καταγραφής των σεισμών, τους τρόπους πρόγνωσης των σεισμών.

Επιπλέον, η μαθησιακή υποεπενότητα ασχολείται με τη μελέτη του ισχύοντος θεσμικού πλαισίου για τους σεισμούς στην Ελλάδα, αφού η χώρα αποτελεί μια σεισμογενή περιοχή στην οποία εκλύεται μεγάλο ποσοστό σεισμικής ενέργειας.

Στο πλαίσιο αυτής της υποεπενότητας, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα αναλύσουν το γενικό σχέδιο αντιμετώπισης εκτάκτων αναγκών και διαχείρισης συνεπειών από σεισμούς με την κωδική ονομασία «ΕΓΚΕΛΑΔΟΣ» που έχει εκδοθεί από τη Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας, ενώ θα πληροφορηθούν για τον Χάρτη Σεισμικής Επικινδυνότητας και τις ζώνες από τις οποίες αποτελείται.

Επιπλέον, μέσω της υποεπενότητας αυτής, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα αναλύσουν σημαντικά σεισμικά φαινόμενα που έχουν πλήξει την Ελλάδα (π.χ. Αθήνα, Αίγιο κ.λπ.), αλλά και τον υπόλοιπο κόσμο (π.χ. Αϊτή, Κατμαντού κ.λπ.).

Με την απόκτηση αυτών των γνώσεων, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι σε θέση να συμμετέχουν αποτελεσματικά στη διαχείριση σεισμών, τόσο σε επίπεδο πρόληψης όσο και σε επίπεδο απόκρισης. Προτείνεται η πρακτική εξάσκηση με τη συμμετοχή των εκπαιδευομένων σε άσκηση σεισμού και εκκένωσης κτιρίου, με τη συμμετοχή στελεχών από τον Οργανισμό Αντισεισμικού Σχεδιασμού και Προστασίας (ΟΑΣΠ).

2.2.Δ.5 | ΠΛΗΜΜΥΡΙΚΑ ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΠΛΗΜΜΥΡΙΚΩΝ ΦΑΙΝΟΜΕΝΩΝ

Η μαθησιακή υποεπενότητα «Πλημμυρικά φαινόμενα και διαχείριση πλημμυρικών φαινομένων» αποσκοπεί στην εισαγωγή στην έννοια της πλημμύρας και στην κατανόησή της, των τύπων των πλημμυρών και των κυριότερων αιτιών τους. Για τον λόγο αυτόν, κρίνεται σκόπιμο οι εκπαιδευόμενοι/-ες να εστιαστούν στην επίδραση των πλημμυρών στο φυσικό και στο ανθρώπινο περιβάλλον και στους τρόπους αντιμετώπισης των πλημμυρών.

Επιπλέον, η μαθησιακή υποεπενότητα ασχολείται με τη μελέτη των ιδιαιτεροτήτων του ελληνικού χώρου σε ό,τι αφορά τις πλημμύρες, την ανάλυση πραγματικών πλημμυρικών γεγονότων και των επιπτώσεών τους, όπως ανθρώπινες απώλειες, υλικές ζημιές, υποβάθμιση του περιβάλλοντος κ.λπ.

Παράλληλα, μέσω της υποεπενότητας αυτής, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα αναλύσουν τους ρόλους και τις αρμοδιότητες των εμπλεκόμενων φορέων (π.χ. Πυροσβεστικό Σώμα, Ελληνική Αστυνομία κ.λπ.) στη διαχείριση των συνεπειών από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων με καταστροφικές συνέπειες.

Μέσω πρακτικών ασκήσεων και παραδειγμάτων, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα κατανοήσουν τους παράγοντες αναγκαιότητας δημιουργίας Σχεδίων Έκτακτης Ανάγκης (ΣΕΑ). Σκόπιμο, επομένως, θα ήταν να πραγματοποιηθεί εξάσκηση στην οργανωμένη προληπτική απομάκρυνση πολιτών, λόγω πλημμυρικών φαινομένων.

Στο πλαίσιο αυτής της υποενότητας, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα αναλύσουν το γενικό σχέδιο αντιμετώπισης εκτάκτων αναγκών εξαιτίας πλημμυρικών φαινομένων με την κωδική ονομασία «ΔΑΡΔΑΝΟΣ».

Προτείνεται μια εκπαιδευτική επίσκεψη σε Πυροσβεστική Υπηρεσία, προκειμένου οι εκπαιδευόμενοι/-ες να κατανοήσουν, με πρακτικό τρόπο, από τους/τις επιχειρησιακά υπεύθυνους/-ες για τα πλημμυρικά φαινόμενα, όσα διδάχθηκαν στη θεωρία.

Με την απόκτηση αυτών των γνώσεων, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι σε θέση να συμμετέχουν αποτελεσματικά στη διαχείριση πλημμυρικών φαινομένων, τόσο σε επίπεδο πρόληψης όσο και σε επίπεδο απόκρισης.

2.2.Δ.6 | ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΔΑΣΙΚΩΝ ΠΥΡΚΑΓΙΩΝ

Η μαθησιακή υποενότητα «Διαχείριση δασικών πυρκαγιών» αποσκοπεί στην εισαγωγή στο πεδίο της διαχείρισης των δασικών πυρκαγιών και στην κατανόησή του, για τις κατηγορίες τους, την εμφάνισή τους στον χρόνο μέσα στο έτος και κατά τη διάρκεια της ημέρας, καθώς και τους παράγοντες εξάπλωσής τους.

Επιπλέον, η μαθησιακή υποενότητα ασχολείται με τη μελέτη του ισχύοντος θεσμικού πλαισίου για τις δασικές πυρκαγιές στην Ελλάδα και αναλύονται λεπτομερώς το θέμα της οργανωμένης προληπτικής απομάκρυνσης πολιτών από οικισμούς, καθώς και τα μέτρα πυρασφάλειας και πυροπροστασίας στο πλαίσιο διαχείρισης των φυσικών καταστροφών.

Στο πλαίσιο αυτής της υποενότητας, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα αναλύσουν το γενικό σχέδιο αντιμετώπισης εκτάκτων αναγκών εξαιτίας δασικών πυρκαγιών με την κωδική ονομασία «ΙΟΛΑΟΣ» που έχει εκδοθεί από τη Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας.

Επιπρόσθετα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα ενημερωθούν για την κατάρτιση του Ημερήσιου Χάρτη Πρόβλεψης Κινδύνου Πυρκαγιάς που εκδίδεται από τη Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας και τον σκοπό που αυτός εξυπηρετεί.

Επιπλέον, μέσω της υποενότητας αυτής, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα αναλύσουν σημαντικές δασικές πυρκαγιές που έχουν πλήξει την Ελλάδα (π.χ. Αρχαία Ολυμπία, Μάτι, Πάρνηθα κ.λπ.), αλλά και τον υπόλοιπο κόσμο.

Προτείνεται μια εκπαιδευτική επίσκεψη σε Πυροσβεστική Υπηρεσία, προκειμένου οι εκπαιδευόμενοι/-ες να κατανοήσουν, με πρακτικό τρόπο, από τους/τις επιχειρησιακά υπεύθυνους/-ες για τις δασικές πυρκαγιές, όσα διδάχθηκαν στη θεωρία.

Με την απόκτηση αυτών των γνώσεων, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι σε θέση να συμμετέχουν αποτελεσματικά στη διαχείριση δασικών πυρκαγιών, τόσο σε επίπεδο πρόληψης όσο και σε επίπεδο απόκρισης.

Προτεινόμενες πηγές μελέτης

Κύριες

1. Κέντρο Μελετών Ασφάλειας (ΚΕΜΕΑ). (2022). *Περί ιδιωτικής ασφάλειας: επιχειρώντας μία ολιστική προσέγγιση* (τόμος Β'). Αθήνα: Εκδόσεις Παπαζήση.
2. Λέκκας, Ε. & Ανδρεαδάκης, Ε. (2015). *Εισαγωγή στη θεωρία της διαχείρισης καταστροφών και κρίσεων*. Αθήνα: ΚΑΛΛΙΠΟΣ. Ανοικτές Ακαδημαϊκές Εκδόσεις.

Συμπληρωματικές

1. Κέντρο Μελετών Ασφάλειας (ΚΕΜΕΑ). (2018). *Εγχειρίδιο: εκπαιδεύσεις για την προστασία των υποδομών ζωτικής σημασίας*. Ανακτήθηκε από: <http://www.ciprotection.gr/images/CIPManual/CIPmanual.pdf>
2. Κέντρο Μελετών Ασφάλειας (ΚΕΜΕΑ). (2014). *Εγχειρίδιο επαγγελματικής κατάρτισης προσωπικού ιδιωτικής ασφάλειας*. Ανακτήθηκε από: <https://saek-kardits.kar.sch.gr/openeclass/modules/document/file.php/162/%CE%95%CE%B3%CF%87%CE%B5%CE%B9%CF%81%CE%AF%CE%B4%CE%B9%CE%BF%20ΚΕΜΕΑ-final.pdf>
3. Κέντρο Μελετών Ασφάλειας (ΚΕΜΕΑ). (2022). *Περί ιδιωτικής ασφάλειας: επιχειρώντας μία ολιστική προσέγγιση* (τόμος Α'). Αθήνα: Εκδόσεις Παπαζήση.
4. Παπαϊωάννου, Ζ. (2018). *Δίκαιο της ιδιωτικής ασφάλειας*. Αθήνα: Εκδόσεις Σάκκουλα.

2.2.Ε • ΤΕΧΝΙΚΟΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ – ΤΕΧΝΙΚΑ ΜΕΤΡΑ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ

Περίληψη της μαθησιακής ενότητας

Σκοπός της μαθησιακής ενότητας είναι να εισαγάγει τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες στον τεχνικό και τεχνολογικό εξοπλισμό – τεχνικά μέτρα ασφαλείας που μπορούν να χρησιμοποιηθούν επικουρικά σε συνδυασμό με τη δράση των Στελεχών Ασφαλείας Προσώπων και Υποδομών, ώστε να επιτευχθεί το μέγιστο δυνατό αποτέλεσμα στην ασφάλεια και προστασία υποδομών, σε μια εποχή συνεχώς εξελισσόμενη από άποψη τεχνολογίας. Πιο συγκεκριμένα, γίνεται ανάλυση του τεχνικού και τεχνολογικού εξοπλισμού, όπως η περίφραξη, το ηλεκτρονικό σύστημα ελέγχου πρόσβασης, το ηλεκτρονικό σύστημα ταυτοπροσωπίας ατόμου, το ηλεκτρονικό σύστημα συναγερμού, το σύστημα κλειστού κυκλώματος τηλεόρασης, το σύστημα ελέγχου οχημάτων, το σύστημα ελέγχου αποσκευών και δεμάτων – ακτινοσκοπικός εξοπλισμός, οι πύλες ανίχνευσης μεταλλικών αντικειμένων, οι φορητοί ανιχνευτές μετάλλων, οι σκύλοι ανίχνευσης εκρηκτικών, οι σαρωτές ασφαλείας, το σύστημα ανίχνευσης πυρκαγιάς κ.λπ. Τέλος, γίνεται εκτενής αναφορά στα Κέντρα Λήψης Σημάτων.

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι ικανοί /-ές να:

- Επιλέγουν τον κατάλληλο τεχνικό και τεχνολογικό εξοπλισμό – τεχνικά μέτρα ασφαλείας κατά την άσκηση των καθηκόντων τους,
- Συσχετίζουν την αναγκαιότητα ύπαρξης του τεχνικού και τεχνολογικού εξοπλισμού – τεχνικών μέσων ασφαλείας σε σχέση με την παρουσία ανθρώπινου δυναμικού,
- Αναγνωρίζουν τη σημασία του τεχνικού και τεχνολογικού εξοπλισμού – τεχνικών μέσων ασφαλείας, μελετώντας πραγματικά περιστατικά,
- Χρησιμοποιούν ορθά τον διαθέσιμο τεχνικό και τεχνολογικό εξοπλισμό – τεχνικά μέτρα ασφαλείας,
- Κωδικοποιούν τα πλεονεκτήματα του τεχνικού και τεχνολογικού εξοπλισμού – τεχνικών μέσων ασφαλείας,
- Ελέγχουν τον χώρο ευθύνης τους με τη βοήθεια τεχνικού και τεχνολογικού εξοπλισμού – τεχνικών μέσων ασφαλείας,
- Ανακαλύπτουν τη χρησιμότητά του τεχνικού και τεχνολογικού εξοπλισμού στην πρόληψη αξιόποινων πράξεων, ατυχημάτων, συμβάντων, κινδύνων και απειλών,
- Ελέγχουν τη σωστή λειτουργία του τεχνικού και τεχνολογικού εξοπλισμού – τεχνικών μέσων ασφαλείας,
- Επαληθεύουν την αναγκαιότητα συνύπαρξης ανθρώπινου δυναμικού και τεχνικού και τεχνολογικού εξοπλισμού – τεχνικών μέσων ασφαλείας,
- Ευαισθητοποιούνται ως προς την αναγκαιότητα ύπαρξης του τεχνικού και τεχνολογικού εξοπλισμού κατά την άσκηση των καθηκόντων τους,
- Υιοθετούν αρχές πρόληψης αξιόποινων πράξεων, ατυχημάτων, συμβάντων, κινδύνων και απειλών με τη χρήση τεχνικού και τεχνολογικού εξοπλισμού κατά την άσκηση των καθηκόντων τους.

Βασικές έννοιες και λέξεις-κλειδιά

Τεχνικός και τεχνολογικός εξοπλισμός ασφαλείας / Σύστημα ανίχνευσης αυθαίρετης εισόδου – συναγερμού (Security Alarm System) / Σύστημα πυρανίχνευσης (Fire Alarm System) / Σύστημα κλειστού κυκλώματος τηλεόρασης (CCTV) / Έλεγχος πρόσβασης ατόμων και οχημάτων / Συστήματα μη Επανδρωμένων Αεροσκαφών (ΣμηΕΑ) / Ακτινοσκοπικός εξοπλισμός (X-ray) / Κέντρα Λήψης Σημάτων (ΚΛΣ).

Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα

Θεωρία (1), Εργαστήριο (2), Σύνολο (3).

Διάρθρωση της μαθησιακής ενότητας σε υποενότητες

A/A	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΣΙΑΚΗΣ ΥΠΟΕΝΟΤΗΤΑΣ
1	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΟΝ ΤΕΧΝΙΚΟ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ/ΤΕΧΝΙΚΑ ΜΕΤΡΑ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ
2	ΣΥΣΤΗΜΑ ΑΝΙΧΝΕΥΣΗΣ ΑΥΘΑΙΡΕΤΗΣ ΕΙΣΟΔΟΥ – ΣΥΝΑΓΕΡΜΟΥ (SECURITY ALARM SYSTEM) ΚΑΙ ΣΥΣΤΗΜΑ ΠΥΡΑΝΙΧΝΕΥΣΗΣ (FIRE ALARM SYSTEM)
3	ΣΥΣΤΗΜΑ ΚΛΕΙΣΤΟΥ ΚΥΚΛΩΜΑΤΟΣ ΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ (CCTV-CLOSED CIRCUIT TELEVISION)
4	ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ ΚΑΙ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ ΑΤΟΜΩΝ ΚΑΙ ΟΧΗΜΑΤΩΝ
5	ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΑΠΟΣΚΕΥΩΝ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΩΝ
6	ΚΕΝΤΡΑ ΛΗΨΗΣ ΣΗΜΑΤΩΝ (ΚΛΣ)

Κείμενο αναφοράς

2.2.E.1 | ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΟΝ ΤΕΧΝΙΚΟ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ/ ΤΕΧΝΙΚΑ ΜΕΤΡΑ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ

Η πρώτη μαθησιακή υποενότητα αποτελεί εισαγωγή για μια σύντομη και περιεκτική περιγραφή του τεχνικού και τεχνολογικού εξοπλισμού ασφαλείας και των βασικότερων μέτρων ασφαλείας που επιλέγονται από τις περισσότερες εγκαταστάσεις για την ενίσχυση και βελτίωση των συνθηκών ασφάλειας.

Σκοπός της είναι οι εκπαιδευόμενοι/-ες να κατανοήσουν πώς τα συστήματα ασφαλείας λειτουργούν επικουρικά, προσδίδουν αποθαρρυντικό και αποτρεπτικό χαρακτήρα στους επίδοξους δράστες, παρέχοντας ταυτόχρονα έγκαιρη προειδοποίηση σε περίπτωση εγκληματικής ενέργειας. Θα εξειδικευτούν στα βασικά χαρακτηριστικά κάθε ηλεκτρονικού συστήματος ασφαλείας και θα γνωρίσουν τα πλεονεκτήματα που παρέχουν.

Εν συνεχεία, θα παρουσιαστεί η περίφραξη και ο ρόλος της, μελετώντας κατηγορίες περιφράξεων και τους εξωτερικούς αισθητήρες ασφαλείας που μπορούν να συνδυαστούν για αυξημένη ασφάλεια. Επιπλέον, θα αναγνωρίσουν τον αποτρεπτικό ρόλο των πορτών και των παραθύρων σε μια εγκατάσταση ασφαλείας και πώς οι συγκεκριμένες δομές συμβάλλουν στην προστασία της.

Ακολούθως, θα καλυφθούν τα βασικά χαρακτηριστικά του φωτισμού ασφαλείας και θα αναδειχθούν τα κυριότερα πλεονεκτήματά του, με έμφαση στις προτεινόμενες περιοχές χρήσης του.

Τέλος, θα αποκτήσουν βασικές γνώσεις για τη χρήση και τα πλεονεκτήματα των μη επανδρωμένων αεροσκαφών (ΣμηΕΑ) στην ιδιωτική ασφάλεια, συμπεριλαμβανομένου του νομικού πλαισίου που τα διέπει. Θα εξετάσουν πιθανούς κινδύνους και ενδεχόμενες μεθόδους αντιμετώπισής τους.

Καλές εκπαιδευτικές πρακτικές για τους/τις εκπαιδευτές/-τριες θα μπορούσαν να είναι αρχικά η εισήγηση και η προβολή βίντεο και φωτογραφιών, όπου θα παρουσιαστεί ο τεχνικός και τεχνολογικός εξοπλισμός ασφαλείας και εν συνεχεία η επίδειξη

της ορθής χρήσης του, μέσω πραγματοποίησης εκπαιδευτικών επισκέψεων σε χώρους ενδιαφέροντος της ειδικότητας.

2.2.E.2 | ΣΥΣΤΗΜΑ ΑΝΙΧΝΕΥΣΗΣ ΑΥΘΑΙΡΕΤΗΣ ΕΙΣΟΔΟΥ – ΣΥΝΑΓΕΡΜΟΥ (SECURITY ALARM SYSTEM) ΚΑΙ ΣΥΣΤΗΜΑ ΠΥΡΑΝΙΧΝΕΥΣΗΣ (FIRE ALARM SYSTEM)

Αρχικά, η δεύτερη μαθησιακή υποενότητα εισάγει τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες στο σύστημα ανίχνευσης αυθαίρετης εισόδου – συναγερμού (Security Alarm System) και στα βασικά στοιχεία που περιλαμβάνει.

Ειδικότερα, προσδιορίζονται η κεντρική μονάδα, το πληκτρολόγιο, οι είσοδοι (ανιχνευτές κίνησης, θερμότητας, υγρασίας, αερίων κ.ά.) και οι έξοδοι του συστήματος (εξωτερικές και εσωτερικές σειρήνες), μέσω των οποίων πραγματοποιείται η ειδοποίηση παραβίασης του χώρου.

Ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί από τους/τις εκπαιδευτές/-τριες στις βασικές αρχές λειτουργίας και στα πλεονεκτήματα που προσφέρει, ώστε οι εκπαιδευόμενοι/-ες να κατανοήσουν πλήρως τη σημασία και την αποτελεσματικότητά του στην ασφάλεια μιας εγκατάστασης. Κατά τη διάρκεια της κατάρτισης, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα κατανοήσουν πώς το εν λόγω σύστημα ενεργοποιείται και λειτουργεί τόσο με αποθαρρυντικό και αποτρεπτικό ρόλο για τους επίδοξους δράστες όσο και ως μέσο ανταπόκρισης σε περιπτώσεις εγκληματικής ενέργειας.

Στη συνέχεια, θα παρουσιαστεί το ηλεκτρονικό σύστημα πυρανίχνευσης (Fire Alarm System) με λεπτομερή περιγραφή των βασικών στοιχείων του, όπως η κεντρική μονάδα, οι συσκευές ανίχνευσης καπνού και θερμότητας, το μπουτόν αναγγελίας φωτιάς, οι σειρήνες πυρανίχνευσης και οι φωτεινοί επαναλήπτες, και θα δοθεί ιδιαίτερη βαρύτητα στα πλεονεκτήματα που προσφέρει. Οι γνώσεις και οι δεξιότητες που αποκτούν οι εκπαιδευόμενοι/-ες στον χειρισμό των ανωτέρω ηλεκτρονικών συστημάτων ασφαλείας συνδέονται άμεσα με το επάγγελμα του Στελέχους Ασφαλείας Προσώπων και Υποδομών και τους/τις καθιστούν ακόμα πιο αποτελεσματικούς/-ές στον ρόλο τους.

Για να επιτευχθούν τα ανωτέρω μαθησιακά αποτελέσματα, οι μέθοδοι διδασκαλίας προτείνεται να περιλαμβάνουν την παρουσίαση πραγματικών περιπτώσεων ενεργοποίησης συστημάτων συναγερμού και τρόπων διαχείρισης και χειρισμού τους, παραδείγματα πιθανών τεχνικών προβλημάτων και, τέλος, την απαραίτητη επίδειξη – εξάσκηση στον χειρισμό και στον τρόπο λειτουργίας τους.

2.2.E.3 | ΣΥΣΤΗΜΑ ΚΛΕΙΣΤΟΥ ΚΥΚΛΩΜΑΤΟΣ ΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ (CCTV-CLOSED CIRCUIT TELEVISION)

Στην τρίτη μαθησιακή υποενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα κατανοήσουν τα βασικά στοιχεία ενός συστήματος κλειστού κυκλώματος τηλεόρασης (CCTV-Closed Circuit Television).

Ειδικότερα, απαριθμούνται, αναγνωρίζονται και προσδιορίζονται διεξοδικά τα βασικά στοιχεία ενός συστήματος κλειστού κυκλώματος τηλεόρασης (CCTV) και περιγράφονται τα είδη των καμερών (ασύρματες ή ενσύρματες, εσωτερικού ή εξωτερικού χώρου, σταθερές ή κινητές, με φακούς ενσωματωμένους ή πρόσθετους), οι μονάδες κίνησής τους και τα τηλεχειριστήρια για τις κινητές κάμερες. Ακολούθως, θα παρουσιαστούν οι συσκευές ψηφιακής καταγραφής, οι οθόνες παρακολούθησης εικόνων (μόνιτορ) και, τέλος, τα είδη των αντίστοιχων μονάδων διαχείρισης εικόνων (πολυπλέκτης ή αυτόματος διακόπτης εναλλαγών ή matrix κ.ά.) που συνοδεύουν τα υπόλοιπα στοιχεία ενός ολοκληρωμένου συστήματος κλειστού κυκλώματος τηλεόρασης.

Κομβικής σημασίας είναι και η παρουσίαση του Κέντρου Ελέγχου και Επιτήρησης μέσω του οποίου παρέχεται ενοποιημένη εικόνα από όλα τα υφιστάμενα συστήματα ασφαλείας. Επίσης, ιδιαίτερη προσοχή θα πρέπει να δοθεί στην κατανόηση των πλεονεκτημάτων ενός συστήματος CCTV και στον ρόλο του Στελέχους Ασφαλείας Προσώπων και Υποδομών στον έλεγχο και την επιτήρηση της εγκατάστασης μέσω του Control Room και των συστημάτων CCTV.

Η χρήση εκπαιδευτικών μεθόδων διδασκαλίας, όπως εκπαιδευτικά βίντεο, πρακτική εξάσκηση σε πραγματικό χρόνο, μέσω πραγματοποίησης εκπαιδευτικών επισκέψεων σε χώρους ενδιαφέροντος της ειδικότητας, κρίνεται άκρως αναγκαία. Με τον τρόπο αυτόν, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα εξοικειωθούν με τη λειτουργία των συστημάτων CCTV, τη διαχείρισή τους σε πραγματικές συνθήκες και θα αναπτύξουν κατάλληλες στάσεις, όπως η αίσθηση της ευθύνης και η επίγνωση της επικινδυνότητας της λανθασμένης χρήσης τους, καθώς και την ανάγκη προστασίας της ιδιωτικότητας και των δεδομένων κατά τη διαχείριση των πληροφοριών που παράγονται από τα ηλεκτρονικά συστήματα ασφαλείας.

2.2.E.4 | ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ ΚΑΙ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ ΑΤΟΜΩΝ ΚΑΙ ΟΧΗΜΑΤΩΝ

Η τέταρτη μαθησιακή υποενότητα αποτελεί συνέχεια των προηγούμενων υποενότητων, όπου οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα αποκτήσουν βασικές γνώσεις και δεξιότητες σχετικά με τη λειτουργία και τον χειρισμό των ηλεκτρονικών συστημάτων ελέγχου πρόσβασης των ατόμων και των οχημάτων που λειτουργούν υποβοηθητικά στην άσκηση των καθηκόντων τους.

Αρχικά, απαριθμούνται και προσδιορίζονται τα βασικά στοιχεία ενός ηλεκτρονικού συστήματος ελέγχου πρόσβασης ατόμων, τα οποία περιλαμβάνουν την κεντρική μονάδα ελέγχου, το λογισμικό του συστήματος, τις κάρτες πρόσβασης, τις συσκευές ανάγνωσης και τις εξόδους του συστήματος. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα εξοικειωθούν με τις διάφορες τεχνολογίες και τους τρόπους που χρησιμοποιούνται με σκοπό τον έλεγχο πρόσβασης με διακριτικά στοιχεία εργαζομένων και εξουσιοδοτημένων ατόμων, όπως τα πληκτρολόγια αφής, η ηλεκτρονική κάρτα πρόσβασης, οι βιομετρικοί αναγνώστες και τα συστήματα αναγνώρισης δακτυλικών αποτυπωμάτων ή ίριδας.

Στη συνέχεια, θα εξεταστεί η χρήση και τα οφέλη των ηλεκτρονικών συστημάτων ελέγχου πρόσβασης, συμπεριλαμβανομένου του ηλεκτρονικού συστήματος ταυτοπροσωπίας ατόμου (Card Image Monitor), τα οποία χρησιμοποιούνται για τον έλεγχο εισερχόμενων ατόμων, με προβολή της φωτογραφίας του/της κατόχου κατά την επίδειξη της προσωπικής του/της κάρτας εισόδου.

Επιπρόσθετα, θα παρουσιαστούν συστήματα ελέγχου οχημάτων και συγκεκριμένα το σύστημα καμερών για τον έλεγχο πινακίδων οχημάτων (Car Plate Recognition) και τα εμπόδια προστασίας από εμβολισμό οχημάτων (Vehicles Anti-ramming Barriers), τα οποία συνιστούν αποτελεσματικά μέσα ελέγχου εισερχόμενων οχημάτων σε κρίσιμες περιοχές.

Ενδεικτικά, κατάλληλες μαθησιακές διαδικασίες είναι η εισήγηση, οι παρουσιάσεις με φωτογραφικό υλικό, η προβολή βίντεο, καθώς και οι επιδείξεις της λειτουργίας τους σε εγκαταστάσεις που διαθέτουν αντίστοιχα συστήματα ελέγχου πρόσβασης.

2.2.E.5 | ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΑΠΟΣΚΕΥΩΝ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΩΝ

Στην πέμπτη μαθησιακή υποενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα αποκτήσουν σημαντικές γνώσεις και δεξιότητες που αφορούν τον ηλεκτρονικό έλεγχο των αποσκευών και των αντικειμένων που φέρουν τα άτομα που πρόκειται να εισέλθουν σε μια ελεγχόμενη εγκατάσταση.

Αρχικά, οι εκπαιδευτές/-τριες θα παρουσιάσουν τους διάφορους τρόπους ελέγχου της ταχυδρομικής αλληλογραφίας, όπως ο έλεγχος ασφάλειας με ακτινοσκόπηση X-ray, καθώς και με άλλα τεχνικά και βιοισθητήρια μέσα, προκειμένου να διασφαλιστεί ότι δεν εμπεριέχει παράνομα ή απαγορευμένα αντικείμενα.

Ακολούθως, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα εξοικειωθούν με τον ακτινοσκοπικό εξοπλισμό (X-ray) και τον εξοπλισμό ανίχνευσης ιχνών εκρηκτικών (Explosive Trace Detection, ETD), καθώς και με τις πύλες ανίχνευσης μεταλλικών αντικειμένων και τους φορητούς ανιχνευτές μετάλλων.

Επιπλέον, θα μάθουν για τον εξοπλισμό ελέγχου ασφάλειας υγρών, αερολυμάτων και πηκτωμάτων (ΥΑΠ), τους σαρωτές ασφάλειας και το λογισμικό αυτόματης διαγραφής (ACS), που αποτελούν εξίσου σημαντικά μέσα ελέγχου ασφαλείας.

Με την ολοκλήρωση της συγκεκριμένης υποενότητας, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα έχουν εκπαιδευτεί στις σωστές τεχνικές εφαρμογής και χρήσης των ανωτέρω συστημάτων ασφαλείας, καθώς και στις διαδικασίες ανίχνευσης και αποτροπής εισόδου απαγορευμένων ή παράνομων αντικειμένων που ακολουθούν κατά την άσκηση των καθηκόντων τους.

Η μαθησιακή διαδικασία προτείνεται να πραγματοποιείται μέσω εισηγήσεων, προβολής βίντεο, ανάπτυξης και ανάλυσης μελετών περίπτωσης και επίδειξης της λειτουργίας των συστημάτων ασφαλείας εισερχομένων αποσκευών και αντικειμένων. Τέλος, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα αναγνωρίσουν τη συνολική σημασία των γνώσεων

και δεξιότητων που θα αποκομίσουν αν επισκεφτούν εγκαταστάσεις στις οποίες λειτουργούν τα συγκεκριμένα συστήματα ασφαλείας και αν προβούν στην εξάσκηση και στην πρακτική εφαρμογή του χειρισμού τους.

2.2.Ε.6 | ΚΕΝΤΡΑ ΛΗΨΗΣ ΣΗΜΑΤΩΝ (ΚΛΣ)

Η έκτη μαθησιακή υποενότητα περιλαμβάνει τα Κέντρα Λήψης Σημάτων (ΚΛΣ). Αρχικά, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα εξετάσουν την ιστορική αναδρομή των Κέντρων Λήψης Σημάτων και ακολούθως θα αποκτήσουν καίριες γνώσεις και δεξιότητες που αφορούν τις βασικές λειτουργίες των σύγχρονων ΚΛΣ και τον ρόλο του Στελέχους Ασφαλείας Προσώπων και Υποδομών που απασχολείται σε αυτά. Ειδικότερα, θα αναγνωρίσουν τα βασικά καθήκοντα του προσωπικού που δραστηριοποιείται στα ΚΛΣ, εστιάζοντας ιδιαίτερα στις ενέργειες κατά τον χειρισμό και την ανταπόκριση σε σήματα συναγερμού.

Σημείο ιδιαίτερης προσοχής εκ μέρους των εκπαιδευτών/-τριών είναι η συνεργασία των ΚΛΣ με τις δημόσιες αρχές και ο τρόπος ανταπόκρισής τους σε διάφορες περιστάσεις και επεισόδια. Ακολούθως, θα παρουσιαστούν οι μελλοντικές τάσεις και προκλήσεις που αφορούν τα Κέντρα Λήψης Σημάτων και τα Κέντρα Ελέγχου Επιχειρήσεων Επανδρωμένων Υπηρεσιών Προσωπικού Ιδιωτικής Ασφάλειας.

Οι γνώσεις που θα αποκομίσουν οι εκπαιδευόμενοι/-ες σχετίζονται στενά με τις προηγούμενες μαθησιακές υποενότητες, αφού θα επικεντρωθούν στις σημαντικές πηγές δεδομένων ενός Κέντρου Λήψης Σημάτων, όπως τα συστήματα ανίχνευσης αυθαίρετης εισόδου – συναγερμού και τα συστήματα CCTV, τα οποία μπορούν να υπάρχουν σε κάθε εγκατάσταση.

Προτεινόμενες μέθοδοι διδασκαλίας είναι η εισήγηση, η προβολή εικόνων και βίντεο και η πρακτική εφαρμογή και εξάσκηση, μέσω εκπαιδευτικών επισκέψεων σε Κέντρα Λήψης Σημάτων. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα ενθαρρύνονται να συμμετέχουν σε σενάρια και προβληματισμούς που θα τους εντάσσουν οι εκπαιδευτές/-τριές τους, ενισχύοντας την ανάπτυξη κριτικής σκέψης, δεξιοτήτων επικοινωνίας για αποτελεσματική συνεργασία με τις δημόσιες αρχές και τους/τις συναδέλφους/-ισσές τους, καθώς και κατανόησης της σημασίας της γρήγορης ανταπόκρισης σε κρίσιμες καταστάσεις.

Προτεινόμενες πηγές μελέτης

Κύριες

1. Κέντρο Μελετών Ασφάλειας (ΚΕΜΕΑ). (2022). *Περί ιδιωτικής ασφάλειας: επιχειρώντας μία ολιστική προσέγγιση* (τόμοι Α' - Β'). Αθήνα: Εκδόσεις Παπαζήση.
2. Μαγκανιάρη, Μ. (2016). *Συστήματα ελέγχου και ασφαλείας*. Πάτρα: Ινστιτούτο Τεχνολογίας Υπολογιστών και Εκδόσεων «ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ».

Συμπληρωματικές

1. Βράντζας, Ι. (2018). *Τεχνολογίες ηλεκτρονικών συστημάτων προστασίας και ασφάλειας* (πτυχιακή εργασία). Σπάρτη: Τεχνολογικό Εκπαιδευτικό Ίδρυμα Πελοποννήσου, Σχολή Τεχνολογικών Εφαρμογών, Τμήμα Μηχανικών Πληροφορικής ΤΕ.
2. Γαρούφαλλος, Γ. (2008). *Ηλεκτρονικά συστήματα ασφαλείας*. Αθήνα: Εκδόσεις Ίων.

2.2.ΣΤ • ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ

Περίληψη της μαθησιακής ενότητας

Σκοπός της μαθησιακής ενότητας είναι να εισαγάγει τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες στο αντικείμενο του κλάδου της κοινωνικής ψυχολογίας και, πιο συγκεκριμένα, στο έργο και στις μεθόδους της κοινωνικής ψυχολογίας, στις βασικές θεωρίες που αφορούν τις στάσεις, τη δομή των στάσεων και τη σχέση στάσεων και συμπεριφοράς. Επιπρόσθετα, γίνεται ανάλυση των εννοιών των στερεοτυπικών αντιλήψεων και προκαταλήψεων για πρόσωπα και ομάδες, των συμπεριφορών διάκρισης και των συνεπειών τους, της δυναμικής της ομάδας, όπως η συμμόρφωση και η υπακοή, η συνεργασία και ο ανταγωνισμός και η ομαδική συνεκτικότητα, ενώ αναλύονται η θεωρία της ρεαλιστικής σύγκρουσης και η θεωρία της κοινωνικής διευκόλυνσης. Τέλος, τονίζονται ο ρόλος της επικοινωνίας και οι διαπροσωπικές σχέσεις, καθώς και η δυαδική επικοινωνία, λεκτική και μη λεκτική.

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι ικανοί /-ές να:

- Αναγνωρίζουν το έργο και τις μεθόδους της κοινωνικής ψυχολογίας,
- Ορίζουν τις βασικές έννοιες, αρχές και θεματικές της κοινωνικής ψυχολογίας,
- Αναγνωρίζουν τις βασικές αρχές, τις διαστάσεις και τις τεχνικές που σχετίζονται με την αποτελεσματική επικοινωνία,

- Αναλύουν βασικές θεωρίες σχετικές με τις στάσεις, τη δομή των στάσεων, τη σχέση στάσεων και συμπεριφοράς,
- Χρησιμοποιούν ορθά τις έννοιες των στερεοτυπικών αντιλήψεων και προκαταλήψεων αναφορικά με τα πρόσωπα και τις ομάδες,
- Αναλύουν τη θεωρία της ρεαλιστικής σύγκρουσης και τη θεωρία της κοινωνικής διευκόλυνσης,
- Αναλύουν τις έννοιες της επικοινωνίας και των διαπροσωπικών σχέσεων,
- Λαμβάνουν υπόψη τη δυναμική της ομάδας,
- Εφαρμόζουν βασικές έννοιες της κοινωνικής ψυχολογίας στον κλάδο της ιδιωτικής ασφάλειας,
- Ευαισθητοποιούνται ως προς τις στερεοτυπικές αντιλήψεις και προκαταλήψεις κατά την άσκηση των καθηκόντων τους,
- Υιοθετούν αρχές και θεωρίες της κοινωνικής ψυχολογίας κατά την άσκηση των καθηκόντων τους.

Βασικές έννοιες και λέξεις-κλειδιά

Κοινωνική ψυχολογία / Συμπεριφορά / Ομάδα / Στάσεις / Διαστάσεις στάσεων / Στερεότυπα – προκαταλήψεις / Διακρίσεις – ρατσισμός / Δυναμική της ομάδας / Ηγεσία / Συνεργασία – σύγκρουση / Επικοινωνία – διαπροσωπικές σχέσεις / Μη λεκτική επικοινωνία.

Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα

Θεωρία (2), Εργαστήριο (0), Σύνολο (2).

Διάρθρωση της μαθησιακής ενότητας σε υποενότητες

A/A	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΣΙΑΚΗΣ ΥΠΟΕΝΟΤΗΤΑΣ
1	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ
2	ΣΤΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑ
3	ΣΤΕΡΕΟΤΥΠΑ – ΠΡΟΚΑΤΑΛΗΨΕΙΣ – ΔΙΑΚΡΙΣΕΙΣ
4	Η ΔΥΝΑΜΙΚΗ ΤΗΣ ΟΜΑΔΑΣ
5	ΣΥΓΚΡΟΥΣΗ – ΔΙΕΥΚΟΛΥΝΣΗ
6	ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΚΑΙ ΔΙΑΠΡΟΣΩΠΙΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ

Κείμενο αναφοράς

2.2.ΣΤ.1 | ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ

Η πρώτη μαθησιακή υποενότητα έχει στόχο να προσφέρει μια πρώτη επαφή με το αντικείμενο της κοινωνικής ψυχολογίας, του κλάδου, δηλαδή, στον οποίο συναντώνται οι επιστήμες της κοινωνιολογίας και της ψυχολογίας. Αναλυτικότερα, οι

εκπαιδευόμενοι/-ες θα κατανοήσουν ότι η κοινωνική ψυχολογία μελετά το πώς διαμορφώνεται και αλλάζει η συμπεριφορά και η προσωπικότητά μας μέσα από τις διαπροσωπικές μας σχέσεις στο πλαίσιο ομάδων, όπως η οικογένεια, το σχολείο κ.λπ. Στην ουσία, τα μελλοντικά στελέχη ασφαλείας θα κατανοήσουν ότι το κοινωνικό περιβάλλον επηρεάζει τον τρόπο που σκέφτονται και συμπεριφέρονται τα μέλη που το απαρτίζουν. Στη συνέχεια, γίνεται αναφορά στους τέσσερις διαφορετικούς τρόπους με τους οποίους η κοινωνική ψυχολογία μελετά τη σχέση ομάδας (κοινωνικού περιβάλλοντος) και ατόμου: α) ενδοατομικά, δηλαδή το πώς τα άτομα αξιολογούν το περιβάλλον γύρω τους βάσει των πρότερων εμπειριών τους, β) διατομικά, δηλαδή το πώς τα άτομα αξιολογούν τη συμπεριφορά τους, αλλά και τη συμπεριφορά του περιγυρού τους βάσει των ισχυόντων κοινωνικών προτύπων, γ) διομαδικά, δηλαδή το πώς τα άτομα αξιολογούν τη συμπεριφορά τους, αλλά και τη συμπεριφορά των συνανθρώπων τους ως μέλη κοινωνικών ομάδων αλλά και το πώς αλληλεπιδρούν διαφορετικές κοινωνικές ομάδες μεταξύ τους, δ) ιδεολογικά: το πώς η ιδεολογία νομιμοποιεί την υφιστάμενη κοινωνική οργάνωση.

Η πρώτη αυτή μαθησιακή υποενότητα είναι ιδιαίτερα σημαντική για τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες, γιατί τους/τις εισάγει σε βασικές έννοιες, όπως κοινωνία, συμπεριφορά, ομάδα κ.λπ., οι οποίες θα είναι χρήσιμες για τη συνέχεια της μαθησιακής ενότητας και θα γίνουν αντιληπτές μέσα από ομαδικές δραστηριότητες. Παράλληλα, οι βασικές έννοιες που παρουσιάζονται στην παρούσα υποενότητα μπορούν να εφαρμοστούν κατά τη διάρκεια της σταδιοδρομίας τους στον κλάδο της ιδιωτικής ασφάλειας.

2.2.ΣΤ.2 | ΣΤΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑ

Στη δεύτερη αυτή υποενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα κατανοήσουν τι είναι οι στάσεις, πώς δομούνται και πώς οι στάσεις επηρεάζουν τη συμπεριφορά. Αναλυτικότερα, με τον όρο στάσεις ορίζουμε ένα σύνολο θετικών ή αρνητικών εκτιμήσεων, συναισθημάτων και γενικότερα τάσεων σε σχέση με ένα άτομο, ένα αντικείμενο ή μια ομάδα. Είναι στην ουσία μια προδιάθεση που θέτει το άτομο σε μια κατάσταση προετοιμασίας και ετοιμότητας και η οποία πηγάζει από τις εμπειρίες και την κοινωνικοποίησή μας. Στη συνέχεια, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα κατανοήσουν τις τρεις διαφορετικές προσεγγίσεις για τον τρόπο με τον οποίο δομούνται οι στάσεις: α) μονοδιάστατο μοντέλο, στάση είναι ένα συναίσθημα ή αξιολόγηση σε σχέση με ένα αντικείμενο, β) δισδιάστατο μοντέλο, στάση είναι η ετοιμότητα για δράση που βασίζεται σε αξιολογικές κρίσεις και γ) τρισδιάστατο μοντέλο στάσεων, στο οποίο η στάση αποτελείται από γνωστικές, συναισθηματικές και συμπεριφορικές συνιστώσες. Παράλληλα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες έρχονται σε επαφή με κάποιες από τις βασικές θεωρίες που εξηγούν τη διαμόρφωση των στάσεων και πιο συγκεκριμένα με τις θεωρίες γνωστικής συνέπειας, τις θεωρίες μάθησης, τις θεωρίες γνωστικής παραφωνίας και τις λειτουργικές θεωρίες. Το τελευταίο μέρος της υποενότητας εξετάζει τη σχέση

στάσεων και συμπεριφοράς, το πώς δηλαδή οι στάσεις μας προδιαθέτουν να ενεργήσουμε ή να αντιδράσουμε σε ερεθίσματα με κάποιον συγκεκριμένο τρόπο.

Η υποενότητα αυτή χαρακτηρίζεται ως σημαντική γιατί εξοικειώνει τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες με τη σημασία που έχουν οι στάσεις στη διαμόρφωση προδι-αθέσεων, ετοιμότητας και τελικά συμπεριφοράς. Η κατανόηση του μηχανισμού δημιουργίας των στάσεων και οι εκτιμήσεις με βάση το συναίσθημα που επιβάλλουν οι στάσεις είναι και σε πρακτικό επίπεδο χρήσιμες γνώσεις για τα μελλοντικά στελέχη ασφαλείας και μπορούν να γίνουν κατανοητές μέσω επεξεργασίας ατομικών και ομαδικών δραστηριοτήτων.

2.2.ΣΤ.3 | ΣΤΕΡΕΟΤΥΠΑ – ΠΡΟΚΑΤΑΛΗΨΕΙΣ – ΔΙΑΚΡΙΣΕΙΣ

Σκοπός αυτής της υποενότητας είναι να αναδείξει το πώς τα στερεότυπα και οι προκαταλήψεις μπορούν να οδηγήσουν σε συγκεκριμένες συμπεριφορές εις βάρος μειονοτήτων και άλλων κοινωνικών ομάδων. Αρχικά, οι εκπαιδευόμενοι/-ες αναγνωρίζουν ότι τα στερεότυπα είναι γενικεύσεις για μια ολόκληρη κατηγορία ατόμων, οι οποίες θεωρείται ότι ισχύουν για όλα τα μέλη της ομάδας, ενώ οι προκαταλήψεις στην ουσία είναι στάσεις αποστροφής και εχθρότητας προς τα μέλη μιας άλλης ομάδας μόνο και μόνο επειδή ανήκουν σε άλλη ομάδα και θεωρείται ότι διαθέτουν αξιωματικά τις μη αποδεκτές ιδιότητες που προσάπτουν σε αυτή την ομάδα. Στερεότυπα και προκαταλήψεις συνήθως οδηγούν σε διακρίσεις, δηλαδή στη διαφορετική, συνήθως άδικη και άνιση, μεταχείριση ατόμων που θεωρούνται μέλη μιας κατηγορίας ή ομάδας. Παράλληλα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες αναγνωρίζουν μέσα από διαφορετικές μελέτες περίπτωσης τα διαφορετικά είδη διακρίσεων και τις αρνητικές συνέπειες που επιφέρουν. Τέλος, εκτενής αναφορά γίνεται στην πιο ακραία μορφή διάκρισης που είναι ο ρατσισμός.

Το αντικείμενο αυτής της υποενότητας συνδέεται άμεσα με την ουσία του επαγγέλματος του Στελέχους Ασφαλείας Προσώπων και Υποδομών, καθώς του παρέχει τα κατάλληλα εργαλεία για να κατανοήσει και να εξηγήσει το γιατί τα στερεότυπα και οι προκαταλήψεις μπορεί να οδηγήσουν σε διακρίσεις εις βάρος κάποιων συγκεκριμένων κοινωνικών ομάδων. Δηλαδή, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα καταλάβουν ότι τα στερεότυπα τα οποία έχουν εσωτερικεύσει μπορούν να τους/τις οδηγήσουν σε διαφορετικές συμπεριφορές κατά την άσκηση των καθηκόντων τους. Δηλαδή, ενδέχεται ως επαγγελματίες να έχουν διαφορετική συμπεριφορά ή αυξημένη ετοιμότητα όταν έρχονται σε επαφή με άτομα από συγκεκριμένες κοινωνικές ομάδες, όπως π.χ. μετανάστες, μειονότητες κ.λπ.

2.2.ΣΤ.4 | Η ΔΥΝΑΜΙΚΗ ΤΗΣ ΟΜΑΔΑΣ

Η αξία της ομάδας και η σημασία της συμμετοχής σε διάφορες κοινωνικές ομάδες είναι το βασικό αντικείμενο αυτής της υποενότητας. Αρχικά, οι εκπαιδευόμενοι/-ες κατανοούν τη φύση των ομάδων, τα χαρακτηριστικά τους, τον τρόπο ανάπτυξής τους,

αλλά και τη σημασία ένταξης σε αυτές. Στη συνέχεια, η έμφαση μετατοπίζεται στην έννοια της δυναμικής της ομάδας, δηλαδή στο σύνολο των ψυχοκοινωνικών φαινομένων που αναπτύσσονται στο εσωτερικό των ομάδων αλλά και στο σύνολο των μεθόδων και τρόπων παρέμβασης στο εσωτερικό τους. Επίσης, παρουσιάζονται οι βασικές θεωρίες που εξηγούν τη δυναμική των ομάδων (θεωρία δυναμικού πεδίου, ανθρωπιστική θεωρία, θεωρία της αλληλεπίδρασης και θεωρία των ρόλων), αλλά και οι βασικές διεργασίες που συντελούνται στο εσωτερικό των ομάδων (ονομαστικά: αλληλεπίδραση, επικοινωνία, επιπτώσεις, ρόλοι, λήψη αποφάσεων, συνοχή, διαμόρφωση σκοπών της ομάδας, πηγές ενέργειας και αλλαγής). Προτείνεται η δημιουργία παιχνιδιού ρόλων όπου αναλύονται τα φαινόμενα της δυναμικής της ομάδας, δηλαδή η συμμόρφωση, η συνεργασία, ο ανταγωνισμός και ο ηγετικός ρόλος.

Η γνώση που θα αποκτηθεί από τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες στο πλαίσιο της συγκεκριμένης ενότητας θα τους/τις βοηθήσει να κατανοήσουν τους τρόπους λειτουργίας των ομάδων, πράγμα που θα τους/τις βοηθήσει στην εργασία τους, καθώς από τη μία οι ίδιοι/-ες θα αποτελούν μέλη μιας ομάδας ιδιωτικής ασφάλειας και από την άλλη θα έρχονται αντιμέτωποι/-ες με μέλη άλλων ομάδων στο πλαίσιο της αποτροπής του εγκλήματος. Παράλληλα, τα στελέχη ασφαλείας μαθαίνουν την αξία της συνεργασίας και της ηγεσίας στο εσωτερικό των ομάδων, έχοντας ως γνώμονα την επίτευξη κοινών στόχων.

2.2.ΣΤ.5 | ΣΥΓΚΡΟΥΣΗ – ΔΙΕΥΚΟΛΥΝΣΗ

Η υποενότητα αυτή έρχεται ως φυσικό επακόλουθο της προηγούμενης υποενότητας, καθώς οι εκπαιδευόμενοι/-ες έρχονται σε επαφή με το τι συμβαίνει στις σχέσεις μεταξύ διαφορετικών ομάδων. Με αφετηρία τη θεωρία της ρεαλιστικής σύγκρουσης, τα μελλοντικά στελέχη ασφαλείας κατανοούν τη σχεδόν φυσιολογική σχέση ανταγωνισμού και εχθρότητας που αναπτύσσεται ανάμεσα σε ομάδες με αντικρουόμενα συμφέροντα, ακόμα και σε καταστάσεις που δεν υπάρχει άμεσο διακύβευμα. Στο πλαίσιο αυτό αναλύονται οι ελάχιστες προϋποθέσεις για διομαδικό ανταγωνισμό και οι έννοιες της ενδοομάδας και της εξωομάδας. Στη συνέχεια, οι εκπαιδευόμενοι/-ες έρχονται σε επαφή με τη θεωρία της κοινωνικής διευκόλυνσης, η οποία αναφέρεται στην επίδραση των άλλων, του κοινού ή του κοινωνικού μας περιγύρου κατά την εκτέλεση κάποιας δεξιότητας. Με απλά λόγια, η θεωρία αναλύει το πώς η παρουσία κοινού μπορεί να αποτελέσει κίνητρο για την καλύτερη απόδοση των ατόμων. Τέλος, παρουσιάζονται οι δύο διαφορετικοί τύποι κοινωνικής διευκόλυνσης: α) οι επιδράσεις συν-δράσεως και β) οι επιδράσεις κοινού.

Στην υποενότητα αυτή, οι εκπαιδευόμενοι/-ες, πέρα από τη γνώση του τι λένε οι θεωρίες της ρεαλιστικής σύγκρουσης και της κοινωνικής διευκόλυνσης, αποκτούν γνώσεις που θα τους χρησιμεύσουν κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους. Η γνώση των θεωριών της κοινωνικής διευκόλυνσης εξηγεί στους/στις εκπαιδευόμενους/-ες, γιατί ενδεχομένως θα είναι αποτελεσματικότεροι/-ες κατά την εκτέλεση

των καθηκόντων τους όταν εκτελούν την εργασία τους σε ομάδες ή όταν υπάρχει παρουσία κοινού. Με τη θεωρία της ρεαλιστικής σύγκρουσης αποδέχονται ότι οι άλλες υπηρεσίες ασφαλείας (δημόσιες και ιδιωτικές) δεν δρουν ανταγωνιστικά προς τα Στελέχη Ασφαλείας Προσώπων και Υποδομών, αλλά απαιτείται συνεργασία για την επίτευξη του στόχου της αποτροπής του εγκλήματος.

2.2.ΣΤ.6 | ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΚΑΙ ΔΙΑΠΡΟΣΩΠΙΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ

Η υποενότητα αυτή είναι αφιερωμένη στη διαντίδραση μεταξύ των ατόμων και πιο συγκεκριμένα στην επικοινωνία και τις διαπροσωπικές σχέσεις. Αναλυτικότερα, παρουσιάζεται και εξηγείται η έννοια της επικοινωνίας ως κάθε είδους ανταλλαγή μηνυμάτων από έναν άνθρωπο σε κάποιον άλλον ή σε μια ομάδα ανθρώπων. Στη συνέχεια, γίνεται παρουσίαση της έννοιας των διαπροσωπικών σχέσεων, δηλαδή των σχέσεων που αναπτύσσονται ανάμεσα στα άτομα ως αποτέλεσμα των επικοινωνιακών διεργασιών. Στο πλαίσιο αυτό αναλύονται οι έννοιες του μηνύματος, του πομπού και του δέκτη, της άμεσης και της έμμεσης επικοινωνίας, αλλά και του κοινού κώδικα, π.χ. της γλώσσας, η οποία καθιστά εφικτή την επικοινωνία. Επίσης, αναλύονται και τα εμπόδια που παρουσιάζονται στις διαπροσωπικές σχέσεις και οφείλονται στη μη αποτελεσματική επικοινωνία. Τέτοιου είδους ζητήματα συχνά προκύπτουν είτε λόγω λανθασμένης έκφρασης είτε λόγω μεταφοράς θυμού ή οργής είτε λόγω μη ορθής χρησιμοποίησης λεκτικών στοιχείων. Για την αντιμετώπιση αυτών των ζητημάτων παρατίθενται κάποιες βοηθητικές προτάσεις που μπορεί να αναβαθμίσουν την ποιότητα της επικοινωνίας. Τέλος, παρουσιάζονται αναλυτικά τα συστήματα μη λεκτικής επικοινωνίας, δηλαδή τη γλώσσα του σώματος, την παραγλώσσα, τη σημειολογία της απόστασης, την επαφή και τα αντικείμενα. Κατάλληλη εκπαιδευτική τεχνική είναι η επεξεργασία μελετών περίπτωσης, όπου οι εκπαιδευόμενοι/-ες εντοπίζουν τα εμπόδια της επικοινωνίας και προτείνουν τρόπους υπέρβασής τους.

Οι γνώσεις των βασικών αρχών και τεχνικών της επικοινωνίας, καθώς και του ρόλου της στη σύναψη και διατήρηση διαπροσωπικών σχέσεων, που προσφέρει αυτή η υποενότητα, είναι θεμελιώδεις για τα στελέχη ασφαλείας, καθώς τους παρέχουν το πλαίσιο της σωστής και αποτελεσματικής επικοινωνίας με τους/τις συναδέλφους/-ισσες, τους/τις εργοδότες/-τριες, αλλά και με τους πολίτες με τους οποίους έρχονται σε επαφή στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους.

Προτεινόμενες πηγές μελέτης

Κύριες

1. Dickerson, P. (2021). *Κοινωνική ψυχολογία: παραδοσιακές και κριτικές προσεγγίσεις* (μτφρ. Τ. Μιχαλά). Αθήνα: Εκδόσεις Κριτική.
2. Hogg, M. A. & Vaughan, G. M. (2023). *Κοινωνική ψυχολογία* (μτφρ. Α. Αρβανίτης & Ε. Βασιλικός). Αθήνα: Εκδόσεις Gutenberg.

Συμπληρωματικές

1. Aronson, E., Wilson, T. D. & Sommers, S. R. (2020). *Κοινωνική ψυχολογία* (μτφρ. Γκ. Κωνσταντινίδη), (12η έκδοση). Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Τζιόλα.
2. Κοκκινάκη, Φ. (2006). *Κοινωνική ψυχολογία: εισαγωγή στη μελέτη της κοινωνικής συμπεριφοράς*. Αθήνα: Εκδόσεις Gutenberg.

2.2.Z • ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ

Περίληψη της μαθησιακής ενότητας

Σκοπός της μαθησιακής ενότητας είναι να εισαγάγει τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες στις τεχνικές επικοινωνίας και στις δημόσιες σχέσεις. Πιο συγκεκριμένα, αναλύονται η έννοια της επικοινωνίας, η διαδικασία της αντίληψης και ο ρόλος της στην επικοινωνία, οι τρόποι και οι μέθοδοι επικοινωνίας, τα είδη και τα στάδια της επικοινωνίας, η ομιλία, η ακρόαση, η σύνταξη, η ανάγνωση, η γλώσσα του σώματος και η οπτική παρατήρηση, η καταγραφή και η μετάδοση πληροφοριών, η σύνταξη εκθέσεων, οι κανόνες τήρησης σημειωματάριου, η διαδικασία χρήσης ραδιοτηλεφώνου, η διαχείριση συγκρούσεων, η ενημέρωση του κοινού και η εφαρμογή οδηγιών. Τέλος, αναλύονται η έννοια των δημοσίων σχέσεων και η προσφορά τους, τα προσόντα για την άσκηση αποτελεσματικών δημοσίων σχέσεων και η σύνταξη δελτίων Τύπου.

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι ικανοί /-ές να:

- Ορίζουν βασικές έννοιες σε σχέση με την επικοινωνία και τις δημόσιες σχέσεις,
- Διακρίνουν τις μορφές και τα είδη της επικοινωνίας,
- Αναγνωρίζουν τη γλώσσα του σώματος ατόμων κατά την άσκηση των καθηκόντων τους,
- Χρησιμοποιούν ορθά τον προφορικό και τον γραπτό λόγο,
- Επιλύουν συγκρούσεις κατά την άσκηση των καθηκόντων τους,
- Συντάσσουν ενημερωτικά δελτία Τύπου,
- Συντάσσουν λεπτομερείς αναφορές για περιστατικά, ατυχήματα και συμβάντα,

- Χρησιμοποιούν ορθά το ραδιοτηλέφωνο για τη μετάδοση πληροφοριών,
- Εφαρμόζουν τους κανόνες τήρησης των σημειωματάρων,
- Εφαρμόζουν την ενεργητική και την παθητική ακρόαση,
- Ευαισθητοποιούνται ως προς τον ρόλο της επικοινωνίας και των δημοσίων σχέσεων κατά την άσκηση των καθηκόντων τους,
- Υιοθετούν τεχνικές επικοινωνίας κατά την επιτέλεση των αρμοδιοτήτων τους.

Βασικές έννοιες και λέξεις-κλειδιά

Προφορική επικοινωνία / Γραπτή επικοινωνία / Ηλεκτρονική επικοινωνία / Οπτική επικοινωνία / Οριζόντια και κάθετη επικοινωνία / Παθητική και ενεργητική ακρόαση / Γλώσσα του σώματος.

Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα

Θεωρία (2), Εργαστήριο (0), Σύνολο (2).

Διάρθρωση της μαθησιακής ενότητας σε υποενότητες

A/A	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΣΙΑΚΗΣ ΥΠΟΕΝΟΤΗΤΑΣ
1	ΒΑΣΙΚΟΙ ΟΡΙΣΜΟΙ ΚΑΙ ΕΝΝΟΙΕΣ ΤΗΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ
2	ΜΟΡΦΕΣ ΚΑΙ ΜΕΘΟΔΟΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ
3	ΕΙΔΗ ΚΑΙ ΣΤΑΔΙΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΜΙΑΣ ΤΥΠΙΚΗΣ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ
4	ΣΥΓΚΡΟΥΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΜΠΟΔΙΑ ΣΤΗΝ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ
5	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΗ ΠΑΘΗΤΙΚΗ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΗ ΑΚΡΟΑΣΗ
6	ΥΙΟΘΕΤΗΣΗ ΒΕΛΤΙΣΤΩΝ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ

Κείμενο αναφοράς

2.2.Z.1 | ΒΑΣΙΚΟΙ ΟΡΙΣΜΟΙ ΚΑΙ ΕΝΝΟΙΕΣ ΤΗΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ

Η πρώτη μαθησιακή υποενότητα αποτελεί εισαγωγή στους κύριους όρους και στις έννοιες της επικοινωνίας και των δημοσίων σχέσεων. Σκοπός της είναι η διαμόρφωση ενός γενικότερου πλαισίου, το οποίο ορίζει, διακρίνει και διατυπώνει γενικούς βασικούς όρους και έννοιες που εμπεριέχονται στο περιεχόμενο της συγκεκριμένης μαθησιακής ενότητας. Η επικοινωνία, η συμπεριφορά, οι δημόσιες σχέσεις, ο πομπός, ο δέκτης, η προπαγάνδα, η διαφήμιση κ.λπ. ερμηνεύονται και αναλύονται διεξοδικά. Βασικά στοιχεία που σχετίζονται με τις κλασικές θεωρίες συμπεριφοράς και δημοσίων σχέσεων περιγράφονται και ελέγχονται ως προς την αξία τους. Σκοπός των εκπαιδευτών/-τριών είναι αφενός η κατανόηση των εννοιών που άπτονται του συγκεκριμένου αντικείμενου και αφετέρου η ενθάρρυνση των εκπαιδευομένων για ορθή χρησιμοποίηση των όρων αυτών.

Σημείο ιδιαίτερης προσοχής είναι η ευαισθητοποίηση των εκπαιδευομένων ως προς τη σπουδαιότητα και τον ρόλο της επικοινωνίας και των δημοσίων σχέσεων κατά την εργασία, ιδιαίτερα όμως σε ό,τι αφορά τις ενημερώσεις του κοινού ή την εφαρμογή οδηγιών. Ιδιαίτερη ξεχωριστή επισήμανση θα πρέπει να γίνει για την αξία αναγνώρισης της γλώσσας του σώματος από τους/τις εργαζόμενους/-ες της ειδικότητας κατά την άσκηση των καθηκόντων τους, ενώ θα τονιστεί και η σημασία για υιοθέτηση παρόμοιας συμπεριφοράς από τους/τις ίδιους/-ες όταν οι συνθήκες το επιτρέπουν.

Ενδεικτικά, αποτελεσματικές μαθησιακές μέθοδοι ανάπτυξης της συγκεκριμένης υποενότητας είναι: α) η αρχική εισήγηση, προκειμένου να αναλυθούν με επάρκεια οι γενικοί όροι και οι έννοιες, β) οι στοχευμένες επιλεκτικά μελέτες περίπτωσης, οι οποίες μέσα από τη διατύπωση συγκεκριμένων παραδειγμάτων θα μπορούσαν να θέσουν ερωτήματα στους/στις εκπαιδευόμενους/-ες, όπως: «Ποιος είναι ο πομπός; Ποιος είναι ο δέκτης; Πότε υπάρχει προπαγάνδα; Πότε υπάρχει διαφήμιση; κ.λπ.».

2.2.Z.2 | ΜΟΡΦΕΣ ΚΑΙ ΜΕΘΟΔΟΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

Η δεύτερη μαθησιακή υποενότητα περιλαμβάνει τις μορφές και τις μεθόδους επικοινωνίας. Έννοιες που αναφέρονται στις μορφές της, όπως η προφορική επικοινωνία, η γραπτή επικοινωνία, η ηλεκτρονική επικοινωνία και η οπτική επικοινωνία, διατυπώνονται διακριτά. Επιπλέον, περιγράφονται και αναλύονται ως προς τα χαρακτηριστικά τους, τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματά τους. Σημεία ιδιαίτερης προσοχής για τους/τις εκπαιδευτές/-τριες είναι: α) η αναγνώριση της αξίας από τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες για ορθή χρήση του προφορικού και γραπτού λόγου, β) ο κατάλληλος σχεδιασμός μιας σωστής και πλήρους δομής που αναφέρεται στη σύνταξη ενημερωτικών δελτίων Τύπου, καθώς και στην ενδεδειγμένη σύνταξη λεπτομερών αναφορών για περιστατικά, ατυχήματα και συμβάντα, γ) η πιστή εφαρμογή των απαιτούμενων κανόνων που αναφέρονται στην ορθή τήρηση των σημειωματάριων και δ) η αναγνώριση, εφαρμογή και τελικά υιοθέτηση κανόνων που αναφέρονται στην αποτελεσματικότερη μετάδοση πληροφοριών μέσω της ορθής χρήσης του ραδιοτηλεφώνου.

Ενδεικτικά, κατάλληλες εκπαιδευτικές μέθοδοι εκ μέρους των εκπαιδευτών/-τριών θα μπορούσαν να είναι, λ.χ., η επίδειξη της ορθής χρήσης ραδιοτηλεφώνου, η αναλυτική παρουσίαση πρότυπων αναφορών που αναφέρονται σε συμβάντα, ατυχήματα κ.λπ., η επίδειξη συμπλήρωσης ενός ενημερωτικού δελτίου Τύπου για ένα υποτιθέμενο συμβάν κ.ά. Πέραν των παραπάνω, σε δεύτερο χρόνο θα μπορούσε να ακολουθήσει η συμπλήρωση από τους/τις ίδιους/-ες τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες αντίστοιχων εγγράφων τα οποία θα βασίζονται στην περιγραφή ενός επιλεκτικά στοχευμένου πρακτικού θέματος.

2.2.Z.3 | ΕΙΔΗ ΚΑΙ ΣΤΑΔΙΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΜΙΑΣ ΤΥΠΙΚΗΣ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ

Η τρίτη μαθησιακή υποενότητα περιλαμβάνει τα είδη και τα στάδια της επικοινωνίας εφαρμοσμένα όμως στο πλαίσιο μιας τυπικής οργάνωσης μιας εταιρείας ΙΕΠΥΑ. Ειδι-

κότερες έννοιες, όπως η κάθετη και η οριζόντια επικοινωνία που εφαρμόζονται κατά κόρον σε επιχειρήσεις και οργανισμούς διακρίνονται, προσδιορίζονται, περιγράφονται και ερμηνεύονται.

Σκοπός των εκπαιδευτών/-τριών είναι η εφαρμογή των παραπάνω από τους/τις εργαζόμενους/-ες της ειδικότητας και η ορθή μεταβίβαση μηνυμάτων με τη μορφή διαταγών, οδηγιών, παρατηρήσεων, ανακοινώσεων κ.λπ. από τους/τις προϊσταμένους/-ες προς το ιεραρχικά κατώτερο προσωπικό. Εξυπακούεται πως το είδος αυτής της επικοινωνίας μπορεί να τύχει εφαρμογής και αντίστροφα και, ως εκ τούτου, αυτό θα είναι κάτι που θα επισημανθεί από τους/τις εκπαιδευτές/-τριες.

Επιπλέον, σημεία προσοχής είναι οι ενδεχόμενοι τρόποι εφαρμογής της, όπως η ύπαρξη τακτικών συναντήσεων, η υποβολή επιστολών-αναφορών, τα κουτιά παραπόνων, διάφορα έντυπα, οι έρευνες γνώμων και ικανοποίησης εργαζομένων κ.λπ., τα οποία είναι μερικά από τα ζητήματα που θα αναπτυχθούν ιδιαίτερα. Κρίσιμο επίσης είναι κατά αναλογία να αναπτυχθεί ισάξια και η οριζόντια επικοινωνία, ούτως ώστε τελικά κάθε εκπαιδευόμενος/-η να διαμορφώσει μια σαφή και ολοκληρωμένη εικόνα για τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα κάθε είδους επικοινωνίας που εφαρμόζεται σε μια τυπική οργάνωση.

Ως ενδεδειγμένη εκπαιδευτική μέθοδος, πέραν της αρχικής εισήγησης εκ μέρους των εκπαιδευτών/-τριών, θα μπορούσε να είναι η χρήση μελετών περίπτωσης για την επαλήθευση των ειδών και των σταδίων επικοινωνίας, των μεθόδων εφαρμογής τους, καθώς και των πλεονεκτημάτων και των μειονεκτημάτων, όπως επαληθεύονται στο πλαίσιο μιας τυπικής οργάνωσης ιδιωτικής εταιρείας ΙΕΠΥΑ.

2.2.Z.4 | ΣΥΓΚΡΟΥΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΜΠΟΔΙΑ ΣΤΗΝ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ

Η τέταρτη μαθησιακή υποενότητα περιλαμβάνει το φαινόμενο των συγκρούσεων ανάμεσα σε εργαζόμενους/-ες κατά την εργασία ή μεταξύ εργαζομένων και πελατών/-ισσών, καθώς και μια ενδεικτική λίστα των κυριότερων εμποδίων στην επικοινωνία. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται εκ μέρους των εκπαιδευτών/-τριών στα αίτια που γεννούν συγκρούσεις κατά την εργασία, ενώ προτείνονται παράλληλα ενδεδειγμένες πρακτικές επίλυσής τους.

Σε δεύτερο χρόνο, κατονομάζονται, προσδιορίζονται και περιγράφονται τα εμπόδια για μια αποτελεσματική επικοινωνία. Έννοιες, όπως οι ασαφείς στόχοι, τα μη σωστά μηνύματα, η κακή επιλογή χώρου και χρόνου, η κακή επιλογή τρόπου και μέσου κ.λπ. αναλύονται διεξοδικά, εφαρμοζόμενες στο πλαίσιο μιας τυπικής οργάνωσης μιας ιδιωτικής εταιρείας ΙΕΠΥΑ. Σημείο ιδιαίτερης προσοχής και ανάλυσης, ωστόσο, εκ μέρους των εκπαιδευτών/-τριών είναι η ανάδειξη κατάλληλων συμπεριφορών και η ανάγκη υιοθέτησης ενδεδειγμένων στάσεων κατά την επικοινωνία εκ μέρους των εκπαιδευομένων, οι οποίες θα μπορούσαν να ελαχιστοποιήσουν τα παραπάνω εμπόδια.

Μια καλή εκπαιδευτική πρακτική θα μπορούσε να είναι η ανάλυση κάθε μεμονωμένου εμποδίου ξεχωριστά και η αναζήτηση της προσφορότερης συμπεριφο-

ράς, μέσω ανταλλαγής απόψεων και συζήτησης εκ μέρους των εκπαιδευομένων της προσφορότερης συμπεριφοράς που θα μπορούσε να ακολουθήσει ένα Στέλεχος Ασφαλείας Προσώπων και Υποδομών, η οποία θα ελαχιστοποιούσε το συγκεκριμένο εμπόδιο στην επικοινωνία. Η μαθησιακή αυτή διαδικασία αναμφίβολα θα συμβάλει στην ευκολότερη προσαρμογή συμπεριφορών των εργαζομένων της ειδικότητας κάθε φορά που θα παρουσιάζονται εμπόδια στην επικοινωνία ή όταν οι εργαζόμενοι/-ες θα έρχονται αντιμέτωποι/-ες με την πιθανότητα συγκρούσεων στον εργασιακό χώρο.

2.2.Ζ.5 | ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΗ ΠΑΘΗΤΙΚΗ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΗ ΑΚΡΟΑΣΗ

Η πέμπτη μαθησιακή υποενότητα περιλαμβάνει την ενεργητική και την παθητική ακρόαση ως επιπλέον μεθόδους αύξησης της αποτελεσματικότητας και περαιτέρω βελτίωσης της επικοινωνίας. Προς τούτο ορίζονται, συγκρίνονται, διατυπώνονται και ερμηνεύονται οι παραπάνω έννοιες, ενώ σε δεύτερο χρόνο εφαρμόζονται στο πλαίσιο μιας τυπικής οργάνωσης μιας ιδιωτικής εταιρείας ΙΕΠΥΑ. Σκοπός των εκπαιδευτών/-τριών είναι η ανάδειξη τόσο των πλεονεκτημάτων όσο και των μειονεκτημάτων των παραπάνω αλλά και η απαρίθμηση, ο προσδιορισμός και η επαλήθευση των βασικών ενεργειών που απαιτεί ο κάθε τύπος ακρόασης.

Απώτερος στόχος είναι η συνειδητή σχεδίαση εκ μέρους ενός Στελέχους Ασφαλείας Προσώπων και Υποδομών ενός άκρως αποτελεσματικού περιβάλλοντος για επικοινωνία. Σημείο προσοχής όσον αφορά την ενεργητική ακρόαση θα είναι η ανάπτυξη επιμέρους συναφών ζητημάτων, όπως η υποβολή ερωτήσεων, η ενθάρρυνση του πομπού να εκφράσει άνετα αυτό που επιθυμεί, ο έλεγχος του δέκτη αναφορικά με τη σωστή σύλληψη και κατανόηση του μηνύματος κ.λπ. Σε ό,τι αφορά την παθητική ακρόαση, σημεία προσοχής και ανάλυσης είναι οι ενέργειες για την εξάλειψη θορύβων, οι οποίοι θα ενοχλούσαν τον πομπό να εκφραστεί, η δημιουργία επιπλέον δυνατοτήτων για οπτική επαφή με νεύματα κ.λπ.

Ενδεδειγμένη εκπαιδευτική μαθησιακή διαδικασία θα μπορούσε να είναι η δημιουργία παιχνιδιού ρόλων εντός της τάξης σε дуάδες εκπαιδευομένων, προκειμένου κάθε εκπαιδευόμενος/-η στο πλαίσιο μιας γενικότερης μελέτης περίπτωσης να προβεί σε μια ενεργητική και μια παθητική ακρόαση, τις οποίες θα παρουσιάζει ξεχωριστά μέσα στην τάξη. Στο τέλος κάθε επίδειξης θα επισημαίνονται οι πρόδρομες βασικές ενέργειες του πομπού, ούτως ώστε να επιτευχθεί αποτελεσματικότερη ακρόαση.

2.2.Ζ.6 | ΥΙΟΘΕΤΗΣΗ ΒΕΛΤΙΣΤΩΝ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ

Η τελευταία μαθησιακή υποενότητα περιλαμβάνει την πρακτική εφαρμογή, την αξιοποίηση των παραπάνω αποκτηθεισών γνώσεων αλλά και την τελική υιοθέτηση των κατάλληλων τεχνικών επικοινωνίας και δημοσίων σχέσεων από ένα Στέλεχος Ασφαλείας Προσώπων και Υποδομών κατά την εργασία του. Έχοντας πλέον κατακτήσει επαρκώς όλες τις παραπάνω γνώσεις, δεξιότητες και στάσεις, κάθε εκπαιδευόμε-

νος/-η είναι σε θέση να τις διαχειριστεί, να τις προσεγγίσει συγκριτικά και κριτικά και τελικά να επιλέξει και να υιοθετήσει την καταλληλότερη τεχνική επικοινωνίας.

Σημείο ιδιαίτερης προσοχής στο οποίο θα επικεντρωθούν οι εκπαιδευτές/-τριες είναι η διασύνδεση των υιοθετούμενων τεχνικών επικοινωνίας εκ μέρους των εκπαιδευόμενων Στελεχών Ασφαλείας Προσώπων και Υποδομών με πιθανές εργασίες που θα μπορούσαν να αναλάβουν οι εργαζόμενοι/-ες της ειδικότητας κατά την επιτέλεση των αρμοδιοτήτων τους.

Ιδιαίτερη σημασία, ωστόσο, θα δοθεί και στην ορθή ερμηνεία των λόγων που οδήγησαν στην τελική υιοθέτηση της συγκεκριμένης τεχνικής επικοινωνίας.

Ενδεδειγμένη μαθησιακή μέθοδος που θα μπορούσε να προσφέρει απτά και γρήγορα μαθησιακά αποτελέσματα είναι η παράθεση πρακτικών παραδειγμάτων που θα προέρχονται από την εργασιακή πρακτική της ειδικότητας, όπου οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα καλούνται να επιλέξουν την προσφορότερη προς υιοθέτηση τεχνική επικοινωνίας. Πέραν αυτού, εξίσου σημαντική θεωρείται η κριτική δικαιολόγηση της όποιας επιλογής τους, αναπτύσσοντας συγκριτικά τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματά της σε σχέση με τις υπόλοιπες διδαχθείσες τεχνικές.

Προτεινόμενες πηγές μελέτης

Κύριες

1. Bonée, C. L. & Thill, J. V. (2022). *Σύγχρονη επιχειρησιακή επικοινωνία* (γεν. επιμ. Ι. Κοτζαϊβάζογλου, μτφρ. Γ. Κοκκίνης & Κ. Τόκα). Λευκωσία: Broken Hill Publishers.
2. Κουτούπης, Θ. (2016). *Δημόσιες σχέσεις: θεωρία & πράξη*. Αθήνα: Εκδόσεις Σάκκουλα.

Συμπληρωματικές

1. Γκάρνερ, Α. (2001). *Η τέχνη της επικοινωνίας: πώς να γίνετε περισσότερο αποτελεσματικοί σε προσωπικό και κοινωνικό επίπεδο* (μτφρ. Β. Λαμπάδη). Αθήνα: Εκδόσεις Πατάκη.
2. Pease, A. & Pease, B. (2017). *Η γλώσσα του σώματος* (μτφρ. Θ. Μαστακούρης). Αθήνα: Εκδόσεις Ιβίσκος.

2.2.Η • ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ

Περίληψη της μαθησιακής ενότητας

Σκοπός της μαθησιακής ενότητας είναι να εισαγάγει τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες στον τομέα της προστασίας φυσικών προσώπων. Πιο συγκεκριμένα, τονίζονται η αντίληψη των κινδύνων που απειλούν τα προστατευόμενα πρόσωπα, τα είδη των απειλών, οι αιτίες των κινδύνων και των απειλών, τα βασικά προσόντα των μελών της

Συνοδευτικής Ομάδας Ασφαλείας (ΣΟΑ). Ακόμα, αναλύονται ο απαιτούμενος εξοπλισμός, τα σημεία και οι χώροι που επιλέγονται για επιθέσεις εναντίον των προστατευόμενων προσώπων, τα αμυντικά μέτρα – δακτύλιοι ασφαλείας, οι βασικοί πεζοί σχηματισμοί (σφήνα, διαμάντι, εκτεταμένο διαμάντι κ.λπ.), οι αφίξεις και αναχωρήσεις προστατευομένου προσώπου, οι αυτοψίες, οι αυτοκινητοπομπές και η σημασία της ενστικτώδους οδήγησης, προκειμένου οι εκπαιδευόμενοι/-ες να καταστούν ικανοί /-ές να προστατεύσουν τη ζωή του προστατευομένου προσώπου του οποίου έχουν αναλάβει την προστασία.

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι ικανοί /-ές να:

- Αναγνωρίζουν κινδύνους που απειλούν τα προστατευόμενα πρόσωπα,
- Περιγράφουν τα πιθανά σημεία και τους χώρους στους οποίους μπορεί να εκδηλωθούν επιθέσεις εναντίον των προστατευόμενων προσώπων, αναλύοντας πραγματικά περιστατικά επιθέσεων,
- Απαριθμούν τα βασικά καθήκοντα των μελών της Συνοδευτικής Ομάδας Ασφαλείας κατά την προστασία φυσικών προσώπων,
- Σχεδιάζουν μέτρα ασφαλείας για την προστασία φυσικών προσώπων,
- Εφαρμόζουν πεζούς σχηματισμούς και σχηματισμούς με αυτοκίνητα στην προστασία φυσικών προσώπων,
- Χρησιμοποιούν ορθά τον απαιτούμενο εξοπλισμό για την προστασία φυσικών προσώπων,
- Επιδεικνύουν απόλυτο επαγγελματισμό ως μέλη της Συνοδευτικής Ομάδας Ασφαλείας,
- Αντιδρούν άμεσα σε περίπτωση επίθεσης σε βάρος προσώπου, του οποίου αναλαμβάνουν την προστασία,
- Προγραμματίζουν ασφαλή κύρια και εναλλακτικά δρομολόγια για τη μετακίνηση του προστατευομένου προσώπου,
- Ευαισθητοποιούνται ως προς την αναγκαιότητα διαφύλαξης της ζωής και της σωματικής ακεραιότητας κατά την προστασία φυσικών προσώπων,
- Υιοθετούν τεχνικές πεζών σχηματισμών και σχηματισμών με οχήματα κατά την προστασία φυσικών προσώπων.

Βασικές έννοιες και λέξεις-κλειδιά

Στενή προστασία προσώπων / Περιοχές προβλέψιμης μετακίνησης (ΠΠΜ) / Συνοδευτική Ομάδα Ασφαλείας / Θωράκιση του στόχου / Κύκλοι προστασίας / Πεζοί σχηματισμοί / Αφίξεις και αναχωρήσεις προστατευομένου προσώπου / Αυτοκινητοπομπές / Ενστικτώδης οδήγηση.

Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα

Θεωρία (1), Εργαστήριο (2), Σύνολο (3).

Διάρθρωση της μαθησιακής ενότητας σε υποενότητες

A/A	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΣΙΑΚΗΣ ΥΠΟΕΝΟΤΗΤΑΣ
1	Η ΕΝΝΟΙΑ ΤΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ – ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΚΑΙ ΑΠΕΙΛΕΣ
2	ΣΥΝΟΔΕΥΤΙΚΗ ΟΜΑΔΑ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ (ΣΟΑ)
3	ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΣΤΕΝΗΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ
4	ΠΕΖΟΙ ΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΙ
5	ΑΦΙΞΕΙΣ ΚΑΙ ΑΝΑΧΩΡΗΣΕΙΣ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΟΥ ΠΡΟΣΩΠΟΥ – ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΠΟΜΠΕΣ
6	ΕΝΣΤΙΚΤΩΔΗΣ ΟΔΗΓΗΣΗ

Κείμενο αναφοράς

2.2.Ζ.1 | Η ΕΝΝΟΙΑ ΤΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ – ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΚΑΙ ΑΠΕΙΛΕΣ

Η πρώτη μαθησιακή υποενότητα αποτελεί εισαγωγή στην έννοια της προστασίας φυσικών προσώπων. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα αποκτήσουν γνώσεις σχετικά με τα πρόσωπα που χρήζουν προστασίας και τους κινδύνους και τις απειλές που μπορεί να αντιμετωπίσουν, καθώς και τους τρόπους επιθέσεων σε φυσικά πρόσωπα. Θα εξετάσουν τα διάφορα είδη απειλών και τα κίνητρα και τα αίτια που ωθούν σε επιθέσεις.

Ακολούθως, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα προβούν στην ανάλυση τρομοκρατικών επιθέσεων, θα ταξινομήσουν τις επιθέσεις σε κατηγορίες και θα εξετάσουν τα επτά βασικά βήματα του κύκλου της επίθεσης. Μέσω της ανάλυσης πραγματικών περιστατικών επιθέσεων, θα περιγραφούν οι δακτύλιοι ασφαλείας σε κτίρια και σε οχήματα και θα προσδιοριστούν οι τρόποι αντιμετώπισης των επιθέσεων.

Ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί στα πιθανά σημεία και στους χώρους στους οποίους μπορεί να είναι εκτεθειμένα τα προστατευόμενα πρόσωπα, ήτοι οι Περιοχές Προβλέψιμης Μετακίνησης (ΠΠΜ). Για την αποτελεσματική προστασία φυσικών προσώπων, τα Στελέχη Ασφαλείας Προσώπων και Υποδομών θα πρέπει να διαθέτουν βασικές γνώσεις σχετικά με τον εντοπισμό της παρακολούθησης, δίνοντας έμφαση στην αναγνώριση της επίθεσης και στην αντιμετώπιση του αιφνιδιασμού.

Η εκμάθηση του περιεχομένου της υποενότητας είναι σημαντική για τις ακόλουθες μαθησιακές υποενότητες και ενισχύει τις απαραίτητες γνώσεις και δεξιότητες για την προστασία φυσικών προσώπων. Ως μεθόδους διδασκαλίας, οι εκπαιδευτές/-τριες θα μπορούσαν να χρησιμοποιήσουν αρχικά την εισήγηση, η οποία θα περιλαμβάνει την επεξήγηση και την ερμηνεία των ανωτέρω όρων και εννοιών, και εν συνεχεία να χρησιμοποιηθούν μελέτες περίπτωσης, αναλύοντας πραγματικά περιστατικά επιθέσεων και εντοπίζοντας τις Περιοχές Προβλέψιμης Μετακίνησης.

2.2.Z.2 | ΣΥΝΟΔΕΥΤΙΚΗ ΟΜΑΔΑ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ (ΣΟΑ)

Στη δεύτερη μαθησιακή υποενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα ενημερωθούν για σημαντικές πληροφορίες σχετικά με τη Συνοδευτική Ομάδα Ασφαλείας (ΣΟΑ) και τα καθήκοντά της. Θα κατανοήσουν τον σκοπό της ΣΟΑ, τις θέσεις και τον ρόλο του κάθε μέλους της ομάδας, όπως του/της επικεφαλής ομάδας, του/της προσωπικού/-ής συνοδού, του/της προπομπού, των οδηγών και των άλλων μελών της. Επίσης, θα γνωρίσουν τα απαραίτητα προσόντα που απαιτούνται για την επιτυχή εκτέλεση των αποστολών της ΣΟΑ.

Προκειμένου να αναπτύξουν τις απαραίτητες γνώσεις και δεξιότητες για την αποτελεσματική εκτέλεση των καθηκόντων τους, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα εστιαστούν στον επαγγελματισμό που πρέπει να τους/τις διακρίνει ως προς το ντύσιμο, τη στάση σώματος, τη συμπεριφορά και την ομιλία. Επίσης, θα εξοικειωθούν με τον εξοπλισμό και τα μέσα προστασίας που χρησιμοποιεί η ΣΟΑ για την προστασία τόσο των μελών της όσο και των προστατευόμενων προσώπων. Συνδέοντας τις συγκεκριμένες γνώσεις και δεξιότητες με την άσκηση της ειδικότητας, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα αποκτήσουν την ικανότητα να αναλάβουν επιτυχώς αποστολές συνοδείας και προστασίας προσώπων και να εκτελέσουν τα καθήκοντά τους με επαγγελματικό τρόπο.

Μια καλή εκπαιδευτική πρακτική για τους/τις εκπαιδευτές/-τριες θα μπορούσε να είναι αρχικά η εισήγηση, η οποία θα περιλαμβάνει την επεξήγηση και την ερμηνεία του σκοπού της ΣΟΑ, ενώ παράλληλα θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν τεχνικές προβολής βίντεο και μελέτες περίπτωσης, μέσω των οποίων θα επιτευχθεί η οριοθέτηση και ο διαχωρισμός των θέσεων και των ρόλων της ΣΟΑ. Τέλος, οι ανωτέρω εκπαιδευτικές μέθοδοι θα οδηγήσουν στην κατανόηση της σημασίας της κατάλληλης ενδυμασίας, της σωστής στάσης σώματος, της συμπεριφοράς και της ομιλίας, στοιχεία επαγγελματισμού στα οποία πρέπει να δώσουν ιδιαίτερη προσοχή.

2.2.Z.3 | ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΣΤΕΝΗΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

Η τρίτη υποενότητα αποτελεί τη λογική συνέχεια της προηγούμενης, καθώςσον επικεντρώνεται στην εφαρμογή της Στενής Προστασίας Προσώπων. Σκοπός της είναι να διασαφηνιστεί στους/στις εκπαιδευόμενους/-ες ότι πρέπει να είναι προετοιμασμένοι/-ες για κάθε ενδεχόμενο που μπορεί να συμβεί και να έχουν λάβει όλα τα απαραίτητα μέτρα πριν από κάθε προγραμματισμένη μετακίνηση του προστατευόμενου προσώπου. Επίσης, θα εξοικειωθούν με τις δράσεις της προνοητικότητας, του σχεδιασμού και της προετοιμασίας, προκειμένου να επιτευχθεί η αποτελεσματική προστασία φυσικών προσώπων.

Εν συνεχεία, θα διδαχθούν, μέσω θεωρητικών παρουσιάσεων και πρακτικών ασκήσεων, πώς να σχεδιάζουν μέτρα ασφαλείας και κύκλους προστασίας, με σκοπό τη δημιουργία πολλών επιπέδων ελέγχου στο περιβάλλον γύρω από το προστατευόμενο πρόσωπο. Ζητήματα που αφορούν την αξιολόγηση του κινδύνου και των απαι-

λών από τη ΣΟΑ, την αναγνώριση των παραγόντων κινδύνου (προβολή, τρωτότητα) και το προσωπικό ερωτηματολόγιο ασφάλειας αποτελούν σημαντικές διαδικασίες.

Ακολουθώντας, για την επίτευξη των προσδοκώμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα μάθουν για τον τρόπο σχεδιασμού και πραγματοποίησης της προπομπής και τις αρχικές ενέργειες που πρέπει να γίνουν, τον διαχωρισμό τους σε προεπιχειρησιακή προπομπή και σε προπομπή τελευταίας στιγμής.

Τέλος, θα αποκτήσουν τις απαραίτητες γνώσεις σχετικά με τις αυτοψίες τοποθεσιών (ξενοδοχεία, εστιατόρια, δεξιώσεις, αεροδρόμια κ.ά.) που θα επισκεφτεί το προστατευόμενο πρόσωπο.

Καλές εκπαιδευτικές πρακτικές για τους/τις εκπαιδευτές/-τριες θα μπορούσαν να είναι αρχικά η εισήγηση, η οποία θα περιλαμβάνει την κατανόηση της διαδικασίας αξιολόγησης κινδύνου και της συλλογής πληροφοριών για απειλές, ενώ σε δεύτερο χρόνο θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί η προσομοίωση σχεδιασμού προπομπής και αυτοψίας σε συγκεκριμένη τοποθεσία που θα επιλεγεί.

2.2.Ζ.4 | ΠΕΖΟΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΙ

Η μαθησιακή υποεπάρκεια που ακολουθεί αποτελεί τη λογική συνέχεια της προηγούμενης, καθώς τον περιγράφει τους πεζούς σχηματισμούς μέσα στους οποίους θα πρέπει το προστατευόμενο πρόσωπο να καλύπτεται. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα εξετάσουν τον σκοπό και τα είδη των πεζών σχηματισμών, καθώς και τις θέσεις, τα καθήκοντα και τον τρόπο που λειτουργούν τα μέλη της ΣΟΑ μέσα σε αυτούς.

Σημείο ιδιαίτερης προσοχής αποτελεί ο προσδιορισμός των παραγόντων αξιολόγησης των σχηματισμών και η κατανόηση των βασικών σχηματισμών, όπου, μέσα από πρακτικές ασκήσεις σε ομάδες, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα αναπτύξουν τις απαιτούμενες δεξιότητες, θα εξασκηθούν στον συντονισμό και στην επικοινωνία με την ομάδα. Ακολουθώντας, διατυπώνονται, προσδιορίζονται και ερμηνεύονται οι σχηματισμοί αμυντικού κύκλου και διαφυγής.

Μια καλή εκπαιδευτική πρακτική για να εξασκηθούν οι εκπαιδευόμενοι/-ες στους ανωτέρω σχηματισμούς και να επιτευχθεί η αποτελεσματική και ενστικτώδης αντίδραση, η παροχή κάλυψης και η εκκένωση από τον χώρο με το προστατευόμενο πρόσωπο, είναι να πραγματοποιήσουν οι εκπαιδευτές/-τριες διαδραστικές προσομοιώσεις εκδήλωσης επιθέσεων και απειλών.

Επιπλέον, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα αναγνωρίσουν τη σημασία της ευελιξίας και της προσαρμοστικότητας ανάλογα με τις περιστάσεις και εν συνεχεία θα αναπτύξουν τις απαιτούμενες δεξιότητες τροποποίησης των σχηματισμών σε περιπτώσεις διέλευσης από σκάλες, χρήσης περιστρεφόμενων θυρών και ανελκυστήρα.

Ζητήματα που αφορούν περιπτώσεις υποδοχής και διαχείρισης καλεσμένων, την υποδοχή από το κοινό κατά την άφιξη και τον χαιρετισμό του προστατευομένου προσώπου, επίσκεψη σε εκδηλώσεις, συνέδρια, ομιλίες αναπτύσσονται με διεξοδικότητα και παροτρύνονται οι εκπαιδευόμενοι/-ες να προσαρμόζονται σε κάθε κατάσταση.

2.2.Z.5 | ΑΦΙΞΕΙΣ ΚΑΙ ΑΝΑΧΩΡΗΣΕΙΣ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΟΥ ΠΡΟΣΩΠΟΥ – ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΠΟΜΠΕΣ

Στην παρούσα υποενότητα περιγράφεται η διαδικασία των αφίξεων και αναχωρήσεων του προστατευομένου προσώπου. Ειδικότερα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα εξοικειωθούν με την τοποθέτηση των οχημάτων κατά την άφιξη του προστατευομένου προσώπου στον χώρο προορισμού του και θα κατανοήσουν τη σημασία της κατάλληλης τοποθέτησης των συνοδών ασφαλείας και την εξασφάλιση των πεζών σχηματισμών που επιτρέπουν την απρόσκοπτη πεζή μετακίνηση του προστατευομένου προσώπου στον χώρο αυτόν. Ακολούθως, θα εκπαιδευτούν στην τοποθέτηση των οχημάτων και των συνοδών ασφαλείας κατά την αναχώρηση του προστατευομένου προσώπου με όχημα, με σκοπό τη διασφάλιση της ασφαλούς αναχώρησης και τον συντονισμό των κινήσεών τους.

Έχοντας διαμορφωθεί επαρκώς το παραπάνω γνωστικό αντικείμενο, η υποενότητα προχωρά στην περιγραφή της διαδικασίας των αυτοκινητοπομπών. Αρχικά, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα αποκτήσουν γνώσεις σχετικά με την αποστολή της αυτοκινητοπομπής, τα καθήκοντα και τις θέσεις των μελών της αυτοκινητοπομπής, στα οποία περιλαμβάνονται ο/η επικεφαλής ομάδας, ο/η προσωπικός/-ή συνοδός, οι οδηγοί οχήματος του προστατευομένου προσώπου και τα συνοδευτικά οχήματα. Θα εκπαιδευτούν επίσης σχετικά με τις οπτικές περιοχές ευθύνης κάθε συνοδού ασφαλείας, τον απαραίτητο εξοπλισμό της αυτοκινητοπομπής, που θα πρέπει να υπάρχει στα οχήματα της πομπής, καθώς και τα επικοινωνιακά μέσα που θα χρησιμοποιούνται.

Σημεία ιδιαίτερης προσοχής στα οποία θα εστιαστούν οι εκπαιδευτές/-τριες είναι η οργάνωση των σχηματισμών και των θέσεων των οχημάτων στην αυτοκινητοπομπή, η κατανόηση της ανάγκης για συνεργασία και συντονισμό μεταξύ των μελών της ομάδας αυτοκινητοπομπής, καθώς και η αναγνώριση απειλών και η ανάλογη αντίδραση για την αποτελεσματική προστασία του προστατευομένου προσώπου και την ασφαλή ολοκλήρωση της αυτοκινητοπομπής.

2.2.Z.6 | ΕΝΣΤΙΚΤΩΔΗΣ ΟΔΗΓΗΣΗ

Η έκτη υποενότητα επικεντρώνεται στην εκμάθηση της ενστικτώδους οδήγησης (αμυντική – επιθετική), η οποία αποτελεί αναγκαία και επιβεβλημένη γνώση και δεξιότητα για τα Στελέχη Ασφαλείας Προσώπων και Υποδομών ως οδηγούς και μέλη της Συνοδευτικής Ομάδας Ασφαλείας. Κατά τη διάρκεια αυτής της μαθησιακής υποενότητας, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα μάθουν την έννοια της ενστικτώδους οδήγησης και τη χρησιμότητά της, θα μελετήσουν και θα αναλύσουν πραγματικά περιστατικά όπου η ενστικτώδης οδήγηση αποτέλεσε αναγκαιότητα. Θα εξετάσουν τη διαδικασία ελέγχου καλής λειτουργικής κατάστασης ενός οχήματος, την πίεση και την πρόσφυση των ελαστικών, την επίδραση της αδράνειας και του κέντρου βάρους κατά τη διαδικασία της στροφής και της αλλαγής κατεύθυνσης του οχήματος.

Επίσης, θα εξετάσουν περιπτώσεις απώλειας ελέγχου του οχήματος, όπως η υπερστροφή, η υποστροφή και η κίνηση φρεναρίσματος, και θα περιγραφεί η σωστή θέση οδήγησης, η αποτελεσματική χρήση του συστήματος αντιμπλοκαρίσματος τροχών (ABS) και η παθητική ασφάλεια.

Επιπρόσθετα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα αναπτύξουν γνώσεις και δεξιότητες που σχετίζονται με τη χρήση κατάλληλων τεχνικών φρεναρίσματος και αποφυγής συγκρούσεων, καθώς και με τη χρήση τεχνικών διαφυγής και θα αποκτήσουν την ικανότητα να «διαβάζουν» συνεχώς το οδόστρωμα.

Μια καλή εκπαιδευτική πρακτική για τους/τις εκπαιδευτές/-τριες θα μπορούσε να είναι αρχικά η παρουσίαση μελετών περίπτωσης και η προβολή βίντεο σχετικά με την εκπαίδευση σε τεχνικές φρεναρίσματος και διαφυγής και την εκμάθηση της ενστικτώδους οδήγησης (αμυντική – επιθετική), και εν συνεχεία ο εντοπισμός τυχόν λαθών και παραλείψεων που θα βοηθήσουν τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες να αναπτύξουν αυτές τις δεξιότητες.

Προτεινόμενες πηγές μελέτης

Κύριες

1. Κέντρο Μελετών Ασφάλειας (ΚΕΜΕΑ). (2022). *Περί ιδιωτικής ασφάλειας: επιχειρώντας μία ολιστική προσέγγιση* (τόμος Β΄). Αθήνα: Εκδόσεις Παπαζήση.
2. Τσιούστας, Π. (2009). *Προστασία επισήμων προσώπων, φρούρηση ευπαθών στόχων*. Αθήνα: Ιδιωτική έκδοση.

Συμπληρωματικές

1. Μπαμπατσιάς, Β. & Ξανθάκος, Β. (1997). *Προστασία επισήμων προσώπων*. Αθήνα: Ιδιωτική έκδοση.
2. Ταρνάρης, Β. (2020). *Επιχειρησιακή ασφάλεια και προστασία φυσικών προσώπων*. Αθήνα: Εκδόσεις Athens Dynamic Services.

2.3 • ΕΞΑΜΗΝΟ Γ΄

2.3.A • ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΣΤΗΝ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ

Περίληψη της μαθησιακής ενότητας

Σκοπός της μαθησιακής ενότητας είναι η ανάλυση, μέσω τεχνικών εκπαίδευσης ενηλίκων και πρακτικών μεθόδων, των ειδικών ποινικών νόμων και της χρησιμότητάς τους στο πλαίσιο άσκησης των καθηκόντων των Στελεχών Ασφαλείας Προσώπων και Υποδομών, η πρακτική εφαρμογή κανόνων του δικαίου των επιχειρήσεων και του εργατικού δικαίου, η πρακτική εξάσκηση τεχνικών αυτοάμυνας μέσω της εκπαιδευτικής τεχνικής της «επίδειξης» από τον εκπαιδευτή, η εκπόνηση ασκήσεων επί χάρτου για τη διαχείριση ανθρωπογενών κρίσεων και καταστροφών, με έμφαση στο προκαταστροφικό στάδιο και στις ενέργειες αντιμετώπισής τους, η πρακτική εφαρμογή σχηματισμών και σεναρίων για την ασφαλή μεταφορά χρημάτων και λοιπών αξιών, η πρακτική σημασία της παροχής των πρώτων βοηθειών, η υλοποίηση της εκπαιδευτικής τεχνικής της «εκπαιδευτικής επίσκεψης», ακολουθώντας την προβλεπόμενη διαδικασία, ιδίως σε Ιδιωτικές Επιχειρήσεις Παροχής Υπηρεσιών Ασφαλείας (ΙΕΠΥΑ), προκειμένου οι εκπαιδευόμενοι/-ες να αποκτήσουν εικόνα σχετικά τόσο για τα καθήκοντα του προσωπικού ασφαλείας των ΙΕΠΥΑ όσο και για τον υπάρχοντα εξοπλισμό που χρησιμοποιείται για την επιτέλεση των καθηκόντων τους σε δικαστικές αίθουσες, και η εφαρμογή της εκπαιδευτικής τεχνικής «συνέντευξη από ειδικό», με επαγγελματίες ιδίως από τον χώρο της δημόσιας και ιδιωτικής ασφάλειας, της απονομής της δικαιοσύνης, της πολιτικής προστασίας, καθώς και από ιατρικό και νοσηλευτικό προσωπικό και διασώστες/-τριες.

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι ικανοί /-ές να:

- Ερμηνεύουν με πρακτικό τρόπο βασικές έννοιες σχετικά με την ασφάλεια και τον κλάδο της ιδιωτικής ασφάλειας,
- Χρησιμοποιούν νομικές έννοιες κατά την άσκηση των καθηκόντων τους,
- Συγκρίνουν τη θεωρία με την πράξη, υλοποιώντας εκπαιδευτικές επισκέψεις,
- Εφαρμόζουν το δίκαιο και τους κανόνες δικαίου κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους,
- Επιδεικνύουν επαγγελματική συμπεριφορά κατά την επιτέλεση του έργου τους,
- Χρησιμοποιούν τις αποκτηθείσες γνώσεις ασφαλείας στο πλαίσιο άσκησης των καθηκόντων τους,
- Επαληθεύουν τη θεωρία με την πράξη, επισκεπτόμενοι διάφορες εγκαταστάσεις,
- Σχεδιάζουν πρακτικά ένα ασφαλές περιβάλλον εργασίας, προστατευμένο από απειλές και κινδύνους,

- Κωδικοποιούν με πρακτικό τρόπο τις ενέργειές τους σε κάθε περιστατικό ασφαλείας,
- Ευαισθητοποιούνται ως προς τη σημασία των κανόνων δικαίου κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους,
- Υιοθετούν βασικές αρχές ασφαλείας κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους.

Βασικές έννοιες και λέξεις-κλειδιά

Ειδικοί ποινικοί νόμοι / Αυτοάμυνα / Αυτοπροστασία / Ανθρωπογενής κρίση / Χρηματοποστολή / Εργατικά δικαιώματα / Πρώτες βοήθειες / Κουτί πρώτων βοηθειών.

Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα

Θεωρία (0), Εργαστήριο (3), Σύνολο (3).

Διάρθρωση της μαθησιακής ενότητας σε υποενότητες

A/A	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΣΙΑΚΗΣ ΥΠΟΕΝΟΤΗΤΑΣ
1	ΚΩΔΙΚΟΠΟΙΗΣΗ ΕΙΔΙΚΩΝ ΠΟΙΝΙΚΩΝ ΝΟΜΩΝ
2	ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΑΥΤΟΑΜΥΝΑΣ ΚΑΙ ΑΥΤΟΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ
3	ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΝΘΡΩΠΟΓΕΝΩΝ ΚΡΙΣΕΩΝ ΚΑΙ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΩΝ
4	ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΧΡΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΑΞΙΩΝ
5	ΒΑΣΙΚΕΣ ΕΝΝΟΙΕΣ ΕΜΠΟΡΙΚΟΥ-ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ
6	ΠΑΡΟΧΗ ΠΡΩΤΩΝ ΒΟΗΘΕΙΩΝ ΣΤΗΝ ΠΡΑΞΗ

Κείμενο αναφοράς

2.3.A.1 | ΚΩΔΙΚΟΠΟΙΗΣΗ ΕΙΔΙΚΩΝ ΠΟΙΝΙΚΩΝ ΝΟΜΩΝ

Η μαθησιακή υποενότητα «Κωδικοποίηση ειδικών ποινικών νόμων» αποσκοπεί στην εισαγωγή και στην κατανόηση σε πρακτικό επίπεδο των ειδικών ποινικών νόμων (ΕΠΝ) που έχουν σχέση με το αντικείμενο της ιδιωτικής ασφάλειας και των Στελεχών Ασφαλείας Προσώπων και Υποδομών κατά την άσκηση των καθηκόντων τους. Για τον λόγο αυτόν, κρίνεται σκόπιμο οι εκπαιδευόμενοι/-ες να μελετήσουν την ισχύουσα νομοθεσία σχετικά με τους σημαντικότερους από αυτούς τους νόμους και να αναλύσουν πρακτικά θέματα, προκειμένου να διαπιστωθεί κατά πόσο έχουν αντιληφθεί τις νομικές έννοιες που συνδέονται με καθέναν από αυτούς.

Η μαθησιακή αυτή υποενότητα εστιάζεται στην κατανόηση και πρακτική εφαρμογή της νομοθεσίας για τα όπλα, τα πυρομαχικά και τα εκρηκτικά, για την αθλητική βία και για την καταπολέμηση της διάδοσης των ναρκωτικών. Επιπλέον, μέσω της υποενότητας αυτής, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα εξετάσουν πρακτικά ζητήματα για την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Στη συνέχεια, η μαθησιακή υποενότητα ασχολείται με τη μελέτη της νομοθεσίας για τη μετανάστευση, την εμπορία

ανθρώπων και τη νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες εξοικειώνονται πρακτικά και με τη νομοθεσία για την προστασία των αρχαιοτήτων και εν γένει της πολιτιστικής κληρονομιάς, την προστασία του περιβάλλοντος και τη νομοθεσία σχετικά με τον τουρισμό.

Μέσω πρακτικών ασκήσεων και παραδειγμάτων, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα αναγνωρίζουν ιδίως εγκληματικές συμπεριφορές στο πλαίσιο άσκησης των καθηκόντων τους, καθώς και την ποινική αντιμετώπιση των δραστών.

2.3.A.2 | ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΑΥΤΟΑΜΥΝΑΣ ΚΑΙ ΑΥΤΟΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

Η μαθησιακή υποενότητα «Εφαρμογή τεχνικών αυτοάμυνας και αυτοπροστασίας» αποσκοπεί στην εισαγωγή και στην πρακτική εξάσκηση των βασικών τεχνικών αυτοάμυνας και αυτοπροστασίας, οι οποίες, όταν εφαρμοστούν ορθά από τα Στελέχη Ασφαλείας Προσώπων και Υποδομών, παρέχουν τη δυνατότητα αποτελεσματικής προστασίας τόσο του εαυτού τους όσο και των συναδέλφων τους, καθώς και του κοινού που βρίσκεται στον χώρο αρμοδιότητάς τους.

Ο στόχος της μαθησιακής υποενότητας είναι να προετοιμάσει τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες να κατανοήσουν την πρακτική σημασία της διανοητικής προετοιμασίας και τον κώδικα χρωμάτων διανοητικής προετοιμασίας (φάσμα ετοιμότητας). Μέσω πρακτικών ασκήσεων και παραδειγμάτων, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα κατανοήσουν τους παράγοντες επιβίωσης, τα θανάσιμα λάθη που πρέπει να αποφεύγουν κατά τη διάρκεια της εργασίας τους, την έννοια του υπόπτου, τους παράγοντες που επηρεάζουν το αποτέλεσμα ενός ελέγχου υπόπτου ατόμου και τα μέσα άσκησης ελέγχου. Η εν λόγω μαθησιακή υποενότητα αφιερώνεται στη διάκριση των ενδείξεων κινδύνου σε συναισθηματικούς δείκτες και σε προεπιθετικές στάσεις του υπόπτου.

Επιπλέον, η μαθησιακή υποενότητα ασχολείται με τη μελέτη των χρυσών κανόνων της αυτοπροστασίας, της αθέατης ανάπτυξης, του αιφνιδιασμού, της απόστασης, της αυτοσυγκράτησης, της κάλυψης, της ενίσχυσης και της φιλοσοφίας του +1.

Με την απόκτηση αυτών των γνώσεων, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι σε θέση να αντιμετωπίζουν αποτελεσματικά αιφνίδιες καταστάσεις που μπορεί να έχουν δυσμενείς επιπτώσεις για τη ζωή και τη σωματική τους ακεραιότητα, ενώ θα υιοθετήσουν θετική στάση ως προς τη βελτίωση και διατήρηση της φυσικής τους κατάστασης.

2.3.A.3 | ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΝΘΡΩΠΟΓΕΝΩΝ ΚΡΙΣΕΩΝ ΚΑΙ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΩΝ

Η μαθησιακή υποενότητα «Διαχείριση ανθρωπογενών κρίσεων και καταστροφών» αποσκοπεί στην εισαγωγή και στην κατανόηση με πρακτικό τρόπο των βασικών ενεργειών ανταπόκρισης σε διάφορες ανθρωπογενείς κρίσεις και καταστροφές, οι οποίες μπορούν να λάβουν χώρα και τις οποίες οι εκπαιδευόμενοι/-ες μπορεί να κληθούν να διαχειριστούν στο πλαίσιο των καθηκόντων τους τα αυριανά Στελέχη Ασφαλείας Προσώπων και Υποδομών.

Επιπλέον, μέσω της υποεπάρκειας αυτής, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα μελετήσουν σε πρακτικό επίπεδο τον κλάδο της διαχείρισης ανθρωπογενών κρίσεων και καταστροφών, των οποίων ο γενεσιουργός μηχανισμός έγκειται στην επιθετική συμπεριφορά του ανθρώπου. Κατά τη διάρκεια της εκπαίδευσης, θα εξοικειωθούν με πρακτικά παραδείγματα και ασκήσεις που ανταποκρίνονται σε πραγματικές καταστάσεις, με τα στάδια του κύκλου διαχείρισης ανθρωπογενών κρίσεων και καταστροφών, με τα σχέδια αντιμετώπισης εκτάκτων αναγκών στις ανθρωπογενείς απειλές, στους κινδύνους, στις κρίσεις και στις καταστροφές, στις ένοπλες συρράξεις – επιθετικές ενέργειες και στις ασύμμετρες απειλές. Η εν λόγω μαθησιακή υποεπάρκεια προσφέρει τη βάση για την απόκτηση γνώσεων και δεξιοτήτων που απαιτούνται για πρακτική ανάλυση ζητημάτων τρομοκρατίας και ομηρίας. Σκόπιμο, επομένως, θα ήταν να πραγματοποιηθεί εξάσκηση στη σύνταξη σχεδίων αντιμετώπισης εκτάκτων αναγκών και πρακτική εξάσκηση στην ασφαλή εκκένωση εγκαταστάσεων και κτιρίων με τη συμμετοχή των εκπαιδευομένων.

Επιπλέον, η μαθησιακή υποεπάρκεια ασχολείται με τη μελέτη και ανάλυση πραγματικών ανθρωπογενών κρίσεων και καταστροφών στην Ελλάδα και το εξωτερικό και την εξαγωγή χρήσιμων συμπερασμάτων για την καλύτερη διαχείρισή τους, με μεγάλη έμφαση στη διαφύλαξη ανέπαφης της σκηνής του εγκλήματος ή του συμβάντος, μέχρι την άφιξη των αρμόδιων δημόσιων αρχών.

Συνολικά, η μαθησιακή υποεπάρκεια προσφέρει τις απαραίτητες γνώσεις και εργαλεία για την ορθή διαχείριση ανθρωπογενών κρίσεων και καταστροφών.

2.3.A.4 | ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΧΡΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΑΞΙΩΝ

Η μαθησιακή υποεπάρκεια «Βασικές αρχές ασφάλειας χρημάτων και αξιών» αποσκοπεί στην εισαγωγή και πρακτική εξάσκηση των εκπαιδευομένων στον τομέα της ασφαλούς μεταφοράς χρημάτων, αξιών, αρχαιοτήτων, έργων τέχνης και πολύτιμων αντικειμένων. Επομένως, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα αποκτήσουν γνώσεις και θα αναπτύξουν δεξιότητες για ζητήματα οργάνωσης τακτικών χρηματοποστολών και μεταφοράς άλλων αξιών.

Στην εν λόγω υποεπάρκεια, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα εξοικειωθούν με τα τεχνικά μέσα που απαιτούνται (ειδικά διασκευασμένα/τεθωρακισμένα οχήματα, επικοινωνία, αλεξίσφαιρο γιλέκο, αντιβαλλιστικό προστατευτικό κράνος, σύστημα εξ αποστάσεως εντοπισμού κ.λπ.). Ο στόχος της μαθησιακής υποεπάρκειας είναι να προετοιμάσει τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες να αναγνωρίζουν ενδείξεις ενδεχόμενων απειλών και παραπλανητικών τακτικών.

Επιπλέον, η μαθησιακή υποεπάρκεια ασχολείται με τη διάκριση των χρηματοποστολών σε εποχούμενες και πεζές. Στην υποεπάρκεια αυτή, τονίζονται και αναλύονται οι θέσεις εργασίας και τα καθήκοντα των οδηγών χρηματοποστολών, των συνοδών χρηματοποστολών, των καταμετρητών/-τριών χρημάτων, των ανεφοδιαστών/-τριών Αυτόματων Ταμειακών Μηχανών (ΑΤΜ) τραπεζών, των υπαλλήλων θησαυροφυλακί-

ων, καθώς και των χειριστών/-τριών ασυρμάτου και κέντρου επιχειρήσεων χρηματαποστολών και μεταφοράς αξιών και πολύτιμων αντικειμένων (Dispatcher CIT – ATM), προκειμένου το προσωπικό που δραστηριοποιείται στον τομέα αυτόν να εξασφαλίσει αρχικά τη ζωή και τη σωματική του ακεραιότητα και μετέπειτα να διαφυλάξουν τα μεταφερόμενα αντικείμενα.

Μέσω πρακτικών ασκήσεων και παραδειγμάτων, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα κατανοήσουν τις τεχνικές παγίδευσης χρηματαποστολών και τις βασικές ενέργειες αντιμετώπισής τους, ενώ θα γίνει ανάλυση πραγματικών περιστατικών από την Ελλάδα και το εξωτερικό, ώστε να εξαχθούν χρήσιμα συμπεράσματα για την ασφαλή μεταφορά χρημάτων και αξιών.

Συνολικά, η μαθησιακή υποεπάρκεια προσφέρει τις απαραίτητες γνώσεις και εργαλεία για ασφαλείς μεταφορές χρημάτων και αξιών.

2.3.A.5 | ΒΑΣΙΚΕΣ ΕΝΝΟΙΕΣ ΕΜΠΟΡΙΚΟΥ-ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

Η μαθησιακή υποεπάρκεια «Βασικές έννοιες εμπορικού-εργατικού δικαίου» αποσκοπεί στην κατανόηση σε πρακτικό επίπεδο των βασικών εννοιών που αφορούν αφενός τις μορφές των εμπορικών εταιρειών και αφετέρου τις διατάξεις του ατομικού και συλλογικού εργατικού δικαίου.

Στο πλαίσιο αυτής της υποεπάρκειας, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα αναλύσουν τις βασικές αρχές και πηγές του ελληνικού εταιρικού δικαίου, καθώς και τις επιμέρους εταιρικές μορφές, όπως είναι η ομόρρυθμη εταιρεία (ΟΕ), η ετερόρρυθμη εταιρεία (ΕΕ), η αφανής εταιρεία, η ανώνυμη εταιρεία (ΑΕ), η εταιρεία περιορισμένης ευθύνης (ΕΠΕ) και η ιδιωτική κεφαλαιουχική εταιρεία (ΙΚΕ), επιλύοντας πρακτικά θέματα, προκειμένου να είναι ευχερής η διάκρισή τους.

Επιπλέον, η μαθησιακή υποεπάρκεια ασχολείται με τη μελέτη των υποχρεώσεων τόσο του/της εργαζομένου/-ης όσο και του/της εργοδότη/-τριας, της λύσης της σχέσης εργασίας μεταξύ τους, των κατηγοριών των συνδικαλιστικών οργανώσεων σε πρωτοβάθμιες, δευτεροβάθμιες και τριτοβάθμιες, του δικαιώματος της απεργίας, των συλλογικών συμβάσεων εργασίας και της επίλυσης συλλογικών διαφορών. Σκόπιμο, επομένως, θα ήταν να πραγματοποιηθεί εξάσκηση στην επίλυση πρακτικών θεμάτων, τόσο στα είδη των εταιρειών όσο και στα δικαιώματα των εργαζομένων.

Επιπρόσθετα, προτείνεται εκπαιδευτική επίσκεψη σε μια συνδικαλιστική οργάνωση του κλάδου της ιδιωτικής ασφάλειας, προκειμένου οι εκπαιδευόμενοι/-ες να ενημερωθούν σχετικά με προτάσεις βελτίωσης του κλάδου της ιδιωτικής ασφάλειας, τα δικαιώματα των εργαζομένων, τις συνθήκες εργασίας στις ΙΕΠΥΑ κ.λπ.

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες αποκτούν τις απαραίτητες γνώσεις και δεξιότητες για να χρησιμοποιούν βασικές έννοιες του εργατικού δικαίου στο πλαίσιο άσκησης των καθηκόντων τους.

2.3.A.6 | ΠΑΡΟΧΗ ΠΡΩΤΩΝ ΒΟΗΘΕΙΩΝ ΣΤΗΝ ΠΡΑΞΗ

Η μαθησιακή υποεπάρκεια «Παροχή πρώτων βοηθειών στην πράξη» αποσκοπεί στην ανάπτυξη βασικών πρακτικών γνώσεων και δεξιοτήτων στην παροχή πρώτων βοηθειών, δηλαδή όλων εκείνων των ενεργειών που πρέπει να γίνουν, βήμα προς βήμα, προκειμένου αρχικά να αποφευχθεί ο θάνατος και μετέπειτα να μην επιδεινωθεί η κατάσταση του θύματος, καθώς και να του προσφερθεί ανακούφιση. Οι ενέργειες αυτές δεν αποσκοπούν στην πλήρη θεραπεία, η οποία θα γίνει αποκλειστικά και μόνο στις μονάδες υγείας. Στην εν λόγω υποεπάρκεια, οι εκπαιδευόμενοι/-ες εξοικειώνονται με την ασφαλή προσέγγιση του ασθενούς σε πρακτικό επίπεδο, την εκτίμηση της κατάστασής του και την κλήση του Εθνικού Κέντρου Άμεσης Βοήθειας (ΕΚΑΒ) στο 166.

Μέσω πρακτικών ασκήσεων, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα κατανοήσουν τους παράγοντες της βασικής υποστήριξης της ζωής σε ενήλικες, παιδιά και βρέφη, καθώς και της αποτελεσματικής χρήσης αυτόματου εξωτερικού απινιδωτή στις ίδιες ηλικιακές ομάδες.

Ο στόχος της μαθησιακής υποεπάρκειας είναι να προετοιμάσει τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες να παρέχουν πρώτες βοήθειες, ιδίως σε περιπτώσεις πνιγμονής, πνιγμού, διαστρέμματος, κατάγματος, αιμορραγίας, αλλεργικού σοκ, εγκαύματος, ηλεκτροπληξίας, κεραυνοπληξίας, υποθερμίας, θερμοπληξίας, επιληψίας, θωρακικού άλγους, λιποθυμίας, εγκεφαλικού επεισοδίου, δηλητηρίασης, δήγματος, υπογλυκαιμίας. Σκόπιμο, επομένως, θα ήταν να πραγματοποιηθεί εξάσκηση σε κάθε μία από τις ως άνω περιπτώσεις. Επιπλέον, η μαθησιακή υποεπάρκεια ασχολείται με το περιεχόμενο του κουτιού πρώτων βοηθειών και του λοιπού εξοπλισμού για την παροχή πρώτων βοηθειών.

Με την απόκτηση αυτών των γνώσεων, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι σε θέση να παρέχουν με ασφάλεια πρώτες βοήθειες.

Προτεινόμενες πηγές μελέτης

Κύριες

1. Αγαλλοπούλου, Π. (2019). *Εισαγωγή στο εργατικό δίκαιο* (5η έκδοση). Αθήνα: Εκδόσεις Σάκκουλα.
2. Ζήσης, Α. (2021). *Ειδικοί ποινικοί νόμοι* (2η έκδοση). Αθήνα: Εκδόσεις Σάκκουλα.
3. Κέντρο Μελετών Ασφάλειας (ΚΕΜΕΑ). (2022). *Περί ιδιωτικής ασφάλειας: επιχειρώντας μία ολιστική προσέγγιση* (τόμοι Α' - Β'). Αθήνα: Εκδόσεις Παπαζήση.
4. Λιάκος, Η. (2009). *Αστυνομική αυτοάμυνα: βασικές αρχές και τεχνικές χρήσης ελεγχόμενης δύναμης*. Αθήνα: Ιδιωτική έκδοση.
5. Μπίτζης, Α. & Περδίκης, Α. (2006). *Αστυνομική αυτοπροστασία: γενικό μέρος*. Αθήνα: Ιδιωτική έκδοση.
6. Μπίτζης, Α. & Περδίκης, Α. (1996). *Αστυνομική αυτοπροστασία: ειδικό μέρος*. Αθήνα: Ιδιωτική έκδοση.
7. Παπαδοπούλου, Λ. & Τσίτσου, Λ. (2016). *Πρώτες βοήθειες*. Αθήνα: Εκδόσεις Ελληνικού Ερυθρού Σταυρού, Τομέας Νοσηλευτικής.
8. Παπαϊωάννου, Ζ. (2018). *Δίκαιο της ιδιωτικής ασφάλειας*. Αθήνα: Εκδόσεις Σάκκουλα.
9. Ρόκας, Ν. (2019). *Εταιρίες: εισαγωγή στο δίκαιο των εταιριών του εμπορικού δικαίου* (6η έκδοση). Αθήνα: Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη.

Συμπληρωματικές

1. Κυριακάκης, Σ., Παρασκευόπουλος, Α. & Γιοβανέκος, Τ. (2016). *Ασφάλεια (security) εγκαταστάσεων τουριστικών προορισμών και άλλων μονάδων φιλοξενίας & φροντίδας*. Αθήνα: Εκδόσεις Smart Press.
2. Παύλου, Σ. & Σάμιος, Θ. (2022). *Ειδικοί ποινικοί νόμοι: ερμηνεία κατ' άρθρον*. Αθήνα: Εκδόσεις Σάκκουλα.

2.3.B • ΕΙΔΙΚΟΙ ΠΟΙΝΙΚΟΙ ΝΟΜΟΙ

Περίληψη της μαθησιακής ενότητας

Σκοπός της μαθησιακής ενότητας είναι να εισαγάγει τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες στις αξιόποινες πράξεις που προβλέπονται στους βασικότερους ειδικούς ποινικούς νόμους (ΕΠΝ) και στη σχέση τους με τον Ποινικό Κώδικα (ΠΚ) που έχουν σχέση με το αντικείμενο της ασφάλειας. Πιο συγκεκριμένα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι σε θέση να μελετήσουν την ισχύουσα νομοθεσία σχετικά με τα όπλα, τα πυρομαχικά και τα εκρηκτικά, με την αθλητική βία, την καταπολέμηση της διάδοσης των ναρκωτικών, την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, τη μετανάστευση, την εμπορία ανθρώπων, τη νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες, τα παί-

γνια, την προστασία των αρχαιοτήτων και εν γένει της πολιτιστικής κληρονομιάς, με την προστασία του περιβάλλοντος και τον τουρισμό, προκειμένου να αναγνωρίζουν ιδίως εγκληματικές συμπεριφορές στο πλαίσιο άσκησης των καθηκόντων τους και να αντιλαμβάνονται την ποινική αντιμετώπιση των δραστών.

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι ικανοί /-ές να:

- Αναγνωρίζουν τις αξιόποινες πράξεις, μελετώντας πραγματικά περιστατικά,
- Ορίζουν τις αξιόποινες πράξεις, μελετώντας πρακτικά παραδείγματα,
- Διακρίνουν τα είδη των αξιόποινων πράξεων, μελετώντας τους ειδικούς ποινικούς νόμους,
- Κωδικοποιούν τους βασικούς ειδικούς ποινικούς νόμους,
- Ερμηνεύουν βασικές έννοιες των ειδικών ποινικών νόμων,
- Χρησιμοποιούν ορθά και αποτελεσματικά τη νομοθεσία,
- Εφαρμόζουν τις προβλεπόμενες ποινικές διαδικασίες,
- Ελέγχουν τη σωστή εφαρμογή των ειδικών ποινικών νόμων,
- Εφαρμόζουν με σιγουριά τους ειδικούς ποινικούς νόμους,
- Ευαισθητοποιούνται ως προς την εφαρμογή των ειδικών ποινικών νόμων κατά την άσκηση των καθηκόντων τους,
- Υιοθετούν νομικές έννοιες και την ορολογία των ειδικών ποινικών νόμων κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους.

Βασικές έννοιες και λέξεις-κλειδιά

Περί όπλων και εκρηκτικών / Περί ναρκωτικών / Ερασιτεχνικός και επαγγελματικός αθλητισμός / Προστασία αρχαιοτήτων και εν γένει της πολιτιστικής κληρονομιάς / Προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα / Νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες.

Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα

Θεωρία (2), Εργαστήριο (0), Σύνολο (2).

Διάρθρωση της μαθησιακής ενότητας σε υποενότητες

Α/Α	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΣΙΑΚΗΣ ΥΠΟΕΝΟΤΗΤΑΣ
1	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΟΥΣ ΕΙΔΙΚΟΥΣ ΠΟΙΝΙΚΟΥΣ ΝΟΜΟΥΣ ΚΑΙ ΣΤΗ ΣΧΕΣΗ ΤΟΥΣ ΜΕ ΤΟΥΣ ΛΟΙΠΟΥΣ ΚΑΝΟΝΕΣ ΔΙΚΑΙΟΥ
2	ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ «ΠΕΡΙ ΟΠΛΩΝ, ΠΥΡΟΜΑΧΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΚΡΗΚΤΙΚΩΝ»
3	ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ «ΠΕΡΙ ΝΑΡΚΩΤΙΚΩΝ»
4	ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΓΙΑ ΤΟΝ ΕΡΑΣΙΤΕΧΝΙΚΟ ΚΑΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟ
5	ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΩΝ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΕΝ ΓΕΝΕΙ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ
6	ΛΟΙΠΟΙ ΕΙΔΙΚΟΙ ΠΟΙΝΙΚΟΙ ΝΟΜΟΙ (ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ, ΤΗ ΝΟΜΙΜΟΠΟΙΗΣΗ ΕΣΟΔΩΝ ΑΠΟ ΕΓΚΛΗΜΑΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ κ.λπ.)

Κείμενο αναφοράς

2.3.B.1 | ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΟΥΣ ΕΙΔΙΚΟΥΣ ΠΟΙΝΙΚΟΥΣ ΝΟΜΟΥΣ ΚΑΙ ΣΤΗ ΣΧΕΣΗ ΤΟΥΣ ΜΕ ΤΟΥΣ ΛΟΙΠΟΥΣ ΚΑΝΟΝΕΣ ΔΙΚΑΙΟΥ

Σε προηγούμενες μαθησιακές ενότητες, όπως «Εισαγωγή στο δίκαιο», «Ουσιαστικό ποινικό δίκαιο» κ.λπ., τέθηκε το βασικό νομοθετικό πλαίσιο, το οποίο οφείλουν να γνωρίζουν και να κατανοούν τα Στελέχη Ασφαλείας Προσώπων και Υποδομών, ώστε να λειτουργούν πάντοτε κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους με βάση την αρχή της νομιμότητας.

Περαιτέρω, αναπόσπαστο κεφάλαιο του δικαίου αποτελούν και οι ειδικοί ποινικοί νόμοι. Στην παρούσα υποενότητα θα πραγματοποιηθεί μια εισαγωγή σε αυτούς, θα παρουσιαστεί η σχέση τους με τους λοιπούς κανόνες δικαίου, ενώ θα αναλυθεί ότι είτε προβλέπουν αξιόποινες πράξεις που δεν περιλαμβάνονται στο ειδικό μέρος του Ποινικού Κώδικα είτε λειτουργούν συμπληρωματικά ή ειδικά σε σχέση με αυτές τις διατάξεις του Ποινικού Κώδικα.

Στη συνέχεια της υποενότητας, και προκειμένου να υιοθετήσουν νομικές έννοιες και ορολογία των ειδικών ποινικών νόμων κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους, θα πραγματοποιηθεί μια βασική απарίθμηση των ειδικών ποινικών νόμων που θα πρέπει να γνωρίζουν οι εκπαιδευόμενοι/-ες και οι οποίοι είναι οι εξής: νομοθεσία «περί όπλων, πυρομαχικών και εκρηκτικών», νομοθεσία «περί ναρκωτικών», νομοθεσία «για τον ερασιτεχνικό και επαγγελματικό αθλητισμό», νομοθεσία «για την προστασία των αρχαιοτήτων και εν γένει της πολιτιστικής κληρονομιάς», καθώς και λοιποί ειδικοί ποινικοί νόμοι, όπως η νομοθεσία «περί προσωπικών δεδομένων», η νομοθεσία «περί νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες», «περί παιγνίων» κ.λπ.

Προτεινόμενη εκπαιδευτική τεχνική είναι η εμπλουτισμένη εισήγηση, ενώ στη συνέχεια, και προκειμένου οι εκπαιδευόμενοι/-ες να εξοικειωθούν με τους νόμους αυτούς και να τους κωδικοποιούν ορθά, θα ακολουθήσει η παράθεση γενικών περι-

στατικών που μπορεί να συμβούν κατά την άσκηση των καθηκόντων τους, προκειμένου να αναγνωρίσουν σε ποιον ειδικό ποινικό νόμο υπάγονται και πώς αντιμετωπίζονται νομικά.

2.3.B.2 | ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ «ΠΕΡΙ ΟΠΛΩΝ, ΠΥΡΟΜΑΧΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΚΡΗΚΤΙΚΩΝ»

Στη μαθησιακή υποενότητα που ακολουθεί, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα έρθουν σε επαφή με τον Ν. 2168/1993 με τίτλο «Ρύθμιση θεμάτων που αφορούν όπλα, πυρομαχικά, εκρηκτικές ύλες, εκρηκτικούς μηχανισμούς και άλλες διατάξεις», ο οποίος είναι το βασικό νομοθέτημα της χώρας που ρυθμίζει όλα τα θέματα σχετικά με τα όπλα εν ευρεία έννοια, τα πυρομαχικά και τα εκρηκτικά και το οποίο είναι κομβικής σημασίας να γνωρίζει το προσωπικό ιδιωτικής ασφάλειας κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του. Επιπλέον, μέσω της υποενότητας αυτής, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα εξετάσουν αρχικά τη γενική αρχή απαγόρευσης κατοχής όπλων, ενώ περαιτέρω θα κατανοήσουν τις προϋποθέσεις κατοχής όπλων από τους εκπροσώπους και τους/τις εργαζόμενους/-ες των ιδιωτικών επιχειρήσεων παροχής υπηρεσιών ασφαλείας, όπως αυτές καθορίζονται στο άρθρο 5 του Ν. 2518/1997. Στη συνέχεια, θα εξεταστεί αναλυτικά τι νοείται ως όπλο, πυρομαχικό και εκρηκτική ύλη, προκειμένου οι εκπαιδευόμενοι/-ες να εξοικειωθούν με τις έννοιες αυτές και να τις διαχωρίζουν πρακτικά.

Συνολικά, η εν λόγω μαθησιακή υποενότητα προσφέρει τις γνώσεις και τις δεξιότητες που απαιτείται να έχει το προσωπικό ιδιωτικής ασφάλειας, ώστε να γνωρίζει αρχικά πότε και υπό ποιες προϋποθέσεις μπορεί να κατέχει όπλο, αλλά και ποιες υποχρεώσεις απορρέουν ως προς την τήρηση και φύλαξή του, καθώς και να αναγνωρίζει ποια από τα αντικείμενα που μπορεί να συναντήσει κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του εμπίπτουν στην έννοια του νόμου και ποια αντικείμενα εξαιρούνται από τις διατάξεις του νόμου αυτού και δύνανται να εισάγονται και να κατέχονται ελεύθερα.

Προτεινόμενη εκπαιδευτική τεχνική είναι η εμπλουτισμένη εισήγηση και ανάλυση του Ν. 2168/1993, η παράθεση πρακτικών παραδειγμάτων, καθώς και η παρουσίαση αντικειμένων που εμπίπτουν στην έννοια του προαναφερθέντος ειδικού ποινικού νόμου.

2.3.B.3 | ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ «ΠΕΡΙ ΝΑΡΚΩΤΙΚΩΝ»

Η συγκεκριμένη μαθησιακή υποενότητα αποτελεί ένα σημαντικό μέρος της μαθησιακής ενότητας «Ειδικοί ποινικοί νόμοι», καθώς επιδιώκει να παρέχει στους/στις εκπαιδευόμενους/-ες τις απαραίτητες γνώσεις και δεξιότητες για την αποτελεσματική αναγνώριση ουσιών που εμπίπτουν στη νομοθεσία «περί ναρκωτικών», όπως αυτή ρυθμίζεται από τον Ν. 4139/2013.

Είναι ιδιαίτερα σημαντικό για το προσωπικό ιδιωτικής ασφάλειας να γνωρίζει την έννοια και τον ορισμό των ναρκωτικών και των συναφών όρων, τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που έχει σε περίπτωση τέλεσης εγκλήματος του νόμου περί ναρκωτικών, καθώς και πολύ συχνά ενδέχεται, στο πλαίσιο άσκησης των υπηρεσιακών του καθηκόντων, να διαπιστώσει παραβάσεις της νομοθεσίας περί ναρκωτικών, ειδικά όταν δια-

τίθεται και αναλαμβάνει τη φύλαξη, την επιτήρηση και την ασφάλεια χώρων, όπως π.χ. σε λιμάνια, αεροδρόμια, γήπεδα κ.λπ. Ακόμη, είναι σημαντικό στην υποενότητα αυτή να τονισθούν και να αναλυθούν οι επιμέρους πράξεις που μπορεί να εμπίπτουν στην ως άνω νομοθεσία, όπως είναι η κατοχή, η μεταφορά, η αποθήκευση, η προμήθεια κ.λπ. ναρκωτικών ουσιών, αλλά και η εν γένει ποινική αντιμετώπιση του φαινομένου.

Στη συγκεκριμένη υποενότητα, προτείνεται ως εκπαιδευτική τεχνική να ακολουθηθεί μια αναλυτική παρουσίαση και εισήγηση των διατάξεων της νομοθεσίας «περί ναρκωτικών», συνοδευόμενη και από το ανάλογο φωτογραφικό και οπτικοακουστικό υλικό, προκειμένου να είναι ευχερής η διάκριση των διαφορετικών ειδών ναρκωτικών ουσιών που υπάρχουν, ενώ μπορούν να δίδονται διάφορα παραδείγματα από συναφείς υποθέσεις που έχουν εξιχνιαστεί. Ιδιαίτερη μνεία θα γίνει στα σημεία απόκρυψης τέτοιων ουσιών, προκειμένου να καθίσταται ευχερής ο εντοπισμός τους κατά τη διάρκεια των ελέγχων από το προσωπικό ιδιωτικής ασφάλειας (π.χ. αεροδρόμια, γήπεδα κ.λπ.).

2.3.B.4 | ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΓΙΑ ΤΟΝ ΕΡΑΣΙΤΕΧΝΙΚΟ ΚΑΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟ

Στη συγκεκριμένη μαθησιακή υποενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα έρθουν σε επαφή με τη σχετική νομοθεσία για τον ερασιτεχνικό και επαγγελματικό αθλητισμό και την οργάνωση της ασφάλειας κατά τη διεξαγωγή αθλητικών εκδηλώσεων. Η ανωτέρω γνώση είναι ιδιαίτερως σημαντική για το προσωπικό ιδιωτικής ασφάλειας, καθώς ενδέχεται, κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του, όπως κατά την προστασία αθλητικών εκδηλώσεων, να αντιμετωπίσει πράξεις αθλητικής βίας. Επισημαίνεται ότι η γνώση αυτή είναι πολύ χρήσιμη και σημαντική, ειδικά όταν οι αθλητικές εκδηλώσεις ή δραστηριότητες αποτελούν αντικείμενο της επαγγελματικής τους δραστηριότητας, καθώς οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα αποκτήσουν τις γνώσεις και δεξιότητες για την ασφαλή διεξαγωγή αθλητικών εκδηλώσεων, την ποινική αντιμετώπιση αδικημάτων αθλητικής βίας με αθλητικό υπόβαθρο εν γένει, ακόμη και σε τόπο και χρόνο που δεν συνδέονται με συγκεκριμένη εκδήλωση, και την ορθή εφαρμογή της κείμενης νομοθεσίας.

Επιπλέον, μέσω της υποενότητας αυτής, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα εξετάσουν τις προϋποθέσεις που ορίζονται από τη νομοθεσία για την ασφαλή διεξαγωγή αθλητικής εκδήλωσης, τους φορείς και τις υπηρεσίες που μπορεί κατά περίπτωση να εμπλέκονται στη διαχείριση περιστατικών ασφαλείας, ενώ ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί στα καθήκοντα και τις υποχρεώσεις του προσωπικού ασφαλείας σε αγώνες ή αθλητικές εκδηλώσεις, τόσο στον έλεγχο για λόγους ασφαλείας των προσερχομένων φιλάθλων στην αθλητική εγκατάσταση όσο και κατά τη διάρκεια της εκδήλωσης-αγώνα.

Στη συγκεκριμένη υποενότητα, προτείνεται ως εκπαιδευτική τεχνική να ακολουθηθεί μια αναλυτική παρουσίαση και εισήγηση του συνόλου της νομοθεσίας που σχετίζεται με τον ερασιτεχνικό και επαγγελματικό αθλητισμό, την ασφάλεια αθλητικών εκδηλώσεων και την ποινική αντιμετώπιση των αδικημάτων βίας με αφορμή αθλητικές εκδηλώσεις ή αθλητικό υπόβαθρο.

2.3.B.5 | ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΩΝ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΕΝ ΓΕΝΕΙ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ

Στην εν λόγω υποενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες εξοικειώνονται με τον κώδικα νομοθεσίας για την προστασία των αρχαιοτήτων και εν γένει της πολιτιστικής κληρονομιάς. Αν και η παράνομη διακίνηση αρχαιοτήτων και αντικειμένων πολιτιστικής κληρονομιάς μπορεί να μην αποτελεί συνήθη εγκληματική δραστηριότητα με την οποία θα έρθει αντιμέτωπο το προσωπικό ιδιωτικής ασφάλειας, αυτό δεν μπορεί να αποκλειστεί ιδίως κατά τη φύλαξη χώρων που αποτελούν πύλες εισόδου και εξόδου της χώρας (π.χ. αερολιμένες, λιμένες κ.λπ.), κατά την ασφαλή μεταφορά αρχαιοτήτων και έργων τέχνης, καθώς και κατά τη φύλαξη χώρων στους οποίους εκτίθενται ή φυλάσσονται αντικείμενα πολιτιστικής κληρονομιάς.

Η εν λόγω υποενότητα εστιάζεται περαιτέρω στην ενίσχυση της ευαισθητοποίησης του προσωπικού ιδιωτικής ασφάλειας σχετικά με τη σημασία της διατήρησης του πολιτιστικού παρελθόντος και του νομικού πλαισίου που διέπει αυτόν τον τομέα. Επιπλέον, το προσωπικό ασφαλείας που εργάζεται σε αερολιμένες και λιμένες, σε χώρους πολιτιστικής κληρονομιάς, σε χώρους ιδιωτικών συλλογών ή σε άλλες εγκαταστάσεις αποθήκευσης ή ακόμη και αν διατίθεται σε φυλασσόμενους χώρους οποιουδήποτε είδους που βρίσκονται σε περιοχές αρχαιολογικού ενδιαφέροντος, διαδραματίζει κρίσιμο ρόλο στην πρόληψη της παράνομης εξαγωγής αρχαιοτήτων και πολιτιστικών αντικειμένων και, ως εκ τούτου, θα πρέπει να αναπτύξει τις απαραίτητες δεξιότητες, ώστε να εντοπίζει και να αναγνωρίζει ύποπτες δραστηριότητες ή προσπάθειες παράνομης εξαγωγής αντικειμένων πολιτιστικής κληρονομιάς ή έκνομες συμπεριφορές εν γένει.

Στη συγκεκριμένη υποενότητα, προτείνεται ως εκπαιδευτική τεχνική να ακολουθηθεί εμπλουτισμένη εισήγηση για την κείμενη νομοθεσία σχετικά με την προστασία των αρχαιοτήτων και εν γένει της πολιτιστικής κληρονομιάς, συνοδευόμενη και από το ανάλογο φωτογραφικό και οπτικοακουστικό υλικό, προκειμένου να είναι ευχερής η διάκριση των διαφορετικών αντικειμένων πολιτιστικής κληρονομιάς.

2.3.B.6 | ΛΟΙΠΟΙ ΕΙΔΙΚΟΙ ΠΟΙΝΙΚΟΙ ΝΟΜΟΙ (ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ, ΤΗ ΝΟΜΙΜΟΠΟΙΗΣΗ ΕΣΟΔΩΝ ΑΠΟ ΕΓΚΛΗΜΑΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ κ.λπ.)

Στην τελευταία υποενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα έρθουν σε επαφή με τους λοιπούς ειδικούς ποινικούς νόμους που θα πρέπει να γνωρίζουν και οι οποίοι σχετίζονται άμεσα με την άσκηση των καθηκόντων τους.

Πιο συγκεκριμένα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα εξοικειωθούν με την ισχύουσα νομοθεσία σχετικά με την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, τη μετανάστευση, την εμπορία ανθρώπων, τη νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες, τα παίγνια, την προστασία του περιβάλλοντος και τον τουρισμό. Η προαναφερόμενη γνώση των λοιπών ειδικών ποινικών νόμων θα δώσει τη δυνατότη-

τα στους/στις εκπαιδευόμενους/-ες να αναγνωρίζουν ειδικές εγκληματικές συμπεριφορές που υπάγονται σε αυτούς τους νόμους και να αντιλαμβάνονται την ποινική αντιμετώπιση των δραστών.

Ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί στη νομοθεσία για την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και τη νόμιμη εγκατάσταση και χρήση συστημάτων βιντεοεπιτήρησης (CCTV), η οποία είναι κομβικής σημασίας να γνωρίζει το προσωπικό ασφαλείας κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του και κατά τη διενέργεια ελέγχων, ιδίως μετά τη θέση σε εφαρμογή του Γενικού Κανονισμού για την Προστασία Δεδομένων (ΕΕ) 2016/679 (ΓΚΠΔ) και του αντίστοιχου εφαρμοστικού Ν. 4624/2019, ο οποίος θέτει αυξημένες απαιτήσεις για την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Η δε έλλειψη συμμόρφωσης μπορεί να οδηγήσει σε σοβαρές κυρώσεις και νομικά προβλήματα για τον οργανισμό ή την επιχείρηση.

Στη συγκεκριμένη υποενότητα, προτείνεται ως εκπαιδευτική τεχνική να ακολουθηθεί μια παρουσίαση των βασικών νομοθετημάτων των λοιπών ειδικών ποινικών νόμων, ενώ μπορούν να δίδονται διάφορα πρακτικά παραδείγματα στα οποία οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα καλούνται να υπαγάγουν νομικά τα πραγματικά περιστατικά στον αντίστοιχο ειδικό ποινικό νόμο, ώστε να ελέγχεται ταυτόχρονα ότι έχουν αποκτήσει τις απαραίτητες γνώσεις και δεξιότητες και στα λοιπά νομοθετήματα που μπορεί να τύχουν εφαρμογής κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους.

Προτεινόμενες πηγές μελέτης

Κύριες

1. Ζήσης, Α. (2021). *Ειδικοί ποινικοί νόμοι* (2η έκδοση). Αθήνα: Εκδόσεις Σάκκουλα.
2. ΦΕΚ 147/Α/3-9-1993. Νόμος 2168/1993. *Ρύθμιση θεμάτων που αφορούν όπλα, πυρομαχικά, εκρηκτικές ύλες, εκρηκτικούς μηχανισμούς και άλλες διατάξεις.*
3. ΦΕΚ 74/Α/20-3-2013. Νόμος 4139/2013. *Νόμος περί εξαρτησιογόνων ουσιών και άλλες διατάξεις.*
4. ΦΕΚ 121/Α/17-6-1999. Νόμος 2725/1999. *Ερασιτεχνικός και επαγγελματικός αθλητισμός και άλλες διατάξεις.*
5. ΦΕΚ 220/Α/19-11-2021. Νόμος 4858/2021. *Κύρωση Κώδικα νομοθεσίας για την προστασία των αρχαιοτήτων και εν γένει της πολιτιστικής κληρονομιάς.*
6. ΦΕΚ 137/Α/29-8-2019. Νόμος 4624/2019. *Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, μέτρα εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 και ενσωμάτωση στην εθνική νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/680 και άλλες διατάξεις.*

Συμπληρωματικές

1. Μαργαρίτης, Λ. (2022). *Ειδικοί ποινικοί νόμοι* (2η έκδοση). Αθήνα: Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη.
2. Παύλου, Σ. & Σάμιος, Θ. (2022). *Ειδικοί ποινικοί νόμοι: ερμηνεία κατ' άρθρον.* Αθήνα: Εκδόσεις Σάκκουλα.

2.3.Γ • ΚΑΝΟΝΕΣ ΑΥΤΟΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΑΥΤΟΑΜΥΝΑΣ

Περίληψη της μαθησιακής ενότητας

Σκοπός της μαθησιακής ενότητας είναι να εισαγάγει τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες στους βασικούς κανόνες της αυτοπροστασίας, οι οποίοι, όταν εφαρμοστούν σωστά από τα Στελέχη Ασφαλείας Προσώπων και Υποδομών, τους παρέχουν τη δυνατότητα να προστατεύσουν αποτελεσματικά τον εαυτό τους, ώστε μετέπειτα να είναι σε θέση να προστατεύσουν τους συναδέλφους τους, αλλά και το κοινό που βρίσκεται στον χώρο αρμοδιότητάς τους. Πιο συγκεκριμένα, τονίζονται η σημασία της διανοητικής προετοιμασίας, ο κώδικας χρωμάτων διανοητικής προετοιμασίας (φάσμα ετοιμότητας), τα θανάσιμα λάθη, οι παράγοντες επιβίωσης, η εκτίμηση περιβάλλοντος, η έννοια του υπόπτου, οι παράγοντες που επηρεάζουν το αποτέλεσμα ενός ελέγχου υπόπτου ατόμου, τα μέσα άσκησης ελέγχου και η κλιμακωτή διαβάθμισή τους, με σχετική ανάλυση της κλίμακας και ταυτόχρονη πρακτική εξάσκηση, οι παράγοντες που επηρεάζουν τη χρήση δύναμης και η επιλογή του μέσου ελέγχου. Επιπρόσθετα, γίνεται διαχωρισμός των ενδείξεων κινδύνου σε συναισθηματικούς δείκτες και σε προεπιθετι-

κές στάσεις του υπόπτου. Τέλος, αναλύονται οι χρυσοί κανόνες της αυτοπροστασίας, όπως η αθέατη ανάπτυξη, ο αιφνιδιασμός, η απόσταση, η αυτοσυγκράτηση, η κάλυψη, η ενίσχυση και η φιλοσοφία του +1, καθώς και ο τρόπος με τον οποίο το στρες επηρεάζει το Στέλεχος Ασφαλείας Προσώπων και Υποδομών. Επιπλέον, περιγράφονται οι ιδιότητες και οι τρόποι διατήρησης και βελτίωσης της φυσικής κατάστασης και γίνεται πρακτική εξάσκηση σε υποθετικά σενάρια και μελέτες περίπτωσης.

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι ικανοί /-ές να:

- Απαριθμούν τα θανάσιμα λάθη κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους,
- Προσδιορίζουν τη σημασία της διανοητικής προετοιμασίας, αναλύοντας πραγματικά περιστατικά,
- Κατατάσσουν τα μέσα άσκησης ελέγχου ως προς τη χρήση δύναμης,
- Κωδικοποιούν τους χρυσούς κανόνες της αυτοπροστασίας,
- Ελέγχουν αποτελεσματικά ύποπτα άτομα,
- Εφαρμόζουν τεχνικές αυτοάμυνας με βάση τα όρια της άμυνας του Ποινικού Κώδικα,
- Διαχειρίζονται αποτελεσματικά αιφνίδιες καταστάσεις,
- Εφαρμόζουν ασκήσεις βελτίωσης και διατήρησης της φυσικής κατάστασης,
- Ερμηνεύουν ύποπτα σημάδια και ενδείξεις κινδύνου σε άτομα,
- Αντιδρούν άμεσα και αποτελεσματικά σε περίπτωση επίθεσης,
- Χρησιμοποιούν τα μέσα άσκησης ελέγχου,
- Ευαισθητοποιούνται ως προς τη σημασία των κανόνων αυτοπροστασίας κατά την άσκηση των καθηκόντων τους,
- Υιοθετούν τεχνικές αυτοάμυνας κατά την αντιμετώπιση επιθέσεων από άτομα,
- Υιοθετούν θετική στάση ως προς τη βελτίωση και διατήρηση της φυσικής τους κατάστασης.

Βασικές έννοιες και λέξεις-κλειδιά

Κανόνες αυτοπροστασίας / Κώδικας χρωμάτων διανοητικής προετοιμασίας (φάσμα ετοιμότητας) / Αυτοάμυνα / Μέσα άσκησης ελέγχου / Ενδείξεις κινδύνου / Ύποπτο άτομο / Ικανότητα παρατηρητικότητας / Ιδιότητες φυσικής κατάστασης / Εργασιακό στρες.

Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα

Θεωρία (1), Εργαστήριο (2), Σύνολο (3).

Διάρθρωση της μαθησιακής ενότητας σε υποενότητες

A/A	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΣΙΑΚΗΣ ΥΠΟΕΝΟΤΗΤΑΣ
1	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΟΥΣ ΒΑΣΙΚΟΥΣ ΚΑΝΟΝΕΣ ΤΗΣ ΑΥΤΟΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ
2	ΚΛΙΜΑΚΑ ΜΕΣΩΝ ΑΣΚΗΣΗΣ ΕΛΕΓΧΟΥ
3	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΑΥΤΟΑΜΥΝΑ – ΕΛΕΓΧΟΣ ΜΕ ΑΔΕΙΑ ΧΕΡΙΑ
4	ΦΥΣΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΙΚΑΝΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ ΣΤΗΝ ΑΥΤΟΑΜΥΝΑ
5	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ, ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΚΑΙ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ΥΠΟΠΤΩΝ ΑΤΟΜΩΝ ΚΑΙ ΟΧΗΜΑΤΩΝ
6	ΟΙ ΧΡΥΣΟΙ ΚΑΝΟΝΕΣ ΤΗΣ ΑΥΤΟΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ ΥΠΟΠΤΩΝ ΑΤΟΜΩΝ ΚΑΙ Η ΕΜΦΑΝΙΣΗ ΣΤΡΕΣ ΣΤΟ ΣΤΕΛΕΧΟΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΠΡΟΣΩΠΩΝ ΚΑΙ ΥΠΟΔΟΜΩΝ

Κείμενο αναφοράς

2.3.Γ.1 | ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΟΥΣ ΒΑΣΙΚΟΥΣ ΚΑΝΟΝΕΣ ΤΗΣ ΑΥΤΟΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

Στην πρώτη μαθησιακή υποενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα επικεντρωθούν στην κατανόηση και εφαρμογή των βασικών κανόνων της αυτοπροστασίας, εντάσσοντάς τους στο πλαίσιο της εργασίας τους.

Ειδικότερα, θα αναγνωρίζουν τα θανάσιμα λάθη που πρέπει να αποφεύγουν κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους, ενώ θα μπορούν να προσδιορίσουν τη σημασία της διανοητικής προετοιμασίας μέσα από πραγματικά περιστατικά. Αυτό θα τους/τις βοηθήσει να αναπτύξουν την κατάλληλη ετοιμότητα και εγρήγορση με σκοπό την αντιμετώπιση δύσκολων καταστάσεων.

Ακολούθως, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα γνωρίσουν τους σημαντικότερους παράγοντες επιβίωσης και τον κώδικα χρωμάτων διανοητικής προετοιμασίας, ο οποίος θα τους/τις βοηθήσει να κατανοήσουν τα επίπεδα διανοητικής ετοιμότητας και αποτελεί οδηγό για τη διανοητική κατάσταση στην οποία πρέπει να βρίσκεται το Στέλεχος Ασφαλείας Προσώπων και Υποδομών κατά την εκτέλεση υπηρεσίας. Εν συνεχεία, θα αναπτύξουν την ικανότητα να εκτιμούν το περιβάλλον και, μέσα από μια διανοητική διεργασία, να ξεχωρίζουν την προβληματική περιοχή, την περιοχή ευθύνης και το σημείο εστίασης.

Αυτή η διανοητική διεργασία θα τους/τις εξοπλίσει με τα εργαλεία για να αντιμετωπίζουν αποτελεσματικά προκλήσεις, επιτυγχάνοντας μια ισορροπημένη προσέγγιση μεταξύ της αυτοπροστασίας και της ασφάλειας των ατόμων και των υποδομών που διαχειρίζονται.

Ενδεικτικά, αποτελεσματικές μαθησιακές μέθοδοι ανάπτυξης της συγκεκριμένης υποενότητας είναι: α) η αρχική εισήγηση, προκειμένου να αναλυθούν με επάρκεια οι βασικοί κανόνες αυτοπροστασίας, β) οι μελέτες περίπτωσης, οι ερωτήσεις-απαντήσεις και η προσομοίωση κατάστασης ή η προβολή βίντεο και φωτογραφιών, που θα τους/τις βοηθήσουν να αποφεύγουν τα θανάσιμα λάθη, να προετοιμάζονται διανοητικά και να διαχειρίζονται αποτελεσματικά τις προκλήσεις που προκύπτουν κατά την άσκηση των καθηκόντων τους.

2.3.Γ.2 | Η ΚΛΙΜΑΚΑ ΜΕΣΩΝ ΑΣΚΗΣΗΣ ΕΛΕΓΧΟΥ

Στο πλαίσιο της δεύτερης μαθησιακής υποενότητας «Κλίμακα μέσων άσκησης ελέγχου», οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα αποκτήσουν μια σφαιρική άποψη για την έννοια της κλίμακας μέσων άσκησης ελέγχου και τη σημασία της στη διασφάλιση του κατάλληλου και επιτρεπτού μέσου χρήσης δύναμης που δύνανται να χρησιμοποιήσουν, για να αμυνθούν ή να επιβληθούν στο κάθε ύποπτο άτομο που αντιμετωπίζουν.

Ειδικότερα, θα εξετάσουν τα μέσα άσκησης ελέγχου και την κλιμακωτή διαβάθμισή τους, αναλύοντας τον τρόπο με τον οποίο μπορούν να εφαρμοστούν με διαφορετικό βαθμό έντασης, ανάλογα με την κατάσταση. Μέσω της ταυτόχρονης πρακτικής εξάσκησης και ανάπτυξης μελετών περίπτωσης, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα αναπτύξουν τις δεξιότητες που απαιτούνται για την αξιολόγηση της κατάστασης και την κατάλληλη επιλογή των μέσων άσκησης ελέγχου. Θα εξετάσουν τους παράγοντες που επηρεάζουν τη χρήση δύναμης και θα εκπαιδευτούν να αντιδρούν με σύνεση σε διάφορες καταστάσεις, επιλέγοντας το κατάλληλο και αναγκαίο μέσο ελέγχου.

Κατά τη διάρκεια της εκπαίδευσης, θα εξασκηθούν στη χρήση των μέσων άσκησης ελέγχου. Ειδικότερα, μέσω της επίδειξης και των σεναρίων προσομοίωσης, τα Στελέχη Ασφαλείας Προσώπων και Υποδομών θα είναι σε θέση να κατηγοριοποιήσουν και να επιλέξουν τα καταλληλότερα μέσα άσκησης ελέγχου, όπως η παρουσία (ανοιχτή στάση, στάση ετοιμότητας, στάση άμυνας), ο διάλογος (στάδιο διερεύνησης, πειθώ, συμβουλή, προειδοποίηση) και ο έλεγχος με άδεια χέρια, ο οποίος θα αναλυθεί στην επόμενη μαθησιακή υποενότητα.

Συνοψίζοντας, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα αντιληφθούν τη σημασία της χρήσης ελεγχόμενης δύναμης, μεταβαίνοντας ομαλά από το ένα μέσο άσκησης ελέγχου στο αμέσως επόμενο, και θα αποκτήσουν την ικανότητα να αντιδρούν άμεσα και αποτελεσματικά σε περίπτωση επίθεσης.

2.3.Γ.3 | ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΑΥΤΟΑΜΥΝΑ – ΕΛΕΓΧΟΣ ΜΕ ΑΔΕΙΑ ΧΕΡΙΑ

Η τρίτη μαθησιακή υποενότητα αποτελεί συνέχεια της προηγούμενης και αποσκοπεί στην εισαγωγή στην έννοια της αυτοάμυνας και στην κατανόηση της αναγκαιότητας κλιμάκωσης από ένα ηπιότερο μέσο άσκησης ελέγχου (παρουσία, διάλογος) σε ένα σκληρότερο, όπως ο έλεγχος με άδεια χέρια.

Αρχικά, διατυπώνεται ο ορισμός της αυτοάμυνας και εν συνεχεία, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα εξοικειωθούν με τη χρήση ελεγχόμενης δύναμης την οποία ενδέχεται να χρειαστεί να χρησιμοποιήσουν απέναντι σε πολίτες που εμφανίζουν παραβατική συμπεριφορά, υπό τις προϋποθέσεις που ορίζουν οι σχετικές διατάξεις του νόμου.

Ακολουθώντας, θα αποκτήσουν τις βασικές γνώσεις και δεξιότητες που απαιτούνται, προκειμένου να εφαρμόζουν τεχνικές αυτοάμυνας. Ειδικότερα, θα εκπαιδευτούν στις λαβές ακινητοποίησης, στις ανατροπές αντιπάλου, στα αμυντικά αντίμετρα, στα σημεία πίεσης και στην τεχνική του κεφαλοκλειδώματος.

Ενδειγμένες μαθησιακές μέθοδοι εκ μέρους των εκπαιδευτών/-τριών, πέραν της αρχικής εισήγησης, θα μπορούσαν να είναι οι πρακτικές ασκήσεις με σενάρια προσομοίωσης, η προβολή βίντεο και φωτογραφιών, καθώς και οι επισκέψεις σε χώρους γυμναστικής και σχολές αυτοάμυνας, όπου οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα αναπτύξουν την ικανότητα να κατηγοριοποιούν και να επιλέγουν την κατάλληλη τεχνική αυτοάμυνας βάσει των συνθηκών και των περιστάσεων και να κινούνται εντός των ορίων της άμυνας. Σκόπιμο, επιπλέον, θα ήταν να πραγματοποιηθεί παράθεση και προβολή πραγματικών περιστατικών επιθέσεων και εν συνεχεία σχολιασμός τους ως προς την αποτελεσματική ή μη αντιμετώπιση/διαχείρισή τους, λαμβάνοντας υπόψη τον χαρακτήρα και την ένταση της επίθεσης.

2.3.Γ.4 | ΦΥΣΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΙΚΑΝΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ ΣΤΗΝ ΑΥΤΟΑΜΥΝΑ

Στην τέταρτη μαθησιακή υποενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα εξοικειωθούν με τις βασικές έννοιες της φυσικής αγωγής και της φυσικής κατάστασης. Θα αναγνωρίζουν και θα αντιλαμβάνονται τις ιδιότητες της φυσικής κατάστασης, όπως η δύναμη, η αντοχή, η ισχύς, η ταχύτητα, η ευλυγισία, η ισορροπία και η ευκινησία. Ο κύριος στόχος είναι η υιοθέτηση θετικής στάσης ως προς την επίτευξη καλής φυσικής κατάστασης, προκειμένου οι εκπαιδευόμενοι/-ες να είναι σε θέση να αντιμετωπίζουν έκτακτα περιστατικά κατά τη διάρκεια της άσκησης των καθηκόντων τους. Μέσω μεθόδων διδασκαλίας, όπως η επίδειξη, η προβολή βίντεο και φωτογραφιών και ο ταυτόχρονος σχολιασμός τους, θα εκπαιδευτούν σε συγκεκριμένες ασκήσεις που βελτιώνουν και διατηρούν τη φυσική τους κατάσταση.

Παράλληλα, θα εξοικειωθούν με την κυκλική εκγύμναση και θα την αναγνωρίσουν ως ιδανική μέθοδο για πολλαπλή εξάσκηση και ολοκληρωμένη ανάπτυξη της φυσικής κατάστασης, ενώ θα παρουσιαστούν εκπαιδευτικά προγράμματα κυκλικής εκγύμνασης, ώστε να εξοικειωθούν με βασικές ασκήσεις και πρακτικές που προάγουν την ολοκληρωμένη φυσική ευεξία.

Τέλος, θα αναπτύξουν ικανότητες και δεξιότητες στην αυτοάμυνα, μέσω επίδειξης και προβολής τεχνικών ασφαλών πτώσεων, έτσι ώστε να μπορούν να αντιδρούν αποτελεσματικά σε κρίσιμες καταστάσεις χωρίς να βλάπτονται. Επίσης, θα εφαρμόζουν τεχνικές απόκρουσης με τα χέρια και αποφυγής χτυπημάτων, ενισχύοντας την ικανότητά τους να αντιμετωπίζουν πιθανές απειλές με ασφάλεια.

Με την ολοκλήρωση της υποενότητας, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα έχουν υιοθετήσει θετική στάση ως προς τη διατήρηση και βελτίωση της φυσικής τους κατάστασης, θα έχουν αποκτήσει γνώσεις και δεξιότητες που θα τους/τις επιτρέπουν να ενισχύσουν την αυτοπεποίθησή τους και να προετοιμάσουν τον εαυτό τους για την αντιμετώπιση προκλήσεων.

2.3.Γ.5 | ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ, ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΚΑΙ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ΥΠΟΠΤΩΝ ΑΤΟΜΩΝ ΚΑΙ ΟΧΗΜΑΤΩΝ

Η πέμπτη μαθησιακή υποεπένεση παρέχει στους/στις εκπαιδευόμενους/-ες την ενδελεχή βάση για την κατανόηση και την εφαρμογή της παρατήρησης ως ουσιαστικού εργαλείου εκτέλεσης των καθηκόντων τους. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα εξετάσουν τους παράγοντες που επηρεάζουν την παρατήρηση και θα κατανοήσουν ότι η αντίληψη αποτελεί αναπόσπαστο στοιχείο αυτής της διαδικασίας. Ειδικότερα, ως παρατηρητές/-τριες θα κατανοούν τι συμβαίνει γύρω τους και θα αντιλαμβάνονται τη σπουδαιότητα και τη σημασία μιας κατάστασης ή ενός συμβάντος, αναπτύσσοντας, μέσα από τεστ παρατηρητικότητας και προβολή σχετικών βίντεο και φωτογραφιών, την ικανότητα παρατηρητικότητας και περιγραφής της σωματικής εμφάνισης ατόμων.

Οι διάφορες κατηγορίες παρατήρησης, όπως η απλή-γενική παρατήρηση, η επισημαμένη-ειδική παρατήρηση, η προληπτική παρατήρηση και η αντιδραστική παρατήρηση, θα αναλυθούν διεξοδικά, μέσω των εκπαιδευτικών τεχνικών της εισήγησης και της παρουσίασης παραδειγμάτων, δίνοντας τη δυνατότητα στους/στις εκπαιδευόμενους/-ες να επιλέγουν την κατάλληλη προσέγγιση ανάλογα με το περιβάλλον και την κατάσταση. Επιπλέον, θα κατανοήσουν τον σχεδιασμό της παρατήρησης και τα χαρακτηριστικά που τη συνθέτουν, καθώς και τον τρόπο με τον οποίο μπορούν να παρατηρούν και να περιγράφουν αποτελεσματικά άτομα και οχήματα.

Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται εκ μέρους των εκπαιδευτών/-τριών στον ορισμό του υπόπτου ατόμου και στην ανίχνευση και αναγνώριση ύποπτων σημαδιών και ενδείξεων κινδύνου σε άτομα, ενώ θα διασφαλιστεί ότι οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα μπορούν να αντιληφθούν τις προεπιθετικές στάσεις και τους συναισθηματικούς δείκτες που επηρεάζουν το αποτέλεσμα του ελέγχου ενός ύποπτου ατόμου. Στη συνέχεια, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι σε θέση να ερμηνεύουν και να αναγνωρίζουν ενδείξεις κινδύνου σε ύποπτα οχήματα, προσφέροντας έγκαιρη ενημέρωση στους/στις προϊσταμένους/-ες τους ή στο κέντρο ελέγχου.

2.3.Γ.6 | ΟΙ ΧΡΥΣΟΙ ΚΑΝΟΝΕΣ ΤΗΣ ΑΥΤΟΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ ΥΠΟΠΤΩΝ ΑΤΟΜΩΝ ΚΑΙ Η ΕΜΦΑΝΙΣΗ ΣΤΡΕΣ ΣΤΟ ΣΤΕΛΕΧΟΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΠΡΟΣΩΠΩΝ ΚΑΙ ΥΠΟΔΟΜΩΝ

Στο πλαίσιο ανάπτυξης της έκτης μαθησιακής υποεπένεσης, αρχικά ορίζονται, περιγράφονται και διατυπώνονται οι χρυσοί κανόνες της αυτοπροστασίας κατά την προσέγγιση ύποπτων ατόμων. Πιο συγκεκριμένα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες, με σκοπό την αποτελεσματική αντιμετώπιση πιθανών καταστάσεων απειλής, αναλύουν και εξειδικεύουν τις πρακτικές της αθέατης ανάπτυξης, του αιφνιδιασμού, της κατάλληλης απόστασης, της αυτοσυγκράτησης, της κάλυψης, της ενίσχυσης και της υπομονής, ενώ εισάγεται και η φιλοσοφία του «+1», η οποία αναδεικνύει την ανάγκη αναζήτησης συνεργού ή συνεργών του δράστη.

Με σκοπό τη βιωματική εκπαίδευση των εκπαιδευομένων και την υιοθέτηση των ανωτέρω κανόνων, κρίνεται ως ενδεδειγμένη η προβολή παραδειγμάτων από την καθημερινή εργασιακή πρακτική μέσω βίντεο και η ανάπτυξη στοχευμένων μελετών περίπτωσης, στις οποίες μέσω της συζήτησης και του σχολιασμού τους θα διαπιστώνεται η αξία και η σημασία τους.

Στη συνέχεια, οι εκπαιδευόμενοι/-ες εξετάζουν τον τρόπο με τον οποίο το στρες επηρεάζει το Στέλεχος Ασφαλείας Προσώπων και Υποδομών. Αναδεικνύεται ο ρόλος του εργασιακού στρες και εξετάζονται οι πιθανοί παράγοντες που μπορούν να προκαλέσουν στρες. Επιπρόσθετα, αναλύονται οι επιπτώσεις του στρες στις σωματικές λειτουργίες του ατόμου και παρουσιάζονται οι τεχνικές περιορισμού των αρνητικών συνεπειών του. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες επιτυγχάνουν την κατανόηση της σημασίας της αντιμετώπισης του στρες για τη διατήρηση της αποδοτικότητας κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους.

Ενδεικτικά, κατάλληλες εκπαιδευτικές μέθοδοι εκ μέρους των εκπαιδευτών/-τριών θα μπορούσαν να είναι η επίδειξη της ορθής χρήσης τεχνικών αποφόρτισης, καθώς και η προσομοίωση στρεσογόνου κατάστασης στην οποία θα περιέλθουν οι εκπαιδευόμενοι/-ες, με σκοπό την αναγνώριση των συμπτωμάτων και συνεπειών του στρες στον οργανισμό τους.

Προτεινόμενες πηγές μελέτης

Κύριες

1. Λιάκος, Η. (2009). *Αστυνομική αυτοάμυνα: βασικές αρχές και τεχνικές χρήσης ελεγχόμενης δύναμης*. Αθήνα: Ιδιωτική έκδοση.
2. Μπίτζης, Α. & Περδίκης, Α. (2006). *Αστυνομική αυτοπροστασία: γενικό μέρος*. Αθήνα: Ιδιωτική έκδοση.

Συμπληρωματικές

1. Ζαγγελίδης, Γ. (2013). *Μαχητικά αθλήματα – αυτοάμυνα: θεωρία, σημειώσεις*. Θεσσαλονίκη: Ιδιωτική έκδοση.
2. Κέντρο Μελετών Ασφάλειας (ΚΕΜΕΑ). (2022). *Περί ιδιωτικής ασφάλειας: επιχειρώντας μία ολιστική προσέγγιση (τόμος Α΄)*. Αθήνα: Εκδόσεις Παπαζήση.

2.3.Δ • ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΣΗ ΣΕ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΑ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΝΘΡΩΠΟΓΕΝΩΝ ΚΡΙΣΕΩΝ ΚΑΙ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΩΝ

Περίληψη της μαθησιακής ενότητας

Σκοπός της μαθησιακής ενότητας είναι να εισαγάγει τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες στις βασικές ενέργειες ανταπόκρισης σε διάφορα περιστατικά τα οποία μπορούν να

λάβουν χώρα και τα οποία θα κληθούν να διαχειριστούν στο πλαίσιο των καθηκόντων τους. Πιο συγκεκριμένα, γίνεται αναφορά στη γενική ανταπόκριση στα ατυχήματα, τα συμβάντα και τα εγκλήματα που ενδέχεται να συμβούν. Επίσης, γίνεται εισαγωγή στον κλάδο της διαχείρισης ανθρωπογενών κρίσεων και καταστροφών, των οποίων ο γενεσιουργός μηχανισμός έγκειται στην επιθετική συμπεριφορά του ανθρώπου, τα στάδια του κύκλου διαχείρισης ανθρωπογενών κρίσεων και καταστροφών, τα σχέδια αντιμετώπισης εκτάκτων αναγκών, οι ανθρωπογενείς απειλές, οι κίνδυνοι, οι κρίσεις και οι καταστροφές, οι ένοπλες συρράξεις – επιθετικές ενέργειες και οι ασύμμετρες απειλές. Επιπρόσθετα, αναλύονται ζητήματα τρομοκρατίας και ομηρίας, οι βασικές ενέργειες ανταπόκρισης του Στελέχους Ασφαλείας Προσώπων και Υποδομών σε περιστατικά ανθρωπογενών απειλών, κινδύνων, κρίσεων και καταστροφών, με ιδιαίτερη έμφαση στην ασφαλή εκκένωση εγκαταστάσεων και η νομοθεσία σχετικά με την αντιμετώπιση καταστροφών, με έμφαση στον Ν. 4662/2020 «Εθνικός Μηχανισμός Διαχείρισης Κρίσεων και Αντιμετώπισης Κινδύνων», στην ΥΑ 1299/2003 «Έγκριση του από 7.4.2003 Γενικού Σχεδίου Πολιτικής Προστασίας με τη συνθηματική λέξη "ΞΕΝΟΚΡΑΤΗΣ"».

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι ικανοί /-ές να:

- Ορίζουν βασικές έννοιες στη διαχείριση των καταστροφών, μελετώντας το θεσμικό πλαίσιο,
- Αναθεωρούν τα σχέδια αντιμετώπισης κρίσεων, αναγνωρίζοντας την πρακτική σημασία τους,
- Αναγνωρίζουν τις κατηγορίες των ανθρωπογενών καταστροφών, μελετώντας πραγματικά περιστατικά,
- Κωδικοποιούν τις ανθρωπογενείς καταστροφές σε υποκατηγορίες,
- Διαχειρίζονται αποτελεσματικά περιστατικά, ατυχήματα, συμβάντα, ανθρωπογενείς κρίσεις και καταστροφές,
- Διαφυλάσσουν ακέραιη και ανέπαφη τη σκηνή του εγκλήματος, μέχρι την άφιξη των αρμόδιων αρχών,
- Εφαρμόζουν μέτρα προστασίας της σκηνής του εγκλήματος,
- Συντάσσουν σχέδια αντιμετώπισης κρίσεων,
- Εφαρμόζουν το θεσμικό πλαίσιο των καταστροφών,
- Χρησιμοποιούν ορθά τα σχέδια εκκένωσης των εγκαταστάσεων,
- Κωδικοποιούν τις ενέργειες αντιμετώπισης σε κάθε περίπτωση ατυχημάτων, συμβάντων, εγκλημάτων, ανθρωπογενών απειλών, κρίσεων και καταστροφών,
- Δίνουν μεγάλη προσοχή στο προκαταστροφικό στάδιο στη διαχείριση των ανθρωπογενών κρίσεων και καταστροφών,

- Ευαισθητοποιούνται ως προς τη σημασία του προκαταστροφικού σταδίου των ανθρωπογενών κρίσεων και καταστροφών κατά την άσκηση των καθηκόντων τους,
- Υιοθετούν τα αναγκαία προληπτικά μέτρα διαχείρισης ανθρωπογενών κρίσεων και καταστροφών κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους.

Βασικές έννοιες και λέξεις-κλειδιά

Ανθρωπογενής κρίση και καταστροφή / Ανταπόκριση σε περιστατικά / Εγκληματικά περιστατικά / Προστασία σκηνής εγκλήματος / Κύκλος διαχείρισης καταστροφών / Σχέδιο αντιμετώπισης κρίσεων / Σχέδιο εκκένωσης.

Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα

Θεωρία (1), Εργαστήριο (2), Σύνολο (3).

Διάρθρωση της μαθησιακής ενότητας σε υποενότητες

A/A	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΣΙΑΚΗΣ ΥΠΟΕΝΟΤΗΤΑΣ
1	ΓΕΝΙΚΗ ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΣΗ ΣΕ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΑ ΕΚΤΑΚΤΗΣ ΑΝΑΓΚΗΣ
2	ΒΑΣΙΚΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΣΗΣ ΣΕ ΕΓΚΛΗΜΑΤΙΚΑ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΑ – ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΗΣ ΣΚΗΝΗΣ ΤΟΥ ΕΓΚΛΗΜΑΤΟΣ
3	Η ΕΝΝΟΙΑ ΤΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΝΘΡΩΠΟΓΕΝΩΝ ΚΡΙΣΕΩΝ ΚΑΙ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΩΝ
4	ΣΧΕΔΙΟ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ ΚΡΙΣΕΩΝ
5	ΑΝΘΡΩΠΟΓΕΝΕΙΣ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΕΣ
6	ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΩΝ – ΑΣΦΑΛΗΣ ΕΚΚΕΝΩΣΗ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ

Κείμενο αναφοράς

2.3.Δ.1 | ΓΕΝΙΚΗ ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΣΗ ΣΕ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΑ ΕΚΤΑΚΤΗΣ ΑΝΑΓΚΗΣ

Στην πρώτη μαθησιακή υποενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες αποκτούν βασικές και ουσιαστικές γνώσεις και δεξιότητες σχετικά με τη γενική ανταπόκριση σε περιστατικά έκτακτης ανάγκης. Σκοπός είναι κάθε εκπαιδευόμενος/-η να είναι σε θέση να ανταποκρίνεται αποτελεσματικά σε διάφορα ατυχήματα και συμβάντα. Ειδικότερα, θα αναπτυχθούν διεξοδικά οι βασικές ενέργειες ανταπόκρισης σε διάφορα ατυχήματα, όπως ο τραυματισμός ατόμου, ο εγκλωβισμός ατόμου εντός ανελκυστήρα και ένα περιστατικό ηλεκτροπληξίας, τα οποία μπορούν να λάβουν χώρα και τα οποία οι εκπαιδευόμενοι/-ες μπορεί να κληθούν να διαχειριστούν στο πλαίσιο των καθηκόντων τους.

Επίσης, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα αναπτύξουν βέλτιστες πρακτικές για την αντιμετώπιση διαφόρων συμβάντων, όπως παράπονα πελατών/-ισσών, περιστατικά αιφνιδίως παθόντων ατόμων, άτομα με επικίνδυνη συμπεριφορά, καθώς και τη διαχείριση συναγερμών παράνομης εισόδου, ψευδών συναγερμών και συναγερμού πυρκαγιάς κ.ά.

Τα παραπάνω διασφαλίζουν τη βελτίωση της ετοιμότητας των Στελεχών Ασφαλείας Προσώπων και Υποδομών για την αντιμετώπιση περιστατικών, τη συμμόρφωσή τους με την ισχύουσα νομοθεσία και την ελαχιστοποίηση πιθανών λαθών και παραλείψεων κατά την καθημερινή εκτέλεση των καθηκόντων τους. Επιπλέον, μαθαίνουν τη σημασία του ευρωπαϊκού αριθμού κλήσης έκτακτης ανάγκης 112 και τον τρόπο χρήσης του για άμεση επικοινωνία σε περιπτώσεις κρίσης.

Τέλος, ενδεδειγμένη εκπαιδευτική διαδικασία είναι η αξιοποίηση μελετών περίπτωσης και ανάλυσης πραγματικών περιστατικών, ώστε οι εκπαιδευόμενοι/-ες να είναι σε θέση να αναγνωρίζουν πιθανά λάθη και παραλείψεις στη διαχείρισή τους και να προτείνουν βελτιώσεις για την αποφυγή τους στο μέλλον. Με αυτές τις δεξιότητες και τις γνώσεις, κωδικοποιούν αποτελεσματικά τις ενέργειες αντιμετώπισης σε κάθε περίπτωση ατυχήματος και συμβάντος, διασφαλίζοντας την προστασία του τομέα ευθύνης τους.

2.3.Δ.2 | ΒΑΣΙΚΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΣΗΣ ΣΕ ΕΓΚΛΗΜΑΤΙΚΑ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΑ – ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΗΣ ΣΚΗΝΗΣ ΤΟΥ ΕΓΚΛΗΜΑΤΟΣ

Η δεύτερη μαθησιακή υποενότητα αποτελεί συνέχεια της προηγούμενης και επικεντρώνεται στην αποτελεσματική διαχείριση και αντιμετώπιση εγκληματικών περιστατικών. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα κατανοήσουν τις πρώτες βασικές ενέργειες στις οποίες πρέπει να προβαίνουν γενικότερα και εν συνεχεία θα εξοικειωθούν με το πώς να ανταποκρίνονται, με ειδικότερες ενέργειες, ανά εγκληματική/αξιόποινη πράξη, όπως η κλοπή, η διάρρηξη, η ληστεία, η παράνομη είσοδος ατόμων/κατάληψη χώρου, οι επιθέσεις με μολότοφ, οι βανδαλισμοί κ.ά.

Επιπλέον, θα αναπτυχθούν διεξοδικά ζητήματα που αφορούν την προστασία της σκηνής του εγκλήματος και τη διαχείριση αναρμόδιων/μη εξουσιοδοτημένων ατόμων που θέλουν να προσεγγίσουν τον τόπο του εγκλήματος. Ιδιαίτερη προσοχή θα δοθεί στην αναγκαιότητα διαφύλαξης της σκηνής του εγκλήματος ως ακέραιης και ανέπαφης, μέχρι την άφιξη των αρμόδιων αρχών, καταγραφής πάσης φύσεως πληροφοριών και στοιχείων μαρτύρων, καθώς και προσεκτικής διαχείρισης των αποδεικτικών στοιχείων (ίχνη, πειστήρια και διαγνωστικά σημεία) που εντοπίζονται στον χώρο αυτό. Προσοχή, επίσης, θα δοθεί εκ μέρους των εκπαιδευτών/-τριών στην περιγραφή και ανάλυση του τρόπου πραγματοποίησης μακροσκοπικού ελέγχου του χώρου, με έμφαση στα στοιχεία που πρέπει να προσέξουν και τα οποία δεν πρέπει να ξεχνούν ποτέ για τη διασφάλιση της αυτοπροστασίας τους.

Εκπαιδευτικές τεχνικές που μπορούν να βοηθήσουν στην καλύτερη κατανόηση του περιεχομένου και θα τους/τις ενθαρρύνουν για την άμεση εφαρμογή τους είναι οι πρακτικές ασκήσεις και η προσομοίωση κατάστασης μιας σκηνής εγκλήματος και της διαχείρισης και αντιμετώπισης του εγκληματικού περιστατικού.

2.3.Δ.3 | Η ΕΝΝΟΙΑ ΤΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΝΘΡΩΠΟΓΕΝΩΝ ΚΡΙΣΕΩΝ ΚΑΙ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΩΝ

Στην τρίτη μαθησιακή υποενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα αποκτήσουν βασικές γνώσεις και δεξιότητες στον τομέα της διαχείρισης των ανθρωπογενών κρίσεων και καταστροφών. Θα κληθούν, ως Στελέχη Ασφαλείας Προσώπων και Υποδομών, να αντιμετωπίσουν καταστροφικά φαινόμενα και κρίσεις που εξελίσσονται στον φορέα ή στον οργανισμό για την ασφάλεια και την προστασία του οποίου είναι υπεύθυνα. Θα ορίζουν βασικές έννοιες στη διαχείριση των καταστροφών και, συγκεκριμένα, θα αναγνωρίζουν την έννοια της κρίσης, τις κατηγορίες κρίσεων, τα χαρακτηριστικά τους, καθώς και τον κύκλο ζωής τους. Επίσης, θα εξοικειωθούν με τον ορισμό της καταστροφής σε διεθνές και εθνικό επίπεδο και θα είναι σε θέση να ταξινομούν τις καταστροφές βάσει των γενεσιουργών μηχανισμών και των τρόπων εκδήλωσής τους. Ακολούθως, θα ενημερωθούν σχετικά με τους φορείς που εμπλέκονται στη διαχείριση των καταστροφών, δίνοντας έμφαση στη Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας (ΓΓΠΠ), η οποία αποτελεί τον αρμόδιο φορέα, και στις αρμοδιότητές της για τις καταστροφές στην Ελλάδα.

Ιδιαίτερη προσοχή θα δοθεί στα στάδια που περιλαμβάνει ο σχεδιασμός έκτακτης ανάγκης, με έμφαση στο προκαταστροφικό στάδιο κατά τη διαχείριση των ανθρωπογενών κρίσεων και καταστροφών. Επιπρόσθετα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα εστιάσουν στον κύκλο διαχείρισης των καταστροφών, με σκοπό να κατανοήσουν και να αναλύσουν τα στάδιά του, συμπεριλαμβανομένης της προετοιμασίας, της πρόληψης, της απόκρισης και της αποκατάστασης.

Τέλος, με τη χρήση πρακτικών παραδειγμάτων και ασκήσεων που ανταποκρίνονται σε πραγματικές καταστάσεις ανθρωπογενών κρίσεων και καταστροφών, θα επικεντρωθούν στην κατανόηση και εφαρμογή των σταδίων του κύκλου διαχείρισης και θα συνειδητοποιήσουν τη σημασία του προκαταστροφικού σταδίου των κρίσεων και καταστροφών κατά τη διάρκεια εκτέλεσης των καθηκόντων τους.

2.3.Δ.4 | ΣΧΕΔΙΟ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ ΚΡΙΣΕΩΝ

Η τέταρτη μαθησιακή υποενότητα αποτελεί συνέχεια της προηγούμενης και στοχεύει στην εισαγωγή και στην κατανόηση των βασικών αρχών σύνταξης και ανάπτυξης σχεδίων αντιμετώπισης κρίσεων.

Αρχικά, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα κατανοήσουν ότι το σχέδιο αντιμετώπισης κρίσεων είναι ένα υπόδειγμα διαχείρισης και αντιμετώπισης κρίσεων και καταστροφών, μέσω του οποίου θα πρέπει να διευκρινίζονται οι γραμμές δράσης, η συνεργασία, ο έλεγχος και η επικοινωνία κατά τη διάρκεια εκδήλωσης ενός καταστροφικού φαινομένου. Εν συνεχεία, θα επικεντρωθούν στο περιεχόμενο και τα πεδία που πρέπει να περιλαμβάνει ένα σχέδιο αντιμετώπισης κρίσεων (Crisis Management Plan), στις ομάδες διαχείρισης κρίσεων, καθώς και στα σημαντικά σημεία λήψης αποφάσεων κατά τη διάρκεια μιας κρίσης και στους παράγοντες που την επηρεάζουν.

Σκόπιμο, επίσης, είναι οι εκπαιδευόμενοι/-ες να αντιληφθούν ότι ο σχεδιασμός για την αντιμετώπιση των καταστροφών είναι περισσότερο ως διαδικασία παρά αποτέλεσμα και ότι το ίδιο το σχέδιο απαιτεί συνεχή ενημέρωση και αναθεώρηση και αναθεώρηση, καθώς οι συνθήκες εξελίσσονται.

Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται εκ μέρους των εκπαιδευτών/-τριών στο να κατανοήσουν οι εκπαιδευόμενοι/-ες όλα τα μέρη του σχεδίου αντιμετώπισης κρίσεων, ήτοι την προετοιμασία, την πρόληψη, την απόκριση και την αποκατάσταση, να μάθουν ποιοι είναι οι στόχοι του και να εξοικειωθούν με πρακτικά παραδείγματα και ασκήσεις που ανταποκρίνονται σε πραγματικές καταστάσεις. Τέλος, μέσω της εξάσκησης, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι σε θέση να συντάξουν σχέδια αντιμετώπισης κρίσεων για ανθρωπογενείς κρίσεις και καταστροφές διαφορετικού είδους.

2.3.Δ.5 | ΑΝΘΡΩΠΟΓΕΝΕΙΣ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΕΣ

Στην πέμπτη μαθησιακή υποενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα αναγνωρίσουν και θα διακρίνουν τις κατηγορίες ανθρωπογενών καταστροφών, επικεντρωμένοι/-ες στις ένοπλες συρράξεις – επιθετικές ενέργειες, αφού οι τεχνολογικές καταστροφές θα περιγραφούν στην αντίστοιχη μαθησιακή ενότητα του εξαμήνου Δ΄.

Ειδικότερα, θα κωδικοποιηθούν οι υποκατηγορίες των ένοπλων συρράξεων – επιθετικών ενεργειών και θα δοθούν λεπτομερείς πληροφορίες σχετικά με τον πόλεμο και την τρομοκρατία, όπως η ετυμολογία και ο προσδιορισμός των όρων της τρομοκρατίας, των τρομοκρατικών ομάδων και των τρομοκρατικών εγκλημάτων, και ακολούθως θα παρουσιαστούν σχετικά πραγματικά παραδείγματα τρομοκρατικών επιθέσεων και εγκλημάτων, αναλύοντας τα αίτια και τις επιπτώσεις τους.

Σε δεύτερο χρόνο, θα αναπτυχθούν διεξοδικά ζητήματα σχετικά με την ομηρία ως μια ειδική υποκατηγορία των ανθρωπογενών κρίσεων, όπου θα περιγραφούν τα κίνητρα των δραστών, οι κατηγορίες δραστών και τα στάδια ενός επεισοδίου ομηρίας. Ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί στη διαχείριση περιστατικών ομηρίας, καθώς είναι ιδιαίτερα περίπλοκη και εγκυμονεί κινδύνους σε όλα τα στάδια των επιχειρήσεων, με πληροφορίες για τα κύρια προσόντα ενός/μιας διαπραγματευτή/-τριας, τα βήματα που οφείλουν τα Στελέχη Ασφαλείας Προσώπων και Υποδομών να ακολουθήσουν μέχρι να έρθει ο διαπραγματευτής και να αναλάβει δράση και τους κανόνες επιβίωσης σε περίπτωση που βρεθούν σε θέση ομήρου. Επιπλέον, θα εξεταστεί το ισχύον νομοθετικό πλαίσιο που διέπει την αντιμετώπιση της ομηρίας, καθώς και οι διαφορές μεταξύ της ομηρίας και της απαγωγής.

Τέλος, θα γίνει αναφορά στην Ειδική Κατασταλτική Αντιτρομοκρατική Μονάδα (ΕΚΑΜ) και θα παρουσιαστούν περιστατικά ομηριών που έχουν καταγραφεί στην Ελλάδα.

2.3.Δ.6 | ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΩΝ – ΑΣΦΑΛΗΣ ΕΚΚΕΝΩΣΗ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ

Στην έκτη μαθησιακή υποενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα αποκτήσουν σημαντικές γνώσεις και δεξιότητες που αφορούν το θεσμικό πλαίσιο και τη νομοθεσία σχετικά με την αντιμετώπιση καταστροφών, καθώς και ζητήματα που αφορούν την ασφαλή εκκένωση εγκαταστάσεων.

Αρχικά, θα εξετάσουν και θα μελετήσουν το νομικό πλαίσιο που διέπει τις καταστροφές, τα γενικά σχέδια αντιμετώπισης εκτάκτων αναγκών, με ιδιαίτερη έμφαση στον Ν. 4662/2020 «Εθνικός Μηχανισμός Διαχείρισης Κρίσεων και Αντιμετώπισης Κινδύνων» και στην ΥΑ 1299/2003 «Έγκριση του από 7.4.2003 Γενικού Σχεδίου Πολιτικής Προστασίας με τη συνθηματική λέξη «ΞΕΝΟΚΡΑΤΗΣ»». Αυτό θα τους/τις επιτρέψει να κατανοήσουν τις δομές και τις διαδικασίες που εφαρμόζονται σε περιπτώσεις κρίσεων και καταστροφών.

Επιπλέον, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα εξετάσουν λεπτομερώς το σχέδιο εκκένωσης ενός κτηρίου, θα προσδιορίσουν τη διαδικασία εκκένωσης και τους ρόλους και τις αρμοδιότητες των εμπλεκομένων. Θα αναγνωρίζουν τις σημάνσεις στο κτίριο και τις οδεύσεις διαφυγής, προσδιορίζοντας ποια πρόβλεψη πρέπει να υφίσταται για τη διαχείριση των επισκεπτών και των ατόμων με αναπηρία (ΑμεΑ) και πώς πρέπει να πραγματοποιείται η εκκένωση για να είναι αποτελεσματική. Ιδιαίτερη προσοχή θα δοθεί στα βήματα που οφείλουν να ακολουθούν τα Στελέχη Ασφαλείας Προσώπων και Υποδομών σε περιπτώσεις που δεν έχει γίνει σχετική προετοιμασία, ανάλογη εκπαίδευση και ασκήσεις ετοιμότητας στους/στις εργαζόμενους/-ες.

Τέλος, μέσα από τη διοργάνωση ασκήσεων ετοιμότητας και τη συμμετοχή τους σε αυτές, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα καταστούν πλήρως προετοιμασμένοι/-ες να ανταποκριθούν στον σχεδιασμό και τις διαδικασίες εκκένωσης σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης.

Προτεινόμενες πηγές μελέτης

Κύριες

1. Κέντρο Μελετών Ασφάλειας (ΚΕΜΕΑ). (2022). *Περί ιδιωτικής ασφάλειας: επιχειρώντας μία ολιστική προσέγγιση* (τόμος Β΄). Αθήνα: Εκδόσεις Παπαζήση.
2. Κυριακάκης, Σ., Παρασκευόπουλος, Α. & Γιοβανέκος, Τ. (2016). *Ασφάλεια (security) εγκαταστάσεων τουριστικών προορισμών και άλλων μονάδων φιλοξενίας & φροντίδας*. Αθήνα: Εκδόσεις Smart Press.

Συμπληρωματικές

1. Λυρατζή, Μ. (2014). *Οδηγός εκπόνησης σχεδίου αντιμετώπισης καταστροφών σε μουσεία και βιβλιοθήκες στην Ελλάδα*. Ιδιωτική έκδοση.
2. ΦΕΚ 27/Α/7-2-2020. Νόμος 4662/2020. *Εθνικός Μηχανισμός Διαχείρισης Κρίσεων και Αντιμετώπισης Κινδύνων*.

Περίληψη της μαθησιακής ενότητας

Σκοπός της μαθησιακής ενότητας είναι να εισαγάγει τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες στον τομέα της ασφαλούς μεταφοράς χρημάτων, αξιών, αρχαιοτήτων, έργων τέχνης και πολύτιμων αντικειμένων. Πιο συγκεκριμένα, αναλύονται ζητήματα οργάνωσης τακτικών χρηματαποστολών και μεταφοράς άλλων αξιών, τα τεχνικά μέσα που απαιτούνται (ειδικά διασκευασμένα ή τεθωρακισμένα οχήματα, μέσα επικοινωνίας, αλεξίσφαιρο γιλέκο, αντιβαλλιστικό προστατευτικό κράνος, σύστημα εξ αποστάσεως εντοπισμού κ.λπ.), καθώς και η αναγνώριση ενδείξεων ενδεχόμενων απειλών και παραπλανητικών τακτικών. Επιπρόσθετα, γίνεται διάκριση των χρηματαποστολών σε εποχούμενες και πεζές και παρουσιάζονται τα συνοδευτικά οχήματα, οι τεχνικές παγίδευσης χρηματαποστολών και οι βασικές ενέργειες αντιμετώπισής τους, οι θέσεις εργασίας και τα καθήκοντα των οδηγών χρηματαποστολών, των συνοδών χρηματαποστολών, των καταμετρητών/-τριών χρημάτων, των ανεφοδιαστών/-τριών Αυτόματων Ταμειακών Μηχανών (ΑΤΜ) τραπεζών, των υπαλλήλων θησαυροφυλακίων, καθώς και των χειριστών/-τριών ασυρμάτου και κέντρου επιχειρήσεων χρηματαποστολών και μεταφοράς αξιών και πολύτιμων αντικειμένων (Dispatcher CIT – ΑΤΜ), προκειμένου το προσωπικό που δραστηριοποιείται στον τομέα αυτόν να εξασφαλίσει αρχικά τη ζωή και τη σωματική του ακεραιότητα και μετέπειτα να διαφυλάξουν τα μεταφερόμενα αντικείμενα.

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι ικανοί /-ές να:

- Αναγνωρίζουν ενδείξεις απειλών και κινδύνων κατά τη μεταφορά χρημάτων, αξιών, αρχαιοτήτων, έργων τέχνης και πολύτιμων αντικειμένων,
- Επιλέγουν κατάλληλες και ασφαλείς μεθόδους για τη μεταφορά χρημάτων, αξιών, αρχαιοτήτων, έργων τέχνης και πολύτιμων αντικειμένων,
- Σχεδιάζουν μεταφορές χρημάτων, αξιών, αρχαιοτήτων, έργων τέχνης και πολύτιμων αντικειμένων κατά την άσκηση των καθηκόντων τους,
- Εφαρμόζουν κανόνες για ασφαλείς μεταφορές χρημάτων, αξιών, αρχαιοτήτων, έργων τέχνης και πολύτιμων αντικειμένων,
- Χρησιμοποιούν τα τεχνικά μέσα που απαιτούνται για τη μεταφορά χρημάτων, αξιών, αρχαιοτήτων, έργων τέχνης και πολύτιμων αντικειμένων,
- Επιδεικνύουν επαγγελματική στάση στη μεταφορά χρημάτων, αξιών, αρχαιοτήτων, έργων τέχνης και πολύτιμων αντικειμένων,
- Αναγνωρίζουν τις τεχνικές παγίδευσης χρηματαποστολών,
- Αντιδρούν άμεσα και αποφασιστικά στην αντιμετώπιση τεχνικών παγίδευσης,

- Κωδικοποιούν τα βασικά καθήκοντα των οδηγών, των συνοδών χρηματαποστολών, των καταμετρητών/-τριών χρημάτων, των ανεφοδιαστών/-τριών Αυτόματων Ταμειακών Μηχανών (ΑΤΜ) τραπεζών, των υπαλλήλων θησαυροφυλακίων και των χειριστών/-τριών ασυρμάτου,
- Ευαισθητοποιούνται ως προς τη διαφύλαξη χρημάτων, αξιών, αρχαιοτήτων, έργων τέχνης και πολύτιμων αντικειμένων κατά τη μεταφορά τους,
- Υιοθετούν ασφαλείς μεθόδους κατά τη μεταφορά χρημάτων, αξιών, αρχαιοτήτων, έργων τέχνης και πολύτιμων αντικειμένων.

Βασικές έννοιες και λέξεις-κλειδιά

Εποχούμενη χρηματαποστολή / Πεζή χρηματαποστολή / Εκπαίδευση / Εξοπλισμός και τεχνικά μέσα / Αλεξίσφαιρο γιλέκο / Αντιβαλλιστικό προστατευτικό κράνος / Αυτόματη Ταμειακή Μηχανή (ΑΤΜ).

Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα

Θεωρία (1), Εργαστήριο (2), Σύνολο (3).

Διάρθρωση της μαθησιακής ενότητας σε υποενότητες

Α/Α	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΣΙΑΚΗΣ ΥΠΟΕΝΟΤΗΤΑΣ
1	ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΑΣΦΑΛΟΥΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ ΧΡΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΑΞΙΩΝ
2	ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΑ ΜΕΣΑ
3	ΕΠΙΛΟΓΗ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ
4	ΕΝΔΕΙΞΕΙΣ ΑΠΕΙΛΗΣ ΚΑΙ ΣΗΜΕΙΑ ΠΟΥ ΧΡΗΣΟΥΝ ΑΥΞΗΜΕΝΗΣ ΠΡΟΣΟΧΗΣ
5	ΒΑΣΙΚΑ ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΧΡΗΜΑΤΑΠΟΣΤΟΛΩΝ
6	ΔΙΑΚΡΙΣΗ ΧΡΗΜΑΤΑΠΟΣΤΟΛΩΝ

Κείμενο αναφοράς

2.3.Ε.1 | ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΑΣΦΑΛΟΥΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ ΧΡΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΑΞΙΩΝ

Η μαθησιακή υποενότητα «Σχεδιασμός και οργάνωση ασφαλούς μεταφοράς χρημάτων και αξιών» αποσκοπεί στην εισαγωγή και στην κατανόηση των βασικών αρχών για την ασφαλή μεταφορά χρημάτων και αντικειμένων μεγάλης αξίας, μεταφορές που ενέχουν αυξημένο κίνδυνο επιθέσεων από τρομοκράτες ή οργανωμένους εγκληματίες. Επομένως, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα αποκτήσουν γνώσεις και θα αναπτύξουν δεξιότητες στην οργάνωση της εκάστοτε μεταφοράς χρημάτων ή αξιών, καθότι αυτή αποτελεί καθοριστικό παράγοντα για την επιτυχή ή μη έκβασή της.

Μέσω πρακτικών ασκήσεων και παραδειγμάτων, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα κατανοήσουν τους παράγοντες που κάνουν κάθε μεταφορά χρημάτων ή αξιών να είναι διαφορετική και γι' αυτό πριν από κάθε τέτοιου είδους επιχείρηση θα πρέπει οπωσδή-

ποτε να γίνεται σωστή προετοιμασία και να λαμβάνονται υπόψη όλα τα πραγματικά στοιχεία και όλες οι παράμετροι.

Επιπλέον, η μαθησιακή υποεπάρκεια ασχολείται με τη μελέτη των δύο βασικών παραμέτρων που πρέπει να εξετάζονται και να διατίθενται αναλόγως: αφενός του προσωπικού ασφαλείας των ΙΕΠΥΑ που συμμετέχει στη μεταφορά χρημάτων ή αξιών και αφετέρου των τεχνικών μέσων που θα χρησιμοποιηθούν για την εκτέλεση της μεταφοράς. Στις επόμενες υποεπάρκειες θα αναλυθούν λεπτομερώς αυτές οι δύο παράμετροι.

Με την απόκτηση αυτών των γνώσεων, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι σε θέση να σχεδιάζουν και να οργανώνουν αποτελεσματικά μια μεταφορά χρημάτων ή αξιών.

2.3.E.2 | ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΑ ΜΕΣΑ

Η μαθησιακή υποεπάρκεια «Εξοπλισμός και τεχνικά μέσα» αποσκοπεί στην καταγραφή του εξοπλισμού και των τεχνικών μέσων που απαιτούνται, καθώς και της χρησιμότητάς τους, προκειμένου να πραγματοποιηθεί μια ασφαλής μεταφορά χρημάτων ή αξιών και να διευκολυνθεί το έργο του προσωπικού ασφαλείας που είναι επιφορτισμένο με αυτή.

Στο πλαίσιο αυτής της υποεπάρκειας, οι εκπαιδευόμενοι/-ες, πιο συγκεκριμένα, θα γνωρίσουν τον οπλισμό που χρησιμοποιείται σε μια μεταφορά χρημάτων ή αξιών, ο οποίος διαδραματίζει καθοριστικό ρόλο για την έκβασή της.

Κατά τη διάρκεια αυτής της υποεπάρκειας, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα εξοικειωθούν με τη σπουδαιότητα των οχημάτων που χρησιμοποιούνται και τα οποία διακρίνονται σε οχήματα ασφαλείας και συνοδευτικά οχήματα.

Επιπλέον, η μαθησιακή υποεπάρκεια ασχολείται με την επικοινωνία του προσωπικού ασφαλείας που συμμετέχει σε μια μεταφορά χρημάτων ή αξιών, η οποία είναι μείζονος σημασίας για τη σωστή έκβαση της επιχείρησης και η οποία υλοποιείται μέσω συσκευών επικοινωνίας.

Επιπρόσθετα, μέσω της υποεπάρκειας αυτής, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα γνωρίσουν επίσης την ένδυση και τον εξοπλισμό που, πέρα από τη στολή, το προσωπικό ασφαλείας των ΙΕΠΥΑ πρέπει να φέρει, όπως αλεξίσφαιρο γιλέκο και αντιβαλλιστικό κράνος, καθώς και τις τεχνικές προδιαγραφές τους.

Μέσω πρακτικών ασκήσεων και παραδειγμάτων, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα κατανοήσουν πώς οι παράγοντες αυτοί είναι καθοριστικής σημασίας τόσο για την ασφαλή μεταφορά όσο και για την εξασφάλιση της αυτοπροστασίας τους.

Με την απόκτηση αυτών των γνώσεων, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι σε θέση να επιλέγουν τον απαραίτητο εξοπλισμό και τα τεχνικά μέσα που θα διασφαλίσουν την ομαλή μεταφορά των χρημάτων ή αξιών.

2.3.E.3 | ΕΠΙΛΟΓΗ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ

Η μαθησιακή υποεπάρκεια «Επιλογή και εκπαίδευση προσωπικού ασφαλείας» αποσκοπεί στην εισαγωγή και στην κατανόηση των βασικών αρχών με τις οποίες θα γίνει

αφενός η επιλογή του κατάλληλου προσωπικού ασφαλείας των ΙΕΠΥΑ και αφετέρου η παροχή της κατάλληλης εκπαίδευσής του, τόσο στις τακτικές ασφαλούς μεταφοράς όσο και στις τακτικές αντίδρασης σε ενδεχόμενη επίθεση κατά της αποστολής από δράστες. Για τον λόγο αυτόν, κρίνεται σκόπιμο οι εκπαιδευόμενοι/-ες να εστιάσουν στις προϋποθέσεις που πρέπει να πληρούν τα μέλη της αποστολής, οι οποίες αφορούν ιδίως τη σωστή εκπαίδευσή τους, τον καθορισμό των καθηκόντων και αρμοδιοτήτων κάθε στελέχους που λαμβάνει μέρος στην αποστολή και τη γενικότερη προετοιμασία τους πριν από την έναρξη της αποστολής.

Επιπλέον, η μαθησιακή υποεπάρκεια ασχολείται με την εκπαίδευση που πρέπει να έχει δεχθεί το προσωπικό ασφαλείας που συμμετέχει στην αποστολή. Μέσω πρακτικών ασκήσεων και παραδειγμάτων, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα κατανοήσουν τις παραμέτρους σωστής εκπαίδευσης των μελών της αποστολής, οι οποίες είναι ιδίως η καλή φυσική κατάσταση, η επαρκής γνώση της χρήσης των όπλων, η ικανότητα οδήγησης κ.λπ.

Με την απόκτηση αυτών των γνώσεων, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι σε θέση να επιλέγουν, ως Στελέχη Ασφαλείας Προσώπων και Υποδομών, το κατάλληλο προσωπικό ασφαλείας ανάλογα με τη φύση, το είδος και τη σπουδαιότητα της μεταφοράς.

2.3.Ε.4 | ΕΝΔΕΙΞΕΙΣ ΑΠΕΙΛΗΣ ΚΑΙ ΣΗΜΕΙΑ ΠΟΥ ΧΡΗΣΟΥΝ ΑΥΞΗΜΕΝΗΣ ΠΡΟΣΟΧΗΣ

Η μαθησιακή υποεπάρκεια «Ενδείξεις απειλής και σημεία που χρήζουν αυξημένης προσοχής» αποσκοπεί στην εισαγωγή των εκπαιδευομένων στις βασικές ενδείξεις απειλής και στην κατανόηση πιθανών τεχνικών τις οποίες δύνανται να χρησιμοποιήσουν οι υποψήφιοι δράστες, ώστε οι εκπαιδευόμενοι/-ες να έχουν μεγαλύτερη δυνατότητα να τις αποτρέψουν ή, εάν αυτό δεν καταστεί δυνατό, τουλάχιστον να τις αντιμετωπίσουν. Επομένως, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα αποκτήσουν γνώσεις και θα αναπτύξουν δεξιότητες, ώστε να είναι σε θέση να αντιληφθούν όλες τις ενδείξεις ενδεχόμενων απειλών, έτσι ώστε να έχουν τη δυνατότητα να προετοιμαστούν ανάλογα, προκειμένου να τις αντιμετωπίσουν ώστε η αποστολή να ολοκληρωθεί με απόλυτη ασφάλεια και επιτυχία.

Επιπλέον, μέσω της υποεπάρκειας αυτής, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα εξετάσουν τα σημεία ενός δρομολογίου χρηματοαποστολής που χρήζουν αυξημένης προσοχής, δηλαδή τα σημεία εκείνα που δύνανται να επιλέξουν οι επίδοξοι δράστες, προκειμένου να επιτεθούν στην αποστολή.

Στη συνέχεια, η μαθησιακή υποεπάρκεια ασχολείται με τη μελέτη και ανάλυση πραγματικών επιθέσεων σε βάρος χρηματοαποστολών στην Ελλάδα και το εξωτερικό και με την εξαγωγή συμπερασμάτων, με σκοπό να γίνουν κατανοητά ενδεχόμενα λάθη και να υπάρξουν περιθώρια βελτίωσης. Μέσω πρακτικών ασκήσεων και παραδειγμάτων, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα κατανοήσουν την αναγκαιότητα ανάλυσης τόσο του κύριου όσο και του εναλλακτικού δρομολογίου μιας αποστολής.

Με την απόκτηση αυτών των γνώσεων, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι σε θέση να αναγνωρίζουν ενδείξεις απειλής και παραπλανητικές τεχνικές των δραστών, αλλά και

να δίνουν ιδιαίτερη έμφαση σε σημεία του δρομολογίου της χρηματοποστολής που δύνανται να έχουν επιλεγεί από τους δράστες για την εκδήλωση επίθεσης.

2.3.E.5 | ΒΑΣΙΚΑ ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΧΡΗΜΑΤΑΠΟΣΤΟΛΩΝ

Η μαθησιακή υποενότητα «Βασικά καθήκοντα κατά την εκτέλεση χρηματοποστολών» αποσκοπεί στην εισαγωγή και στην κατανόηση με πρακτικό τρόπο των βασικών καθηκόντων των μελών μιας χρηματοποστολής, αφού το προσωπικό ασφαλείας το οποίο συμμετέχει σε μια χρηματοποστολή αναλαμβάνει συγκεκριμένους ρόλους καθ' όλη τη διάρκειά της και έχει συγκεκριμένα καθήκοντα τα οποία καθορίζονται κάθε φορά πριν από τη διεξαγωγή της εκάστοτε χρηματοποστολής και ανάλογα με τις συνθήκες κάθε επιχείρησης και το αντικείμενο προστασίας.

Στη συγκεκριμένη μαθησιακή υποενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα έρθουν σε επαφή με τον τρόπο με τον οποίο υλοποιείται ο καταμερισμός των ρόλων του προσωπικού ασφαλείας, ο οποίος πραγματοποιείται από τον/την εκάστοτε επικεφαλής της χρηματοποστολής, που ηγείται της αποστολής και έχει την ευθύνη και τη διοίκηση της επιχείρησης. Στο πλαίσιο αυτής της υποενότητας, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα μάθουν να πειθαρχούν στις αποφάσεις του/της επικεφαλής της επιχείρησης, να εκτελούν τις εντολές του/της και να ενημερώνονται από αυτόν/αυτή για όλες τις λεπτομέρειες της αποστολής.

Μέσω πρακτικών ασκήσεων και παραδειγμάτων, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα κατανοήσουν τη σπουδαιότητα της κατανομής των ρόλων ανάμεσα στα μέλη της ομάδας, καθώς και ότι κάθε μέλος έχει ξεχωριστές αρμοδιότητες, άκρως σημαντικές για τη συνολική επιτυχή έκβαση της χρηματοποστολής.

Με την απόκτηση αυτών των γνώσεων, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι σε θέση να κατανέμουν και οι ίδιοι/-ες τα καθήκοντα ανάμεσα στα μέλη μιας χρηματοποστολής, αλλά και να ηγούνται μιας επιχείρησης.

2.3.E.6 | ΔΙΑΚΡΙΣΗ ΧΡΗΜΑΤΑΠΟΣΤΟΛΩΝ

Η μαθησιακή υποενότητα «Διάκριση χρηματοποστολών» αποσκοπεί στη διάκριση των χρηματοποστολών σε εποχούμενες και πεζές. Επιπλέον, μέσω της υποενότητας αυτής, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα εξετάσουν τους παράγοντες εκείνους, όπως είναι το αντικείμενο μεταφοράς, η τοποθεσία διεξαγωγής, η απόσταση που πρέπει να καλυφθεί, βάσει των οποίων αποφασίζεται αν μια χρηματοποστολή θα είναι εποχούμενη ή πεζή ή και συνδυασμός των δύο.

Επιπλέον, η μαθησιακή υποενότητα ασχολείται με τη μελέτη των οχημάτων που θα χρησιμοποιηθούν σε μια εποχούμενη χρηματοποστολή και τον τρόπο που τα μέλη της ομάδας θα κατανεμηθούν σε αυτά.

Μέσω πρακτικών ασκήσεων και παραδειγμάτων, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα κατανοήσουν τους παράγοντες βάσει των οποίων επιλέγεται το είδος της χρηματοποστολής, έτσι ώστε να μπορούν να διεξαγάγουν με ασφάλεια μεταφορές χρημάτων.

Προτείνεται τουλάχιστον μια εκπαιδευτική επίσκεψη σε φορέα (τράπεζα, υπεραγορά κ.λπ.) που συνεργάζεται με ΙΕΠΥΑ κατά τη μεταφορά χρημάτων από τα μέλη της αποστολής στο όχημα της χρηματοποστολής, προκειμένου οι εκπαιδευόμενοι/-ες να αποκτήσουν πρακτική εικόνα για τον τρόπο υλοποίησης της διαδικασίας, τους κινδύνους που αυτή εγκυμονεί και το σύνολο της διαδικασίας.

Με την απόκτηση αυτών των γνώσεων και δεξιοτήτων, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι σε θέση να επιλέγουν κάθε φορά το κατάλληλο είδος χρηματοποστολής, αφού θα έχουν εξοικειωθεί με τα πλεονεκτήματα, αλλά και τα μειονεκτήματα κάθε είδους χρηματοποστολής.

Προτεινόμενες πηγές μελέτης

Κύριες

1. Κέντρο Μελετών Ασφάλειας (ΚΕΜΕΑ). (2022). *Περί ιδιωτικής ασφάλειας: επιχειρώντας μία ολιστική προσέγγιση* (τόμος Β΄). Αθήνα: Εκδόσεις Παπαζήση.
2. Μπίτζης, Α. & Περδίκης, Α. (1996). *Αστυνομική αυτοπροστασία: ειδικό μέρος*. Αθήνα: Ιδιωτική έκδοση.

Συμπληρωματικές

1. Κέντρο Μελετών Ασφάλειας (ΚΕΜΕΑ). (2014). *Εγχειρίδιο επαγγελματικής κατάρτισης προσωπικού ιδιωτικής ασφάλειας*. Ανακτήθηκε από: <https://saek-kardits.kar.sch.gr/openeclass/modules/document/file.php/162/%CE%95%CE%B3%CF%87%CE%B5%CE%B9%CF%81%CE%AF%CE%B4%CE%B9%CE%BF%20ΚΕΜΕΑ-final.pdf>
2. Κέντρο Μελετών Ασφάλειας (ΚΕΜΕΑ). (2022). *Περί ιδιωτικής ασφάλειας: επιχειρώντας μία ολιστική προσέγγιση* (τόμος Α΄). Αθήνα: Εκδόσεις Παπαζήση.
3. Παπαϊωάννου, Ζ. (2018). *Δίκαιο της ιδιωτικής ασφάλειας*. Αθήνα: Εκδόσεις Σάκκουλα.

2.3.ΣΤ • ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ ΚΑΙ ΕΡΓΑΤΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ

Περίληψη της μαθησιακής ενότητας

Σκοπός της μαθησιακής ενότητας είναι να εισαγάγει τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες αφενός στις μορφές των εμπορικών εταιρειών, αφού οι ίδιοι/-ες θα μπορέσουν, εφόσον το επιθυμούν, να ιδρύσουν τη δική τους Ιδιωτική Επιχείρηση Παροχής Υπηρεσιών Ασφαλείας (ΙΕΠΥΑ) και αφετέρου στο ατομικό και συλλογικό εργατικό δίκαιο, επισημονικό κλάδο που έχει άμεση εφαρμογή τόσο στα εργασιακά τους δικαιώματα ως επαγγελματιών όσο και στη διαφύλαξή τους σε περίπτωση που ιδρύσουν τη δική τους ΙΕΠΥΑ σε σχέση με τους/τις εργαζόμενους/-ες που απασχολούν σε αυτήν. Πιο συγκεκρι-

κριμένα, αναλύονται οι βασικές αρχές και πηγές του ελληνικού εταιρικού δικαίου, καθώς και οι επιμέρους εταιρικές μορφές, όπως η ομόρρυθμη εταιρεία, η ετερόρρυθμη εταιρεία, η αφανής εταιρεία, η ανώνυμη εταιρεία, η εταιρεία περιορισμένης ευθύνης και η Ιδιωτική Κεφαλαιουχική Εταιρεία (ΙΚΕ). Τέλος, τονίζονται οι υποχρεώσεις του/της εργαζομένου/-ης και του/της εργοδότη/-τριας, η λύση της σχέσης εργασίας, οι κατηγορίες των συνδικαλιστικών οργανώσεων, το δικαίωμα της απεργίας, οι συλλογικές συμβάσεις εργασίας και η επίλυση συλλογικών διαφορών.

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι ικανοί /-ές να:

- Ορίζουν βασικές έννοιες του εταιρικού και του εργατικού δικαίου,
- Διακρίνουν τις μορφές εταιρειών, μελετώντας το εταιρικό δίκαιο,
- Αναγνωρίζουν τα δικαιώματα του εργαζομένου και τις υποχρεώσεις του/της εργοδότη/-τριας κατά την άσκηση των καθηκόντων τους,
- Αναλύουν την έννοια και τα χαρακτηριστικά των διαφόρων μορφών εταιρειών,
- Εφαρμόζουν τις διατάξεις του ατομικού και συλλογικού εργατικού δικαίου,
- Χρησιμοποιούν ορθά έννοιες των εμπορικών εταιρειών και του συλλογικού εργατικού δικαίου,
- Ελέγχουν την τήρηση των εργασιακών δικαιωμάτων και υποχρεώσεων,
- Επιδεικνύουν σεβασμό στα εργασιακά δικαιώματα,
- Κωδικοποιούν τη νομοθεσία για τις εμπορικές εταιρείες και το εργατικό δίκαιο,
- Ευαισθητοποιούνται ως προς τη σημασία τήρησης των διατάξεων του εργατικού δικαίου κατά την άσκηση των καθηκόντων τους,
- Υιοθετούν νομικές έννοιες και την ορολογία των εμπορικών εταιρειών και του εργατικού δικαίου κατά την άσκηση των καθηκόντων τους.

Βασικές έννοιες και λέξεις-κλειδιά

Εμπορικό δίκαιο / Δίκαιο προσωπικών εταιρειών / Δίκαιο κεφαλαιουχικών εταιρειών / Εργατικό δίκαιο / Ατομικό εργατικό δίκαιο / Συλλογικό εργατικό δίκαιο.

Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα

Θεωρία (3), Εργαστήριο (0), Σύνολο (3).

Διάρθρωση της μαθησιακής ενότητας σε υποενότητες

Α/Α	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΣΙΑΚΗΣ ΥΠΟΕΝΟΤΗΤΑΣ
1	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΟ ΕΜΠΟΡΙΚΟ-ΕΤΑΙΡΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ
2	ΔΙΚΑΙΟ ΤΩΝ ΠΡΟΣΩΠΙΚΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ
3	ΔΙΚΑΙΟ ΤΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥΧΙΚΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ
4	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΟ ΕΡΓΑΤΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ
5	ΑΤΟΜΙΚΟ ΕΡΓΑΤΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ
6	ΣΥΛΛΟΓΙΚΟ ΕΡΓΑΤΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ

Κείμενο αναφοράς

2.3.ΣΤ.1 | ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΟ ΕΜΠΟΡΙΚΟ-ΕΤΑΙΡΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ

Σκοπός της μαθησιακής υποενότητας είναι να εισαγάγει τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες αρχικά στην έννοια του εμπορίου, στα συστατικά στοιχεία της εμπορικότητας, στην έννοια του εμπορικού δικαίου, στις δραστηριότητες που ρυθμίζει ο συγκεκριμένος κλάδος του δικαίου, προκειμένου οι εκπαιδευόμενοι/-ες να ορίζουν βασικές έννοιες του εμπορικού-εταιρικού δικαίου. Στη συνέχεια, θα εξεταστούν οι πηγές και οι βασικές αρχές του εμπορικού δικαίου, ιδίως η κεντρική σημασία της επιχειρηματικής και εμπορικής δραστηριότητας ως αντικειμένου ρύθμισης, η αρχή της χρηματικής συναλλαγής, η δυναμική και διεθνής διάσταση του κλάδου, η αρχή της αποτελεσματικότητας των εμπορικών συναλλαγών και η αρχή της ελευθερίας της οικονομικής και εμπορικής δράσης.

Έπειτα, στην υποενότητα αυτή, οι εκπαιδευόμενοι/-ες ιεραρχούν τις βασικές και τις έμμεσες ή δευτερογενείς πηγές του εμπορικού δικαίου, ενώ σημαντικό είναι να αναλύουν τη σχέση εμπορικού και αστικού δικαίου, καθότι το εμπορικό δίκαιο είναι τμήμα του ιδιωτικού δικαίου. Σε κάθε εμπορική σχέση εφαρμόζονται οι γενικοί κανόνες του αστικού δικαίου, ενώ ειδικοί κανόνες προβλέπονται για αυτή από το εμπορικό δίκαιο.

Επόμενο σημαντικό σημείο της υποενότητας είναι η κωδικοποίηση από τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες των επιμέρους διαιρέσεων του εμπορικού δικαίου σε γενικό μέρος, δίκαιο βιομηχανικής ιδιοκτησίας, δίκαιο των εμπορικών εταιρειών, δίκαιο των αξιογράφων, ασφαλιστικό δίκαιο, ναυτικό και αεροπορικό δίκαιο, πτωχευτικό δίκαιο και δίκαιο των εμπορικών συμβάσεων και του αντικειμένου καθενός από αυτούς τους κλάδους.

Τέλος, θα παρουσιαστούν και τα συστήματα εμπορικότητας, τα οποία αποτελούν νομικές μεθόδους, με τις οποίες προσδίδεται σε κάποια πράξη/δραστηριότητα ή πρόσωπο η ιδιότητα της εμπορικότητας και επιφέρει έννομες συνέπειες που υπόκεινται σε διαφορετική ρύθμιση και καθεστώς από ό,τι εάν προσδιορίζονταν απλώς ως αστικές.

Προτεινόμενη εκπαιδευτική τεχνική είναι η εμπλουτισμένη εισήγηση.

2.3.ΣΤ.2 | ΔΙΚΑΙΟ ΤΩΝ ΠΡΟΣΩΠΙΚΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ

Σκοπός της μαθησιακής υποεπένδυσης είναι να εισαγάγει τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες αφενός στις μορφές των εμπορικών εταιρειών, αφού οι ίδιοι/-ες θα μπορούν, εφόσον το επιθυμούν, να ιδρύσουν τη δική τους Ιδιωτική Επιχείρηση Παροχής Υπηρεσιών Ασφαλείας (ΙΕΠΥΑ) και αφετέρου στη διάκριση των εταιρειών σε προσωπικές και κεφαλαιουχικές, που είναι η βασική διάκρισή τους. Το κριτήριο για τη διάκριση αυτή είναι η σημασία του προσώπου των εταίρων ή του κεφαλαίου, τόσο κατά τη σύσταση όσο και κατά τη λειτουργία της εταιρείας. Στις προσωπικές εταιρείες η σημασία του προσώπου του εταίρου είναι μεγαλύτερη από εκείνη του κεφαλαίου, ενώ στις κεφαλαιουχικές η σημασία αυτή είναι ελάχιστη, με αποτέλεσμα το σημαντικότερο στοιχείο τους να είναι το κεφάλαιο.

Περαιτέρω, σκοπός της υποεπένδυσης είναι οι εκπαιδευόμενοι/-ες να αποκτήσουν εκείνες τις γνώσεις και τις δεξιότητες που απαιτούνται, ώστε να υιοθετούν νομικές έννοιες και ορολογία του δικαίου των προσωπικών εταιρειών, να ερμηνεύουν τις έννοιες αυτές και να κατηγοριοποιούν τις προσωπικές εταιρείες, οι οποίες είναι: η αστική εταιρεία (χωρίς και με νομική προσωπικότητα), η Ομόρρυθμη Εταιρεία (ΟΕ), η Ετερόρρυθμη Εταιρεία (ΕΕ) και η αφανής εταιρεία.

Σημαντικό σημείο της υποεπένδυσης είναι οι εκπαιδευόμενοι/-ες να κατανοήσουν τις βασικές αρχές που ισχύουν σε όλες τις προσωπικές εταιρείες και ειδικότερα ότι είναι σχέση εμπιστοσύνης, υπάρχει υποχρέωση πίστωσης των εταίρων έναντι των άλλων εταίρων και της εταιρείας, υπάρχει η αρχή της αυτοδιαχείρισης, η αρχή της ισότητας στις σχέσεις μεταξύ των εταίρων και δεν υπάρχει υποχρέωση καταβολής συμπληρωματικών εισφορών χωρίς τη συναίνεση των εταίρων.

Η μαθησιακή υποεπένδυση ολοκληρώνεται παρουσιάζοντας τα πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα των προσωπικών εταιρειών, ενώ προτεινόμενη εκπαιδευτική τεχνική είναι η εμπλουτισμένη εισήγηση.

Η συγκεκριμένη υποεπένδυση έχει ως σκοπό συνολικά να εισαγάγει τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες στη γνώση της σύστασης και λειτουργίας όλων των μορφών εταιρειών, προκειμένου να γνωρίζουν τη λειτουργία και τη δομή τους, δεδομένου ότι θα εργάζονται κυρίως σε εταιρείες.

2.3.ΣΤ.3 | ΔΙΚΑΙΟ ΤΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥΧΙΚΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ

Η συγκεκριμένη μαθησιακή υποεπένδυση αποτελεί ένα σημαντικό μέρος της μαθησιακής ενότητας «Εμπορικές εταιρείες και εργατικό δίκαιο», καθώς επιδιώκει να παρέχει στους/στις εκπαιδευόμενους/-ες τις απαραίτητες γνώσεις και δεξιότητες για την αποτελεσματική αναγνώριση και διάκριση των κεφαλαιουχικών εταιρειών, ώστε να είναι περισσότερο αντιληπτός ο ρόλος τους στις εμπορικές δραστηριότητες και στο εμπορικό δίκαιο.

Περαιτέρω, η γνώση αυτή είναι απαραίτητη, καθώς οι εκπαιδευόμενοι/-ες μελλοντικά, ως ελεύθεροι/-ες επαγγελματίες, είναι δυνατόν να συστήσουν με άλλους/-ες

συναδέλφους/-ισσές τους κάποια εταιρεία με αντικείμενο την ειδικότητά τους και θα μπορούν να επιλέξουν την καταλληλότερη μορφή.

Στην υποενότητα αυτή, θα παρουσιαστούν αρχικά οι εταιρείες που χαρακτηρίζονται ως κεφαλαιουχικές, δηλαδή εκείνες στις οποίες πρωτεύοντα ρόλο παίζουν οι εισφορές των εταίρων, δηλαδή το κεφάλαιο. Στη συνέχεια, θα παρουσιαστούν οι βασικές διαφορές των κεφαλαιουχικών εταιρειών από τις προσωπικές και περαιτέρω οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα διακρίνουν και θα κωδικοποιούν τις διαφορετικές μορφές των κεφαλαιουχικών εταιρειών που είναι: η Ανώνυμη Εταιρεία (ΑΕ), που είναι η κυρίαρχη μορφή, η Ιδιωτική Κεφαλαιουχική Εταιρεία (ΙΚΕ), η Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης (ΕΠΕ) και η Ετερόρρυθμη Εταιρεία (ΕΕ) κατά μετοχές.

Ιδιαίτερη βαρύτητα θα δοθεί στην Ανώνυμη Εταιρεία (ΑΕ), στην έννοια, στα χαρακτηριστικά, στα όργανα διοίκησης, στον τρόπο συγκρότησης και απόκτησης επωνυμίας, στην εμπορική ιδιότητα και στις αιτίες λύσης και εκκαθάρισης της ΑΕ.

Επίσης, στο πλαίσιο της παρούσας υποενότητας θα αναπτυχθεί και η Ιδιωτική Κεφαλαιουχική Εταιρεία (ΙΚΕ), που μπορεί να συναντηθούν συχνότερα οι εκπαιδευόμενοι/-ες και εισήχθη στο ελληνικό δίκαιο ως μια νέα εταιρική μορφή, ενώ δημιουργήθηκε για να εξυπηρετήσει τις ανάγκες των μικρών επιχειρήσεων, ιδίως παροχής υπηρεσιών, οι οποίες αποτελούν την πλειοψηφία των ελληνικών εταιρειών.

Προτεινόμενη εκπαιδευτική τεχνική για την υποενότητα είναι η εμπλουτισμένη εισήγηση.

2.3.ΣΤ.4 | ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΟ ΕΡΓΑΤΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ

Σκοπός της μαθησιακής υποενότητας είναι να εισαγάγει τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες στο ατομικό και συλλογικό εργατικό δίκαιο, επιστημονικό κλάδο που έχει άμεση εφαρμογή τόσο στα εργασιακά τους δικαιώματα ως επαγγελματιών όσο και στη διαφύλαξή τους σε περίπτωση που ιδρύσουν τη δική τους Ιδιωτική Επιχείρηση Παροχής Υπηρεσιών Ασφαλείας (ΙΕΠΥΑ) σε σχέση με τους/τις εργαζόμενους/-ες που απασχολούν σε αυτήν.

Στην υποενότητα αυτή θα αναπτυχθούν βασικές έννοιες του εργατικού δικαίου, που αποτελεί έναν ιδιαίτερο κλάδο του ιδιωτικού δικαίου. Το εργατικό δίκαιο είναι το σύνολο των κανόνων δικαίου, οι οποίοι ρυθμίζουν τις σχέσεις μεταξύ εργοδότη/-τριας και εργαζομένων (μισθωτών) που δημιουργούνται με αφορμή την παροχή εξαρτημένης εργασίας εκ μέρους των εργαζομένων προς τον/την εργοδότη/-τρια. Θα εξεταστούν η έννοια της εργασίας και της εξαρτημένης εργασίας, η έννοια του διευθυντικού δικαιώματος, του επαγγέλματος, του/της εργοδότη/-τριας, του μισθού, του μισθωτού, το πεδίο εφαρμογής του εργατικού δικαίου, οι θεμελιώδεις αρχές και επιδιώξεις του, καθώς και οι πηγές του ελληνικού εργατικού δικαίου, που διακρίνονται σε εσωτερικές, διεθνείς και ευρωπαϊκές.

Περαιτέρω, θα αναλυθούν οι πηγές του εργατικού δικαίου και η ιεραρχική σχέση και εξάρτηση μεταξύ τους, καθώς και το πεδίο εφαρμογής του εργατικού δικαίου, δη-

λαδή τις εργασιακές σχέσεις του ιδιωτικού τομέα, καθώς και τα αρμόδια όργανα που είναι επιφορτισμένα με τον έλεγχο της εφαρμογής των διατάξεων της εργατικής νομοθεσίας, κυρίως το Σώμα Επιθεώρησης Εργασίας.

Στη συγκεκριμένη υποενότητα, προτείνεται ως εκπαιδευτική τεχνική να ακολουθηθεί εμπλουτισμένη εισήγηση και παράθεση των εννοιών και των όρων του εργατικού δικαίου, καθώς και η μελέτη υποθέσεων/μελετών περίπτωσης στις οποίες εφαρμόζεται εμπράκτως το εργατικό δίκαιο.

2.3.ΣΤ.5 | ΑΤΟΜΙΚΟ ΕΡΓΑΤΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ

Στη συγκεκριμένη μαθησιακή υποενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα έρθουν σε επαφή με το ατομικό εργατικό δίκαιο, προκειμένου να καταστούν ικανοί/-ές να αξιοποιήσουν τις γνώσεις που θα αποκτήσουν από την υποενότητα σε προσωπικά τους περιστατικά, ως μελλοντικοί/-ές εργαζόμενοι/-ες στο αντικείμενο παροχής υπηρεσιών ασφάλειας.

Αρχικά, θα αναλυθεί η έννοια της σύμβασης εργασίας σύμφωνα με τον Αστικό Κώδικα, που ορίζει ότι ο/η εργαζόμενος/-η έχει υποχρέωση να παρέχει για ορισμένο ή για αόριστο χρόνο την εργασία του/της στον/στην εργοδότη/-τρια και αυτός να καταβάλει τον συμφωνημένο μισθό, ενώ θα αναλυθούν τα στοιχεία της σύμβασης εργασίας, τα οποία είναι: 1) η ανάληψη υποχρέωσης για παροχή εργασίας, 2) η αντιπαροχή – καταβολή του μισθού και 3) το στοιχείο της διάρκειας.

Στη συνέχεια, θα παρουσιαστούν οι κύριες υποχρεώσεις των μισθωτών/εργαζομένων, που είναι ενδεικτικά η υποχρέωση παροχής εργασίας και τα θεμελιώδη δικαιώματα του μισθωτού.

Σημαντικό επόμενο σημείο της υποενότητας είναι οι υποχρεώσεις του/της εργοδότη/-τριας, ήτοι: η υποχρέωση καταβολής μισθού, η υποχρέωση πρόνοιας, η ευθύνη για εργατικά ατυχήματα, η υποχρέωση ίσης μεταχείρισης των μισθωτών, η υποχρέωση απασχόλησης του μισθωτού και η υποχρέωση χορήγησης αδειών.

Επόμενο σημαντικό ζήτημα που θα αναγνωρίσουν οι εκπαιδευόμενοι/-ες ως μέλη του προσωπικού ιδιωτικής ασφάλειας είναι οι περιπτώσεις στις οποίες επέρχεται λήξη της σύμβασης εργασίας και, πιο συγκεκριμένα, η περίπτωση της αυτοδίκαιης λήξης, η αντίθετη σύμβαση και η καταγγελία, αλλά και ποιες περιπτώσεις δεν επιφέρουν λήξη της σχέσης εργασίας. Ακόμη, θα αναλυθεί και η λύση της σύμβασης εργασίας ορισμένου και αορίστου χρόνου.

Τέλος, θα καλυφθούν και ειδικότερα ζητήματα που αφορούν ιδιαίτερες μορφές σχέσεων εργασίας, όπως είναι οι άτυπες μορφές απασχόλησης και η σύγχρονη τηλεργασία.

2.3.ΣΤ.6 | ΣΥΛΛΟΓΙΚΟ ΕΡΓΑΤΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ

Στην τελευταία υποενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα εξοικειωθούν με το συλλογικό εργατικό δίκαιο, καθώς και με θέματα και θεμελιώδεις θεσμούς του συλλογικού εργα-

τικού δικαίου, προκειμένου να ελέγχουν την τήρηση των εργασιακών δικαιωμάτων και υποχρεώσεων και να επιδεικνύουν σεβασμό στα συλλογικά εργασιακά δικαιώματα.

Θα παρουσιαστούν οι ομοιότητες και οι διαφορές που εμφανίζει το συλλογικό εργατικό δίκαιο σε σχέση με το ατομικό εργατικό δίκαιο και ο κοινός στόχος τους. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα κατανοήσουν τη λειτουργία των σωματείων, θα εξοικειωθούν με τις συλλογικές συμβάσεις εργασίας και θα ερμηνεύουν και θα κατανοούν τους κανονισμούς εργασίας.

Έπειτα, θα παρουσιαστεί η συνδικαλιστική ελευθερία, το περιεχόμενό της, η προστασία της συνδικαλιστικής δράσης και της ανεξάρτητης λειτουργίας των συνδικαλιστικών οργανώσεων.

Επόμενο σημείο που θα αναλυθεί είναι το ζήτημα των συνδικαλιστικών οργανώσεων, ο σκοπός τους, οι κατηγορίες τους, η έννοια του σωματείου και οι ενώσεις προσώπων, ποια πρόσωπα δύνανται να αποτελούν μέλη συνδικαλιστικών οργανώσεων, πώς αποκτάται η ιδιότητα του μέλους συνδικαλιστικής οργάνωσης και σε ποιες περιπτώσεις υπάρχει απώλεια της ιδιότητας.

Σημαντικό ακόμη είναι να αναλυθεί το ζήτημα της συμμετοχής των εργαζομένων στις επιχειρήσεις, καθώς και τα συμβούλια των εργαζομένων και οι αρμοδιότητές τους, η ερμηνεία των δικαιωμάτων συναπόφασης, πληροφόρησης και διαβούλευσης.

Τέλος, ειδικότερα ζητήματα που θα καλυφθούν είναι η απεργία, οι προϋποθέσεις κήρυξής της, η καταχρηστική άσκηση του δικαιώματος της απεργίας, το ζήτημα των συλλογικών συμβάσεων εργασίας, η έννοια και το περιεχόμενο της συλλογικής σύμβασης εργασίας και τα είδη της.

Ως εκπαιδευτική τεχνική προτείνεται να ακολουθηθεί εισήγηση και παράθεση των βασικότερων εννοιών και σημείων, καθώς και η μελέτη υποθέσεων/μελετών περίπτωσης στις οποίες εφαρμόζεται το συλλογικό εργατικό δίκαιο.

Προτεινόμενες πηγές μελέτης

Κύριες

1. Αγαλλοπούλου, Π. (2019). *Εισαγωγή στο εργατικό δίκαιο* (5η έκδοση). Αθήνα: Εκδόσεις Σάκκουλα.
2. Ρόκας, Ν. (2019). *Εταιρίες: εισαγωγή στο δίκαιο των εταιριών του εμπορικού δικαίου* (6η έκδοση). Αθήνα: Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη.

Συμπληρωματικές

1. Αναστασόπουλος, Γ. (2019). *Επιτομή εμπορικού δικαίου* (8η έκδοση). Αθήνα: Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη.
2. Παπαδημητρίου, Κ. (2021). *Ατομικό εργατικό δίκαιο* (2η έκδοση). Αθήνα: Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη.
3. Σινανιώτη-Μαρούδη, Α. (2021). *Εμπορικό δίκαιο: εταιρίες* (4η έκδοση). Αθήνα: Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη.

Περίληψη της μαθησιακής ενότητας

Σκοπός της μαθησιακής ενότητας είναι να εισαγάγει τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες στην παροχή πρώτων βοηθειών, δηλαδή όλων εκείνων των ενεργειών που πρέπει να γίνουν, βήμα προς βήμα, προκειμένου αρχικά να αποφευχθεί ο θάνατος και μετέπειτα να μην επιδεινωθεί η κατάσταση του θύματος, καθώς και να του προσφερθεί ανακούφιση. Οι ενέργειες αυτές δεν αποσκοπούν στην πλήρη θεραπεία, η οποία παρέχεται στις μονάδες υγείας. Σκοπός της ενότητας είναι επίσης η ασφαλής προσέγγιση του ασθενούς, η εκτίμηση της κατάστασής του, η κλήση του Εθνικού Κέντρου Άμεσης Βοήθειας (ΕΚΑΒ), η βασική υποστήριξη της ζωής σε ενήλικες, παιδιά και βρέφη, η αποτελεσματική χρήση αυτόματου εξωτερικού απινιδωτή στις ίδιες ηλικιακές ομάδες, η παροχή πρώτων βοηθειών σε περιπτώσεις πνιγμονής, πνιγμού, διαστρέμματος, κατάγματος, αιμορραγίας, αλλεργικού σοκ, εγκαύματος, ηλεκτροπληξίας, κεραυνοπληξίας, υποθερμίας, θερμοπληξίας, επιληψίας, θωρακικού άλγους, λιποθυμίας, εγκεφαλικού επεισοδίου, δηλητηρίασης, δήγματος, υπογλυκαιμίας. Τέλος, γίνεται αναφορά στο κουτί πρώτων βοηθειών και στον λοιπό εξοπλισμό για την παροχή πρώτων βοηθειών.

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι ικανοί /-ές να:

- Αναγνωρίζουν τη σημασία παροχής πρώτων βοηθειών σε θύματα κατά την άσκηση των καθηκόντων τους,
- Διακρίνουν τους πιθανούς κινδύνους κατά την προσπάθεια διάσωσης του ασθενούς/θύματος,
- Επιλέγουν τις κατάλληλες ενέργειες σε διάφορες περιπτώσεις ανάγκης για βοήθεια κατά την άσκηση των καθηκόντων τους,
- Εφαρμόζουν αποτελεσματικά πρώτες βοήθειες,
- Κωδικοποιούν τις ενέργειες πρώτων βοηθειών σε διάφορες περιπτώσεις,
- Χρησιμοποιούν αποτελεσματικά αυτόματο εξωτερικό απινιδωτή,
- Κρίνουν σε ποιες περιπτώσεις είναι αναγκαία η κλήση του ΕΚΑΒ,
- Ελέγχουν την κατάσταση του θύματος,
- Αντιδρούν άμεσα και αποτελεσματικά σε περιπτώσεις ανάγκης για βοήθεια,
- Ευαισθητοποιούνται ως προς τη σημασία παροχής πρώτων βοηθειών σε τραυματίες και θύματα κατά την άσκηση των καθηκόντων τους,
- Υιοθετούν τεχνικές παροχής πρώτων βοηθειών κατά την άσκηση των καθηκόντων τους.

Βασικές έννοιες και λέξεις-κλειδιά

Πρώτες βοήθειες / Επείγον περιστατικό / Χώρος εργασίας / Διάσωση θύματος / Έκτακτη ανάγκη / Αυτόματος εξωτερικός απινιδωτής / Εφαρμογή ΚΑΡΠΑ.

Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα

Θεωρία (1), Εργαστήριο (2), Σύνολο (3).

Διάρθρωση της μαθησιακής ενότητας σε υποενότητες

A/A	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΣΙΑΚΗΣ ΥΠΟΕΝΟΤΗΤΑΣ
1	ΕΙΣΑΓΩΓΗ: ΣΕΙΡΑ ΠΑΡΟΧΗΣ ΠΡΩΤΩΝ ΒΟΗΘΕΙΩΝ, ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΤΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ
2	ΤΡΑΥΜΑΤΑ: ΚΛΕΙΣΤΑ/ΑΝΟΙΚΤΑ, ΚΑΤΑΠΛΗΞΙΑ
3	ΕΓΚΑΥΜΑΤΑ, ΕΠΙΔΡΑΣΕΙΣ ΘΕΡΜΟΚΡΑΣΙΑΣ ΣΤΟ ΣΩΜΑ, ΚΑΚΩΣΕΙΣ ΜΥΟΣΚΕΛΕΤΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ
4	ΔΗΛΗΤΗΡΙΑΣΕΙΣ, ΑΛΛΕΡΓΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΡΑΧΕΣ, ΔΗΓΜΑΤΑ
5	ΛΙΠΟΘΥΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ, ΟΞΕΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΚΟΥ, ΘΕΣΗ ΑΝΑΝΗΨΗΣ
6	ΗΛΕΚΤΡΟΠΛΗΞΙΑ, ΕΠΙΛΗΨΙΑ, ΑΦΑΙΡΕΣΗ ΞΕΝΩΝ ΣΩΜΑΤΩΝ, ΠΝΙΓΜΟΣ
7	ΒΑΣΙΚΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΖΩΗΣ – ΚΑΡΠΑ ΣΕ ΕΝΗΛΙΚΕΣ, ΠΑΙΔΙΑ ΚΑΙ ΒΡΕΦΗ, ΧΡΗΣΗ ΑΥΤΟΜΑΤΟΥ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ ΑΠΙΝΙΔΩΤΗ
8	ΜΑΖΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΕΣ, ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΤΡΑΥΜΑΤΙΩΝ

Κείμενο αναφοράς

2.3.Ζ.1 | ΕΙΣΑΓΩΓΗ: ΣΕΙΡΑ ΠΑΡΟΧΗΣ ΠΡΩΤΩΝ ΒΟΗΘΕΙΩΝ, ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΤΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ

Η υποενότητα αποτελεί εισαγωγή των εκπαιδευομένων στην έννοια και στον σκοπό παροχής των πρώτων βοηθειών. Είναι σημαντικό να κατανοήσουν ότι η παροχή πρώτων βοηθειών απαιτεί την ανάκληση γνώσεων, την επιστράτευση δεξιοτήτων και τη χρήση υλικών, πολλές φορές με επείγοντα χαρακτήρα και υπό συνθήκες ψυχολογικής πίεσης. Προς τούτο, δίνεται ιδιαίτερη έμφαση στην παρουσίαση των βασικών βημάτων παροχής των πρώτων βοηθειών σε περίπτωση έκτακτου συμβάντος, στην αναγκαιότητα της σωστής εκτίμησης της κατάστασης, καθώς και στη διατήρηση της ψυχραιμίας και του αυτοελέγχου των εκπαιδευομένων, ώστε να ενεργούν με τον ορθό τρόπο.

Με την ολοκλήρωση της αρχικής εκτίμησης και εφόσον δεν απειλείται η ζωή του θύματος, ακολουθεί η δευτεροβάθμια, λεπτομερής εκτίμηση, που θα αναδείξει όλες τις κακώσεις και τα προβλήματα που πρέπει να αντιμετωπιστούν σε δεύτερο χρόνο. Αναλύονται, επίσης, τα κριτήρια με τα οποία καθορίζονται οι προτεραιότητες στην αντιμετώπιση των θυμάτων μαζικών καταστροφών, όταν δηλαδή οι ανάγκες υπερβαίνουν τις υπάρχουσες δυνατότητες και τα διατιθέμενα μέσα. Η ευαισθητοποίηση των εκπαιδευομένων για τη σπουδαιότητα της καλής επικοινωνίας και της ψυχολογικής στήριξης

του θύματος αποτελεί απώτερο στόχο της εκπαίδευσής τους, καθώς και η ανάδειξη της ύπαρξης ενός κατάλληλα εξοπλισμένου φαρμακείου πρώτων βοηθειών. Στο εργαστήριο πραγματοποιείται επίδειξη, με παιχνίδι ρόλων, της ασφαλούς προσέγγισης θύματος, της κλήσης βοήθειας και της οργάνωσης υλικού πρώτων βοηθειών (κουτί πρώτων βοηθειών), καθώς και της διαλογής και κατηγοριοποίησης περιστατικών με τη μέθοδο triage. Ως κατάλληλες εκπαιδευτικές τεχνικές συστήνονται η εισήγηση, προκειμένου να αναπτυχθεί το γνωστικό υπόβαθρο των εκπαιδευομένων με τη χρήση πολυμέσων, και στη συνέχεια οι μελέτες περίπτωσης με την ανάπτυξη μικρών ομάδων εργασίας.

2.3.Z.2 | ΤΡΑΥΜΑΤΑ: ΚΛΕΙΣΤΑ/ΑΝΟΙΚΤΑ, ΚΑΤΑΠΛΗΞΙΑ

Στη συγκεκριμένη μαθησιακή υποενότητα περιγράφονται οι διάφοροι τύποι τραυμάτων των μαλακών μορίων και οι πρώτες βοήθειες που πρέπει να δίνονται ανά περίπτωση. Αναφέρονται οι ιδιαιτερότητες τραυματισμών συγκεκριμένων ανατομικών περιοχών, όπως το κεφάλι, η παλάμη και οι αρθρώσεις, μαζί με τις ενέργειες που πρέπει να γίνονται, ώστε να αποτρέπεται η εμφάνιση σοβαρών επιπλοκών. Ειδικότερα, δίνονται ο ορισμός της κάκωσης, της θλάσης και του τραύματος, καθώς και οι μεταξύ τους διαφορές, περιγράφονται οι διάφοροι τύποι τραυμάτων, καθώς και οι ενέργειες για την παροχή πρώτων βοηθειών σε περιπτώσεις τραυμάτων. Επίσης, γίνεται αναφορά στην αιμορραγία, δηλαδή στην απώλεια αίματος και στις συνέπειές της, παρέχονται οι απαιτούμενες γνώσεις για τον καθορισμό του τύπου της αιμορραγίας, ανάλογα με το είδος και το μέγεθος του αγγείου που αιμορραγεί, και για την εκτίμηση της βαρύτητάς της. Ακολουθεί η διάκριση μεταξύ εσωτερικής και εξωτερικής αιμορραγίας και η παρουσίαση της πρώτης βοήθειας σε εξωτερική αιμορραγία. Ιδιαίτερη αναφορά πραγματοποιείται για εσωτερικές αιμορραγίες όσον αφορά τη συμπτωματολογία τους και την παροχή της πρώτης βοήθειας σε κάθε μία ξεχωριστά, όπως είναι η ρινορραγία, η αιμορραγία από το στόμα, αλλά και η εγκεφαλική αιμορραγία.

Στη συνέχεια, περιγράφεται το σύνδρομο της καταπληξίας (σοκ), δηλαδή της ανεπαρκούς αιμάτωσης των ιστών και των οργάνων, τα σημεία και συμπτώματά της και ο τρόπος αντιμετώπισής της. Στο εργαστήριο πραγματοποιείται πρώτα επίδειξη της πρώτης βοήθειας και ακολουθεί εξάσκηση των εκπαιδευομένων ανά δύο (θύμα – διασώστης/-τρια) ως παιχνίδι ρόλων για την άμεση αντιμετώπιση της καταπληξίας.

2.3.Z.3 | ΕΓΚΑΥΜΑΤΑ, ΕΠΙΔΡΑΣΕΙΣ ΘΕΡΜΟΚΡΑΣΙΑΣ ΣΤΟ ΣΩΜΑ, ΚΑΚΩΣΕΙΣ ΜΥΟΣΚΕΛΕΤΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ

Στην υποενότητα αυτή περιγράφονται τα εγκαύματα, οι βλάβες δηλαδή που προκαλούνται στο σώμα από την επίδραση της θερμικής ενέργειας. Τα εγκαύματα εκτιμώνται και αντιμετωπίζονται ανάλογα με τη βαρύτητα και την έκτασή τους και κατηγοριοποιούνται ανάλογα με το αίτιο που προκάλεσε την εγκαυματική διαδικασία. Παρουσιάζονται οι πρώτες βοήθειες που πρέπει να δοθούν στον/στην εγκαυματία και οι ενδείξεις μεταφοράς του θύματος στο νοσοκομείο.

Επίσης, η υποεπένεττα πρσγμστεύεται τις παθολογικές καταστάσεις που προκύπτουν από έκθεση σε ακραίες θερμοκρασίες περιβάλλοντος. Περιγράφονται οι κλινικές εκδηλώσεις και τα μέτρα αντιμετώπισης της υπερθερμίας, της θερμοπληξίας και της υποθερμίας και παρέχονται οι γνώσεις για την αναγνώριση και αντιμετώπιση των τοπικών βλαβών από ψύχος. Στο εργαστηριακό μέρος πρσγματοποιείται πρσκτική εφαρμογή των μεθόδων αντιμετώπισης εγκαυμάτων με παιχνίδι ρόλων και μελέτες περίπτωσης, όπως και επίδειξη αντιμετώπισης θύματος με θερμοπληξία και υποθερμία, και ακολουθεί πρσκτική εξάσκηση των εκπαιδευομένων.

Επιπλέον, η μαθησιακή υποεπένεττα ασχολείται με τους συχνότερους μυοσκελετικούς τραυματισμούς και τις πρώτες βοήθειες που πρέπει να δοθούν για την αντιμετώπισή τους και αναφέρονται οι αρχές ακινητοποίησης των μελών του σώματος σε περιπτώσεις μυοσκελετικών κακώσεων και οι πιθανές επιπλοκές τους. Ακόμα, περιγράφονται οι τύποι των κρανιοεγκεφαλικών κακώσεων και ιδιαίτερα η εγκεφαλική διάσειση, τα συμπτώματα και τα σημεία με τα οποία εκδηλώνονται οι κακώσεις της κεφαλής και του εγκεφάλου, με έμφαση σε εκείνα που καταδεικνύουν απειλή για τη ζωή του τραυματία ή σοβαρή βλάβη. Οι πρώτες βοήθειες αποσκοπούν στην υποστήριξη της ζωής, την αποφυγή επιπλοκών και την εξασφάλιση καλής τελικής έκβασης. Πρσγματοποιείται άσκηση στη θέση στην οποία πρέπει να τοποθετηθεί το θύμα μετά από κάταγμα, εξάρθρωμα ή διάστρεμμα. Με το παιχνίδι ρόλων πρσγματοποιείται εξάσκηση στην εφαρμογή παγοθεραπείας και στην ακινητοποίηση του μέλους με χρήση καθημερινών αντικειμένων που βρίσκονται στον τόπο του ατυχήματος. Επίσης, μέσω σεναρίων προσομοίωσης, υλοποιείται επίδειξη και ακολουθεί εξάσκηση σε διάφορες επιδέσεις: κυκλική επίδεση, τριγωνική επίδεση, δικτυωτή επίδεση, τοποθέτηση γύψου, τοποθέτηση νάρθηκα, αυτοσχέδιες αναρτήσεις με υλικά από τον χώρο του ατυχήματος.

2.3.Ζ.4 | ΔΗΛΗΤΗΡΙΑΣΕΙΣ, ΑΛΛΕΡΓΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΡΑΧΕΣ, ΔΗΓΜΑΤΑ

Στην παρούσα υποεπένεττα περιγράφονται οι συχνότερες δηλητηριάσεις, τα συμπτώματα με τα οποία εκδηλώνονται και οι ενέργειες που πρέπει να γίνουν, ώστε να μην τεθεί σε κίνδυνο η ζωή του/της πάσχοντος/-ουσας και να περιοριστεί η έκταση των βλαβών. Οι εκπαιδευτές/-τριες εξηγούν τι είναι δηλητηρίαση και δίνουν παραδείγματα από τα συχνότερα δηλητήρια, περιγράφουν τις οδούς από τις οποίες ένα δηλητήριο μπορεί να εισέλθει στον οργανισμό, τις βλαπτικές επιδράσεις, τα συμπτώματα που προκαλούν τα συχνότερα δηλητήρια και επιδεικνύουν τις πρώτες βοήθειες σε περίπτωση δηλητηρίασης, ανάλογα με τον τύπο του δηλητηρίου που την προκάλεσε. Ακολουθώς, αναφέρονται οι αντιδράσεις υπερευαισθησίας, που εκδηλώνονται ως αλλεργικές αντιδράσεις, τα συμπτώματά τους και οι πρώτες βοήθειες που πρέπει να δοθούν στο άτομο που έχει εμφανίσει αλλεργική αντίδραση ή αναφυλακτικό σοκ.

Επίσης, γίνεται αναφορά στους κινδύνους και τις επιπλοκές που μπορεί να προκύψουν από δαγκώματα ζώων και ερπετών και από τσιμπήματα εντόμων. Περιγράφονται εν συντομία τα χαρακτηριστικά γνωρίσματα των τραυμάτων από δάγκωμα

ή τσίμπημα και οι πρώτες βοήθειες που πρέπει να δοθούν σε τέτοιες περιπτώσεις. Προτείνεται στους/στις εκπαιδευτές/-τριες να χρησιμοποιήσουν την εμπλουτισμένη εισήγηση, προκειμένου να αναπτυχθεί το γνωστικό υπόβαθρο των εκπαιδευομένων. Στο εργαστήριο πραγματοποιείται επίδειξη των ενεργειών που απαιτούνται και εξάσκηση σε δυάδες (διασώστης/-τρια – θύμα). Στη συνέχεια, προτείνονται η μελέτη περίπτωσης και η ανάπτυξη μικρών ομάδων εργασίας, ώστε να ενεργοποιηθεί η συμμετοχή των εκπαιδευομένων και να αναπτυχθεί η ικανότητά τους να επιλύουν προβλήματα, καθώς και η κριτική και αναλυτική τους σκέψη.

2.3.Z.5 | ΛΙΠΟΘΥΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ, ΟΞΕΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΚΟΥ, ΘΕΣΗ ΑΝΑΝΗΨΗΣ

Η πέμπτη μαθησιακή υποενότητα εξοικειώνει τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες με καταστάσεις που οδηγούν σε απώλεια αισθήσεων, καθώς και με τα οξέα προβλήματα του κυκλοφορικού συστήματος, ενώ περιγράφεται η θέση ανάνηψης ή ασφαλείας. Ειδικότερα, περιγράφει τι είναι λιποθυμία, ποιες είναι οι συχνότερες αιτίες της, καθώς και οι ενέργειες για τις πρώτες βοήθειες στον άνθρωπο που έχει λιποθυμήσει ή έχει απώλεια συνείδησης.

Επίσης, παρέχονται στους/στις εκπαιδευόμενους/-ες οι γνώσεις για τις δύο συχνότερες εκδηλώσεις της στεφανιαίας νόσου: τη στηθάγχη και το οξύ έμφραγμα του μυοκαρδίου. Αναφέρεται ο μηχανισμός εμφάνισης των παθολογικών αλλοιώσεων που οδηγούν στην ανάπτυξη της νόσου και ορίζονται οι παράγοντες κινδύνου της νόσου. Περιγράφονται τα συμπτώματα που θα βοηθήσουν τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες να αναγνωρίζουν το άτομο που έχει υποστεί έμφραγμα του μυοκαρδίου και να μπορούν να διακρίνουν την κατάσταση αυτή από εκείνη της στηθάγχης. Απώτερος στόχος είναι η παρουσίαση των απαραίτητων ενεργειών που πρέπει να εφαρμόζουν οι εκπαιδευόμενοι/-ες ως πρώτη βοήθεια μέχρι την άφιξη του ασθενοφόρου για τη μεταφορά του/της πάσχοντος/-ουσας στο νοσοκομείο.

Ακόμα, γίνεται επίδειξη της πλάγιας θέσης ασφαλείας ή ανάνηψης στην οποία τοποθετείται το θύμα όταν δεν έχει τις αισθήσεις του αλλά αναπνέει. Στο εργαστήριο πραγματοποιείται επίδειξη τοποθέτησης σε θέση ανάνηψης (θέσης ασφάλειας) του θύματος και άσκηση των εκπαιδευομένων ανά δύο. Η εφαρμογή σεναρίων προσομίωσης θα βοηθήσει στην εμπέδωση της νέας γνώσης. Επίσης, πραγματοποιείται επίδειξη και άσκηση στη θέση τοποθέτησης και στις ενέργειες που απαιτούνται για την αποτελεσματική αντιμετώπιση του λιποθυμικού επεισοδίου.

2.3.Z.6 | ΗΛΕΚΤΡΟΠΛΗΞΙΑ, ΕΠΙΛΗΨΙΑ, ΑΦΑΙΡΕΣΗ ΞΕΝΩΝ ΣΩΜΑΤΩΝ, ΠΝΙΓΜΟΣ

Στην παρούσα υποενότητα περιγράφονται οι βλάβες που προκαλεί το ηλεκτρικό ρεύμα στο ανθρώπινο σώμα. Αναφέρονται τα σημεία και τα συμπτώματα που υποδηλώνουν ηλεκτροπληξία ή κεραυνοπληξία και οι ενέργειες που πρέπει να ακολουθηθούν για να βοηθηθεί το θύμα. Περιγράφονται τα συμπτώματα, τα σημεία, καθώς και τα

μέτρα προφύλαξης. Στη συνέχεια, παρέχονται γνώσεις για τις επιληπτικές κρίσεις και τους πυρετικούς σπασμούς και υποδεικνύονται οι ενέργειες που πρέπει να γίνουν κατά τη διάρκεια ή αμέσως μετά από μια επιληπτική κρίση, με ιδιαίτερη έμφαση στην προστασία του/της πάσχοντος/-ουσας από τραυματισμούς.

Η υποενότητα συνεχίζεται με περιγραφή των τρόπων με τους οποίους αφαιρούνται ξένα σώματα από το μάτι, το αυτί, τη μύτη και το δέρμα, λαμβάνοντας πάντοτε υπόψη τους πιθανούς κινδύνους και τους περιορισμούς των ενεργειών που επιτρέπεται να γίνουν από μη υγειονομικό προσωπικό.

Ακολουθώντας, αναφέρονται οι συνθήκες συνθήκες υπό τις οποίες συμβαίνει ο πνιγμός, περιγράφονται οι κλινικές εκδηλώσεις σε κάθε στάδιο του και αναφέρονται τα προληπτικά μέτρα που πρέπει να λαμβάνονται, ώστε να αποφεύγονται ατυχήματα που οδηγούν σε θάνατο από πνιγμό. Δίνονται οδηγίες για τις ενέργειες που πρέπει να γίνουν, ώστε να παρασχεθεί βοήθεια σε περιπτώσεις πνιγμού. Οι εκπαιδευτές/-τριες, στο πλαίσιο της χρήσης των κατάλληλων εκπαιδευτικών τεχνικών, μπορούν να χρησιμοποιήσουν την εισήγηση μαζί με πρακτικές ασκήσεις, ώστε οι εκπαιδευόμενοι/-ες να συμμετέχουν ενεργά, ενώ με αυτή τη μέθοδο ενισχύεται η υπευθυνότητά τους και αυξάνεται η αυτοπεποίθησή τους μετά την επιτυχή αντιμετώπιση των πρακτικών προβλημάτων.

2.3.2.7 | ΒΑΣΙΚΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΖΩΗΣ – ΚΑΡΠΑ ΣΕ ΕΝΗΛΙΚΕΣ, ΠΑΙΔΙΑ ΚΑΙ ΒΡΕΦΗ, ΧΡΗΣΗ ΑΥΤΟΜΑΤΟΥ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ ΑΠΙΝΙΔΩΤΗ

Η υποενότητα αυτή αποτελεί ένα από τα πιο σημαντικά κεφάλαια των πρώτων βοηθειών και στοχεύει στην εκμάθηση της σωστής και ποιοτικής Καρδιοπνευμονικής Αναζωογόνησης (ΚΑΡΠΑ), καθώς και στη χρήση του αυτόματου εξωτερικού απινιδωτή. Παρέχονται οι απαραίτητες γνώσεις, ώστε οι εκπαιδευόμενοι/-ες να μπορούν να αναγνωρίζουν την καρδιακή ανακοπή και να εφαρμόζουν την καρδιοπνευμονική αναζωογόνηση.

Συμπληρωματικά με την καρδιοπνευμονική αναζωογόνηση, στην αλυσίδα επιβίωσης περιλαμβάνεται η χρήση του αυτόματου εξωτερικού απινιδωτή, τον χειρισμό του οποίου θα μάθουν οι εκπαιδευόμενοι/-ες με την ολοκλήρωση της υποενότητας. Ως ενδεδειγμένη μαθησιακή διαδικασία που θα μπορούσαν να ακολουθήσουν οι εκπαιδευτές/-τριες, προκειμένου οι εκπαιδευόμενοι/-ες να μπορούν να παρέχουν ΚΑΡΠΑ όταν χρειαστεί, προτείνονται η εισήγηση με την αξιοποίηση κατάλληλων εποπτικών μέσων, όπως βίντεο και PowerPoint. Στο εργαστήριο γίνεται επίδειξη της καρδιοπνευμονικής αναζωογόνησης και πρακτική άσκηση των εκπαιδευομένων με σενάρια προσομοίωσης που περιλαμβάνουν την υλοποίηση του πρωτοκόλλου βασικής υποστήριξης της ζωής ABCDE. Η επίδειξη της ΚΑΡΠΑ απαιτεί τη χρήση ειδικού προπλάσματος εξάσκησης στην καρδιοπνευμονική αναζωογόνηση, ώστε οι εκπαιδευόμενοι/-ες να εφαρμόσουν τις θωρακικές συμπιέσεις και τις εμφυσήσεις με ορθό τρόπο. Ακολουθώντας, πραγματοποιείται επίδειξη του αυτόματου εξωτερικού απινιδωτή και της

χρήσης του, καθώς και επισήμανση των προφυλάξεων που απαιτούνται κατά τη λειτουργία του. Στην εξάσκηση περιλαμβάνεται η εφαρμογή ΚΑΡΠΑ σε ενήλικες, παιδιά και βρέφη με τη χρήση των ανάλογων προπλάσμάτων.

2.3.Ζ.8 | ΜΑΖΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΕΣ, ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΤΡΑΥΜΑΤΙΩΝ

Η τελευταία υποενότητα ασχολείται με τον ρόλο του Στελέχους Ασφαλείας Προσώπων και Υποδομών σε μαζικές καταστροφές ή μαζικά ατυχήματα. Σε ορισμένες περιπτώσεις (τροχαία ατυχήματα, μεγάλος σεισμός, πυρκαγιές, πλημμύρες) είναι πιθανό να βρεθεί αντιμέτωπο με περισσότερα από ένα θύματα στο ίδιο συμβάν. Τα διαθέσιμα υλικά, ο εξοπλισμός και το προσωπικό μπορεί να μην επαρκούν για την ταυτόχρονη αντιμετώπιση όλων των θυμάτων. Για τον λόγο αυτό, τα θύματα ταξινομούνται ανάλογα με τις ανάγκες που έχουν και τα διαθέσιμα μέσα για την αντιμετώπιση των αναγκών αυτών. Η διαδικασία αυτής της ταξινόμησης ονομάζεται διαλογή και γίνεται συνήθως από εκπαιδευμένο υγειονομικό προσωπικό που βρίσκεται επιτόπου. Μπορεί να ζητηθεί και από το Στέλεχος Ασφαλείας Προσώπων και Υποδομών να συμμετάσχει στη διαδικασία με οποιονδήποτε τρόπο, υπό την καθοδήγηση έμπειρου πάντοτε προσωπικού.

Για τον σκοπό αυτόν, περιγράφονται οι δράσεις του ατόμου που θα βρεθεί πρώτο στον τόπο του ατυχήματος με πολλούς τραυματίες και ταξινομούνται οι ενέργειες που πρέπει να γίνουν για να ειδοποιηθούν οι αρμόδιες υπηρεσίες. Ακολούθως, αναλύονται οι τρόποι διαλογής θυμάτων για την υποστήριξη της ζωής τους. Στη συνέχεια, παρουσιάζονται, μέσω μελετών περίπτωσης, χώροι εργασίας, κινητές μονάδες υγείας ή κέντρα παροχής πρώτων βοηθειών, που διαχειρίζονται μαζικά ατυχήματα.

Ακόμα, σε αυτή την υποενότητα, θα γίνει επίδειξη και εξάσκηση στους τρόπους με τους οποίους μπορεί να μεταφερθεί ένας τραυματίας ανάλογα με την κατάστασή του και με τις δυνατότητες που υπάρχουν σε ανθρώπινους πόρους, εξοπλισμό ή αυτοσχέδια μέσα μεταφοράς. Στο εργαστηριακό μέρος, με παιχνίδι ρόλων, πραγματοποιείται επίδειξη και εξάσκηση σε διάφορους τρόπους μεταφοράς. Η υποενότητα αυτή συνδέεται με την πρώτη υποενότητα και τη μέθοδο διαλογής θυμάτων (triage).

Προτεινόμενες πηγές μελέτης

Κύριες

1. Μπαλτόπουλος, Γ. (2009). *Πρώτες βοήθειες και πρακτική θεραπευτική συνήθων καταστάσεων*. Αθήνα: Εκδόσεις Πασχαλίδη.
2. Παπαδοπούλου, Λ. & Τσίτσου, Λ. (2016). *Πρώτες βοήθειες*. Αθήνα: Εκδόσεις Ελληνικού Ερυθρού Σταυρού, Τομέας Νοσηλευτικής.

Συμπληρωματικές

1. Γερμενής, Α. (2020). *Πρώτες βοήθειες για επαγγελματίες υγείας* (4η έκδοση). Αθήνα: Εκδόσεις Βήτα.
2. Ινστιτούτο Μικρών Επιχειρήσεων ΓΣΕΒΕΕ. (χ.χ.). *Πρώτες βοήθειες*. Ανακτήθηκε από: https://imegsevee.gr/wp-content/uploads/2018/02/prwtes_voitheies.pdf
3. Εθνικό Κέντρο Άμεσης Βοήθειας (ΕΚΑΒ). (χ.χ.). *Πρώτες βοήθειες*. Ανακτήθηκε από: <https://www.ekab.gr/files/entypa/EKAB-protos-voithies.pdf>

2.4 • ΕΞΑΜΗΝΟ Δ΄

2.4.A • ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΣΤΗΝ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ

Περίληψη της μαθησιακής ενότητας

Σκοπός της μαθησιακής ενότητας είναι η ανάλυση, μέσω τεχνικών εκπαίδευσης ενηλίκων και πρακτικών μεθόδων, του ποινικού δικονομικού δικαίου και η παρακολούθηση δίκης, προκειμένου οι εκπαιδευόμενοι/-ες να κατανοήσουν στην πράξη, κατά την ακροαματική διαδικασία, όσα διδάχθηκαν, καθώς και η πρακτική εξάσκηση στους κανόνες αυτοπροστασίας και αυτοάμυνας μέσω της εκπαιδευτικής τεχνικής της «επίδειξης» από τον/την εκπαιδευτή/-τρια, προκειμένου να υπερασπίζονται αποτελεσματικά τη ζωή τους, καθώς και τη ζωή τρίτων, εφόσον δεν συντρέχει κίνδυνος για τους/τις ίδιους/-ες, στο πλαίσιο άσκησης των καθηκόντων τους. Επίσης, σκοπός της ενότητας είναι η εκπόνηση ασκήσεων επί χάρτου για τη διαχείριση ανθρωπογενών κρίσεων και καταστροφών, καθώς και η εμβάθυνση στο προκαταστροφικό στάδιο και στην αντιμετώπισή τους, η πρακτική εφαρμογή μέτρων προστασίας θεαμάτων και εκδηλώσεων, η πρακτική σημασία της διοίκησης του ανθρώπινου δυναμικού για τα Στελέχη Ασφαλείας Προσώπων και Υποδομών, η ξηρά προπόνηση στους κανόνες χρήσης των όπλων, η υλοποίηση της εκπαιδευτικής τεχνικής της «εκπαιδευτικής επίσκεψης», ακολουθώντας την προβλεπόμενη διαδικασία, ιδίως σε Ιδιωτικές Επιχειρήσεις Παροχής Υπηρεσιών Ασφαλείας (ΙΕΠΥΑ), προκειμένου οι εκπαιδευόμενοι/-ες να αποκτήσουν εικόνα τόσο για τα καθήκοντα του προσωπικού ασφαλείας των ΙΕΠΥΑ όσο και για τον υπάρχοντα εξοπλισμό που χρησιμοποιείται για την επιτέλεση των καθηκόντων τους σε δικαστικές αίθουσες, σε θεάματα, σε συνέδρια, σε εκθέσεις και ιδίως σε αθλητικές εκδηλώσεις, και η εφαρμογή της εκπαιδευτικής τεχνικής «συνέντευξη από ειδικό», με επαγγελματίες, ιδίως από τον χώρο της δημόσιας και ιδιωτικής ασφάλειας, της απονομής της δικαιοσύνης και της πολιτικής προστασίας.

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι ικανοί /-ές να:

- Ερμηνεύουν με πρακτικό τρόπο βασικές έννοιες σχετικά με την ασφάλεια και τον κλάδο της ιδιωτικής ασφάλειας,
- Χρησιμοποιούν νομικές έννοιες κατά την άσκηση των καθηκόντων τους,
- Συγκρίνουν τη θεωρία με την πράξη, υλοποιώντας εκπαιδευτικές επισκέψεις,
- Εφαρμόζουν το δίκαιο και τους κανόνες δικαίου κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους,
- Επιδεικνύουν επαγγελματική συμπεριφορά κατά την επιτέλεση του έργου τους,
- Χρησιμοποιούν τις αποκτηθείσες γνώσεις ασφαλείας στο πλαίσιο άσκησης των καθηκόντων τους,

- Επαληθεύουν τη θεωρία με την πράξη, επισκεπτόμενοι διάφορες εγκαταστάσεις,
- Σχεδιάζουν πρακτικά ένα ασφαλές περιβάλλον εργασίας, προστατευμένο από απειλές και κινδύνους,
- Κωδικοποιούν με πρακτικό τρόπο τις ενέργειές τους σε κάθε περιστατικό ασφαλείας,
- Ευαισθητοποιούνται ως προς τη σημασία των κανόνων δικαίου κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους,
- Υιοθετούν βασικές αρχές ασφαλείας κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους.

Βασικές έννοιες και λέξεις-κλειδιά

Κανόνες αυτοπροστασίας / Τεχνολογικό ατύχημα / Κώδικας Ποινικής Δικονομίας (ΚΠΔ) / Θεάματα / Αθλητικές εκδηλώσεις / Διοίκηση ανθρώπινου δυναμικού / Σκοποβολή.

Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα

Θεωρία (0), Εργαστήριο (3), Σύνολο (3).

Διάρθρωση της μαθησιακής ενότητας σε υποενότητες

Α/Α	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΣΙΑΚΗΣ ΥΠΟΕΝΟΤΗΤΑΣ
1	ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΚΑΝΟΝΩΝ ΑΥΤΟΑΜΥΝΑΣ ΚΑΙ ΑΥΤΟΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ
2	ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΜΕΝΑ ΘΕΜΑΤΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΝΘΡΩΠΟΓΕΝΩΝ ΚΡΙΣΕΩΝ
3	ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΕΞΑΣΚΗΣΗ ΣΤΙΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΤΟΥ ΚΩΔΙΚΑ ΠΟΙΝΙΚΗΣ ΔΙΚΟΝΟΜΙΑΣ (ΚΠΔ)
4	ΛΗΨΗ ΜΕΤΡΩΝ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΣΕ ΘΕΑΜΑΤΑ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΚΕΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ
5	ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ ΣΤΗΝ ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΑΣΦΑΛΕΙΑ
6	ΑΣΦΑΛΗΣ ΧΡΗΣΗ ΟΠΛΩΝ

Κείμενο αναφοράς

2.4.A.1 | ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΚΑΝΟΝΩΝ ΑΥΤΟΑΜΥΝΑΣ ΚΑΙ ΑΥΤΟΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

Η μαθησιακή υποενότητα «Εφαρμογή κανόνων αυτοάμυνας και αυτοπροστασίας» αποσκοπεί στην εμβάθυνση των εκπαιδευομένων με τους κανόνες της αυτοάμυνας και αυτοπροστασίας σε πρακτικό επίπεδο, προκειμένου να αμυνθούν για την προστασία της ζωής και της σωματικής ακεραιότητάς τους ή τρίτων ατόμων, ειδικά ως προς τον έλεγχο ατόμων. Στο πλαίσιο αυτής της υποενότητας, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα εφαρμόζουν με προσοχή την κλίμακα μέσων άσκησης ελέγχου στο πλαίσιο του ελέγχου, όπως και την «τεχνική της ορθής γωνίας» με τη συνεργασία ενός/μίας συναδέλφου τους. Επιπλέον, η υποενότητα ασχολείται με την κωδικοποίηση των ατόμων με τα οποία ενδέχεται να έρθουν σε επαφή και με τον τρόπο διαχείρισής τους ανά περίπτωση.

Κατά τη διάρκεια αυτής της υποεπένδυσης, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα εξοικειωθούν με τις βασικές αρχές ασφαλούς σωματικής έρευνας και τις βασικές αρχές προστασίας του ατομικού οπλισμού του Στελέχους Ασφαλείας Προσώπων και Υποδομών, όταν προβλέπεται η οπλοφορία του. Η εν λόγω μαθησιακή υποεπένδυση προσφέρει τις γνώσεις και τις δεξιότητες που απαιτούνται για την αποτελεσματική αντιμετώπιση ενδεχόμενων επιθέσεων με μαχαίρι. Επιπλέον, η υποεπένδυση ασχολείται με τον έλεγχο οχημάτων εντός του τομέα ευθύνης τους, με τις έρευνες κτιρίων, καθώς και με την εκτέλεση πεζών και εποχούμενων περιπολιών Μέσω πρακτικών ασκήσεων και παραδειγμάτων, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα κατανοήσουν πλήρως την εφαρμογή των κανόνων αυτοάμυνας και αυτοπροστασίας και θα είναι έτοιμοι/-ες να αντιμετωπίσουν οποιαδήποτε επίθεση.

2.4.A.2 | ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΜΕΝΑ ΘΕΜΑΤΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΝΘΡΩΠΟΓΕΝΩΝ ΚΡΙΣΕΩΝ

Η μαθησιακή υποεπένδυση «Εξειδικευμένα θέματα διαχείρισης ανθρωπογενών κρίσεων» αποσκοπεί στην κατανόηση των εξειδικευμένων ενεργειών ανταπόκρισης σε διάφορα τεχνολογικά ατυχήματα τα οποία μπορούν να λάβουν χώρα και τα οποία τα αυριανά Στελέχη Ασφαλείας Προσώπων και Υποδομών θα κληθούν να διαχειριστούν στο πλαίσιο των καθηκόντων τους. Επιπλέον, μέσω της υποεπένδυσης αυτής, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα μελετήσουν σε πρακτικό επίπεδο τον κλάδο της διαχείρισης ανθρωπογενών κρίσεων και καταστροφών, των οποίων ο γενεσιουργός μηχανισμός έγκειται στην τεχνολογική ανάπτυξη.

Κατά τη διάρκεια της εκπαίδευσης, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα εξοικειωθούν με πρακτικά παραδείγματα και ασκήσεις που ανταποκρίνονται σε πραγματικές καταστάσεις, με τα στάδια του κύκλου διαχείρισης ανθρωπογενών κρίσεων και καταστροφών, με τα σχέδια αντιμετώπισης εκτάκτων αναγκών στα συμβάντα-κρίσεις από Χημικούς-Βιολογικούς-Ραδιολογικούς-Πυρηνικούς-Εκρηκτικούς (ΧΒΡΠ-Ε) παράγοντες, καθώς και στα Τεχνολογικά Ατυχήματα Μεγάλης Εμβέλειας (TAME).

Η μαθησιακή αυτή υποεπένδυση εστιάζεται στην κατανόηση και εφαρμογή των εκδοθέντων μέτρων προστασίας της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας για τον σκοπό αυτόν. Σκόπιμο, επομένως, θα ήταν να πραγματοποιηθεί εξάσκηση στη σύνταξη Σχεδίων Αντιμετώπισης Τεχνολογικών Ατυχημάτων Μεγάλης Εμβέλειας (ΣΑ-TAME) και πρακτική εξάσκηση στην ασφαλή εκκένωση εγκαταστάσεων και κτιρίων με τη συμμετοχή των εκπαιδευομένων, ενώ θα γίνει λεπτομερής αναφορά και στα μέσα ενεργητικής και παθητικής πυροπροστασίας.

Επιπλέον, η υποεπένδυση ασχολείται με τη μελέτη και ανάλυση πραγματικών τεχνολογικών ατυχημάτων στην Ελλάδα και το εξωτερικό και την εξαγωγή χρήσιμων συμπερασμάτων για την καλύτερη διαχείρισή τους. Χρήσιμο, επίσης, θα ήταν για την καλύτερη εμπέδωση της θεωρίας να υλοποιηθεί τουλάχιστον μία εκπαιδευτική επίσκεψη σε εγκατάσταση SEVESO (π.χ. διυλιστήριο κ.λπ.). Με την απόκτηση αυτών των γνώσεων, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι σε θέση να διαχειρίζονται αποτελεσματικά τεχνολογικά ατυχήματα.

2.4.A.3 | ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΕΞΑΣΚΗΣΗ ΣΤΙΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΤΟΥ ΚΩΔΙΚΑ ΠΟΙΝΙΚΗΣ ΔΙΚΟΝΟΜΙΑΣ (ΚΠΔ)

Η μαθησιακή υποενότητα «Πρακτική εξάσκηση στις διατάξεις του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας (ΚΠΔ)» αποσκοπεί στην απόκτηση γνώσεων και δεξιοτήτων με πρακτικό τρόπο σχετικά με την ποινική δικαιοδοσία, την άσκηση ποινικής δίωξης, τους γενικούς και ειδικούς ανακριτικούς υπαλλήλους, την αυτεπάγγελη δίωξη, την έγκληση, τους δι-αδίκους στην ποινική δίκη, το τεκμήριο της αθωότητας των κατηγορουμένων, τα δικαιώματα των διαδίκων, τη διαφορά μεταξύ μήνυσης και έγκλησης, τα σπουδαιότερα απο-δεικτικά μέσα (π.χ. αυτοψία, μάρτυρες, πραγματογνωμοσύνη, έγγραφα, ομολογία κ.λπ.).

Αυτή η υποενότητα αποτελεί σημαντική βάση για την πρακτική εξάσκηση στην έννοια του αυτοφώρου εγκλήματος, στις μορφές του και στα χρονικά όρια ισχύος του, μέσω της ανάλυσης πρακτικών θεμάτων από τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες.

Κατά τη διάρκεια αυτής της υποενότητας, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα εξοικειωθούν με τις έννοιες της προκαταρκτικής εξέτασης, της προανάκρισης και της κύριας ανά-κρισης.

Παράλληλα, μέσω πρακτικών ασκήσεων και παραδειγμάτων, οι εκπαιδευόμε-νοι/-ες θα κατανοήσουν ζητήματα σχετικά με τη σύλληψη και την προσωρινή κράτη-ση του κατηγορουμένου με έμφαση στο δικαίωμα σύλληψης του δράστη ενός αυτο-φώρου εγκλήματος και στις προϋποθέσεις άσκησης του δικαιώματος αυτού από τα Στελέχη Ασφαλείας Προσώπων και Υποδομών. Σκόπιμο, επομένως, θα ήταν να υλο-ποιηθεί τουλάχιστον μία εκπαιδευτική επίσκεψη σε δημόσια συνεδρίαση ποινικού δικαστηρίου, για να κατανοηθούν στην πράξη οι διατάξεις και οι έννοιες του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας (ΚΠΔ).

Συνολικά, η μαθησιακή υποενότητα προσφέρει τις απαραίτητες γνώσεις του ποι-νικού δικονομικού δικαίου, που θα είναι χρήσιμες στους/στις εκπαιδευόμενους/-ες στο πλαίσιο άσκησης των καθηκόντων τους.

2.4.A.4 | ΛΗΨΗ ΜΕΤΡΩΝ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΣΕ ΘΕΑΜΑΤΑ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΚΕΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ

Η μαθησιακή υποενότητα «Λήψη μέτρων ασφαλείας σε θεάματα και αθλητικές εκδη-λώσεις» αποσκοπεί στην εισαγωγή στις βασικές αρχές και στην πρακτική κατανόησή τους στον τομέα της προστασίας θεαμάτων, εκθέσεων, συνεδρίων, διαγωνισμών και αθλητικών εκδηλώσεων. Επομένως, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα αποκτήσουν γνώσεις και θα αναπτύξουν δεξιότητες στην κατάρτιση ενός σχεδίου ασφαλείας. Σκόπιμο, επομένως, θα ήταν να πραγματοποιηθεί εξάσκηση στη σύνταξη από τους/τις εκπαι-δευόμενους/-ες ενός τέτοιου σχεδίου ασφαλείας.

Στην υποενότητα αυτή, τονίζονται και αναλύονται ιδιαίτερα η έννοια και η σημα-σία της πρόληψης, καθώς και οι κανόνες διαχείρισης πλήθους. Επιπλέον, η υποενότη-τα ασχολείται με τους παράγοντες που καθορίζουν τις ανάγκες ασφαλείας, την εφαρ-μογή των μέτρων ασφαλείας σε θεάματα, σε εκθέσεις, σε συνέδρια, σε διαγωνισμούς και σε αθλητικές εκδηλώσεις.

Στην εν λόγω υποενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες εξοικειώνονται με τις αθλητικές εκδηλώσεις και με την ειδικότερη νομοθεσία που τις ρυθμίζει, με έμφαση στον Ν. 2725/1999 «Ερασιτεχνικός και επαγγελματικός αθλητισμός και άλλες διατάξεις», όπως ισχύει σήμερα, και στον ειδικότερο ρόλο των Στελεχών Ασφαλείας Προσώπων και Υποδομών στο πλαίσιο άσκησης των εν λόγω καθηκόντων.

Ο στόχος της εκπαιδευτικής υποενότητας είναι να προετοιμάσει τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες να αποτελέσουν τους/τις μελλοντικούς/-ές υπεύθυνους/-ες ασφαλείας σε θεάματα και αθλητικές εκδηλώσεις. Κρίνεται σκόπιμο να υλοποιηθεί τουλάχιστον μία εκπαιδευτική επίσκεψη σε αθλητική εγκατάσταση, ενώ αναγκαία είναι και η ανάλυση πραγματικών περιστατικών από την Ελλάδα και το εξωτερικό.

2.4.A.5 | ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ ΣΤΗΝ ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΑΣΦΑΛΕΙΑ

Η μαθησιακή υποενότητα «Διοίκηση ανθρώπινου δυναμικού στην ιδιωτική ασφάλεια» αποσκοπεί στην κατανόηση σε πρακτικό επίπεδο ειδικών θεμάτων οργάνωσης, διοίκησης και ηγεσίας, προκειμένου οι εκπαιδευόμενοι/-ες να κατανοήσουν και να εμπεδώσουν την αναγκαιότητα της συνεχούς οργανωτικής βελτίωσης των υπηρεσιών, καθώς και τον επιστημονικό τρόπο διοίκησης του προσωπικού, ώστε να μπορέσουν να αποτελέσουν ικανά Στελέχη Ασφαλείας Προσώπων και Υποδομών των Ιδιωτικών Επιχειρήσεων Παροχής Υπηρεσιών Ασφαλείας (ΙΕΠΥΑ) και να ηγηθούν αποτελεσματικά στον χώρο της ιδιωτικής ασφάλειας. Επομένως, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα αποκτήσουν γνώσεις και θα αναπτύξουν δεξιότητες σε πρακτικό επίπεδο σχετικά με την οργάνωση και διοίκηση οργανισμών και τη γενική θεωρία του μάνατζμεντ, το περιβάλλον της διοίκησης ενός οργανισμού, τις θεωρίες οργάνωσης και διοίκησης και τα συστήματα διοίκησης ενός οργανισμού.

Η μαθησιακή αυτή υποενότητα εστιάζεται στην πρακτική κατανόηση της θεωρίας των αποφάσεων, της ηγεσίας ενός οργανισμού, του ανθρώπινου δυναμικού μιας ΙΕΠΥΑ, της επικοινωνίας, της διαπραγμάτευσης και της επίλυσης των συγκρούσεων, καθώς και της διαχείρισης του εργασιακού άγχους και της κόπωσης. Επιπλέον, η υποενότητα ασχολείται με τον στρατηγικό σχεδιασμό σε μια ΙΕΠΥΑ, τη διοικητική μέριμνα (logistics), τη διαχείριση κινδύνου και τη διοίκηση αλλαγών. Με την απόκτηση αυτών των γνώσεων, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι σε θέση να αναλάβουν ηγετικό ρόλο στην ιεραρχική πυραμίδα μιας ΙΕΠΥΑ. Σκόπιμο, επομένως, θα ήταν να πραγματοποιηθεί μία τουλάχιστον εκπαιδευτική επίσκεψη σε μια ΙΕΠΥΑ, προκειμένου οι εκπαιδευόμενοι/-ες να συνομιλήσουν με τα στελέχη της για τον τρόπο οργάνωσης και διοίκησης της επιχείρησης.

Συνολικά, η μαθησιακή υποενότητα προσφέρει τις απαραίτητες γνώσεις και εργαλεία για την ορθή διοίκηση ανθρώπινου δυναμικού στον χώρο της ιδιωτικής ασφάλειας.

2.4.A.6 | ΑΣΦΑΛΗΣ ΧΡΗΣΗ ΟΠΛΩΝ

Η μαθησιακή υποενότητα «Ασφαλής χρήση όπλων» αποσκοπεί στην εισαγωγή και στην κατανόηση σε πρακτικό επίπεδο των βασικών κανόνων ασφαλείας για τη χρήση των όπλων, προκειμένου ο εκπαιδευόμενος/-ες να γνωρίζουν τόσο την ονοματολογία όσο και τον τρόπο λειτουργίας του χρησιμοποιούμενου οπλισμού και της χρήσης του με σύνεση, σοβαρότητα, επαγγελματισμό, αποτελεσματικότητα και ασφάλεια μόνο εκεί όπου η κείμενη νομοθεσία το επιτρέπει, καθώς και των βασικών κανόνων για τη λύση και αρμολόγηση των όπλων. Σκόπιμο, επομένως, θα ήταν να πραγματοποιηθεί εξάσκηση στη χρήση των όπλων μέσω της ξηράς προπόνησης.

Επιπλέον, η υποενότητα ασχολείται με τη μελέτη και ανάλυση της έννοιας του «όπλου» σύμφωνα με τον Ν. 2168/1993 «Ρύθμιση θεμάτων που αφορούν όπλα, πυρομαχικά, εκρηκτικές ύλες, εκρηκτικούς μηχανισμούς και άλλες διατάξεις», όπως ισχύει σήμερα, καθώς και με την κατοχή όπλων και την οπλοφορία σύμφωνα με τον Ν. 2518/1997 «Προϋποθέσεις λειτουργίας ιδιωτικών επιχειρήσεων παροχής υπηρεσιών ασφαλείας. Προσόντα και υποχρεώσεις του προσωπικού αυτών και άλλες διατάξεις», όπως ισχύει σήμερα.

Ο στόχος της εκπαιδευτικής υποενότητας είναι να προετοιμάσει τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες να φέρουν όπλο με ασφάλεια στις περιπτώσεις στις οποίες αυτό επιτρέπεται στο πλαίσιο των καθηκόντων τους. Κρίνεται επιβεβλημένη η εξάσκηση στη λύση και αρμολόγηση όπλων και η γνωριμία των εκπαιδευομένων με πιστόλια και περίστροφα διαφορετικού τύπου. Ακόμη, θα αναλυθούν πραγματικά περιστατικά κακής χρήσης του ατομικού οπλισμού από την Ελλάδα και το εξωτερικό. Όλα τα ανωτέρω θα προετοιμάσουν τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες για την ορθή χρήση των όπλων.

Προτεινόμενες πηγές μελέτης

Κύριες

1. Κέντρο Μελετών Ασφάλειας (ΚΕΜΕΑ). (2022). *Περί ιδιωτικής ασφάλειας: επιχειρώντας μία ολιστική προσέγγιση* (τόμοι Α' - Β'). Αθήνα: Εκδόσεις Παπαζήση.
2. Λιάκος, Η. (2009). *Αστυνομική αυτοάμυνα: βασικές αρχές και τεχνικές χρήσης ελεγχόμενης δύναμης*. Αθήνα: Ιδιωτική έκδοση.
3. Μπίτζης, Α. & Περδίκης, Α. (2006). *Αστυνομική αυτοπροστασία: γενικό μέρος*. Αθήνα: Ιδιωτική έκδοση.
4. Μπίτζης, Α. & Περδίκης, Α. (1996). *Αστυνομική αυτοπροστασία: ειδικό μέρος*. Αθήνα: Ιδιωτική έκδοση.
5. Παπαϊωάννου, Ζ. (2018). *Δίκαιο της ιδιωτικής ασφάλειας*. Αθήνα: Εκδόσεις Σάκκουλα.

Συμπληρωματικές

1. Καραβαλάκης, Α. (2008). *Επιβίωση σε ένοπλες εμπλοκές: αμυντικές τεχνικές και τακτικές με περίστροφα και πιστόλια*. Αθήνα: Ιδιωτική έκδοση.
2. ΦΕΚ 121/Α/17-6-1999. Νόμος 2725/1999. *Ερασιτεχνικός και επαγγελματικός αθλητισμός και άλλες διατάξεις*.
3. Ξανθάκου, Α. (2016). *Το ιδιωτικό προσωπικό ασφαλείας σε βομβιστικά περιστατικά*. Αθήνα: Ιδιωτική έκδοση.
4. ΦΕΚ 1780/Β/26-8-2009. Υπουργική Απόφαση 38404/2009. *Έγκριση του Ενιαίου Κανονισμού Ασφάλειας Αθλητικών Εκδηλώσεων*.

2.4.B • ΚΑΝΟΝΕΣ ΑΥΤΟΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΑΥΤΟΑΜΥΝΑΣ

Περίληψη της μαθησιακής ενότητας

Σκοπός της μαθησιακής ενότητας είναι η εμβάθυνση των εκπαιδευομένων στους βασικούς κανόνες της αυτοπροστασίας σε πρακτικό επίπεδο, προκειμένου να αμυνθούν για την προστασία της ζωής και της σωματικής ακεραιότητάς τους ή τρίτων ατόμων, ειδικά ως προς τον έλεγχο ατόμων, καθώς και η εφαρμογή της κλίμακας μέσων άσκησης ελέγχου στο πλαίσιο του ελέγχου, όπως και η εφαρμογή της «τεχνικής της ορθής γωνίας». Ακολούθως, περιγράφονται οι υπηρεσίες σταθερής φύλαξης και περιπολίας, οι οποίες αποτελούν βασικά καθήκοντα του Στελέχους Ασφαλείας Προσώπων και Υποδομών. Επιπρόσθετα, κατηγοριοποιούνται τα άτομα με τα οποία ενδέχεται να έρθουν σε επαφή και ο τρόπος διαχείρισής τους. Ακόμα, γίνεται ανάλυση των βασικών αρχών ασφαλούς σωματικής έρευνας και των βασικών αρχών προστασίας του ατομικού οπλισμού του Στελέχους Ασφαλείας Προσώπων και Υποδομών,

όταν προβλέπεται η οπλοφορία του, και τονίζεται η σημασία της αποτελεσματικής αντιμετώπισης ενδεχόμενων επιθέσεων με μαχαίρι. Τέλος, περιγράφονται ο έλεγχος οχημάτων εντός του τομέα ευθύνης τους και οι έρευνες κτιρίων, ενώ γίνεται πρακτική εξάσκηση σε υποθετικά σενάρια και μελέτες περίπτωσης.

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι ικανοί /-ές να:

- Ελέγχουν ύποπτα άτομα κατά την άσκηση των καθηκόντων τους,
- Επιλέγουν το κατάλληλο μέσο άσκησης ελέγχου, αναλύοντας πρακτικά παραδείγματα,
- Περιγράφουν την «τεχνική της ορθής γωνίας» κατά τον έλεγχο υπόπτου ατόμου,
- Διαχειρίζονται αποτελεσματικά συνεργάσιμα, αναποφάσιστα και μη συνεργάσιμα άτομα,
- Εφαρμόζουν την «τεχνική της ορθής γωνίας»,
- Κωδικοποιούν τις βασικές αρχές ασφαλούς σωματικής έρευνας,
- Κωδικοποιούν τις βασικές αρχές προστασίας του ατομικού οπλισμού,
- Αντιδρούν αποτελεσματικά σε επιθέσεις με μαχαίρι,
- Εκτελούν ελέγχους οχημάτων και έρευνες κτιρίων,
- Εκτελούν πεζές ή εποχούμενες περιπολίες και σταθερές φυλάξεις,
- Ευαισθητοποιούνται ως προς τη σημασία των κανόνων αυτοπροστασίας κατά την άσκηση των καθηκόντων τους,
- Υιοθετούν βασικές αρχές ασφαλούς σωματικής έρευνας ατόμων και ασφαλούς μεταφοράς του ατομικού οπλισμού τους κατά την άσκηση των καθηκόντων τους.

Βασικές έννοιες και λέξεις-κλειδιά

Τακτική διαδικασία ελέγχου ατόμων / Τεχνική της ορθής γωνίας / Σταθερή φύλαξη / Πεζή/εποχούμενη περιπολία / Σωματική έρευνα / Έλεγχος οχημάτων / Έρευνα κτιρίου.

Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα

Θεωρία (1), Εργαστήριο (2), Σύνολο (3).

Διάρθρωση της μαθησιακής ενότητας σε υποενότητες

Α/Α	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΣΙΑΚΗΣ ΥΠΟΕΝΟΤΗΤΑΣ
1	ΕΛΕΓΧΟΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΚΑΙ ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΕΛΕΓΧΟΜΕΝΩΝ ΑΤΟΜΩΝ
2	ΕΛΕΓΧΟΣ ΚΑΙ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ ΑΤΟΜΩΝ – Η ΤΕΧΝΙΚΗ ΤΗΣ ΟΡΘΗΣ ΓΩΝΙΑΣ
3	ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΣΤΑΘΕΡΗΣ ΦΥΛΑΞΗΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΠΟΛΙΑΣ
4	ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΑΣΦΑΛΟΥΣ ΣΩΜΑΤΙΚΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΕΣ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΑΥΤΟΑΜΥΝΑΣ
5	ΕΛΕΓΧΟΣ ΟΧΗΜΑΤΩΝ
6	ΕΡΕΥΝΕΣ ΚΤΙΡΙΩΝ

Κείμενο αναφοράς

2.4.B.1 | ΕΛΕΓΧΟΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΚΑΙ ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΕΛΕΓΧΟΜΕΝΩΝ ΑΤΟΜΩΝ

Η πρώτη μαθησιακή υποενότητα αποτελεί συνέχεια της μαθησιακής ενότητας «Κανόνες αυτοπροστασίας και αυτοάμυνας» του εξαμήνου Γ΄ και σκοπό έχει να εμβαθύνουν οι εκπαιδευόμενοι/-ες στους βασικούς κανόνες της αυτοπροστασίας σε θεωρητικό και πρακτικό επίπεδο, όσον αφορά τόσο τη σημασία των ελέγχων ασφαλείας όσο και την επιλογή του κατάλληλου μέσου άσκησης ελέγχου στο πλαίσιο των ελέγχων αυτών. Καθώς οι έλεγχοι ασφαλείας διενεργούνται στο πλαίσιο του προληπτικού ρόλου της παροχής ιδιωτικών υπηρεσιών ασφαλείας, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα κατανοήσουν ότι η ικανότητα να αντιλαμβάνονται τον τρόπο σκέψης του υπόπτου είναι καίριας σημασίας για τη μείωση των πιθανοτήτων ενός επεισοδίου. Ακολουθώντας, μέσω της ανάλυσης πρακτικών παραδειγμάτων, θα εξοικειωθούν με τα διανοητικά στάδια ετοιμότητας που προηγούνται μιας επίθεσης, καθώς και με τα απαραίτητα διανοητικά στάδια ετοιμότητας που πρέπει να ακολουθήσει ένα Στέλεχος Ασφαλείας Προσώπων και Υποδομών για να αντιμετωπίσει αποτελεσματικά τον ύποπτο. Επίσης, θα εξοικειωθούν με τις αντιδράσεις των υπόπτων και τους παράγοντες που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη πριν από τον έλεγχο ατόμου.

Ιδιαίτερη σημασία θα δοθεί στις διαφορετικές κατηγορίες ελεγχόμενων ατόμων (συνεργάσιμα – αναποφάσιστα – μη συνεργάσιμα άτομα), στους τύπους υπόπτων που χρήζουν ιδιαίτερης αντιμετώπισης (άτομα υπό την επήρεια αλκοόλ – άτομα με εξάρτηση από ναρκωτικές ουσίες – άτομα με ψυχικές ασθένειες κ.ά.) και στον τρόπο διαχείρισής τους.

Τέλος, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα αναπτύξουν την τακτική διαδικασία ελέγχου ατόμων, περιλαμβανομένων των βημάτων της διανοητικής προετοιμασίας, της προσέγγισης, της θέσης ελέγχου και της διαδικασίας του ελέγχου.

2.4.B.2 | ΕΛΕΓΧΟΣ ΚΑΙ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ ΑΤΟΜΩΝ – Η ΤΕΧΝΙΚΗ ΤΗΣ ΟΡΘΗΣ ΓΩΝΙΑΣ

Η δεύτερη μαθησιακή υποενότητα αποτελεί τη λογική εξειδίκευση της προηγούμενης και επικεντρώνεται στον τρόπο ανάπτυξης των απαραίτητων δεξιοτήτων για την

ασφαλή και αποτελεσματική προσέγγιση των ατόμων κατά τη διαδικασία ελέγχων ασφαλείας. Περιγράφονται, προσδιορίζονται και αναλύονται αρχικά οι τακτικές οδηγίες για την προσέγγιση ενός ατόμου και εν συνεχεία αναπτύσσεται διεξοδικά η «τεχνική της ορθής γωνίας», με στόχο την κατανόηση και την εφαρμογή της κατά τη διεξαγωγή ελέγχων ατόμων.

Ακολουθώντας, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα εξοικειωθούν με τους χρυσούς κανόνες ασφαλείας, οι οποίοι πρέπει απαραίτητως να τηρούνται με τη λήψη της κατάλληλης θέσης ελέγχου, τη διατήρηση ελάχιστης απόστασης ασφαλείας και τη διασφάλιση κάλυψης κατά τη διεξαγωγή των ελέγχων. Επιπλέον, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα εξετάσουν τα πλεονεκτήματα της «τεχνικής της ορθής γωνίας», καθώς και την πιθανή εξέλιξη ενός ελέγχου.

Τέλος, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα κατανοήσουν τη σημασία της κάλυψης, της απόκρυψης και των εμποδίων, καθώς και τον τρόπο με τον οποίο η εφαρμογή τους μπορεί να βελτιώσει την αποτελεσματικότητα και την ασφάλεια κατά τη διεξαγωγή του ελέγχου ενός ατόμου.

Σε ό,τι αφορά τις εκπαιδευτικές τεχνικές, η επίδειξη της ορθής χρήσης της «τεχνικής της ορθής γωνίας», η χρήση πρακτικών ασκήσεων και προσομοιώσεων καταστάσεων και το παιχνίδι ρόλων ανταποκρίνονται ιδανικά στις ανάγκες αυτής της υποενότητας. Επίσης, η οργανωμένη συζήτηση και η ανταλλαγή εμπειριών μεταξύ των εκπαιδευόμενων ενισχύουν την κατανόηση των βέλτιστων πρακτικών και εντάσσουν τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες σε πιο ρεαλιστικό περιβάλλον.

2.4.B.3 | ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΣΤΑΘΕΡΗΣ ΦΥΛΑΞΗΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΠΟΛΙΑΣ

Η τρίτη μαθησιακή υποενότητα εστιάζεται στα καθήκοντα του Στελέχους Ασφαλείας Προσώπων και Υποδομών σχετικά με τη σταθερή φύλαξη και την εκτέλεση περιπολιών. Αρχικά, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα αποκτήσουν γενικές γνώσεις για τη σταθερή φύλαξη, τη σημασία της και τον τρόπο με τον οποίο λειτουργεί αποτρεπτικά, εντοπίζοντας και αντιμετωπίζοντας καταστάσεις έκτακτης ανάγκης, μόλις αυτές εκδηλωθούν. Ακολουθώντας, θα εξετάσουν ποια είναι τα βασικά καθήκοντά τους κατά τη σταθερή φύλαξη και τι περιλαμβάνει η προετοιμασία του Στελέχους Ασφαλείας Προσώπων και Υποδομών για την αποτελεσματική εκτέλεση των καθηκόντων φρούρησης.

Στη συνέχεια, η εκπαιδευτική διαδικασία επικεντρώνεται στην εκτέλεση περιπολιών. Ειδικότερα, αναλύονται οι διαδικασίες προετοιμασίας για εκτέλεση περιπολίας και οι βασικές τακτικές διαδικασίες περιπολίας. Ακολουθώντας, οι εκπαιδευόμενοι/-ες κατανοούν τα βασικά καθήκοντα πεζής και εποχούμενης περιπολίας, καθώς και τη χρήση του εξοπλισμού που απαιτείται για αυτή τη διαδικασία. Κομβικής σημασίας είναι και η εκπαίδευσή τους σε ειδικές τεχνικές εκτέλεσης περιπολίας που εφαρμόζονται σε ευάλωτες για διάρρηξη ζώνες και σε περιπολίες με καθήκοντα πυρασφάλειας, οι οποίες επιτρέπουν την εφαρμογή ολοκληρωμένης προσέγγισης ασφαλείας.

Τέλος, περιγράφεται η αξιοποίηση του σκύλου περιπολίας. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες μαθαίνουν πώς να εκμεταλλεύονται τις δυνατότητες του σκύλου και κατανοούν τα πλεονεκτήματά του κατά την περιπολία.

Όσον αφορά τις εκπαιδευτικές τεχνικές εκ μέρους των εκπαιδευτών/-τριών στο πλαίσιο της μαθησιακής διαδικασίας, θα μπορούσαν να αξιοποιηθούν αρχικά η εισήγηση, προκειμένου να αναπτυχθεί το γνωστικό υπόβαθρο των εκπαιδευομένων, και εν συνεχεία η πρακτική εξάσκηση και οι μελέτες περίπτωσης, οι οποίες θα βοηθήσουν τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες να ενσωματώσουν τις ανωτέρω γνώσεις σε πρακτικά σενάρια και θα συμβάλουν στην ανάπτυξη της δεξιότητας αντίδρασης σε πραγματικές καταστάσεις.

2.4.B.4 | ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΑΣΦΑΛΟΥΣ ΣΩΜΑΤΙΚΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΕΣ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΑΥΤΟΑΜΥΝΑΣ

Η τέταρτη μαθησιακή υποενότητα αναφέρεται στις βασικές αρχές ασφαλούς σωματικής έρευνας και σε ειδικές τεχνικές αυτοάμυνας. Αρχικά, περιγράφονται το νομικό πλαίσιο και οι βασικές αρχές για ασφαλή σωματική έρευνα, η κλιμάκωση των τακτικών και οι περιπτώσεις κατά τις οποίες επιτρέπεται να πραγματοποιείται σωματική έρευνα σε πολίτες από τα Στελέχη Ασφαλείας Προσώπων και Υποδομών. Επίσης, παρουσιάζονται τα σημεία του ανθρώπινου σώματος που απαιτούν έρευνα και οι ενδεδειγμένες τεχνικές σωματικής έρευνας.

Ακολουθώντας, στο πλαίσιο της μαθησιακής υποενότητας, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα εξετάσουν τις βασικές αρχές προστασίας του ατομικού οπλισμού τους και τις τεχνικές προστασίας του ατομικού οπλισμού τους από απόπειρες αφοπλισμού. Οι αρχές αυτές καθιστούν σαφή τον τρόπο με τον οποίο πρέπει να διαχειρίζονται τον ατομικό οπλισμό τους με ασφάλεια και αποτελεσματικότητα κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους.

Τέλος, παρουσιάζονται τεχνικές αυτοάμυνας και αντιμετώπισης επιθέσεων με μαχαίρι, εστιάζοντας στην αποτελεσματική αντίδραση σε πιθανές επιθέσεις. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες, εκτός από την κατανόηση των θεωρητικών αρχών, θα αναπτύξουν τις απαιτούμενες δεξιότητες, προκειμένου να αντιμετωπίζουν αποτελεσματικά τέτοιες καταστάσεις.

Οι διαφορετικές τεχνικές εκπαίδευσης, όπως η εισήγηση και οι πρακτικές ασκήσεις με σενάρια προσομοίωσης, η προβολή βίντεο και φωτογραφιών, καθώς και οι επισκέψεις σε χώρους γυμναστικής και σχολές αυτοάμυνας, θα διευκολύνουν την κατανόηση και εφαρμογή των παρουσιαζόμενων αρχών και τεχνικών, εξοπλίζοντας τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες με τα απαραίτητα εφόδια.

2.4.B.5 | ΕΛΕΓΧΟΣ ΟΧΗΜΑΤΩΝ

Η πέμπτη μαθησιακή υποενότητα επικεντρώνεται στον τρόπο και στον σκοπό ελέγχου οχημάτων εντός του τομέα αρμοδιότητας του Στελέχους Ασφαλείας Προσώπων και

Υποδομών. Κατά τη διάρκεια αυτής της υποενότητας, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα κατανοήσουν τις γενικές αρχές που διέπουν τον έλεγχο οχημάτων, καθώς και τις διαδικασίες και τις τεχνικές που χρησιμοποιούνται για την αποτελεσματική διενέργεια αυτών των ελέγχων. Ιδιαίτερη προσοχή θα δοθεί στους καθοριστικούς παράγοντες και τις προϋποθέσεις που επηρεάζουν την εκτέλεση ασφαλών και αποτελεσματικών ελέγχων.

Ακολούθως, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα εξετάσουν τη σημασία της προεπιλογής του χώρου τοποθέτησης και της οργάνωσης των θέσεων του προσωπικού και των οχημάτων, προκειμένου να επιτευχθεί αποτελεσματική συνεργασία και άσκηση των συγκεκριμένων ρόλων, και θα αναγνωρίσουν τις ενδείξεις κινδύνου και τις ζώνες απειλής κατά τη διενέργεια ελέγχων οχημάτων. Περαιτέρω, η ανάλυση της διαδικασίας διενέργειας ελέγχου οχημάτων παρέχει στους/στις εκπαιδευόμενους/-ες την αναγκαία εμπειρία και κατανόηση σχετικά με τα βήματα που πρέπει να ακολουθήσουν, ώστε να διενεργούν με ασφάλεια ελέγχους σε οχήματα.

Τέλος, κομβικής σημασίας είναι και ο έλεγχος οχημάτων περιορισμένης ορατότητας, καθώς διασφαλίζει ότι οι εκπαιδευόμενοι/-ες έχουν την απαιτούμενη τεχνογνωσία και δεξιότητες για να αντιμετωπίσουν τις προκλήσεις που παρουσιάζονται κατά τη διενέργεια αυτών των ελέγχων.

Η απόκτηση της ικανότητας να εκτελούν με ασφάλεια ελέγχους οχημάτων αποτελεί ουσιώδες μέρος της κατάρτισης των εκπαιδευομένων, δίνοντάς τους τα εφόδια για την ασφαλή και αποτελεσματική άσκηση των καθηκόντων τους ως Στελέχη Ασφαλείας Προσώπων και Υποδομών.

2.4.B.6 | ΕΡΕΥΝΕΣ ΚΤΙΡΙΩΝ

Η έκτη μαθησιακή υποενότητα εστιάζεται στις έρευνες κτιρίων και στην ανάπτυξη των δεξιοτήτων που απαιτούνται για την ασφαλή και αποτελεσματική διεξαγωγή τους.

Αρχικά, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα κατανοήσουν ότι η έρευνα κτιρίου αποτελεί τη διαδικασία με την οποία αναζητούνται ύποπτα άτομα ή ακινητοποιούνται δράστες εγκληματικών πράξεων εντός ενός χώρου. Στη συνέχεια, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα εξοικειωθούν με τις βασικές αρχές της αυτοπροστασίας που πρέπει να εφαρμόζονται κατά τη διάρκεια μιας έρευνας κτιρίου. Ακολούθως, θα εξετάσουν την προετοιμασία που απαιτείται για την κατάλληλη προσέγγιση στον χώρο και τις τεχνικές που μπορούν να χρησιμοποιήσουν, προκειμένου να ελέγχουν με ασφάλεια τον χώρο πίσω από μια γωνία (γρήγορη ματιά, «κόψιμο της πίτας»).

Περαιτέρω, η ανάλυση τεχνικών εισόδου στον χώρο αναπτύσσει δεξιότητες στους/στις εκπαιδευόμενους/-ες που έχουν ως στόχο την ανεύρεση ή ακινητοποίηση των υπόπτων, προστατεύοντας παράλληλα τη σωματική ακεραιότητα των συμμετεχόντων.

Ιδιαίτερη προσοχή θα πρέπει να δοθεί εκ μέρους των εκπαιδευτών/-τριών, μέσα από πρακτική εξάσκηση σε προσομοιωμένα σενάρια και μελέτες περίπτωσης, στη χρήση κατάλληλων τακτικών και μεθόδων κίνησης σε εσωτερικούς χώρους, καθώς

και στην αλληλεπίδραση και στην αντιμετώπιση πιθανών κινδύνων. Ειδικές δεξιότητες, όπως η κίνηση σε διάδρομο, η κίνηση σε σκάλες, η χρήση φακού για την έρευνα του χώρου, θα συμβάλουν στην απόκτηση των απαραίτητων γνώσεων και δεξιοτήτων που θα επιτρέψουν στους/στις εκπαιδευόμενους/-ες να διενεργούν αποτελεσματικές και ασφαλείς έρευνες κτιρίων στο πλαίσιο των καθηκόντων τους.

Προτεινόμενες πηγές μελέτης

Κύριες

1. Λιάκος, Η. (2009). *Αστυνομική αυτοάμυνα: βασικές αρχές και τεχνικές χρήσης ελεγχόμενης δύναμης*. Αθήνα: Ιδιωτική έκδοση.
2. Μπίτζης, Α. & Περδίκης, Α. (2006). *Αστυνομική αυτοπροστασία: γενικό μέρος*. Αθήνα: Ιδιωτική έκδοση.

Συμπληρωματικές

1. Κέντρο Μελετών Ασφάλειας (ΚΕΜΕΑ). (2022). *Περί ιδιωτικής ασφάλειας: επιχειρώντας μία ολιστική προσέγγιση* (τόμοι Α' - Β'). Αθήνα: Εκδόσεις Παπαζήση.
2. Μπίτζης, Α. & Περδίκης, Α. (1996). *Αστυνομική αυτοπροστασία: ειδικό μέρος*. Αθήνα: Ιδιωτική έκδοση.

2.4.Γ • ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΣΗ ΣΕ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΑ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΝΘΡΩΠΟΓΕΝΩΝ ΚΡΙΣΕΩΝ ΚΑΙ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΩΝ

Περίληψη της μαθησιακής ενότητας

Σκοπός της μαθησιακής ενότητας είναι η εμβάθυνση των εκπαιδευόμενων στον κλάδο της διαχείρισης ανθρωπογενών κρίσεων και καταστροφών, των οποίων ο γενεσιουργός μηχανισμός έγκειται στην επιθετική συμπεριφορά του ανθρώπου ή/και στην τεχνολογική ανάπτυξη. Πιο συγκεκριμένα, αναφέρονται οι βασικές ενέργειες ανταπόκρισης των Στελεχών Ασφαλείας Προσώπων και Υποδομών σε διάφορα περιστατικά που μπορούν να προκύψουν και τα οποία οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα κληθούν να διαχειριστούν στο πλαίσιο των καθηκόντων τους, όπως τα Χημικά-Βιολογικά-Ραδιολογικά-Πυρηνικά-Εκρηκτικά (ΧΒΡΠ-Ε) περιστατικά και παράγοντες. Περαιτέρω, αναλύονται τα είδη των εκρηκτικών υλών, οι Αυτοσχέδιοι Εκρηκτικοί Μηχανισμοί (ΑΕΜ), οι εμπρηστικοί μηχανισμοί και οι βόμβες μολότοφ. Επιπρόσθετα, αναφορά γίνεται και στα τεχνολογικά ατυχήματα και τις τεχνολογικές καταστροφές, καθώς και στα Τεχνολογικά Ατυχήματα Μεγάλης Έκτασης (ΤΑΜΕ).

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι ικανοί /-ές να:

- Ορίζουν έννοιες στη διαχείριση των τεχνολογικών καταστροφών, μελετώντας το θεσμικό πλαίσιο,
- Αναθεωρούν τα σχέδια αντιμετώπισης κρίσεων, αναγνωρίζοντας την πρακτική τους σημασία,
- Αναγνωρίζουν τις κατηγορίες των ανθρωπογενών καταστροφών, μελετώντας πραγματικά περιστατικά,
- Αναγνωρίζουν Αυτοσχέδιους Εκρηκτικούς Μηχανισμούς, αναλύοντας πραγματικά βομβιστικά περιστατικά,
- Κωδικοποιούν τις ανθρωπογενείς καταστροφές σε υποκατηγορίες,
- Διαχειρίζονται αποτελεσματικά ΧΒΡΠ-Ε περιστατικά, Τεχνολογικά Ατυχήματα Μεγάλης Έκτασης (ΤΑΜΕ) και λοιπές ανθρωπογενείς κρίσεις και καταστροφές,
- Κωδικοποιούν τις ενέργειες αντιμετώπισης σε κάθε περίπτωση ανθρωπογενών απειλών, κρίσεων και καταστροφών,
- Συντάσσουν σχέδια αντιμετώπισης κρίσεων,
- Εφαρμόζουν το θεσμικό πλαίσιο των καταστροφών και τις οδηγίες SEVESO,
- Χρησιμοποιούν ορθά τα σχέδια εκκένωσης των εγκαταστάσεων,
- Δίνουν μεγάλη προσοχή στο προκαταστροφικό στάδιο στη διαχείριση των ανθρωπογενών κρίσεων και καταστροφών,
- Ευαισθητοποιούνται ως προς τη σημασία του προκαταστροφικού σταδίου των ανθρωπογενών κρίσεων και καταστροφών κατά την άσκηση των καθηκόντων τους,
- Υιοθετούν τα αναγκαία προληπτικά μέτρα διαχείρισης ανθρωπογενών κρίσεων και καταστροφών κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους.

Βασικές έννοιες και λέξεις-κλειδιά

Χημικοί-Βιολογικοί-Ραδιολογικοί-Πυρηνικοί (ΧΒΡΠ) παράγοντες / Βομβιστικές επιθέσεις / Αυτοσχέδιοι Εκρηκτικοί Μηχανισμοί (ΑΕΜ) / Εκρηκτικές ύλες / Τεχνολογικές καταστροφές / Βιομηχανικό Ατύχημα Μεγάλης Έκτασης (ΒΑΜΕ) ή Τεχνολογικό Ατύχημα Μεγάλης Έκτασης (ΤΑΜΕ) / Πυρασφάλεια / Τρίγωνο της φωτιάς / Ενεργητική και παθητική πυροπροστασία.

Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα

Θεωρία (1), Εργαστήριο (2), Σύνολο (3).

Διάρθρωση της μαθησιακής ενότητας σε υποενότητες

A/A	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΣΙΑΚΗΣ ΥΠΟΕΝΟΤΗΤΑΣ
1	ΧΗΜΙΚΑ-ΒΙΟΛΟΓΙΚΑ-ΡΑΔΙΟΛΟΓΙΚΑ-ΠΥΡΗΝΙΚΑ (ΧΒΡΠ) ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΑ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ
2	ΒΟΜΒΙΣΤΙΚΕΣ ΕΠΙΘΕΣΕΙΣ
3	ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΥΠΟΠΤΗΣ ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑΣ
4	ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΕΣ – ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΑ ΑΤΥΧΗΜΑΤΑ ΜΕΓΑΛΗΣ ΕΚΤΑΣΗΣ (ΤΑΜΕ)
5	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΠΥΡΟΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΚΑΙ ΠΥΡΑΣΦΑΛΕΙΑ
6	ΠΥΡΟΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΚΤΙΡΙΩΝ – ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΗ ΚΑΙ ΠΑΘΗΤΙΚΗ ΠΥΡΟΠΡΟΣΤΑΣΙΑ

Κείμενο αναφοράς

2.4.Γ.1 | ΧΗΜΙΚΑ-ΒΙΟΛΟΓΙΚΑ-ΡΑΔΙΟΛΟΓΙΚΑ-ΠΥΡΗΝΙΚΑ (ΧΒΡΠ) ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΑ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ

Η πρώτη μαθησιακή υποενότητα αποτελεί εισαγωγή στα Όπλα Μαζικής Καταστροφής (ΟΜΚ), δηλαδή στις Χημικές, Βιολογικές, Ραδιολογικές και Πυρηνικές (ΧΒΡΠ) απειλές, και στη σημασία της αντιμετώπισής τους. Αρχικά, θα τονιστεί ότι, αν και η αντιμετώπιση ενός τέτοιου περιστατικού είναι ευθύνη της δημόσιας δύναμης, είναι ιδιαίτερα σημαντικό τα Στελέχη Ασφαλείας Προσώπων και Υποδομών να έχουν τις σχετικές γνώσεις και δεξιότητες, έτσι ώστε να είναι σε θέση να ανταποκριθούν σωστά κατά τα πρώιμα στάδια εκδήλωσης του περιστατικού, τα οποία θεωρούνται κρίσιμα στην αντιμετώπιση τέτοιων απειλών, και να βοηθήσουν όσο το δυνατόν περισσότερο τους αρμόδιους φορείς. Για τον λόγο αυτόν, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα κατανοήσουν τους ορισμούς αυτών των παραγόντων, την κατηγοριοποίησή τους, καθώς και τα δυνητικά αποτελέσματα και τις επιπτώσεις που μπορούν να προκληθούν.

Ακολουθώντας, θα εξοικειωθούν με τις ενδεδειγμένες ενέργειες ανταπόκρισης κατά τη διάρκεια ενός Χημικού-Βιολογικού-Ραδιολογικού-Πυρηνικού (ΧΒΡΠ) περιστατικού που μπορεί να προκύψει και το οποίο θα κληθούν να διαχειριστούν στο πλαίσιο των καθηκόντων τους. Ειδικότερα, θα εξοικειωθούν με τα μέσα που απαιτούνται για την αντιμετώπιση τέτοιων κρίσιμων περιστατικών, καθώς και με τις ενέργειες στις οποίες οφείλουν να προβούν τα Στελέχη Ασφαλείας Προσώπων και Υποδομών σε περιπτώσεις που βρεθούν σε χώρο όπου είναι αντιληπτή η απελευθέρωση ΧΒΡΠ παράγοντα ή σε περίπτωση που εκτεθούν σε κάποιον χημικό ή βιολογικό παράγοντα χωρίς να το γνωρίζουν.

2.4.Γ.2 | ΒΟΜΒΙΣΤΙΚΕΣ ΕΠΙΘΕΣΕΙΣ

Στη δεύτερη μαθησιακή υποενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα αποκτήσουν βασικές γνώσεις σχετικά με τα βομβιστικά περιστατικά. Καταρχάς, θα αναγνωρίσουν την έννοια του βομβιστικού περιστατικού και θα εξετάσουν τις βασικότερες εκρηκτικές

ύλες. Ακολούθως, θα αναλυθούν οι Αυτοσχέδιοι Εκρηκτικοί Μηχανισμοί (ΑΕΜ), οι εμπρηστικοί μηχανισμοί και οι βόμβες μολότοφ.

Σημαντικό μέρος της εκπαίδευσης θα αφιερωθεί στην αντιμετώπιση τηλεφωνικών απειλών για τοποθέτηση βόμβας. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα κατανοήσουν τις απαραίτητες διαδικασίες και πρωτόκολλα που πρέπει να ακολουθήσουν, ώστε να αντιμετωπίσουν αυτούς τους κινδύνους με αποτελεσματικότητα. Επιπλέον, θα εξετάσουν τις μεθόδους που χρησιμοποιούν οι δράστες σε τέτοιου είδους απειλές. Σημείο ιδιαίτερης προσοχής για τους/τις εκπαιδευτές/-τριες είναι οι εκπαιδευόμενοι/-ες να κατανοήσουν τη σημασία του Εντύπου Καταγραφής Βομβιστικών Απειλών και της ορθής συμπλήρωσης και χρήσης του για τη διαχείριση και καταγραφή σχετικών απειλών.

Επιπλέον, θα αναπτυχθούν διεξοδικά ζητήματα σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο θα αντιδράσουν τα Στελέχη Ασφαλείας Προσώπων και Υποδομών σε περίπτωση εντοπισμού ύποπτου αντικειμένου, καθώς και σε ποιες ενέργειες θα προβούν μετά την έκρηξη. Ιδιαίτερα χρήσιμο για τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες είναι να γνωρίζουν ποια στοιχεία θα πρέπει να καταγράψουν για την ακριβή περιγραφή του ύποπτου αντικειμένου.

Τέλος, μέσω της παρουσίασης και ανάλυσης πραγματικών βομβιστικών περιστατικών μέσω βίντεο και της συζήτησης για πιθανά λάθη ή ενδεδειγμένες ενέργειες, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα εμπλουτίσουν τις γνώσεις και δεξιότητες που απέκτησαν ανωτέρω.

2.4.Γ.3 | ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΥΠΟΠΤΗΣ ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑΣ

Στην τρίτη μαθησιακή υποενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα αποκτήσουν ουσιαστικές γνώσεις και δεξιότητες που αφορούν την αναγνώριση και διαχείριση ύποπτης αλληλογραφίας που μπορεί να περιέχει χημικό, βιολογικό, ραδιολογικό, πυρηνικό παράγοντα ή ακόμη και εκρηκτικό μηχανισμό (ΧΒΡΠ-Ε).

Σκοπός της υποενότητας είναι η διαμόρφωση ενός γενικότερου πλαισίου, το οποίο ορίζει, περιγράφει και προσδιορίζει το ύποπτο ταχυδρομείο (π.χ. ταχυδρομικοί φάκελοι, πακέτα, δέματα κ.λπ.), καθώς και τα κριτήρια και τους δείκτες που καθιστούν ένα αντικείμενο ύποπτο, επειδή ενδέχεται να περιέχει Χημικό, Βιολογικό, Ραδιολογικό, Πυρηνικό παράγοντα ή Εκρηκτικό Μηχανισμό (ΧΒΡΠ-Ε). Προς τούτο, ιδιαίτερη έμφαση δίνεται εκ μέρους των εκπαιδευτών/-τριών, μέσω της χρήσης και παρουσί-ασης βίντεο και φωτογραφιών από πραγματικά περιστατικά, στο να αναπτύξουν οι εκπαιδευόμενοι/-ες την ικανότητα αναγνώρισης δεικτών ύποπτης αλληλογραφίας, βομβών, χημικών και βιολογικών παραγόντων σε ταχυδρομικά αντικείμενα.

Στη συνέχεια, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα εξοικειωθούν με τις ενδεδειγμένες ενέργειες και τις βέλτιστες πρακτικές κατά τη διάρκεια του περιστατικού, είτε πρόκειται για κλειστό είτε για ανοιχτό ύποπτο αντικείμενο.

Επιπλέον, θα εκπαιδευτούν σε τεχνικές διεξαγωγής ερευνών, είτε προληπτικών είτε μετά από πληροφορία ή ειδοποίηση, οι οποίες περιλαμβάνουν την ανάλυση του περι-

βάλλοντος για την ανίχνευση ύποπτων δεμάτων ή άλλων αντικειμένων και την ασφαλή διεξαγωγή αναζήτησης εντός και γύρω από τον τόπο του ενδεχόμενου περιστατικού.

Τέλος, θα απαριθμηθούν και θα προσδιοριστούν οι αρμόδιες δημόσιες αρχές που εμπλέκονται αμέσως ή εμμέσως στην κύρια απόκριση και αντιμετώπιση περιστατικών ΧΒΡΠ-Ε, με έμφαση στο Τμήμα Εξουδετέρωσης Εκρηκτικών Μηχανισμών (ΤΕΕΜ) της Ελληνικής Αστυνομίας, όπου θα παρουσιαστούν η αποστολή και οι αρμοδιότητές του σε περιπτώσεις ανίχνευσης και αποτελεσματικής αντιμετώπισης εκρηκτικών μηχανισμών.

2.4.Γ.4 | ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΕΣ – ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΑ ΑΤΥΧΗΜΑΤΑ ΜΕΓΑΛΗΣ ΕΚΤΑΣΗΣ (TAME)

Στην τέταρτη μαθησιακή υποενοότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα αποκτήσουν βασικές γνώσεις και δεξιότητες που αφορούν τις τεχνολογικές καταστροφές και τα Τεχνολογικά Ατυχήματα Μεγάλης Έκτασης (TAME).

Πιο συγκεκριμένα, θα κατανοήσουν ότι οι τεχνολογικές καταστροφές θεωρούνται ανθρωπογενείς, δηλαδή είναι αποτέλεσμα ανθρώπινων δραστηριοτήτων και οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα εξετάσουν τα κύρια αίτια τους και τι μπορεί να προκαλέσουν.

Στη συνέχεια, θα προσδιοριστεί η συνήθης ταξινόμηση των τεχνολογικών ατυχημάτων και θα δοθεί ιδιαίτερη έμφαση στο τι ορίζεται ως μεγάλο ατύχημα, δηλαδή τεχνολογικό ατύχημα μεγάλης έκτασης (TAME). Ιδιαίτερη προσοχή θα δοθεί επίσης εκ μέρους των εκπαιδευτών/-τριών στην περιγραφή και κατανόηση του θεσμικού πλαισίου των καταστροφών και της νομοθεσίας που σχετίζεται με τα τεχνολογικά ατυχήματα μεγάλης έκτασης (TAME) – Οδηγία SEVESO, καθώς και στα χαρακτηριστικά που διαφοροποιούν τις τεχνολογικές καταστροφές από τις φυσικές καταστροφές και στις επιπτώσεις των TAME.

Τέλος, κομβικής σημασίας είναι οι εκπαιδευόμενοι/-ες να αναπτύξουν την ικανότητα αποτελεσματικής διαχείρισης των TAME, συμπεριλαμβανομένης της θέσπισης ειδικών ζωνών ασφαλείας και αντίστοιχων ορίων για τον προσδιορισμό των ζωνών αυτών, καθώς και να εξοικειωθούν με τις ενέργειες στις οποίες θα πρέπει να προβούν ως Στελέχη Ασφαλείας Προσώπων και Υποδομών και με τις γενικές οδηγίες αυτοπροστασίας που πρέπει να ακολουθήσουν σε περίπτωση τεχνολογικού ατυχήματος μεγάλης έκτασης.

2.4.Γ.5 | ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΠΥΡΟΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΚΑΙ ΠΥΡΑΣΦΑΛΕΙΑ

Η πέμπτη μαθησιακή υποενοότητα αποτελεί κρίσιμο κομμάτι της επαγγελματικής εκπαίδευσης των Στελεχών Ασφαλείας Προσώπων και Υποδομών σχετικά με την πυροπροστασία και πυρασφάλεια. Πιο συγκεκριμένα, στην εν λόγω υποενοότητα αναλύονται βασικές έννοιες, όπως η θερμότητα, η καύσιμη ύλη, το σημείο ανάφλεξης, η καύση, η φωτιά, η πυρκαγιά, το τρίγωνο της φωτιάς κ.ά. Αυτές οι έννοιες είναι θεμελιώδεις για την κατανόηση του τρόπου με τον οποίο ξεκινούν και εξελίσσονται οι πυρκαγιές.

Επιπλέον, θα εξεταστούν οι τρόποι κατάσβεσης πυρκαγιών, συμπεριλαμβανομένης της αφαίρεσης της καύσιμης ύλης, της μείωσης της θερμοκρασίας, της αποστέγρωσης του οξυγόνου του αέρα, της αποκοπής της φλόγας και της διακοπής της αλυσιδωτής αντίδρασης της καύσης. Αυτές οι τεχνικές είναι ζωτικής σημασίας για την αποτελεσματική αντιμετώπιση των πυρκαγιών.

Ακολουθώντας, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα εξετάσουν τις κατηγορίες πυρκαγιών και τα κυριότερα μέσα κατάσβεσης πυρκαγιών, όπως το νερό, η ξηρά σκόνη, το διοξείδιο του άνθρακα (CO₂), η άμμος, το χώμα, τα σκεπάσματα και ο αφρός.

Επιπλέον, θα αναπτυχθούν διεξοδικά ζητήματα, όπως οι ενέργειες στις οποίες πρέπει να προβεί το Στέλεχος Ασφαλείας Προσώπων και Υποδομών σε περίπτωση πυρκαγιάς, καθώς και οι ομάδες πυροπροστασίας και η συγκρότησή τους, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία πυροπροστασίας.

Συνολικά, η συγκεκριμένη μαθησιακή υποενότητα θα εξοπλίζει τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες με τις απαραίτητες εισαγωγικές γνώσεις και δεξιότητες, ώστε να μπορέσουν να ανταποκριθούν άμεσα και με ασφάλεια σε οποιοδήποτε συμβάν πυρκαγιάς εν τη γενέσει του ή μικρής έντασης στον χώρο εργασίας τους.

2.4.Γ.6 | ΠΥΡΟΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΚΤΙΡΙΩΝ – ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΗ ΚΑΙ ΠΑΘΗΤΙΚΗ ΠΥΡΟΠΡΟΣΤΑΣΙΑ

Στην έκτη μαθησιακή υποενότητα, η οποία αποτελεί συνέχεια της προηγούμενης, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα αποκτήσουν γνώσεις και δεξιότητες που σχετίζονται με την ενεργητική και την παθητική πυροπροστασία κτιρίων. Κατά τη διάρκεια της υποενότητας, θα κατανοήσουν ότι τα μέτρα πυροπροστασίας που λαμβάνονται διακρίνονται σε δύο κύριες κατηγορίες: τα παθητικά ή προληπτικά μέτρα πυροπροστασίας και τα ενεργητικά ή κατασταλτικά μέτρα πυροπροστασίας.

Αρχικά, θα εξετάσουν ποια είναι τα βασικά παθητικά μέτρα πυροπροστασίας και θα δοθεί ιδιαίτερη προσοχή, ώστε οι εκπαιδευόμενοι/-ες να κατανοήσουν πού αποβλέπουν, ήτοι στον έλεγχο της εξάπλωσης της πυρκαγιάς και στην έγκαιρη εκκένωση του κτιρίου από όσους βρίσκονται μέσα σε αυτό κατά την εκδήλωση της πυρκαγιάς.

Από την άλλη πλευρά, τα ενεργητικά μέτρα πυροπροστασίας αφορούν την πρακτική αντιμετώπιση της πυρκαγιάς όταν εκδηλωθεί, δηλαδή στοχεύουν στην αντιμετώπιση και καταστολή της πυρκαγιάς σε περίπτωση που αυτή εκδηλωθεί. Ακολουθώντας, απαριθμούνται, αναγνωρίζονται και προσδιορίζονται οι διάφοροι τύποι των πυροσβεστήρων, τα κυριότερα είδη πυροσβεστήρων ανάλογα με το κατασβεστικό υλικό που χρησιμοποιούν και από ποια μέρη αποτελείται ένας πυροσβεστήρας. Κομβικής σημασίας είναι και η ανάπτυξη ζητημάτων, όπως το αυτόματο σύστημα πυρανίχνευσης, το χειροκίνητο σύστημα συναγερμού, το αυτόματο σύστημα εκτόξευσης κατασβεστικού υλικού με πίεση, οι καταιονητήρες (sprinklers), το μόνιμο υδροδοτικό πυροσβεστικό δίκτυο (ΜΥΠΔ) και ο πυροσβεστικός σταθμός.

Ενδεειγμένες μαθησιακές μέθοδοι εκ μέρους των εκπαιδευτών/-τριών θα μπορούσαν να είναι η πρακτική εξάσκηση στη χρήση πυροσβεστήρων και η προσομοίω-

ση καταστάσεων πυρκαγιάς, οι οποίες θα βοηθήσουν τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες να αναπτύξουν την αυτοπεποίθηση και την αποτελεσματικότητά τους στη διαχείριση και αντιμετώπιση κινδύνων πυρκαγιάς.

Προτεινόμενες πηγές μελέτης

Κύριες

1. Κέντρο Μελετών Ασφάλειας (ΚΕΜΕΑ). (2022). *Περί ιδιωτικής ασφάλειας: επιχειρώντας μία ολιστική προσέγγιση* (τόμος Β΄). Αθήνα: Εκδόσεις Παπαζήση.
2. Ξανθάκου, Α. (2016). *Το ιδιωτικό προσωπικό ασφαλείας σε βομβιστικά περιστατικά*. Αθήνα: Ιδιωτική έκδοση.

Συμπληρωματικές

1. Κέντρο Μελετών Ασφάλειας (ΚΕΜΕΑ). (2014). *Εγχειρίδιο επαγγελματικής κατάρτισης προσωπικού ιδιωτικής ασφάλειας*. Ανακτήθηκε από: <https://saek-kardits.kar.sch.gr/openeclass/modules/document/file.php/162/%CE%95%CE%B3%CF%87%CE%B5%CE%B9%CF%81%CE%AF%CE%B4%CE%B9%CE%BF%20ΚΕΜΕΑ-final.pdf>
2. Μουζάκης, Γ. (2017). *Διαχείριση και αντιμετώπιση μεγάλων τεχνολογικών κινδύνων*. Αθήνα: Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, ΠΜΣ «Στρατηγικές Διαχείρισης Περιβάλλοντος, Καταστροφών και Κρίσεων».

2.4.Δ • ΠΟΙΝΙΚΟ ΔΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ

Περίληψη της μαθησιακής ενότητας

Σκοπός της μαθησιακής ενότητας είναι να εισαγάγει τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες στη διαδικασία που ακολουθείται όταν διαπραχθεί κάποια αξιόποινη πράξη, όπως αυτή ρυθμίζεται από τις διατάξεις του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας (ΚΠΔ). Πιο συγκεκριμένα, αναλύονται η ποινική δικαιοδοσία, η ποινική δίωξη, οι γενικοί και ειδικοί ανακριτικοί υπάλληλοι, η αυτεπάγγελτη δίωξη, η έγκληση, οι διάδικοι στην ποινική δίκη, το τεκμήριο της αθωότητας, τα δικαιώματα των διαδίκων, η διαφορά μεταξύ μήνυσης και έγκλησης και τα αποδεικτικά μέσα. Περαιτέρω, τονίζονται ο σκοπός της ανάκρισης, η έννοια του αυτοφώρου αδικήματος, ο σκοπός της προκαταρκτικής εξέτασης, η προανάκριση και η κύρια ανάκριση. Τέλος, αναλύονται ζητήματα σχετικά με τη σύλληψη και την προσωρινή κράτηση του κατηγορουμένου με έμφαση στο δικαίωμα της σύλληψης του δράστη ενός εγκλήματος και στις προϋποθέσεις άσκησης του δικαιώματος αυτού από τα Στελέχη Ασφαλείας Προσώπων και Υποδομών.

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι ικανοί /-ές να:

- Συνδέουν το ποινικό δικονομικό δίκαιο με το ουσιαστικό ποινικό δίκαιο, μελετώντας τον Ποινικό Κώδικα και τον Κώδικα Ποινικής Δικονομίας,
- Αναγνωρίζουν δικαιώματα που τους παρέχονται κατά την άσκηση των καθηκόντων τους,
- Αναγνωρίζουν το τεκμήριο της αθωότητας ως προς τον/την κατηγορούμενο/-η,
- Εφαρμόζουν τις διατάξεις του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας,
- Ερμηνεύουν βασικές έννοιες του ποινικού δικονομικού δικαίου,
- Χρησιμοποιούν ορθά τον Κώδικα Ποινικής Δικονομίας,
- Ελέγχουν την εφαρμογή των διατάξεων του ποινικού δικονομικού δικαίου,
- Εκτελούν τα καθήκοντά τους βάσει των διατάξεων του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας,
- Κωδικοποιούν τις ανακριτικές πράξεις σε γενικές και ειδικές,
- Ευαισθητοποιούνται ως προς τη σημασία τήρησης των διατάξεων του ποινικού δικονομικού δικαίου κατά την άσκηση των καθηκόντων τους,
- Υιοθετούν νομικές έννοιες και την ορολογία του ποινικού δικονομικού δικαίου κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους.

Βασικές έννοιες και λέξεις-κλειδιά

Κώδικας Ποινικής Δικονομίας (ΚΠΔ) / Ποινική δίωξη / Αποδεικτικά μέσα / Ποινικά δικαστήρια / Προδικασία / Ανακριτικές πράξεις / Αυτόφωρο έγκλημα / Σύλληψη / Έρευνα και σωματική έρευνα.

Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα

Θεωρία (3), Εργαστήριο (0), Σύνολο (3).

Διάρθρωση της μαθησιακής ενότητας σε υποενότητες

Α/Α	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΣΙΑΚΗΣ ΥΠΟΕΝΟΤΗΤΑΣ
1	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΟ ΠΟΙΝΙΚΟ ΔΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ
2	Η ΠΟΙΝΙΚΗ ΔΙΚΑΙΟΔΟΣΙΑ ΚΑΙ ΤΑ ΠΟΙΝΙΚΑ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑ
3	ΤΑ ΠΡΟΣΩΠΑ ΣΤΗΝ ΠΟΙΝΙΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ
4	Η ΠΟΙΝΙΚΗ ΠΡΟΔΙΚΑΣΙΑ ΚΑΙ Η ΠΟΙΝΙΚΗ ΔΙΩΞΗ
5	ΑΠΟΔΕΙΚΤΙΚΑ ΜΕΣΑ ΚΑΙ ΑΝΑΚΡΙΤΙΚΕΣ ΠΡΑΞΕΙΣ
6	ΕΙΔΙΚΟΤΕΡΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΠΟΙΝΙΚΟΥ ΔΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΓΙΑ ΤΑ ΣΤΕΛΕΧΗ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΠΡΟΣΩΠΩΝ ΚΑΙ ΥΠΟΔΟΜΩΝ

2.4.Δ.1 | ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΟ ΠΟΙΝΙΚΟ ΔΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ

Σε προηγούμενες μαθησιακές ενότητες τέθηκε το βασικό νομοθετικό πλαίσιο, το οποίο οφείλουν να γνωρίζουν και να κατανοούν τα Στελέχη Ασφαλείας Προσώπων και Υποδομών, παρουσιάστηκαν οι βασικές διατάξεις του γενικού και ειδικού μέρους του ουσιαστικού ποινικού δικαίου και εν συνεχεία περιγράφηκαν τα βασικά αδικήματα που είναι πιθανό να συναντήσουν κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους. Η διαπίστωση και η αντίληψη από το προσωπικό ιδιωτικής ασφάλειας ενός εγκλήματος είναι το πρώτο βήμα. Ένα δεύτερο βασικό ζήτημα είναι το πλαίσιο και η διαδικασία σύμφωνα με τα οποία οφείλει να αντιδράσει το προσωπικό ιδιωτικής ασφάλειας, όταν κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του τελείται ένα έγκλημα και έως πού εκτείνονται οι νόμιμες αρμοδιότητές του. Οι απαντήσεις αυτές θα δοθούν στην παρούσα μαθησιακή υποενότητα, όπου αρχικά θα πραγματοποιηθεί η εισαγωγή στην έννοια και το περιεχόμενο του ποινικού δικονομικού δικαίου.

Περαιτέρω, σκοπός της υποενότητας είναι οι εκπαιδευόμενοι/-ες να αποκτήσουν εκείνες τις γνώσεις και τις δεξιότητες που απαιτούνται, ώστε να υιοθετούν νομικές έννοιες και ορολογία του ποινικού δικονομικού δικαίου κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους, να ερμηνεύουν βασικές έννοιες του ποινικού δικονομικού δικαίου, να χρησιμοποιούν ορθά τον Κώδικα Ποινικής Δικονομίας (ΚΠΔ), να εφαρμόζουν τις διατάξεις του και να εκτελούν τα καθήκοντά τους εν γένει βάσει των διατάξεων του ως άνω Κώδικα.

Προτεινόμενη εκπαιδευτική τεχνική είναι η εμπλουτισμένη εισήγηση, ενώ στη συνέχεια, και προκειμένου να εξοικειωθούν οι εκπαιδευόμενοι/-ες με τον Κώδικα Ποινικής Δικονομίας (ΚΠΔ), που είναι το βασικό νομοθέτημα του ποινικού δικονομικού δικαίου, θα παρατεθούν αυτούσιες βασικές διατάξεις του, ώστε να αρχίσουν να υιοθετούν ορθά τις σχετικές νομικές έννοιες και ορολογία.

2.4.Δ.2 | Η ΠΟΙΝΙΚΗ ΔΙΚΑΙΟΔΟΣΙΑ ΚΑΙ ΤΑ ΠΟΙΝΙΚΑ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑ

Στην παρούσα μαθησιακή υποενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα έρθουν σε επαφή με την έννοια της ποινικής δικαιοδοσίας, όπως ορίζεται στο άρθρο 96 παρ. 1 του Συντάγματος, δηλαδή ως η εξουσία των ποινικών δικαστηρίων για την τιμωρία των εγκλημάτων και τη λήψη των μέτρων που προβλέπουν οι ποινικοί νόμοι.

Θα εξετάσουν τα δικαστήρια που ασκούν ποινική δικαιοδοσία και τα οποία, σύμφωνα με το άρθρο 1 του ΚΠΔ, είναι: α) τα πλημμελειοδικεία, β) τα δικαστήρια ανηλίκων, γ) τα μεικτά ορκωτά δικαστήρια, δ) τα εφετεία, ε) ο Άρειος Πάγος.

Επιπλέον, θα κωδικοποιήσουν τις διακρίσεις της ποινικής δικαιοδοσίας σε τακτική ή κοινή, ειδική και εξαιρετική, ενώ έμφαση θα δοθεί στην τακτική ή κοινή δικαιοδοσία των ποινικών δικαστηρίων και ειδικότερα στη δικαιοδοσία τους να εκδικάζουν όλα τα εγκλήματα ανεξάρτητα από τα πρόσωπα των φερόμενων ως δραστών τους

και ποια δικαστήρια ασκούν τέτοια αρμοδιότητα, ήτοι: α) το Μονομελές και Τριμελές Πλημμελειοδικείο, β) το Μονομελές, Τριμελές και Πενταμελές Εφετείο, γ) το Μεικτό Ορκωτό Δικαστήριο και δ) το Μεικτό Ορκωτό Εφετείο.

Θα εξεταστούν τα τοπικά όρια ισχύος της ποινικής δικαιοδοσίας και οι εξαιρέσεις που προβλέπονται από την ποινική δικαιοδοσία των ελληνικών ποινικών δικαστηρίων (ενδεικτικά, δεν υπάγονται οι αρχηγοί των ξένων κρατών), χρήσιμη γνώση για το προσωπικό ιδιωτικής ασφάλειας, καθότι στο πλαίσιο των καθηκόντων του μπορεί να έρθει σε επαφή με πρόσωπα που εμπίπτουν στις εξαιρέσεις.

Προτεινόμενη εκπαιδευτική τεχνική είναι η εμπλουτισμένη εισήγηση. Η υποενότητα προσφέρει τις απαραίτητες γνώσεις, ώστε οι εκπαιδευόμενοι/-ες να αναγνωρίζουν τα όρια της ποινικής δικαιοδοσίας, αλλά και τις διακρίσεις των ποινικών δικαστηρίων.

2.4.Δ.3 | ΤΑ ΠΡΟΣΩΠΑ ΣΤΗΝ ΠΟΙΝΙΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

Η συγκεκριμένη μαθησιακή υποενότητα αποτελεί ένα σημαντικό μέρος της μαθησιακής ενότητας «Ποινικό Δικονομικό Δίκαιο», καθώς επιδιώκει να παρέχει στους/στις εκπαιδευόμενους/-ες τις απαραίτητες γνώσεις και δεξιότητες για την αποτελεσματική αναγνώριση των προσώπων της ποινικής δίκης, ώστε να γίνεται περισσότερο αντιληπτός ο ρόλος τους στην ποινική διαδικασία, καθώς και η διάκρισή τους στις εξής κατηγορίες: α) δικαστικά πρόσωπα, β) διάδικοι, γ) συνήγοροι (υπεράσπισης του κατηγορουμένου και του προσώπου που υποστηρίζει την κατηγορία), δ) τρίτα πρόσωπα (π.χ. μάρτυρες), ενώ έμφαση θα δοθεί στους οριοθετημένους ρόλους και στις αυστηρά προκαθορισμένες υποχρεώσεις και δικαιώματα κατά τη διεξαγωγή της δίκης που έχουν τα πρόσωπα αυτά.

Είναι ιδιαίτερος σημαντικό για το προσωπικό ιδιωτικής ασφάλειας να γνωρίζει ποια είναι τα δικαστικά πρόσωπα που είναι επιφορτισμένα με την απονομή της ποινικής δικαιοσύνης, τις διακρίσεις τους με τη στενή έννοια του όρου, στις οποίες συγκαταλέγονται οι δικαστές, οι εισαγγελείς και οι γραμματείς των δικαστηρίων, και τα δικαστικά πρόσωπα με την ευρεία έννοια του όρου, που είναι οι γενικοί και ειδικοί ανακριτικοί υπάλληλοι.

Ακόμη, είναι σημαντικό στην υποενότητα αυτή να αναλυθούν ποιοι είναι οι διάδικοι στην ποινική δίκη, ήτοι ο ύποπτος, ο κατηγορούμενος και αυτός που παρίσταται για την υποστήριξη της κατηγορίας. Οι διάδικοι στην ποινική δίκη είναι φορείς δικαιωμάτων και υποχρεώσεων, με κεντρικό πρόσωπο τον/την κατηγορούμενο/-η, ενώ οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα αναγνωρίζουν το τεκμήριο της αθωότητας ως προς τον/την κατηγορούμενο/-η.

Στη συγκεκριμένη υποενότητα, ως εκπαιδευτική τεχνική προτείνεται η αναλυτική παρουσίαση των προσώπων της ποινικής δίκης, προκειμένου να είναι ευχερής η διάκρισή τους, ενώ θα απარიθμηθούν τα βασικά δικαιώματα και υποχρεώσεις των διαδίκων.

2.4.Δ.4 | Η ΠΟΙΝΙΚΗ ΠΡΟΔΙΚΑΣΙΑ ΚΑΙ Η ΠΟΙΝΙΚΗ ΔΙΩΞΗ

Στη συγκεκριμένη μαθησιακή υποενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα έρθουν σε επαφή με την έννοια της προδικασίας, ενώ σημαντικό σημείο που θα τονιστεί και πρέπει να γνωρίζει το προσωπικό ιδιωτικής ασφάλειας είναι ο σκοπός της προδικασίας, ο οποίος συνίσταται στη συλλογή όλων εκείνων των αποδείξεων, προκειμένου, βάσει αυτών, να αποφασιστεί αν κάποιος πρέπει να παραπεμφθεί σε δίκη για ορισμένο έγκλημα.

Επόμενο σημαντικό σημείο που θα τονιστεί είναι ότι η προδικασία περιλαμβάνει την ανάκριση, την προανάκριση και την προκαταρκτική εξέταση. Ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί στην προανάκριση χωρίς εισαγγελική παραγγελία, η οποία ονομάζεται και αυτεπάγγελτη ή «αστυνομική» προανάκριση και ενεργείται από τις αστυνομικές αρχές δίχως εισαγγελική παραγγελία. Η αστυνομική προανάκριση ενεργείται σε δύο περιπτώσεις, ήτοι: 1. όταν από την καθυστέρηση συντρέχει άμεσος κίνδυνος απώλειας των αποδεικτικών στοιχείων ή δυσχέρεια πραγματοποίησης συγκεκριμένης ανακριτικής πράξης ή κτήσης αποδεικτικού στοιχείου στο μέλλον και 2. όταν πρόκειται για αυτόφωρο κακούργημα ή πλημμέλημα. Αποτελεί χρήσιμη γνώση για τα Στελέχη Ασφαλείας Προσώπων και Υποδομών, καθόσον συχνά μπορεί να τύχει εφαρμογής στο πλαίσιο άσκησης των καθηκόντων τους.

Επιπλέον, μέσω της υποενότητας αυτής, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα εξετάσουν την έννοια και τη σημασία της ποινικής δίωξης, τις προϋποθέσεις υπό τις οποίες εκκινεί η ποινική δίωξη, ενώ ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί ώστε οι εκπαιδευόμενοι/-ες να διακρίνουν τη μήνυση από την έγκληση, καθώς και να κατανοούν πρακτικά τη διάκριση ανάμεσα στο αδίκημα που διώκεται κατ' έγκληση (τα οποία προβλέπονται από τον νόμο) και στα αδικήματα που διώκονται αυτεπαγγέλτως.

Στη συγκεκριμένη υποενότητα, προτείνεται ως εκπαιδευτική τεχνική η εμπλουτισμένη εισήγηση.

2.4.Δ.5 | ΑΠΟΔΕΙΚΤΙΚΑ ΜΕΣΑ ΚΑΙ ΑΝΑΚΡΙΤΙΚΕΣ ΠΡΑΞΕΙΣ

Στην εν λόγω υποενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες εξοικειώνονται με τα κυριότερα αποδεικτικά μέσα στην ποινική διαδικασία, ήτοι: α) οι ενδείξεις, β) η αυτοψία, γ) η πραγματογνωμοσύνη, δ) η ομολογία του κατηγορουμένου, ε) οι μάρτυρες, στ) τα έγγραφα.

Από τα ανωτέρω αποδεικτικά μέσα που αναφέρονται στον νόμο, θα αναλυθούν ειδικότερα οι ενδείξεις, η αυτοψία και η σπουδαιότητα της διατήρησης ανέπαφου του τόπου και της σκηνής του εγκλήματος, καθώς και της διατήρησης αναλλοίωτων των πειστηρίων, καθώς και οι μάρτυρες, ιδιότητα την οποία ενδέχεται να αποκτήσει το προσωπικό ιδιωτικής ασφάλειας κατά την ενάσκηση των καθηκόντων του. Ακόμη, θα αναλυθούν και τα διαφορετικά είδη μαρτυρίας που υπάρχουν και διακρίνονται ανάλογα με την αντίληψη του γεγονότος και μπορεί να έχουμε τον αυτόπτη, τον αυτόκοο και τον εξ ακοής μάρτυρα.

Η εν λόγω υποενότητα εστιάζεται περαιτέρω στην ενίσχυση της ευαισθητοποίησης του Προσωπικού Ιδιωτικής Ασφάλειας σχετικά με τη δυνατότητα των ανακριτικών υπαλλήλων στο πλαίσιο της αστυνομικής προανάκρισης να διενεργούν όλες τις ανακριτικές πράξεις που κρίνουν ότι είναι απαραίτητες για τη συλλογή και τη διατήρηση των αποδείξεων, καθώς και για την εξασφάλιση των ιχνών του εγκλήματος, ενώ επιδιώκεται οι εκπαιδευόμενοι/-ες να κωδικοποιούν τις ανακριτικές πράξεις σε γενικές και ειδικές.

Στη συγκεκριμένη υποενότητα, προτείνεται ως εκπαιδευτική τεχνική να ακολουθηθεί εμπλουτισμένη εισήγηση και να γίνει παράθεση των κυριότερων αποδεικτικών μέσων στην ποινική διαδικασία, μελέτη υποθέσεων και περιπτώσεων που εφαρμόστηκαν με επιτυχία, καθώς και ανακριτικών πράξεων που συνέβαλαν ουσιαστικά στη διερεύνηση και, εν τέλει, στην εξιχνίαση εγκληματικών πράξεων.

2.4.Δ.6 | ΕΙΔΙΚΟΤΕΡΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΠΟΙΝΙΚΟΥ ΔΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΓΙΑ ΤΑ ΣΤΕΛΕΧΗ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΠΡΟΣΩΠΩΝ ΚΑΙ ΥΠΟΔΟΜΩΝ

Στην τελευταία υποενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα έρθουν σε επαφή με ειδικότερα ζητήματα ποινικού δικονομικού δικαίου που σχετίζονται άμεσα με τα καθήκοντα και τις αρμοδιότητες του Προσωπικού Ιδιωτικής Ασφάλειας.

Πιο συγκεκριμένα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα εξοικειωθούν με την έννοια και τον ορισμό του αυτοφώρου εγκλήματος σύμφωνα με τον Κώδικα Ποινικής Δικονομίας και με τα χρονικά όρια του αυτοφώρου. Κρίνεται ιδιαίτερα σημαντικό να κατανοήσουν την πρακτική σημασία του αυτόφωρου εγκλήματος, δηλαδή ποιες είναι οι διαδικαστικές συνέπειες από τον χαρακτηρισμό ενός εγκλήματος ως αυτοφώρου και πότε παύει ένα έγκλημα να θεωρείται αυτόφωρο.

Στην υποενότητα αυτή, ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί στην έννοια της σύλληψης σύμφωνα με τον Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, στοιχείο που αποτελεί απαραίτητη γνώση για τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες, καθώς και στο ποια πρόσωπα έχουν δικαίωμα και ποια υποχρέωση σύλληψης, πού και πότε απαγορεύεται γενικώς η διενέργεια σύλληψης και σε ποια ερωτήματα καλείται να απαντήσει το προσωπικό ιδιωτικής ασφάλειας, προκειμένου να διαπιστώσει εάν συντρέχουν οι προϋποθέσεις για τη σύλληψη ενός δράστη σύμφωνα με τον Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, για να καθορίσει στη συνέχεια τον τρόπο με τον οποίο θα ενεργήσει.

Ακόμη, στην υποενότητα αυτή, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα αναγνωρίσουν τα δικαιώματα που τους παρέχονται κατά την άσκηση των καθηκόντων τους αναφορικά με τη δυνατότητα σωματικής έρευνας, τους χώρους στους οποίους μπορεί να πραγματοποιηθεί, τις προϋποθέσεις και τη σχετική διαδικασία κ.λπ.

Στη συγκεκριμένη υποενότητα, προτείνεται ως εκπαιδευτική τεχνική να ακολουθηθεί μια παρουσίαση των ειδικότερων ζητημάτων που προαναφέρθηκαν, ενώ μπορούν να δίνονται διάφορα πρακτικά παραδείγματα στα οποία οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα καλούνται να απαντήσουν εάν έχουν δικαίωμα να προβούν σε σύλληψη,

σωματική έρευνα κ.λπ., ώστε να ελέγχεται ταυτόχρονα ότι έχουν αποκτήσει τις απαραίτητες γνώσεις και δεξιότητες.

Προτεινόμενες πηγές μελέτης

Κύριες

1. Δαλακούρας, Θ. (2019). *Ποινική δικονομία: επιλεγμένες θεματικές για αστυνομικούς και ανακριτικούς υπαλλήλους* (8η έκδοση). Κομοτηνή: Ιδιωτική έκδοση.
2. ΦΕΚ 96/Α/11-6-2019. Νόμος 4620/2019. *Κύρωση του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας*.

Συμπληρωματικές

1. Κέντρο Μελετών Ασφάλειας (ΚΕΜΕΑ). (2022). *Περί ιδιωτικής ασφάλειας: επιχειρώντας μία ολιστική προσέγγιση* (τόμος Α'). Αθήνα: Εκδόσεις Παπαζήση.
2. Παπαδαμάκης, Α. (2021). *Ποινική δικονομία: θεωρία – πράξη – νομολογία* (10η έκδοση). Αθήνα: Εκδόσεις Σάκκουλα.

2.4.Ε • ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΘΕΑΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ

Περίληψη της μαθησιακής ενότητας

Σκοπός της μαθησιακής ενότητας είναι να εισαγάγει τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες στον τομέα της προστασίας θεαμάτων, εκθέσεων, συνεδρίων, διαγωνισμών και αθλητικών εκδηλώσεων. Πιο συγκεκριμένα, τονίζονται η σημασία της κατάρτισης ενός σχεδίου ασφαλείας, η σημασία της πρόληψης, οι κανόνες διαχείρισης πλήθους, οι παράγοντες που καθορίζουν τις ανάγκες ασφαλείας, η εφαρμογή των μέτρων ασφαλείας σε θεάματα, εκθέσεις, συνέδρια, διαγωνισμούς και αθλητικές εκδηλώσεις. Περαιτέρω, γίνεται εκτενής αναφορά στις αθλητικές εκδηλώσεις και στην ειδικότερη νομοθεσία που τις ρυθμίζει, με έμφαση στον Ν. 2725/1999 «Ερασιτεχνικός και επαγγελματικός αθλητισμός και άλλες διατάξεις», όπως ισχύει σήμερα, και στον ειδικότερο ρόλο των Στελεχών Ασφαλείας Προσώπων και Υποδομών στο πλαίσιο άσκησης των εν λόγω καθηκόντων.

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι ικανοί/-ές να:

- Αναγνωρίζουν τη σημασία ύπαρξης σχεδίου ασφαλείας για προς τη διεξαγωγή θεαμάτων, εκθέσεων, συνεδρίων, διαγωνισμών και αθλητικών εκδηλώσεων,

- Διακρίνουν τις ανάγκες ασφαλείας σε θεάματα, εκθέσεις, συνέδρια, διαγωνισμούς και αθλητικές εκδηλώσεις κατά την άσκηση των καθηκόντων τους,
- Αναγνωρίζουν κινδύνους και απειλές κατά τη διεξαγωγή θεαμάτων, εκθέσεων, συνεδρίων, διαγωνισμών και αθλητικών εκδηλώσεων,
- Σχεδιάζουν μέτρα ασφαλείας σε θεάματα, εκθέσεις, συνέδρια, διαγωνισμούς και αθλητικές εκδηλώσεις,
- Εφαρμόζουν μέτρα ασφαλείας σε θεάματα, εκθέσεις, συνέδρια, διαγωνισμούς και αθλητικές εκδηλώσεις,
- Εφαρμόζουν τακτικές διαχείρισης πλήθους,
- Κωδικοποιούν τη σχετική νομοθεσία για τις αθλητικές εκδηλώσεις και τα καθήκοντά τους,
- Επιδεικνύουν αποφασιστικότητα στην εκτέλεση των καθηκόντων τους,
- Αναλύουν τρωτότητες στους χώρους διεξαγωγής θεαμάτων, εκθέσεων, συνεδρίων, διαγωνισμών και αθλητικών εκδηλώσεων,
- Ευαισθητοποιούνται ως προς τη σημασία της διασφάλισης της ασφαλούς διεξαγωγής θεαμάτων, εκθέσεων, συνεδρίων, διαγωνισμών και αθλητικών εκδηλώσεων,
- Υιοθετούν μεθόδους διαχείρισης πλήθους κατά τη διεξαγωγή θεαμάτων, εκθέσεων, συνεδρίων, διαγωνισμών και αθλητικών εκδηλώσεων.

Βασικές έννοιες και λέξεις-κλειδιά

Σχέδιο ασφαλείας / Πρόληψη / Διαχείριση πλήθους / Απειλή / Τρωτότητα / Αθλητική εκδήλωση.

Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα

Θεωρία (1), Εργαστήριο (1), Σύνολο (2).

Διάρθρωση της μαθησιακής ενότητας σε υποενότητες

A/A	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΣΙΑΚΗΣ ΥΠΟΕΝΟΤΗΤΑΣ
1	ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΙΔΙΩΤΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΘΕΑΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ
2	ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ
3	ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΜΕΤΡΩΝ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΣΕ ΘΕΑΜΑΤΑ
4	ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΑΘΛΗΤΙΚΩΝ ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ
5	ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΠΛΗΘΟΥΣ
6	ΣΥΝΟΔΕΙΑ ΑΘΛΗΤΙΚΩΝ ΑΠΟΣΤΟΛΩΝ

2.4.E.1 | ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΙΔΙΩΤΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΘΕΑΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ

Η μαθησιακή υποεπενότητα «Υπηρεσίες ιδιωτικής ασφάλειας στην προστασία θεαμάτων και εκδηλώσεων» αποσκοπεί στην κατανόηση της αναγκαιότητας παροχής υπηρεσιών ασφαλείας σε θεάματα και εκδηλώσεις. Η εν λόγω παροχή υπηρεσιών προβλέπεται από τις διατάξεις της περίπτωσης γ' της παραγράφου 1 του άρθρου 1 του Ν. 2518/1997 «Προϋποθέσεις λειτουργίας ιδιωτικών επιχειρήσεων παροχής υπηρεσιών ασφαλείας. Προσόντα και υποχρεώσεις του προσωπικού αυτών και άλλες διατάξεις», όπως ισχύει σήμερα.

Μέσω πρακτικών ασκήσεων και παραδειγμάτων, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα κατανοήσουν ότι η παρουσία ιδιωτικής ασφάλειας είναι καθοριστικής σημασίας, αφενός για την πρόληψη εγκληματικών ενεργειών (π.χ. τοποθέτηση βόμβας, περιστατικά κλοπών κ.ά.) και αφετέρου για την αποφυγή άλλων κινδύνων (π.χ. εκδήλωση πυρκαγιάς κ.ά.) που μπορεί να εκδηλωθούν κατά τη διάρκειά τους και να έχουν δυσμενείς επιπτώσεις τόσο για την ίδια την εκδήλωση και τον φορέα που τη διοργανώνει όσο και για το κοινό και τους θεατές που λαμβάνουν μέρος σε αυτή.

Για τον λόγο αυτόν, κρίνεται σκόπιμο οι εκπαιδευόμενοι/-ες να εστιαστούν στον προληπτικό ρόλο των ΙΕΠΥΑ, καθώς και στο ότι αυτού του είδους οι εκδηλώσεις απαιτούν πρωτίστως τη σωστή διαχείριση πλήθους, όπως θα αναλυθεί σε άλλη μαθησιακή υποεπενότητα.

Με την απόκτηση αυτών των γνώσεων, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι σε θέση να συμβάλλουν στην ασφάλεια τέτοιων εκδηλώσεων με αποτελεσματικό τρόπο.

2.4.E.2 | ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ

Η μαθησιακή υποεπενότητα «Σχεδιασμός ασφαλείας εκδηλώσεων» αποσκοπεί στην εισαγωγή και στην κατανόηση των βασικών αρχών που επιβάλλεται να ακολουθούνται κατά τον σχεδιασμό των μέτρων ασφαλείας σε θεάματα, εκθέσεις, συνέδρια, διαγωνισμούς και αθλητικές εκδηλώσεις. Για τον λόγο αυτόν, κρίνεται σκόπιμο οι εκπαιδευόμενοι/-ες να εστιαστούν, κατά τον σχεδιασμό της παροχής υπηρεσιών ασφαλείας, στον καθορισμό των αναγκών ασφαλείας της συγκεκριμένης εκδήλωσης.

Μέσω πρακτικών ασκήσεων και ανάλυσης πραγματικών περιστατικών, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα κατανοήσουν ότι ο καθορισμός των αναγκών ασφαλείας γίνεται σε συνεργασία με τους/τις διοργανωτές/-τριες της εκδήλωσης και αφού ληφθούν υπόψη τόσο οι ανησυχίες τους όσο και οι προτάσεις και εισηγήσεις τους.

Επιπλέον, μέσω της υποεπενότητας αυτής, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα εξετάσουν ζητήματα συνεργασίας με άλλες αρμόδιες δημόσιες υπηρεσίες/αρχές (π.χ. Ελληνική Αστυνομία, Πυροσβεστικό Σώμα, ΕΚΑΒ κ.λπ.), που ενδεχομένως, στο πλαίσιο των δικών τους αρμοδιοτήτων, παρέχουν υπηρεσίες στη συγκεκριμένη εκδήλωση.

Με την απόκτηση αυτών των γνώσεων, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι σε θέση να καταρτίζουν σχέδια ασφαλείας πάσης φύσεως εκδηλώσεων και να καθορίζουν τα μέτρα ασφαλείας που πρέπει να ληφθούν, τις διαδικασίες που πρέπει να ακολουθούνται σε έκτακτες ανάγκες που μπορεί να εμφανιστούν, τον αριθμό του προσωπικού ασφαλείας που πρέπει να απασχοληθεί, τον ρόλο και τα καθήκοντά του, τον υλικοτεχνικό εξοπλισμό που πρέπει να χρησιμοποιηθεί κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του κ.λπ.

2.4.E.3 | ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΜΕΤΡΩΝ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΣΕ ΘΕΑΜΑΤΑ

Η μαθησιακή υποενότητα «Εφαρμογή μέτρων ασφαλείας σε θεάματα» αποσκοπεί στην εισαγωγή και στην κατανόηση των βασικών αρχών στην εφαρμογή μέτρων ασφαλείας σε θεάματα. Για τον λόγο αυτόν, κρίνεται σκόπιμο οι εκπαιδευόμενοι/-ες να εστιαστούν στη διαχείριση του πλήθους.

Στο πλαίσιο αυτής της υποενότητας, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα εξετάσουν τον έλεγχο της πρόσβασης του κοινού στον χώρο της εκδήλωσης, τον έλεγχο πρόσβασης του κοινού σε χώρους στους οποίους δεν επιτρέπεται η είσοδος σε μη εξουσιοδοτημένα πρόσωπα, καθώς και τον έλεγχο της πρόσβασης των εργαζομένων και άλλων επαγγελματιών που συμμετέχουν στη διεξαγωγή της εκδήλωσης σε χώρους στους οποίους δεν επιτρέπεται η είσοδος σε μη εξουσιοδοτημένα πρόσωπα.

Επιπλέον, μέσω της υποενότητας αυτής, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα ασχοληθούν με τη φύλαξη χώρων της εκδήλωσης, τη φύλαξη της εγκατάστασης στην οποία λαμβάνει χώρα η εκδήλωση και του εξοπλισμού της, τη φύλαξη του εξοπλισμού των συντελεστών της εκδήλωσης, καθώς και την ασφάλεια των ιδιωτικών χώρων στάθμευσης οχημάτων.

Στην εν λόγω υποενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες εξοικειώνονται με την ανταπόκριση σε περιστατικά και περιπτώσεις έκτακτης ανάγκης που μπορεί να εκδηλωθούν, καθώς και με την πρόληψη πάσης φύσεως εγκληματικών συμπεριφορών κατά τη διάρκεια των εκδηλώσεων.

Μέσω πρακτικών ασκήσεων και ανάλυσης πραγματικών περιστατικών, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα κατανοήσουν τους παράγοντες που πρέπει να έχουν υπόψη τους κατά τη λήψη μέτρων ασφαλείας σε θεάματα.

Με την απόκτηση αυτών των γνώσεων, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι σε θέση να λαμβάνουν μέτρα ασφαλείας σε θεάματα, έτσι ώστε να διασφαλίζεται τόσο η ομαλή διεξαγωγή τους όσο και η ασφάλεια του κοινού που παρευρίσκεται σε αυτά.

2.4.E.4 | ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΑΘΛΗΤΙΚΩΝ ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ

Η μαθησιακή υποενότητα «Ασφάλεια αθλητικών εκδηλώσεων» αποσκοπεί στην εισαγωγή και στην κατανόηση του νομοθετικού πλαισίου που διέπει τις αθλητικές εκδηλώσεις. Επιπλέον, μέσω της υποενότητας αυτής, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα εξετάσουν βασικές έννοιες ασφάλειας αθλητικών εκδηλώσεων (π.χ. αθλητική εκδήλωση,

αθλητική εγκατάσταση κ.λπ.). Για τον λόγο αυτόν, κρίνεται σκόπιμο οι εκπαιδευόμενοι/-ες να εστιαστούν στην ανάλυση των σημαντικότερων κινδύνων που μπορούν να εκδηλωθούν στις αθλητικές εκδηλώσεις.

Επιπλέον, η υποενότητα ασχολείται με τη μελέτη των βασικών αρχών ασφαλείας αθλητικών εκδηλώσεων, καθώς και με τα προαπαιτούμενα για την ασφαλή διεξαγωγή αθλητικών εκδηλώσεων, όπως η άδεια λειτουργίας αθλητικών εγκαταστάσεων και η άδεια τέλεσης αγώνων, η παρουσία δημόσιας αρχής ασφάλειας κατά αρμοδιότητα (π.χ. Ελληνική Αστυνομία κ.λπ.), η παρουσία προσωπικού ασφαλείας των ΙΕΠΥΑ, καθώς και την ηλεκτρονική εποπτεία των αθλητικών εκδηλώσεων.

Επιπλέον, μέσω της υποενότητας αυτής, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα εξετάσουν τη διαβάθμιση των μέτρων ασφαλείας σε συνήθη, αυξημένα και έντονα, θα αναλύσουν τις ζώνες εγκατάστασης, θα κωδικοποιήσουν τα καθήκοντα του προσωπικού των ΙΕΠΥΑ στις αθλητικές εκδηλώσεις, ενώ θα επικεντρωθούν στη διαδικασία ασφαλούς εκκένωσης του σταδίου.

Μέσω πρακτικών ασκήσεων και παραδειγμάτων, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα κατανοήσουν τους παράγοντες ασφάλειας των αθλητικών εκδηλώσεων.

Με την απόκτηση αυτών των γνώσεων, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι σε θέση να λαμβάνουν αποτελεσματικά μέτρα ασφαλείας σε αθλητικές εκδηλώσεις, συνεργαζόμενοι/-ες στενά με τις λοιπές αρμόδιες δημόσιες αρχές.

2.4.E.5 | ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΠΛΗΘΟΥΣ

Η μαθησιακή υποενότητα «Διαχείριση πλήθους» αποσκοπεί στην εισαγωγή και στην κατανόηση των βασικών αρχών διαχείρισης πλήθους, στις περιπτώσεις στις οποίες συγκεντρώνεται μεγάλος αριθμός ατόμων σε μια συγκεκριμένη τοποθεσία, όπως π.χ. μια αθλητική εκδήλωση, μια συναυλία κ.λπ., καθώς υπάρχει πάντοτε δυνητικός κίνδυνος μαζικής αναταραχής. Για τον λόγο αυτόν, κρίνεται σκόπιμο οι εκπαιδευόμενοι/-ες να εστιαστούν στις εισαγωγικές έννοιες που αφορούν το πλήθος, καθώς και στην ψυχολογία της μάζας.

Επιπλέον, μέσω της υποενότητας αυτής, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα εξετάσουν θέματα νομοθεσίας και ιδίως την εννοιολογική αποσαφήνιση των συναθροίσεων και τα καθήκοντα του προσωπικού ασφαλείας των ΙΕΠΥΑ σε αυτές.

Στην εν λόγω υποενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες εξοικειώνονται με τη διαχείριση πλήθους και τον έλεγχο πλήθους σε τέτοιες εκδηλώσεις.

Μέσω πρακτικών ασκήσεων και ανάλυσης πραγματικών περιστατικών από την Ελλάδα και το εξωτερικό, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα κατανοήσουν τις γενικές αρχές διαχείρισης πλήθους. Επίσης, κρίνεται επιβεβλημένη μία εκπαιδευτική επίσκεψη σε αθλητική εγκατάσταση, προκειμένου να κατανοήσουν πρακτικά όσα διδάχθηκαν στη θεωρία.

Με την απόκτηση αυτών των γνώσεων, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι σε θέση να διαχειρίζονται αποτελεσματικά το πλήθος σε θεάματα, εκθέσεις, συνέδρια, διαγωνι-

σμούς και αθλητικές εκδηλώσεις, όταν παραστεί ανάγκη, και μάλιστα με τρόπο που να μην υπάρξει κίνδυνος για κανένα από τα πρόσωπα που συμμετέχουν σε αυτά, ούτε φυσικά και για τους/τις ίδιους/-ες.

2.4.E.6 | ΣΥΝΟΔΕΙΑ ΑΘΛΗΤΙΚΩΝ ΑΠΟΣΤΟΛΩΝ

Η μαθησιακή υποεπένδυση «Συνοδεία αθλητικών αποστολών» αποσκοπεί στην εισαγωγή και στην κατανόηση των βασικών αρχών της ασφάλειας των αθλητικών αποστολών. Πέραν όσων ήδη αναλύθηκαν σχετικά με την ασφάλεια των αθλητικών εκδηλώσεων, εξίσου σημαντική είναι η ασφάλεια των αθλητικών αποστολών.

Για τον λόγο αυτόν, κρίνεται σκόπιμο οι εκπαιδευόμενοι/-ες να εστιαστούν στον ρόλο του προσωπικού ασφαλείας των ΙΕΠΥΑ για «τη συνοδεία αθλητικών αποστολών για την ασφαλή μετακίνησή τους», όπως ορίζεται στον Ν. 2518/1997.

Επιπλέον, μέσω της υποεπένδυσης αυτής, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα εξετάσουν τις διατάξεις του άρθρου 41Δ, παρ. 8α, του Ν. 2725/1999, στις οποίες ορίζεται: «Κατά τις οργανωμένες μετακινήσεις, το οικείο αθλητικό σωματείο, η ΑΑΕ ή το ΤΑΑ, για τα μέλη λέσχης φιλάθλων που έχει αναγνωρίσει, διαθέτει το αναγκαίο προσωπικό ασφαλείας, το οποίο δύναται να επιβαίνει στο ως άνω μέσο μεταφοράς για τη συνοδεία των φιλάθλων ή να συνοδεύει αυτούς, επιβαίνον σε άλλο μεταφορικό μέσο εγγύς αυτών».

Συμπερασματικά, γίνεται αντιληπτό ότι, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, το προσωπικό ασφαλείας των ΙΕΠΥΑ, εκτός από τη συνοδεία αθλητικών αποστολών, έχει την αρμοδιότητα της συνοδείας των μελών των λεσχών φιλάθλων, είτε με συνοδεία από άλλο όχημα είτε με αυτοπρόσωπη παρουσία στο ίδιο όχημα, στο οποίο επιβαίνουν και τα μέλη της λέσχης.

Μέσω πρακτικών ασκήσεων και ανάλυσης πραγματικών περιστατικών, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα κατανοήσουν την αναγκαιότητα της ασφάλειας των αθλητικών αποστολών.

Με την απόκτηση αυτών των γνώσεων, θα είναι σε θέση να παρέχουν υπηρεσίες ασφαλείας κατά τη συνοδεία αθλητικών αποστολών ως μελλοντικά Στελέχη Ασφαλείας Προσώπων και Υποδομών.

Προτεινόμενες πηγές μελέτης

Κύριες

1. Κέντρο Μελετών Ασφάλειας (ΚΕΜΕΑ). (2022). *Περί ιδιωτικής ασφάλειας: επιχειρώντας μία ολιστική προσέγγιση* (τόμος Β'). Αθήνα: Εκδόσεις Παπαζήση.
2. Παπαϊωάννου, Ζ. (2018). *Δίκαιο της ιδιωτικής ασφάλειας*. Αθήνα: Εκδόσεις Σάκκουλα.

Συμπληρωματικές

1. Κέντρο Μελετών Ασφάλειας (ΚΕΜΕΑ). (2014). *Εγχειρίδιο επαγγελματικής κατάρτισης προσωπικού ιδιωτικής ασφάλειας*. Ανακτήθηκε από: <https://saek-kardits.kar.sch.gr/openeclass/modules/document/file.php/162/%CE%95%CE%B3%CF%87%CE%B5%CE%B9%CF%81%CE%AF%CE%B4%CE%B9%CE%BF%20ΚΕΜΕΑ-final.pdf>
2. Κέντρο Μελετών Ασφάλειας (ΚΕΜΕΑ). (2022). *Περί ιδιωτικής ασφάλειας: επιχειρώντας μία ολιστική προσέγγιση* (τόμος Α'). Αθήνα: Εκδόσεις Παπαζήση.
3. ΦΕΚ 121/Α/17-6-1999. Νόμος 2725/1999. *Ερασιτεχνικός και επαγγελματικός αθλητισμός και άλλες διατάξεις*.
4. ΦΕΚ 1780/Β/26-8-2009. Υπουργική Απόφαση 38404/2009. *Έγκριση του Ενιαίου Κανονισμού Ασφάλειας Αθλητικών Εκδηλώσεων*.

2.4.ΣΤ • ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ, ΗΓΕΣΙΑ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑ

Περίληψη της μαθησιακής ενότητας

Σκοπός της μαθησιακής ενότητας είναι να εισαγάγει τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες σε ειδικά θέματα οργάνωσης, διοίκησης και ηγεσίας, προκειμένου να κατανοήσουν και να εμπεδώσουν την αναγκαιότητα της συνεχούς οργανωτικής βελτίωσης των υπηρεσιών και του επιστημονικού τρόπου διοίκησης του προσωπικού, για την επιτυχή διεξαγωγή του υπηρεσιακού έργου, καθώς και τα προσόντα και τη διαδικασία διαμόρφωσης της ηγετικής συμπεριφοράς και τους δείκτες της αποτελεσματικής ηγεσίας, προκειμένου να μπορέσουν να αποτελέσουν ικανά Στελέχη Ασφαλείας Προσώπων και Υποδομών των Ιδιωτικών Επιχειρήσεων Παροχής Υπηρεσιών Ασφαλείας (ΙΕΠΥΑ) και να αναλάβουν αποτελεσματικά ηγετικό ρόλο στον χώρο της ιδιωτικής ασφάλειας. Πιο συγκεκριμένα, γίνεται αναφορά στην οργάνωση και διοίκηση οργανισμών και στη γενική θεωρία του μάνατζμεντ, στο περιβάλλον της διοίκησης ενός οργανισμού, στις θεωρίες οργάνωσης και διοίκησης και στα συστήματα διοίκησης ενός οργανισμού, στη θεωρία των αποφάσεων, στην ηγεσία ενός οργανισμού, στο ανθρώπινο δυναμικό μιας ΙΕΠΥΑ, στην επικοινωνία, στη διαπραγμάτευση και στην επίλυση των συγκρούσεων, καθώς και στη διαχείριση του εργασιακού άγχους και της κόπωσης.

σης, στον στρατηγικό σχεδιασμό σε μια ΙΕΠΥΑ, στη διοικητική μέριμνα (logistics), στη διαχείριση κινδύνου και στη διοίκηση αλλαγών.

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι ικανοί /-ές να:

- Ορίζουν βασικές έννοιες αναφορικά με τη διοίκηση ανθρώπινου δυναμικού και την ηγεσία,
- Περιγράφουν τις θεωρίες σχετικά με την οργάνωση και διοίκηση,
- Διακρίνουν τα συστήματα διοίκησης ενός οργανισμού,
- Εφαρμόζουν βασικές αρχές και τεχνικές διοίκησης ανθρώπινου δυναμικού,
- Διευθύνουν το προσωπικό ασφαλείας των Ιδιωτικών Επιχειρήσεων Παροχής Υπηρεσιών Ασφαλείας (ΙΕΠΥΑ) στον τομέα ευθύνης τους,
- Διαχειρίζονται με αποτελεσματικό τρόπο το ανθρώπινο δυναμικό,
- Επιλύουν αποτελεσματικά συγκρούσεις στο πλαίσιο της εργασίας,
- Εφαρμόζουν τεχνικές διαπραγμάτευσης,
- Διαχειρίζονται το εργασιακό άγχος και την κόπωση,
- Ευαισθητοποιούνται ως προς τις βασικές αρχές και τεχνικές διοίκησης ανθρώπινου δυναμικού κατά την άσκηση των καθηκόντων τους,
- Υιοθετούν επιστημονικούς τρόπους διοίκησης του ανθρώπινου δυναμικού κατά την άσκηση των καθηκόντων τους.

Βασικές έννοιες και λέξεις-κλειδιά

Μάνατζερ / Ηγέτης/-ίδα / Παρακίνηση / Εξουσιοδοτικό, δημοκρατικό και αυταρχικό πρότυπο συμπεριφοράς / Θεωρία των ανθρώπινων αναγκών του Maslow / Θεωρία της υγιεινής και παρακίνησης του F. Herzberg / Θεωρία των προσδοκιών / Παράγοντες αποτελεσματικότητας ομάδας.

Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα

Θεωρία (3), Εργαστήριο (0), Σύνολο (3).

Διάρθρωση της μαθησιακής ενότητας σε υποενότητες

A/A	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΣΙΑΚΗΣ ΥΠΟΕΝΟΤΗΤΑΣ
1	ΒΑΣΙΚΟΙ ΟΡΙΣΜΟΙ ΚΑΙ ΕΝΝΟΙΕΣ ΣΤΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ, ΤΗΝ ΗΓΕΣΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΣΦΑΛΕΙΑ
2	ΘΕΩΡΙΑ ΤΟΥ ΜΑΝΑΤΖΜΕΝΤ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΒΑΣΙΚΩΝ ΘΕΩΡΙΩΝ ΗΓΕΣΙΑΣ
3	ΑΡΧΕΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ
4	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΑΙ ΔΥΝΑΜΙΚΗ ΤΩΝ ΟΜΑΔΩΝ
5	ΕΠΙΛΥΣΗ ΣΥΓΚΡΟΥΣΕΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΩΝ ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ
6	ΚΡΙΤΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ ΚΑΙ ΥΙΟΘΕΤΗΣΗ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΩΝ ΜΕΘΟΔΩΝ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

Κείμενο αναφοράς

2.4.ΣΤ.1 | ΒΑΣΙΚΟΙ ΟΡΙΣΜΟΙ ΚΑΙ ΕΝΝΟΙΕΣ ΣΤΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ, ΤΗΝ ΗΓΕΣΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΣΦΑΛΕΙΑ

Η πρώτη μαθησιακή υποενότητα αποτελεί εισαγωγή στους κύριους όρους και τις έννοιες στη διοίκηση ανθρώπινου δυναμικού, την ηγεσία και την ασφάλεια. Σκοπός της είναι η διαμόρφωση ενός γενικότερου πλαισίου, το οποίο ορίζει, περιγράφει, δι-ατυπώνει και συγκρίνει γενικούς βασικούς όρους και έννοιες που εμπεριέχονται στο περιεχόμενο της συγκεκριμένης μαθησιακής ενότητας. Όροι και έννοιες, όπως ο/η μάντζερ/προϊστάμενος/-η και ο/η ηγέτης/-ίδα, ερμηνεύονται, συγκρίνονται και ενθαρρύνεται η υιοθέτηση των χαρακτηριστικών τους κατά τη διοίκηση του ανθρώ-πινου δυναμικού, όταν τα καθήκοντα και οι υποχρεώσεις ενός Στελέχους Ασφαλείας Προσώπων και Υποδομών το απαιτούν. Τύποι που συνθέτουν την προσωπικότητα ενός/μιας ηγέτη/-ιδας, όπως ο δυναμικός, ο συναισθηματικός ή ο λογικός τύπος, ανα-γνωρίζονται, προσδιορίζονται και συγκρίνονται.

Σκοπός είναι τελικά κάθε εκπαιδευόμενος/-η να είναι σε θέση να γνωρίζει, αλλά και να υιοθετεί τα χαρακτηριστικά καθενός από τους παραπάνω τύπους ανά περί-πτωση, ούτως ώστε να διαχειρίζεται με πιο αποτελεσματικό τρόπο το ανθρώπινο δυναμικό. Σημείο έντονης προσοχής εκ μέρους των εκπαιδευτών/-τριών αποτελεί η ευαισθητοποίηση των εκπαιδευομένων ως προς τη σημασία του ρόλου τους ως στε-λέχη που διευθύνουν το υφιστάμενο προσωπικό ασφαλείας των Ιδιωτικών Επιχειρή-σεων Παροχής Υπηρεσιών Ασφαλείας (ΙΕΠΥΑ) του τομέα ευθύνης τους.

Ενδεικτικά, αποτελεσματικές μαθησιακές μέθοδοι ανάπτυξης της συγκεκριμένης υποενότητας είναι: α) η αρχική εισήγηση, προκειμένου να αναλυθούν με επάρκεια οι γενικοί όροι και οι έννοιες, β) η συζήτηση μέσω ανταλλαγής ιδεών (brainstorming), προκειμένου να σχολιαστούν συμπεριφορές προϊσταμένων προερχόμενες από την εργασιακή πρακτική της ειδικότητας, και εν συνεχεία η αντιστοίχιση βάσει επαλή-θευσης των χαρακτηριστικών τους με όρους και έννοιες που επισημάνθηκαν παρα-πάνω.

2.4.ΣΤ.2 | ΘΕΩΡΙΑ ΤΟΥ ΜΑΝΑΤΖΜΕΝΤ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΒΑΣΙΚΩΝ ΘΕΩΡΙΩΝ ΗΓΕΣΙΑΣ

Η δεύτερη μαθησιακή υποεπενότητα περιλαμβάνει την αναγνώριση, περιγραφή και ερμηνεία βασικών θεωριών που αναφέρονται στην οργάνωση και τη διοίκηση. Η γενική θεωρία του μάνατζμεντ, η θεωρία των ανθρώπινων αναγκών του Maslow, η θεωρία της υγιεινής και παρακίνησης του Herzberg, η θεωρία των προσδοκιών είναι ορισμένες μόνο από τις θεωρίες αυτές που θα μπορούσαν να αναπτυχθούν. Επιπλέον, η σαφής οριοθέτηση και διάκριση συστημάτων με βάση τον τρόπο συμπεριφοράς ενός/μιας ηγέτη/-ιδας, τα οποία αναφέρονται στη διοίκηση ενός οργανισμού, όπως το αυταρχικό πρότυπο, το δημοκρατικό πρότυπο και το εξουσιοδοτικό πρότυπο, διακρίνεται, προσδιορίζεται, επαληθεύεται βάσει των χαρακτηριστικών του/της και συγκρίνεται ως προς τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματά του/της.

Σημεία ιδιαίτερης προσοχής για τους/τις εκπαιδευτές/-τριες είναι η συστηματική προσπάθεια για κατανόηση όλων των θεωριών και συστημάτων που αναφέρονται στην οργάνωση και διοίκηση ενός οργανισμού, αλλά και η ισάξια ανάπτυξή τους, προκειμένου οι εκπαιδευόμενοι/-ες να διαμορφώσουν την αντίληψη ότι οποιαδήποτε υιοθέτηση και εφαρμογή του καθενός από τα παραπάνω θα μπορούσε να είναι κατάλληλη υπό τη συνδρομή συγκεκριμένων προϋποθέσεων.

Ενδεικτικά, κατάλληλες εκπαιδευτικές μέθοδοι εκ μέρους των εκπαιδευτών/-τριών θα μπορούσαν να είναι, πέραν της αρχικής εισήγησης, και η παράθεση παραδειγμάτων στα οποία θα αναδεικνύονται μέσω της αντιστοίχισης συγκεκριμένων ενεργειών προσώπων σε θέση ευθύνης, τα χαρακτηριστικά των υπό εφαρμογή θεωριών. Ιδιαίτερα αυτό το τελευταίο θα δώσει τη δυνατότητα σε κάθε εκπαιδευόμενο/-η να επαληθεύσει και να διαπιστώσει στην πράξη τον τρόπο εφαρμογής καθεμιάς θεωρίας.

2.4.ΣΤ.3 | ΑΡΧΕΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ

Η τρίτη μαθησιακή υποεπενότητα περιλαμβάνει τις βασικές αρχές και τις τεχνικές διοίκησης του ανθρώπινου δυναμικού σε έναν τυπικό οργανισμό και ιδιαίτερα μιας ΙΕ-ΠΥΑ. Ο αμοιβαίος σεβασμός και η εμπιστοσύνη, η ελευθερία της έκφρασης, η ανοιχτή και ειλικρινής επικοινωνία, η προδιάθεση για συναίνεση, η αλληλεγγύη, η καθοδήγηση από την ηγεσία και η παρακίνηση είναι μερικά μόνο από τα θέματα που θα περιγραφούν, θα προσδιοριστούν και θα ερμηνευτούν. Επιπλέον, έννοιες όπως η δύναμη, η επιρροή και η εξουσία θα οριστούν και θα διακριθούν ως τα μέσα τα οποία χρησιμοποιεί ο/η ηγέτης/-ίδα για να καθοδηγήσει και να παρακινήσει τους/τις υφισταμένους/-ες του/της. Σημαντικό, ωστόσο, είναι να ακολουθήσουν εκ μέρους των εκπαιδευτών/-τριών και ενδεικτικοί προβληματισμοί που στο πλαίσιο της υποεπενότητας θα μπορούσαν να συζητηθούν αναλυτικά, όπως, λ.χ., τι είναι αυτό που παρακινεί τους/τις υφισταμένους/-ες; Με ποιους τρόπους τα διοικητικά στελέχη μπορούν να παρακινήσουν τους/τις συνεργάτες/-ιδές τους; κ.λπ.

Σκοπός της υποεπενότητας είναι η γνώση, η υιοθέτηση και, τελικά, η εφαρμογή από τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες των βασικών αρχών, αλλά και των προαναφερόμενων τεχνικών διοίκησης ανθρώπινου δυναμικού.

Ενδεικτική μαθησιακή μέθοδος που θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί είναι η παρουσίαση ενδεδειγμένων τρόπων παρακίνησης υφισταμένων που θα σχεδιάζεται και θα υλοποιείται μέσω ασκήσεων επί χάρτου. Τούτο μπορεί να συμβεί μέσω της προβολής παραδειγμάτων από την καθημερινή εργασιακή πρακτική μέσω βίντεο και ταυτόχρονο σχολιασμό τους. Σε δεύτερο χρόνο, θα προτείνονται οι τρόποι πρακτικής εφαρμογής με σκοπό την υιοθέτησή τους, προκειμένου κάθε εκπαιδευόμενος/-η της ειδικότητας να μαθαίνει βιωματικά και να είναι σε θέση να διαχειρίζεται με αποτελεσματικό τρόπο το ανθρώπινο δυναμικό.

2.4.ΣΤ.4 | ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΑΙ ΔΥΝΑΜΙΚΗ ΤΩΝ ΟΜΑΔΩΝ

Η τέταρτη μαθησιακή υποεπένδυση αναφέρεται στην αποτελεσματική διαχείριση και τη δυναμική των ομάδων. Έννοιες και όροι όπως άτυπη ομάδα, τυπική ομάδα, κάθετες ομάδες (ιεραρχικές), οριζόντιες ομάδες (διατμηματικές) κ.λπ. ορίζονται, περιγράφονται και ερμηνεύονται. Επιπλέον, ιδιαίτερη μνεία γίνεται στη σπουδαιότητα ανάπτυξης των ομάδων υπό την καθοδήγηση των διοικητικών στελεχών στο πλαίσιο ενός τυπικού οργανισμού ή μιας ΙΕΠΥΑ.

Σημείο ιδιαίτερης προσοχής είναι για τους/τις εκπαιδευτές/-τριες η διασύνδεση και η ανάδειξη της εύρυθμης λειτουργίας υπεύθυνων ομάδων με την επίτευξη υψηλών επιπέδων παραγωγικότητας και αποτελεσματικότητας. Σκοπός είναι η γνώση, η κλιμακωτή ανάδειξη των παραγόντων που συμβάλλουν στην αποτελεσματικότητα μιας ομάδας, καθώς και η ενθάρρυνση για ανάληψη ρόλων και πρωτοβουλιών των Στελεχών Ασφαλείας Προσώπων και Υποδομών ως ηγετών/-ιδών τους. Περαιτέρω, η ανάλυση του περιεχομένου της συγκεκριμένης μαθησιακής υποεπένδυσης προάγει τις ικανότητες και τις στάσεις των εκπαιδευομένων και τους ωθεί να διευθύνουν με άριστο τρόπο το υφιστάμενο προσωπικό ασφαλείας των ΙΕΠΥΑ στον τομέα ευθύνης τους.

Ενδεικτικά, κατάλληλη μαθησιακή διαδικασία για την επίτευξη του παραπάνω θα μπορούσε να είναι η στοχευμένη απarίθμηση και η ανάλυση επιχειρημάτων μέσα από την εργασιακή πρακτική από τους/τις εκπαιδευτές/-τριες, η οποία θα αναδείκνυε τη σπουδαιότητα της συγκρότησης και λειτουργίας των ομάδων στο πλαίσιο μιας τυπικής οργάνωσης.

2.4.ΣΤ.5 | ΕΠΙΛΥΣΗ ΣΥΓΚΡΟΥΣΕΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΩΝ ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ

Η πέμπτη μαθησιακή υποεπένδυση περιλαμβάνει τις μεθόδους επίλυσης προβλημάτων κατά τη διοίκηση του ανθρώπινου δυναμικού. Η διαχείριση του εργασιακού άγχους και της κόπωσης, η αποτελεσματική επίλυση συγκρούσεων τόσο ανάμεσα σε εργαζόμενους/-ες όσο και μεταξύ αυτών και των πολιτών είναι ζητήματα τα οποία θα

περιγραφούν, θα προσδιοριστούν και θα ερμηνευτούν ορθά. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα αναγνωρίσουν τεχνικές διαπραγμάτευσης και θα υιοθετήσουν κατάλληλες συμπεριφορές που συμβάλλουν στην αντιμετώπιση προβλημάτων μέσω των τεχνικών αυτών, προκειμένου να τις εφαρμόζουν όποτε απαιτείται.

Ιδιαίτερη προσοχή θα δοθεί στην ανάλυση εννοιών που συμβάλλουν στην ανάπτυξη προβλημάτων, όπως η απώλεια χρόνου, η αναβλητικότητα και η αναποφασιστικότητα λόγω διαφωνιών, οι διαφορετικές αντιλήψεις των μελών μιας ομάδας, η μη εφαρμογή σωστών κανόνων κ.λπ. Προσοχή επίσης θα δοθεί εκ μέρους των εκπαιδευτών/-τριών στην περιγραφή και ανάλυση της εμφάνισης του ιδιαίτερα αρνητικού χαρακτηριστικού που επιτείνει τα προβλήματα των ομάδων και το οποίο αποκαλείται «ομαδική σκέψη» (groupthink). Η κατανόηση της διασύνδεσης των αποτελεσμάτων του παραπάνω ψυχοδυναμικού φαινομένου με την ψυχολογία των ατόμων της ομάδας είναι αναμφίβολα κρίσιμης σημασίας για κάθε εκπαιδευόμενο/-η.

Ενδεικτικά, πέρα από την αρχική εισήγηση από τους/τις εκπαιδευτές/-τριες, μια καλή εκπαιδευτική μέθοδος θα μπορούσε να είναι η περιγραφή τεχνικών διαπραγμάτευσης επί χάρτου σε στοχευμένα πρακτικά προβλήματα που θα παρουσιάζονται με την προβολή επιλεγμένων βίντεο και οι οποίες θα μπορούσαν να εφαρμοστούν στην πράξη. Η ίδια μέθοδος θα μπορούσε να ακολουθηθεί και για τη διαχείριση του εργασιακού άγχους και της κόπωσης των υφισταμένων ή γενικότερα ακόμα και για την αποτελεσματική επίλυση κάθε σύγκρουσης.

2.4.ΣΤ.6 | ΚΡΙΤΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ ΚΑΙ ΥΙΟΘΕΤΗΣΗ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΩΝ ΜΕΘΟΔΩΝ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

Η έκτη μαθησιακή υποενότητα ουσιαστικά συνοψίζει και συγκρίνει μεταξύ τους τα διδαχθέντα αντικείμενα της συγκεκριμένης μαθησιακής ενότητας. Αφού έχει πλέον διαμορφωθεί επαρκώς το γνωστικό υπόβαθρο των εκπαιδευομένων και έχουν κατακτηθεί συγκεκριμένες ικανότητες και δεξιότητες σχετικές με τη μαθησιακή ενότητα, μπορεί να προσεγγιστεί συνολικά και κριτικά από τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες το περιεχόμενό της.

Σκοπός είναι η ευαισθητοποίηση και η ενεργή κινητοποίηση των Στελεχών Ασφαλείας Προσώπων και Υποδομών αναφορικά με την υιοθέτηση επιστημονικών τρόπων διοίκησης του ανθρώπινου δυναμικού κατά την άσκηση των καθηκόντων τους. Ιδιαίτερη προσοχή θα δοθεί εκ μέρους των εκπαιδευτών/-τριών στην ορθή επαλήθευση των γενικών αρχών και τεχνικών διοίκησης ανθρώπινου δυναμικού που διασυνδέονται με συμπεριφορές και ενέργειες υφισταμένων κατά την εκτέλεση των καθηκόντων των εργαζομένων της ειδικότητας. Το παραπάνω κρίνεται κομβικής σημασίας ζήτημα, προκειμένου εν συνεχεία τα Στελέχη Ασφαλείας Προσώπων και Υποδομών να είναι σε θέση να υιοθετήσουν τους καταλληλότερους επιστημονικούς τρόπους διοίκησης του ανθρώπινου δυναμικού.

Ενδεικτικά, κατάλληλη μαθησιακή μέθοδος που θα μπορούσε να ευαισθητοποιήσει και να συμβάλει προς αυτή την κατεύθυνση τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες θα μπορούσε να είναι αρχικά η επίδειξη διαφορετικών συμπεριφορών υφισταμένου προσωπικού ασφαλείας για μια συγκεκριμένη εργασία, ενώ στη συνέχεια θα καλείται το εξεταζόμενο Στέλεχος Ασφαλείας Προσώπων και Υποδομών να αποφασίσει και να αντιστοιχίσει την υιοθέτηση του καταλληλότερου επιστημονικού τρόπου διοίκησης για καθεμία από τις παραλλαγές που παρουσιάστηκαν. Η βιωματική αυτή μαθησιακή διδασκαλία θα τονώσει την ευαισθητοποίησή τους στη διοίκηση του ανθρώπινου δυναμικού και θα ενισχύσει την κριτική τους ικανότητα.

Προτεινόμενες πηγές μελέτης

Κύριες

1. Ασπρίδης, Γ. (2020). *Διοίκηση ανθρώπινου δυναμικού: διεπιστημονική προσέγγιση*. Αθήνα: Εκδόσεις Κριτική.
2. Μάρκοβιτς, Γ. (2002). *Διοίκηση ανθρώπινου δυναμικού: παρακίνηση – εξουσία*. Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις University Studio Press.

Συμπληρωματικές

1. Ακρίβος, Χ. & Γιαλιά, Ε. (2019). *Διοίκηση ανθρώπινου δυναμικού και ηγεσία*. Αθήνα: Εκδόσεις Εθνικής Σχολής Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης.
2. Μπουραντάς, Δ. (2002). *Μάνατζμεντ: θεωρητικό υπόβαθρο, σύγχρονες πρακτικές*. Αθήνα: Εκδόσεις Μπένου.

2.4.Z • ΟΠΛΟΤΕΧΝΙΚΗ – ΣΚΟΠΟΒΟΛΗ

Περίληψη της μαθησιακής ενότητας

Σκοπός της μαθησιακής ενότητας είναι να εισαγάγει τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες στην οπλοτεχνική και στους βασικούς κανόνες ασφαλείας για τη χρήση των όπλων, προκειμένου να γνωρίζουν την ονοματολογία και τον τρόπο λειτουργίας του χρησιμοποιούμενου οπλισμού και να τον χρησιμοποιούν με σύνεση, σοβαρότητα, επαγγελματισμό, αποτελεσματικότητα και ασφάλεια μόνο εκεί όπου η κείμενη νομοθεσία το επιτρέπει, καθώς και στους βασικούς κανόνες λύσης και αρμολόγησης των όπλων Επιπλέον, σκοπός της ενότητας είναι επίσης και η ξηρά προπόνηση στη χρήση των όπλων. Περαιτέρω, γίνεται ανάλυση της έννοιας του «όπλου» σύμφωνα με τον Ν. 2168/1993 «Ρύθμιση θεμάτων που αφορούν όπλα, πυρομαχικά, εκρηκτικές ύλες, εκρηκτικούς μηχανισμούς και άλλες διατάξεις», καθώς και της κατοχής όπλων και οπλοφορίας σύμφωνα με τον Ν. 2518/1997. Παρουσιάζονται ιδιαίτεροι λόγοι ασφάλειας που επιτρέπουν τη χορήγηση άδειας οπλοφορίας με περίστροφο ή πιστόλι στα

Στελέχη Ασφαλείας Προσώπων και Υποδομών, καθώς και οι ειδικότερες προϋποθέσεις και τα δικαιολογητικά για τη χορήγηση άδειας οπλοκατοχής και οπλοφορίας. Τέλος, τονίζεται ο ρόλος της αρχικής και της ανά τριετία εκπαίδευσης από τις Σχολές της Ελληνικής Αστυνομίας στη χρήση του όπλου βάσει του Ν. 2518/1997 και αναλύεται η Υπουργική Απόφαση 1016/109/121-θ «Διοικητικές κυρώσεις σε βάρος ιδιωτικών επιχειρήσεων παροχής υπηρεσιών ασφαλείας και των εργαζομένων σε αυτές για παράβαση του Ν. 2518/1997 (Α' 164)».

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι ικανοί /-ές να:

- Ορίζουν την έννοια του όπλου, μελετώντας το θεσμικό πλαίσιο,
- Αναγνωρίζουν λάθη στον χειρισμό των όπλων, αναλύοντας πραγματικά περιστατικά,
- Διακρίνουν τα βασικά εξαρτήματα και τεχνικά χαρακτηριστικά των όπλων ανάλογα με την κατηγορία τους,
- Κωδικοποιούν τις ειδικότερες προϋποθέσεις και τα δικαιολογητικά για τη χορήγηση άδειας οπλοκατοχής και οπλοφορίας,
- Εφαρμόζουν τις αρχές λειτουργίας των όπλων,
- Εφαρμόζουν τους βασικούς κανόνες ασφαλείας των όπλων,
- Χρησιμοποιούν σύννομα τον οπλισμό,
- Επιδεικνύουν σοβαρότητα και επαγγελματισμό κατά τον χειρισμό του οπλισμού,
- Ελέγχουν την εφαρμογή των κανόνων ασφαλούς μεταφοράς του οπλισμού,
- Ευαισθητοποιούνται ως προς τη σημασία της τήρησης κανόνων ασφαλείας των όπλων κατά την άσκηση των καθηκόντων τους,
- Υιοθετούν αρχές επαγγελματισμού κατά τη μεταφορά και χρήση του οπλισμού.

Βασικές έννοιες και λέξεις-κλειδιά

Όπλο / Περίστροφο / Πιστόλι / Άδεια οπλοφορίας / Άδεια οπλοκατοχής / Κανόνες ασφαλείας όπλων / Ξηρά προπόνηση.

Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα

Θεωρία (1), Εργαστήριο (2), Σύνολο (3).

Διάρθρωση της μαθησιακής ενότητας σε υποενότητες

A/A	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΣΙΑΚΗΣ ΥΠΟΕΝΟΤΗΤΑΣ
1	ΙΣΧΥΟΝ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ
2	ΒΑΣΙΚΕΣ ΓΝΩΣΕΙΣ ΣΤΗ ΧΡΗΣΗ ΤΩΝ ΟΠΛΩΝ
3	ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΜΕΝΕΣ ΓΝΩΣΕΙΣ ΣΤΗ ΧΡΗΣΗ ΤΩΝ ΟΠΛΩΝ
4	ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΑΜΥΝΤΙΚΗΣ ΣΚΟΠΟΒΟΛΗΣ
5	ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΜΕΝΕΣ ΑΡΧΕΣ ΑΜΥΝΤΙΚΗΣ ΣΚΟΠΟΒΟΛΗΣ
6	ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΕΞΑΣΚΗΣΗ ΣΤΗ ΧΡΗΣΗ ΤΩΝ ΟΠΛΩΝ

Κείμενο αναφοράς

2.4.Z.1 | ΙΣΧΥΟΝ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

Η μαθησιακή υποενότητα «Ισχύον νομοθετικό πλαίσιο» αποσκοπεί στην εισαγωγή και στην κατανόηση των βασικών νομοθετημάτων των όπλων. Για τον λόγο αυτόν, κρίνεται σκόπιμο οι εκπαιδευόμενοι/-ες να εστιαστούν στη μελέτη των διατάξεων των Ν. 2168/1993 «Ρύθμιση θεμάτων που αφορούν όπλα, πυρομαχικά, εκρηκτικές ύλες, εκρηκτικούς μηχανισμούς και άλλες διατάξεις» και Ν. 3169/2003 «Οπλοφορία, χρήση πυροβόλων όπλων από αστυνομικούς, εκπαίδευσή τους σε αυτά και άλλες διατάξεις».

Επιπλέον, μέσω της υποενότητας αυτής, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα εξετάσουν και τις αντίστοιχες διατάξεις του Ν. 2518/1997 «Προϋποθέσεις λειτουργίας ιδιωτικών επιχειρήσεων παροχής υπηρεσιών ασφαλείας. Προσόντα και υποχρεώσεις του προσωπικού αυτών και άλλες διατάξεις».

Η μαθησιακή αυτή υποενότητα εστιάζεται στην κατανόηση του ρόλου της αρχικής και της ανά τριετία εκπαίδευσης από τις Σχολές της Ελληνικής Αστυνομίας στη χρήση των όπλων και στην ανάλυση της ΥΑ 1016/109/121-Θ «Διοικητικές κυρώσεις σε βάρος ιδιωτικών επιχειρήσεων παροχής υπηρεσιών ασφαλείας και των εργαζομένων σε αυτές για παράβαση του Ν. 2518/1997 (Α' 164)».

Η εν λόγω μαθησιακή υποενότητα προσφέρει τη βάση για την απόκτηση γνώσεων και δεξιοτήτων που απαιτούνται για την εφαρμογή των διατάξεων νόμων σχετικών με την κατοχή και τη χρήση των όπλων.

Με την απόκτηση αυτών των γνώσεων, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι σε θέση να γνωρίζουν τη νομοθεσία σχετικά με τα όπλα και να την εφαρμόζουν στο πλαίσιο των καθηκόντων τους.

2.4.Z.2 | ΒΑΣΙΚΕΣ ΓΝΩΣΕΙΣ ΣΤΗ ΧΡΗΣΗ ΤΩΝ ΟΠΛΩΝ

Η μαθησιακή υποενότητα «Βασικές γνώσεις στη χρήση των όπλων» αποσκοπεί στην εισαγωγή στις βασικές γνώσεις και στην κατανόηση των βασικών εξαρτημάτων και τεχνικών χαρακτηριστικών των όπλων ανά κατηγορία: περίστροφα, πιστόλια, υπο-

πολυβόλα, αυτόματα τυφέκια, οπλοπολυβόλα. Η εν λόγω μαθησιακή υποεπάρκεια προσφέρει τη βάση για την απόκτηση γνώσεων και δεξιοτήτων σχετικά με τις αρχές λειτουργίας των όπλων και ειδικότερα των επαναληπτικών, ημιαυτόματων και αυτόματων όπλων κλειστού κλείστρου και των αυτόματων όπλων ανοικτού κλείστρου. Για τον λόγο αυτόν, κρίνεται σκόπιμο οι εκπαιδευόμενοι/-ες να εστιάσουν στην ασφάλεια των όπλων και στους μηχανισμούς ασφαλείας όλων των ανωτέρω όπλων.

Επιπλέον, μέσω της υποεπάρκειας αυτής, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα ενημερωθούν για τη λύση και αρμολόγηση όπλων (π.χ. πιστόλι USP, υποπολυβόλο MP-5, υποπολυβόλο UZI κ.λπ.). Μέσω πρακτικών ασκήσεων, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα κατανοήσουν πλήρως το θεωρητικό μέρος της υποεπάρκειας και με την απόκτηση αυτών των γνώσεων και δεξιοτήτων, θα είναι σε θέση να γνωρίζουν τα όπλα και τον τρόπο χρήσης τους.

Επιπλέον, μέσω της υποεπάρκειας αυτής, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα αναλύσουν πραγματικά περιστατικά από την Ελλάδα και το εξωτερικό σχετικά με την ασφάλεια των όπλων και την κακή χρήση τους, εξαγοντας χρήσιμα συμπεράσματα για το τι πρέπει να αποφεύγουν κατά τη χρήση των όπλων, καθώς και τους χρυσούς κανόνες χρήσης των όπλων, με έμφαση στον κανόνα «τα άδεια όπλα σκοτώνουν», ώστε να τους ακολουθούν κατά την άσκηση των καθηκόντων τους.

2.4.Ζ.3 | ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΜΕΝΕΣ ΓΝΩΣΕΙΣ ΣΤΗ ΧΡΗΣΗ ΤΩΝ ΟΠΛΩΝ

Η μαθησιακή υποεπάρκεια «Εξειδικευμένες γνώσεις στη χρήση των όπλων» αποσκοπεί στην ανάλυση των πυρομαχικών, των διακρίσεων και των διαμετρημάτων τους, καθώς και στην παρουσίαση των φυσικών και των τεχνικών χαρακτηριστικών τους, με ανάλυση των μερών τους, ήτοι στον κάλυκα, στο καψύλλιο, στο προωθητικό γέμισμα (γόμωση) και στο βλήμα. Στο πλαίσιο αυτής της υποεπάρκειας, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα εκπαιδευτούν με πρακτικό τρόπο τόσο στη διαδικασία συντήρησης όσο και στη διαδικασία καθαρισμού των όπλων, ιδίως περιστρόφου και πιστολιού.

Επιπλέον, μέσω της υποεπάρκειας αυτής, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα ενημερωθούν για την αλεξίσφαιρη προστασία, αφού διατρέχουν κινδύνους στην εκτέλεση ορισμένων καθηκόντων (π.χ. χρηματοποστολές, φύλαξη κρίσιμων υποδομών κ.λπ.), οι οποίοι μπορεί να θέσουν σε κίνδυνο τη σωματική ακεραιότητα ή τη ζωή τους και πιο συγκεκριμένα για τα υλικά κατασκευής, τα επίπεδα προστασίας, τις οδηγίες χρήσης και τον τρόπο «φορέματος», τον καθαρισμό και το στέγνωμα του αλεξίσφαιρου γιλέκου και τέλος την αποθήκευσή του.

Μέσω πρακτικών ασκήσεων και παραδειγμάτων, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα κατανοήσουν την αναγκαιότητα απόκτησης γνώσεων σχετικών με τη σωστή χρήση των όπλων και την αναγκαιότητα της χρήσης αλεξίσφαιρου γιλέκου και γνώσης των πλεονεκτημάτων που αυτό προσφέρει κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους.

Με την απόκτηση αυτών των γνώσεων, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι σε θέση να διαθέτουν βασικές γνώσεις σχετικά με τα όπλα, ώστε να είναι ασφαλείς.

2.4.Z.4 | ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΑΜΥΝΤΙΚΗΣ ΣΚΟΠΟΒΟΛΗΣ

Η μαθησιακή υποεπάρκεια «Βασικές αρχές αμυντικής σκοποβολής» αποσκοπεί στην εισαγωγή και στην κατανόηση των βασικών και γενικών κανόνων ασφαλείας, στην κωδικοποίηση των λαθών κατά την απογέμιση, των κανόνων ασφαλείας στο σκοπευτήριο, των κανόνων ασφαλείας κατά τη διάρκεια της ξηράς προπόνησης για τον ασφαλή χειρισμό πυροβόλων όπλων. Επιπλέον, μέσω της υποεπάρκειας αυτής, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα εξετάσουν τα κριτήρια επιλογής όπλων χειρός. Η εν λόγω μαθησιακή υποεπάρκεια προσφέρει τη βάση για την απόκτηση γνώσεων και δεξιοτήτων που απαιτούνται για τη γέμιση και επαναγέμιση περιστρόφου και πιστολιού, τόσο για δεξιόχειρες όσο και για αριστερόχειρες.

Στο πλαίσιο αυτής της υποεπάρκειας, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα γνωρίσουν τις βασικές αρχές αμυντικής σκοποβολής και παράλληλα θα εξοικειωθούν με το κράτημα περιστρόφου και πιστολιού με μονή και διπλή λαβή. Μέσω πρακτικών ασκήσεων, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα κατανοήσουν και θα εφαρμόζουν τις σκοπευτικές στάσεις, όρθια – ισοσκελής στάση, υψηλή και χαμηλή γονατιστή στάση, κλασική και ελεύθερη πρηνηδόν στάση, καθώς και τις πανκατευθυντικές στάσεις.

Επιπλέον, η υποεπάρκεια ασχολείται με τη μελέτη των θέσεων ετοιμότητας και πιο συγκεκριμένα με τη θέση ετοιμότητας με προτεταμένο το όπλο και με τη θέση ετοιμότητας με μη προτεταμένο το όπλο. Η μαθησιακή αυτή υποεπάρκεια εστιάζεται στην κατανόηση και εφαρμογή του τρόπου μεταφοράς περιστρώφων και πιστολιών, του τραβήγματος του όπλου από τη θήκη και της πρόταξής του στις περιπτώσεις που αυτό προβλέπεται.

Με την απόκτηση αυτών των γνώσεων, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι σε θέση να γνωρίζουν τις βασικές αρχές αμυντικής σκοποβολής.

2.4.Z.5 | ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΜΕΝΕΣ ΑΡΧΕΣ ΑΜΥΝΤΙΚΗΣ ΣΚΟΠΟΒΟΛΗΣ

Η μαθησιακή υποεπάρκεια «Εξειδικευμένες αρχές αμυντικής σκοποβολής» αποσκοπεί στην εξειδίκευση των εκπαιδευομένων σε αρχές αμυντικής σκοποβολής και αποτελεί συνέχεια της προηγούμενης εκπαιδευτικής υποεπάρκειας. Η μαθησιακή αυτή υποεπάρκεια εστιάζεται στην κατανόηση και εφαρμογή διαδικασιών αντιμετώπισης εμπλοκών και βλαβών περιστρώφων και πιστολιών στο πλαίσιο χρήσης τους.

Στο πλαίσιο αυτής της υποεπάρκειας, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα εκπαιδευτούν στις τεχνικές χειρισμού περιστρόφου και πιστολιού με ένα χέρι, λόγω τραυματισμού, και ιδίως στις διαδικασίες της επαναγέμισης και αντιμετώπισης εμπλοκών, τόσο για περίστροφο όσο και για πιστόλι.

Επιπλέον, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα εξετάσουν τους κανόνες συμπλοκής κοντινών αποστάσεων και τον τρόπο αντιμετώπισης πολλών αντιπάλων, σε περίπτωση επίθεσης από δράστες.

Περαιτέρω, η υποεπάρκεια ασχολείται με τη μελέτη των μέτρων ασφαλείας για την προστασία του όπλου κατά την εκτέλεση υπηρεσίας. Στο πλαίσιο αυτής της υποεπάρ-

τητας, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα ενημερωθούν και για τον χειρισμό όπλων χειρός με τη χρήση φακού, αναλύοντας τις σχετικές τεχνικές (π.χ. του «βιδωμένου φακού», του Harries, του Ray Chapman, του Ayooob, του Rogers κ.λπ.) και θα εξοικειωθούν με αυτές μέσω εκπαιδευτικών τεχνικών.

Μέσω πρακτικών ασκήσεων και παραδειγμάτων, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα εξασκηθούν στην αιφνιδιαστική ανταπόκριση, στον ανταφνιδιασμό και στα κατάλληλα επίπεδα διανοητικής προετοιμασίας κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους, προκειμένου να είναι πάντοτε σε ετοιμότητα.

Με την απόκτηση αυτών των γνώσεων, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι σε θέση να γνωρίζουν τις εξειδικευμένες αρχές αμυντικής σκοποβολής.

2.4.Z.6 | ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΕΞΑΣΚΗΣΗ ΣΤΗ ΧΡΗΣΗ ΤΩΝ ΟΠΛΩΝ

Η μαθησιακή υποενότητα «Πρακτική εξάσκηση στη χρήση των όπλων» αποσκοπεί στην πρακτική εξάσκηση των εκπαιδευομένων στη χρήση των όπλων με διάφορες ενδεικτικές ασκήσεις και εκπαιδευτικές τεχνικές και πάντα υπό την καθοδήγηση του/της εκπαιδευτή/-τριας, με απαραίτητη τήρηση των κανόνων ασφαλείας των όπλων. Για τον λόγο αυτόν, κρίνεται σκόπιμο οι εκπαιδευόμενοι/-ες να εξασκηθούν στη λύση και αρμολόγηση διαφόρων τύπων όπλων (περιστρόφων και πιστολιών).

Στο πλαίσιο αυτής της υποενότητας, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα προβούν σε ξηρά προπόνηση, ακολουθώντας τις βασικές αρχές ξηράς προπόνησης, όπως τις διδάχθηκαν σε προηγούμενη μαθησιακή υποενότητα.

Μέσω πρακτικής εξάσκησης με πραγματικά πυρά στο πεδίο βολής, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα κατανοήσουν τη χρήση των όπλων και τέλος θα αξιολογηθούν με εκτέλεση βολών τόσο με περίστροφο όσο και με πιστόλι σε όλες τις σκοπευτικές στάσεις και θέσεις ετοιμότητας, όπως αναλύθηκαν σε προηγούμενη μαθησιακή υποενότητα.

Γενικότερα, οι εκπαιδευτές/-τριες, τηρώντας στον απόλυτο βαθμό τους κανόνες ασφαλείας των όπλων, δύνανται να μετατρέπουν με πρόσφορο τρόπο τη διδαχθείσα θεωρία σε πρακτική εφαρμογή, προκειμένου οι εκπαιδευόμενοι/-ες να κατανοήσουν πρακτικά τη θεωρία και να εξασκηθούν στη χρήση των όπλων, π.χ. μέσω υλοποίησης εκπαιδευτικής επίσκεψης σε προσομοιωτή κ.λπ.

Ο στόχος της εκπαιδευτικής υποενότητας είναι να προετοιμάσει τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες για τον ασφαλή χειρισμό των όπλων, μέσω της πρακτικής εξάσκησης, προκειμένου να είναι άψογοι/-ες επαγγελματίες.

Προτεινόμενες πηγές μελέτης

Κύριες

1. Καραβαλάκης, Α. (2008). *Επιβίωση σε ένοπλες εμπλοκές: αμυντικές τεχνικές και τακτικές με περίστροφα και πιστόλια*. Αθήνα: Ιδιωτική έκδοση.
2. ΦΕΚ 147/Α/3-9-1993. Νόμος 2168/1993. *Ρύθμιση θεμάτων που αφορούν όπλα, πυρομαχικά, εκρηκτικές ύλες, εκρηκτικούς μηχανισμούς και άλλες διατάξεις*.
3. ΦΕΚ 189/Α/24-7-2003. Νόμος 3169/2003. *Οπλοφορία, χρήση πυροβόλων όπλων από αστυνομικούς, εκπαίδευσή τους σε αυτά και άλλες διατάξεις*.

Συμπληρωματικές

1. Καραβαλάκης, Α. (2008). *Επιβίωση σε ένοπλες εμπλοκές (Μέρος Β΄: Επωμιζόμενα όπλα, υποπολυβόλα, τυφέκια)*. Αθήνα: Ιδιωτική έκδοση.
2. Παπαϊωάννου, Ζ. (2018). *Δίκαιο της ιδιωτικής ασφάλειας*. Αθήνα: Εκδόσεις Σάκκουλα.
3. Περδίκης, Α. (1985). *Αμυντική σκοποβολή: εκπαίδευση, τακτική για συνθήκες μάχης*. Αθήνα: Ιδιωτική έκδοση.

3 | Διδακτική μεθοδολογία

Στο πλαίσιο των εκπαιδευτικών συναντήσεων, αξιοποιείται η συμμετοχική ή/και η βιωματική διδασκαλία. Έχοντας ως σημείο εκκίνησης τις βασικές αρχές εκπαίδευσης ενηλίκων, αλλά και τη σύνδεση της αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης με το πραγματικό περιβάλλον εργασίας, η εκπαίδευση έχει ένα διπλό σημείο αναφοράς: την ενεργή ανταπόκριση στις μαθησιακές ανάγκες της συγκεκριμένης κάθε φορά ομάδας εκπαιδευομένων και τις ανάγκες που προκύπτουν στο περιβάλλον εργασίας της συγκεκριμένης ειδικότητας.

Ο/Η εκπαιδευτής/-τρια οργανώνει και καθοδηγεί την εκπαιδευτική πράξη, επιλύει τυχόν προβλήματα, υποστηρίζει, ανατροφοδοτεί και ενδυναμώνει τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες. Διαμεσολαβεί, διευκολύνει και ενισχύει τη διαδικασία μάθησης, σε ομαδικό και σε ατομικό επίπεδο, συνδέοντας την κατάρτιση με τον κόσμο της εργασίας.

Η συμμετοχική και βιωματική εκπαίδευση διαμορφώνει ένα δημιουργικό περιβάλλον μάθησης και ενισχύει την αλληλεπίδραση εκπαιδευτή/-τριας και εκπαιδευομένων. Προσφέρει τη δυνατότητα να γίνουν αντιληπτές, αλλά και να αξιοποιηθούν στην εκπαιδευτική διαδικασία οι ανάγκες, οι ιδιαιτερότητες, οι δυνατότητες, οι γνώσεις, οι δεξιότητες και οι εμπειρίες της συγκεκριμένης ομάδας των καταρτιζομένων. Προσφέρει τη δυνατότητα να γίνουν πρακτικές και ρεαλιστικές συνδέσεις με το πραγματικό περιβάλλον εργασίας της συγκεκριμένης ειδικότητας.

Την υποστήριξη ενός αλληλεπιδραστικού περιβάλλοντος μάθησης ενισχύει η χρήση σύντομων εμπλουτισμένων εισηγήσεων και η συχνή εφαρμογή συμμετοχικών εκπαιδευτικών τεχνικών και μέσων. Ενδεικτικά, αναφέρουμε ότι η ενίσχυση της συμμετοχής των καταρτιζομένων υποβοηθείται ενεργά με την αξιοποίηση απλών τεχνικών όπως είναι ο καταγισμός ιδεών, οι ερωτήσεις-απαντήσεις ή η συζήτηση, οι ατομικές ή/και ομαδικές ασκήσεις εφαρμογής ή επίλυσης προβλήματος, η προσομοίωση, η εργασία σε ομάδες, η μελέτη της εκάστοτε περίπτωσης. Οι εκπαιδευτικές δραστηριότητες που αξιοποιούν τις παραπάνω ή ανάλογες εκπαιδευτικές τεχνικές αντλούν τα θέματά τους από τη θεματολογία της κάθε μαθησιακής ενότητας και τα σχετικά ζητήματα που συνδέονται με το πραγματικό περιβάλλον εργασίας.

Η εκπαίδευση σε συγκεκριμένες –ατομικές ή/και ομαδικές– δραστηριότητες μέσα στην τάξη και στα εργαστήρια προετοιμάζει τα μέλη της ομάδας για τη συμμετοχή τους στην πρακτική άσκηση/μαθητεία. Η σταδιακή εξειδίκευση της γνώσης, η ανάπτυξη συγκεκριμένων δεξιοτήτων/ικανοτήτων, καθώς και η καλλιέργεια κατάλληλων στάσεων και συμπεριφορών σε κρίσιμα ζητήματα δεοντολογίας, υγείας και ασφάλειας κ.λπ. προετοιμάζουν τη συγκεκριμένη κάθε φορά ομάδα εκπαιδευομένων για τα επόμενα βήματα. Το πρόγραμμα κατάρτισης συνδυάζει την απόκτηση θεωρητικών γνώσεων με την ανάπτυξη αναγκαίων πρακτικών δεξιοτήτων για την αποτελεσματική άσκηση του επαγγέλματος.

Σε ανάλογη κατεύθυνση, στο πλαίσιο της πρακτικής εφαρμογής της ειδικότητας, δίνεται και η δυνατότητα ανάπτυξης διαθεματικών προγραμμάτων/σχεδίων δραστηριοτήτων (projects), με σύγχρονη εφαρμογή διαφορετικών μαθησιακών ενοτήτων και θεματικών. Οι συγκεκριμένες δραστηριότητες μπορούν να αναπτύσσονται σε μεγαλύτερη ή μικρότερη χρονική έκταση και να συμπεριλαμβάνουν, ενδεικτικά, επισκέψεις σε χώρους εργασίας και εγκαταστάσεις παραγωγής, συναντήσεις με έμπειρους επαγγελματίες της ειδικότητας ή ειδικούς του συγκεκριμένου παραγωγικού τομέα και κλάδου, υλοποίηση ομαδικών εργασιών με συνδυασμό διαφορετικών μαθησιακών ενοτήτων, υπό την καθοδήγηση ομάδας εκπαιδευτών/-τριών ή ακόμη και η δημιουργία ομάδων εκπαιδευομένων με στόχο την αμοιβαία άσκηση, μελέτη και αλληλοδιδασκαλία. Το σύνολο των παραπάνω δραστηριοτήτων μπορεί να αξιοποιηθεί και αυτόνομα, ανεξάρτητα δηλαδή από την υλοποίηση ενός συνολικότερου project.

Η ανάπτυξη συνεργατικού κλίματος μεταξύ των εκπαιδευομένων και η καλλιέργεια σχέσεων εμπιστοσύνης με τους/τις εκπαιδευτές/-τριες συντελούν στη δημιουργία μιας *κοινότητας μάθησης*, η οποία μπορεί να αποδειχθεί ιδιαίτερα σημαντική για την ενίσχυση των διεργασιών μάθησης τόσο κατά τη διάρκεια της εκπαιδευτικής διαδικασίας όσο και μετά από αυτήν, σε περιόδους μελέτης ή/και προετοιμασίας για τις διαδικασίες αξιολόγησης/πιστοποίησης των γνώσεων και δεξιοτήτων που έχουν αποκτηθεί.

Η ενίσχυση της συνεργασίας και της δημιουργίας μιας κοινότητας μάθησης είναι δυνατόν να επηρεάσει και τον τρόπο μελέτης των εκπαιδευομένων προς μια πιο ενεργητική, δημιουργική στάση διερεύνησης και εξοικείωσης με τη γνώση. Η τήρηση προσωπικών σημειώσεων και η ανταλλαγή τους μεταξύ των εκπαιδευομένων, η μελέτη πρόσθετων βιβλιογραφικών –ελληνόφωνων και ξενόγλωσσων– πηγών, η αναζήτηση συμπληρωματικών ερεθισμάτων στο ευρύτερο κοινωνικό και επαγγελματικό περιβάλλον (παρακολούθηση οπτικοακουστικού υλικού και επαγγελματικών περιοδικών, της εξέλιξης θεσμικού πλαισίου κ.λπ.), σχετικών με την επαγγελματική ειδικότητα, είναι δυνατόν να αποτελέσουν σημαντικά συστατικά για τη διαμόρφωση μιας ισχυρής σχέσης με την εξειδικευμένη επαγγελματική γνώση και τις δεξιότητες που απαιτεί το επάγγελμα.

Η παρακολούθηση ενός εντατικού προγράμματος κατάρτισης μεγάλης διάρκειας αναγκαστικά επιφέρει αλλαγές στην καθημερινότητα των εκπαιδευομένων. Η αποδοτική διαχείριση του καθημερινού χρόνου απαιτεί προσωπικό προγραμματισμό και φροντίδα. Η συστηματική πρόβλεψη ενός χρονικού διαστήματος μελέτης, καθημερινά, όπως και η τήρηση ενός ημερολογίου μάθησης όπου οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα καταγράφουν την καθημερινή τους πρόοδο και ενδεχομένως θα σημειώνουν και ερωτήματα ή παρατηρήσεις, σχετικά με την κάθε μαθησιακή ενότητα, μπορούν να αποτελέσουν χρήσιμες και πολύ δημιουργικές πρακτικές ενίσχυσης των διαδικασιών μάθησης.

Η φοίτηση στη Σχολή Ανώτερης Επαγγελματικής Κατάρτισης είναι περίοδος διαμόρφωσης μιας μελλοντικής επαγγελματικής ταυτότητας. Είναι η αρχή μιας νέας προσωπικής ιστορίας και μιας διαρκούς εξέλιξης μπροστά σε απαιτήσεις και αναγκαιότητες που χαρακτηρίζουν την κάθε επαγγελματική ειδικότητα. Είναι η ευκαιρία διασύνδεσης του/της κάθε εκπαιδευομένου/-ης με τις γνώσεις, τις δεξιότητες και τις στάσεις που είναι κοινές στην επαγγελματική κοινότητα στην οποία σταδιακά θα ενταχθεί.

4 | Υγεία και ασφάλεια κατά τη διάρκεια της κατάρτισης

Για την προστασία των καταρτιζομένων, τόσο στην αίθουσα διδασκαλίας και στους εργαστηριακούς χώρους της ΣΑΕΚ όσο και στις επιχειρήσεις που επισκέπτονται για την υλοποίηση της πρακτικής άσκησης/μαθητείας, τηρούνται όλες οι προβλεπόμενες διατάξεις για τους κανόνες υγείας και ασφάλειας στην ειδικότητα και στο επάγγελμα, αλλά και ευρύτερα, όπως προβλέπονται ιδίως από:

- Τον κώδικα νόμων για την υγεία και την ασφάλεια των εργαζομένων (βλ. Ν. 3850/2010), όπως ισχύει,
- Τις διατάξεις του κτιριοδομικού κανονισμού (βλ. ΠΔ 3046/304/1989, ΦΕΚ 59/Δ/3-2-1989), όπως ισχύει,
- Τον κανονισμό λειτουργίας των εργαστηριακών κέντρων (ΦΕΚ 1318/Β/2015), όπως ισχύει,
- Το ΦΕΚ 3938/Β/26-8-2021, Κοινή Υπουργική Απόφαση υπ' αριθμ. Κ5/97484 με θέμα την «Πρακτική άσκηση σπουδαστών Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης αρμοδιότητας Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων», όπως ισχύει,
- Το ΦΕΚ 4146/Β/9-9-2021, Κοινή Υπουργική Απόφαση υπ' αριθμ. ΦΒ7/108652/Κ3, με θέμα το «Πλαίσιο Ποιότητας Μαθητείας», όπως ισχύει.

Παρακάτω παρατίθενται οι βασικοί κανόνες υγείας και ασφάλειας, καθώς και ο σχετικός αναγκαίος ατομικός εξοπλισμός για τις συνθήκες άσκησης της ειδικότητας:

4.1 • Βασικοί κανόνες υγείας και ασφάλειας

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες είναι σημαντικό να τηρούν βασικούς κανόνες υγείας και ασφάλειας κατά τη διάρκεια των θεωρητικών και εργαστηριακών μαθημάτων και να αποφεύγουν να εκτίθενται σε οποιονδήποτε κίνδυνο.

Συγκεκριμένα, στους χώρους διεξαγωγής των θεωρητικών και εργαστηριακών μαθημάτων της ΣΑΕΚ, οι εκπαιδευόμενοι/-ες οφείλουν:

- Να φροντίζουν ώστε ο χώρος να παραμένει καθαρός και τακτοποιημένος,
- Να γνωρίζουν τις εξόδους κινδύνου και τη διαδικασία εκκένωσης του χώρου ή/και του κτιρίου σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης (σεισμός, πλημμύρα κ.λπ.),
- Να γνωρίζουν τους βασικούς αριθμούς κλήσης έκτακτης ανάγκης,
- Να γνωρίζουν τον τρόπο χρήσης του βασικού εξοπλισμού ασφαλείας του χώρου (π.χ. κουτί πρώτων βοηθειών, φορητοί πυροσβεστήρες κ.λπ.),
- Να μη χρησιμοποιούν ανελκυστήρα σε περίπτωση σεισμού ή πυρκαγιάς,
- Να μην καπνίζουν εντός του κτιρίου.

4.2 • Μέσα ατομικής προστασίας

- Σύστημα πυρασφάλειας και πυροπροστασίας,
- Κουτί πρώτων βοηθειών,
- Στρώματα γυμναστικής,
- Σετ προστασίας για γόνατα και αγκώνες,
- Γυαλιά ασφαλείας,
- Ωτοασπίδες.

Προδιαγραφές υλοποίησης πρακτικής άσκησης

1 | Ο θεσμός της πρακτικής άσκησης

Η πρακτική άσκηση συνδέεται άρρηκτα με τη θεωρητική κατάρτιση, αφού κατά τη διάρκεια της οι πρακτικά ασκούμενοι/-ες ανακαλούν τη θεωρητική και εργαστηριακή γνώση για να την εφαρμόσουν στην πράξη και να αντεπεξέλθουν στις εργασίες που τους ανατίθενται. Καλούνται να αναλάβουν συγκεκριμένα καθήκοντα και να δώσουν λύση σε πρακτικά προβλήματα που ανακύπτουν, υπό την εποπτεία των εκπαιδευτών/-τριών. Έτσι, ο θεσμός της πρακτικής άσκησης στοχεύει στην ανάπτυξη επαγγελματικών ικανοτήτων/δεξιοτήτων σχετικών με την ειδικότητα, στην ενίσχυση της επαφής με τον εργασιακό χώρο και την προετοιμασία των εκπαιδευομένων για την παραγωγική διαδικασία, μέσω της απόκτησης εμπειριών ιδιαίτερα χρήσιμων για τη μετέπειτα επαγγελματική τους πορεία.

Αναλυτικότερα, η πρακτική άσκηση είναι υποχρεωτική για τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες των ΣΑΕΚ και θεωρείται απαραίτητη προϋπόθεση για την απόκτηση Βεβαίωσης Επαγγελματικής Κατάρτισης (Άρθρο 27 του Ν. 4763/2020 για το Εθνικό Σύστημα Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, Κατάρτισης και Διά Βίου Μάθησης).

Στη συνέχεια, αναφέρονται χρήσιμες πληροφορίες για τον θεσμό της πρακτικής άσκησης, όπως περιγράφονται στη σχετική νομοθεσία⁴, και αφορούν τις βασικές προϋποθέσεις, τον τρόπο και τους όρους υλοποίησής της.

Διάρκεια πρακτικής άσκησης

Η συνολική διάρκεια της περιόδου πρακτικής άσκησης είναι εννιακόσιες εξήντα (960) ώρες. Οι ώρες πρακτικής ανά ημέρα καθορίζονται σε τέσσερις (4) έως οκτώ (8), ανάλογα με τη φύση και το αντικείμενο της ειδικότητας κατάρτισης του/της ασκουμένου/-ης. Δεν επιτρέπεται η υπέρβαση του ημερήσιου ωραρίου πέραν των ωρών που ορίζονται στην ειδική σύμβαση πρακτικής άσκησης.

4 Οι πληροφορίες που περιλαμβάνονται στο Μέρος Δ΄ του εκπαιδευτικού εγχειριδίου και που αφορούν τη διάρκεια της πρακτικής άσκησης, τους όρους υλοποίησης, τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των πρακτικά ασκουμένων προέρχονται από το ΦΕΚ 3938/Β/26-8-2021. Κοινή Υπουργική Απόφαση υπ' αριθμ. Κ5/97484. Πρακτική άσκηση σπουδαστών Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης αρμοδιότητας Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων.

Όροι υλοποίησης πρακτικής άσκησης

Η πρακτική άσκηση δύναται να πραγματοποιείται σε θέσεις που προσφέρονται από φυσικά πρόσωπα, ΝΠΔΔ, ΝΠΙΔ, δημόσιες υπηρεσίες, ΟΤΑ α' και β' βαθμού και επιχειρήσεις. Εξαιρούνται:

- α) Φορείς προσωρινής απασχόλησης
- β) Νυχτερινά κέντρα
- γ) Φορείς παροχής καθαριότητας και φύλαξης
- δ) Πρακτορεία τυχερών παιχνιδιών
- ε) Κάθε επιχείρηση στην οποία δεν είναι εφικτός ο έλεγχος της εκπαίδευσης από τον αρμόδιο φορέα.

Ο/Η εκπαιδευόμενος/-η ΣΑΕΚ, προκειμένου να πραγματοποιήσει πρακτική άσκηση, υπογράφει ειδική σύμβαση πρακτικής άσκησης με τον/την εργοδότη/-τρια, η οποία θεωρείται από τη ΣΑΕΚ φοίτηση. Η ειδική σύμβαση πρακτικής άσκησης δεν συνιστά σύμβαση εξαρτημένης εργασίας.

Βασικός συντελεστής για την επιτυχή υλοποίηση της πρακτικής άσκησης είναι και ο/η εκπαιδευτής/-τρια της επιχείρησης ή υπηρεσίας, ο/η οποίος/-α αναλαμβάνει την παρακολούθηση και υποστήριξη των ασκουμένων. Σε αυτή την κατεύθυνση, ο/η εργοδότης/-τρια ορίζει έμπειρο στέλεχος συναφούς επαγγελματικής ειδικότητας με αυτήν του/της πρακτικά ασκουμένου/-ης ως «εκπαιδευτή/-τρια στον χώρο εργασίας», ο/η οποίος/-α αναλαμβάνει την αποτελεσματική υλοποίηση των εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων στον χώρο εργασίας και την παρακολούθηση της προόδου του/της πρακτικά ασκουμένου/-ης.

Η παρακολούθηση της προόδου του/της πρακτικά ασκουμένου/-ης γίνεται μέσω του βιβλίου πρακτικής άσκησης. Αναλυτικότερα, σε αυτό καταγράφει ο/η ίδιος/-α ο/η ασκούμενος/-η κατά εβδομάδα τις εργασίες με τις οποίες ασχολήθηκε, αλλά και τα καθήκοντα που του/της ανατέθηκαν στον χώρο πραγματοποίησης της πρακτικής άσκησης. Κάθε εβδομαδιαία καταχώρηση ελέγχεται και υπογράφεται από τον/την εκπαιδευτή/-τρια στον χώρο εργασίας.

2 | Οδηγίες για τον/την πρακτικά ασκούμενο/-η

2.1 • Προϋποθέσεις εγγραφής στο πρόγραμμα πρακτικής άσκησης

Η πρακτική άσκηση είναι υποχρεωτική για τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες των Σχολών Ανώτερης Επαγγελματικής Κατάρτισης και θεωρείται απαραίτητη προϋπόθεση για την απόκτηση της Βεβαίωσης Επαγγελματικής Κατάρτισης.

Για την έναρξη της πρακτικής άσκησης στην ειδικότητα «Στέλεχος Ασφαλείας Προσώπων και Υποδομών», οι εκπαιδευόμενοι/-ες πρέπει να έχουν συμπληρώσει το εξάμηνο Δ' φοίτησης στις ΣΑΕΚ. Στην περίπτωση αυτή, μπορούν πλέον να τοποθετηθούν σε θέση πρακτικής άσκησης της ειδικότητάς τους.

2.2 • Δικαιώματα και υποχρεώσεις του/της πρακτικά ασκουμένου/-ης

Βασική προϋπόθεση για την επιτυχή υλοποίηση ενός προγράμματος πρακτικής άσκησης είναι η γνώση και η εφαρμογή των δικαιωμάτων και των υποχρεώσεων κάθε εμπλεκόμενου μέλους όπως ορίζονται στην εκάστοτε ισχύουσα νομοθεσία. Στη συνέχεια, παρατίθενται κάποια δικαιώματα και υποχρεώσεις των πρακτικά ασκουμένων.

Δικαιώματα πρακτικά ασκουμένων

1. Τμηματική ή συνεχόμενη υλοποίηση της πρακτικής άσκησης,
2. Δυνατότητα αποζημίωσης, η οποία ορίζεται στο 80% του νόμιμου, νομοθετημένου, κατώτατου ορίου του ημερομισθίου του ανειδίκευτου εργάτη, ή όπως αυτό διαμορφώνεται από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων ή αναλογικά, αν η ημερήσια διάρκεια της πρακτικής είναι μικρότερη των οκτώ (8) ωρών. Η αποζημίωση καταβάλλεται στον/στην πρακτικά ασκούμενο/-η μετά την ολοκλήρωση της πρακτικής άσκησης. Σε περίπτωση μη δυνατότητας χρηματοδότησης της αποζημίωσης της πρακτικής άσκησης, δεν υφίσταται η υποχρέωση αποζημίωσής της, παρά μόνο η υποχρέωση του/της εργοδότη/-τριας να αποδίδει τις προβλεπόμενες ασφαλιστικές εισφορές,
3. Υπαγωγή στην ασφάλιση του e-ΕΦΚΑ (πρώην ΙΚΑ-ΕΤΑΜ) για τον κλάδο του ατυχήματος. Για την ασφάλισή του/της καταβάλλονται οι προβλεπόμενες από την παρ. 1 του άρθρου 10 του Ν. 2217/1994 (Α' 83) ασφαλιστικές εισφορές, οι οποίες βαρύνουν το φυσικό ή νομικό πρόσωπο (εργοδότης/-τρια) στο οποίο υλοποιείται η πρακτική άσκηση,

4. Δικαίωμα αναφοράς στη ΣΑΕΚ της μη τήρησης των όρων πρακτικής άσκησης,
5. Δικαίωμα διακοπής πρακτικής άσκησης βάσει τεκμηρίωσης και σχετική δήλωση στη ΣΑΕΚ εποπτείας,
6. Αλλαγή εργοδότη/-τριας, εφόσον συντρέχει τεκμηριωμένος σοβαρότατος λόγος.
7. Οι πρακτικά ασκούμενοι/-ες δεν απασχολούνται την Κυριακή και τις επίσημες αργίες.

Υποχρεώσεις πρακτικά ασκουμένων

1. Τήρηση του ημερήσιου ωραρίου πρακτικής άσκησης, όπως ορίζεται στην ειδική σύμβαση.
2. Τήρηση των όρων υγείας και ασφάλειας του/της εργοδότη/-τριας.
3. Σεβασμός της κινητής και ακίνητης περιουσίας του/της εργοδότη/-τριας.
4. Αρμονική συνεργασία με τα στελέχη του/της εργοδότη/-τριας.
5. Προσκόμιση, όπου απαιτείται, όλων των απαραίτητων ιατρικών βεβαιώσεων για την εξάσκηση του επαγγέλματος.
6. Προσκόμιση στη ΣΑΕΚ των απαραίτητων δικαιολογητικών, πριν από την έναρξη και μετά τη λήξη της πρακτικής άσκησης, αλλά και σε περίπτωση διακοπής της.
7. Ενημέρωση, σε περίπτωση απουσίας του/της ασκουμένου/-ης, της επιχείρησης και της ΣΑΕΚ εποπτείας.
8. Τήρηση βιβλίου πρακτικής άσκησης, το οποίο διατίθεται από τη ΣΑΕΚ και στο οποίο αναγράφονται από τους/τις ασκούμενους/-ες κατά εβδομάδα οι εργασίες με τις οποίες ασχολήθηκαν και τα καθήκοντα που τους ανατέθηκαν στον χώρο πραγματοποίησης της πρακτικής άσκησης.
9. Προσκόμιση στο τέλος κάθε μήνα στη ΣΑΕΚ φοίτησης ή εποπτείας της πρακτικής άσκησης του βιβλίου πρακτικής άσκησης για σχετικό έλεγχο.
10. Υποβολή, μετά την ολοκλήρωση της πρακτικής άσκησης, του βιβλίου πρακτικής άσκησης στη ΣΑΕΚ φοίτησης, συμπληρωμένου με τις εβδομαδιαίες εκθέσεις, τον χρόνο και το αντικείμενο απασχόλησης, τις ημέρες απουσίας και την επίδοσή του/της πρακτικά ασκουμένου/-ης. Υποβολή του εντύπου λήξης (Βεβαίωση Παρουσίας) της πρακτικής άσκησης, συμπληρωμένου, υπογεγραμμένου και σφραγισμένου από τον/την εργοδότη/-τρια-νόμιμο/-η εκπρόσωπο του φορέα απασχόλησης, στο οποίο βεβαιώνεται ότι ο/η εκπαιδευόμενος/-η πραγματοποίησε την πρακτική άσκηση στην επιχείρηση/οργανισμό, καθώς και το χρονικό διάστημα αυτής.
11. Άμεση ενημέρωση της ΣΑΕΚ φοίτησης από τον/την πρακτικά ασκούμενο/-η σε περίπτωση διακοπής της πρακτικής άσκησης και προσκόμιση του βιβλίου πρακτικής άσκησης και του εντύπου λήξης (Βεβαίωση Παρουσίας) με τις ημέρες πρακτικής άσκησης που έχουν πραγματοποιηθεί. Για να συνεχίσει ο/η εκπαιδευόμενος/-η την πρακτική άσκηση, για το υπόλοιπο του προβλεπόμενου διαστήματος, στον ίδιο ή σε άλλο φορέα απασχόλησης (εργοδότη/-τρια), θα πρέπει να ακολου-

θηθεί εκ νέου η διαδικασία έναρξης πρακτικής άσκησης. Αν η διακοπή της πρακτικής άσκησης γίνει από τον/την εργοδότη/-τρια, τότε οφείλει ο/η τελευταίος/-α να ενημερώσει άμεσα τη ΣΑΕΚ φοίτησης του/της πρακτικά ασκουμένου/-ης.

2.3 • Φορείς υλοποίησης πρακτικής άσκησης

Κάθε πρακτικά ασκούμενος/-η πραγματοποιεί την πρακτική άσκηση σε τμήματα των φορέων απασχόλησης αντίστοιχα προς την ειδικότητά του/της, με την εποπτεία υπευθύνου/-ης του φορέα, ειδικότητας αντίστοιχης με το αντικείμενο κατάρτισής του/της.

Ειδικότερα, στην ειδικότητα «Στέλεχος Ασφαλείας Προσώπων και Υποδομών» οι εκπαιδευόμενοι/-ες πραγματοποιούν πρακτική άσκηση σε τομείς παροχής υπηρεσιών ασφάλειας που σχετίζονται με:

- Την προστασία προσώπων,
- Τη σταθερή ή και εποχούμενη φύλαξη δημόσιων ή ιδιωτικών εγκαταστάσεων,
- Την επιτήρηση ή φύλαξη περιουσιακών αγαθών και εγκαταστάσεων,
- Την εκτέλεση χρηματοπιστωτικών (μεταφορά χρημάτων, έργων τέχνης κ.λπ.),
- Τη συνοδεία για την ασφαλή κίνηση οχημάτων που μεταφέρουν ογκώδη ή βαριά αντικείμενα,
- Τον έλεγχο ασφαλείας πληρωμάτων, επιβατών, χειραποσκευών, αποσκευών, φορτίου και ταχυδρομικού υλικού σε αερολιμένες και λιμένες, καθώς και τον έλεγχο πρόσβασης στους χώρους και γενικά στις εγκαταστάσεις τους (πλην των εργασιών που απαιτούν την κατοχή εξειδικευμένων από την κείμενη εθνική νομοθεσία ειδικών αδειών),
- Τη λήψη μέτρων ευταξίας σε αθλητικές εκδηλώσεις, συμπεριλαμβανομένης και της συνοδείας αθλητικών αποστολών,
- Τη λήψη μέτρων ασφαλείας σε λοιπά θεάματα και συγκεντρώσεις κοινού (συναυλιών, γαμήλιων εκδηλώσεων κ.λπ.),
- Τη λειτουργία κέντρου λήψης σημάτων.

Επιπρόσθετα, η πρακτική άσκηση των εκπαιδευομένων στην ειδικότητα «Στέλεχος Ασφαλείας Προσώπων και Υποδομών» θα πρέπει να υλοποιείται σε φορείς/επιχειρήσεις, όπως ΙΕΠΥΑ, ΝΠΔΔ, ΝΠΙΔ, δημόσιες υπηρεσίες, ΟΤΑ α' και β' βαθμού, λοιπές ιδιωτικές επιχειρήσεις, φυσικά πρόσωπα (σε ειδικές περιπτώσεις, εφόσον αυτά απασχολούν ήδη επαρκές σε αριθμό προσωπικό ιδιωτικής ασφάλειας, μέλος του οποίου μπορεί να αναλάβει ρόλο εκπαιδευτή/-τριας του/της εκπαιδευόμενου/-ης που πραγματοποιεί την πρακτική του/της άσκηση στον χώρο εργασίας) και σε θέσεις εργασίας των ανωτέρω φορέων απασχόλησης, αντίστοιχες με τους ως άνω τομείς παροχής

υπηρεσιών ασφάλειας και πάντοτε υπό την εποπτεία υπευθύνου/-ης (εκπαιδευτή/-τριας στον χώρο εργασίας) που ορίζεται από τον φορέα.⁵

5 Αναστασόπουλος, Λ., Μαγειράκης, Ι. & Αποστολίδης, Γ. (2022). *Οδηγός Κατάρτισης ειδικότητας ΣΑΕΚ «Στέλεχος Ασφαλείας Προσώπων και Υποδομών»*. Αθήνα: Γενική Γραμματεία Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, Κατάρτισης και Διά Βίου Μάθησης.

3 | Ο ρόλος του/της εκπαιδευτή/-τριας της πρακτικής άσκησης

Ο/Η εργοδότης/-τρια της επιχείρησης που προσφέρει θέση πρακτικής άσκησης ορίζει ένα έμπειρο στέλεχος συναφούς επαγγελματικής ειδικότητας με αυτήν του/της πρακτικά ασκουμένου/-ης ως «εκπαιδευτή/-τρια στον χώρο εργασίας», ο/η οποίος/-α αναλαμβάνει την αποτελεσματική υλοποίηση των εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων στον χώρο εργασίας, την παρακολούθηση της προόδου των πρακτικά ασκουμένων και την ανατροφοδότηση των υπεύθυνων εκπαιδευτών/-τριών στην εκπαιδευτική δομή.

Αναλυτικότερα, ο/η εκπαιδευτής/-τρια είναι το συνδετικό πρόσωπο του/της εργοδότη/-τριας της επιχείρησης με την εκπαιδευτική δομή (ΣΑΕΚ) και, κατά συνέπεια, έχει συνεχή συνεργασία με αυτήν. Επιπλέον, ο ρόλος του/της αφορά την παροχή συμβουλών, πληροφοριών ή καθοδήγησης, καθώς πρόκειται για ένα άτομο με χρήσιμη εμπειρία, δεξιότητες και εξειδίκευση, το οποίο υποστηρίζει την προσωπική και επαγγελματική ανάπτυξη των πρακτικά ασκουμένων.

4 | Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα της πρακτικής άσκησης

Κατά τη διάρκεια της πρακτικής άσκησης επιδιώκεται η αναβάθμιση των γνώσεων, των επαγγελματικών δεξιοτήτων και των ικανοτήτων των σπουδαστών/-τριών ΣΑΕΚ, με αποτέλεσμα την ομαλή μετάβασή τους από την αίθουσα κατάρτισης στον χώρο εργασίας και μάλιστα υπό πραγματικές εργασιακές συνθήκες. Στο πλαίσιο αυτής της μετάβασης και της ομαλής ένταξης, οι ασκούμενοι/-ες στην πρακτική άσκηση καλούνται να καλλιεργήσουν όχι μόνο επαγγελματικές δεξιότητες που αφορούν την ειδικότητα και δεν εξαντλούνται στο πλαίσιο της αίθουσας κατάρτισης, αλλά και οριζόντιες δεξιότητες που ενισχύουν την επαγγελματική τους συμπεριφορά και καλλιεργούν την περιβαλλοντική και την επιχειρηματική κουλτούρα. Έτσι, η πρακτική άσκηση αποτελεί ένα προπαρασκευαστικό στάδιο κατά το οποίο αναβαθμίζονται οι γενικές και ειδικές γνώσεις, συντελούνται σημαντικές διεργασίες επαγγελματικού προσανατολισμού και διευκολύνεται η επαγγελματική ανάπτυξη του ατόμου.

Αναλυτικότερα, κατά τη διάρκεια της πρακτικής άσκησης δίνεται η δυνατότητα στον/στην ασκούμενο/-η να ασκηθεί στις εργασίες που απορρέουν από τα επιμέρους μαθησιακά αποτελέσματα του προγράμματος κατάρτισης στην ειδικότητα. Η άσκηση μπορεί να επιτευχθεί μέσω της παρατήρησης της εργασίας, της συμμετοχής σε ομάδα εκτέλεσης της εργασίας, της καθοδηγούμενης εργασίας ή της δοκιμής/αυτόνομης εκτέλεσης της εργασίας από τον/την ασκούμενο/-η.

Στον πίνακα που ακολουθεί αποτυπώνονται οι ενότητες προσδοκώμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων της πρακτικής άσκησης για την ειδικότητα «Στέλεχος Ασφαλείας Προσώπων και Υποδομών» και οι αντίστοιχες ενδεικτικές εργασίες και ειδικές προδιαγραφές ανά ενότητα κατά τη διάρκεια της πρακτικής άσκησης. Επισημαίνεται ότι οι εν λόγω εργασίες μπορούν να χρησιμοποιηθούν από τους/τις πρακτικά ασκούμενους/-ες για τη συμπλήρωση του βιβλίου πρακτικής άσκησης.

**Πίνακας 3 /// Ενότητες προσδοκώμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων
πρακτικής άσκησης**

ΕΝΟΤΗΤΕΣ ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΩΝ ΜΑΘΗΣΙΑΚΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ		
ΕΝΟΤΗΤΕΣ ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΩΝ ΜΑΘΗΣΙΑΚΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΗΣ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ ΑΣΚΗΣΗΣ	ΕΙΔΙΚΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ
A. «Ασφάλεια και προστασία προσώπων, εγκαταστάσεων, χρηματαποστολών»	• Διασφάλιση της προστασίας των εγκαταστάσεων και του κοινού μέσα σε αυτές, • Προστασία του κοινού που παρευρίσκεται σε θεάματα, εκθέσεις, συνέδρια, αθλητικές και κάθε λοιπές εκδηλώσεις, • Προστασία της ζωής και της σωματικής ακεραιότητας των φυσικών προσώπων, • Παροχή υπηρεσιών προστασίας χρηματαποστολών, ασφαλούς μεταφοράς χρημάτων, αξιών και πολύτιμων αντικειμένων, • Διαχείριση σημάτων συναγερμού μέσω του κεντρικού σταθμού λήψης σημάτων.	• Επιχειρησιακή ενδυμασία-στολή, • Κράνος, • Αλεξίσφαιρο γιλέκο, • Στιλό, • Σημειωματάριο, • Φακός, • Φορητός ασύρματος.
B. «Φρούρηση, επιτήρηση και περιπολία»	• Εφαρμογή των κανόνων επαγγελματικής δεοντολογίας και των τεχνικών επικοινωνίας και δημοσίων σχέσεων, • Εφαρμογή γενικών κανόνων υγείας και ασφάλειας, • Έλεγχος εισερχόμενων ατόμων, αντικειμένων και οχημάτων για τυχόν παραβατικές ενέργειες, • Εκτέλεση πεζών ή εποχούμενων περιπολιών και σταθερών φυλάξεων προς επιτήρηση εξωτερικών περιμέτρων των εγκαταστάσεων, • Αποτελεσματικός χειρισμός σύγχρονων τεχνικών και τεχνολογικών μέσων ασφαλείας και επιτήρησης χώρων.	• Επιχειρησιακή ενδυμασία-στολή, • Κράνος, • Αλεξίσφαιρο γιλέκο, • Στιλό, • Σημειωματάριο, • Φακός, • Φορητός ασύρματος.

συνέχεια >>

**Πίνακας 3 /// Ενότητες προσδοκώμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων
πρακτικής άσκησης**

ΕΝΟΤΗΤΕΣ ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΩΝ ΜΑΘΗΣΙΑΚΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ		
ΕΝΟΤΗΤΕΣ ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΩΝ ΜΑΘΗΣΙΑΚΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΗΣ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ ΑΣΚΗΣΗΣ	ΕΙΔΙΚΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ
Γ. «Διαχείριση απειλών, ατυχημάτων, κρίσεων και καταστροφών»	• Άμεση ενημέρωση με κάθε πρόσφορο μέσο των προϊσταμένων και των αρμόδιων δημόσιων αρχών για κάθε περιστατικό που λαμβάνει χώρα στον τομέα τους, • Παροχή πρώτων βοηθειών σε τραυματίες και ασθενείς έως την άφιξη εξειδικευμένης βοήθειας, • Εφαρμογή των βασικών αρχών της αυτοάμυνας και της αυτοπροστασίας, κατά τη διαχείριση εγκληματικών περιστατικών, • Διαχείριση φυσικών καταστροφών, • Διαχείριση ανθρωπογενών κρίσεων και καταστροφών, • Διαφύλαξη της σκηνής του εγκλήματος ως ακέрайς και ανέπαφης.	• Επιχειρησιακή ενδυμασία-στολή, • Κράνος, • Αλεξίσφαιρο γιλέκο, • Στιλό, • Σημειωματάριο, • Φακός, • Φορητός ασύρματος.
Δ. «Στοιχεία νομικών γνώσεων και λοιπών επιστημών» συνέχεια >>	• Εφαρμογή των αρχών του ουσιαστικού ποινικού δικαίου και των ειδικών ποινικών νόμων κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους, • Αναγνώριση διαδικασιών και μεθόδων που ακολουθούνται μετά τη διάπραξη αξιόποινων πράξεων, • Εφαρμογή των κανόνων που διέπουν τις εργασιακές σχέσεις και τις λοιπές ρυθμιστικές διατάξεις του εργατικού και εταιρικού δικαίου, • Αναγνώριση του κοινωνικού προβλήματος του εγκλήματος, των σύγχρονων μορφών εγκληματικότητας και των μεθόδων πρόληψης και καταστολής του,	• Επιχειρησιακή ενδυμασία-στολή, • Κράνος, • Αλεξίσφαιρο γιλέκο, • Στιλό, • Σημειωματάριο, • Φακός, • Φορητός ασύρματος.

συνέχεια >>

**Πίνακας 3 /// Ενότητες προσδοκώμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων
πρακτικής άσκησης**

ΕΝΟΤΗΤΕΣ ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΩΝ ΜΑΘΗΣΙΑΚΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ		
ΕΝΟΤΗΤΕΣ ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΩΝ ΜΑΘΗΣΙΑΚΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΗΣ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ ΑΣΚΗΣΗΣ	ΕΙΔΙΚΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ
« συνέχεια Δ. «Στοιχεία νομικών γνώσεων και λοιπών επιστημών»	• Συνεισφορά στην προάσπιση των ατομικών και κοινωνικών δικαιωμάτων των πολιτών, • Διαχείριση ατόμων και ομάδων.	
Ε. «Διοίκηση ανθρώπινου δυναμικού και συγκρότηση ειδικών οδηγιών και διαδικασιών ασφαλείας»	• Παρακολούθηση του/της αρχιφύλακα κατά την εποπτεία-διοίκηση του προσωπικού ιδιωτικής ασφάλειας στον τομέα ευθύνης του, • Παρακολούθηση του/της αρχιφύλακα κατά την καθοδήγηση του προσωπικού πεζών και εποχούμενων περιπολιών και σταθερών φυλάξεων, • Συμμετοχή στον σχεδιασμό τυποποιημένων διαδικασιών και επιχειρησιακών σχεδίων ασφαλείας, • Μέριμνα για την αποτελεσματική εφαρμογή των μέτρων και διαδικασιών ασφαλείας.	• Επιχειρησιακή ενδυμασία-στολή, • Κράνος, • Αλεξίσφαιρο γιλέκο, • Στιλό, • Σημειωματάριο, • Φακός, • Φορητός ασύρματος.

5 | Αναλυτικό περιεχόμενο προγράμματος πρακτικής άσκησης

5.1.Α • ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΠΡΟΣΩΠΩΝ, ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ, ΧΡΗΜΑΤΑΠΟΣΤΟΛΩΝ

Οι πρακτικά ασκούμενοι/-ες στον χώρο εργασίας τους θα χρησιμοποιούν τον ατομικό εξοπλισμό που θα τους χορηγηθεί (επιχειρησιακή ενδυμασία-στολή, στιλό, σημειωματάριο, φακός, φορητός ασύρματος, σφυρίχτρα, αλεξίσφαιρο γιλέκο, μέσα ατομικής προστασίας), καθώς και τον αναγκαίο εξοπλισμό που σχετίζεται με τις συγκεκριμένες εργασίες (αντιβαλλιστικό προστατευτικό κράνος, ηλεκτρονικά συστήματα ασφαλείας και επιτήρησης χώρων, ηλεκτρονικοί υπολογιστές με εφαρμογές επιχειρησιακού κέντρου διακίνησης αξιών, θωρακισμένο όχημα, εξοπλισμός μεταφοράς χρημάτων και αξιών).

Αρχικά, υπό την εποπτεία και καθοδήγηση οριζόμενου/-ης υπευθύνου/-ης-εκπαιδευτή/-τριας στον χώρο εργασίας, θα ασκήσουν εργασίες που σχετίζονται με την προστασία των εγκαταστάσεων και του κοινού μέσα σε αυτές, τηρώντας το ισχύον σχέδιο ασφαλείας. Η απασχόλησή τους μπορεί να πραγματοποιηθεί σε συνεργασία με το προσωπικό φύλαξης του χώρου, καθώς και μέσω της δοκιμής/αυτόνομης εκτέλεσης της εργασίας από τον/την πρακτικά ασκούμενο/-η.

Επιπλέον, όταν συμμετέχουν σε ομάδα προστασίας του κοινού σε χώρους εκδήλωσης θεαμάτων, εκθέσεων, συνεδρίων, αθλητικών και άλλων εκδηλώσεων, θα εφαρμόσουν κατάλληλες διαδικασίες και τεχνικές διαχείρισης πλήθους, προκειμένου να διασφαλίσουν την απρόσκοπτη και ασφαλή διεξαγωγή των εκδηλώσεων και την ομαλή είσοδο και προστασία του κοινού.

Επίσης, όταν πραγματοποιούν την πρακτική τους άσκηση σε ομάδα προστασίας φυσικών προσώπων, θα εκπαιδευτούν, μέσω της παρατήρησης, στην πρόληψη και αποφυγή κινδύνων, στον σχεδιασμό δρομολογίων, στους πεζούς σχηματισμούς, στις αφίξεις-αναχωρήσεις επίσημων προσώπων, στις αυτοκινητοπομπές κ.ά.

Επιπρόσθετα, μέσω της παρατήρησης, δύναται να εκπαιδευτούν στην παροχή υπηρεσιών προστασίας χρηματαποστολών και ασφαλούς μεταφοράς χρημάτων, αξιών και πολύτιμων αντικειμένων, χρησιμοποιώντας ειδικά διασκευασμένα και τεθωρακισμένα οχήματα. Θα εξασκήσουν τις δεξιότητες και τις ικανότητές τους, σε συνεργασία με τον/την οδηγό και τον/τη συνοδό χρηματαποστολής, σε εργασίες σχετικές με την προετοιμασία του εξοπλισμού και του μέσου μεταφοράς, την παραλαβή και μεταφορά αξιών και χρημάτων, την αναγνώριση ενδείξεων κινδύνου-απειλών και παραπλανητικών τακτικών, τηρώντας τους κανόνες ασφαλείας, συμπεριλαμβανομένου του Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας.

Τέλος, θα παρατηρήσουν τον τρόπο διαχείρισης σημάτων συναγερμού και ηλεκτρονικών συμβάντων ασφαλείας, κατά την εργασία τους σε κεντρικό σταθμό λήψης σημάτων, ακολουθώντας το μνημόνιο ενεργειών. Θα έχουν τη δυνατότητα να επαληθεύουν και να επεξεργάζονται τις πληροφορίες που λαμβάνουν από τα συστήματα ασφαλείας, να παρακολουθούν βέλτιστες πρακτικές διαχείρισης και αντιμετώπισης περιστατικών και συμβάντων, μέσω της επίβλεψης και καθοδήγησης των ενεργειών τους από τον/την υπεύθυνο/-η-εκπαιδευτή/-τρια τους.

5.1.B • ΦΡΟΥΡΗΣΗ, ΕΠΙΤΗΡΗΣΗ ΚΑΙ ΠΕΡΙΠΟΛΙΑ

Οι πρακτικά ασκούμενοι/-ες στον χώρο εργασίας τους θα χρησιμοποιούν τον ατομικό εξοπλισμό που θα τους χορηγηθεί (επιχειρησιακή ενδυμασία-στολή, στιλό, σημειωματάριο, φακός, ασύρματη συσκευή επικοινωνίας, σφυρίχτρα, αλεξίσφαιρο γιλέκο, μέσα ατομικής προστασίας), καθώς και τον αναγκαίο εξοπλισμό που σχετίζεται με τις συγκεκριμένες εργασίες (ηλεκτρονικοί υπολογιστές, ηλεκτρονικά συστήματα ασφαλείας και επιτήρησης χώρων, τηλεφωνικό κέντρο, πληροφοριακά συστήματα καταγραφής προσωπικών στοιχείων, κώνοι οδοστρώματος, ταινίες αποκλεισμού, φανός οδοστρώματος, όχημα περιπολίας).

Αρχικά, οι πρακτικά ασκούμενοι/-ες θα ενισχύσουν την επαγγελματική τους συμπεριφορά και θα εφαρμόσουν αποτελεσματικά τους κανόνες της επαγγελματικής δεοντολογίας. Επίσης, μέσω της δοκιμής/αυτόνομης εκτέλεσης της εργασίας, οι πρακτικά ασκούμενοι/-ες θα χρησιμοποιήσουν τεχνικές επικοινωνίας και δημοσίων σχέσεων, θα συντάξουν τεκμηριωμένες εκθέσεις και θα χρησιμοποιήσουν ορθά το ραδιοτηλέφωνο κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους. Ακολούθως, θα εφαρμόσουν τους γενικούς κανόνες επαγγελματικής υγείας και ασφάλειας στον χώρο εργασίας τους, προσέχοντας την προσωπική τους υγιεινή και τηρώντας τις απαιτούμενες προφυλάξεις για την αποφυγή ατυχημάτων και τραυματισμών, χρησιμοποιώντας τα απαραίτητα μέσα ατομικής προστασίας, σύμφωνα με την καθοδήγηση του/της εκπαιδευτή/-τριας και τη σχετική νομοθεσία.

Επιπρόσθετα, θα συμμετέχουν στον έλεγχο ατόμων, αντικειμένων και οχημάτων που εισέρχονται στην εγκατάστασή ή εξέρχονται από αυτή, σε συνεργασία με το προσωπικό ιδιωτικής ασφάλειας στο οποίο έχει ανατεθεί το συγκεκριμένο καθήκον. Θα εφαρμόζουν νόμιμες και τυποποιημένες διαδικασίες ασφαλείας για τον έλεγχο και την ανίχνευση έκνομων ενεργειών.

Επιπλέον, θα εκτελούν πεζές ή εποχούμενες περιπολίες, προκειμένου να επιτηρούν τις εξωτερικές περιμέτρους των εγκαταστάσεων για τον εντοπισμό πιθανών απειλών, σύμφωνα με τον μηνιαίο προγραμματισμό εργασίας. Αυτό περιλαμβάνει την εφαρμογή του πρωτοκόλλου/μνημονίου ενεργειών σταθερής φύλαξης ή εποχούμενης περιπολίας και των απαραίτητων μέτρων αυτοπροστασίας, καθώς και την τήρηση του Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας, εφόσον περιπολούν με όχημα.

Τέλος, θα χειρίζονται, υπό την καθοδήγηση του/της εκπαιδευτή/-τριας, σύγχρονα τεχνικά και τεχνολογικά μέσα ασφαλείας και επιτήρησης χώρων. Αυτό περιλαμβάνει την επίδειξη εξειδικευμένων δεξιοτήτων στη χρήση ηλεκτρονικών συστημάτων ασφαλείας και επιτήρησης χώρων (συστήματα ανίχνευσης αυθαίρετης εισόδου-συναγερμού, συστήματα κλειστού κυκλώματος τηλεόρασης (CCTV), φωτισμός ασφαλείας, συστήματα ελέγχου πρόσβασης, συστήματα πυρανίχνευσης-πυρασφάλειας κ.ά.), την τήρηση πρωτοκόλλων ασφαλείας και εμπιστευτικότητας, καθώς και την προστασία και επεξεργασία προσωπικών δεδομένων.

5.1.Γ • ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΠΕΙΛΩΝ, ΑΤΥΧΗΜΑΤΩΝ, ΚΡΙΣΕΩΝ ΚΑΙ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΩΝ

Οι πρακτικά ασκούμενοι/-ες στον χώρο εργασίας τους θα χρησιμοποιούν τον ατομικό εξοπλισμό που θα τους χορηγηθεί (επιχειρησιακή ενδυμασία-στολή, στιλό, σημειωματάριο, φακός, ασύρματη συσκευή επικοινωνίας, σφυρίχτρα, αλεξίσφαιρο γιλέκο, μέσα ατομικής προστασίας), καθώς και τον αναγκαίο εξοπλισμό που σχετίζεται με τις συγκεκριμένες εργασίες (κουτί πρώτων βοηθειών, ηλεκτρονικά συστήματα ασφαλείας και επιτήρησης χώρων, κώνοι οδοστρώματος, ταινίες αποκλεισμού, συστήματα πυρανίχνευσης-πυρασφάλειας, σχέδια έκτακτης ανάγκης, σχέδιο εκκένωσης του χώρου κ.ά.).

Αρχικά, οι πρακτικά ασκούμενοι/-ες θα κληθούν να ενημερώνουν άμεσα τους/τις προϊσταμένους/-ες τους και τις αρμόδιες δημόσιες αρχές για κάθε περιστατικό που λαμβάνει χώρα στον τομέα της αρμοδιότητάς τους, βάσει των οδηγιών που θα τους δοθούν από τον/την υπεύθυνο/-η-εκπαιδευτή/-τρια τους. Αυτό περιλαμβάνει την άμεση και αποτελεσματική διαβίβαση πληροφοριών, χρησιμοποιώντας τον ατομικό τους εξοπλισμό (ασύρματη συσκευή ενδοεπικοινωνίας, τηλεπικοινωνιακό εξοπλισμό κ.ά.) και την καταγραφή συμβάντων (έντυπο αναφοράς συμβάντος).

Επίσης, υπό την εποπτεία και καθοδήγηση του/της υπευθύνου/-ης-εκπαιδευτή/-τριας τους, θα παρέχουν πρώτες βοήθειες σε τραυματίες και ασθενείς, μέχρι την άφιξη εξειδικευμένης βοήθειας. Αυτό περιλαμβάνει την αναγνώριση και αντιμετώπιση έκτακτων καταστάσεων υγείας, την παροχή βασικής φροντίδας και τη διαχείριση περιστατικών έκτακτης ανάγκης.

Ακολουθώντας, θα εφαρμόσουν τις βασικές αρχές της αυτοάμυνας και της αυτοπροστασίας, σε συνεργασία με το προσωπικό ιδιωτικής ασφάλειας σε εγκληματικά περιστατικά και συμβάντα που θα απαιτηθεί να διαχειριστούν. Αυτό περιλαμβάνει την αντίδραση σε καταστάσεις κινδύνου και απειλών, την αναγνώριση και αποφυγή επιθέσεων, καθώς και τη συνεργασία με τις αρμόδιες δημόσιες αρχές.

Επιπρόσθετα, θα παρατηρήσουν ή και θα συμμετάσχουν, υπό την καθοδήγηση του/της υπευθύνου/-ης-εκπαιδευτή/-τριας τους, στη διαχείριση φυσικών καταστροφών και ανθρωπογενών κρίσεων και καταστροφών, ακολουθώντας το ισχύον σχέδιο ασφαλείας και παρέχοντας ανάλογη συνδρομή στο προσωπικό ασφαλείας και στις

αρμόδιες δημόσιες αρχές. Επίσης, αν απαιτηθεί η εκκένωση του χώρου, θα καθοδηγήσουν τα άτομα που βρίσκονται στον τομέα ευθύνης τους προς την έξοδο, σύμφωνα με το σχέδιο εκκένωσης του χώρου, διατηρώντας την ψυχραιμία τους και αποτρέποντας τυχόν συνωστισμό, τραυματισμούς και εκδηλώσεις πανικού.

Τέλος, θα διαφυλάξουν ακέραιη και ανέπαφη τη σκηνή του εγκλήματος μέχρι την άφιξη του/της υπευθύνου/-ης-εκπαιδευτή/-τριας ή του/της προϊσταμένου/-ης τους και των αρμόδιων αρχών. Αυτό περιλαμβάνει τον αποκλεισμό του τόπου του εγκλήματος και τη συνεργασία με τις αρμόδιες αρχές για την επιτυχή ολοκλήρωση της έρευνας και της συλλογής αποδεικτικών στοιχείων.

5.1.Δ • ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΝΟΜΙΚΩΝ ΓΝΩΣΕΩΝ ΚΑΙ ΛΟΙΠΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

Οι πρακτικά ασκούμενοι/-ες στον χώρο εργασίας τους θα χρησιμοποιούν τον ατομικό εξοπλισμό που θα τους χορηγηθεί (επιχειρησιακή ενδυμασία-στολή, στιλόν, σημειωματάριο, φακός, ασύρματη συσκευή επικοινωνίας, σφυρίχτρα, αλεξίσφαιρο γιλέκο, μέσα ατομικής προστασίας).

Αρχικά, θα εφαρμόσουν τις διατάξεις του ουσιαστικού ποινικού δικαίου και των ειδικών ποινικών νόμων. Αυτό περιλαμβάνει την κατανόηση και τον έλεγχο εφαρμογής των διατάξεων του ποινικού δικαίου (ουσιαστικού) και των ειδικών ποινικών νόμων κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους. Παράλληλα, θα κατανοήσουν τις διαδικασίες που ακολουθούνται μετά τη διάπραξη αξιόπινων πράξεων βάσει των διατάξεων του ποινικού δικονομικού δικαίου, το δικαίωμα σύλληψης και προσωρινής κράτησης του δράστη ενός εγκλήματος, καθώς και τις προϋποθέσεις άσκησης του δικαιώματος αυτού από τα Στελέχη Ασφαλείας Προσώπων και Υποδομών.

Επιπλέον, θα κατανοήσουν και θα εφαρμόσουν τους κανόνες που διέπουν τις εργασιακές σχέσεις, τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των εργοδοτών/-τριών και εργαζομένων και τις λοιπές ρυθμιστικές διατάξεις του εργατικού και εταιρικού δικαίου. Αυτό περιλαμβάνει την κωδικοποίηση της νομοθεσίας για τις εμπορικές εταιρείες και το εργατικό δίκαιο και την υιοθέτηση νομικών εννοιών και σχετικής ορολογίας.

Ακολούθως, θα λειτουργήσουν πιο αποτελεσματικά κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους στον χώρο εργασίας τους, αναγνωρίζοντας, μετά και την απόκτηση σχετικών γνώσεων, το κοινωνικό πρόβλημα του εγκλήματος, τις σύγχρονες μορφές εγκληματικότητας και τις μεθόδους πρόληψης και καταστολής τους. Επιπρόσθετα, κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους, θα αναγνωρίζουν και θα επιδεικνύουν σεβασμό στην προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και θα λειτουργούν με γνώμονα την προάσπιση και τον έλεγχο τήρησής τους.

Τέλος, οι πρακτικά ασκούμενοι/-ες στον χώρο εργασίας τους θα διαχειρίζονται άτομα και ομάδες, υπό την καθοδήγηση του/της υπευθύνου/-ης-εκπαιδευτή/-τριας τους, ερμηνεύοντας τις συμπεριφορές τους με όρους της ψυχολογίας και υιοθετώντας αρχές και θεωρίες της κοινωνικής ψυχολογίας κατά την άσκηση των καθηκόντων

τους. Αυτό περιλαμβάνει την αντίληψη των ανθρώπινων συμπεριφορών, την επικοινωνία, τις διαπροσωπικές σχέσεις και την ανταπόκριση σε ατομικές και ομαδικές ανάγκες.

5.1.E • ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ ΚΑΙ ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΕΙΔΙΚΩΝ ΟΔΗΓΙΩΝ ΚΑΙ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ

Οι πρακτικά ασκούμενοι/-ες στον χώρο εργασίας τους θα χρησιμοποιούν τον ατομικό εξοπλισμό που θα τους χορηγηθεί (επιχειρησιακή ενδυμασία-στολή, στιλόν, σημειωματάριο, φακός, ασύρματη συσκευή επικοινωνίας, σφυρίχτρα, αλεξίσφαιρο γιλέκο, μέσα ατομικής προστασίας), καθώς και τον αναγκαίο εξοπλισμό που σχετίζεται με τη συγκεκριμένη εργασία (βιβλίο συμβάντων, καθηκοντολόγιο προσωπικού φύλαξης, έντυπα αξιολόγησης προσωπικού, συστήματα κλειστού κυκλώματος τηλεόρασης (CCTV), σχέδια έκτακτης ανάγκης, σχέδιο εκκένωσης του χώρου, σχέδια (αρχιτεκτονικά, μηχανολογικά κ.ά.), μελέτη ασφαλείας).

Αρχικά, θα παρατηρήσουν τους/τις προϊσταμένους/-ες της εγκατάστασης (αρχιφύλακες, επόπτες/-τριες ασφαλείας, διευθυντή/-τρια ασφαλείας) ως προς την εποπτεία και διοίκηση του προσωπικού ιδιωτικής ασφάλειας που απασχολείται στον τομέα ευθύνης τους. Ενδεικτικά, αυτό περιλαμβάνει την εφαρμογή στρατηγικών διοίκησης ανθρώπινου δυναμικού, τη σύνταξη μηνιαίου προγραμματισμού εργασίας, την κατανομή αρμοδιοτήτων, την εκπαίδευση, τον έλεγχο και τους τρόπους αξιολόγησης του προσωπικού ιδιωτικής ασφάλειας, καθώς και τη διαχείριση των διαθέσιμων πόρων για την αποτελεσματική λειτουργία του τομέα ευθύνης τους.

Επίσης, θα εκπαιδεύονται, μέσω της παρατήρησης των προϊσταμένων της εγκατάστασης, στους τρόπους καθοδήγησης του προσωπικού πεζών και εποχούμενων περιπολιών (Patrol) και σταθερών φυλάξεων, χρησιμοποιώντας σύγχρονα συστήματα επικοινωνίας. Αυτό περιλαμβάνει την καθοδήγηση και παρακολούθηση του προσωπικού κατά τη διάρκεια περιπολιών και σταθερής φύλαξης και τον συντονισμό τους σε περίπτωση εκδήλωσης απειλής, κρίσιμου περιστατικού ή συμβάντος που υπονομεύει την ασφάλεια της εγκατάστασης, με σκοπό τη διατήρηση ή επαναφορά της κανονικότητας, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία και το πρωτόκολλο/μνημόνιο ενεργειών.

Επιπρόσθετα, θα ενημερωθούν από τον/την υπεύθυνο/-η-εκπαιδευτή/-τρια τους σχετικά με τον σχεδιασμό τυποποιημένων διαδικασιών και επιχειρησιακών σχεδίων ασφαλείας, σχεδίων αντιμετώπισης εκτάκτων αναγκών, καθώς και σχεδίων εκκένωσης χώρου, λαμβάνοντας υπόψη τις ιδιαιτερότητες κάθε εγκατάστασης, συμμετέχοντας στην ανάλυση των κινδύνων και των απειλών και την ανάπτυξη στρατηγικών ασφαλείας για την πρόληψη και την αντιμετώπισή τους.

Τέλος, οι πρακτικά ασκούμενοι/-ες θα παρατηρήσουν τους/τις προϊσταμένους/-ες τους ως προς τον τρόπο που μεριμνούν για την αποτελεσματική εφαρμογή

των μέτρων και διαδικασιών ασφαλείας, την ανίχνευση προβλημάτων και την προώθηση διορθωτικών μέτρων, επιδιώκοντας την πρόληψη και την αντιμετώπιση πιθανών αδυναμιών ή ελλείψεων που μπορεί να προκύψουν.

5.2 • Μεθοδολογία υλοποίησης πρακτικής άσκησης

Για την επιτυχή υλοποίηση της πρακτικής άσκησης απαιτείται συνέργεια των συστημάτων εκπαίδευσης, κατάρτισης και αγοράς εργασίας, αλλά και συνεργασία του συνόλου του ανθρώπινου δυναμικού που εμπλέκεται στη μαθησιακή διαδικασία και περιλαμβάνει τον/την εργοδότη/-τρια που προσφέρει θέση πρακτικής άσκησης, τον/την εκπαιδευτή/-τρια στον χώρο εργασίας, τους/τις εργαζόμενους/-ες στην επιχείρηση, καθώς και τον/την εκπαιδευτή/-τρια και τον/την επόπτη/-τρια από την πλευρά της εκπαιδευτικής δομής. Η εν λόγω συνεργασία αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για την αναβάθμιση της ποιότητας του τρόπου εφαρμογής της πρακτικής άσκησης και για την πραγμάτωση των μαθησιακών αποτελεσμάτων της ειδικότητας.

Στο πλαίσιο της μάθησης στον χώρο εργασίας, ο/η ασκούμενος/-η έρχεται σε επαφή με πραγματικά εργασιακά περιβάλλοντα, ασκείται σε πραγματικές εργασιακές συνθήκες και συνεργάζεται με επαγγελματίες της ειδικότητας ή άλλων ειδικοτήτων που εργάζονται στην ίδια επιχείρηση. Για τον λόγο αυτό, η ύπαρξη κουλτούρας μάθησης αποτελεί προαπαιτούμενο για όλα τα εμπλεκόμενα μέρη.

Αναλυτικότερα, κομβικός είναι ο ρόλος του/της εκπαιδευτή/-τριας της επιχείρησης, ο/η οποίος/-α καλείται να λειτουργήσει ως μέντορας, να υποστηρίξει τον/την εκπαιδευόμενο/-η στη διερεύνηση των επαγγελματικών του/της στόχων, να ενθαρρύνει την ανάπτυξη δεξιοτήτων, να εμπλέκει τον/την εκπαιδευόμενο/-η σε νέες εμπειρίες και να τον/την εισαγάγει στον κόσμο της πραγματικής εργασίας, αποτελώντας επαγγελματικό πρότυπο. Επομένως, καλείται να δημιουργήσει ένα περιβάλλον εμπιστοσύνης και ασφάλειας που παρέχει στον/στην εκπαιδευόμενο/-η τη δυνατότητα δοκιμής και λάθους μέσω της ενθάρρυνσης της ατομικής πρωτοβουλίας. Απαραίτητα μεθοδολογικά βήματα από την πλευρά του/της εκπαιδευτή/-τριας της επιχείρησης για την ομαλή ένταξη των εκπαιδευόμενων στο εργασιακό περιβάλλον και την προώθηση της συνεργασίας με το υφιστάμενο προσωπικό της επιχείρησης είναι η περιγραφή της θέσης πρακτικής άσκησης, ο προσανατολισμός στο έργο και η εναλλαγή εργασιακών ρόλων/θέσεων.

Ειδικότερα, ως προς την περιγραφή της θέσης πρακτικής άσκησης, ο/η εκπαιδευτής/-τρια καλείται να λάβει υπόψη τη συνοπτική περιγραφή της ειδικότητας και τις αρμοδιότητες/καθήκοντα, όπως αποτυπώνονται στον οδηγό κατάρτισης, γεγονός που προϋποθέτει τη συνεργασία με την εκπαιδευτική δομή. Καλείται να τροφοδοτήσει τους/τις ασκούμενους/-ες με τις απαραίτητες πληροφορίες που αφορούν την εκτελούμενη εργασία, τις ευθύνες, τις δεξιότητες και την εκπαίδευση που απαιτούνται, τις συνθήκες υπό, τις οποίες γίνεται η εργασία και τις σχέσεις της με άλλες εργασίες.

Παράλληλα, απαραίτητος κρίνεται και ο προσανατολισμός στο έργο με στόχο να κατανοήσουν οι εκπαιδευόμενοι/-ες το εργασιακό περιβάλλον στο οποίο εντάσσονται, να λάβουν υπόψη τα χαρακτηριστικά και τον τρόπο λειτουργίας της επιχείρησης, να γνωρίσουν το προσωπικό της και να αναπτύξουν το αίσθημα του ανήκειν. Στο πλαίσιο του προσανατολισμού, οι εκπαιδευόμενοι/-ες ενημερώνονται για την ιστορία της επιχείρησης, την πολιτική της, τα προϊόντα και τις υπηρεσίες, την κτιριακή υποδομή, τη γενική δομή, τους κανόνες συμπεριφοράς, την πολιτική προαγωγών, τα συστήματα αξιολόγησης κ.λπ.

Τέλος, προτείνεται η εναλλαγή των εργασιακών θέσεων (job rotation) κατά την οποία ο/η εκπαιδευόμενος/-η περνά διαδοχικά από όλες τις συναφείς ή συσχετιζόμενες θέσεις εργασίας μέχρι να ασκηθεί σε όλο τον κύκλο της εργασίας. Η συγκεκριμένη πρακτική μειώνει τη μονοτονία, την κούραση και κατά συνέπεια τα σφάλματα, ενώ αυξάνει την απόδοση και την ικανοποίηση. Ωστόσο, δεν συνίσταται για ειδικότητες που απαιτούν υψηλή ειδίκευση, καθώς απαιτείται χρόνος και άρα ο/η εκπαιδευτής/-τρια πρέπει να λάβει υπόψη του/της το εξάμηνο υλοποίησης της πρακτικής άσκησης. Το μικρό μέγεθος της επιχείρησης μπορεί να λειτουργήσει ανασταλτικά στην εφαρμογή της εν λόγω πρακτικής.

Βιβλιογραφία

A | Βιβλιογραφικές αναφορές σχετικές με την ειδικότητα

ΕΛΛΗΝΟΓΛΩΣΣΗ

Αγαλλοπούλου, Π. (2016). *Βασικές έννοιες αστικού δικαίου* (4η έκδοση). Αθήνα: Εκδόσεις Σάκκουλα.

Αγαλλοπούλου, Π. (2019). *Εισαγωγή στο εργατικό δίκαιο* (5η έκδοση). Αθήνα: Εκδόσεις Σάκκουλα.

Ακρίβος, Χ. & Γιαλιά, Ε. (2019). *Διοίκηση ανθρώπινου δυναμικού και ηγεσία*. Αθήνα: Εκδόσεις Εθνικής Σχολής Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης.

Αναστασόπουλος, Γ. (2019). *Επιτομή εμπορικού δικαίου* (8η έκδοση). Αθήνα: Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη.

Αντωνίου, Α. Σ. & Cooper, C. L. (επιμ.). (2006). *Αποτελεσματική διαχείριση εργασιακού στρες*. Αθήνα: Εκδόσεις Κλειδάριθμος.

Aronson, E., Wilson, T. D. & Sommers, S. R. (2020). *Κοινωνική ψυχολογία* (μτφρ. Γκ. Κωνσταντινίδη), (12η έκδοση). Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Τζιόλα.

Αρχιμανδρίτου, Μ. (2022). *Εισαγωγή στην εγκληματολογία* (3η έκδοση). Αθήνα/ Κομοτηνή: Εκδόσεις Σάκκουλα.

Ασπρίδης, Γ. (2020). *Διοίκηση ανθρώπινου δυναμικού: διεπιστημονική προσέγγιση*. Αθήνα: Εκδόσεις Κριτική.

Βιδάλη, Σ. (2022). *Εισαγωγή στην εγκληματολογία* (2η έκδοση). Αθήνα: Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη.

Βλαχόπουλος, Σ. & Χρυσόγονος, Κ. (2017). *Ατομικά και κοινωνικά δικαιώματα* (4η έκδοση). Αθήνα: Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη.

Βλαχόπουλος, Σ. (2022). *Θεμελιώδη δικαιώματα* (2η έκδοση). Αθήνα: Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη.

- Bonée, C. L. & Thill, J. V. (2022). *Σύγχρονη επιχειρησιακή επικοινωνία* (γεν. επιμ. Ι. Κοτζαϊβάζογλου, μτφρ. Γ. Κοκκίνης & Κ. Τόκα). Λευκωσία: Broken Hill Publishers.
- Βράντζας, Ι. (2018). *Τεχνολογίες ηλεκτρονικών συστημάτων προστασίας και ασφάλειας* (πτυχιακή εργασία). Σπάρτη: Τεχνολογικό Εκπαιδευτικό Ίδρυμα Πελοποννήσου, Σχολή Τεχνολογικών Εφαρμογών, Τμήμα Μηχανικών Πληροφορικής.
- Γαρυφαλλος, Γ. (2008). *Ηλεκτρονικά συστήματα ασφάλειας*. Αθήνα: Εκδόσεις Ίων.
- Γερμενής, Α. (2020). *Πρώτες βοήθειες για επαγγελματίες υγείας* (4η έκδοση). Αθήνα: Εκδόσεις Βήτα.
- Γεωργιάδης, Α. (2012). *Γενικές αρχές αστικού δικαίου* (4η έκδοση). Αθήνα: Εκδόσεις Σάκκουλα.
- Γκάρνερ, Α. (2001). *Η τέχνη της επικοινωνίας: πώς να γίνεστε περισσότερο αποτελεσματικοί σε προσωπικό και κοινωνικό επίπεδο* (μτφρ. Β. Λαμπάδη). Αθήνα: Εκδόσεις Πατάκη.
- Δαγτόγλου, Π. (2012). *Συνταγματικό δίκαιο: ατομικά δικαιώματα* (4η έκδοση). Αθήνα: Εκδόσεις Σάκκουλα.
- Δαλακούρας, Θ. (2019). *Ποινική δικονομία: επιλεγμένες θεματικές για αστυνομικούς και ανακριτικούς υπαλλήλους* (8η έκδοση). Κομοτηνή: Ιδιωτική έκδοση.
- Dickerson, P. (2021). *Κοινωνική ψυχολογία: παραδοσιακές και κριτικές προσεγγίσεις* (μτφρ. Τ. Μιχαλά). Αθήνα: Εκδόσεις Κριτική.
- Εθνικό Κέντρο Άμεσης Βοήθειας (ΕΚΑΒ). (χ.χ.). *Πρώτες βοήθειες*. Ανακτήθηκε από: <https://www.ekab.gr/files/entypa/EKAB-protos-voithies.pdf>
- ΕΚΕΠΙΣ. (χ.χ.). *Πιστοποιημένο επαγγελματικό περίγραμμα «Ιδιωτικό προσωπικό παροχής υπηρεσιών ασφάλειας»*. Ανακτήθηκε στις 23 Μαρτίου 2022 από: <https://ergonesti.eoppep.gr/>
- Ευρωπαϊκή Ένωση. (χ.χ.). *Χάρτης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης*. Ανακτήθηκε από: <https://eur-lex.europa.eu/EL/legal-content/summary/charter-of-fundamental-rights-of-the-european-union.html>

- Ζαγγελίδης, Γ. (2013). *Μαχητικά αθλήματα – αυτοάμυνα: θεωρία, σημειώσεις*. Θεσσαλονίκη: Ιδιωτική έκδοση.
- Ζήσης, Α. (2021). *Ειδικοί ποινικοί νόμοι* (2η έκδοση). Αθήνα: Εκδόσεις Σάκκουλα.
- Hogg, M. A. & Vaughan, G. M. (2023). *Κοινωνική ψυχολογία* (μτφρ. Α. Αρβανίτης & Ε. Βασιλικός). Αθήνα: Εκδόσεις Gutenberg.
- Ινστιτούτο Μικρών Επιχειρήσεων ΓΣΕΒΕΕ. (χ.χ.). *Πρώτες βοήθειες*. Ανακτήθηκε από: https://imegsevee.gr/wp-content/uploads/2018/02/prwtes_voitheies.pdf
- Καραβαλάκης, Α. (2008). *Επιβίωση σε ένοπλες εμπλοκές: αμυντικές τεχνικές και τακτικές με περιστροφή και πιστόλια*. Αθήνα: Ιδιωτική έκδοση.
- Καραβαλάκης, Α. (2008). *Επιβίωση σε ένοπλες εμπλοκές (Μέρος Β΄: Επωμιζόμενα όπλα, υποπολυβόλα, τυφέκια)*. Αθήνα: Ιδιωτική έκδοση.
- Κέντρο Μελετών Ασφάλειας (ΚΕΜΕΑ). (2014). *Εγχειρίδιο επαγγελματικής κατάρτισης προσωπικού ιδιωτικής ασφάλειας*. Ανακτήθηκε από: <https://saek-kardits.kar.sch.gr/openeclass/modules/document/file.php/162/%CE%95%CE%B3%CF%87%CE%B5%CE%B9%CF%81%CE%AF%CE%B4%CE%B9%CE%BF%20ΚΕΜΕΑ-final.pdf>
- Κέντρο Μελετών Ασφάλειας (ΚΕΜΕΑ). (2018). *Εγχειρίδιο: εκπαιδεύσεις για την προστασία των υποδομών ζωτικής σημασίας*. Ανακτήθηκε από: <http://www.ciprotection.gr/images/CIPManual/CIPmanual.pdf>
- Κέντρο Μελετών Ασφάλειας (ΚΕΜΕΑ). (2022). *Περί ιδιωτικής ασφάλειας: επιχειρώντας μία ολιστική προσέγγιση (τόμοι Α΄-Β΄)*. Αθήνα: Εκδόσεις Παπαζήση.
- Κηρυττόπουλος, Κ. (2021). *Διαχείριση κινδύνων σε έργα και οργανισμούς*. Αθήνα: Εκδόσεις Κλειδάριθμος.
- Κοκκινάκη, Φ. (2006). *Κοινωνική ψυχολογία: εισαγωγή στη μελέτη της κοινωνικής συμπεριφοράς*. Αθήνα: Εκδόσεις Gutenberg.
- Κοτσαλής, Λ. (2022). *Ποινικό δίκαιο: γενικό μέρος* (3η έκδοση). Αθήνα: Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη.

- Κουτούπης, Θ. (2016). *Δημόσιες σχέσεις: θεωρία & πράξη*. Αθήνα: Εκδόσεις Σάκκουλα.
- Κυριακάκης, Σ., Παρασκευόπουλος, Α. & Γιοβανέκος, Τ. (2016). *Ασφάλεια (security) εγκαταστάσεων τουριστικών προορισμών και άλλων μονάδων φιλοξενίας & φροντίδας*. Αθήνα: Εκδόσεις Smart Press.
- Λέκκας, Ε. & Ανδρεαδάκης, Ε. (2015). *Εισαγωγή στη θεωρία της διαχείρισης καταστροφών και κρίσεων*. Αθήνα: ΚΑΛΛΙΠΟΣ. Ανοικτές Ακαδημαϊκές Εκδόσεις.
- Λιάκος, Η. (2009). *Αστυνομική αυτοάμυνα: βασικές αρχές και τεχνικές χρήσης ελεγχόμενης δύναμης*. Αθήνα: Ιδιωτική έκδοση.
- Λυρατζή, Μ. (2014). *Οδηγός εκπόνησης σχεδίου αντιμετώπισης καταστροφών σε μουσεία και βιβλιοθήκες στην Ελλάδα*. Ιδιωτική έκδοση.
- Μαγκανιάρη, Μ. (2016). *Συστήματα ελέγχου και ασφαλείας*. Πάτρα: Ινστιτούτο Τεχνολογίας Υπολογιστών και Εκδόσεων «ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ».
- Μαργαρίτης, Λ. (2022). *Ειδικοί ποινικοί νόμοι (2η έκδοση)*. Αθήνα: Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη.
- Μαργαρίτης, Μ. (2022). *Ποινικός Κώδικας: ερμηνεία και εφαρμογή*. Αθήνα: Εκδόσεις Σάκκουλα.
- Μάρκοβιτς, Γ. (2002). *Διοίκηση ανθρώπινου δυναμικού: παρακίνηση – εξουσία*. Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις University Studio Press.
- Μουζάκης, Γ. (2017). *Διαχείριση και αντιμετώπιση μεγάλων τεχνολογικών κινδύνων*. Αθήνα: Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, ΠΜΣ «Στρατηγικές Διαχείρισης Περιβάλλοντος, Καταστροφών και Κρίσεων».
- Μπαλάνος, Ε. (2010). «Φρούρηση στόχων», στο: *Αστυνομική Ανασκόπηση*, 262, σσ. 18-21.
- Μπαλτόπουλος, Γ. (2009). *Πρώτες βοήθειες και πρακτική θεραπευτική συνήθων καταστάσεων*. Αθήνα: Εκδόσεις Πασχαλίδη.
- Μπαμπατσιάς, Β. & Ξανθάκος, Β. (1997). *Προστασία επίσημων προσώπων*. Αθήνα: Ιδιωτική έκδοση.

- Μπίτζης, Α. & Περδίκης, Α. (1996). *Αστυνομική αυτοπροστασία: ειδικό μέρος*. Αθήνα: Ιδιωτική έκδοση.
- Μπίτζης, Α. & Περδίκης, Α. (2006). *Αστυνομική αυτοπροστασία: γενικό μέρος*. Αθήνα: Ιδιωτική έκδοση.
- Μπουραντάς, Δ. (2002). *Μάνατζμεντ: θεωρητικό υπόβαθρο, σύγχρονες πρακτικές*. Αθήνα: Εκδόσεις Μπένου.
- Μυλωνόπουλος, Χ. (2021). *Ποινικό δίκαιο: γενικό μέρος* (2η έκδοση). Αθήνα: Εκδόσεις Σάκκουλα.
- Μυλωνόπουλος, Χ. (2021). *Ποινικό δίκαιο: ειδικό μέρος* (4η έκδοση). Αθήνα: Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη.
- Νεκτάριος, Μ. (2014). *Ιδιωτική ασφάλιση και διαχείριση κινδύνων*. Αθήνα: Εκδόσεις Παπαζήση.
- Ξανθάκου, Α. (2016). *Το ιδιωτικό προσωπικό ασφαλείας σε βομβιστικά περιστατικά*. Αθήνα: Ιδιωτική έκδοση.
- Οικονομόπουλος, Ι.-Σ. (2022). «Εισαγωγή στην εγκληματολογία». *Open Schools Journal for Open Science*, 5(1), 15 σελ. Ανακτήθηκε από: <https://ejournals.epublishing.ekt.gr/index.php/openschoolsjournal/article/view/30337/24029>
- Παπαδαμάκης, Α. (2021). *Ποινική δικονομία: θεωρία – πράξη – νομολογία* (10η έκδοση). Αθήνα: Εκδόσεις Σάκκουλα.
- Παπαδημητρίου, Κ. (2021). *Ατομικό εργατικό δίκαιο* (2η έκδοση). Αθήνα: Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη.
- Παπαδοπούλου, Λ. & Τσίτσου, Λ. (2016). *Πρώτες βοήθειες*. Αθήνα: Εκδόσεις Ελληνικού Ερυθρού Σταυρού, Τομέας Νοσηλευτικής.
- Παπαϊωάννου, Ζ. (2018). *Δίκαιο της ιδιωτικής ασφαλείας*. Αθήνα: Εκδόσεις Σάκκουλα.
- Παύλου, Σ. & Σάμιος, Θ. (2022). *Ειδικοί ποινικοί νόμοι: ερμηνεία κατ' άρθρον*. Αθήνα: Εκδόσεις Σάκκουλα.

- Pease, A. & Pease, B. (2017). *Η γλώσσα του σώματος* (μτφρ. Θ. Μαστακούρης). Αθήνα: Εκδόσεις Ιβίσκος.
- Περδίκης, Α. (1985). *Αμυντική σκοποβολή: εκπαίδευση, τακτική για συνθήκες μάχης*. Αθήνα: Ιδιωτική έκδοση.
- Ρόκας, Ν. (2019). *Εταιρίες: εισαγωγή στο δίκαιο των εταιριών του εμπορικού δικαίου* (6η έκδοση). Αθήνα: Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη.
- Σατλάνης, Χ. (2022). *Εισαγωγή στο ποινικό δίκαιο: γενικό μέρος* (3η έκδοση). Αθήνα: Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη.
- Σατλάνης, Χ. (2022). *Εισαγωγή στο ποινικό δίκαιο: ειδικό μέρος* (3η έκδοση). Αθήνα: Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη.
- Σινανιώτη-Μαρούδη, Α. (2021). *Εμπορικό δίκαιο: εταιρίες* (4η έκδοση). Αθήνα: Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη.
- Σπινέλλη, Κ. Δ. (2005). *Εγκληματολογία: σύγχρονες και παλαιότερες κατευθύνσεις*. Αθήνα/Κομοτηνή: Εκδόσεις Σάκκουλα.
- Σταμάτης, Κ. & Τάκης, Α. (2018). *Εισαγωγή στην επιστήμη του δικαίου* (2η έκδοση). Αθήνα: Εκδόσεις Σάκκουλα.
- Συμβούλιο της Ευρώπης. (χ.χ.). *Ευρωπαϊκή Σύμβαση Δικαιωμάτων του Ανθρώπου*. Ανακτήθηκε από: https://www.echr.coe.int/documents/d/echr/convention_ell
- Ταρνάρης, Β. (2020). *Επιχειρησιακή ασφάλεια και προστασία φυσικών προσώπων*. Αθήνα: Athens Dynamic Services.
- Τσιούστας, Π. (2009). *Προστασία επισήμων προσώπων, φρούρηση ευπαθών στόχων*. Αθήνα: Ιδιωτική έκδοση.
- Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη. (2014). *Εγχειρίδιο επαγγελματικής κατάρτισης προσωπικού ιδιωτικής ασφάλειας*. Αθήνα: Εκδόσεις Κέντρου Μελετών Ασφάλειας.
- Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη. (2022). *Εγχειρίδιο εξετάσεων πιστοποίησης προσωπικού ιδιωτικής ασφάλειας* (επιμ. Κέντρο Μελετών Ασφάλειας, Τομέας Εκπαίδευσης και Πιστοποίησης). Αθήνα: Εκδόσεις Παπαζήση.

ΦΕΚ 147/Α/3-9-1993. Νόμος 2168/1993. Ρύθμιση θεμάτων που αφορούν όπλα, πυρομαχικά, εκρηκτικές ύλες, εκρηκτικούς μηχανισμούς και άλλες διατάξεις.

ΦΕΚ 164/Α/21-8-1997. Νόμος 2518/1997. Προϋποθέσεις λειτουργίας ιδιωτικών επιχειρήσεων παροχής υπηρεσιών ασφαλείας, προσόντα και υποχρεώσεις προσωπικού αυτών και άλλες διατάξεις.

ΦΕΚ 121/Α/17-6-1999. Νόμος 2725/1999. Ερασιτεχνικός και επαγγελματικός αθλητισμός και άλλες διατάξεις.

ΦΕΚ 189/Α/24-7-2003. Νόμος 3169/2003. Οπλοφορία, χρήση πυροβόλων όπλων από αστυνομικούς, εκπαίδευσή τους σε αυτά και άλλες διατάξεις.

ΦΕΚ 566/Β/8-5-2006. Κοινή Υπουργική Απόφαση 110998/2006. Πιστοποίηση επαγγελματικών περιγραμμάτων.

ΦΕΚ 281/Α/20-12-2007. Νόμος 3622/2007. Ενίσχυση της ασφάλειας πλοίων, λιμενικών εγκαταστάσεων και λιμένων και άλλες διατάξεις.

ΦΕΚ 1877/Β/12-9-2008. Υπουργική Απόφαση 4434.1/02/08. Καθορισμός όρων και προϋποθέσεων έκδοσης από τις Λιμενικές Αρχές άδειας για τη διενέργεια από ιδιωτικές εταιρείες παροχής υπηρεσιών ασφάλειας των προβλεπόμενων από τα εγκεκριμένα Σχέδια Ασφάλειας Λιμενικών Εγκαταστάσεων (ΣΑΛΕ) ελέγχων ασφάλειας.

ΦΕΚ 209/Α/8-10-2008. Νόμος 3707/2008. Ρύθμιση θεμάτων ιδιωτικών επιχειρήσεων παροχής υπηρεσιών ασφαλείας και γραφείων ιδιωτικών ερευνών.

ΦΕΚ 1467/Β/20-7-2009. Υπουργική Απόφαση 1016/109/121-θ. Διοικητικές κυρώσεις σε βάρος ιδιωτικών επιχειρήσεων παροχής υπηρεσιών ασφαλείας και των εργαζομένων σε αυτές για παράβαση του Ν. 2518/1997 (Α' 164).

ΦΕΚ 1710/Β/19-8-2009. Υπουργική Απόφαση 1016/109/121-ι. Δικαιολογητικά και διαδικασία έκδοσης αδειών λειτουργίας ιδιωτικών επιχειρήσεων παροχής υπηρεσιών ασφαλείας και γραφείων ιδιωτικών ερευνών.

ΦΕΚ 1780/Β/26-8-2009. Υπουργική Απόφαση 38404/2009. Έγκριση του Ενιαίου Κανονισμού Ασφάλειας Αθλητικών Εκδηλώσεων.

ΦΕΚ 2039/Β/22-9-2009. Υπουργική Απόφαση 1016/109/151-α. Καθορισμός των τεχνικών προδιαγραφών των προστατευτικών μέσων του προσωπικού ασφάλειας των Ιδιωτικών Επιχειρήσεων Παροχής Υπηρεσιών Ασφαλείας (ΙΕΠΥΑ).

ΦΕΚ 664/Β/17-5-2010. Κοινή Υπουργική Απόφαση 4892/1/76-γ. Καθορισμός τίτλων επαγγελματικής κατάρτισης που απαιτούνται για την έκδοση αδειών εργασίας του άρθρου 3 του Ν. 2518/1997, όπως αντικαταστάθηκε με τις διατάξεις του Ν. 3707/2008.

ΦΕΚ 1485/Β/17-6-2011. Υπουργική Απόφαση Δ15/Α/18070/1501/2011. Εθνικός Κανονισμός Ασφάλειας Πολιτικής Αεροπορίας.

ΦΕΚ 2457/Β/3-11-2011. Κοινή Υπουργική Απόφαση 1016/109/169-γ. Καθορισμός του είδους των ιατρικών εξετάσεων, του περιεχομένου, της διάρκειας και του κόστους της βασικής και περιοδικής εκπαίδευσης, καθώς και των κριτηρίων και της διαδικασίας πιστοποίησης της ικανότητας του προσωπικού των Ιδιωτικών Επιχειρήσεων Παροχής Υπηρεσιών Ασφαλείας (ΙΕΠΥΑ) για οπλοφορία και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια.

ΦΕΚ 63/Α/22-3-2012. Νόμος 4058/2012. Παροχή υπηρεσιών ασφαλείας από ένοπλους φρουρούς σε εμπορικά πλοία και άλλες διατάξεις.

ΦΕΚ 190/Α/8-10-2012. Νόμος 4084/2012. Κύρωση της Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου «Ρύθμιση θεμάτων συμβάσεων που αφορούν Κέντρα Πρώτης Υποδοχής και Εγκαταστάσεις Κράτησης παράνομα διαμενόντων στη χώρα αλλοδαπών και τρόπο φύλαξης αυτών» και άλλες διατάξεις.

ΦΕΚ 74/Α/20-3-2013. Νόμος 4139/2013. Νόμος περί εξαρτησιογόνων ουσιών και άλλες διατάξεις.

ΦΕΚ 193/Α/17-9-2013. Νόμος 4186/2013. Αναδιάρθρωση της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και λοιπές διατάξεις.

ΦΕΚ 95/Α/11-6-2019. Νόμος 4619/2019. Κύρωση του νέου Ποινικού Κώδικα.

ΦΕΚ 96/Α/11-6-2019. Νόμος 4620/2019. Κύρωση του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας.

ΦΕΚ 137/Α/29-8-2019. Νόμος 4624/2019. Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, μέτρα εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 και ενσωμάτωση στην εθνική νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/680 και άλλες διατάξεις.

ΦΕΚ 211/Α/24-12-2019. Σύνταγμα της Ελλάδας: αναθεωρημένο.

ΦΕΚ 27/Α/7-2-2020. Νόμος 4662/2020. Εθνικός Μηχανισμός Διαχείρισης Κρίσεων και Αντιμετώπισης Κινδύνων.

ΦΕΚ 220/Α/19-11-2021. Νόμος 4858/2021. Κύρωση Κώδικα νομοθεσίας για την προστασία των αρχαιοτήτων και εν γένει της πολιτιστικής κληρονομιάς.

Χαραλαμπίκης, Α. (2020). Ο νέος Ποινικός Κώδικας: ερμηνεία κατ' άρθρο του Ν. 4619/2019. Αθήνα: Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη.

Χρυσόγονος, Κ. (2023). Ατομικά και κοινωνικά δικαιώματα (5η έκδοση). Αθήνα: Εκδόσεις Σάκκουλα.

B | Βιβλιογραφικές αναφορές σχετικές με τη μεθοδολογία ανάπτυξης των εκπαιδευτικών εγχειριδίων

Βαρβιτσιώτη, Ρ., Γούλας, Χρ., Θεοδωρή, Ελ., Καρατράσογλου, Ι., Μαρκίδης, Κ., Μπαμπανέλου, Δ. & Νάτσης, Π. (2022). *Πρότυπος Οδηγός Κατάρτισης*. Αθήνα: ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ.

Βαρβιτσιώτη, Ρ., Θεοδωρή, Ελ., Μαρκίδης, Κ. & Μπαμπανέλου, Δ. (2023). *Ανάπτυξη οριζόντιας εκπαιδευτικής μεθοδολογίας/Εκπαιδευτικός σχεδιασμός στο πεδίο της αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης*. Αθήνα: ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ.

Βαρβιτσιώτη, Ρ., Θεοδωρή, Ελ., Μαρκίδης, Κ. & Μπαμπανέλου, Δ. (2023). *Πρότυπο Εκπαιδευτικό Εγχειρίδιο*. Αθήνα: ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ.

Βαρβιτσιώτη, Ρ., Θεοδωρή, Ελ., Μαρκίδης, Κ. & Μπαμπανέλου, Δ. (2023). *Πρότυπη Τράπεζα Θεμάτων*. Αθήνα: ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ.

Γενική Γραμματεία Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, Κατάρτισης και Διά Βίου Μάθησης. Τμήμα Σπουδών, Προγραμμάτων και Οργάνωσης Επαγγελματικής Κατάρτισης. (2020). *Οδηγοί σπουδών ειδικοτήτων ΙΕΚ του Ν. 4186/2013*. Ανακτήθηκε στις 5 Μαρτίου 2026 από: <https://gsvetlly.minedu.gov.gr/sxoles-anoteris-epaggelmatikis-katartisis-s-a-e-k/odigoi-katartisis-spoudon>

Γούλας, Χ. & Λιντζέρης, Π. (2017). *Διά Βίου Μάθηση, Επαγγελματική Κατάρτιση, Απασχόληση και Οικονομία: Νέα Δεδομένα, Προτεραιότητες και Προκλήσεις*. Αθήνα: ΙΜΕ/ΓΣΕΒΕΕ, ΙΝΕ/ΓΣΕΕ.

Γούλας, Χ., Μαρκίδης, Κ. & Μπαμπανέλου, Δ. (2021). *Πρότυπο ανάπτυξης εκπαιδευτικών υλικών του ΙΝΕ/ΓΣΕΕ* [Εσωτερική έκδοση]. Αθήνα: Ινστιτούτο Εργασίας της Γενικής Συνομοσπονδίας Εργατών Ελλάδας.

Δημουλάς, Κ., Βαρβιτσιώτη, Ρ. & Σπηλιώτη, Χ. (2007). *Οδηγός Ανάπτυξης Επαγγελματικών Περιγραμμάτων*. Αθήνα: ΓΣΕΕ, ΣΕΒ, ΓΣΕΒΕΕ, ΕΣΕΕ.

ΙΝΕ/ΓΣΕΕ. (2021). *Νέα βίντεο παρουσίασης επαγγελμαμάτων* [Video]. Ανακτήθηκε από: <https://oasi.inegsee.gr/>

- Καραλής, Θ., Καρατράσογλου, Ι., Μαρκίδης, Κ., Βαρβιτσιώτη, Ρ., Νάτσης, Π. & Παπαευσταθίου, Κ. (2021). *Μεθοδολογικές προσεγγίσεις ανάπτυξης επαγγελματικών περιγραμμάτων και πλαισίων εκπαιδευτικών προδιαγραφών προγραμμάτων*. Αθήνα: ΙΝΕ/ΓΣΕΕ. Ανακτήθηκε στις 15 Μαρτίου 2022 από: https://www.inegsee.gr/wp-content/uploads/2021/07/Me8odologia_EP_Ebook.pdf
- Λευθεριώτου, Π. (χ.χ.). *Η Εκπαιδευτική Διεργασία στην Εκπαίδευση Ενηλίκων*. Αθήνα: Υπουργείο Εθνικής Παιδείας & Θρησκευμάτων, Γενική Γραμματεία Εκπαίδευσης Ενηλίκων.
- Cedefop. (2014). *Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση στη Ελλάδα: Συνοπτική Περιγραφή*. Λουξεμβούργο: Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- Cedefop. (2014). *Terminology of European Education and Training Policy: A Selection of 130 Key Terms* (2nd edition). Luxembourg: Publications Office of the European Union.
- Cedefop. (2018). *Skills forecast, trends and challenges to 2030*. DOI: 10.2801/4492TI-RF-18-002-EN-NISBN: 978-92-896-2712-2/12/2018.
- Kopnov, V. A., Shmurygina, O., Shchipanova, D., Dremina, M. A., Papaloizou, L., Orphanidou, Y. & Morevs, P. (2018). "Functional Analysis and Functional Maps of Qualifications in ECVET Context", in: *The Education and Science Journal*, 20(6), pp. 90-117. Retrieved from: https://www.researchgate.net/publication/326242379_Functional_Analysis_and_Functional_Maps_of_Qualifications_in_ECVET_Context
- Mansfield, B. & Schmidt, H. (2001). *Linking Vocational Education and Training Standards and Employment Requirements: An International Manual*. European Training Foundation. Retrieved June, 9, 2020, from: https://www.etf.europa.eu/sites/default/files/m/C12578310056925BC12571FE00473D6B_NOTE6UAEET.pdf
- Μπουραντάς, Δ. Κ. (2002). *Μάνατζμεντ, θεωρητικό υπόβαθρο, σύγχρονες πρακτικές*. Αθήνα: Εκδόσεις Μπένου.

Psifidou, I. (2009). "What learning outcome based curricula imply for teachers and trainers", in: *7th International Conference "Comparative Education and Teacher Training"* (June 29-July 3, 2009), vol. 7, pp. 183-188. Sofia, Bulgaria: Bureau for Educational Services.

Γ | Σχετική εθνική νομοθεσία

Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Σύσταση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Δεκεμβρίου 2006, σχετικά με τις βασικές ικανότητες της διά βίου μάθησης (2006/962/ΕΚ). Ανακτήθηκε στις 20 Ιουλίου 2026 από: <https://eur-lex.europa.eu/eli/reco/2006/962/oj>

Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Σύσταση του Συμβουλίου της 22ας Μαΐου 2018 σχετικά με τις βασικές ικανότητες της διά βίου μάθησης (2018/C 189/01). Ανακτήθηκε στις 20 Ιουλίου 2026 από: [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/PDF/?uri=CELEX:32018H0604\(01\)&from=PL](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/PDF/?uri=CELEX:32018H0604(01)&from=PL)

Νόμος υπ' αρ. 4763/2020 «Εθνικό σύστημα επαγγελματικής εκπαίδευσης, κατάρτισης και διά βίου μάθησης, ενσωμάτωση στην ελληνική νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/958 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 28ης Ιουνίου 2018 σχετικά με τον έλεγχο αναλογικότητας πριν από τη θέσπιση νέας νομοθετικής κατοχύρωσης των επαγγελματιών (ΕΕ L 173), κύρωση της Συμφωνίας μεταξύ της Κυβέρνησης της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας για το Ελληνογερμανικό Ίδρυμα Νεολαίας και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ 254/Α/21-12-2020).

Υπ' αρ. ΦΒ7/108652/Κ3 Απόφαση Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων – Παιδείας και Θρησκευμάτων – Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων «Πλαίσιο Ποιότητας Μαθητείας» (ΦΕΚ 4146/Β/9-9-2021).

Υπ' αρ. Κ5/97484 Απόφαση Υπουργών Οικονομικών – Ανάπτυξης και Επενδύσεων – Παιδείας και Θρησκευμάτων – Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων – Υγείας «Πρακτική άσκηση σπουδαστών Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης αρμοδιότητας Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων» (ΦΕΚ 3938/Β/26-8-2021).

Υπ' αρ. Κ1/118932/2017 Απόφαση Υπουργών Οικονομίας και Ανάπτυξης – Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων – Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, Υγείας «Ρύθμιση θεμάτων επιδότησης και ασφάλισης της Μαθητείας των σπουδαστών των δημόσιων και ιδιωτικών Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΙΕΚ) και Σχολών Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΣΕΚ)» (ΦΕΚ 2440/Β/18-7-2017).

Υπ' αρ. Κ1/54877/2017 Απόφαση Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων
«Τροποποίηση του Κανονισμού λειτουργίας Ινστιτούτων Επαγγελματικής
Κατάρτισης (ΙΕΚ) που υπάγονται στη Γενική Γραμματεία Διά Βίου Μάθησης
(ΓΓΔΒΜ)» (ΦΕΚ 1245/Β/11-4-2017).

Υπ' αρ. 5954/2014 Απόφαση Υφυπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων «Κανονισμός
Λειτουργίας Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΙΕΚ)
που υπάγονται στη Γενική Γραμματεία Διά Βίου Μάθησης (ΓΓΔΒΜ)»
(ΦΕΚ 1807/Β/2-7-2014).

Υπ' αρ. 110998/2006 Απόφαση Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών – Εθνικής
Παιδείας και Θρησκευμάτων – Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας
«Πιστοποίηση Επαγγελματικών Περιγραμμάτων» (ΦΕΚ 566/Β/8-5-2006).

ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΩΝ

Συντακτική ομάδα

Ρένα Βαρβιτσιώτη

Ελένη Θεοδωρή

Κωνσταντίνος Μαρκίδης

Δέσποινα Μπαμπανέλου

Επιμέλεια σύνταξης

Δέσποινα Μπαμπανέλου

Το εκπαιδευτικό εγχειρίδιο συντάχθηκε στο πλαίσιο της Πράξης με τίτλο «Διαμόρφωση οδηγών κατάρτισης και εκπαιδευτικών εγχειριδίων Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης (IEK)» με κωδικό ΟΠΣ (MIS) 5069281 μέσω του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση 2014-2020» που συγχρηματοδοτείται από την Ελλάδα και την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο-Ε.Κ.Τ.).

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού,
Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

